

หนังสือภาพชุด เดอะ เทลส์ ของ ปัทริกซ์ ฟ็อดเตอร์ ในฐานะวรรณกรรมเด็ก

นางสาวทรงศพร หล่อธราประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

BEATRIX POTTER'S PICTUREBOOK SERIES *THE TALES* AS CHILDREN'S LITERATURE

Miss Tatsaporn Lohthraprasert

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หนังสือภาพชุด เดอะ เทลส์ ของ ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ในฐานะ
วรรณกรรมเด็ก

โดย

นางสาวทรงศพร หล่อธราประเสริฐ

สาขาวิชา

วรรณคดีเปรียบเทียบ

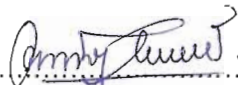
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร. ศิริพร ศีร์วรกานต์

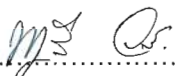
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพจน์ อัครวิรุฬห์การ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. ศิริพร ศีร์วรกานต์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์พูนศรี เกตุจรรยา)

ทรรศพร หล่อธราประเสริฐ : หนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของ บีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ใน
 ฐานะของวรรณกรรมสำหรับเด็ก. (BEATRIX POTTER'S PICTUREBOOK SERIES
 THE TALES AS CHILDREN'S LITERATURE) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :
 อ.ดร.ศิริพร ศีวีรวงานต์, 337 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ตัวละครสัตว์ที่จำลองพฤติกรรมมนุษย์
 และกลวิธีการใช้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับภาพประกอบเพื่อสั่งสอนเด็กในหนังสือภาพชุด
เดอะ เทลส์ ของ บีทริกซ์ พ็อตเตอร์ พร้อมทั้งสำรวจกรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กในบริบททาง
 สังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัยกับหนังสือภาพ

จากการศึกษาพบว่า บีทริกซ์ พ็อตเตอร์ใช้ความสัมพันธ์ของตัวบทและภาพประกอบใน
 การสื่อสารกับผู้อ่านเพื่อสอนศีลธรรมและมารยาททางสังคม ในการสอนศีลธรรม ตัวละครสัตว์
 ถูกใช้เป็นจำลองภาพมนุษย์ผู้กระทำความผิดหรือคุณธรรม ส่วนการสอนมารยาททางสังคม ตัวละคร
 สัตว์ถูกใช้ในการเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์แทนเด็กและผู้ใหญ่เพื่อนำเสนอคำสอนผ่าน
 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร นอกจากนี้ การใช้ตัวละครสัตว์เป็นตัวแทนของเด็กยังสะท้อน
 กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ว่าเด็กเป็นผู้บริสุทธิ์เปรียบเสมือนผ้าขาว

ภาควิชา..... วรรณคดีเปรียบเทียบ..... ลายมือชื่อนิสิต กทพร ทอดผางประเสริฐ
 สาขาวิชา..... วรรณคดีเปรียบเทียบ..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก *ศิริพร ศีวีรวงานต์*
 ปีการศึกษา..... 2554.....

5180130522 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEYWORDS : BEATRIX POTTER / CHILDREN'S LITERATURE / PICTUREBOOK

TATSAPORN LOHTRAPRASERT : BEATRIX POTTER'S PICTUREBOOK SERIES

THE TALES AS CHILDREN'S LITERATURE. ADVISOR : SIRIPORN SRIWARAKAN,

Ph.D., 337 pp.

The objective of this thesis is to study the relationship between texts and illustrations in Beatrix Potter's picturebook series, *the Tales*, through the use of animal characters as metaphors for human characteristics in order to teach children. Moreover, this thesis explores the paradigm of children within the socio-cultural context of the picturebook series.

The study shows that Beatrix Potter uses the relationship between texts and illustrations to communicate with the readers and to teach morality and manners to children. Morality is taught through animal characters which characterize the virtues and vices of human beings. While manners are taught through the relationship between the animal characters which are used as metaphors for children and adults. Furthermore, the use of animal characters as metaphors for children reflects the twentieth century's paradigm for children as a tabula rasa.

Department : COMPARATIVE LITERATURE Student's Signature Tatsaporn Lohthraprasert

Field of Study : COMPARATIVE LITERATURE Advisor's Signature Siriporn Sriwarakan

Academic Year : 2011

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อนงค์นาฏ เกกิงวิทย์ ผู้เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์พูนศรี เกตุจรรยา ผู้เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์นี้ให้ดียิ่งขึ้น และขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ศิริพร ศีรวิรกานต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้คำแนะนำและอุทิศเวลาตรวจแก้วิทยานิพนธ์ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

พร้อมกันนั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณคุณธนวรรณ นิลจินดาและคุณภูมิ พลจันทร์ ที่ช่วยปรับปรุงแก้ไขบทความด้วยภาษาอังกฤษ ขอขอบคุณคุณภูมิ น้าวล สำหรับแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับบาปเจ็ดประการ และขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่ช่วยเป็นแรงสนับสนุนตลอดการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.4 แนวเหตุผล ทฤษฎี หรือสมมติฐาน.....	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.8 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
2 เดอะ เทลส์: หนังสือภาพ ตัวละครสัตว์ และกรอบความคิดเกี่ยวกับเด็ก.....	10
2.1 หนังสือภาพ: ความเป็นมา นิยาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับ ภาพประกอบ.....	10
2.1.1 ความเป็นมาของหนังสือภาพ.....	10
2.1.2 นิยามของหนังสือภาพ.....	12
2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบกับตัวบท.....	13
2.1.3.1 องค์ประกอบ.....	16
2.1.3.2 พื้นที.....	17
2.1.3.3 ความสัมพันธ์.....	17
2.2 การใช้ตัวละครสัตว์จำลองพฤติกรรมของมนุษย์.....	17
2.3 กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็ก.....	19
2.4 ภูมิหลังของปัทริกซ์ ฟ็อดเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือภาพชุด เดอะ เทลส์.....	22

บทที่	หน้า
3	ศีลธรรมในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 24
	3.1 ตัณหาในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 25
	3.2 ความตะกละในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 32
	3.3 ความโลภในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 50
	3.4 ความเกียจคร้านในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 58
	3.5 โทสะในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 73
	3.6 ความริษยาในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 95
	3.7 ความมยโสในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 111
	3.7.1 ความมยโสของตัวละครเด็ก..... 111
	3.7.2 ความมยโสของตัวละครผู้ใหญ่..... 123
4	มารยาททางสังคมในหนังสือภาพชุด <i>เดอะ เทลส์</i> 152
	4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก..... 153
	4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่..... 174
	4.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสมาชิกในครอบครัว..... 175
	4.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลอื่น..... 215
	4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่..... 261
	4.3.1 มารยาทในการทำงาน..... 261
	4.3.2 มารยาทในการเข้าสังคม..... 276
5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ..... 328
	5.1 บทสรุป..... 328
	5.2 ข้อเสนอแนะ..... 330
	รายการอ้างอิง..... 331
	บรรณานุกรม..... 335
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 337

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์ (The Tales)* ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ (Beatrix Potter) เป็นวรรณกรรมเด็กประเภทหนังสือภาพ การศึกษาหนังสือภาพเริ่มต้นขึ้นในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 แม้ว่าจะงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือภาพเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน¹ แต่การศึกษาหนังสือภาพในเชิงวิชาการยังอยู่ในวงแคบ เซเลีย เบอริดจ์ (Celia Berridge) ซึ่งเป็นนักเขียนและนักวาดภาพประกอบชาวอังกฤษ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้หนังสือภาพถูกละเลยว่าเหตุผลที่แท้จริงมิใช่เป็นเพราะขาดการประเมินคุณค่าหนังสือภาพอย่างจริงจัง หรือหนังสือภาพไม่เป็นที่ต้องการ แต่เป็นเพราะหนังสือภาพมีบทบาทน้อย และไม่สลักสำคัญสำหรับแวดวงหนังสือ² และเหตุผลที่ทำให้หนังสือภาพถูกมองว่าด้อยคุณค่านั้นยังปรากฏในข้อสังเกตของเคนเนท มารานต์ซ์ (Kenneth Marantz) ซึ่งเป็นนักการศึกษาชาวอเมริกัน เกี่ยวกับการลดทอนคุณค่าเชิงวรรณศิลป์ของหนังสือภาพว่าเป็นเพราะลักษณะของหนังสือภาพที่มีปริมาณตัวบทน้อย ขนาดของเล่มบาง การใช้ภาษาที่เรียบง่าย และการใช้ภาพเพื่อสื่อความร่วมมือกับตัวบทเพื่อสื่อสารต่อกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเด็ก ไม่ได้สื่อสารด้วยตัวบทเพียงอย่างเดียว แตกต่างจากวรรณกรรมหรือแม้แต่วรรณกรรมเด็กประเภทอื่นๆ³

การที่หนังสือภาพเขียนโดยผู้ใหญ่เช่นเดียวกับวรรณกรรมเด็กประเภทอื่นๆทำให้หนังสือภาพไม่เพียงแต่สะท้อนสภาพสังคมในช่วงเวลาที่เขียน แต่ยังปรากฏการสอดแทรกอุดมการณ์ของผู้เขียนในหนังสือภาพ ทั้งด้านศีลธรรม จริยธรรม มารยาททางสังคม หรือแม้แต่อุดมการณ์ทางการเมือง ดังข้อคิดเห็นของโรเบิร์ต ดี ซัทเทอร์แลนด์ (Robert D. Sutherland) นักเขียนและนักวาดภาพประกอบชาวอเมริกัน ในบทความ “Hidden Persuaders: Political Ideologies in Literature for Children” ที่สำรวจเกี่ยวกับอุดมการณ์ทางการเมืองในวรรณกรรม

¹ David Lewis, “The interaction of word and image in picturebooks: A critical survey,” in *Children's literature: Critical concepts in literary and cultural studies vol. 1 definitions and distinctions*, ed. Peter Hunt, (New York: Routledge, 2006), p. 294.

² Celia Berridge, “Taking a good look at picture books,” *Signal*, 36 (September 1981): 157.

³ Kenneth Marantz, “The picture book as art object: a call for balanced reviewing,” in *Signpost to criticism of children's literature*, ed. Robert Bator, (Chicago: American Library Association, 1983), p. 155.

เด็ก และพบว่าผู้เขียนสอดแทรกอุดมการณ์ทางการเมืองเช่นเดียวกับวรรณกรรมประเภทอื่น⁴ ดังนั้นหนังสือภาพจึงกลายเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังอุดมการณ์ ความคิด และวัฒนธรรม ของผู้เขียนหนังสือภาพ เพื่อสอนให้เด็กประพฤติตนเป็นเด็กดีตามความประสงค์ของผู้ใหญ่⁵ การใช้หนังสือภาพเพื่อสั่งสอนเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นเรื่องที่สำคัญในฐานะที่เป็นการปลูกฝังพื้นฐานให้กับเด็กก่อนจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้อ่านหนังสือภาพส่วนใหญ่เป็นเด็กวัย 5-14 ปี⁶ ซึ่งมักจะเป็นผู้ที่ไร้เดียงสาและขาดประสบการณ์⁷ ย่อมส่งผลให้เด็กได้รับอิทธิพลทางความคิดได้ง่าย

การศึกษาหนังสือภาพในประเทศไทย จากการสำรวจฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่างๆในประเทศไทย ผู้วิจัยไม่พบการศึกษาหนังสือภาพในแง่มุมของวรรณกรรม ยิ่งเป็นการตอกย้ำให้เห็นการละเลยความสำคัญของหนังสือภาพในฐานะวรรณกรรมคำสอน เนื่องจากผู้วิจัยเห็นความสำคัญของหนังสือภาพในฐานะเครื่องมือที่ใช้เพื่อปลูกฝังอุดมการณ์และวัฒนธรรมให้แก่เด็ก จึงสนใจศึกษาหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีเตอร์ พ็อตเตอร์ในฐานะของวรรณกรรมเด็ก เพราะหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* เป็นหนังสือภาพที่มีชื่อเสียง⁸ รวมถึงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา⁹ เห็นได้จากสำนักพิมพ์อมรินทร์ได้ซื้อลิขสิทธิ์มาแปลและพิมพ์เผยแพร่ในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต (The Tale of Peter Rabbit)* เป็นหนังสือภาพที่ส่งอิทธิพลต่อลักษณะการเขียนหนังสือภาพร่วมสมัย¹⁰

⁴ Robert D. Sutherland, "Hidden persuaders: Political ideologies in literature for children," *Children's literature in education*, Vol. 16, No. 3 (1985): 143.

⁵ Perry Nodeman, "Decoding the images: Illustration and picture books," in *Understanding children's literature*, ed. Peter Hunt, (London: Routledge, 1999), pp. 76-77.

⁶ Carl M. Tomlinson and Carol Lynch-Brown, *Essentials of children's literature*, 2nd ed., (Boston: Allyn and Bacon, 1993), p. 72.

⁷ Ibid., p. 73.

⁸ Frank Eyre, *British children's books in the twentieth century*, (London: Longman, 1971), pp. 38-39.

⁹ Rebecca J. Lukens, *A critical handbook of children's literature*, 5th ed., (New York: HarperCollins College Publishers, 1995), p. 222.

¹⁰ Carl M. Tomlinson and Carol Lynch-Brown, *Essentials of children's literature*, p. 74.

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจข้อมูลจากห้องสมุดของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ รวมถึงหอสมุดแห่งชาติ ผู้วิจัยไม่พบวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยเกี่ยวกับผลงานของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ในประเทศไทย ส่วนในต่างประเทศปรากฏการศึกษาหนังสือภาพของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์อย่างกว้างขวางและหลากหลาย ทั้งงานวิจัยที่ศึกษาผลงานเฉพาะเรื่อง หรือศึกษาเปรียบเทียบหนังสือภาพของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์กับหนังสือภาพอื่นๆ รวมถึงงานวิจัยที่ศึกษาผลงานทุกเรื่องของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์

หนังสือเรื่อง *The Case of Peter Rabbit: Changing Conditions of Literature for Children* ของมาร์กาเรต แม็กคีย์ (Magaret Mackey) เป็นผลงานที่เลือกศึกษาผลงานของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์เฉพาะหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* และเน้นศึกษาประเด็นการดัดแปลงหนังสือภาพเป็นสื่อประเภทต่างๆ เช่น หนังสือภาพ วิดิทัศน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หนังสือกิจกรรมพัฒนาทักษะ ซีดีรอม ฯลฯ รวมถึงผลตอบรับจากผู้อ่านที่มีต่อเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ทั้งหนังสือภาพที่ตีพิมพ์ตามต้นฉบับ หนังสือภาพที่เรียบเรียงตัวบทใหม่หรือปรับเปลี่ยนภาพประกอบ หรือหนังสือภาพที่ทั้งเรียบเรียงตัวบทใหม่และปรับเปลี่ยนภาพประกอบ ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อผู้อ่าน และผู้ถือลิขสิทธิ์ผลงาน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต*

บทความ "Peter, Potter, Rabbits, Robbers" ของโรส โลเวลล์-สมิท (Rose Lovell-Smith) ศึกษาผลงานของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์เฉพาะเรื่องเช่นเดียวกับ *The Case of Peter Rabbit: Changing Conditions of Literature for Children* ของมาร์กาเรต แม็กคีย์ บทความชิ้นนี้ศึกษา *หนังสือชุดปีเตอร์ แรบบิต (Peter Rabbit Series)** ในแง่มุมของอัตลักษณ์ของตัวละครในเรื่อง และศึกษาเปรียบเทียบกับบริบททางประวัติศาสตร์ โดยให้ความสำคัญกับตัวละครมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ (Mr. McGregor) และปีเตอร์ แรบบิต (Peter Rabbit) รวมถึงบทบาทห้วงมโนของตัวละครทั้งสอง โลเวลล์-สมิทมีความเห็นว่ามิสเตอร์แม็กเกรเกอร์อาจไม่ใช่เจ้าของสวนผัก แต่เป็นลูกจ้างดูแลสวนของเจ้าของที่ดิน ส่วนกระดาษเป็นทรัพย์สินของเจ้าของ

* โรส โลเวลล์-สมิท เรียกนวนิยายหนังสือภาพ 4 เรื่อง ได้แก่ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* และ *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* รวมถึง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิปปี้ บันนี่ส์* ตลอดจน *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ว่า *หนังสือชุดปีเตอร์ แรบบิต*

ที่ดินเช่นเดียวกับสวน การที่มิสเตอร์แม็กเกรเกอร์จับกระต่ายเพื่อทำประโยชน์ให้กับตนเองจึงเท่ากับขโมยทรัพย์สินของเจ้าของที่ดิน หัวขโมยในเรื่องย่อมน่าไม่ใช่ปีเตอร์ แรบบิตผู้ลอบเข้าไปขโมยผักในสวนเพียงตัวเดียว แต่รวมถึงมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ด้วย ดังนั้นกระต่ายปีเตอร์ แรบบิตจึงเป็นเครื่องมือในการทำลายขอบเขตที่แบ่งแยกระหว่างบทบาทลูกจ้างผู้มีหน้าที่เฝ้าสวนผักกับหัวขโมยของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์

บทความ “Beatrix Potter” ของเกรแฮม กรีน (Graham Greene) เป็นบทความที่สรุปพัฒนาการทางการเขียนของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ กรีนมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์มีลักษณะการเขียนใกล้เคียงกับอี เอ็ม ฟอสเตอร์ (E. M. Foster) คือ เล่าเรื่องในลักษณะภววิสัยและปราศจากอารมณ์ร่วม เหมือนผู้เขียนมีสถานภาพเป็นผู้สังเกตการณ์ ยกเว้น *เดอะ เทเลอร์ ออฟ กลอสเตอร์ (The Tailor of Gloucester)* ซึ่งเป็นงานเขียนประเภทอิงประวัติศาสตร์ เนื้อหาของหนังสือภาพเริ่มแรกมีลักษณะตลกขบขัน ต่อมาแทรกความน่ากลัวและความรุนแรง โดยเริ่มต้นจาก *เดอะ เทล ออฟ เจมิมา พัดเดิล-ดัก (The Tale of Jemima Puddle-Duck)* จนกระทั่ง *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด (The Tale of Mr. Tod)* ก่อนกลับมาเป็นเรื่องตลกขบขันอีกครั้งใน *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์ (The Tale of Pigling Bland)* ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบทความของกรีนเป็นการสรุปลักษณะของงานเขียนของพ็อตเตอร์ แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาพประกอบ

บทความ “Clothed in Nature or Nature Clothed: Dress as Metaphor in the Illustrations of Beatrix Potter and C.M. Barker” ของแคโรล สก็อตต์ (Carole Scott) เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ กับหนังสือภาพชุด *ฟลาวเวอร์ แฟร์รี่ (Flower Fairy)* ของซีเซลี แมรี บาร์กเกอร์ (Cicely Mary Barker) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อเด็ก และธรรมชาติ รวมถึงสังคม ผ่านการตีความนัยยะของเครื่องแต่งกาย เนื่องจากผลงานของพ็อตเตอร์และบาร์กเกอร์ใช้เครื่องแต่งกายในการเปรียบเทียบสังคมสัตว์หรือสังคมพืชกับสังคมที่เป็นจริง สก็อตต์ตีความว่าเครื่องแต่งกายเป็นสัญลักษณ์แทนการควบคุมของสังคม

การตีความนัยยะของเครื่องแต่งกายได้รับการขยายความเพิ่มเติมในบทความ “Between Me and the World: Clothes as Mediator between Self and Society in the Work of Beatrix Potter” บทความชิ้นนี้ให้ความสำคัญกับการตีความภาพประกอบและตัวบทของหนังสือภาพมากกว่าชีวประวัติของผู้เขียน คล้ายคลึงกับระเบียบวิธีในการศึกษาหนังสือภาพใน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพียงแต่งานวิจัยของสก็อตต์เน้นประเด็นเครื่องแต่งกาย ในขณะที่ผู้วิจัยเน้น การศึกษาคำสอนในหนังสือภาพ

ส่วนหนังสือ *Beatrix Potter: Writing in Code* ของเอ็ม ดาฟเน คุตเซอร์ (M. Daphne Kutzer) เป็นงานวิจัยที่ศึกษาผลงานของพ็อตเตอร์ได้อย่างครอบคลุมที่สุด รวมถึง ผลงานชุด *เดอะ เทลส์* คุตเซอร์มีความเห็นว่างานเขียนของพ็อตเตอร์มีความหลากหลาย ทั้ง ด้านความยาวและความซับซ้อนในการบรรยาย การที่พ็อตเตอร์พยายามในการปรับปรุงการใช้ ถ้อยคำ เพื่อถ่ายทอดได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพที่สุด สะท้อนการให้ความสนใจด้วยบท มากกว่าภาพวาดเสมอ¹¹ งานวิจัยของคุตเซอร์ศึกษาผลงานของพ็อตเตอร์เฉพาะตัวบท แตกต่าง จากความคิดเห็นของผู้วิจัยว่าผลงานของพ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับทั้งภาพประกอบและตัวบท การวิเคราะห์เฉพาะตัวบทเพียงอย่างเดียวทำให้ละเลยข้อมูลในภาพประกอบ คุตเซอร์เชื่อมโยง การเลือกใช้ถ้อยคำในงานเขียนกับบันทึกของพ็อตเตอร์ที่เขียนด้วยการใช้รหัสลับ จากการที่ พ็อตเตอร์เลิกเขียนบันทึกและหันมาเขียนวรรณกรรมเด็กแทน และปรากฏการถ่ายทอดมุมมอง จากการสังเกตสภาพสังคมในวรรณกรรมเด็กเช่นเดียวกับที่พบในบันทึก¹² ทำให้การตีความอ้างอิง กับบริบทแวดล้อม ชีวประวัติ หลักฐานทางประวัติศาสตร์และสภาพสังคม สรุปลงได้ว่างานวิจัย ของคุตเซอร์เป็นงานวิจัยที่เน้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับผู้เขียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่ายังไม่มียานวิจัยที่ศึกษาหนังสือ ภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ทุกเรื่อง ในแง่มุมของการสั่งสอนมารยาททางสังคม และศีลธรรมแก่เด็กผ่านภาพและตัวบท

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กของหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ใน บริบททางสังคมและวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาตัวละครสัตว์ที่จำลองพฤติกรรมมนุษย์
3. เพื่อศึกษากลวิธีการอบรมสั่งสอนเด็กผ่านภาพและตัวบท

¹¹ M. Daphne Kutzer, *Beatrix Potter: Writing in Code* (New York and London: Routledge, 2002), p. 1.

¹² Ibid., p. 1.

1.4 แนวเหตุผล ทฤษฎี หรือสมมติฐาน

หนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์ (The Tales)* ของบีทริกซ์ พ็อตเตอร์ (Beatrix Potter) ใช้ตัวละครสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์จำลองพฤติกรรมมนุษย์และใช้ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับตัวบท เพื่อส่งสารทางสังคมและศีลธรรมแก่เด็ก

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาหนังสือภาพในผลงานชุด *เดอะ เทลส์* ของบีทริกซ์ พ็อตเตอร์ เฉพาะเรื่องที่บีทริกซ์ พ็อตเตอร์ เป็นผู้เขียนตัวบทและภาพประกอบด้วยตนเอง รวมทั้งสิ้น 20 เรื่อง คือ

1. *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต (The Tale of Peter Rabbit)*
2. *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัทกิน (The Tale of Squirrel Nutkin)*
3. *เดอะ เทเลออร์ ออฟ กลอสเตอร์ (The Tailor of Gloucester)*
4. *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่ (The Tale of Benjamin Bunny)*
5. *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์ (The Tale of Two Bad Mice)*
6. *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล (The Tale of Mrs. Tiggly-Winkle)*
7. *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน (The Tale of the Pie and the Patty-Pan)*
8. *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี ฟิชเชอร์ (The Tale of Mr. Jeremy Fisher)*
9. *เดอะ สตอรี ออฟ อะ เฟียร์ส แบด แรบบิต (The Story of a Fierce Bad Rabbit)*
10. *เดอะ สตอรี ออฟ มิส ม็อบเพ็ต (The Story of Miss Moppet)*
11. *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน (The Tale of Tom Kitten)*
12. *เดอะ เทล ออฟ เจไมมา พัดเดิล-ดัก (The Tale of Jemima Puddle-Duck)*
13. *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส (The Tale of Samuel Whiskers)*
หรือ *เดอะ โรลลี่-โพลี พุดดิ้ง (The Roly-Poly Pudding)*

14. เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟล๊อปซี บันนี่ส์ (The Tale of the Flopsy Bunnies)
15. เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์ (The Tale of Ginger and Pickles)
16. เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์ (The Tale of Mrs. Tittlemouse)
17. เดอะ เทล ออฟ ทิมมี่ ทิปโทส์ (The Tale of Timmy Tiptoes)
18. เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด (The Tale of Mr. Tod)
19. เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์ (The Tale of Pigling Bland)
20. เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ (The Tale of Johnny Town-Mouse)

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมหนังสือภาพชุด เดอะ เทลส์ ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ สำหรับชีวิตชีวาประวัติของผู้เขียน ข้อมูลเกี่ยวกับการเขียนหนังสือภาพ และข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประวัติการเขียนภาพประกอบวรรณกรรมเด็ก หนังสือภาพคริสต์ศตวรรษที่ 19-20 รวมถึงสภาพสังคมอังกฤษช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19-20
2. สืบค้นและศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเด็กและหนังสือภาพ
3. ศึกษาวิเคราะห์หนังสือภาพชุด เดอะ เทลส์ ทั้งหมดในภาพรวม จำแนกกลุ่มข้อมูล โดยใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหนังสือภาพ ชีวิตประวัติของผู้เขียน และประมวลผลการศึกษา
4. รายงานผลการศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการศึกษาการนำเสนอตัวละครสัตว์และความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับตัวบทในหนังสือภาพ

1.8 ข้อตกลงเบื้องต้น

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การถอดเสียงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยตามเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน ยกเว้นชื่อผู้เขียน “Beatrix Potter” ที่มีปัญหาด้านการถอดเสียง

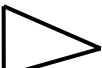
เนื่องจากตามเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน สระ “ea” สามารถถอดเสียงเป็น “อี” หรือ “เอ” หรือ “เอีย” ผู้วิจัยถอดเสียง “บีทริกซ์ พ็อตเตอร์” ตามวิธีการถอดเสียงของสุภาวดี โกรมารทัต ผู้แปลหนังสือภาพเรื่อง *กระต่ายน้อยปีเตอร์ แรบบิต (The Tale of Peter Rabbit) กระต่ายน้อยเบนจามิน บันนี่ (The Tale of Benjamin Bunny) หนูนิสัยไม่ดีสองตัว (The Tale of Two Bad Mice) ลูกแมวน้อยทอม คิตเทน (The Tale of Tom Kitten) แม่เป็ดเจไมมา พัดเดิ้ลดัก (The Tale of Jemima Puddle-Duck) และ ลูกกระต่ายฟลอปซี บันนี่ (The Tale of the Flopsy Bunnies)* จากฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เนื่องจากชื่อเหล่านั้นเป็นที่รู้จักกันในกลุ่มผู้อ่านชาวไทย*

เนื่องจากฉบับภาษาไทยแปลหนังสือภาพในชุด *เดอะ เทลส์* ไม่ครบทั้ง 20 เรื่อง และการใช้ชื่อหนังสือเป็นภาษาไทยอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีทับศัพท์ชื่อหนังสือภาพเป็นภาษาไทยแทน อนึ่งชื่อ “หนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*” เป็นชื่อที่ผู้วิจัยใช้เรียกหนังสือภาพจำนวน 20 เรื่องของบีทริกซ์ พ็อตเตอร์ที่นำมาวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดังที่ได้แจกแจงในขอบเขตของการวิจัย โดยอ้างอิงจากคำเรียกชื่อหนังสือภาพในหนังสือ *บีทริกซ์ พ็อตเตอร์: เดอะ คอมพลีต เทลส์ (Beatrix Potter: The Completed Tales)* ที่เป็นหนังสือตีพิมพ์รวมผลงานหนังสือภาพของบีทริกซ์ พ็อตเตอร์

กรณีของศัพท์บัญญัติ ผู้วิจัยจะยึดตามเกณฑ์ศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถานเป็นหลัก ยกเว้นคำที่ไม่มีการบัญญัติเป็นภาษาไทยและไม่ปรากฏการแปลเป็นภาษาไทยมาก่อน ผู้วิจัยจะใช้วิธีถอดเสียงแทน กรณีของคำว่า “หนังสือภาพ” ในภาษาอังกฤษที่ไม่ปรากฏการบัญญัติศัพท์อย่างชัดเจน และมีวิธีการสะกดคำหลากหลายลักษณะ เท่าที่ผู้วิจัยพบ คือ “picture book” และ “picture-book” รวมถึง “picturebook” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การสะกด “picturebook” ตามหนังสือ *How Picturebooks Work* ของมาเรีย นิโคลาเจวา (Maria Nikolajeva) และแคโรล สก็อตต์ รวมถึงหนังสือ *Reading Contemporary Picturebooks: Picturing Text* ของเดวิด ลิวอิส (David Lewis) เพื่อสื่อถึงลักษณะเด่นของหนังสือภาพ คือ ตัวยุกับภาพประกอบสอดคล้องและกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำให้การอ่านหนังสือภาพต้องอ่านทั้งตัวยุและภาพประกอบ

* เนื่องจากอ้างอิงถึงหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของบีทริกซ์ พ็อตเตอร์ฉบับภาษาไทย แปลโดยสุภาวดี โกรมารทัต ผู้วิจัยจึงสะกดชื่อหนังสือและถอดเสียงตามผู้แปล

ในส่วนของภาพประกอบมีการลากเส้นเพื่อแสดงกระบวนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยขอ
 แยกแยะความแตกต่างของเส้นที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ใช้สำหรับโครงร่างขององค์ประกอบในภาพและทัศนมิติ
2. ใช้สำหรับโครงร่างขององค์ประกอบในภาพและทัศนมิติใน
 กรณีที่ไม่สามารถใช้สีดำ
3. ใช้แทนสายตาของตัวละครในภาพ
4. ใช้แสดงทิศทางของสายตาของตัวละครในภาพ
5. ในความเห็นของผู้วิจัย เส้นที่ลากออกมาเป็นสามเหลี่ยม
 คล้ายกับหัวลูกศรสื่อถึงความรุนแรง เนื่องจากมีลักษณะเป็นอาวุธใช้ทำร้าย

และด้วยเหตุที่ภาพซึ่งนำมาประกอบการวิเคราะห์จำเป็นต้องผ่านกระบวนการสแกน ปรับแต่งภาพ
 ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และจัดพิมพ์ ภาพสีบางภาพจึงอาจมีสีไม่เที่ยงตรง กอปรกับการย่อ
 รูปอาจทำให้รายละเอียดบางประการไม่ชัดเจนเท่าภาพต้นฉบับ ในกรณีที่พบว่าสีในภาพไม่ตรง
 กับคำบรรยายหรือมองเห็นรายละเอียดของภาพไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงใคร่ขอให้ยึดการบรรยายของ
 ผู้วิจัยเป็นหลัก

อนึ่งข้อความใต้ภาพประกอบในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ส่วนใหญ่เป็นข้อความที่
 ผู้เขียนใช้สำหรับภาพประกอบนั้นๆ แต่ในบางกรณี เช่น ข้อความที่ยาวมาก ผู้วิจัยเลือกข้อความ
 จากตัวบทมาประกอบภาพเอง เพราะเป็นข้อความที่สอดคล้องกับภาพ

บทที่ 2

เดอะ เทลส์: หนังสือภาพ ตัวละครสัตว์ และกรอบความคิดเกี่ยวกับเด็ก

ผลงานชุด เดอะ เทลส์ ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ เป็นวรรณกรรมเด็กที่มีรูปแบบเป็นหนังสือภาพและมีความโดดเด่นด้านการใช้ตัวละครสัตว์ นอกจากนี้ การที่ผลงานชุด เดอะ เทลส์ เขียนขึ้นสำหรับเด็ก จึงปรากฏการแทรกกรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กของผู้เขียน¹ สำหรับเนื้อหาในบทที่ 2 ผู้วิจัยอธิบายหนังสือภาพในประเด็นความเป็นมา นิยาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับภาพประกอบ รวมถึงการใช้ตัวละครสัตว์จำลองภาพของมนุษย์ กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็ก ตลอดจนภูมิหลังของผู้เขียน

2.1 หนังสือภาพ: ความเป็นมา นิยาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับภาพประกอบ

วรรณกรรมเด็ก (Children's Literature) เป็นงานวรรณกรรมที่มีหลักเกณฑ์ในการจัดประเภทแตกต่างจากวรรณกรรมประเภทอื่นๆ เนื่องจากเป็นการจัดประเภทตามกลุ่มของผู้อ่านงานวรรณกรรม ดังนั้นรูปแบบของวรรณกรรมเด็กจึงมีความหลากหลาย อาจเป็นบันเทิงคดี เช่น เรื่องสั้น นิยาย กวีนิพนธ์ ฯลฯ หรือสารคดี เช่น ชีวประวัติ พจนานุกรม สารานุกรม หนังสืออ้างอิง ฯลฯ²

2.1.1 ความเป็นมาของหนังสือภาพ

หนังสือภาพมักจะถูกจัดว่าเป็นหนังสือสำหรับเด็ก อาจมีสาเหตุมาจากลักษณะของหนังสือภาพที่ส่วนใหญ่ตัวบทมีขนาดสั้น ใช้สำนวนภาษาเรียบง่ายและกระชับ รวมถึงมักจะใช้ภาพในการดำเนินเรื่องหรือสื่อสารกับผู้อ่านแทนตัวบท โดยเฉพาะหนังสือภาพร่วมสมัย (contemporary picturebook) หนังสือบางเรื่องเป็นหนังสือภาพที่ปราศจากตัวบท (wordless picturebook) ใช้เฉพาะภาพในการดำเนินเรื่องและสื่อสารกับผู้อ่านเพียงอย่างเดียว

การศึกษาคำเป็นมาของหนังสือภาพ ผู้วิจัยพบว่า *Orbis Sensualium Pictus* หรือ *The Visible World in Pictures* (ค.ศ. 1658)^{*} ของจอห์น อามอส โคเมนิอุส

¹ May Hill Arbuthnot and Zena Sutherland, *Children and books*, 7th ed., (Illinois: Scott Foresman, 1986), pp. 5-7.

² Nancy Anderson, *Elementary children's literature*, (Boston: Pearson Education, 2006), p. 2.

* หนังสือบางเล่มเรียกว่า *Orbis Pictus* หรือ *The Visible World*

(John Amos Comenius) ที่นับว่าเป็นหนังสือภาพเรื่องแรกของโลกนั้น³ เป็นหนังสือภาพสำหรับสอนตัวอักษรและสารานุกรมสำหรับเด็ก⁴ เป็นการแสดงทรรศนะเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือภาพว่ามีขึ้นเพื่อเด็ก

สาเหตุที่ *Orbis Sensualium Pictus* เป็นหนังสือภาพเล่มแรกของโลก เป็นเพราะมีลักษณะใกล้เคียงกับหนังสือภาพช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ของเอ็ดมันด์ เอแวนส์ (Edmund Evans)⁵ ช่างแกะสลักภาพพิมพ์ไม้ชาวอังกฤษซึ่งเป็นผู้พัฒนาเทคโนโลยีการพิมพ์ภาพสีด้วยภาพพิมพ์แกะไม้ (woodcut) จึงน่าจะนับว่าช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นช่วงเวลาหนังสือภาพเกิดขึ้นอย่างแท้จริง แม้ว่าระหว่างค.ศ. 1803-1835 จะมีการใช้กลวิธีพิมพ์หินสี (Chromolithography) ตีพิมพ์ภาพสีแล้ว⁶ แต่เพราะภาพสีที่ได้จากกลวิธีพิมพ์หินสีมีคุณภาพการพิมพ์ที่ต่ำ⁷ นักวาดภาพประกอบที่มีชื่อเสียงช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 จึงยังคงวาดผลงานเป็นภาพขาว-ดำ และนิยมลงสีที่ภาพด้วยมือที่ละภาพเพื่อวาด⁸ เมื่อเทคโนโลยีการตีพิมพ์ภาพสีของเอแวนส์ทำให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิม นอกจากจะทำให้สามารถตีพิมพ์ภาพสีเป็นจำนวนมากและภาพประกอบภาพสีเป็นที่นิยมมากขึ้น ส่งผลให้ภาพประกอบและรูปเล่มของหนังสือมีความหลากหลายทั้งในด้านรูปแบบและขนาด นำไปสู่การให้ความสำคัญกับภาพประกอบ และเป็นจุดเริ่มต้นของหนังสือภาพ⁹ สอดคล้องกับคำกล่าวของดอนนาเร แม็กเคน (Donnae MacCann) และอลกา ริชาร์ด (Olga Richard) ใน *The Child's First Book* ว่าหนังสือภาพในปัจจุบันเป็นผลผลิตของยุควิกตอเรียน (Victorian era) และเอ็ดมันด์ เอแวนส์¹⁰

³ Gillian Avery, "The beginnings of children's reading to c. 1700," in *Children's literature: An illustrated history*, ed. Peter Hunt, (Oxford and New York: Oxford University Press, 1995), p. 7.

⁴ Donnae MacCann and Olga Richard, *The child's first books: A critical study of pictures and texts*, (New York: H.W. Wilson, 1973), p. 12.

⁵ *Ibid.*, p. 12.

⁶ Percy Muir, *English children's books, 1600 to 1900*, (New York: Praeger, 1954.) pp. 175-176.

⁷ Donnae MacCann and Olga Richard, *The child's first books: A critical study of pictures and texts*, p. 12.

⁸ Percy Muir, *English children's books, 1600 to 1900*, pp. 175-176.

⁹ Julia Briggs and Dennis Butts, "The emergence of form (1850-1890)," in *Children's literature: An illustrated history*, ed. Peter Hunt, (Oxford and New York: Oxford University Press, 1995), p. 164.

¹⁰ Donnae MacCann and Olga Richard, *The child's first books: A critical study of pictures and texts*, p. 12.

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม หนังสือภาพในยุคเริ่มแรกยังคงให้ความสำคัญกับตัวบทมากกว่าภาพประกอบ และมีลักษณะเป็นเพียงหนังสือภาพประกอบ (illustrated books)* ดังนั้นตัวบทและภาพประกอบจึงไม่ได้มีลักษณะส่งเสริมกันและกันเสมอไป¹¹ จนกระทั่งระหว่าง ค.ศ. 1890-1914 หนังสือภาพประกอบได้รับความนิยมอย่างสูงเนื่องจากรูปเล่มที่สวยงาม ทว่ามีราคาถูกลง และอาจเรียกได้ว่าเป็น “ยุคทองของหนังสือภาพ”¹² ในช่วงเวลานี้ภาพประกอบมีความสำคัญมากขึ้น นำไปสู่หนังสือภาพที่วาดภาพก่อนและเขียนตัวบทภายหลัง แตกต่างจากหนังสือภาพในระยะเวลาก่อนหน้านี้ที่ภาพประกอบมีหน้าที่เสริมความตัวบทเท่านั้น¹³

2.1.2 นิยามของหนังสือภาพ

หนังสือภาพเป็นหนังสือที่ประกอบด้วยตัวบท (text) และภาพ (image) ดังนั้นหนังสือภาพจึงมีลักษณะเป็นงานลูกผสม (hybrid works) สอดคล้องกับความเห็นของซูซาน แลนเจอร์ (Suzanne Langer) ซึ่งเป็นนักปรัชญาชาวอเมริกัน ที่ใช้เรียกผลงานอันเกิดจากการใช้สื่อหรือศิลปะประเภทต่างๆ มาประกอบรวมกัน¹⁴

ในหนังสือ *Essentials of Children's Literature* คาร์ล เอ็ม ทอมลินสัน (Carl M. Tomlinson) และแคโรล ลินช์-บราวน์ (Carol Lynch-Brown) ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านวรรณกรรมเด็กได้นิยามหนังสือภาพว่าเป็นหนังสือที่ภาพประกอบมีความสำคัญในการสร้างความเพลิดเพลินและความเข้าใจเนื้อเรื่อง ด้วยการเติมเต็มเนื้อเรื่อง แนวคิดสำคัญของเรื่อง ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับตัวละคร ฉากสถานที่ และบรรยากาศภายในเรื่อง หากขาดภาพประกอบเรื่องราวในหนังสือภาพอาจขาดความสมเหตุสมผล หรือในบางกรณี อาจจะไม่สามารถอ่านเรื่องในหนังสือภาพได้¹⁵ แต่ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยนัก เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่านิยามของทอมลินสันและ

* คำว่า หนังสือภาพประกอบ (illustrated books) ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยหมายถึงหนังสือทุกประเภทที่มีภาพประกอบ

¹¹ Mel Gibson, "Picturebooks, comics and graphic novels," in *The Routledge companion to children's literature*, ed. David Rudd, (London and New York: Routledge, 2010), p.101.

¹² Julia Briggs, "Transitions (1890-1914)," in *Children's literature: An illustrated history*, ed. Peter Hunt, (Oxford and New York: Oxford University Press, 1995), p. 184.

¹³ Ibid., p. 182.

¹⁴ W. J. T. Mitchell, *Iconology: Image, text, ideology*, (Chicago: University of Chicago Press, 1986), p. 55.

¹⁵ Ibid., p. 69.

ลินซ์-บราวน์เน้นเฉพาะลักษณะทางด้านกายภาพของหนังสือภาพเท่านั้น รวมถึงให้ความสำคัญเฉพาะภาพประกอบ จนกระทั่งมองข้ามบทบาทของตัวบท

นิยามที่ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีคุณค่าครอบคลุมที่สุด คือ นิยามหนังสือภาพของ บาร์บารา บาเดอร์ (Barbara Bader) ซึ่งเป็นนักเขียนและนักวิชาการด้านหนังสือภาพ ในบทนำของหนังสือ *American Picturebooks from Noah's Ark to the Beast Within* ว่าหนังสือภาพคือ ตัวบท ภาพประกอบ และการออกแบบรูปเล่มประกอบรวมกัน มีลักษณะเป็นผลผลิตจากอุตสาหกรรมกราฟิกและสินค้าเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้ หนังสือภาพยังเป็นภาพสะท้อนของสังคมและวัฒนธรรม เอกสารทางประวัติศาสตร์ และประสบการณ์ของผู้อ่าน อันมีวิธีการสื่อสารผ่านความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับตัวบท¹⁶ ดังนั้นหนังสือภาพจึงมีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์ ทัศนศิลป์ ตลอดจนคุณค่าต่อสังคม โดยเฉพาะคุณค่าต่อสังคมของหนังสือภาพ เพอร์รี โนเดลแมน (Perry Nodelman) ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านหนังสือภาพได้แสดงความคิดเห็นในบทความ “Decoding the Images: Illustration and Picture Books” ว่าหนังสือภาพมีลักษณะเหมือนกับเรื่องเล่าส่วนใหญ่ คือ เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับหล่อหลอมอุดมการณ์ในวัฒนธรรมของผู้เขียนให้กับเด็ก โดยอาศัยมุมมองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องเพื่อนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนตามแนวคิดอันเป็นที่ยอมรับของสังคมแก่ผู้อ่าน¹⁷ จากนิยามทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยสรุปว่าหนังสือภาพเป็นหนังสือที่ประกอบด้วยตัวบทกับภาพ และมีจุดประสงค์เพื่อสั่งสอนศีลธรรม คุณธรรม สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนอุดมการณ์ให้กับผู้อ่านที่เป็นเด็ก

2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบกับตัวบท

การที่หนังสือภาพประกอบด้วยภาพกับตัวบท ในแง่มุมหนึ่งมีความใกล้เคียงกันจนสามารถนับว่าเป็น “sister art”¹⁸ แต่ในอีกแง่มุมหนึ่ง ในขณะที่ภาพเป็นศิลปะแห่งพื้นที่ ตัวบทเป็นศิลปะแห่งเวลา¹⁹ คือ ภาพมีลักษณะการนำเสนอแบบองค์รวม ในการมองภาพผู้ชมจะมองภาพโดยรวมก่อนพิจารณารายละเอียด ทำให้สามารถนำเสนอพื้นที่ให้กับผู้อ่านซึ่งรับรู้ได้ใน

¹⁶ Barbara Bader, *American picturebooks from Noah's ark to the beast within*, (New York: Macmillan, 1976), p. 1.

¹⁷ Perry Nodelman, “Decoding the images: Illustration and picture books” in *Understanding children's literature*, ed. Peter Hunt, (London: Routledge, 1999), p. 75.

¹⁸ W. J. T. Mitchell, *Iconology: Image, text, ideology*, p. 48.

¹⁹ *Ibid.*, p. 95.

ฉบับหลัง เนื่องจากเวลาในภาพมีลักษณะที่หยุดนิ่ง ภาพจึงไม่สามารถแสดงช่วงเวลาต่อเนื่องได้ ส่วนตัวบทนำเสนอรายละเอียดปลีกย่อย ดังนั้นเวลาจึงดำเนินไปเรื่อยๆ ทว่าไม่สามารถนำเสนอพื้นที่โดยรวมให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกัน

ความสามารถในการนำเสนอที่แตกต่างกันนี้ ทำให้การศึกษาหนังสือภาพต้องอ่านภาพประกอบและตัวบทควบคู่กัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของแม็กเคนน์และริชาร์ดในหนังสือ *The Child's First Books: A Critical Study of Pictures and Texts* ที่ให้แยกตัวบทกับภาพประกอบออกจากกัน และเน้นศึกษาภาพประกอบเพียงอย่างเดียว โดยให้เหตุผลว่าการศึกษาหนังสือภาพส่วนใหญ่มักจะศึกษาเฉพาะตัวบทเพียงอย่างเดียว และละเลยการศึกษาภาพประกอบ ทำให้ภาพประกอบถูกลดทอนความสำคัญจนกระทั่งกลายเป็นเพียงภาพที่ใช้ประกอบตัวบทเท่านั้น²⁰ เพราะในทางกลับกัน วิธีการศึกษาของแม็กเคนน์และริชาร์ดเป็นการให้ความสำคัญกับภาพเพียงอย่างเดียวและลดทอนคุณค่าของตัวบท ผู้วิจัยจึงเห็นด้วยกับโนเดลแมนที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาตัวบทและภาพประกอบในหนังสือ *Words About Pictures* ว่าการนำภาพและตัวบทมาอยู่ด้วยกันย่อมเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ทำให้ความหมายของภาพและตัวบทเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีอาจหลีกเลี่ยง สำหรับหนังสือภาพที่ดีแล้ว การอ่านภาพและตัวบทประกอบกันจึงให้ประสบการณ์ในการอ่านมากกว่าการสรุปความภาพและตัวบทแยกกัน²¹ ดังนั้นการศึกษาหนังสือภาพให้ได้ความหมายที่ครบถ้วนจึงควรจะศึกษาตัวบทและภาพประกอบควบคู่กัน

งานวิจัยที่เน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบกับตัวบท คือ *How Picturebooks Work* ของมาเรีย นิโคลาเจวาและแคโรล สก็อตต์ นิโคลาเจวาและสก็อตต์ได้แยกตัวบทและภาพประกอบออกจากกัน เพื่อพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับภาพประกอบ และแบ่งหนังสือภาพออกเป็นห้าประเภท คือ “symmetrical picturebook” คือ หนังสือภาพที่ตัวบทและภาพประกอบเล่าเรื่องเดียวกัน “complementary picturebook” คือ หนังสือภาพที่ตัวบทและภาพประกอบเติมเต็มช่องว่างในเรื่องเล่าของกันและกัน “expanding” หรือ “enhancing picturebook” คือ หนังสือภาพที่เรื่องเล่าของภาพประกอบขยายเรื่องเล่าของ

²⁰ Donnarae MacCann, and Olga Richard, *The child first books: A critical study of pictures and texts*, p. 23.

²¹ Perry Nodelman, *Words about picture: The narrative art of children's literature*, (Athens and London: The University of Georgia Press, 1988), p. 199.

ตัวบท หรือหนังสือภาพที่เรื่องเล่าของตัวบทต้องพึ่งพาเรื่องเล่าของภาพประกอบ “counterpointing picturebook” คือ หนังสือภาพที่ตัวบทและภาพประกอบต้องพึ่งพาข้อมูลของกันและกัน และ “sylleptic picturebook” คือ หนังสือภาพที่เรื่องเล่าจากตัวบทหรือภาพประกอบจำนวนสองเรื่องขึ้นไปมีอิสระจากกัน และสามารถเป็นได้ทั้งหนังสือภาพที่มีตัวบทหรือหนังสือภาพที่ไม่มีตัวบท* ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างภาพและตัวบท นิโคลาเจวาและสก๊อตต์ แบ่งในลักษณะคู่ตรงข้ามเป็น “symmetry” คือ ความสัมพันธ์ที่ภาพและตัวบทให้ข้อมูลตรงกันทุกประการ และ “contradiction” คือ ความสัมพันธ์ที่ภาพและตัวบทให้ข้อมูลแตกต่างกันทุกประการ นอกจากนี้ ยังปรากฏลักษณะความสัมพันธ์ระหว่าง “symmetry” กับ “contradiction” ที่แยกย่อยตามอัตราส่วนที่ตรงกันหรือแตกต่างกันของข้อมูล²²

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหนังสือภาพส่วนใหญ่ไม่สามารถจัดประเภทตามการแบ่งประเภทของนิโคลาเจวาและสก๊อตต์ และลักษณะความสัมพันธ์ที่นิโคลาเจวาและสก๊อตต์คิดขึ้นนั้นเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นจริง เช่น ในกรณีความสัมพันธ์ประเภท “symmetry” เพราะตัวบทและภาพประกอบมีวิธีในการสื่อสารกับผู้รับสารที่ต่างกัน ย่อมไม่สามารถให้ข้อมูลที่ตรงกันทุกประการได้ ส่วนกรณีของ “contradiction” หากตัวบทและภาพประกอบมีเรื่องแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ผู้อ่านย่อมไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่หนังสือภาพต้องการสื่อได้ ผู้วิจัยจึงเห็นด้วยกับเดวิด เลวิส (David Lewis) ว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและภาพประกอบในหนังสือภาพส่วนใหญ่เป็นความสัมพันธ์ที่อยู่กึ่งกลางระหว่างความสัมพันธ์แบบ “symmetry” และ “contradiction” คือ ไม่ได้ให้ข้อมูลที่ตรงกันหรือขัดแย้งทุกประการ²³ รวมถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทของหนังสือภาพตามความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและภาพประกอบว่าในหนังสือภาพเล่มหนึ่ง นักเขียนและนักวาดภาพประกอบมีกลวิธีในการใช้ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับตัวบทที่หลากหลายจึงยากที่จะจัดประเภทหนังสือภาพ²⁴

* กรณีของหนังสือภาพที่ไม่มีตัวบท คือ มีเฉพาะเรื่องเล่าของภาพประกอบ

²² Maria Nikolajeva and Carole Scott, *How picturebooks work*, (London and New York: Routledge, 2001), pp. 8-26.

²³ David Lewis, *Reading contemporary picturebooks: Picturing text*, (London and New York: Routledge, 2001), pp. 38-40.

²⁴ *Ibid.*, p, 44.

การที่ในหนังสือเล่มเดียวกันอาจมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและภาพประกอบที่แตกต่างกันออกไปนั้น ย่อมส่งผลให้ไม่สามารถแบ่งประเภทของหนังสือภาพได้อย่างชัดเจน ผู้เขียนจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาหนังสือภาพในแง่มุมของความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบกับตัวบทสอดคล้องกับเดวิด เลวิสว่าควรมีระเบียบในการศึกษาที่ยืดหยุ่นตามแต่ละกรณี²⁵ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบกับตัวบทส่วนใหญ่ในหนังสือภาพชุด *เดอะเทลส์* ของปีทริกซ์ ฟ็อดเตอร์เป็นไปในลักษณะที่เติมเต็มข้อมูลซึ่งกันและกัน ทว่ามีระดับที่แตกต่างกันออกไปจนไม่สามารถจัดให้อยู่ในความสัมพันธ์ใดลักษณะหนึ่งได้

ระเบียบวิธีในการศึกษาหนังสือภาพในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ การพิจารณาตัวบทและภาพประกอบควบคู่กันว่ามีลักษณะตรงกัน เติมเต็มซึ่งกันและกัน หรือแตกต่างกันอย่างไร ในการวิเคราะห์ตัวบท ผู้วิจัยพิจารณาทั้งลักษณะการจัดเรียงตัวบท ถ้อยคำที่ใช้ และเนื้อหาของตัวบท ส่วนการวิเคราะห์ภาพประกอบ ผู้วิจัยได้อ้างอิงหลักเกณฑ์ของวิลเลียม โมเบียส (William Moebius) ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านหนังสือภาพในบทความ “Introduction to Picturebook Codes” และของเพอร์รี โนเดลแมน ในหนังสือ *Words About Pictures* รวมถึงของเดวิด เลวิสใน *Reading Contemporary Picturebooks: Picturing Text* และนำมาสรุปเป็นหลักเกณฑ์ได้ดังนี้

2.1.3.1 องค์ประกอบ (Composition)

การพิจารณาองค์ประกอบของภาพ สิ่งที่น่ามาวิเคราะห์มีสองประการ ประการแรก คือ ตำแหน่งขององค์ประกอบภายในภาพ โดยแบ่งออกเป็น ซ้าย ขวา กลาง บน และล่าง เพื่อใช้ในการเรียกตำแหน่งขององค์ประกอบภายในภาพ และพิจารณานัยยะของตำแหน่งนั้นๆ อาทิ ตัวละครถูกจัดวางด้านบนของภาพแสดงความเหนือกว่า ส่วนประการต่อมา คือ รูปร่างขององค์ประกอบ โดยจะนำมาตีความร่วมกับลักษณะของกรอบภาพ เช่น ตัวละครที่อยู่ในแนวนอน ชัดแย้งกับกรอบภาพที่มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง อาจสื่อถึงการถูกกดขี่หรือการถูกควบคุม

²⁵ Ibid., p, 44.

2.1.3.2 พื้นที่ (Space)

การพิจารณาพื้นที่ในภาพประกอบซึ่งแบ่งภาพตามความลึก สามารถแบ่งออกเป็นสามระดับ คือ ฉากหน้า (foreground) ฉากกลาง (middle ground) และฉากหลัง (background) ความลึกของพื้นที่ภายในภาพจะเห็นได้จากการใช้ระบบทัศนมิติ (perspective) และขนาดขององค์ประกอบ นัยยะของพื้นที่และขนาดขององค์ประกอบภายในภาพมีความสัมพันธ์ต่อการให้ความสำคัญกับองค์ประกอบนั้นๆ อาทิ ตัวละครที่มีขนาดตัวใหญ่และอยู่ในพื้นที่ฉากหน้ามักมีความสำคัญกว่าตัวละครที่มีขนาดเล็กในฉากหลังของภาพ

2.1.3.3 ความสัมพันธ์ (Relationship)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในงานทัศนศิลป์แบ่งเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครแต่ละตัวในภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในภาพกับผู้ชม แต่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจะให้ความสำคัญกับความความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครแต่ละตัวในภาพเป็นหลัก เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครสัตว์ที่จำลองพฤติกรรมของมนุษย์ในหนังสือภาพ

นอกเหนือจากหลักเกณฑ์สามประการที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ภาพโดยคำนึงถึงกระบวนการแบบ (style) ในการวาดภาพ วิธีการเลือกสีและระบายสี การใช้แสงและเงาในภาพ เส้น (line) และลักษณะของกรอบภาพ (frame) ร่วมกับการใช้องค์ประกอบในภาพในฐานะสัญลักษณ์ (symbol) ในการตีความภาพประกอบด้วย

2.2 การใช้ตัวละครสัตว์จำลองพฤติกรรมของมนุษย์

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของผลงานชุด *เดอะ เทลส์* นอกเหนือจากการใช้ตัวบทและภาพประกอบเพื่อสื่อสารกับผู้อ่านตามลักษณะของหนังสือภาพ คือ การใช้ตัวละครสัตว์จำลองพฤติกรรมของมนุษย์ การใช้ตัวละครสัตว์จำลองพฤติกรรมของมนุษย์ปรากฏให้เห็นในนิทานมหัศจรรย์ (fairy tale) ตัวละครสัตว์ได้รับการนำเสนอในลักษณะสัตว์พูดได้และมีพฤติกรรมเหมือนกับมนุษย์ เช่น ตัวละครหมีใน *Goldilocks and the Three Bears* ที่อาศัยอยู่ในบ้าน นอนบนเตียง และรับประทานอาหารของมนุษย์ รวมถึงใช้เป็นตัวแทนของมนุษย์เพื่อนำเสนอความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ส่วนในนิทานอุทาหรณ์ (fable) ตัวละครสัตว์ใช้เพื่อ

จำลองพฤติกรรมบางประการของมนุษย์²⁶ เช่น ตัวละครกระต่ายในนิทานเรื่อง*เต่ากับกระต่าย* (*Tortoise and the Hare*) ซึ่งจำลองอุปนิสัยขี้เกียจและประมาทเลินเล่อของกระต่าย เพื่อสั่งสอนไม่ให้ผู้อ่านทำตามพฤติกรรมนั้นๆ เนื่องจากนิทานอุทาหรณ์มีจุดประสงค์เพื่อสั่งสอนศีลธรรมหรือความรู้ทั่วไป และมีการสรุปคำสอนตอนท้ายของเรื่อง

นอกเหนือจากจุดประสงค์ในการใช้ตัวละครสัตว์เพื่อเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมมนุษย์แล้ว การใช้ตัวละครสัตว์ยังช่วยเพิ่มความสนใจให้กับเนื้อเรื่องอีกด้วย²⁷ เนื่องจากนิทานมหัศจรรย์และนิทานอุทาหรณ์ต่างถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ จึงมักเป็นเรื่องราวขนาดสั้น และดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ฟังรู้สึกเบื่อหน่าย²⁸ ส่งผลให้ตัวละครสัตว์ในวรรณกรรมทั้งสองประเภทเป็นตัวละครที่ไม่มีพัฒนาการหรือเป็นตัวละครขาด-ดำ

หนังสือภาพปรากฏตัวละครสัตว์สัตว์บ่อยครั้ง ตัวละครสัตว์ที่พบในหนังสือภาพมักมีพฤติกรรมเลียนแบบมนุษย์ แสดงอารมณ์ความรู้สึก ทว่ายังปรากฏลักษณะตามธรรมชาติของสัตว์ด้วย²⁹ ทำให้ตัวละครสัตว์ในหนังสือภาพสามารถแสดงพัฒนาการของตัวละคร แตกต่างจากตัวละครสัตว์ในนิทานพื้นบ้าน ทว่าใกล้เคียงกับตัวละครสัตว์ในวรรณกรรมเด็กแนวแฟนตาซีที่มีสัตว์เป็นตัวละครเอก (*animal fantasy*)³⁰ นอกเหนือจากตัวละครสัตว์ที่ใช้ในลักษณะบุคคลิกฐาน คือ ใช้เป็นตัวแทนของมนุษย์กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแล้ว การที่ตัวละครสัตว์มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และเหตุผล ทำให้ตัวละครสัตว์ไม่เพียงแต่เป็นการจำลองพฤติกรรมของมนุษย์เท่านั้น แต่ยังทำให้ตัวละครสัตว์เป็นความเปรียบเทียบอุปลักษณะของการเป็นเด็กอีกด้วย ตามความเห็นของเพอร์รี โนเดลแมนเกี่ยวกับตัวละครสัตว์ในหนังสือภาพเพื่อช่วยให้เด็กเรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคมว่า ตัวละครสัตว์พูดได้ในหนังสือภาพเป็นความเปรียบเทียบอุปลักษณะของการเป็นเด็ก เด็กต้องเรียนรู้การต่อรองกับผู้ใหญ่ที่ต้องการให้เด็กกดทับแรงกระตุ้นที่ก่อให้เกิดความต้องการทางด้านร่างกายเช่นเดียวกับสัตว์ และประพาดิตนในลักษณะที่สังคมยอมรับ

²⁶ Ibid., p. 109.

²⁷ Ibid., p. 109.

²⁸ Rebecca J. Lukens, *A critical handbook of children's literature*, 5th ed., p. 19.

²⁹ Donnarae MacCann and Olga Richard, *The child's first books: A critical study of pictures and texts*, p. 92.

³⁰ Carl M. Tompkinson and Carol Lynch-Brown, *Essentials of children's literature*, 2nd ed., p. 127.

เช่นเดียวกับผู้ใหญ่³¹ การใช้ตัวละครสัตว์ในฐานะที่เป็นความเปรียบเทียบอุปลักษณ์ทำให้ผู้อ่านที่เป็นเด็กสามารถยึดโยงตนเองเข้ากับตัวละครสัตว์ และสามารถเรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคมไปพร้อมกับตัวละครสัตว์ โดยการใช้ตัวละครสัตว์จำลองพฤติกรรมของมนุษย์ในการใช้ทุกลักษณะนั้นล้วนแต่เป็นไปเพื่อการสั่งสอนเด็กผ่านตัวละครสัตว์ทั้งสิ้น

2.3 กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็ก

กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กที่มีอิทธิพลต่อสังคมอังกฤษนั้น อาจต้องย้อนกลับไปที่พิจารณาตั้งแต่ยุคกลาง (Middle Ages) การที่ศาสนาคริสต์มีอิทธิพลต่อมนุษย์ในยุคกลางเป็นอย่างมาก จึงมีความเป็นไปได้ว่า ความเชื่อเรื่องบาปกำเนิด (original sin) และมองว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับบาปอาจส่งผลต่อแนวคิดของคนในสังคมตะวันตกในยุคนั้น และเป็นเหตุให้เด็กถูกมองว่าเกิดมาพร้อมกับบาปและโดยธรรมชาติแล้วมีอุปนิสัยชั่วร้าย ด้วยเหตุนี้เอง ในการอบรมสั่งสอนให้เด็กเชื่อฟัง ผู้ปกครองจึงมักจะใช้วิธีการอบรมสั่งสอนอย่างเข้มงวด รวมถึงใช้วิธีเขียนตีในการลงโทษเพื่อกำจัดความชั่วร้ายในตัวเด็ก³²

จนกระทั่งในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 17 จึงปรากฏกรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กที่แตกต่างจากกรอบความคิดของคริสต์ศาสนา โดยมองว่าเด็กไม่ได้เกิดมาพร้อมกับอุปนิสัยชั่วร้าย แต่มีลักษณะที่บริสุทธิ์และสามารถสั่งสอนได้ง่าย นักคิดผู้มีอิทธิพลต่อแนวคิดดังกล่าวคือ จอห์น ล็อก (John Locke) เห็นได้จากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และวิถีทางการศึกษาเด็กใน *Some Thoughts Concerning Education* ว่าจิตของเด็กสามารถปรับเปลี่ยนได้ง่ายตามการสั่งสอนหรือประสบการณ์³³ การมองว่าเด็กสามารถปรับเปลี่ยนได้ง่ายนี้ ย่อมแสดงว่าโดยพื้นฐานแล้วจิตของเด็กว่างเปล่าและไม่ได้สืบทอดมโนภาพแต่กำเนิด (innate idea) ดังแนวคิดของศาสนาคริสต์

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กยังไม่ได้ถูกปรับเปลี่ยนอย่างฉับพลัน ทว่าเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป แม้ว่าสภาพภาพของเด็กในสังคมอังกฤษจะเริ่ม

³¹ Perry Nodleman, "Decoding the images: Illustration and picture books" in *Understanding children's literature*, ed. Peter Hunt, p. 76.

³² Scott Coltrane and Randall Collins, *Sociology of marriage & the family: gender, love, and property*, 5th ed., (Belmont: Wadsworth, 2001), p. 416.

³³ John Locke, *Some thoughts concerning education*, eds. John W. Yolton and Jean S. Yolton, (Oxford: Clarendon Press, 1989), pp. 83-84.

เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเกิดระบบการศึกษา รวมถึงการขยายตัวของระบบทุนนิยมซึ่งส่งผลให้ฐานการผลิตขยายจากครัวเรือนสู่อุตสาหกรรม อันก่อให้เกิดความต้องการแรงงานที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เด็กในช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 20 มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจในฐานะกำลังการผลิตมากกว่า ดังนั้นเมื่อเด็กโตพอจนสามารถช่วยงานได้ เด็กจะต้องกลายเป็นแรงงานทำงานในไร่หรือกิจการของครอบครัว³⁴ การที่คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) และฟรีดริช เองเกิลส์ (Friedrich Engels) วิพากษ์ความสัมพันธ์ของเด็กกับครอบครัวและสถานภาพของเด็กในสังคมทุนนิยมใน *แถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์ (The Communist Manifesto)* ที่มองเด็กว่าเป็นแรงงานว่าเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ เพราะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กในชนชั้นกรรมมาชีพขาดสะบั้น และเด็กกลายเป็นเพียงเครื่องมือในการใช้แรงงานนั้น³⁵ สะท้อนให้เห็นลักษณะความสัมพันธ์อันห่างเหินระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง และสถานภาพทางสังคมของเด็กที่มีความใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ เนื่องจากคุณค่าของเด็กที่ถูกกำหนดด้วยคุณค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้ระยะเวลาในการเปลี่ยนสถานภาพจากเด็กเป็นผู้ใหญ่สั้นลง และอาจสรุปกรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 20 ได้ว่า เด็ก คือ แรงงานอันมีคุณค่าต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ขณะเดียวกัน ครอบครัวในคริสต์ศตวรรษที่ 17 เกิดการเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยาย (extended family) เป็นครอบครัวเดี่ยว (nuclear family)³⁶ ส่งผลกระทบต่อวิธีการเลี้ยงดูเด็ก สำหรับครอบครัวขยาย ญาติผู้ใหญ่ ญาติผู้หญิง และพี่น้องมีบทบาทในการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนเด็กนอกเหนือจากพ่อและแม่ ในขณะที่ครอบครัวเดี่ยวขนาดเล็ก การเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนเด็กกลายเป็นหน้าที่ของพ่อและแม่ หรือเป็นเรื่องภายในครอบครัวเท่านั้น ทำให้ครอบครัวมีลักษณะที่มีความเป็นส่วนตัวและตัดขาดจากโลกภายนอก³⁷ และในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวได้รับการยกระดับความสำคัญ เห็นได้จากการที่ภาพจิตรกรรมชีวิตประจำวัน (genre painting) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หัวข้อเกี่ยวกับครอบครัว

³⁴ Ibid., pp. 416-417

³⁵ Friedrich Engels and Karl Marx. *The communist manifesto* [Online] 25 January 2005. Available from: <http://www.gutenberg.org/files/61/61.txt>

³⁶ James F. Kilroy, *The nineteenth-century english novel: Family ideology and narrative form*, (New York: Palgrave Macmillan, 2007), p. 7.

³⁷ Scott Coltrane and Randall Collins, *Sociology of marriage & the family: gender, love, and property*, 5th ed., p. 419.

กลายเป็นหัวข้อที่ได้รับความนิยมของจิตรกรชาวอังกฤษ³⁸ นำไปสู่การให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในครอบครัวในคริสต์ศตวรรษที่ 20 พ่อและแม่ได้รับการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างเด่นชัด คือ พ่อเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว ส่วนแม่เป็นแม่บ้านและต้องอุทิศตัวเองในการเลี้ยงดูลูก³⁹ เด็กจึงไม่ได้มีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัว วัยเด็กมีระยะเวลายาวนานกว่าเดิม และเด็กต้องได้รับการปกป้องทั้งทางร่างกายและจิตใจ⁴⁰

การที่เด็กเปราะบางทั้งทางร่างกายและจิตใจจึงต้องได้รับการคุ้มครองและดูแลจากผู้ใหญ่ บ่งบอกสถานะของการเป็นเด็กที่แตกต่างจากผู้ใหญ่ เป็นสถานะพิเศษที่ปลอดภัย ภาวะหรือปัญหาหรือความรับผิดชอบใดๆทั้งสิ้น⁴¹ ขณะเดียวกัน กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 ยังเห็นว่าเด็กเป็นผ้าขาวหรือผู้บริสุทธิ์⁴² ซึ่งน่าจะได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของจอห์น ล็อก เมื่อค่านิ่งว่าปีทริกซ์ พ็อตเตอร์มีชีวิตอยู่ในช่วงค.ศ. 1866-1943 กอปรกับหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวางตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 นอกจากนี้ หนังสือภาพหลายเรื่องยังมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและความขัดแย้งที่ตัวละครต้องประสบ คล้ายคลึงกับทรรศนะต่ออาการเลี้ยงดูเด็กของจอห์น ล็อกที่ว่าเด็กไม่ควรได้รับการปกป้องมากเกินไป แต่ควรได้ประสบกับสภาพอันยากลำบาก ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่า กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* อาจจะได้รับอิทธิพลจากจอห์น ล็อก และมองว่าเด็กเป็นผ้าขาวสามารถสั่งสอนได้ ขณะเดียวกัน เด็กไม่ควรได้รับการปกป้องดูแลมากเกินไป แต่ควรเผชิญกับความยากลำบาก เพื่อที่จะสามารถรับมือกับปัญหาเมื่อเติบโตขึ้น

³⁸ James F. Kilroy, *The nineteenth-century english novel: Family ideology and narrative form*, , pp. 1-2.

³⁹ Scott Coltrane and Randall Collins, *Sociology of marriage & the family: gender, love, and property*, 5th ed., p. 417.

⁴⁰ James F. Kilroy, *The nineteenth-century english novel: Family ideology and narrative form*, p. 10.

⁴¹ Deborah Thacker, "Imagining the child", in *Introducing children's literature: From romantocism to postmodernism*, ed. Deborah Cogan Thacker and Jean Webb (London: Routledge, 2002), p. 75.

⁴² Scott Coltrane and Randall Collins, *Sociology of marriage & the family: gender, love, and property*, 5th ed., p. 418.

2.4 ภูมิหลังของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือภาพชุด *เดอะ เบลส์*

ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ เกิดเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 1866 ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในครอบครัวชนชั้นกลางฐานะดีซึ่งนับถือศาสนาคริสต์นิกายยูนิตาเรียน (Unitarianism) และมีความสนใจศิลปะ ทุกฤดูร้อน รูเพิร์ต พ็อตเตอร์ (Rupert Potter) พ่อของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ซึ่งเป็นช่างภาพสมัครเล่นจะพาครอบครัวไปพักร้อนที่บ้านพักในชนบท ช่วงแรกคือ สก็อตแลนด์ และในภายหลัง คือ เลก ดิสตริกต์ (Lake District) เพื่อทำกิจกรรมล่าสัตว์ ตกปลา และถ่ายภาพทิวทัศน์ ทำให้ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์และเบอร์ตรัม (Bertram) น้องชายผู้อายุน้อยกว่าหกปี ได้มีโอกาสใช้เวลาในช่วงวันหยุดในชนบทเพื่อสำรวจพื้นที่พร้อมกับสังเกตและศึกษาเกี่ยวกับพืชและสัตว์

ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์สนใจธรรมชาติและ การวาดภาพตั้งแต่วัยเด็ก ภาพชุดแรกที่วาด คือ ภาพของสัตว์และแมลงที่ลอกเลียนจากภาพสีในหนังสือประวัติศาสตร์ธรรมชาติ (natural history) หลังจากนั้น ความสนใจด้านดังกล่าวปรากฏชัดเจนมากขึ้น เมื่อเบอร์ตรัม น้องชายผู้เป็นเพื่อนในวัยเด็กเพียงคนเดียวของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ถูกส่งไปเรียนที่โรงเรียนประจำ ทำให้ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ซึ่งไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนเนื่องจากได้รับการศึกษาจากครูสอนตามบ้าน เหลือเพียงสัตว์เลี้ยงเป็นเพื่อน และใช้เวลาส่วนใหญ่ในการศึกษาพฤกษศาสตร์และการวาดภาพสัตว์เลี้ยง

ผลลัพธ์จากความสนใจธรรมชาติและ การวาดภาพสีน้ำ คือ *เดอะ เบล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* หนังสือภาพเรื่องแรกของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์อันมีที่มาจากจดหมาย พ็อตเตอร์พยายามนำเสนอ *เดอะ เบล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ต่อสำนักพิมพ์หลายแห่ง รวมถึงสำนักพิมพ์เฟรเดอริค วอร์น (Frederick Warne) แต่ถูกปฏิเสธทั้งหมด จึงจัดพิมพ์เองด้วยเงินทุนส่วนตัว และกลายเป็นหนังสือภาพที่ได้รับความนิยม ส่งผลให้เฟรเดอริค วอร์นตัดสินใจซื้อผลงานเรื่อง *เดอะ เบล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* มาตีพิมพ์เมื่อค.ศ. 1902 ถือเป็นจุดเริ่มต้นอาชีพนักเขียนและนักวาดภาพประกอบหนังสือภาพของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ความสำเร็จที่ได้รับทำให้มีหนังสือภาพเรื่องอื่นๆตามมา

พ็อตเตอร์นำเงินที่ได้จากการเขียนหนังสือภาพชื่อไรฮิล ท็อป (Hill Top) ที่หมู่บ้านเนียร์ ซอว์เรย์ (Near Sawrey) ในเลก ดิสตริกต์ ซึ่งเป็นฉากของหนังสือภาพหลายเรื่องของพ็อตเตอร์ และใช้ชีวิตที่ไรฮิล ท็อปเพียงลำพัง จนกระทั่งค.ศ. 1913 ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ซึ่ง

ขณะนั้นมีอายุ 47 ปี ได้แต่งงานกับวิลเลียม ฮีลิส (William Heelis) ที่ปรึกษากฎหมายท้องถิ่น และเปลี่ยนนามสกุลเป็น ปีทริกซ์ ฮีลิส พร้อมกันนั้น ปีทริกซ์ ฮีลิสที่ขณะนั้นมีสายตาแย่งได้หันเหความสนใจจากหนังสือภาพ เปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับธุรกิจการทำไร่และเลี้ยงแกะแทน จวบจนเสียชีวิตเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม ค.ศ. 1943 โดยทิ้งให้ที่ดิน 4,000 เอเคอร์และไร่จำนวน 15 แห่งให้เป็นสมบัติของรัฐ

ในขณะที่บทที่ 2 เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือภาพ การใช้ตัวละครสัตว์จำลองพฤติกรรมของมนุษย์ กรอบความคิดเกี่ยวกับเด็ก และภูมิหลังของผู้เขียน ส่วนบทที่ 3 เป็นการวิเคราะห์คำสอนศีลธรรมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ผ่านความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับตัวบท ตามแนวคิดเรื่องบาปเจ็ดประการ

บทที่ 3

ศีลธรรมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

หนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีทริกซ์ พ็อดเตอร์ที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา จัดว่าเป็นวรรณกรรมเด็กประเภทหนังสือภาพ สืบเนื่องจากวรรณกรรมเด็กส่วนมากเขียนโดยผู้ใหญ่เพื่อกลุ่มคนอ่านที่เป็นเด็ก ผู้เขียนจึงมักจะแทรกคำสอนพร้อมกับให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน เพื่ออบรมสั่งสอนและขัดเกลา หรือชี้นำเด็กให้ประพฤติตัวตามแบบอย่างที่ตั้งคัมภ์ร่วมสมัยคาดหวัง กอปรกับหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* นำเสนอคำสอนผ่านตัวบทและภาพประกอบ ผู้วิจัยจึงศึกษาการสั่งสอนเรื่องศีลธรรมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับตัวบท

ในการวิเคราะห์คำสอนศีลธรรมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ผู้วิจัยแบ่งคำสอนออกเป็นเจ็ดหัวข้อโดยอ้างอิงกับแนวคิดเรื่องบาปเจ็ดประการ (Seven deadly sins)* คือ ตัณหา (Lust) ความตะกละ (Gluttony) ความโลภ (Covetousness) ความเกียจคร้าน (Sloth) โทสะ (Anger) ความริษยา (Envy) และความมยโส (Pride) เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดเรื่องบาปเจ็ดประการเป็นแนวคิดที่มีความเป็นสากลและมีความสำคัญ และลำดับหัวข้อคำสอนโดยอ้างอิงจากการลำดับบาปเจ็ดประการตามแนวคิดของสมเด็จพระสันตะปาปาเกรกอรีที่หนึ่ง (Pope Gregory I)¹ ตามการเรียงลำดับบาปเจ็ดประการข้างต้น เพราะเป็นรูปแบบการเรียงลำดับที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ความสำคัญของบาปเจ็ดประการสามารถเห็นได้จากการจัดประเภทของบาปในหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (*Catechism of the Catholic Church*) ซึ่งจัดประเภทบาป ได้แก่ ความมยโส ความโลภ ความริษยา โทสะ ตัณหา ความตะกละ และความเกียจคร้าน เป็นบาปต้น** (Capital Sins) พร้อมกับให้เหตุผลว่าบาปทั้ง

* คำแปลภาษาอังกฤษและภาษาไทยของบาปในบาปเจ็ดประการที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยอ้างอิงจาก จอร์จ เฟอร์กูสัน, เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์, แปลโดย กุลวดี มกรภิรมย์ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2549), หน้า 216.

¹ John Climacus, *John Climacus: The ladder of divine ascent*, trans. Colm Luibheid and Norman Russell (New Jersey: Paulist Press, 1982) p. 201.

** ผู้วิจัยเรียกตาม ศูนย์คริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก. [ออนไลน์] 2555. แหล่งที่มา: <http://www.catholic.or.th/archive/catechism/catech32/ch035.html>

เจ็ดประการนี้เป็นมูลเหตุแห่งการทำความบาปหรือความชั่วร้าย (Vice) อื่นๆ² นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องบาปเจ็ดประการยังเป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยม จนกระทั่งปรากฏให้เห็นทั้งในงานวรรณกรรมและงานทัศนศิลป์ของคริสต์ศาสนิกชน

3.1 ตัณหาในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

ตัณหาตามแนวคิดของนักบุญโทมัส อควินาส (Saint Thomas Aquinas) เป็นบาปเกี่ยวข้องกับความผิดใฝ่ในเนื้อหนัง³ คำสอนเรื่องตัณหาปรากฏในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เจไมมา พัดเดิล-ดัก* อันมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเบ็ดเพศหญิงชื่อเจไมมา พัดเดิล-ดัก (Jemima Puddle-duck) ผู้ลักลอบออกจากไร่เพื่อเดินทางหาที่สำหรับกกไข่ และถูกสุนัขจิ้งจอกล่อลวง แม้ว่าสุนัขเฝ้าฝูงปศุสัตว์ช่วยได้ทัน แต่เจไมมาต้องสูญเสียไข่ทั้งหมดไป จากเนื้อเรื่องย่อข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เจไมมา พัดเดิล-ดัก* มีแบบเรื่อง (tale-type) คล้ายคลึงกับเรื่อง *หนูน้อยหมวกแดง (Little Red Riding Hood)* ที่ตัวละครเอกหญิงเดินทางออกจากบ้านและถูกตัวละครชายซึ่งเป็นสัตว์ป่าล่อลวง แสดงคำสอนว่าเด็กผู้หญิงไม่ควรเชื่อคนแปลกหน้า

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตัวละครเจไมมา พัดเดิล-ดัก เริ่มจากชื่อเรื่องและคำเรียกตัวละคร โดยทั่วไปพ็อตเตอร์จะใช้คำนำหน้า "มิสซิส" (Mrs.) กับตัวละครที่แต่งงานหรือมีลูกแล้ว และตัวละครหญิงสูงวัย เช่น ตัวละครมิสซิสทาพิทา ทวิตชิต (Mrs. Tabitha Twitchit) จาก *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* ตัวละครมิสซิสทิกกี-วิงเกิล (Mrs. Tiggy-winkle) จาก *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* ตัวละครทั้งหมดที่กล่าวมานี้มักจะมีหน้าที่รับผิดชอบในฐานะผู้ใหญ่คนหนึ่ง เช่น มิสซิสทาพิทา ทวิตชิต มีหน้าที่ดูแลสั่งสอนลูกแมว มิสซิสทิกกี-วิงเกิล ประกอบอาชีพรับจ้างซักผ้าและสอนงานบ้านให้กับเด็กหญิงที่ชื่อลูซี (Lucie) ทว่ากรณีของเจไมมา พัดเดิล-ดัก แม้เธอจะมีความสามารถในการออกไข่และให้กำเนิดลูกเบ็ด พ็อตเตอร์กลับเรียกเธอว่า "เจไมมา พัดเดิล-ดัก" ไม่ใช่ "มิสซิสเจไมมา พัดเดิล-ดัก" แสดงให้เห็นว่าเจไมมา พัดเดิล-ดักอาจจะไม่ใช่ผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อตามท้องเรื่องพ็อตเตอร์เขียนว่าเจไมมาไม่ได้กกไข่เอง การที่เธอไม่ได้กกไข่เองทำให้ผู้วิจัยตีความว่าเจไมมายังไม่มีหน้าที่รับผิดชอบ เธอ

² Vatican. *Catechism of the catholic church* [Online] 1993. Available from: http://www.vatican.va/archive/ENG0015/_P6D.HTM

³ Saint Thomas Aquinas. *Summa theological* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q153_A1.html

จึงไม่ใช่ผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์ และไซในที่นี่ไม่ได้มีความหมายโดยตรงว่าเป็นลูกของเจไมมา พัดเดิล-ดัก แต่ใช้เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงวัยเจริญพันธุ์ของเด็กสาว ดังนั้นเจไมมาจึงน่าจะเป็นตัวแทนของเด็กสาววัยรุ่นที่ต้องการอิสระ ไม่ใช่การเรียนรู้งานบ้านเพื่อเป็นแม่บ้านที่ดีและ อุทิศตนให้กับการเป็นภรรยาและแม่ หรือการแต่งงานและการสร้างครอบครัว⁴

นอกจากนี้ ในฉากที่เจไมมาพบกับตัวละครสุนัขจิ้งจอกซึ่งรับบทผู้ล่อลวง ทั้งๆที่ผู้ล่อลวงไม่ได้เข้ามาทักเจไม พัดเดิล-ดักก่อน แต่เจไมมา พัดเดิล-ดักต่างหากที่เข้าไปทักทายนสุนัขจิ้งจอก ในฉากนี้ ตัวบทให้ความสำคัญกับฉากเจไมมาร่อนลงมาหาสถานที่แห่งๆและ สะดวกสบายเหมาะสำหรับวางไข่ และอยากให้มีดอกไม้สำหรับวางไข่อยู่ท่ามกลางต้นถุงมือจิ้งจอก

Jemima alighted rather heavily, and began to waddle about in search of a convenient dry nesting-place. She rather fancied a tree-stump amongst some tall fox-gloves.⁵

สิ่งที่ภาพประกอบแสดงให้เห็นกลับไม่ใช่ช่วงเวลาเจไมมาถลาลงสู่พื้น แต่เป็นภาพเจไมมาเผชิญกับทางแยกซึ่งไม่ปรากฏในตัวบท และพบสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งกำลังนั่งอ่านหนังสือพิมพ์อยู่บนตอไม้ (ภาพที่ 1)

⁴ Carol Dyhouse, "The role of women: from self-sacrifice to self-awareness," in *The Victorians*, ed. Laurence Lerner (London: Methuen, 1978), p. 174.

⁵ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tales*, (Singapore: Frederick Warne, 2006), p. 163.

ภาพที่ 1 But—seated upon the stump, she was startled to find an elegantly dressed gentleman reading a newspaper.⁶

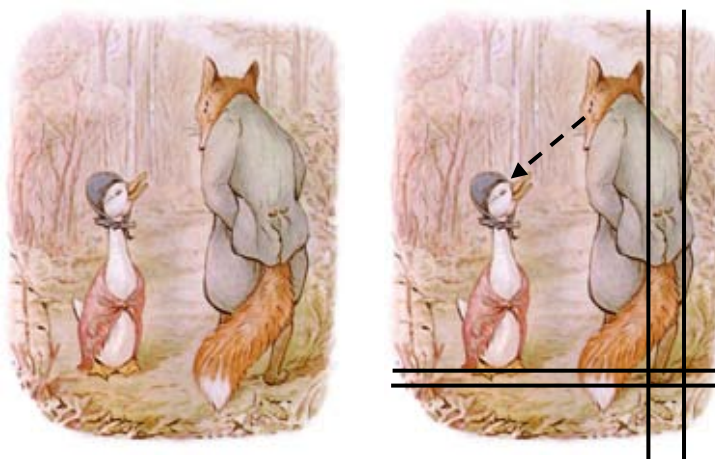
ในภาพประกอบ พ็อตเตอร์จัดองค์ประกอบให้เจไมมาอยู่ทางด้านซ้ายของผู้อ่าน และใช้ภาพของทางแยกแสดงทางเลือกของเจไมมา ระหว่างการมุ่งหน้าต่อไปยังทางที่ทอดอยู่เบื้องหน้า หรือเดินไปยังด้านหลังต้นถุงมือจิ้งจอก การที่พ็อตเตอร์วาดเจไมมาหันหน้าไปทางสุนัขจิ้งจอก เป็นการใช้ทิศทางของใบหน้าและสายตาทำหน้าที่นำสายตาของผู้อ่าน และเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในภาพ รวมถึงแสดงว่าเจไมมาเลือกที่จะเข้าหาตัวละครข้างหลังต้นถุงมือจิ้งจอก ซึ่งพ็อตเตอร์อาจจะบอกไว้ว่าเป็นสุนัขจิ้งจอกด้วยการเลือกเขียนคำว่า “fox-gloves” แทน “foxgloves” การใช้เครื่องหมาย “-“ แยกคำว่า “fox” และ “gloves” เป็นการช่วยเน้นคำว่า “fox” การเข้าไปทักทายสุนัขจิ้งจอกก่อนแสดงว่าเจไมมา พัดเดิล-ดักไม่เพียงเป็นตัวแทนของเด็กสาววัยรุ่นเท่านั้น แต่เธอยังเป็นตัวแทนของผู้ทำบาปค้นหา เมื่อคำนึงว่าเจไมมาเป็นแม่เปิดมีหน้าที่ออกไข การที่เธอสวมเครื่องแต่งกายสำหรับออกนอกบ้านจึงขัดแย้งกับลักษณะของแม่ที่ดีที่อยู่แต่ในบ้านไม่จำเป็นต้องแต่งตัวสวยงาม

นอกเหนือจากนั้น การที่พ็อตเตอร์บรรยายรูปลักษณ์ของสุนัขจิ้งจอกว่าเป็น “สุภาพบุรุษแต่งกายสง่างาม” (elegantly dressed gentleman)⁷ และมีลักษณะ “แสนสุภาพและหล่อเหลา” (mighty civil and handsome)⁸ อันเป็นลักษณะที่ดึงดูดความสนใจของเจไมมา ลักษณะข้างต้นนี้แสดงถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความปรารถนาในตัวมนุษย์ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าสุนัขจิ้งจอกเป็นสัญลักษณ์ของค้นหา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในตัวบทของภาพที่ 2 พ็อตเตอร์เขียนว่าหลังจากเจไมมาเล่าว่าเธอต้องการรังที่แห้งและสะดวกสบายสำหรับกกไข่ สุนัขจิ้งจอกแสดงความสนใจแม่ไก่ที่เจไมมาบ่นว่าชอบเข้ามาจู่จ้นจ้านกกไข่แทนเธอ พร้อมกับเสนอตัวช่วยจัดการสังสอนแม่ไก่เหล่านั้น ตอกย้ำค้นหาของสุนัขจิ้งจอก (ภาพที่ 2)

⁶ Ibid., pp. 163-164.

⁷ Ibid., p. 164.

⁸ Ibid., p. 164.

ภาพที่ 2 "Ah! is that so? indeed!" said the gentleman with sandy whiskers, looking curiously at Jemima. He folded up the newspaper, and put it in his coat-tail pocket.⁹

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

กรณีของเจไมมา พัดเดิล-ดัก ตัดหน้าเป็นฝ่ายอยู่เหนือกว่าเธอ เห็นได้ในภาพประกอบฉากที่สุนัขจิ้งจอกพับหนังสือพิมพ์เก็บใส่กระเป๋าทางแกง พ็อตเตอร์แสดงภาพของตัวละครสัตว์ยืนสองขาเลียนแบบมนุษย์ ทั้งลักษณะของลำตัวของเจไมมา พัดเดิล-ดัก ต้นไม้ด้านหลัง และลักษณะของลำตัวสุนัขจิ้งจอกต่างเป็นเส้นตรงขนานกับกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวนอน ช่วยขับเน้นความสูงขององค์ประกอบในภาพ การวางตัวของสุนัขจิ้งจอกนับจากพวงหางใกล้กับขอบล่างของภาพจนถึงใบหูที่อยู่ใกล้กับขอบบนของภาพทำให้ร่างกายสุนัขจิ้งจอกดูใหญ่โต ใบหน้าที่ก้มลงมองเจไมมายิ่งตอกย้ำว่าเขาเป็นฝ่ายที่อยู่เหนือกว่าเจไมมาที่เข้ามาทักทายและขอให้ช่วยหาสถานที่สำหรับกกไข่ด้วยตัวเอง โดยมีดวงตาเฉียงขึ้นบ่งบอกความเจ้าเล่ห์ สอดคล้องกับตัวบทที่เขาสร้างเป็นคนดีบอกว่าจะช่วยจัดการกับแม่ไก่ แต่แท้จริงอาจต้องการกินแม่ไก่ และตีความได้ว่าสุนัขจิ้งจอกเป็นสัญลักษณ์ของต้นหาที่ควบคุมเจไมมา

พ็อตเตอร์บอกไปถึงอันตรายของต้นหาด้วยการใช้สัญลักษณ์ต้นถุ่มมือจิ้งจอกอันสื่อถึงสุนัขจิ้งจอก จากการศึกษาชีวประวัติของผู้เขียน ผู้วิจัยพบว่าปีทริกซ์ พ็อตเตอร์มีความสนใจศึกษารวมชาติและชีววิทยา จึงน่าจะรู้ว่าต้นถุ่มมือจิ้งจอกบางชนิดมีพิษร้ายแรง กอปรกับการกำหนดตัวละครผู้ล่องลวงเป็นสุนัขจิ้งจอก ในนิทานส่วนใหญ่สุนัขจิ้งจอกมักถูกใช้เป็น

⁹ Ibid., p. 164.

สัญลักษณ์เพื่อสื่อถึงคนเจ้าเล่ห์ไม่น่าไว้วางใจ แม้ว่าตัวบทในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เจไมมา พัดเดิล-ดัก* พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “สุภาพบุรุษ” (gentleman) แทนการเรียกตัวละครตัวนี้ว่า “สุนัขจิ้งจอก” เพื่อบ่งบอกว่าตัวละครดังกล่าวมีลักษณะเป็นสุภาพบุรุษ การที่พ็อตเตอร์ตอกย้ำภาพลักษณ์เจ้าเล่ห์ของสุนัขจิ้งจอกอาจเป็นการเตือนอันตรายของผู้ชาย เช่น ฉากสุนัขจิ้งจอกพา เจไมมาไปยังบ้านเก่าที่สร้างจากกิ่งไม้กับหญ้าแห้ง โดยอ้างว่าเป็นสถานที่สำหรับกกไข่ ในขณะที่ตัวบทแสดงให้เห็นความไม่น่าไว้ใจของสุนัขจิ้งจอก เมื่อเขาแนะนำบ้านพักฤดูร้อนของตนแก่ เจไมมา โดยบอกว่าบ้านหลังนี้สะดวกสบายยิ่งกว่าบ้านพักฤดูหนาว ในย่อหน้าต่อมากลับบรรยายลักษณะของบ้านว่าสร้างจากลังสบู่และจวนจะพังมิพังแหล่

"This is my summer residence; you would not find my earth—my winter house—so convenient," said the hospitable gentleman.

There was a tumble-down shed at the back of the house, made of old soap-boxes. The gentleman opened the door, and showed Jemima in.¹⁰

ความขัดแย้งในตัวบทแสดงอันตรายในการเข้าไปในบ้านของผู้ชายแปลกหน้า เมื่อพิจารณา คำเรียกสุนัขจิ้งจอก พ็อตเตอร์กลับใช้คำว่า “สุภาพบุรุษผู้อารี” (hospitable gentleman)¹¹ สื่อแทนความคิดของเจไมมาต่อลักษณะของสุนัขจิ้งจอก แสดงว่าเจไมมาหลงเชื่อสุนัขจิ้งจอกและอาจตกอยู่ในอันตราย เพราะสุนัขจิ้งจอกในภาพประกอบมีสีหน้าเจ้าเล่ห์ การที่สุนัขจิ้งจอกมีความสูงเกือบเท่ากับความสูงของภาพไม่เพียงทำให้สุนัขจิ้งจอกดูเด่นสะดุดตาเท่านั้น ขนาดตัวที่ใหญ่ช่วยลดทอนที่ว่างในภาพ กอปรกับเพดานมีลักษณะโค้งลากยาวจากฝั่งขวาจนถึงฝั่งซ้ายของภาพก่อให้เกิดพื้นที่ปิดทึบ โดยเฉพาะพื้นที่หลังประตูซึ่งเจไมมายืนอยู่ การที่สุนัขจิ้งจอกใช้มือวางทาบบนประตูด้วยท่าทางที่พร้อมจับบานประตูลงได้ทุกเวลา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์น่าจะใช้การจัดองค์ประกอบเน้นลักษณะคับแคบน่าอึดอัดเสมือนกับดัก และตอกย้ำด้วยภาพขนของสัตว์ปีกหล่นเกลื่อนอยู่บนพื้นโล่งดูสะดุดตา รวมถึงขนนกในถังไม้ บอกใบ้ว่ามีสัตว์ปีกตัวอื่นๆถูกล่อลวงให้เข้าไปในห้องและถูกจับกินก่อนหน้าเจไมมา ขนนกจึงเป็นสัญลักษณ์แทนหญิงสาวผู้ถูกค้นหาครอบงำ และต้องรับบทลงโทษจากความผิดบาปด้วยความตาย (ภาพที่ 3)

¹⁰ Ibid., p. 165.

¹¹ Ibid., p. 165.

ภาพที่ 3 There was a tumble-down shed at the back of the house, made of old soap-boxes. The gentleman opened the door, and showed Jemima in.¹²

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

สาเหตุที่ผู้วิจัยตีความว่าชนนิกเป็นสัญลักษณ์ของผู้หญิงซึ่งถูกล่วงละเมิด เพราะสุนัขจิ้งจอกสนใจแม่ไก่และไข่ของเจไมมา เมื่อคำนึงเพศของสัตว์ที่สามารถออกลูกเป็นไข่ พบว่าส่วนมากเป็นสัตว์เพศหญิง ในกรณีนี้ไข่จึงเป็นสัญลักษณ์แทนความเป็นหญิงของเจไมมา การที่สุนัขจิ้งจอกสนใจไข่เท่ากับสนใจความเป็นหญิงของเจไมมา ดังนั้นความเป็นหญิงของเจไมมาจึงกำลังตกอยู่ในอันตราย เนื่องจากสุนัขจิ้งจอกจะกินไข่ของเธอและตัวเธอ เมื่อสุนัขจิ้งจอกบอกให้เจไมมาออกไปหาเสจ (Sage) และหอมหัวใหญ่ในสวนที่บ้าน เธอรู้ว่าเขาต้องการใช้สมุนไพรเหล่านั้นทำไข่เจียว แต่ไม่นึกเฉลียวใจว่าไข่ที่ใช้ทำไข่เจียวอาจเป็นไข่ของเธอเอง¹³ การที่ฟ็อดเตอร์บรรยายว่าเจไมมาโง่เง่าที่ไม่นึกสงสัยสุนัขจิ้งจอก และเดินเตะเล็มสมุนไพรชนิดต่างๆ ที่ล้วนแต่ใช้สำหรับยัดไส้เป็ดย่างไปทั่วไร¹⁴ พร้อมกับวาดภาพเจไมมาเล็มหาสมุนไพร แสดงให้เห็นถึงการหลงผิดหรือความยินยอมพร้อมใจในการกระทำบาปต้นเหตุ การที่สมุนไพรซึ่งเจไมมาเตะเล็มเป็นสมุนไพรที่มักใช้ยัดไส้เป็ดย่าง เท่ากับเป็นการบอกใบ้ว่าโทษของการถูกตัดมหาครอบครัวไม่เป็นกุศลสตรีเรียบร้อยอยู่ที่บ้าน และหลงเชื่อชายแปลกหน้า คือ ความตาย (ภาพที่ 4)

¹² Ibid., p. 165.

¹³ Ibid., p. 167.

¹⁴ Ibid., p. 167.

ภาพที่ 4 Jemima Puddle-duck was a simpleton: not even the mention of sage and onions made her suspicious.

She went round the farm-garden, nibbling off snippets of all the different sorts of herbs that are used for stuffing roast duck.¹⁵

ขณะเดียวกัน ภาพประกอบของฉากเก็บสมุนไพรยังแสดงให้เห็นทางรอดจากความตาย เพราะพ็อตเตอร์ใช้สีชมพูและฟ้าเพื่อระบายสีดอกไม้ในสวนทำให้ภาพมีลักษณะสดใส แตกต่างจากภาพในกระท่อมร้างที่ใช้สีดำและสีน้ำตาลเข้ม เพื่อแสดงความมืด ความตาย และความชั่วร้าย เมื่อสังเกตประตูลูกไม้ด้านหลังเจมมา พัดเดิล-ดัก พบว่ารั้วมีความสูงครึ่งหนึ่งของภาพ และดูโดดเด่นด้วยการใช้ดอกไม้สีฟ้าตั้งคู่คดสายตา การใช้รั้วเพื่อบ่งบอกว่าเจมมาอยู่ในอาณาเขตของบ้าน นอกจากนี้ รั้วยังมีลักษณะปิดที่ไม่ให้คนนอกเข้าหรือออกคล้ายกับสวนปิดตาย ในการตีความด้านประติมานวิทยา (Iconography) สวนปิดตายเป็นสัญลักษณ์พรหมจรรย์ของพระแม่มารี¹⁶ การวาดให้เจมมาอยู่ในพื้นที่สวนย่อมแสดงให้เห็นว่าเจมมายังมีทางรอด เนื่องจากพรหมจรรย์ของเธอได้รับการปกป้องดูแลโดยคนในครอบครัวอันมีรั้วเป็นสัญลักษณ์

ด้วยเหตุนี้ แม้ว่าในตอนท้ายเจมมาจะไม่ได้รู้สึกตัวว่าตนเองถูกตัดหน้าครอบงำ แต่เธอยังรอดชีวิตเนื่องจากเคป (Kep) พาสุนัขเฝ้าฝูงปศุสัตว์ตัวอื่นๆมาช่วยได้ทัน ปกป้องไม่ให้ไข่และตัวเธอถูกสุนัขจิ้งจอกกิน เคปเป็นสุนัขพันธุ์คอลลี (Collie) ที่นิยมใช้เฝ้าฝูงปศุสัตว์ ตัวแทนผู้ช่วยเหลือและสัญลักษณ์ของความปลอดภัยของบ้าน เนื่องจากมีหน้าที่คอยป้องกันไม่ให้

¹⁵ Ibid., p. 167.

¹⁶ จอร์จ เฟอร์กูสัน, เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์, แปลโดย กุลวดี มกรภิรมย์, หน้า

สัตว์อื่นเข้ามาบกรวนสัตว์ในไร่ การได้รับความช่วยเหลือจากเค็ปแสดงว่าเด็กหญิงผู้ถูกค้นหาครอบงำมีโอกาสกลับตัวสู่หนทางที่ถูกที่ควร ด้วยการสำนึกตัวและกลับบ้านอันเป็นสถานที่ปลอดภัย ไม่ออกจากบ้านโดยพลการ และไม่เป็นฝ่ายทักผู้ชายก่อน มิฉะนั้นจะต้องประสบกับผลลัพธ์อันเลวร้าย เห็นได้จากความตายของตัวละครหญิงตัวอื่นซึ่งละเมิดคำสอนในเรื่องนี้

3.2 ความตะกละในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

ความตะกละ คือ ความปรารถนาในการดื่มกินอันเกินปกติ คำว่าเกินปกติไม่ได้จำกัดเฉพาะปริมาณเกินปกติเท่านั้น แต่รวมถึงความปรารถนาในการดื่มกินในสิ่งที่ผิดไปจากขอบเขตปกติ¹⁷ หนังสือภาพที่มีคำสอนในหัวข้อนี้ คือ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* และ *เดอะ เทล ออฟ ทิมมี่ ทิปโทส์* รวมถึง *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์*

หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับลูกกระต่ายชื่อปีเตอร์ แรบบิต (Peter Rabbit) ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งของแม่ เข้าไปขโมยกินผักในสวนของมนุษย์ แม้ว่าในตอนจบปีเตอร์จะสามารถหนีรอดกลับบ้านได้ แต่ปีเตอร์ แรบบิตต้องถูกลงโทษในสิ่งที่ทำลงไป ปีเตอร์ พ็อตเตอร์เริ่มเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ด้วยการแนะนำตัวละคร ตามด้วยฉากแม่กระต่ายสั่งห้ามลูกๆ เข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ (Mr.McGregor) พร้อมกับยกตัวอย่างว่าพ่อกระต่ายเคยเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ และประสบอุบัติเหตุ จนกระทั่งถูกมิสซิสแม็กเกรเกอร์ทำเป็นไส้พาย

“Now my dears,” said old Mrs.Rabbit one morning, “you may go into the fields or down the lane, but don't go into Mr.McGregor's garden.

Your Father had an accident there; he was put in a pie by Mrs. McGregor.”¹⁸

สำหรับข้อความข้างต้นนี้ พ็อตเตอร์ได้วาดภาพประกอบจำนวนสองภาพ คือ ภาพมิสซิสแรบบิต (Mrs.Rabbit) กำลังสั่งสอนลูกๆ และภาพมิสซิสแม็กเกรเกอร์ (Mrs.McGregor) ยกอาหารมาบริการสามีและลูกซึ่งถือล้อมมีดรอที่โต๊ะอาหาร ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าข้อความที่บอกเป็นนัยว่าพ่อ

¹⁷ Saint Thomas Aquinas. *Summa theological*. [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q148_A1.html

¹⁸ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 9.

ของลูกกระต่ายถูกจับได้ ขณะแอบเข้าไปในสวนจึงถูกนำไปทำเป็นไส้พาย รวมถึงภาพของพายกระต่าย พืตเตอร์เขียนและวาดขึ้นเพื่อเน้นความสำคัญของบทลงโทษจากการเข้าไปขโมยผักในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ ภาพพายจากเนื้อของพืตเตอร์ แรบบิต อันเป็นบทลงโทษจากการเข้าไปขโมยผัก เป็นปัจจัยหลักให้งานวิจัยเกี่ยวกับ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* อาทิ บทความ “Peter, Potter, Rabbits, Robbers” ของโรส โลเวลล์-สมิท ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ประเด็นการลักขโมย เมื่อผู้วิจัยพิจารณาพฤติกรรมลักขโมยโดยอาศัยแนวคิดบาปเจ็ดประการ สาเหตุในการลักขโมยมักเชื่อมโยงเข้ากับความโลภ ทว่าสาเหตุของการลักขโมยใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ผู้วิจัยพบว่าไม่ใช่ความโลภแต่เกิดจากความหิว เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาจากที่มิสซิสแรบบิตสั่งสอนลูกๆ พบว่าพืตเตอร์วาดฉากมิสซิสแรบบิตกำลังแจกตะกร้าเปล่าให้กับลูกสาวสามตัว คือ ฟลอปซี (Flopsy) ม็อปซี (Mopsy) และคอตตอน-เทล (Cotton-tail) ท่าทางมิสซิสแรบบิตก้มหน้าลง แสดงการสื่อสารทางสายตาที่พุ่งลงด้านล่าง และเน้นย้ำการมองลงด้านล่างด้วยศีรษะที่ชี้ลงตะกร้าซึ่งอยู่ตรงกลางระหว่างมิสซิสแรบบิตกับลูกสาว (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 “Now my dears,” said old Mrs.Rabbit one morning, “you may go into the fields or down the lane, but don't go into Mr.McGregor's garden.”¹⁹

พืตเตอร์เฉลยหน้าที่ของตะกร้าในภายหลังว่าเป็นตะกร้าสำหรับใส่อาหาร เห็นได้จากฉากที่มิสซิสแรบบิตออกไปทำธุระข้างนอกโดยหิ้วตะกร้าสำหรับใส่ขนมปังที่ซื้อกลับมาออกไปด้วย²⁰ แต่ภาพที่เห็นหน้าที่ของตะกร้าได้ชัดเจนที่สุด คือ ฉากฟลอปซี ม็อปซี และคอตตอน-เทล ออกไป

¹⁹ Ibid., p. 9.

²⁰ Ibid., p. 10.

เก็บลูกแบล็กเบอร์รี่ พ็อตเตอร์บรรยายว่าลูกกระต่ายทั้งสามตัวเป็นเด็กดี ช่วยกันเก็บลูกแบล็กเบอร์รี่ สอดคล้องกับภาพตะกร้าเต็มไปด้วยลูกแบล็กเบอร์รี่ที่ลูกกระต่ายช่วยกันเก็บด้วยน้ำพักน้ำแรงของตน โดยไม่มีใครแอบกิน (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 Flopsy, Mopsy, and Cotton-tail, who were good little bunnies, went down the lane to gather blackberries.²¹

ภาพที่ 5 และภาพที่ 6 แสดงให้เห็นว่าตะกร้าเป็นสัญลักษณ์ของหน้าที่และความอดทนอดกลั้น ไม่กินอาหารก่อนกลับถึงบ้าน ตะกร้าว่างเปล่าแสดงให้เห็นว่ากระต่ายทุกตัวไม่สามารถกินอาหารจนกว่าจะทำหน้าที่ของตนเสร็จ การที่ปีเตอร์ไม่ได้รับแจกตะกร้า นอกจากแสดงว่าเขายังไม่ได้รับความไว้วางใจให้เก็บอาหารแล้ว ตะกร้าที่ว่างเปล่ายังแสดงว่าเขายังไม่ได้กินอาหาร การเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์จึงไม่ใช่การทำหน้าที่หาอาหารเลี้ยงครอบครัวเฉกเช่นพ่อ แต่เป็นการเข้าไปขโมยกินผักกาด ถั่ว และหัวแรดดิช เพื่อตอบสนองความหิวและความตะกละตะกรามของตน

เมื่อปีเตอร์ แรบบิตเข้าไปในสวน พ็อตเตอร์เขียนว่าเขากินผักในสวนมากเกินไปจนกระทั่งปวดท้อง การกินมากเกินไปถือเป็นความตะกละ เนื่องจากการกินที่มากเกินไปปกติและไม่รู้จักยับยั้งตนเอง การขโมยของปีเตอร์ แรบบิตจึงเป็นการกระทำบาปความตะกละ เพื่อแสดงผลร้ายของความตะกละ พ็อตเตอร์ได้เขียนให้ปีเตอร์กินมากเกินไปจนปวดท้อง และเน้นโทษของความตะกละ ด้วยการวาดภาพปีเตอร์ยืนกุมท้อง บ่งชี้ว่าท้องได้รับผลกระทบจากการทำบาปในข้อนี้ แต่แทนที่เขาจะสนใจสัญญาณเตือนเกี่ยวกับความผิดซึ่งทำลงไป ปีเตอร์กลับ

²¹ Ibid., p. 10.

คิดขโมยกินผักชีฝรั่งเพื่อแก้อาการปวดท้อง โดยมีต้นผักชีฝรั่งในฉากหลังแสดงว่าเขาได้กินผักชีฝรั่งไปแล้ว (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 7 And then, feeling rather sick, he went to look for some parsley.²²

ความตะกละของปีเตอร์ทำให้เขาพบกับมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ผู้กำลังทำสวน และต้องหลบหนีการไล่ล่าอย่างลำบากเนื่องจากกินผักมากเกินไปจนอ้วน เป็นการตอกย้ำผลลัพธ์จากความตะกละทางด้านกายภาพ ด้วยการบรรยายลักษณะของปีเตอร์หลังจากขโมยกินผักว่าเป็น “กระต่ายอ้วนตัวน้อย” (fat little rabbit)²³ และเขียนให้หลบหนีมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์อย่างยากลำบากเพื่อเน้นผลร้ายของความตะกละ

ในตอนท้ายปีเตอร์ แรบบิตสามารถหนีมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์พ้น และกลับถึงบ้านอย่างปลอดภัย ปีเตอร์ยังต้องรับโทษจากความตะกละเมื่อเขาต้องทนทุกข์กับอาการปวดตลอดทั้งเย็น และได้ดื่มเพียงชาคาโมไมล์ (camomile) เพื่อรักษาอาการปวดท้องเท่านั้น ในขณะที่พี่น้องของเขา คือ ฟลอปซี มีอปซี และคอตตอน-เทล ผู้เป็นเด็กดีเก็บลูกแบล็กเบอร์รี่ตามหน้าที่ และไม่ขโมยกินก่อนกลับถึงบ้าน ได้กินขนมปัง นม และลูกแบล็กเบอร์รี่ อาหารของมนุษย์ซึ่งรสชาติดีกว่าผักดิบๆ ในสวนที่ปีเตอร์กินไป เป็นรางวัลสำหรับผู้ที่สามารถควบคุมตนเองได้เฉกเช่นมนุษย์

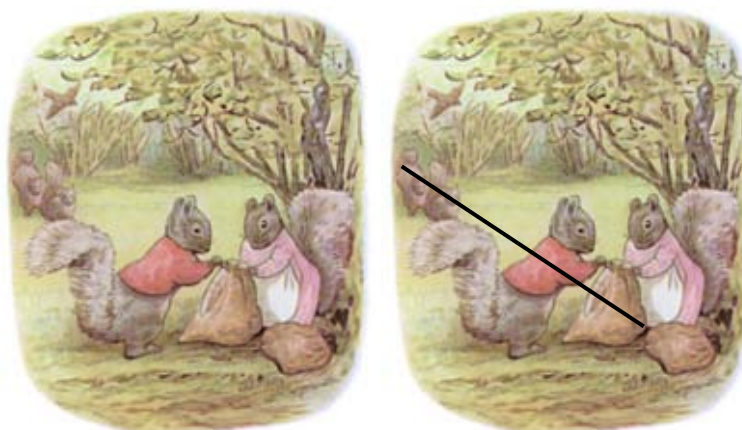
²² Ibid., p. 12.

²³ Ibid., p. 16.

ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์สอนศีลธรรมใน *เดอะ เกล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* เรื่องความตะกละด้วยวิธีการเปรียบเทียบปีเตอร์ แรบบิตกับฟลิปซี มีอปซี และคอตตอน-เทล ซึ่งเป็นตัวแทนของเด็กที่ตะกละกับเด็กที่รู้จักควบคุมตนเอง เพื่อแสดงผลร้ายของการถูกความตะกละครอบงำ กับผลดีจากการรู้จักประมาณตน กินเฉพาะที่ได้รับอนุญาต หรือจำเป็นต่อร่างกาย และในปริมาณเหมาะสม

ในขณะที่ความตะกละของปีเตอร์ แรบบิตเกิดขึ้นเมื่อเห็นอาหาร ดังนั้นความตะกละของเขาจึงเกิดจากความอยากกินจนกระทั่งกินมากเกินไป การเกิดความตะกละในลักษณะนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นลักษณะที่เกิดกับตัวละครเด็ก ซึ่งเป็นวัยที่ไร้เดียงสา ยังไม่ได้รับการสั่งสอนเรื่องการยับยั้งการกระทำของตนมากนัก ส่วนความตะกละในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เกล ออฟ ทิมมี่ ทิปโทส์* เป็นความตะกละที่เกิดขึ้นกับผู้ใหญ่ คือ ทิมมี่ ทิปโทส์ (Timmy Tiptoes) เนื่องจากทิมมี่ ทิปโทส์และกูดี ทิปโทส์ (Goody Tiptoes) กระจกสามมีภรรยาเป็นตัวละครผู้ใหญ่ มีความสามารถในการคิดวางแผนหาสถานที่เก็บลูกนัต แสดงว่ามีความคิดและการวางแผนมากกว่าปีเตอร์ แรบบิต

ปัญหาในเรื่อง *เดอะ เกล ออฟ ทิมมี่ ทิปโทส์* เกิดขึ้นเมื่อกระจกสี่เทาอีกกลุ่มหนึ่งเข้าใจว่าลูกนัตซึ่งทิมมี่และกูดีเก็บเพื่อกักตุนเป็นอาหารสำหรับฤดูหนาวและฤดูใบไม้ผลินั้นเป็นลูกนัตที่หายไปของพวกเขา พ็อตเตอร์บรรยายฉากเริ่มต้นของการที่กระจกเข้ามาทำร้ายทิมมี่ ทิปโทส์ว่าฝูงกระจกสี่เทาเดินตามเสียงเพลงของเหล่านก เมื่อนกน้อยตัวแรกบินเข้าไปในพุ่มไม้ที่ทิมมี่และกูดี ทิปโทส์กำลังผูกปากถุงเก็บลูกนัต นักได้ร้องเพลงถามว่าใครขุดหลุมขโมยลูกนัตของฝูงกระจกสี่เทา ในภาพประกอบ พ็อตเตอร์แสดงฉากฝูงกระจกสี่เทาเดินตามนกที่ทำให้พวกกระจกเข้าใจผิดว่าทิมมี่ขโมยลูกนัต โดยเน้นฉากทิมมี่กับกูดีช่วยกันเก็บลูกนัตใส่ถุงเพื่อนำไปเก็บตุนในต้นไม้ เหตุการณ์ในภาพเป็นเหตุการณ์ก่อนที่ฝูงกระจกจะตรงเข้าทำร้ายทิมมี่ ทิปโทส์ จากภาพประกอบจะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์จัดวางองค์ประกอบให้ถุงใส่ลูกนัตอยู่ระหว่างทิมมี่กับกูดี ตัวทิมมี่สวมเสื้อสีแดงซึ่งเป็นสีของเลือดและมักใช้เป็นสัญลักษณ์บ่งบอกอันตราย เมื่อลากเส้นจากฝูงกระจกสี่เทาตามทิศทางที่วิ่งจะได้เส้นตรงในแนวเฉียงบรรจบกับถุงลูกนัตทั้งสองถุง (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 The squirrels followed and listened. The first little bird flew into the bush where Timmy and Goody Tiptoes were quietly tying up their bags, and it sang—"Who's-bin digging-up *my* nuts? Who's been digging-up *my*-nuts?"²⁴

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ภาพประกอบแสดงให้เห็นว่าฝูงกระรอกพุ่งตรงมายังถุงลูกนัต กอปรกับตัวบทมีเนื้อหาเกี่ยวกับการตามหาหัวขโมยลูกนัต ทำให้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสาเหตุของการถูกทำร้าย คือ ลูกนัต ซึ่งพืดเตอร์ให้ความสำคัญด้วยการเขียนถึงลูกนัตในตัวบทและการให้ความสำคัญกับการเก็บลูกนัต ในภาพประกอบ ตลอดจนการนำลูกนัตที่เก็บใส่ถุงซ่อนในโพรงไม้ การเก็บและสถานที่เก็บลูกนัต แสดงว่าลูกนัตที่เก็บมีปริมาณมากปรากฏในตัวบทภาพที่ 9 พืดเตอร์ระบุว่าทุกวันที่มมีกับกู๊ดทิปไทส์จะออกเดินทางไปเก็บลูกนัตจำนวนมากวันละหลายเที่ยว และขนใส่ถุงเพื่อกักตุนในโพรงบริเวณโคนต้นไม้หลายต้นที่ตั้งอยู่ใกล้กับต้นไม้ที่กระรอกทั้งสองตัวสร้างรัง²⁵ และวาดภาพประกอบเป็นฉากที่มมีกำลังเก็บลูกนัตในโพรงไม้ โดยมีกู๊ดทียืนถือถุงลูกนัตอยู่ด้านบน (ภาพที่ 9)

²⁴ Ibid., p. 240.

²⁵ Ibid., p. 240.

ภาพที่ 9 Every day they made several journeys and picked quantities of nuts. They carried them away in bags, and stored them in several hollow stumps near the tree where they had built their nest.²⁶

ลูกนัตเป็นอาหารสำหรับกระรอก การเก็บลูกนัตในสถานที่อื่นแสดงว่าลูกนัตมีมากจนไม่สามารถเก็บในรังได้ ตรงกับข้อมูลจากภาพประกอบที่แสดงภาพภูตยี่นถือถุกลูกนัตอยู่เหนือโพรงไม้ที่ทิมมีกำลังช้อนลูกนัต ถูที่เหลือแสดงถึงลูกนัตที่มีมากจนไม่สามารถเก็บในโพรงได้หมด ขณะเดียวกัน การเก็บลูกนัตไว้ใกล้รังหมายความว่าลูกนัตที่เก็บมาเป็นอาหารสำหรับทิมมีและภูตยี่นถือนั้น สื่อถึงการบริโภคมากเกินไปเกินกว่าความต้องการของทิมมี ทิปโทส์ผู้นำในการเก็บลูกนัต ดังนั้น ความผิดของทิมมี คือ ความตะกละ โดยเฉพาะความตะกละของเขาเกิดมาจากการไต่ร่ตรองอย่างถี่ถ้วน พืตเตอร์พยายามเน้นความตะกละในฐานะบาป ด้วยการใช้น้ำตาลเข้มและสีดำระบายเงาของโพรง ทำให้โพรงเก็บลูกนัตดูมืดและน่ากลัว พร้อมทั้งวาดทิมมีโน้มตัว เหมือนกำลังจะกระโจนเข้าไปในเงาสีดำของโพรง บอกไว้ว่าเขากำลังถูกความตะกละครอบงำ

การใช้สีดำเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้ายนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าได้รับการเน้นให้เด่นชัดมากขึ้นในเหตุการณ์ที่ทิมมีได้รับความช่วยเหลือจากชิปปี้ชื่อชิปปี้ แฮกกี (Chippy Hagg) จากภาพประกอบฉากที่ทิมมี ทิปโทส์อยู่กับชิปปี้ ทิมมีนอนอยู่ในกล่องไม้ หน้ามอสที่ปกคลุมตัวทำให้ผู้อ่านไม่ทราบว่ายอมเสื่อหรือไม่ แต่อากการบาดเจ็บที่ส่งผลให้ทิมมีอ่อนแอทำให้มีแนวโน้มว่าเขาไม่ได้ยอมเสื่อ สื่อถึงความเปราะบางจากการเป็นฝ่ายถูกระทำเช่นเดียวกับฝูงกระรอกสีเทา พืตเตอร์เฉลยในดวับทประกอบภาพที่ 10 ซึ่งชิปปี้บอกทิมมี ทิปโทส์ว่าลูกนัตในต้นไม้เป็นลูกนัตที่ทิมมี ทิปโทส์เฝ้าลงมา กอปรกับชิปปี้ขุดมาจากที่ช้อนลูกนัตของพวกกระรอก

²⁶ Ibid., p. 240.

สีเทา และใส่ในโพรงของต้นไม้ต้นนี้ พร้อมกับหัวเราะเยาะเมื่อทิมมี ทิปโทส์เล่าว่าตนเองถูกฝูง กระรอกสีเทาเข้าใจผิดจึงถูกไล่ล่า และถูกผลักลงไปในโพรงต้นไม้เพื่อลงโทษ²⁷ ดังนั้นฝูงกระรอก สีเทาไม่ได้หาถุนัตไม่พบเพราะความหลงลืมเพียงอย่างเดียว ถุนัตของพวกเขาถูกชิปปี ชิปมังก์ ที่ช่วยเหลือทิมมีขโมยไป และแสดงว่าชิปปีที่ช่วยเหลือทิมมี ทิปโทส์เป็นตัวละครนิสัยชั่วร้าย โดยเฉพาะเมื่อตัวพระบรูว่าชิปปีบังคับให้ทิมมี ทิปโทส์นอนอยู่บนเตียง พร้อมกับชักชวนให้ทิมมี กินถุนัตจำนวนมาก เมื่อทิมมีแสดงความเป็นห่วงว่าหากกินถุนัตเข้าไปอาจจะอ้วนขึ้นจนออก จากต้นไม้ไม่ได้ และทำให้ภรรยาเป็นกังวล ชิปปีกลับยืนยันว่าไม่เป็นอะไรพร้อมกับแกะถุนัตให้ จนกระทั่งทิมมีใจอ่อน กินถุนัตจนตัวอ้วนขึ้น²⁸ แสดงว่าชิปปี แสกกี่มีอำนาจเหนือทิมมี ทิปโทส์ สอดคล้องกับภาพประกอบที่พ็อตเตอร์วาดทิมมีในท่านอนแสดงความอ่อนแรง วัตถุบนศีรษะของ ทิมมีมีลักษณะคล้ายกระเป๋าน้ำร้อนบ่งบอกว่าเขากำลังป่วย มือของทิมมียื่นออกจากกลุ่มหญ้า มอส หันเข้าหากันเหมือนเตรียมรับถุนัตที่ชิปปีโน้มตัวยื่นให้ แม้ว่าจะยังไม่ควรกินถุนัตที่ เก็บตุนสำหรับฤดูหนาวและฤดูใบไม้ผลิ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถุนัตที่ชิปปียื่นให้เป็นถุนัตที่ได้ จากการลักขโมย (ภาพที่ 10)

ภาพที่ 10 The Chipmunk explained that it had rained nuts through the top of the tree—"Besides, I found a few buried!" It laughed and chuckled when it heard Timmy's story. While Timmy was confined to bed, it 'ticed him to eat quantities—"But how shall I ever get out through that hole unless I thin myself? My wife will be anxious!" "Just another nut—or two nuts; let

²⁷ Ibid., p. 243.

²⁸ Ibid., p. 243.

me crack them for you," said the Chipmunk. Timmy Tiptoes grew fatter and fatter!²⁹

ลักษณะการยื่นและชักชวนให้กินของที่ไม่สมควรจะกินทำให้นึกไปถึงภาพอดัมและอีฟถูกล่อลวงให้กินผลไม้ต้องห้าม เป็นการย้ำเตือนถึงภัยจากการกิน (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 11 Michelangelo, *The Fall and Expulsion from Garden of Eden*

1509-10, Fresco, 280 x 570 cm, Cappella Sistina, Vatican.

ภาพที่ 10 จึงเป็นภาพของทิมมีที่ถูกชิปปี้ล่อลวงให้กินลูกนัต นอกจากนี้ ชิปปี้ยังอาจถูกใช้ในการเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์แทนความตะกละ เมื่อพิจารณาภาพประกอบในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทิมมี ทิป โทส์* ภาพอื่นๆ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าในภาพประกอบส่วนใหญ่พ็อดเตอร์ใช้สีน้ำที่ดูสดใสและเน้นใช้สีเขียวระบายฉากมากเป็นพิเศษ ส่วนของเงาตกกระทบวัตถุจะใช้สีน้ำตาลเข้มระบาย แต่ในภาพที่ 10 พ็อดเตอร์กลับเลือกใช้สีดำระบายเงาของชิปปี้ และเน้นให้เงามีความใหญ่และเห็นเด่นชัดจนผิดปกติ บ่งบอกนิสัยชั่วร้ายของผู้ชักชวนให้กินลูกนัต และเผยให้เห็นความผิดที่ทำให้ทิมมีได้รับบทลงโทษจากกระรอกสี่เท้า คือ ความตะกละ ด้วยการกำหนดให้ทิมมีพ่ายแพ้ต่อความต้องการกินลูกนัตจนกระทั่งตัวอ้วนขึ้น และไม่สามารถออกจากโพรงต้นไม้ได้

หากเปรียบเทียบกับ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* แล้ว จึงสรุปได้ว่า *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* สอนศีลธรรมเรื่องความตะกละและการรู้จักประมาณด้วยการเปรียบเทียบผลลัพธ์จากพฤติกรรมของผู้ทำบาปตะกละกับผู้มีคุณธรรมรู้จักประมาณ ในขณะที่ *เดอะ เทล ออฟ ทิมมี ทิป โทส์* เน้นผู้กระทำความบาปเพียงฝ่ายเดียว ในกรณีนี้ คือ ทิมมี ทิปโทส์

²⁹ Ibid., p. 243.

ผู้คิดคำนวณเรื่องการเก็บลูกนัตหรืออาหารมาแล้ว แต่สุดท้ายกลับขาดสติ ไม่สามารถควบคุมตนเอง และบริโภคมากเกินไปจนกระทั่งไม่สามารถออกมาจากโพรงไม้ได้ วิธีแก้ไขสำหรับทิมมี คือ การรักษาคุณธรรมรู้จักประมาณ สุดท้ายทิมมีหันมาเก็บตุณลูกนัตพอสำหรับกินเท่านั้น ซึ่งสามารถเก็บในบ้านของตนเองได้ โดยไม่ต้องเก็บในสถานที่อื่นอีก

ส่วน *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์* เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* และ *เดอะ เทล ออฟ ทิมมี ทิปโทส์* แล้ว หนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์* อาจสื่อถึงความตะกละและความอดทนอดกลั้นได้อย่างชัดเจนยิ่งกว่า เนื่องจากมีตัวละครเอกเป็นหมูชื่อพิกลิง แบลนด์ (Pigling Bland) หมูเป็นสัตว์ที่มักถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของความตะกละ การที่พ็อตเตอร์เขียนให้หมูเป็นเด็กวัยรุ่น ใกล้เคียงกับวัยของกลุ่มผู้อ่าน และอาจเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้อ่านเอง ยังช่วยสื่อถึงอันตรายของความตะกละว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวผู้อ่าน

ในส่วนแรกของเรื่องพ็อตเตอร์ยังไม่ได้เน้นให้ตัวละครพิกลิง แบลนด์โดดเด่นนัก และเริ่มต้นเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครลูกหมูทั้งแปดตัว แบ่งเป็นลูกหมูเพศหญิงสี่ตัว คือ ครอส-แพตช์ (Cross-patch) ซัก-ซัก (Suck-suck) ย็อก-ย็อก (Yock-yock) และสป็อต (Spot) ลูกหมูเพศชายสี่ตัว คือ อเล็กซานเดอร์ (Alexander) พิกลิง แบลนด์ ชิน-ชิน (Chin-chin) และสตั้มปี (Stumpy) ลักษณะของลูกหมูที่ชอบเล่นซุกซนจนเนื้อตัวสกปรกเลอะเทอะและกินจุ โดยเฉพาะการกินจุ พ็อตเตอร์เลือกเขียนถึงคุณสมบัติข้อนี้เป็นลำดับแรก ด้วยการบรรยายว่า ลูกหมูทั้งแปดตัวล้วนแต่มีความอยากอาหารดีมาก

The eight little pigs had very fine appetites. "Yus, yus, yus! they eat and indeed they *do* eat!" said Aunt Pettitoes, looking at her family with pride.³⁰

ตัวบทข้างต้นนอกจากจะแนะนำคุณสมบัติชอบกินกับผู้อ่านแล้ว ยังเป็นการตอกย้ำภาพลักษณ์ของหมูว่าเป็นสัตว์ที่กินจุ ด้วยการย้ำคำว่า "eat" ในประโยคเดียวกัน 2 ครั้ง และในครั้งที่สองพ็อตเตอร์พิมพ์คำว่า "do" เป็นตัวอักษรตัวเอียงเพื่อเน้นกริยาอีกครึ่งหนึ่ง เป็นการให้ความสำคัญกับการกิน โดยเฉพาะเมื่อพ็อตเตอร์ให้ป่าเพตติโทส์ (Aunt Pettitoes) ตัวละครหมูที่เป็นผู้ใหญ่พูดเรื่องลูกหมูกินเยอะด้วยความภาคภูมิใจ ทว่าในฉากการอาบน้ำ พ็อตเตอร์กลับ

³⁰ Ibid., p. 283.

แสดงว่าลักษณะการกินของลูกหมูไม่ใช่ลักษณะที่ดีเหมือนกับที่ป่าเพตติโทษภาคภูมิใจ จากตัวบทเกี่ยวกับชิน-ชินที่แสดงกิริยาน่าขายหน้าในวันอาบน้ำ ด้วยการกินสบู่หนึ่งก้อนเข้าไป และพืดเตอร์พบลูกหมูสกปรกตัวอื่นในตะกร้าสำหรับใส่ผ้าสะอาด

Chin-chin was already in disgrace; it was washing day, and he had eaten a piece of soap. And presently in a basket of clean clothes, we found another dirty little pig.³¹

การที่ชิน-ชินกินสบู่เข้าไปเป็นการเน้นว่าชิน-ชินกินมากจนเกินไป เพราะเขากินแม้แต่สบู่ที่ไม่ใช่อาหาร การกินสบู่เข้าไปเป็นการกินที่สูญเปล่า เกินจำเป็น และแสดงถึงความตะกละ พืดเตอร์แสดงมุมมองเกี่ยวกับความตะกละของชิน-ชินด้วยคำว่า “น่าขายหน้า” (disgrace) ความตะกละในมุมมองของพืดเตอร์จึงเป็นการกระทำอันน่าอับอายและไม่ควรกระทำ พืดเตอร์ย้ำว่าความตะกละอาจทำร้ายบุคคลผู้ถูกความตะกละครอบงำในประโยคต่อมาที่เขียนว่าตนพบลูกหมูเนื้อตัวสกปรกในตะกร้าใส่ผ้าสะอาด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพืดเตอร์ใช้ความสกปรกในการเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์แทนความตะกละ ส่วนผ้าที่ซักสะอาดแล้วแทนเด็กที่มีลักษณะบริสุทธิ์ดูจืดขาว การที่ความสกปรกทำให้ผ้าที่ซักสะอาดแล้วเปื้อน สื่อถึงการที่ความตะกละบ่อนทำลายเด็ก ดังนั้นความตะกละจึงเป็นบาปที่ไม่สมควรทำ

พืดเตอร์ย้ำว่าความตะกละเป็นพฤติกรรมอันน่าละอาย สร้างความเสียหาย และสมควรได้รับบทลงโทษด้วยเหตุการณ์ในสวน ผู้เล่าเรื่องที่เข้าไปในสวน พบครอส-แพตช์กับซัค-ซัคขุดหาแครีรอต ทำให้ผู้เล่าเรื่องตีลูกหมูทั้งสองตัวเป็นการลงโทษ แล้วดึงหูลากกลับบ้าน ระหว่างนั้นครอส-แพตช์ต่อต้านด้วยการพยายามกัดผู้เล่าเรื่อง

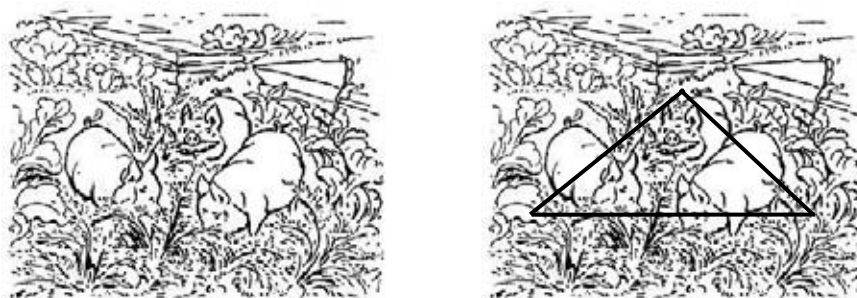
I went into the garden; there I found Cross-patch and Suck-suck rooting up carrots. I whipped them myself and led them out by the ears. Cross-patch tried to bite me.³²

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สรรพนาม “I” ในตัวบทหมายถึงตัวของผู้เขียนเอง จากตัวบทพืดเตอร์เขียนเพียงว่าครอส-แพตช์และซัค-ซัคกำลังขุดแครีรอต ทว่าในภาพประกอบ พืดเตอร์

³¹ Ibid., p. 283.

³² Ibid., p. 284.

กลับวาดลูกหมูถึงสามตัว ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าลูกหมูในพื้นที่ด้านหน้าของภาพ คือ ครอส-แพตช์ และซัค-ซัคเนื่องจากกำลังใช้จมูกค้นหาแครร์อตตรงกับข้อมูลในตัวบท เมื่อลากเส้นระหว่างลูกหมู จะเกิดเป็นสามเหลี่ยม โดยมีครอส-แพตช์และซัค-ซัคอยู่ตรงฐาน เส้นจากฐานพุ่งตรงไปยังลูกหมู ไม่ทราบชื่อ เส้นที่เกิดขึ้นเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างลูกหมูทั้งสามตัว โดยพืดเตอร์อาศัยความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเฉลยจุดประสงค์ในการหาแครร์อตของพวกมันด้วยลูกหมูตรงปลาย สามเหลี่ยม เมื่อลูกหมูไม่ทราบชื่อกำลังทำกริยาคาบแครร์อต เป็นการแนะว่าพวกมันต้องการกิน แครร์อต (ภาพที่ 12)

ภาพที่ 12 I went into the garden; there I found Cross-patch and Suck-suck rooting up carrots.³³

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

การที่หมูมีลักษณะเด่นในภาพประกอบและเห็นลักษณะการเรียงตัวเป็นสามเหลี่ยมชัดเจน เป็นเพราะพืดเตอร์วาดให้ตัวของหมูมีพื้นที่สีขาวมาก ขณะที่วาดลักษณะพื้นดินและผักข้างในสวน โดยให้รายละเอียด จนกระทั่งพื้นที่สวนมีรายละเอียดมากตัดกับตัวหมูขาวโล่ง และลดทอนสีขาวโล่งของฉากหลังด้วยการวาดแปลงผัก ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของพื้นที่ในภาพประกอบนี้ช่วยให้ทราบได้ว่าสถานที่ในภาพมีผักเป็นจำนวนมาก และล้อมรอบด้วยรั้วไม้คล้ายกับสวน บ่งบอกว่าเป็นสถานที่ซึ่งได้รับการปกป้องจากการรุกรานและไม่ควรเข้ามากินผักข้างในโดยพลการ การปลูกแครร์อตเป็นจำนวนมากและเป็นแถวเรียบร้อย เห็นได้จากแครร์อตด้านหน้าสุดของภาพที่ปลูกเป็นแถวหน้ากระดาน ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าเป็นแครร์อตปลูกสำหรับขาย การที่ครอส-แพตช์และซัค-ซัคกินแครร์อตจึงเท่ากับกินอาหารที่ไม่สมควรกิน และเป็นการสร้างความเสียหายต่อสวน การกินของพวกมันจึงถือเป็นความตะกละ พืดเตอร์แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าความตะกละเป็นความผิด เมื่อครอส-แพตช์และซัค-ซัคถูกลงโทษด้วยการตีและการดิงหู ผู้ลงโทษ

³³ Ibid., p. 284.

ครอส-แพตช์และซัค-ซัค คือ “I” ยิ่งเน้นย้ำว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นมุมมองของผู้เขียน ทั้งๆที่ผู้ทำบาป ตะกละสมควรถูกลงโทษ แต่ครอส-แพตช์กลับไม่ยอมรับบทลงโทษ เห็นได้จากประโยคว่า “ครอส-แพตช์พยายามกัดฉัน” (Cross-patch tried to bite me.)³⁴

จากการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าหน้าฉากแรกของเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์* พ็อตเตอร์จงใจเน้นลักษณะของความตะกละผ่านการกระทำของลูกหมู โดยเน้นที่ลูกหมูสามตัว คือ ซิน-ซิน ครอส-แพตช์ และซัค-ซัค ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกระทำของลูกหมูทั้งสามตัวนี้แทนการกระทำของลูกหมูตัวอื่นๆ ในฉากที่สี่ พ็อตเตอร์วาดภาพป่าเพตติโธส์ให้อาหารลูกหมู ภาพประกอบของฉากนี้แสดงถึงการยื้อแย่งอาหาร แสดงว่าลูกหมูส่วนใหญ่มีลักษณะนิสัยตะกละตะกรามไม่ต่างจากซิน-ซิน ครอส-แพตช์ และซัค-ซัค แต่ถึงกระนั้นก็ตามเมื่อนับลูกหมูที่ยื้อแย่งอาหารจากรางพบว่านับได้เพียงหกตัวเท่านั้น และมีลูกหมูสองตัวไม่ได้แทรกตัวเข้าไปแย่งอาหาร แต่อยู่ด้านนอกเหมือนรอให้ลูกหมูตัวอื่นกินอาหารจนเสร็จ ตรงกับบทพูดของพ็อตเตอร์ว่าป่าเพตติโธส์เป็นผู้ที่น่านับถือ แต่ครอบครัวของเพตติโธส์กลับไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนที่ดี ลูกหมูทุกตัวล้วนชอบสร้างปัญหา เว้นแต่สป็อตและพิกลิง แบลนด์

"Aunt Pettitoes, Aunt Pettitoes! you are a worthy person, but your family is not well brought up. Every one of them has been in mischief except Spot and Pigling Bland."³⁵

นอกจากตัวบทข้างต้นสอดคล้องกับภาพประกอบแล้ว ตัวบทยังแสดงทัศนคติที่พ็อตเตอร์มีต่อคนตะกละว่าไม่น่ายกย่องและแสดงถึงการเลียดูสิ่งที่ไม่ดี พร้อมกับให้ข้อมูลเกี่ยวกับลูกหมูสองตัว คือ สป็อตและพิกลิง แบลนด์ที่ไม่ได้เขียนถึงในฉากการเล่นซุกซนของลูกหมู การที่พ็อตเตอร์พูดว่าลูกหมูทุกตัวในครอบครัวของป่าเพตติโธส์ชอบสร้างปัญหายกเว้นสป็อตและพิกลิง แบลนด์ เมื่อเชื่อมโยงคำว่า “ชอบเล่นซุกซน” (mischief) กับภาพที่ 12 ซึ่งนำเสนอภาพลูกหมูเข้าไปกินแครอทในสวนอันเป็นแครอทสำหรับขายและลูกหมูไม่ควรกิน แสดงการละเมิดคำสั่งและการสร้างปัญหาต่อผู้ปกครองอย่างพ็อตเตอร์และป่าเพตติโธส์ ผู้วิจัยจึงตีความว่าความตะกละเป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่สร้างปัญหาอีกรูปแบบหนึ่ง การรู้จักอดทนอดกลั้นระงับความอยากอาหารเป็นพฤติกรรมตรงข้ามกับการสร้างปัญหาจึงอาจเป็นอุปนิสัยของสป็อตและ

³⁴ Ibid., p. 284.

³⁵ Ibid., p. 284.

พิกลิง แบลนด์ กอปรกับลูกหมูที่ไม่ได้กินอาหารในภาพที่ 13 ตัวหนึ่งเป็นหมูมีลายจุดสีดำตรงกับชื่อสปีดตีที่แปลว่ารอยจุดหรือรอยดำ ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าลูกหมูที่ไม่ได้เข้าไปกินอาหารในภาพประกอบ คือ สปีดตีและพิกลิง แบลนด์ (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 "Aunt Pettitoes, Aunt Pettitoes! you are a worthy person, but your family is not well brought up. Every one of them has been in mischief except Spot and Pigling Bland."³⁶

หากการรู้จักยับยั้งชั่งใจเป็นลักษณะของสปีดตีและพิกลิง แบลนด์แล้ว ย่อมแสดงว่าลูกหมูทั้งสองมีลักษณะคล้ายคลึงกับป่าเพตตีโทส์ เนื่องจากในหนังสือภาพไม่ปรากฏตัวบทหรือภาพประกอบที่แสดงว่าป่าเพตตีโทส์กินอาหาร บ่งบอกว่าป่าเพตตีโทส์เป็นหมูที่มีความยับยั้งชั่งใจ กินอาหารเพียงพอต่อความต้องการเท่านั้น ลักษณะการรู้จักยับยั้งชั่งใจถือเป็นปฏิบัติต่อความตะกละ เห็นได้จากความคิดเห็นของป่าเพตตีโทส์ต่อความตะกละของลูกหมู ในตัวบท ป่าเพตตีโทส์ถอนหายใจด้วยความกัลลัคลุ่มที่พวกลูกหมูดื่มนมในปริมาณมาก จนกระทั่งเธออาจต้องซื้อวัวเพิ่มอีกหนึ่งตัว ป่าเพตตีโทส์จึงคิดจะเก็บสปีดตีที่นิสัยดีสำหรับช่วยงานบ้าน ส่วนลูกหมูตัวอื่นๆต้องไปจากบ้าน เพราะลูกหมูเพศชายสี่ตัวและลูกหมูเพศหญิงสี่ตัวนั้นเป็นจำนวนที่มากเกินไป

"Yus, yus!" sighed Aunt Pettitoes. "And they drink bucketfuls of milk; I shall have to get another cow! Good little Spot shall stay at home to do the housework; but the others must go. Four little boy pigs and four little

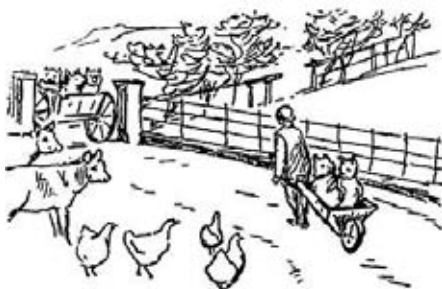
³⁶ Ibid., p. 285.

girl pigs are too many altogether." "Yus, yus, yus," said Aunt Pettitoes, "there will be more to eat without them."³⁷

การที่ป่าเพตติโทส์ซึ่งเป็นหมูเห็นว่าความตะกละของพวกลูกหมูนั้นมากเกินไป สิ้นเปลือง และเป็นต้นเหตุของความลำบากและยากจน สะท้อนมุมมองเกี่ยวกับคำว่า “มีความอยากอาหารดี” (fine appetites) อันเป็นลักษณะเด่นของลูกหมูว่าไม่ใช่สิ่งเดียวกับความตะกละ แต่การกินที่มากเกินไปจนกระทั่งนำมาซึ่งความเดือดร้อนเป็นความตะกละ ขณะเดียวกัน ข้อความข้างต้นยังแสดงโทษของความตะกละ คือ นอกจากจะมีผลต่อตนเองดังที่พบในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* และ *เดอะ เทล ออฟ ทิมมี่ ทิปโทส์* แล้ว ความตะกละยังส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ในที่นี้ คือ ครอบครัว

ผลของความตะกละต่อผู้อื่นที่เห็นได้ชัด คือ นอกจากความตะกละเป็นเหตุให้ลูกหมูต้องออกจากบ้านแล้ว ความตะกละของหมูตัวอื่นๆยังทำให้พิกลิง แบลนด์ผู้ประพุดิตนเรียบบร้อยเป็นเด็กดีต้องออกจากบ้านด้วย เหลือเพียงสปีด หมูเรียบบร้อยและเป็นแม่บ้านแม่เรือนเท่านั้นที่พ็อตเตอร์และป่าเพตติโทส์ยังคงให้อาศัยอยู่ที่บ้านเพื่อรับผิดชอบทำงานบ้าน ครอบ-แพตซ์ ชัก-ชัก ย็อก-ย็อก ชิน-ชิน และสตั้มปีต้องเดินทางไปกับผู้อื่น พ็อตเตอร์บรรยายฉากการเดินทางของครอบ-แพตซ์ ชัก-ชัก ย็อก-ย็อก ชิน-ชิน และสตั้มปีว่า ชิน-ชินและชัก-ชักอยู่ในรถเข็นเล็ก ส่วนสตั้มปี ย็อก-ย็อก และครอบ-แพตซ์นั่งเกวียน วิธีการเดินทางออกจากไร่ของลูกหมูทั้งเจ็ดตัวมีลักษณะเหมือนกับสัตว์ที่ถูกขาย จากภาพประกอบ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าลูกหมูทั้งเจ็ดตัวไม่ได้สวมใส่เสื้อผ้า และมีลักษณะเหมือนกับหมูทั่วไปมากกว่าตัวละครสัตว์ที่มีพฤติกรรมเลียนแบบมนุษย์ ถึงแม้พ็อตเตอร์จะไม่ได้บอกว่าลูกหมูเดินทางไปกับใครและเพื่ออะไร แต่สภาพเปลือยเปล่าของลูกหมูทำให้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าอาจถูกขายไปเป็นหมูในไร่ปศุสัตว์เพื่อผสมพันธุ์หรือเป็นอาหาร เป็นที่น่าสังเกตว่าหมูทั้งห้าตัวนี้ต่างมีพฤติกรรมซุกซนทั้งสิ้น โดยเฉพาะชิน-ชิน ครอบ-แพตซ์ และชัก-ชักที่ถูกเน้นคุณลักษณะตะกละ การออกจากบ้านจึงเป็นการลงโทษเพราะความตะกละอันมีปลายทาง คือ การถูกกักขังในคอกหรือความตาย (ภาพที่ 14)

³⁷ Ibid., p. 284.

ภาพที่ 14 So Chin-chin and Suck-suck went away in a wheel-barrow, and Stumpy, Yock-yock and Cross-patch rode away in a cart.³⁸

พ็อตเตอร์เน้นตัวละครพิกลิง แบลนด์ในฉากที่แปด ภาพประกอบฉากพิกลิง แบลนด์เตรียมออกเดินทางแตกต่างจากสภาพของลูกหมูทั้งห้าตัวในภาพที่ 14 จากภาพจะเห็นว่าพิกลิง แบลนด์กับอเล็กซานเดอร์ น้องชายคนเล็กซึ่งออกเดินทางไปพร้อมกันโดยสวมเสื้อผ้าอย่างดีสำหรับใส่ไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ การที่ลูกหมูทั้งสองได้สวมเสื้อผ้า ไม่ได้ออกจากบ้านตัวเปล่าเปลือยแสดงว่าพิกลิง แบลนด์มีสถานภาพเหนือกว่าลูกหมูอีกห้าตัว และเป็นตัวแทนของเด็กที่สามารถควบคุมตนเองได้ ส่วนอเล็กซานเดอร์ แม้ว่าเขาจะซุกซนเช่นเดียวกับลูกหมูที่ออกจากบ้าน แต่เพราะเขาเป็นเด็กเล็กที่สุดจึงทำให้ยังได้รับโอกาส สะท้อนมุมมองของพ็อตเตอร์ว่าได้รับอิทธิพลจากจอห์น ล็อกที่ว่าด้วยเรื่องเด็กเปรียบเสมือนผ้าขาว เมื่อเด็กเกิดมาเด็กยังไม่มีมโนคติ (idea) ซึ่งมโนคตินั้นไม่ใช่สิ่งที่มีมาตั้งแต่เกิด แต่ได้มาจากการเรียนรู้ผ่านความรู้สึกและสิ่งเร้าที่มากกระทบกับผัสสะ³⁹

การที่พ็อตเตอร์ไม่ได้ลงโทษอเล็กซานเดอร์ซึ่งเป็นลูกหมูที่เด็กที่สุด แต่ให้โอกาสอเล็กซานเดอร์เรียนรู้และกลับตัว โดยเน้นการกลับตัวจากการก่อบาปตะกวดมากกว่าความซุกซน เนื่องจากในภาพจะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์วาดตัวละครถือถุงผ้า ผู้อ่านจะสามารถทราบได้จากตัวบทว่าของข้างในถุงผ้าเป็นอาหารสำหรับการเดินทางครั้งนี้ ถุงผ้าจึงเป็นทั้งตัวแทนความหวังไขว่คว้าครอบครั้ว และเป็นการทดสอบความอดทนต่อความเขี้ยววนของบาปตะกวด ต่างจากพิกลิง แบลนด์ ในภาพจะเห็นได้ว่าพิกลิง แบลนด์ไม่ได้ถือถุงใส่ขนม แสดงถึงความสามารถในการยับยั้งความต้องการของตน (ภาพที่ 15)

³⁸ Ibid., p. 284.

³⁹ John Locke. *An essay concerning humane understanding* [Online] 2004. Available from: <http://www.gutenberg.org/cache/epub/10615/pg10615.html>

ภาพที่ 15 "Now Pigling Bland, son Pigling Bland, you must go to market. Take your brother Alexander by the hand. Mind your Sunday clothes, and remember to blow your nose"⁴⁰

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: วงกลมโดยผู้วิจัย

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม อเล็กซานเดอร์ไม่สามารถยับยั้งความตะกละของตนได้ เมื่อตอนพักกินอาหาร เขากินอาหารสำหรับมือเย็นและลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์ของตนจนหมดก่อนจะขอลูกกวาดของพิกลิง แบลนด์ แต่พิกลิง แบลนด์ไม่ให้เนื่องจากต้องการเก็บเอาไว้สำหรับกรณีฉุกเฉิน นำไปสู่การปะทะกันระหว่างผู้ถูกความตะกละครอบงำกับผู้มีคามอดทนอดกลั้น เมื่ออเล็กซานเดอร์ใช้กำลังก่อกวนและยื้อแย่งลูกกวาดจากพิกลิง แบลนด์ สุดท้ายไม่เพียงพิกลิง แบลนด์จะเป็นฝ่ายชนะและอเล็กซานเดอร์ไม่สามารถแย่งลูกกวาดได้ อเล็กซานเดอร์ยังต้องได้รับบทลงโทษจากความตะกละของตนเนื่องจากอาหาร เมื่อเขาทำใบอนุญาตหาย สิ่งที่เขาหยิบให้ตำรวจตรวจไม่ใช่ใบอนุญาต แต่เป็นกระดาษห่อลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์ซึ่งอยู่ในกระเป๋าเสื้อเช่นเดียวกัน ทำให้ถูกส่งตัวกลับบ้าน การที่พ็อตเตอร์ได้ส่งตัวเขาให้เพื่อนบ้านดูแลแสดงให้เห็นว่าผู้ก่อบาปตะกละและไม่รู้จักปรับปรุงตัวยอมเป็นที่รังเกียจของผู้อื่น

ส่วนพิกลิง แบลนด์ เขาหลงทางหลังจากที่แยกกับอเล็กซานเดอร์ ต้องพักแรมในกรงไก่ รวมถึงขัดคำสั่งสอนที่ให้ระวังแม่ไก่เพราะความจำเป็น และได้พบกับมิสเตอร์ปีเตอร์ โทมัสไปเปอร์สัน (Mr. Peter Thomas Piperson) ชาวนาชั่วร้ายผู้ขโมยหมูเพื่อฆ่าทำเบคอน มิสเตอร์ไปเปอร์สันได้ให้อาหารเย็นแก่พิกลิง แบลนด์ ภาพของพิกลิง แบลนด์กินอาหารมีลักษณะ

⁴⁰ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 286.

แตกต่างจากภาพที่ 13 เป็นอย่างมาก พิกลิง แบลนด์ในภาพกินอาหารโดยใช้ช้อนแบบมนุษย์ แสดงถึงการควบคุมตน อดกลั้นความอยากอาหารของตน เพราะการกินด้วยช้อนสามารถกินอาหารได้ที่โต๊ะ แต่ต่างจากการก้มลงกินอาหารในรางอย่างมูมมามและตะกตะกเหมือนสัตว์เลี้ยง การที่พิกลิง แบลนด์ก้มลงมองหม้อและเตาไฟสำหรับปรุงอาหารบ่งบอกว่าเขาตระหนักถึงจุดประสงค์ของมิสเตอร์ไปเปอร์สันว่าต้องการนำตนไปฆ่าทำเป็นอาหาร พ็อตเตอร์เน้นความกลัวและความวิตกด้วยสีของฉากที่มีส่วนผสมของสีแดงสีถึงอันตราย และสีเทาซึ่งช่วยขับเน้นความตึงเครียดของสถานการณ์ (ภาพที่ 16)

ภาพที่ 16 Mr.Piperson poured out three platefuls: for himself, for Pigling, and a third—after glaring at Pigling—he put away with much scuffling, and locked up. Pigling Bland ate his supper discreetly.⁴¹

การควบคุมตนเองทำให้เมื่อมิสเตอร์ไปเปอร์สันสำรวจร่างกายของพิกลิง แบลนด์ เขาคล้ายพบที่โครงแทนที่เนื้อและชั้นไขมันหนานุ่มเหมาะสำหรับทำเบคอน การรู้จักควบคุมตนเอง สะกดกลั้นความอยากอาหาร และไม่กินมากจนเกินไปทำให้พิกลิง แบลนด์รอดพ้นจากความตาย และในตอนท้ายของเรื่อง เขาสามารถพาหมูดำสาวพันธุ์เบอร์กเชียร์ (Berkshire) ชื่อพิก-วิก (Pig-wig) ที่ถูกมิสเตอร์ไปเปอร์สันขโมยมาหนีไปตั้งต้นชีวิตใหม่ที่อีกฟากหนึ่งของสะพานด้วยกัน

หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์* สอนเรื่องความตะกตะในลักษณะเปรียบเทียบ โดยแสดงให้เห็นถึงอันตรายและผลร้ายของความตะกตะผ่านครอส-แพตช์ ชัก-ชัก ย็อก-ย็อก ชิน-ชิน สตัมปี และอเล็กซานเดอร์ ซึ่งถูกส่งตัวไปอยู่กับชาวไร่คนอื่นและไม่

⁴¹ Ibid., p. 295.

ทราบชะตากรรมว่ายังคงมีชีวิตรอดหรือไม่ ยกเว้นอเล็กซานเดอร์ที่พิชิตเตอร์ระบุในตัวบทว่ายังคงมีชีวิตอยู่ และผลดีจากการรู้จักยับยั้งจิตใจตนเองผ่านพิกลิง แบลนด์ การรู้จักยับยั้งจิตใจตนเองทำให้เขารอดชีวิต ไม่ถูกฆ่าถูกลกหนั่งเป็นอาหาร และสามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่กับพิกลิงอย่างมีความสุข การเน้นตัวละครพิกลิง แบลนด์ผู้มีความยับยั้งชั่งใจและรู้จักประมาณตน อันช่วยให้รอดพ้นจากอันตราย ถือเป็น การสนับสนุนให้ผู้อ่านยึดถือพิกลิง แบลนด์เป็นแบบอย่างเรื่องคุณธรรมความอดทนอดกลั้น

3.3 ความโลภในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

ความตะกละเป็นบาปอันเกิดจากการบริโภคมากเกินไปจนเกินความจำเป็น เช่นเดียวกับความโลภซึ่งเป็นบาปที่เกี่ยวข้องกับปรารถนามากจนเกินพอดี ในขณะที่ความตะกละเกี่ยวข้องกับการดื่มกิน ความโลภเกี่ยวข้องกับสิ่งของ เป็นความปรารถนาในการครอบครองที่มากจนเกินควร⁴² สำหรับความโลภในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* นี้ พล็อตเตอร์นำเสนอความโลภในความหมายของความต้องการครอบครองทรัพย์สินเงินทอง ปรากฏในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์*

เรื่องราวใน *เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์* เกิดขึ้นในโลกที่สัตว์สามารถอยู่ร่วมกับมนุษย์ในฐานะสมาชิกของสังคมมากกว่าสัตว์เลี้ยง ทำให้เรื่องมีความน่าสนใจ และช่วยในการสื่อสารคำสอนเรื่องความโลภผ่านอาชีพค้าขายของตัวละคร พล็อตเตอร์เริ่มเรื่องด้วยการแนะนำร้านค้าแห่งหนึ่งในหมู่บ้านที่ชื่อจินเจอร์และพิกเกิลส์ (Ginger & Pickles) และระบุตำแหน่งของชื่อร้านว่าอยู่เหนือหน้าต่าง พร้อมกับย้ำชื่อของร้านอีกครั้งในภาพประกอบซึ่งแนะนำด้านนอกร้านก่อนการแสดงสภาพภายในร้านด้วยป้ายชื่อเขียนว่า “Ginger and Pickles” กอปรกับพล็อตเตอร์วาดภาพด้วยลายเส้นสีดำบนพื้นขาวไร้กรอบ ฝั่งตรงข้ามกับร้านวาดด้วยลายเส้นหยาบเพียงพอรู้ว่าเป็นดอกไม้ พุ่มไม้ และรั้ว ไม่ได้เน้นรายละเอียดจากหลังเทำร้านค้า ซึ่งมีรายละเอียดมาก แสดงว่าร้านค้าเป็นสิ่งที่พล็อตเตอร์ให้ความสำคัญ (ภาพที่ 17)

⁴² Saint Thomas Aquinas. *Summa theologiae* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q118_A1.html

ภาพที่ 17 Once upon a time there was a village shop. The name over the window was "Ginger and Pickles."⁴³

ถึงแม้ว่าเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์* จะเกิดขึ้นในโลกจินตนาการ การที่พ็อตเตอร์วาดภาพตุ๊กตาชื่อเจน (Jane) หันหน้าออกมาทางผู้อ่าน เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับภาพประกอบ และตรงกลางภาพมีตุ๊กตาชื่อลูซินดา (Lucinda) ทำท่าย่อตัวจ้องมองหน้าต่าง นอกจากเป็นการดึงดูดผู้อ่านให้สนใจร้านค้า การวาดตุ๊กตาเลียนแบบพฤติกรรมของมนุษย์ยังทำให้ผู้อ่านเห็นว่า ร้านค้าในเรื่องเป็นร้านค้าทั่วไปอย่างที่เราพบเห็นในโลกแห่งความเป็นจริง

ทั้งนี้ หน้าต่างเป็นองค์ประกอบใช้เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบภาพแรกและภาพต่อมา เป็นจุดร่วมทั้งภาพภายนอกร้านในภาพที่ 17 และภาพภายในร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ในภาพที่ 18 การเสนอภาพภายนอกและภายในหน้าต่างสร้างความสั่นไหวในการเปลี่ยนฉากจากภายนอกเป็นภายในร้าน ด้วยมุมมองเสมือนผู้อ่านเป็นลูกค้าคนหนึ่ง พ็อตเตอร์ใช้ภาพประกอบทำให้ผู้อ่านรู้สึกคุ้นเคยกับร้านค้ามากขึ้นด้วยการวาดตัวละครในผลงานก่อนหน้านี้อย่างเช่น ปีเตอร์ แรบบิต เบนจามิน บันนี่ (Benjamin Bunny) เจเรมี ฟิชเชอร์ (Jeremy Fisher) และซามูเอล วิสเคอร์ส (Samuel Whiskers) เป็นลูกค้าของร้าน ผู้อ่านสามารถทราบชื่อของตัวละครได้จากประเภทของสัตว์และเครื่องแต่งกาย (ภาพที่ 18)

⁴³ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 211.

ภาพที่ 18 Ginger and Pickles were the people who kept the shop.⁴⁴

ในภาพที่ 18 นั้น ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์ระบายฉากด้วยสีเขียว ตัดเส้นสีของภายในร้านอย่างหยาบๆ ลักษณะของเส้นไม่ต่อเนื่องกัน และเป็นสีน้ำตาลอ่อนแทบกลืนไปกับสีของฉากหลัง แสดงว่าสิ่งที่เน้นไม่ใช่สินค้าของร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ แต่เป็นตัวละครทั้งคนขายและลูกค้า ตัวละครที่มีความโดดเด่นในภาพ คือ กระจ่าย ตัวละครกระจ่ายถูกตัดเส้นอย่างชัดเจน รวมถึงวาดให้เห็นดวงตาของปีเตอร์ แรบบิตที่มองไปทางจินเจอร์ แสดงว่ากำลังซื้อสินค้าจากจินเจอร์ และสินค้านั้นอาจเป็นสิ่งที่จินเจอร์กำลังห่อ ส่วนดวงตาของเบนจามินที่มองตรงมานอกภาพกำลังสื่อสารกับผู้อ่านเพื่อให้สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นในภาพ การที่เบนจามินยกมือข้างหนึ่งแนบอก เป็นภาษากายที่ตอบรับกับกระจ่ายสวมเสื้อคลุมสีแดงที่ยืนอยู่ด้านหน้าของเขา พ็อตเตอร์วาดให้กระจ่ายตัวนี้ยกมือแนบอกทั้งสองข้าง ทำหูตก พร้อมเงยหน้าขึ้น แสดงว่ากำลังหวาดกลัว หากลองลากเส้นจะได้เส้นตรงแนวเฉียงประสานกับสายตาของพิกเกิลส์พอดี สอดคล้องกับตัวบทที่บรรยายว่าพวกกระจ่ายที่เป็นลูกค้าของร้านมักหวาดกลัวพิกเกิลส์ (The rabbits were always a little bit afraid of Pickles.)⁴⁵ พ็อตเตอร์ไม่ได้เขียนถึงสาเหตุความกลัวของกระจ่ายอย่างชัดเจนนัก แต่จากบทแนะนำตัวละครของจินเจอร์และพิกเกิลส์ผู้เป็นเจ้าของร้านว่าจินเจอร์เป็นแมวหนุ่มสีเหลือง ส่วนพิกเกิลส์เป็นสุนัขพันธุ์เทอร์เรีย

Ginger and Pickles were the people who kept the shop. Ginger was a yellow tom-cat, and Pickles was a terrier.⁴⁶

⁴⁴ Ibid p. 211.

⁴⁵ Ibid., p. 211.

⁴⁶ Ibid., p. 211.

ผู้วิจัยจึงสรุปว่าสาเหตุที่กระต่ายกลัวพิกเกิลส์ คือ พิกเกิลส์เป็นสุนัขพันธุ์เทอร์เรีย ซึ่งถูกเลี้ยงเพื่อล่ากระต่าย การที่พ็อตเตอร์วาดภาพของตัวละครจำนวนมากยืนอยู่หน้าเคาน์เตอร์ รวมถึงลูกค้าที่กลัวเจ้าของร้านเฉกเช่นกระต่าย เป็นการแสดงให้เห็นว่าร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์เป็นร้านค้าที่ยอดนิยมของคนในหมู่บ้าน มีลูกค้ามาก แม้ว่าลูกค้าจะรู้สึกกลัวแต่ยังมาซื้อของที่ร้านนี้ ทว่าการมีลูกค้าเยอะอาจไม่ได้หมายความว่าร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์จะประสบความสำเร็จ เพราะในกลุ่มลูกค้ามีซามูเอล วิสเคอร์ส ตัวละครนิสัยชั่วร้ายจาก *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* ยืนหันหน้าเข้าหาจินเจอร์และพิกเกิลส์ พร้อมกับทำท่าเหมือนกำลังสั่งหรือรอสินค้า สถานภาพตัวร้ายของเขาบอกได้ว่าร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์จะประสบปัญหาจากการค้าขายและจากลูกค้า

แม้ว่าร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ขายดีกว่าร้านของทาพิทา ทวิตซิดที่เป็นร้านคู่แข่งเพียงแห่งเดียวในหมู่บ้าน เนื่องจากร้านของทาพิทา ทวิตซิดรับเฉพาะเงินสด ส่วนร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ขายสินค้าด้วยเงินเชื่อ แต่ลูกค้าไม่ได้จ่ายเงินสดทำให้จินเจอร์และพิกเกิลส์ไม่มีเงินพ็อตเตอร์ใช้ภาพวาดขาว-ดำของกล่องใส่เงินว่างเปล่า ขนบด้วยเครื่องชั่งและสมุดบัญชีสำหรับจดชื่อผู้ที่ซื้อสินค้าด้วยเงินเชื่อ เพื่อแสดงว่าลูกค้าที่ร้านไม่ยอมจ่ายเงินสด และขบขันความรู้สึกยากจนขั้นแค้น พร้อมกับบรรยายว่าไม่มีเงินอยู่ในกล่องเก็บเงิน (ภาพที่ 19)

ภาพที่ 19 But there is no money in what is called the "till."⁴⁷

ภาพที่ 19 มีลักษณะแตกต่างจากภาพถัดมา พ็อตเตอร์วาดภาพประกอบเป็นภาพสีที่ให้บรรยากาศคึกคัก แสดงลูกค้าจำนวนมาก และบรรยายว่าร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ขายสินค้าได้มากกว่าร้านของทาพิทา ทวิตซิดสิบเท่า เพราะลูกค้ามาซื้อของที่ร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ทุกวันในปริมาณมาก โดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าที่มาเพื่อซื้อลูกกวาด แต่ลูกค้ากลับไม่เคยจ่ายเงินสดมูลค่ามากกว่าเปปเปอร์มินต์ราคาหนึ่งเพนนี แสดงว่าลูกค้าส่วนใหญ่มีนิสัยขี้โกงและโลภมาก ต้องการสินค้าจำนวนมากแต่จ่ายเงินน้อยกว่าสินค้าที่ซื้อไป (ภาพที่ 20)

⁴⁷ Ibid., p. 213.

ภาพที่ 20 The customers came in crowds every day and bought quantities, especially the toffee customers. But there was always no money; they never paid for as much as a pennyworth of peppermints.

But the sale were enormous, ten times as large as Tabitha Twitchit's.⁴⁸

การเรียงภาพที่ 19 ซึ่งแสดงภาพกล่องเงินว่างเปล่าที่เป็นภาพขาว-ดำดูแห้งแล้งและอ้างว้าง ตามด้วยภาพที่ 20 ซึ่งเป็นภาพประกอบสีแสดงฉากจากร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ที่มีลูกค้าคับคั่งก่อให้เกิดการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ คือ ร้านมีลูกค้ามาก แต่กล่องเงินว่างเปล่า นำไปสู่ความเปรียบเทียบต่างระหว่างจำนวนลูกค้ากับรายได้ของร้านค้า และเปิดเผยข้อเสียของการขายสินค้าด้วยเงินเชื่อ ความโลภของจินเจอร์และพิกเกิลส์ที่ต้องการขายสินค้าได้มากด้วยการรับเงินเชื่อ รวมถึงความโลภของลูกค้าที่ต้องการซื้อของจำนวนมากในราคาถูกกว่าความเป็นจริง หรือไม่ยอมจ่ายเงินซื้อสินค้า อันเป็นเหตุให้ร้านขาดทุน

พ็อตเตอร์เน้นย้ำโทษจากความโลภของจินเจอร์และพิกเกิลส์ ด้วยการเขียนให้ตัวละครทั้งสองไม่มีเงิน อดอยาก จนกระทั่งต้องนำของในร้านมากิน พ็อตเตอร์วาดภาพจินเจอร์กินปลาตากแห้งและพิกเกิลส์กินบิสกิตเป็นภาพขาว-ดำ หลังของพิกเกิลส์ที่ยืนอยู่บนลังค์งอ ทั้งห้องมีเพียงเทียนเล่มเดียว การวาดเป็นภาพ-ดำช่วยเร่งเร้าความรู้สึกเกี่ยวกับความยากลำบากและยากจน พร้อมทั้งชวนให้รู้สึกสงสารตัวละคร รวมถึงปัญหาที่มากกว่าความอดอยาก เมื่อพิกเกิลส์ไม่มีเงินต่ออายุใบอนุญาตสำหรับสุนัข ซึ่งเป็นการล้อเลียนการจ่ายภาษีให้เด็กเข้าใจ

⁴⁸ Ibid., p. 214.

หากไม่จ่ายเงินค่าใบอนุญาตพิกเกิลส์จะต้องถูกตำรวจจับ เขาจึงคิดจะแก้ปัญหาเรื่องค่าต่อใบอนุญาตโดยการจ่ายด้วยเงินเชื่อ แต่พ็อตเตอร์ไม่ยอมให้ทำได้สำเร็จเพื่อย้ำผลเสียจากการค้าขายด้วยเงินเชื่อ ในที่สุด จินเจอรและพิกเกิลส์ต้องตัดสินใจปิดร้าน (ภาพที่ 21)

ภาพที่ 21 As there was always no money, Ginger and Pickles were obliged to eat their own goods.⁴⁹

นอกจากจินเจอรและพิกเกิลส์จะต้องรับบทเรียนเนื่องจากโลกอยากขายสินค้าได้มากแล้ว ลูกค้าที่โลกอยากได้สินค้าโดยไม่ต้องเสียเงินสดยังได้รับบทเรียนด้วยเช่นกัน เพราะการที่ลูกค้าซื้อสินค้าด้วยเงินเชื่อทำให้ร้านจินเจอรและพิกเกิลส์ปิดตัวลง สัตว์ในเมืองต้องพบกับความยากลำบาก มีอาหารให้ซื้อหาไม่กี่ชนิด และร้านค้าของทาพิทา ทวิตซิดกลายเป็นร้านค้าเพียงร้านเดียวในเมือง ทำให้เกิดการผูกขาดการค้า เมื่อทาพิทา ทวิตซิดขึ้นราคาสินค้าทุกชิ้นในร้าน และไม่ยอมให้ซื้อสินค้าด้วยเงินเชื่อ ชาวบ้านจึงต้องซื้อสินค้าด้วยเงินสดในราคาแพงกว่าปกติ รวมถึงร้านค้าเปิดใหม่ขายสินค้าด้วยคุณภาพ

พ็อตเตอร์แสดงบทเรียนของลูกค้าและสถานภาพที่เปลี่ยนไปของลูกค้า ด้วยภาพประกอบขาว-ดำกับปัญหาเกี่ยวกับเทียนจากร้านขายเปปเปอร์มินต์และเทียนของมิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์ (Mr. John Dormouse) ที่เปิดใหม่หลังจากร้านจินเจอรและพิกเกิลส์ปิดตัวลง ในภาพแรกพ็อตเตอร์บรรยายว่าเทียนที่มิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์ขายไม่มีคุณภาพ พร้อมกับแสดงภาพหนูยื่นล้อมรอบเทียนที่เอนลงมา (ภาพที่ 22)

⁴⁹ Ibid., p. 214.

ภาพที่ 22 Besides—the candles which they sell behave very strangely in warm weather.⁵⁰

ในภาพต่อมา พ็อตเตอร์บรรยายว่ามีสเตอร์เมาส์ซึ่งเป็นลูกสาวของมิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์ไม่ยอมรับเทียนที่พวกหนูนำมาคืน รวมถึงคำร้องเรียนของลูกค้า⁵¹ แสดงว่าร้านของมิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์เป็นร้านค้าที่ไม่รับผิดชอบต่อสินค้า การวาดภาพมีสเตอร์เมาส์ยืนเท้าเอว นอกเหนือจากสื่อว่าเธอยืนกรานปฏิเสธแล้ว ยังมีลักษณะของการวางอำนาจเหนือลูกค้า สะท้อนให้เห็นลักษณะการค้าแบบผูกขาดที่ไร้ตรวนสิทธิของลูกค้า (ภาพที่ 23)

ภาพที่ 23 And Miss Dormouse refused to take back the ends when they were brought back to her with complaints.⁵²

และภาพสุดท้าย ตัวบทมีเนื้อหาเกี่ยวกับการที่ลูกค้าเข้าไปร้องเรียนเรื่องเทียนกับมิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์ที่กำลังนอนอยู่บนเตียง พ็อตเตอร์เขียนว่ามีสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์พูดว่า “สบายเหลือเกิน” เท่านั้น และไม่รับฟังคำร้องเรียนของลูกค้า ซึ่งไม่ใช่วิธีการดำเนินธุรกิจค้าปลีก ส่วนภาพประกอบ พ็อตเตอร์วาดให้ลูกค้าที่ซื้อเทียนนำสินค้ามาที่ห้องนอน ผู้วิจัยสังเกตว่าพ็อตเตอร์วาดมิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์ซุกตัวอยู่ใต้ผ้าห่มเหมือนไม่สนใจลูกค้า คำว่า “สบายเหลือเกิน” (very snug) นอกจากหมายถึงการนอนซุกอยู่ใต้ผ้าห่มทำให้เขาอุ่นสบายแล้ว การที่คำว่า

⁵⁰ Ibid., p. 221.

⁵¹ Ibid., p. 221.

⁵² Ibid., p. 221.

“snug” สามารถใช้กับคำว่า “income” ที่แปลว่ารายได้ กอปรกับท่าทางไม่สนใจลูกค้า คำว่า “สบายเหลือเกิน” จึงอาจซ่อนนัยยะว่าการค้าแบบผูกขาดทำให้มิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์ได้เงินมาง่ายๆ สอดคล้องกับการวาดเขียนที่วางอยู่รอบเตียงให้โค้งงอ มีลักษณะคล้ายกับลูกค้ำกำลังก้มศีรษะคำนับมิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์ที่นอนอยู่บนเตียงเพราะไม่มีร้านอื่นให้ซื้อเทียน เทียนจึงเป็นสัญลักษณ์แทนสถานภาพของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปเพราะความโลภ อยากได้สินค้าแต่ไม่จ่ายเงินทำให้ร้านที่ขายสินค้าคุณภาพดีต้องปิดตัวลง (ภาพที่ 24)

ภาพที่ 24 And when Mr. John Dormouse was complained to, he stayed in bed, and would say nothing but "very snug;" which is not the way to carry on a retail business.⁵³

ตัวบทและภาพที่ 24 บ่งบอกว่ามิสเตอร์จอห์น ดอร์เมาส์เป็นพ่อค้าที่โลภและน่ารังเกียจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ็อดเตอร์สรุปความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับการขายสินค้าไม่มีคุณภาพและไม่ยอมรับคำวิจารณ์จากลูกค้าว่าไม่ใช่วิธีการดำเนินธุรกิจค้าปลีก รวมถึงลงโทษร้านค้าที่โลภมาก เอารัดเอาเปรียบลูกค้าในตอนท้ายของเรื่อง ด้วยการเขียนให้บรรดาร้านค้าที่ค้าขายไม่เป็นธรรม ต้องพบกับคู่แข่งที่ค้าขายอย่างมีคุณธรรมและไม่โลภ หรือไม่ต้องการขายสินค้าได้มาก หรือไม่ต้องการเงินจากการขายเกินควร ซึ่งกลายเป็นร้านที่มีลูกค้ามาอุดหนุนเป็นจำนวนมาก

โดยสรุปแล้ว *เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์* มีคำสอนเกี่ยวกับผู้พ่ายแพ้ต่อความโลภ และผลเสียของผู้ปล่อยให้ความโลภครอบงำ พร้อมกับนำเสนอเป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงตัวสำหรับผู้ที่โลภอยากได้ทรัพย์สินเงินทองว่าควรทำธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต

⁵³ Ibid., p. 221.

3.4 ความเกียจคร้านในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

ความเกียจคร้านตามคำนิยามของนักบุญโทมัส อโควนาส คือ ความเศร้า หรือ ความทุกข์ภายในจิตใจของมนุษย์ซึ่งส่งผลให้มนุษย์ไม่ยอมทำอะไร หรือจิตใจอันเฉื่อยชาจนกระทั่งเพิกเฉยต่อการกระทำ⁵⁴ สำหรับคำสอนเรื่องความเกียจคร้านในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์เน้นความเกียจคร้านในแง่มุมของความเฉื่อยชา ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ มากกว่าความเฉื่อยชาอันเกิดจากความเศร้า หรือความทุกข์ใจ และเป็นคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานมากกว่าการกระทำคุณงามความดี

เรื่องที่น่าเสนอคำสอนเกี่ยวกับความเกียจคร้านได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟล็อปซี บันนี่ส์* ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการช่วยเหลือบรรดาลูกกระต่ายของเบนจามิน บันนี่ ที่ถูกมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์จับตัวไปขณะนอนหลับ ในเรื่องนี้ บีทริกซ์ พ็อตเตอร์ยังคงเปิดเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครเช่นเดียวกับ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ซึ่งเป็นหนังสือภาพเกี่ยวกับกระต่ายเรื่องแรกของพ็อตเตอร์ แต่การแนะนำตัวกลับแตกต่างจากบทเปิดเรื่องของผลงานชิ้นอื่นๆที่เขียนถึงตัวละครลูกสัตว์หลายตัว เพราะใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟล็อปซี บันนี่ส์* พ็อตเตอร์เรียกลูกกระต่ายแบบเหมารวมว่า พวกฟล็อปซี บันนี่ส์ (The Flopsy Bunnies) ตลอดทั้งเรื่องไม่ปรากฏวิสามานยนามของลูกกระต่ายแต่ละตัว อาจสื่อว่าพ่อและแม่ของลูกกระต่ายเกียจคร้านจนกระทั่งไม่คิดตั้งชื่อให้กับลูก

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้ที่เกียจคร้านจนกระทั่งไม่ตั้งชื่อให้กับลูก คือ เบนจามิน บันนี่ ที่ในเรื่องนี้มีบทบาทเป็นพ่อของลูกกระต่าย ตามตัวบทภาพที่ 25 ในย่อหน้าแรก พ็อตเตอร์เขียนเกี่ยวกับครอบครัวของเบนจามิน บันนี่และฟล็อปซีว่าเมื่อเบนจามิน บันนี่โตขึ้นเขาได้แต่งงานกับฟล็อปซีที่เป็นญาติกัน และมีครอบครัวใหญ่ คนในครอบครัวต่างมีนิสัยทำอะไรไม่คิดหน้าคิดหลังแต่ว่าเร็ว จากนั้นในย่อหน้าที่สอง พ็อตเตอร์เขียนว่าตนจำชื่อของลูกกระต่ายแต่ละตัวไม่ได้ และปกติแล้วพวกลูกกระต่ายถูกเรียกว่า “พวกฟล็อปซี บันนี่ส์”⁵⁵ การที่พ็อตเตอร์ลำดับตัวละครจากเบนจามิน บันนี่ ตามด้วยฟล็อปซี และพวกฟล็อปซี บันนี่ส์ เมื่อคำนึงว่าพ็อตเตอร์มักเรียงลำดับตัวละครอาวุโสก่อน น่าจะแสดงให้เห็นว่าเบนจามิน บันนี่เป็นหัวหน้า

⁵⁴ Saint Thomas Aquinas. *Summa theologiae* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q35_A1.html

⁵⁵ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tales*, p. 199.

ครอบครัว มีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อครอบครัว รวมถึงการเป็นผู้รับผิดชอบต่อการตั้งชื่อลูกๆ การเน้นคำว่า "Flopsy Bunnies" ในตัวบทอาจหมายความว่าพวกลูกกระต่ายอยู่ในการควบคุมดูแลของเบนจามิน บันนี่และฟลอปซีผู้เป็นพ่อและแม่ (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 25 When Benjamin Bunny grew up, he married his Cousin Flopsy. They had a large family, and they were very improvident and cheerful.

I do not remember the separate names of their children; they were generally called the "Flopsy Bunnies."⁵⁶

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพประกอบจากลูกกระต่ายที่กำลังเล่นซุกซุน ตรงกับตัวบทว่า “ช่างไม่รู้จักคิดหน้าคิดหลังแต่ว่าเริงเหลือเกิน” (very improvident and cheerful) การที่พืดเตอร์วาดลูกกระต่ายตัวหนึ่งถือแอปเปิล แล้วยื่นให้กับฟลอปซีในท่าทางคล้ายกับกำลังขออนุญาต กลับแสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลลูก คือ ฟลอปซี ดังนั้นคำว่า “พวกฟลอปซี บันนี่ส์” ที่ใช้เรียกลูกกระต่ายทั้งสี่ตัวอาจจะมีที่มาจากชื่อ “ฟลอปซี” ของแม่ และมีนัยยะว่าแม่เป็นผู้รับผิดชอบเลี้ยงดูลูกมากกว่าเบนจามินผู้เป็นพ่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมของเบนจามินที่เห็นในภาพ คือ การนั่งสูบยาเส้นและจ้องมองลูกกระต่าย ไม่ได้ช่วยฟลอปซีดูแลลูกกระต่าย เป็นการสะท้อนความเกียจคร้านและไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของเบนจามิน บันนี่ ทำให้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสิ่งที่ผู้เขียนต้องการเน้นในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลอปซี บันนี่ส์* อาจไม่ใช่พฤติกรรมของลูกกระต่ายที่ไม่คิดหน้าคิดหลัง แต่เป็นพฤติกรรมไม่คิดหน้าคิดหลังของเบนจามิน บันนี่ต่างหาก

⁵⁶ Ibid., p. 199.

ผู้วิจัยคิดว่านิสัยไม่คิดหน้าคิดหลังเป็นคุณลักษณะหนึ่งของความเกียจคร้าน เห็นได้จากพฤติกรรมของเบนจามินในฐานะพ่อผู้ดูแลครอบครัว ในเหตุการณ์ที่ครอบครัวของเบนจามิน บันนี่ออกไปหาอาหาร ฟ็อดเตอร์บรรยายว่าครอบครัวของเบนจามิน บันนี่มีอาหารไม่เพียงพอเสมอ เบนจามินจึงมักจะขอยืมผักกาดจากปีเตอร์ แรบบิต น้องชายของฟล็อปซีที่ทำสวนเพาะชำ⁵⁷ แสดงว่าเบนจามิน บันนี่มีนิสัยเกียจคร้าน เมื่อพิจารณาภาพประกอบ เห็นได้ว่าเบนจามินเดินถือตะกร้าเปล่าสำหรับขอแบ่งปันอาหารหรือเก็บอาหารใส่ในตะกร้า และเดินตามหลังลูกๆ ที่วิ่งอย่างกระตือรือร้น แสดงความเฉื่อยชาและเกียจคร้านในการทำหน้าที่ นอกจากนี้ ตะกร้าเปล่ายังสื่อถึงนิสัยไม่รู้จักคิดหน้าคิดหลัง ไม่เก็บตุนอาหารสำหรับอนาคต แตกต่างจากปีเตอร์ แรบบิตในพื้นที่ด้านหลังของภาพกำลังทำสวนอย่างขยันขันแข็งในฉากหลัง โดยมีผักกาดที่เต็มเต็มพื้นที่กลางภาพอยู่ด้านหลังรั้วไม้ แสดงผลจากความขยันลงมือทำงาน (ภาพที่ 26)

ภาพที่ 26 As there was not always quite enough to eat,—Benjamin used to borrow cabbages from Flopsy's brother, Peter Rabbit, who kept a nursery garden.⁵⁸

เมื่อปีเตอร์ แรบบิตไม่มีผักเหลือพอสำหรับแบ่งปัน เบนจามินจะพาลูกๆ ไปหาผักกินในที่ทิ้งขยะ⁵⁹ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าที่ทิ้งขยะอาจเป็นแหล่งอาหารหลักของครอบครัวของเบนจามิน บันนี่ หากพิจารณาภาพเปิดเรื่อง ผู้อ่านเห็นต้นผักกาดมีขนาดใหญ่ ในขณะที่ผักกาดจากสวนของปีเตอร์

⁵⁷ Ibid., p. 199.

⁵⁸ Ibid., p. 199.

⁵⁹ Ibid., p. 200.

เป็นต้นอ่อนของผักกาด ย่อมมีขนาดเล็กกว่าลูกตัวกระต่าย การที่ลูกกระต่ายพึ่งต้นผักขนาดใหญ่ อาจเป็นสัญลักษณ์ของการพึ่งพิงอาหารที่หามาอย่างเกียจคร้านอันส่งผลร้ายต่อลูกกระต่าย เห็นได้จากการที่ลูกกระต่ายกินผักแล้วรู้สึกง่วงนอนแทนที่จะกระปรีกระเป่าและมีแรงทำงาน (ภาพที่ 27)

ภาพที่ 27 They certainly had a very soporific effect upon the Flopsy Bunnies!⁶⁰

นอกจากนี้ สภาพของสถานที่ที่ทิงขยะซึ่งเบนจามินใช้เป็นแหล่งอาหารของครอบครัวยังมีลักษณะไม่เรียบร้อย รกรุงรัง จนไม่น่าค้นหาอาหาร ต่างจากสวนผักของปีเตอร์ในภาพที่ 26 อย่างสิ้นเชิง เห็นได้จากภาพที่ 28 ที่แสดงฉากเบนจามิน บันนี่พาลูกกระต่ายเดินลัดสนาม ตรงไปยังสถานที่ที่ทิงขยะที่มีเศษหญ้าผสมกับขยะอื่นๆกองเป็นภูเขา และอยู่ใกล้กับรั้วบ้านของมนุษย์ซึ่งเป็นศัตรูของกระต่าย เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างกระต่ายกับมนุษย์เป็นไปในลักษณะผู้ไล่ล่ากับผู้ถูกล่า (ภาพที่ 28)

⁶⁰ Ibid., p. 199.

ภาพที่ 28 When this happened, the Flopsy Bunnies went across the field to a rubbish heap, in the ditch outside Mr.McGregor's garden.⁶¹

เมื่อเปรียบเทียบสวนผักของปีเตอร์อันเป็นผลจากความขยันขันแข็งในภาพที่ 26 กับกองขยะในภาพที่ 28 แล้ว ยิ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เกียจคร้านย่อมพบกับความลำบากในบั้นปลายต่างจากผู้ขยันขันแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อคำนึงถึงคำบรรยายแหล่งอาหารของครอบครัวเบนจามินว่าที่ทิ้งขยะของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์มีของผสมกันหลากหลาย ทั้งกระปุกแยม ถูกระดาษ เศษหญ้า กองสูงเป็นภูเขาและมีรสชาติของน้ำมันเครื่องตัดหญ้า ผักเน่า แดงเน่า รวมถึงร่องเท้าบู๊ตเก่าๆ ตลอดจนผักกาดที่โตจนออกดอกจำนวนมากซึ่งเป็นอาหารสำหรับครอบครัวของเบนจามิน บันนี่

Mr.McGregor's rubbish heap was a mixture. There were jam pots and paper bags, and mountains of chopped grass from the mowing machine (which always tasted oily), and some rotten vegetable marrows and an old boot or two. One day—oh joy!—there were a quantity of overgrown lettuces, which had "shot" into flower.⁶²

จากรายละเอียดในตัวบท ผู้อ่านจะทราบได้ว่าแหล่งอาหารของครอบครัวเบนจามิน คือ กองขยะอันเป็นสถานที่น่ารังเกียจเนื่องจากเป็นที่ทิ้งของเน่าเสีย พร้อมกันนั้น พ็อตเตอร์ยังบอกใบ้เรื่องอันตรายเนื่องจากความเกียจคร้านไม่ใส่ใจหน้าที่ในตัวบทด้วยการเน้นคำว่า “shot” ที่ใช้บรรยายผักกาดแก่จนออกดอก เพราะคำกริยา “shot” ยังเป็นคำกริยาใช้กับปืน เชื่อมโยงกับการล่าสัตว์และการล่ากระต่ายอันเป็นเกมกีฬาของชาวอังกฤษ อาหารที่เบนจามิน บันนี่ได้มานั้นส่วนใหญ่เป็นผักเน่าและผักกาดที่แก่เกินไปจนออกดอก นอกจากนี้จะไม่มีคุณค่าทางโภชนาการและน่ารังเกียจแล้ว ยังเป็นสัญลักษณ์ของอันตรายจากความเกียจคร้าน ดังนั้นการที่แหล่งอาหารของครอบครัวเบนจามิน บันนี่ คือ ที่ทิ้งขยะของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ ไม่เพียงแต่แสดงว่าเบนจามินมีนิสัยเกียจคร้าน ไม่รู้จักทำงานเพื่อหาอาหารให้กับครอบครัวของตน และจำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอด โดยมีกองขยะเป็นความเปรียบเชิงอุปมาถึงความเกียจคร้านว่า ความเกียจคร้านเป็นสิ่งไม่ดีที่น่ารังเกียจเหมือนกับกองขยะ บ่งบอกว่าเบนจามินเกียจคร้านจนกระทั่งไม่สนใจว่าครอบครัวของตนจะได้รับอันตรายหรือไม่

⁶¹ Ibid., p. 199.

⁶² Ibid., p. 200.

อันตรายของความเกียจคร้านเด่นชัดมากขึ้น หลังจากที่เบนจามิน บันนี่และลูกๆ กินผักกาดจนอิ่มแล้วและรู้สึกง่วงนอน เบนจามินไม่สนใจว่าลูกจะนอนอย่างไร มีสิ่งใดมารบกวน ลูกหรือไม่ เขากลับนำถุงกระดาษมาคลุมศีรษะตนเพื่อป้องกันแมลงวันให้ตนเองแล้วนอนหลับไป ทำให้ไม่รู้ตัวเมื่อมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ใกล้เข้ามา เพื่อนำเศษหญ้าที่เพิ่งตัดเสร็จไปทิ้งรวมกันใน สถานที่ที่ทิ้งขยะซึ่งพวกกระต่ายนอนอยู่ การที่เบนจามินและพวกลูกกระต่ายไม่รู้สึกรู้สึกรู้สึกตัวยิ่งย่ำเดือน ว่าความเกียจคร้านทำให้เบนจามินที่เป็นพ่อละเลยหน้าที่สั่งสอนลูกๆ จนกระทั่งลูกกระต่ายขาด สัญชาตญาณในการรู้สึกถึงอันตราย และถูกมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์จับตัวไปเพื่อฆ่าถลกหนังสำหรับ รับประทานหรือทำสิ่งของเครื่องใช้ เป็นบทลงโทษความเกียจคร้านของเบนจามิน บันนี่ และเป็น การเตือนให้ตระหนักถึงอันตรายจากความเกียจคร้าน ทำยที่สุด เบนจามิน บันนี่ทำหน้าที่ของตน และร่วมมือกับหนูชื่อมิสซิสทิตเทิลเมาส์ (Mrs. Tittlemouse) ช่วยเหลือลูกกระต่ายได้สำเร็จ

โดยสรุปแล้ว คำสอนใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิ๊อปซี บันนี่ส์* เน้นเรื่อง อันตรายจากความเกียจคร้าน พืศเตอร์เขียนให้ตัวละครเบนจามิน บันนี่เป็นผู้ใหญ่ที่มีอุปนิสัย เกียจคร้าน ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ และกำหนดให้พวกฟลิ๊อปซี บันนี่ส์ ลูกๆ ของเบนจามินเป็นผู้ ได้รับผลกระทบจากการกระทำ วิธีแก้ไข คือ เบนจามินในฐานะคนเกียจคร้านต้องกลับมาทำ หน้าที่ของตนเองอย่างขยันขันแข็ง

พืศเตอร์แสดงสิ่งที่เบนจามินควรกระทำในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสนอความขยันขันแข็งของตัวละคร เมื่อพิจารณาตัวบทและ ภาพประกอบ ผู้วิจัยพบว่าพืศเตอร์ให้ความสำคัญรายละเอียดของฉากทั้งในตัวบทและ ภาพประกอบ ทำให้ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* เหมาะสำหรับเด็กโตที่สามารถอ่าน หนังสือได้เองมากกว่าเด็กเล็ก กอปรกับตัวละครเอกทั้งสองตัวเป็นตัวละครหญิง แสดงความเห็น ของพืศเตอร์ต่อการสอนเรื่องงานบ้านว่างงานบ้านเป็นเรื่องของเด็กผู้หญิงในวัยที่สามารถ ช่วยเหลือตัวเองได้แล้ว

หนังสือภาพของพืศเตอร์มักจะมีภาพสีก่อนเปิดเรื่อง สำหรับ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* ผู้วิจัยพบว่าพืศเตอร์เลือกวาดภาพมิสซิสทิกกี-วิงเกิลถือเตารีดในกรอบวงรี รับกับรูปร่างอ้วน ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าพืศเตอร์ตั้งใจวาดให้มิสซิสทิกกี-วิงเกิลมีรูปร่างคล้ายกับ คิตตี้ แม็คโดนัลด์ (Kitty McDonald) หญิงรับจ้างซักผ้าผู้เป็นต้นแบบของตัวละครมิสซิส

ทิกกี-วิงเกิล⁶³ รูปร่างที่มีส่วนโค้งมนตอบรับกับกรอบภาพเน้นย้ำความอ่อนโยนและโค้งมนของวงรี สื่อถึงความอ่อนโยนของเพศหญิง พ็อตเตอร์จัดวางมิสซิสทิกกี-วิงเกิลในตำแหน่งกลางภาพเป็นการเน้นความสำคัญของตัวละครมิสซิสทิกกี-วิงเกิล มือที่ผายออกเป็นภาษากายแสดงว่าเธอต้องการนำเสนอบางอย่างให้ผู้อ่าน และเชื้อเชิญให้ผู้อ่านเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของเรื่อง เมื่อผู้อ่านมองไล่ตามมือที่ผายออกจะพบเส้นตรงเชื่อมผ้ากันเปื้อนกับแขนอีกข้างที่ถือเตารีด ผ้ากันเปื้อนแสดงถึงความเป็นแม่บ้านแม่เรือน และพ็อตเตอร์ยังเน้นย้ำความสำคัญของเตารีดด้วยการวาดเตารีดให้อยู่ในตำแหน่งซึ่งปะทะกับใบหน้าของมิสซิสทิกกี-วิงเกิล เมื่อรวมกับจมูกที่ยื่นออกมาจะเกิดรูปสามเหลี่ยมชี้ไปยังเตารีดอันเป็นสัญลักษณ์ของงานบ้าน และอาจตีความได้ว่ามิสซิสทิกกี-วิงเกิลเป็นตัวละครที่มีความรับผิดชอบต่ออาชีพของตนเอง (ภาพที่ 29)

ภาพที่ 29 Mrs. Tiggy-winkle⁶⁴

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ผู้อ่านสามารถทราบลักษณะขยับขึ้นแข็งของมิสซิสทิกกี-วิงเกิลได้จากมุมมองของลูซี่ ตัวละครที่พ็อตเตอร์ใช้ดำเนินเรื่อง ลูซี่สังเกตเห็นร่องรอยของมิสซิสทิกกี-วิงเกิลใกล้กับแหล่งน้ำ จากตัวบทพ็อตเตอร์ให้รายละเอียดว่าลูซี่ไปยังแหล่งน้ำ และพบกระป๋องดีบุกขนาดประมาณไข่ไก่ตั้งอยู่บนก้อนหินเพื่อใช้รองรับน้ำ รวมถึงรอยเท้าของคนตัวเล็กมาก ๆ บนผืนทรายเปียกเหนียวทางเดิน จากนั้นจึงวิ่งต่อไป⁶⁵ แต่ภาพประกอบกลับให้ความสำคัญกับกระป๋องดีบุกและไม่ปรากฏตัวละครลูซี่ โดยจัดวางกระป๋องดีบุกให้อยู่บริเวณกลางภาพ พร้อมขยายลักษณะ

⁶³ Ibid., p. 87.

⁶⁴ Ibid., p. 87.

⁶⁵ Ibid., p. 89.

เด่นของกระป๋องที่มีขนาดเล็กผิดปกติดังบทบรรยาย ไม่เพียงเท่านั้น ภาพประกอบยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระป๋องที่มากกว่าข้อมูลจากบทบรรยาย คือ ลักษณะที่มีหูจับ ส่งผลให้กระป๋องในภาพมีหน้าตาเหมือนถังน้ำ แสดงว่ามีสทิสติกกี-วิงเกิดเป็นผู้มีความพยายามในการประยุกต์ใช้สิ่งของเพื่อการทำงาน (ภาพที่ 30)

ภาพที่ 30 Presently she came to a spring, bubbling out from the hill-side.

Some one had stood a tin can upon a stone to catch the water—but the water was already running over, for the can was no bigger than an egg-cup! And where the sand upon the path was wet—there were foot-marks of a very small person.

Lucie ran on, and on.⁶⁶

เมื่อลูซีเดินทางต่อไป แทนที่เธอจะได้พบกับสภาพอันยุ่งเหยิงของป่าดังภาพที่ 30 สภาพแวดล้อมที่พบกลับเป็นหญ้าที่ตัดแต่งเป็นทางเดิน กิ่งไม้ถูกทำเป็นราวตากผ้า และไม้หนึบผ้าที่กองสุม แสดงว่าในบริเวณนี้มีคนอยู่อาศัย พืดเตอร์จัดวางให้ราวตากผ้าอยู่ในพื้นที่ด้านหน้าของภาพ และใช้ลักษณะของพื้นที่ซึ่งถูกขนาบด้วยโขดหินแสดงความลึกของพื้นที่ พร้อมกับนำสายตาของผู้อ่านไปยังสิ่งที่อยู่ด้านหลัง คือ ประตูไม้ ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นบ้านของมิสทิสติกกี-วิงเกิด เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของพื้นที่ป่าในภาพที่ 30 กับลานบ้านของมิสทิสติกกี-วิงเกิดในภาพที่ 31 จะพบความต่างระหว่างป่ารกชัฏกับลานบ้านที่เป็นระเบียบเรียบร้อยแม้อยู่ในป่า เป็นการบ่งบอก

⁶⁶ Ibid., p. 89.

คุณลักษณะของมิสซิสทิกกี-วิงเกิลว่านอกจากเธอประกอบอาชีพซักผ้าอย่างขยันขันแข็งแล้ว ยังมี ความขยันขันแข็งในการดูแลบริเวณบ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย นอกจากนี้ การที่พ็อตเตอร์ จัดวางราวตากผ้าเป็นลักษณะสามเหลี่ยม ตอบรับกับแนวทางเดินซึ่งมุ่งตรงไปยังประตูบ้าน เชื่อมโยงบ้านกับราวตากผ้า แสดงให้เห็นความเอาใจใส่งานและขยันขันแข็ง (ภาพที่ 31)

ภาพที่ 31 The path ended under a big rock. The grass was short and green, and there were clothes—props cut from bracken stems, with lines of plaited rushes, and a heap of tiny clothes pins—but no pocket-handkerchiefs!⁶⁷

การบ่งบอกว่ามิสซิสทิกกี-วิงเกิลกำลังทำงานอยู่ข้างในบ้านแทนที่จะหยุดพักผ่อนตามคำใบ้จาก ภาพที่ 31 ถูกทำให้ชัดขึ้นในภาพประกอบต่อมา พ็อตเตอร์ใช้เชือกซึ่งราวตากผ้าบนเพดานบ้าน เชื่อมโยงกิจกรรมนอกบ้านกับในบ้าน แม้ว่าพ็อตเตอร์จะจัดวางให้มิสซิสทิกกี-วิงเกิลหันหลังให้กับผู้อ่าน แต่ยังสามารถสื่อสารกับผู้อ่านให้ฟังความสนใจไปยังเตารีดในมือซึ่งอยู่กึ่งกลางของ ภาพพอดี ด้วยชุดที่พับชายกระโปรงขึ้นเกิดเป็นเส้นตรงแนวนอนเชื่อมต่อกับแขน และพุ่งตรงไป ยังเตารีด ทำให้ผู้อ่านรู้ว่ามิสซิสทิกกี-วิงเกิลกำลังรีดผ้าและแสดงความขยันหมั่นเพียรของ มิสซิสทิกกี-วิงเกิล ขณะเดียวกัน การที่พ็อตเตอร์วาดให้ลูซี่มองมายังเตารีด ไบหน้าอยู่ปลายสุด ของรอยแยก สีอ่อนของไบหน้าและชุดด้านในเกิดเป็นแนวเส้นซึ่งหยุดลงตรงขอบโต๊ะ แสดงว่าลูซี่ สนใจในงานของมิสซิสทิกกี-วิงเกิล กอปรกับมือของลูซี่ที่วางบนฝารองรีด เมื่อพิจารณาใน ลักษณะสองมิติจะดูคล้ายกับอยู่ชิดกับเตารีดของมิสซิสทิกกี-วิงเกิล สื่อถึงการช่วยแบ่งเบาภาระ ของมิสซิสทิกกี-วิงเกิล และบอกว่าความขยันหมั่นเพียรเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม (ภาพที่ 32)

⁶⁷ Ibid., p. 89.

ภาพที่ 32 There was a nice hot singey smell; and at the table, with an iron in her hand stood a very stout short person staring anxiously at Lucie.⁶⁸

ในภาพที่ 33 พ็อตเตอร์เลือกวาดลูซี่ซึ่งชนแกะที่ซั๊กแล้วให้มิสซีสติกกี-วิงเกิลนำขึ้นไปตากบนราวตากผ้า การวาดลักษณะชนแกะเป็นปุยคล้ายกับก้อนเมฆล้อมรอบมิสซีสติกกี-วิงเกิลที่ป็นเก้าอี้ขึ้นไปตากผ้า ตัวที่อยู่เหนือพื้นและล้อมรอบด้วยปุยคล้ายก้อนเมฆทำให้มิสซีสติกกี-วิงเกิลในภาพเหมือนกับอยู่บนสวรรค์ที่รายล้อมด้วยเมฆแสดงถึงความสูงส่งของความขยันขันแข็งว่าเป็นคุณธรรมที่ควรยกย่องและปฏิบัติตาม เนื่องจากเป็นความดีที่ส่งเสริมให้คนสูงส่งและดีงาม ผู้วิจัยตีความอากัปกริยาเงหน้าขึ้นมองมิสซีสติกกี-วิงเกิลของลูซี่ว่าเด็กควรชื่นชมผู้มีความขยันขันแข็ง ส่วนการส่งผ้า น่าจะเป็นสัญลักษณ์ว่าลูซี่นี้ยอมรับคุณธรรมขยันขันแข็งมาจากมิสซีสติกกี-วิงเกิล (ภาพที่ 33)

ภาพที่ 33 "Oh those are woolly coats belonging to the little lambs at Skelghyl."⁶⁹

⁶⁸ Ibid., p. 90.

⁶⁹ Ibid., p. 96.

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* ใช้ตัวละครมิสซิสทิกกี-วิงเกิลในการนำเสนอความขยันหมั่นเพียร ซึ่งเป็นคุณธรรมตรงกันข้ามกับความเกียจคร้าน ในฐานะคุณธรรมที่ควรยกย่อง และผู้อ่านควรจะปฏิบัติตาม เจกเช่นลูซี่ที่ช่วยงานมิสซิสทิกกี-วิงเกิล จึงได้ผ้าเช็ดหน้าที่หายไปกลับคืนมาในท้ายเรื่อง

ในขณะที่หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิ้อปซี บันนี่ส์* นำเสนอโทษของความเกียจคร้าน ส่วน *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรอันเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อแก้ไขความเกียจคร้าน พ็อตเตอร์ได้นำเสนอลักษณะคู่ตรงข้ามระหว่างความเกียจคร้านและความขยันขันแข็งใน *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* ซึ่งเป็นหนังสือภาพที่ปรากฏทั้งตัวละครที่มีนิสัยเกียจคร้านและขยันขันแข็ง

ในการวิเคราะห์ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* ผู้วิจัยจำเป็นต้องเปรียบเทียบตัวละครมิสซิสทิตเทิลเมาส์ใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิ้อปซี บันนี่ส์* กับ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* เพื่อแสดงความเปลี่ยนแปลงของตัวละครนี้ มิสซิสทิตเทิลเมาส์ใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิ้อปซี บันนี่ส์* เป็นตัวละครที่สกปรกและเกียจคร้าน เห็นได้จากการที่เบนจามิน บันนี่พบกับมิสซิสทิตเทิลเมาส์บริเวณกองขยะ ขณะที่เธอกำลังหาอาหารจากเศษขยะ (ภาพที่ 34)

ภาพที่ 34 (I can tell you her name, she was called Thomasina Tittlemouse, a woodmouse with a long tail.)⁷⁰

⁷⁰ Ibid., p. 96.

มิสซิสทิตเทิลเมาส์ในภาพที่ 34 แตกต่างจากภาพลักษณะของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ใน *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* ซึ่งมิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นตัวละครเอก เธอไม่ใช่หนูเปลือยที่ค้นหาอาหารตามกองขยะ แต่เป็นหนูใส่เสื้อผ้าเลียนแบบมนุษย์ และอาศัยอยู่ในบ้านสะอาดเรียบร้อยริมหนองน้ำ พ็อตเตอร์บรรยายบ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์อย่างละเอียดว่าประกอบด้วยห้องซึ่งแบ่งหน้าที่ใช้สอยอย่างเป็นสัดส่วน นับตั้งแต่ห้องนอน ห้องครัว ตลอดจนห้องเก็บตุณเมล็ดพืช โดยมีทางเชื่อมที่เชื่อมห้องแต่ละห้องเข้าด้วยกัน ภาพประกอบที่สะท้อนลักษณะนิสัยของมิสซิสทิตเทิลเมาส์อย่างเห็นได้ชัด คือ ภาพห้องนอน พ็อตเตอร์วาดมิสซิสทิตเทิลเมาส์นอนอยู่บนเตียง ทำจากกล่อง ผ้าห่มที่เผยให้เห็นลักษณะของเตียงทำให้เราได้ว่าเตียงของมิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นรูปสี่เหลี่ยมมีฝาปิด สอดคล้องกับตัวบทว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์นอนบนเตียงหลังเล็กทำจากกล่อง⁷¹ หน้าที่ของกล่องมีฝาปิดโดยทั่วไป คือ ใช้เก็บของ และสามารถจัดเรียงได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย การที่เตียงนอนของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ทำจากกล่องเก็บของบ่งบอกการให้ความสำคัญกับการเก็บของอยู่ตลอดเวลา รวมถึงงานทำความสะอาด เมื่อพิจารณาบริเวณหน้าต่างเตียงจะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์จัดวางอุปกรณ์สำหรับกวาดและตักเศษผงบนฉากหน้าของภาพ นอกจากเครื่องมือทำความสะอาดทำหน้าที่เป็นเรปูสซัวร์ (repoussoir)* เพื่อแสดงความลึกของห้องแล้ว ยังเป็นสัญลักษณ์ของความสะอาดและความขยันขันแข็งในฐานะแม่บ้าน ผู้มีหน้าที่จัดการบ้านให้สะอาดสะอ้านและเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ (ภาพที่ 35)

⁷¹ Ibid., p. 225.

* เรปูสซัวร์ (repoussoir) มาจากคำว่า “repousser” ในภาษาฝรั่งเศส หมายถึง บุคคลหรือสิ่งของในฉากหน้า (foreground) ของภาพ โดยปกติจะอยู่ข้างซ้ายหรือขวาของภาพ ใช้วางหน้าฉากหรือเหตุการณ์เพื่อเพิ่มความลึกให้กับภาพ และทำหน้าที่เป็นกรอบเพื่อนำสายตาของผู้ชมให้กลับไปยังองค์ประกอบของภาพ (ผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงจาก Ian Chilvers, *The Oxford dictionary of art*, (New York: Oxford University Press, 2004), p. 588. และ Michael Clarke, *The concise Oxford dictionary of art terms*, (New York: Oxford University Press, 2003), p. 208.)

ภาพที่ 35 Also, there was Mrs. Tittlemouse's bedroom, where she slept in a little box bed!⁷²

เมื่อเปรียบเทียบภาพที่ 34 กับภาพที่ 35 จะเห็นความแตกต่างระหว่างมิสซิสทิตเทิลเมาส์ในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟ्लीปซี บันนี่ส์* ที่คลุกคลีอยู่กับกองขยะและความสกปรกกับ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* ผู้ขยันขันแข็งทำงานบ้านและนอนอยู่ในห้องนอนอันเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพ็อตเตอร์บรรยายคุณลักษณะของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ในตัวบทว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นหนูตัวเล็กที่สุดแสนจะเป็นระเบียบเรียบร้อย และจะคอยถูและปัดฝุ่นบนพื้นบ้านที่เป็นพื้นทรายตลอดเวลา

Mrs. Tittlemouse was a most terribly tidy particular little mouse, always sweeping and dusting the soft sandy floor.⁷³

คำว่า “หนูตัวเล็กที่สุดแสนจะเป็นระเบียบเรียบร้อย” (terribly tidy particular little mouse) ยิ่งสร้างความขัดแย้งทางด้านภาพลักษณ์ให้รุนแรงยิ่งขึ้น ด้วยการบ่งบอกว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นหนูที่สะอาดสะอาดอันเป็นอย่างยิ่ง ทำให้การเข้าไปคุ้ยอาหารในกองขยะยิ่งเป็นไปไม่ได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าความต่างที่เกิดขึ้นเป็นการเน้นย้ำว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์ให้ความสำคัญกับงานบ้านซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้หญิงเป็นอย่างมาก จนกระทั่งสามารถละทิ้งลักษณะนิสัยชอบคุ้ยอาหารในกองขยะของหนูได้ โดยมีเครื่องแต่งกายและวิถีชีวิตเลียนแบบมนุษย์เป็นสัญลักษณ์ของการรับอารยธรรมและการพัฒนา หรือเปลี่ยนจากการหาอาหารในกองขยะเป็นการเก็บตุณเมล็ดพืชเป็นอาหารแทน ดังนั้นในฉากมิสซิสทิตเทิลเมาส์ถูกลมลงรบกวนขณะที่กำลังทำความสะอาดบ้านจากการที่ตัวบทบ่งชี้ว่าแมลงผู้บุกรุกทำให้บ้านเธอสกปรก ผู้วิจัยจึงตีความแมลงว่าเป็นสัญลักษณ์ของความเกียจคร้านที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์ได้ละทิ้งไป ก่อนการปรับปรุงตัวและให้ความสำคัญกับการทำงานบ้านอย่างขยันขันแข็ง เช่น ในตัวบทภาพที่ 36 ที่เขียนว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์พยายามส่งเสียงไล่แมลงออกไปด้วยความรังเกียจ พร้อมกับใช้ที่ตักผงตีกระทบกันเพื่อขู่ให้กลัว เห็นได้จากในภาพที่แมลงวิ่งหนีไป (ภาพที่ 36)

⁷² Ibid., p. 225.

⁷³ Ibid., p. 226.

ภาพที่ 36 "Shuh! shuh! little dirty feet!" said Mrs. Tittlemouse, clattering her dust-pan.⁷⁴

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ความเกียจคร้านเป็นสิ่งที่ยากจะกำจัด พ็อตเตอร์เน้นความยากลำบากในการกำจัดความเกียจคร้านด้วยตัวละครชื่อบับบิตตี บัมเบิล (Babbitty Bumble) สาเหตุที่ผู้วิจัยตีความว่าตัวละครบับบิตตี บัมเบิลเป็นสัญลักษณ์ของความเกียจคร้าน ชัดแย้งกับภาพลักษณ์ของผึ้งโดยทั่วไปที่เป็นสัตว์ขยัน เนื่องจากสาเหตุสามประการ ประการแรก ผึ้งเป็นตัวละครแมลงที่ทำให้บ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์สกปรกเช่นเดียวกับแมลงตัวอื่นที่ผู้วิจัยตีความว่าแทนความเกียจคร้านในการทำความสะอาดบ้าน ประการที่สอง แมลงมีเหล็กในจำพวกผึ้งและตัวต่อเป็นศัตรูตามธรรมชาติของหนู รวมถึงหนูไม้ (wood mouse) เฉกเช่นมิสซิสทิตเทิลเมาส์ซึ่งปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ที่สนใจศึกษาด้านชีววิทยาย่อมตระหนักถึงสถานภาพศัตรูทางธรรมชาติของหนูและผึ้ง ดังนั้นผึ้งจึงไม่ได้เป็นมิตรกับมิสซิสทิตเทิลเมาส์ผู้ขยันขันแข็ง และประการที่สาม ฉากมิสซิสทิตเทิลเมาส์พยายามขนมอสไปทิ้ง ภาพประกอบแสดงให้เห็นว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์ไม่สามารถขนมอสไปทิ้งได้เพราะถูกผึ้งข่มขู่ สอดคล้องกับตัวบทที่บรรยายว่าเมื่อมิสซิสทิตเทิลเมาส์ดึงหญ้าามอสออกไปทิ้ง ผึ้งจำนวนสามถึงสี่ตัวได้โผล่หัวออกมา และส่งเสียงร้องอย่างเกรี้ยวกราด⁷⁵ ดังนั้นภาพหญ้าามอสกองสูงขึ้นกินพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพ อัดแน่นเต็มกรอบประตู ทะลักออกมาจากห้อง กินพื้นที่ในส่วนลึกสุด จึงบอกไปความลำบากที่เธอจะต้องเผชิญหากไม่สามารถเอาชนะความเกียจคร้านได้ (ภาพที่ 37)

⁷⁴ Ibid., p. 226.

⁷⁵ Ibid., p. 228.

ภาพที่ 37 Mrs. Tittlemouse began to pull out the moss. Three or four other bees put their heads out, and buzzed fiercely.⁷⁶

ในที่สุดมิสซิสทิตเทิลเมาส์สามารถกำจัดบับบิตตี บัมเบลออกจากบ้านได้โดยขอความช่วยเหลือจากมิสเตอร์แจ็กสัน (Mr. Jackson) เพื่อนบ้านที่เธอไม่ชอบ เนื่องจากเขาชอบบุกกรุกบ้านของเธอและทำบ้านสกปรก

มิสเตอร์แจ็กสันเป็นผู้บุกกรุกเช่นเดียวกับเหล่าแมลง และทำให้บ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์สกปรก ซึ่งมิสซิสทิตเทิลเมาส์แสดงความไม่พอใจและไม่อยากต้อนรับ เนื่องจากมิสเตอร์แจ็กสันไม่ยอมเช็ดเท้าอันเป็นเหตุให้บ้านของเธอสกปรก (“I will not have Mr. Jackson; he never wipes his feet.”)⁷⁷ คำพูดของมิสซิสทิตเทิลเมาส์แสดงว่ามิสเตอร์แจ็กสันเกียจคร้านเสียจนไม่เช็ดเท้าซึ่งเป็นการทำความสะอาดง่ายๆ แต่เมื่อมิสเตอร์แจ็กสันเข้ามาในบ้าน มิสซิสทิตเทิลเมาส์กลับไม่ได้ไล่เขาออกไปในทันที แต่ต้อนรับอย่างดีและเสนออาหารเย็นให้กินแตกต่างจากปฏิกิริยาที่มีต่อแมลง ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่ามิสเตอร์แจ็กสันเป็นตัวแทนของผู้มีนิสัยเกียจคร้าน ดังนั้นการที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์ให้มิสเตอร์แจ็กสันช่วยจึงไม่ใช่การยอมแพ้ต่อความเกียจคร้าน เนื่องจากการที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์ให้รางวัลกับมิสเตอร์แจ็กสันเป็นอาหารและน้ำหวานสำหรับการทำงานไล่ผึ้งออกไปจากบ้าน นอกจากจะเป็นการขอบคุณที่มิสเตอร์แจ็กสันไล่ความเกียจคร้านออกไปจากบ้านของเธอแล้ว ยังเป็นรางวัลสำหรับจูงใจให้มิสเตอร์แจ็กสันผู้มีนิสัยเกียจคร้านหันมาทำงาน เพื่อที่ผู้เกียจคร้านเฉกเช่นมิสเตอร์แจ็กสันจะเห็นผลดีจากการทำงานและหันมาประพฤติคุณธรรมขยันขันแข็ง

⁷⁶ Ibid., p. 228.

⁷⁷ Ibid., p. 228.

เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์ แสดงความยากลำบากในการรักษาคุณธรรมที่ว่าด้วยความขยันขันแข็ง ผ่านเรื่องราวการเผชิญหน้าระหว่างมิสซิสทิตเทิลเมาส์กับผู้บุกรุก หรือความขยันกับความเกียจคร้าน ในตอนท้ายความขยันขันแข็งเป็นฝ่ายชนะ แสดงว่าความขยันขันแข็งเป็นคุณธรรมที่ควรปฏิบัติตาม พร้อมทั้งนำเสนอว่าผู้เกียจคร้านสามารถเปลี่ยนตัวเองด้วยการหันมายึดถือคุณธรรมที่ว่าด้วยความขยันขันแข็งได้ และผู้ขยันขันแข็งเท่านั้นจึงจะได้รับผลลัพธ์ที่ดีในอนาคต

โดยสรุปแล้ว แม้ว่าเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิปปี้ บันนี่ส์* นำเสนอโทษของความเกียจคร้าน *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* นำเสนอวิธีแก้ความเกียจคร้าน และ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* นำเสนอความยากลำบากในการกลับตัวจากคนเกียจคร้านเป็นคนขยันขันแข็ง แต่โดยรวมแล้ว ทั้งสามเรื่องต่างมุ่งเน้นจริยธรรมในการทำงานผ่านตัวละครซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกันไป

3.5 โทษะในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

โทษะเป็นบาปซึ่งเกิดจากความปรารถนาอย่างแรงกล้า และถือเป็นบาปหากปราศจากเหตุผลประกอบ เช่น ความอาฆาตแค้นที่ปราศจากเหตุและผล จนกระทั่งกลายเป็นการกระทำเกินกว่าอีกฝ่ายสมควรได้รับ หรือการอาฆาตแค้นต่อผู้บริสุทธิ์ หรือเป็นความอาฆาตที่ไม่นำไปสู่จุดสิ้นสุด⁷⁸ ในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ปรากฏประเด็นเกี่ยวกับโทษะในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* และ *เดอะ สตอรี ออฟ มิส มือบเพ็ด* รวมถึง *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด*

หนังสือภาพเรื่องแรกที่ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์คำสอนศีลธรรมที่ว่าด้วยโทษะและความอดทนอดกลั้น คือ *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* ตัวละครเอกของเรื่องนี้เป็นหนูสามนิ้วกรวยชื่อทอม ทัมป์ (Tom Thumb) และฮันคา มันคา (Hunca Munca)* ซึ่งลอบเข้ามาขโมยสิ่งของและอาหารจากบ้านตุ๊กตาของตุ๊กตาชื่อลูซินดาและเจน ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์เริ่มเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* ด้วยการบรรยายบ้านของลูซินดาและเจนในตัวบทประกอบ

⁷⁸ Saint Thomas Aquinas. *Summa theologiae* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q158_A2.html

* ทอม ทัมป์และฮันคา มันคาเป็นตัวละครที่มีต้นแบบจากหนูที่ชื่อ ทอม ทัมป์และฮันคา มันคา ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์

ภาพที่ 38 ว่าเป็นบ้านตุ๊กตาที่สวยงามมาก ประกอบด้วยอิฐสีแดง หน้าต่างสีขาว ฝ้าม่านทำจากผ้ามีสลิตของจริง และมีประตูหน้าบ้าน รวมถึงปล่องไฟเหมือนบ้านของมนุษย์⁷⁹ (ภาพที่ 38)

ภาพที่ 38 Once upon a time there was a very beautiful doll's-house; it was red brick with white windows, and it had real muslin curtains and a front door and a chimney.⁸⁰

การใช้คำว่า “once upon a time” ซึ่งมักพบในเทพนิยายเพื่อเริ่มเรื่อง เป็นการแบ่งแยกให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่าเรื่องที่เกิดขึ้นใน *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* เป็นจินตนาการเพื่อฝัน สอดคล้องกับตัวบทที่บรรยายลักษณะของบ้านตุ๊กตาว่าเป็นบ้านที่ทำจากอิฐสีแดงและมีหน้าต่างทาสีขาว ซึ่งเป็นการเน้นความสวยงามเหมือนกับบ้านในฝัน ส่วนฝ้าม่านทำจากผ้ามีสลิตของจริง พร้อมด้วยประตูด้านหน้า และปล่องไฟแสดงความสมจริงของบ้านตุ๊กตาที่มีองค์ประกอบของบ้านครบถ้วนแม้ว่าจะไม่สามารถใช้ได้จริง การบรรยายความสมจริงนี้ทำให้บ้านตุ๊กตาเป็นบ้านที่เลียนแบบมาจากบ้านของจริง โดยเฉพาะคำว่า “real” ใน “real muslin curtains” ที่พยายามแสดงความสมจริงของบ้านตุ๊กตา การบรรยายความสมจริงในตัวบทให้ข้อมูลตรงกันข้ามกับข้อมูลจากภาพประกอบ ในภาพผู้อ่านจะเห็นบ้านตุ๊กตาจัดวางใกล้กับผนังบ้านจริง เป็นการซ้อนทับบ้านตุ๊กตาด้วยบ้านจริง และมีของเล่นอื่นๆรายล้อม เน้นย้ำว่าบ้านตุ๊กตาไม่ใช่บ้านจริงและเป็นเพียงของเล่นเท่านั้น ดังนั้นชีวิตในบ้านจึงไม่ใช่ชีวิตที่เต็มไปด้วยความสดใสรุ่งเรือง แต่เป็นความหยุดนิ่งไร้ชีวิตชีวา

⁷⁹ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 71.

⁸⁰ *Ibid.*, p. 71.

เมื่อสังเกตกรอบภาพของเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* พ็อตเตอร์ใช้กรอบสี่เหลี่ยมตลอดทั้งเรื่องเช่นเดียวกับ *เดอะ เทเลอร์ ออฟ กลอสเตอร์* ในภาพที่ 38 กรอบสี่เหลี่ยมมีลักษณะใกล้เคียงกับบ้านตุ๊กตาที่มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า การตัดเส้นบ้านตุ๊กตาไม่เพียงแต่ช่วยเน้นความสูงของบ้านตุ๊กตา หากยังตอบรับกับกรอบ การเน้นย้ำรูปร่างสี่เหลี่ยมและการตัดเส้นกรอบด้วยบ้านตุ๊กตาเป็นการแสดงนัยยะของการบังคับ เช่นเดียวกับองค์ประกอบในภาพที่ถูกบังคับให้อยู่ในพื้นที่อันจำกัด และล้อมกรอบด้วยเส้นกรอบ แม้ว่าพื้นที่สีขาวของกระดาษยังถูกจำกัดพื้นที่ให้ขาดอิสระ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของภาพ และแยกจากพื้นที่สีขาวของกระดาษนอกกรอบภาพ ลักษณะของการบังคับนี้ยังเห็นได้จากการจัดวางตุ๊กตา พ็อตเตอร์ใช้สีแดงระบายบ้านตุ๊กตา ไม่เพียงแต่เป็นการให้ข้อมูลสอดคล้องกับตัวบท แต่สีแดงยังทำให้บ้านตุ๊กตาโดดเด่นกว่าผนังสีฟ้าอ่อนและพื้นสีเขียวเข้ม ส่งผลให้ตุ๊กตาที่อยู่ด้านบนและหน้าบ้านโดดเด่นเช่นเดียวกัน การที่พ็อตเตอร์จัดวางตุ๊กตาเจ้าของบ้านให้เจนนั่งอยู่บนหลังคา ส่วนลูซินดา นั่งข้างหน้าบ้าน ตำแหน่งกอรกับขนาดของตุ๊กตาที่ใหญ่กว่าประตู่ช่วยเน้นลักษณะผิดธรรมชาติของบ้านของเล่น การให้เจนนั่งบนหลังคาแสดงการจัดวางโดยเจ้าของ ทุกสิ่งเกี่ยวกับบ้านถูกกำหนดโดยเด็กหญิงผู้เป็นเจ้าของตุ๊กตาและบ้านตุ๊กตา ดังนั้นบ้านตุ๊กตาจึงเป็นสถานที่ซึ่งใช้ชีวิตและอยู่ภายใต้การควบคุมตลอดเวลา

การควบคุมเป็นสิ่งที่ทำให้ภายในบ้านเรียบง่าย ความเรียบง่ายที่เกิดขึ้นนี้แสดงให้เห็นในภาพประกอบฉากแนะนำตัวละครลูซินดาและเจนน พ็อตเตอร์จัดวางตุ๊กตาลูซินดาทางด้านซ้ายล่างของผู้อ่าน ทำท่าโน้มตัว มือซ้ายยกขึ้นชี้ไปยังด้านหน้า ขณะที่มือขวาอยู่ในระดับเดียวกับเอว คล้ายคลึงกับกำลังเคลื่อนไหว ดังนั้นแม้ลูซินดาจะหันหลังให้กับผู้อ่าน แต่พ็อตเตอร์อาศัยท่าทางและทิศทางสายตาของเธอในการดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้มองตาม สายตาของผู้อ่านจะบรรจบกับด้านหลังของบ้าน โดยพ็อตเตอร์ได้หยุดสายตาของผู้อ่านและกันพื้นที่ของบ้านด้วยผนังห้อง และบริเวณผนังห้องจะเห็นวางหม้อ กาดม่น้ำ กระจ่างต้นไม้ นาฬิกา และตุ๊กตาแม่ครัวชื่อเจนนวางเรียงเป็นแถว ย้ำความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่บ้าน ขณะเดียวกันการวาดเจนนให้ยื่นตรงแตกต่างจากภาพที่ 38 ซึ่งมีการจัดวางท่าทางคล้ายกับมนุษย์ และวางข้างนาฬิกาปลอมซึ่งมีทรงสูงล้อรับกับรูปร่างของเจนน เรียงในหลังแถวด้านหน้าที่เป็นกระจ่างใส่ดอกไม้ปลอม ยังเป็นการเปรียบเทียบเจนนกับสิ่งของ เจนนจึงเปรียบเสมือนของแต่งบ้านชิ้นหนึ่ง ถือเป็น การเน้นย้ำการใช้ชีวิตที่เรียบง่ายภายในบ้าน (ภาพที่ 39)

ภาพที่ 39 It belonged to two Dolls called Lucinda and Jane; at least it belonged to Lucinda, but she never ordered meals.

Jane was the Cook; but she never did any cooking, because the dinner had been bought ready-made, in a box full of shavings.⁸¹

สำหรับตัวบทประกอบภาพที่ 39 พ็อตเตอร์บรรยายว่าบ้านตุ๊กตาเป็นของลูซินดาและเจน หรืออย่างน้อยที่สุด บ้านตุ๊กตาเป็นของลูซินดา แต่ลูซินดาไม่เคยสั่งอาหาร ส่วนเจนที่เป็นแม่ครัวไม่เคยทำอาหารเช่นกัน เนื่องจากอาหารถูกทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว และถูกบรรจุอยู่ในกล่อง ข้อความว่า “อย่างน้อยที่สุดบ้านเป็นของลูซินดา” (at least it belonged to Lucinda)⁸² แสดงว่าบ้านไม่ได้เป็นของลูซินดาอย่างแท้จริง ตำแหน่งเจ้าของบ้านเป็นเพียงการเล่นสมมติ และตุ๊กตาถูกควบคุมในการใช้สิทธิทุกประการ แม้แต่อาหารยังถูกจำกัดประเภท สภาพความเป็นอยู่ของตุ๊กตาจึงมีลักษณะน่าอึดอัด กอปรกับฉากที่สามซึ่งพ็อตเตอร์เขียนถึงอาหารปลอม อาหารในกล่องประกอบด้วยล็อบสเตอร์สองตัว แฮมหนึ่งชิ้น ปลาหนึ่งตัว พุดดิ้งหนึ่งชิ้น และลูกแพร์กับส้มจำนวนหนึ่ง ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนสวยงามเป็นอย่างมาก แต่ไม่สามารถนำออกมาจากจานได้

There were two red lobsters and a ham, a fish, a pudding, and some pears and oranges.

They would not come off the plates, but they were extremely beautiful.⁸³

⁸¹ Ibid., p. 71.

⁸² Ibid., p. 71.

⁸³ Ibid., p. 72.

การแยกบทบรรยายประเภทของอาหารกับประเภทของอาหารอยู่คนละย่อหน้า ช่วยเสริมให้ประโยชน์ว่า “อาหารเหล่านี้ไม่สามารถนำออกมาจากจาน แต่ทุกจานล้วนสวยงามอย่างมาก”⁸⁴ เป็นการเน้นอาหารที่ติดอยู่กับจาน และแสดงความไม่เป็นธรรมชาติ ความไร้ชีวิต และการติดอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ให้อาหาร ในที่นี้ คือ เจ้าของบ้านตุ๊กตา ผู้วิจัยจึงสรุปว่าพ็อตเตอร์เริ่มเรื่องด้วยการบรรยายบ้านตุ๊กตา ตุ๊กตาเจ้าของบ้าน และอาหารปลอม เพื่อเน้นความไร้ชีวิตและการควบคุมภายในพื้นที่บ้านตุ๊กตา อันเป็นสัญลักษณ์แทนพื้นที่บ้านในความเป็นจริง เนื่องจากในความเป็นจริง คนภายในบ้านต่างถูกควบคุมจากกฎระเบียบและจารีตประเพณีให้อยู่ในความเรียบร้อยราวกับตุ๊กตาไม่มีชีวิต และเป็นการนำเสนอชีวิตในบ้านที่ขาดอิสระเสรี

จากนั้นในฉากที่สี่พ็อตเตอร์จึงเริ่มแนะนำตัวละครทอม ทัมป์และฮันคา มันคา ข้อมูลจากตัวบททำให้ทราบว่าช่วงเวลาตัวละครหนูทั้งสองปรากฏตัวเป็นเวลาที่ลูซินดาและเจนนอกไปข้างนอกบ้านตุ๊กตา สำหรับภาพประกอบของฉากนี้ พ็อตเตอร์เลือกวาดหนูขณะที่โผล่หน้าออกมาจากรูบนผนัง บ่งบอกว่าพื้นที่ของหนู คือ ภายในบ้าน เพียงแต่ไม่ได้อยู่ในห้องอย่างเปิดเผย อาจอยู่หลังผนังหรือใต้พื้นบ้าน รูที่หนูทั้งสองตัวโผล่ออกมานั้นมีรูปร่างคล้ายกับเครื่องวงกลม มีขนาดเล็กและแคบสำหรับหนูโผล่ออกมาได้ที่ละตัวเท่านั้น เห็นได้จากในภาพประกอบที่พ็อตเตอร์วาดให้หนูตัวหนึ่งโผล่หน้าออกมาจากรู หูอยู่ด้านหน้าผนัง และวางมืออยู่บนพื้น โดยมีมือและใบหูสีอ่อนแสดงว่าโผล่หน้าออกมารับแสงข้างนอก ส่วนอีกตัวหลบอยู่ในรู และใช้สีน้ำตาลเข้มแทนความมืดภายในรู บ่งบอกตำแหน่งที่ลึกกว่า แสดงลักษณะที่ซ่อนเร้นของที่อยู่อาศัย (ภาพที่ 40)

⁸⁴ Ibid., p. 72.

ภาพที่ 40 Tom Thumb put out his head for a moment, and then popped it in again.⁸⁵

รูหนูในภาพที่ 40 มีลักษณะแตกต่างจากรูหนูในภาพที่ 41 ซึ่งเป็นรูสี่เหลี่ยม และมีความกว้างสำหรับหนูโผล่ออกมาจากรูได้ทั้งตัว แตกต่างจากรูหนูที่เล็กและแคบในภาพที่ 40 นอกจากนี้บริเวณด้านล่างของรูยังมีบันไดวางสำหรับไต่ขึ้นไปด้านบน ทำให้รูหนูในภาพนี้มีลักษณะคล้ายกับกรอบประตูสี่เหลี่ยมจัตุรัสและไม่ซ่อนเร้นเท่ากับรูหนูในภาพที่ 40 (ภาพที่ 41)

ภาพที่ 41 A minute afterwards, Hunca Munca, his wife, put her head out, too; and when she saw that there was no one in the nursery, she ventured out on the oilcloth under the coal-box.⁸⁶

เมื่อผู้วิจัยเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับรูหนูจากภาพที่ 40 และภาพที่ 41 ทำให้สรุปว่ารูของหนูในภาพที่ 40 และภาพที่ 41 น่าจะเป็นรูหนูคนละแห่ง พื้นที่ของหนูอาจเชื่อมต่อกัน รวมถึงมีทางเข้า-ออกหลายทางในหลายพื้นที่ซึ่งแสดงถึงอิสระและความไม่เป็นระเบียบ สำหรับความมืดภายในรูหนูซึ่งเห็นได้ชัดเจนขึ้นในภาพที่ 41 เมื่อฟ็อตเตอร์วาดภาพของรูหนูจากด้านใน และใช้สีน้ำตาลเข้มระบายพื้นที่ภายในรูหนู ทำให้เกิดความแตกต่างกับพื้นที่สีขาวสว่างของห้องเด็กเล่นจากการใช้สีขาวระบายด้านนอกของรูหนู จนเกิดเป็นสีตัดกันระหว่างความมืดและแสงสว่าง จากการวิเคราะห์หนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ผู้วิจัยพบว่าฟ็อตเตอร์มักใช้ความมืดเพื่อสื่อถึงนิสัยไม่ดีหรือความชั่วร้าย ความมืดจึงอาจสื่อถึงคำว่า “bad” ที่ฟ็อตเตอร์ใช้บ่งบอกอุปนิสัยของหนู

⁸⁵ Ibid., p. 72.

⁸⁶ Ibid., p. 73.

หลังจากแน่ใจว่าตุ๊กตาไม่อยู่บ้านตุ๊กตาแล้ว ทอม ทัมบี้และฮันคา มันคาได้ลอบเข้าไปในบ้านตุ๊กตาเพื่อขโมยของในบ้าน พ็อตเตอร์เน้นฉากการขโมยอาหารเป็นพิเศษ ในตัวบทและภาพประกอบ อาหารปลอมทำให้หนูบันดาลโทสะเนื่องจากไม่สามารถนำออกมาจากจานได้ในภาพประกอบ พ็อตเตอร์เลือกวาดช่วงเวลาที่ทอม ทัมบี้ตีแฮมจนทั้งแฮมและจานแตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยทั่วพื้น พ็อตเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านด้วยท่าทางของทอม ทัมบี้ที่ยกพลั่วขึ้นสื่อถึงความรุนแรง การทำลาย และโทสะเนื่องจากอาหารเลียนแบบ ชับแน่นด้วยสภาพอาหาร หนูพลาสติกที่แตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยอยู่บนพื้นห้อง การทำลายนี้เน้นย้ำด้วยการใช้คำเลียนแบบเสียงว่า “bang, bang, smash, smash!”⁸⁷ แทนเสียงดังของการใช้พลั่วทุบอาหาร (ภาพที่ 42)

ภาพที่ 42 He put the ham in the middle of the floor, and hit it with the tongs and with the shovel—bang, bang, smash, smash!⁸⁸

การทำลายยังดำเนินต่อไปเมื่อพวกหนูสำรวจบ้านตุ๊กตา เพื่อค้นหาอาหารและสิ่งของซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ เช่น ฉากฮันคา มันคาพบกระปุกใส่อาหารแห้ง มีป้ายระบุชื่ออาหารจำพวกข้าว กาแฟ และสาคุบนชั้นวางของ สิ่งที่คุณอ่านพบในภาพประกอบยังคงเป็นสภาพของความยุ่งเหยิงและการทำลายความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในบ้าน เมื่อพ็อตเตอร์เลือกวาดช่วงเวลาที่ฮันคา มันคายกกระปุกขึ้นแล้วคว่ำลงเพื่อนำอาหารข้างในออกมา ทำให้ลูกบิดสีแดงและน้ำเงินกระจายเต็มตู้ (ภาพที่ 43)

⁸⁷ Ibid., p. 76.

⁸⁸ Ibid., p. 42.

ภาพที่ 43 While Tom Thumb was up the chimney, Hunca Munca had another disappointment. She found some tiny canisters upon the dresser, labelled—Rice—Coffee—Sago—but when she turned them upside down, there was nothing inside except red and blue beads.⁸⁹

นอกจากการทำลายแล้ว หนูยังขโมยของที่สามารภใช้ประโยชน์ได้จริงกลับบ้าน เช่น ภาพหนูนำของจากบ้านตุ๊กตาหนีลงรู เมื่อลูซินดากับเจนกลับเข้ามา พ็อตเตอร์วาดลูซินดากับเจนที่อยู่ในตะกร้าและห่างจากหนู สื่อถึงการถูกกักขัง ไม่สามารถออกไปทวงคืนของในบ้านตุ๊กตาจากหนูได้ และเป็นความรุนแรงต่อจิตใจอย่างหนึ่ง เนื่องจากพวกเขาทำได้เพียงเฝ้าดูหนูขโมยของหนีไปเท่านั้น (ภาพที่ 44)

ภาพที่ 44 The mice rushed back to their hole, and the dolls came into the nursery.⁹⁰

⁸⁹ Ibid., p. 78.

⁹⁰ Ibid., p. 80.

การทำลายอาหารปลอม การสร้างความยุ่งเหยิงไร้ระเบียบ และการขโมยเป็นการแก้แค้นที่ไม่สามารถกินอาหารได้ หรืออีกนัยหนึ่ง หนูเป็นตัวแทนของผู้ที่ไม่สามารถควบคุมโทษจากการถูกบังคับให้อยู่ในกรอบที่ฟ็อตเตอร์แสดงผ่านตุ๊กตา บ้านตุ๊กตา และอาหารปลอม ขณะเดียวกัน แม้ว่าสภาพที่น่าอึดอัดจากการถูกควบคุมและวิตรอนลิตีเป็นสาเหตุของการเกิดโทษ การไม่สามารถควบคุมโทษกลับไม่ใช่สิ่งดี และก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้เกิดโทษ เช่น ภาพที่ 40 และภาพที่ 41 ซึ่งฟ็อตเตอร์ระบายพื้นที่ของหนูด้วยสีเข้ม ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าความมืดนั้นสื่อถึงนิสัยไม่ดีกับความชั่วร้าย ส่วนคำว่า “bad” ที่ใช้บ่งบอกอุปนิสัยของหนูหมายถึงโทษ อันเป็นสาเหตุของพฤติกรรมไม่ดีหลายประการ บทลงโทษของหนูที่ถูกโทษครอบงำ คือ หนูถูกคนในบ้านค้นพบและถูกจำกัดอิสรภาพ ก่อนหน้านี้ฟ็อตเตอร์ไม่ได้เขียนถึงกับดักหนูภายในบ้าน และหนูสามารถเดินทางได้อย่างอิสระ เมื่อพี่เลี้ยงของเด็กผู้หญิงเจ้าของห้องพูดว่าจะวางกับดักหนู (I will set a mouse-trap)⁹¹ แสดงความต้องการในการควบคุมผู้ที่เป็นอิสระให้เข้าสู่กรอบหรือความเป็นระเบียบ เช่นเดียวกับการควบคุมตุ๊กตาให้อยู่ภายในบ้านตุ๊กตา

โทษในรูปแบบของความปรารถนาที่จะแก้แค้นและโทษจากโทษได้รับการนำเสนออย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาในหนังสือภาพ *เดอะ สตอรี ออฟ มิส ม็อบเพ็ต* ผ่านการทะเลาะตอบโต้กันไปมาระหว่างแมวชื่อมิสม็อบเพ็ต (Miss Moppet) กับหนู (Mouse)* ในการนำเสนอคำสอนเรื่องโทษ ฟ็อตเตอร์เน้นความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างทั้งสองฝ่ายด้วยการจัดวางมิสม็อบเพ็ตและหนูนบนระนาบเดียวกัน เป็นการแสดงให้เห็นว่าไม่มีตัวละครใดมีสถานะสูงกว่าหรือต่ำต่อกัน โดยมิสม็อบเพ็ตนั่งมองหนู ทำนั่งทำให้ขนาดตัวดูเล็กลง ลักษณะการก้มลงมองมักเป็นอากัปกริยาของผู้มีสถานะเหนือกว่า ทว่าลักษณะของดวงตากลมโตดูไร้เดียงสาส่งผลให้มีลักษณะเหมือนเด็กที่อยากรู้อยากเห็นมากกว่าการดูถูกดูแคลน ส่วนหนูอยู่ในทำนองเช่นกัน แต่ยึดตัวตรง ทำยึดตัวทำให้หนูดูตัวใหญ่ขึ้น หนูขึ้นไปมิสม็อบเพ็ตเหมือนกำลังทำทนายมากกว่าหวาดกลัว โดยเฉพาะการจัดวางท่าทางของหนูให้ยื่นเฉียง หากลองลากเส้นสายตาระหว่างหนูกับมิสม็อบเพ็ตตามลักษณะการวางตัวของหนู จะได้เส้นตรงที่บรรจบกับสายตาของมิสม็อบเพ็ต เกิดลักษณะของการปะทะกันด้วยสายตา สื่อถึงความเป็นปฏิปักษ์อันเป็นความสัมพันธ์ตามธรรมชาติระหว่างหนูกับแมว (ภาพที่ 45)

⁹¹ Ibid., p. 83.

* เรื่อง *เดอะ สตอรี ออฟ มิส ม็อบเพ็ต* ของปีทริกซ์ ฟ็อตเตอร์พิมพ์ตัว M ของคำว่า Mouse ด้วยตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ แสดงว่าเป็นคำเรียกเฉพาะของตัวละคร แต่เนื่องจากไม่ใช่ชื่อเฉพาะของตัวละครหนู ผู้วิจัยจึงแปลคำเรียกตัวละครแทนการทับศัพท์

ภาพที่ 45 The Story of Miss Moppet⁹²

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ความสัมพันธ์ในภาพประกอบเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้เป็นไปในลักษณะที่เป็นกัลยาณมิตร การวาดหนูทำท่าขึ้นนิ้วสมีม็อบเพ็ตที่ไม่ได้มีปฏิกิริยาตอบโต้ แสดงว่าหนูเป็นฝ่ายเริ่มแสดงท่าที ซึ่งเป็นปฏิปักษ์ หลังจากพิจารณาหนังสือภาพตลอดทั้งเรื่อง ผู้วิจัยพบว่าภาพนี้เป็นการสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร เพราะฉากที่พ็อตเตอร์เลือกวาดไม่พบในดวับท ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยกรอบภาพที่ใช้สีระบายให้ฟุ้งกระจาย บ่งบอกว่าเป็นจินตนาการหรือความฝัน เมื่อผนวกกับการเลือกใช้น้ำ สีขาวของพื้นหลัง และความกลมมนของกรอบภาพเพื่อลดทอนความรุนแรงของการปะทะ กรอบฟุ้งกระจายกับฉากหลังที่มีสีขาวจึงเปรียบเสมือนเส้นแบ่งระหว่างจินตนาการกับความเป็นจริง เป็นการบอกใบ้ผู้อ่านว่าการทะเลาะ ตอบโต้ หรือแก้แค้นในเรื่องนี้ไม่อันตราย ซึ่งเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับในโลกของความเป็นจริง หากหนูถูกแมวจับได้มักจะลงเอยด้วยความตาย

ถัดจากภาพเปิด พ็อตเตอร์เริ่มเรื่องด้วยการแนะนำมิมส์ม็อบเพ็ต ผู้อ่านจะเห็นภาพของลูกแมวลายขนฟูตัวกลม ฉากหลังที่ว่างเปล่ามีเพียงการใช้สีวาดเงาตกกระทบพื้นเพื่อบ่งบอกว่ามีผนังด้านหลังช่วยขับเน้นรูปร่างซึ่งเป็นวงรีแนวนอนให้ความรู้สึกอ่อนโยนและนุ่มนวล ขณะเดียวกัน อาการขดตัวทำให้มิมส์ม็อบเพ็ตดูตัวเล็ก จากรูปร่างเล็กกลมและโบสีชมพูแสดงว่ามิมส์ม็อบเพ็ตเป็นตัวแทนของเด็กผู้หญิง การนั่งหันหน้าเข้าหาผู้อ่านเป็นการดึงดูดผู้อ่านผ่านการสื่อสารทางดวงตาที่เบิกกว้างและหูตั้งผิปกติ ลักษณะภายนอกนี้นอกจากเพิ่มความน่าสนใจให้กับมิมส์ม็อบเพ็ตแล้ว ยังสอดคล้องกับดวัทซึ่งเขียนว่าเธอได้ยินเสียงของหนูตัวหนึ่ง (ภาพที่ 46)

⁹² Ibid., p. 140.

ภาพที่ 46 This is a Pussy called Miss Moppet, she thinks she has heard a mouse!⁹³

อากัปกริยาของมิสม็อปปีตในภาพที่ 46 เป็นการพาผู้อ่านไปสู่ภาพแนะนำตัวละครหนู พร้อมกับเฉลยที่มาของเสียงที่ทำให้มิสม็อปปีตสนใจ หนูในภาพกำลังทำท่าซึ้นนิ้วคล้ายกับภาพที่ 45 โดยมีตัวบทดอกยี่จุดประสงค์ในการซึ้นนิ้วของหนูว่าเป็นการล้อเลียน แต่มีลักษณะแตกต่างจากในภาพที่ 45 ซึ่งหนูเผชิญหน้ากับมิสม็อปปีตโดยตรง แม้ว่าตัวบทประกอบภาพที่ 46 จะบรรยายว่าหนูที่แอบดูมิสม็อปปีตข้างหลังตู้ล้อเลียนมิสม็อปปีต แต่หนูซ่อนอยู่หลังตู้บ่งบอกการซ่อนเร้น ไม่ใช่การเผชิญหน้าอย่างกล้าหาญ แสดงว่าหนูเป็นตัวละครที่ฉลาดแกมโกง ล้อเลียนแมวแต่มีวิธีที่ทำให้แมวจับไม่ได้ และนิสัยไม่ดี นอกจากนี้ สิ่งที่น่าสังเกต คือ พ็อดเดอรีใช้สีด้าและเทาระบายผนังที่ขนานกับตู้เพื่อระบายเงา แต่เงาที่เกิดขึ้นมีลักษณะขยายพื้นที่มากเกินไปจริงและทำให้ภาพดูมืดมน เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาการตีความเงาสีด้า ผู้วิจัยพบว่าพ็อดเดอรีมักใช้สีด้าระบายเงาในฉากตัวละครถูกยั่วยุให้กระทำสิ่งชั่วร้าย การใช้เงาในภาพนี้จึงทำให้ตีความว่าหนู คือ สาเหตุให้มิสม็อปปีตเกิดบาปโทสะ การที่หนูโผล่ออกมาจากหลังตู้เท่ากับการยั่วยุให้โทสะที่ควรถูกซุกซ่อนของมิสม็อปปีตให้เปิดเผยออกมา (ภาพที่ 47)

ภาพที่ 47 This is the Mouse peeping out behind the cupboard, and making fun of Miss Moppet. He is not afraid of a kitten.⁹⁴

⁹³ Ibid., p. 141.

⁹⁴ Ibid., p. 141.

การล้อเลียนของมนุษย์วัยผู้ใหญ่ให้มิมมีอปเพ็ตโกธรและกระโจนเข้าหา การกระโจนเข้าไปบงบอกโทษจากการถูกยั่วล้อ เป็นที่น่าสังเกตว่าในฉากนี้พ็อตเตอร์เลือกใช้สีเทาปนฟ้าระบายพื้นหลังเป็นหลัก และใช้สีเทาระบายบริเวณขอบตู้รวมถึงเบ็องล่างตัวแมว การระบายเงาในภาพนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาพที่ 47 พ็อตเตอร์เลือกระบายเงาในลักษณะที่เกินจริง ส่งผลกระทบต่อทัศนมิติของภาพ เนื่องจากการกระจายตัวของเงาตั้งแต่ขอบตู้จนถึงตัวมิมมีอปเพ็ตได้ลบเส้นขอบตัดแบ่งระหว่างผนังห้องกับพื้นห้องและการแสดงทัศนมิติของภาพ ส่งผลให้พื้นที่ของห้องปราศจากความลึก เงาในภาพจึงดูเหมือนว่าจะขยายตัวออกไปอย่างไร้จุดสิ้นสุด ผู้วิจัยตีความว่าพื้นที่ภายในภาพ คือ พื้นที่ภายในจิตใจของมิมมีอปเพ็ต การที่เงาแผ่ขยายออกไปในภาพจึงเท่ากับอิทธิพลของบาปโทษที่ครอบงำจิตใจของตัวละคร

การถูกโทษครอบงำได้รับการเน้นย้ำในภาพ เห็นได้จากการที่พ็อตเตอร์ละเลยเรื่องการตกกระทบของแสงตามความเป็นจริง เมื่อดูที่ผนังพบว่าแสงมาจากด้านบน ดังนั้นสิ่งที่ตกกระทบบนตัวแมวน่าจะเป็นแสงมากกว่า แต่พ็อตเตอร์กลับระบายตัวแมวด้วยสีเข้มเหมือนมีเงาตกกระทบ ขณะเดียวกัน เมื่อลองลากเส้นตามลักษณะของตู้จะได้เส้นตรงแนวตั้ง เส้นของพื้นตู้ที่แสดงความลึกของห้อง และเส้นของมุมตู้ เกิดเป็นจุดตัดบริเวณที่มิมมีอปเพ็ตชนกับขอบตู้ สื่อถึงความรุนแรงจากการปะทะ การที่พ็อตเตอร์จัดวางมิมมีอปเพ็ตที่ฉากหน้า ขณะที่หนูอยู่ฉากกลางทำให้มิมมีอปเพ็ตไม่สามารถจับหนูได้ เป็นการแสดงว่ามิมมีอปเพ็ตพ่ายแพ้ต่อบาปหากมิมมีอปเพ็ตยังคงเลือกที่จะถูกโทษครอบงำ นอกจากจะไม่สามารถแก้แค้นหนูได้แล้ว ดังเห็นได้จากหางของหนูที่หลบเข้าหลังตู้ได้ทัน มิมมีอปเพ็ตอาจจะได้รับบทลงโทษจากโทษะนั้นด้วย (ภาพที่ 48)

ภาพที่ 48 This is Miss Moppet jumping just too late; she misses the Mouse and hits her own head.⁹⁵

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม มิสมีอปเพ็ตกลับเลือกที่จะแก้แค้น พ็อตเตอร์บรรยายจากนี้ว่ามีสมิอปเพ็ตนำผ้าเช็ดฝุ่นมาผูกศีรษะและนั่งหน้าเตาไฟ ไฟในที่นี้อาจตีความได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของโทษและความรู้สึกแค้นเคืองของมิสมิอปเพ็ต ส่วนการนำผ้าผูกศีรษะเป็นวิธีการแก้งัดทำเป็นบาดเจ็บจากการกระโจนเข้าไปชนตู้เพื่อหลอกล่อให้หนูเข้ามาใกล้ ผู้วิจัยสังเกตว่าพ็อตเตอร์เลือกวาดให้มิสมิอปเพ็ตนั่งบนเบาะสีแดงซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ปรากฏในตัวบท เมื่อนำมาถึงจุดประสงค์ในการนั่งบนเบาะสีแดงว่าทำเพื่อล่อหลอกที่จะจับหนูมาทำร้าย สีแดงที่เป็นสีของเลือดจึงมีนัยยะของการเตือนและอันตราย เมื่อใช้สีแดงกับเบาะที่มิสมิอปเพ็ตนั่งย่อมเป็นการบ่งบอกอันตรายจากการกระทำของมิสมิอปเพ็ต (ภาพที่ 49)

ภาพที่ 49 Miss Moppet ties up her head in a duster, and sits before the fire.⁹⁶

อันตรายจากการแก้แค้นยังเน้นย้ำด้วยสีแดงของเชือกที่หนูไต้ลงมา กอปรกับตัวบทที่บรรยายว่าหนูหลงเชื่อว่ามิสมิอปเพ็ตไม่สบาย เท่ากับเขาหลงกลและก้าวเข้าสู่อันตราย (ภาพที่ 50)

⁹⁵ Ibid., p. 142.

⁹⁶ Ibid., p. 143.

ภาพที่ 50 The Mouse thinks she is looking very ill. He comes sliding down the bell-pull.⁹⁷

จากนั้นพ็อตเตอร์แสดงอันตรายจากการทำให้ผู้อื่นเกิดโทสะ ด้วยการเขียนให้มิสมีอปเพ็ตแก็คั้นหนู ในฉากมิสมีอปเพ็ตกระโดดเข้าตะครุบหนู พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “sudden”⁹⁸ และลงท้ายด้วยทด้วยเครื่องหมาย “!”⁹⁹ เพื่อเน้นว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจนน่าตกใจ โดยมีภาพประกอบเผยให้เห็นรายละเอียดที่มากกว่าตัวบท นับตั้งแต่การดิ้นรนของหนู จนถึงการทรมานหนูด้วยการโยนหนูในผ้าชีวัวร์เล่นต่างลูกบอล สำหรับฉากมิสมีอปเพ็ตทรมานหนูด้วยการโยนเหมือนโยนลูกบอลนี้ พ็อตเตอร์ได้ลดทอนความรุนแรงของการแก็คั้นทรมานหนูด้วยการใช้กรอบวงรี ส่วนโค้งของกรอบรับกับความกลมมนของรูปบอลผ้า การเอนตัวและรูปร่างอันประจบด้วยเส้นโค้งของแมวช่วยให้ภาพดูนุ่มนวลขึ้น นอกจากนี้ การใช้สีขาและสีฟ้าเป็นหลักทำให้ภาพดูอ่อนโยน ภาพการแก็คั้นจึงดูเหมือนสัตว์กำลังเล่นด้วยกันมากกว่า พร้อมกันนั้น การหายไปของเบาะสีแดงยังเปรียบได้กับการหายไปของอันตราย กอปรกับการวาดหนูโผล่ออกมาจากฐานผ้าเช็ดฝุ่นเป็นการทำนายอนาคตของหนูว่าอาจจะรอดชีวิตจากการแก็คั้นของแมว (ภาพที่ 51)

ภาพที่ 51 She ties him up in the duster, and tosses it about like a ball.¹⁰⁰

เรื่อง เดอะ สตอรี ออฟ มิส มีอปเพ็ต ลงท้ายด้วยความผิดหวังของมิสมีอปเพ็ต เมื่อหนูหนีจากรูของลูกบอลผ้าไปได้และเดินร่าอยู่บนตู้ แม้ว่าการเดินร่าอาจมีจุดประสงค์เพื่อเยาะเย้ย

⁹⁷ Ibid., p. 143.

⁹⁸ Ibid., p. 144.

⁹⁹ Ibid., p. 144.

¹⁰⁰ Ibid., p. 145.

มิมส์มีอปเพ็ตที่แก้แค้นตนเองไม่สำเร็จ หรือแสดงความยินดีที่ตนรอดชีวิต แต่การที่พ็อตเตอร์เพิ่มการใช้สีขาและลดการระบายเงาในภาพที่ 52 อาจตีความได้ว่ากรจบเรื่องด้วยการเขียนให้หนูรอดชีวิตเป็นสิ่งที่ดี คือ มิมส์มีอปเพ็ตปล่อยให้หนูรอดชีวิต จึงไม่ได้ทำบาปโทษะในชั้นร้ายแรงจนกระทั่งเรื่องราวจบลงด้วยความตาย (ภาพที่ 52)

ภาพที่ 52 He has wriggled out and run away; and he is dancing a jig on the top of the cupboard!¹⁰¹

การที่พ็อตเตอร์จบเรื่องด้วยการให้หนูหนีรอด จึงอาจจะแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนไม่ต้องการให้เรื่องจบลงด้วยความรุนแรง และการที่มิมส์มีอปเพ็ตไม่ได้ทำให้หนูบาดเจ็บหรือตาย อันเป็นการแก้แค้นมากเกินไป จึงเท่ากับว่าโทษะไม่ได้มีชัยชนะเหนือมิมส์มีอปเพ็ต

เรื่อง *เดอะ สตอรี ออฟ มิส มีอปเพ็ต* นำเสนอคำสอนผ่านตัวละครสองตัว เนื้อเรื่องที่ไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย และการใช้สีในความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่แสดงผลจากการยั่วยุให้ผู้อื่นเกิดโทษะว่าจะต้องได้รับการตอบโต้ ช่วยกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเด็กเล็กในการจดจำตัวละคร รวมถึงสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องและคำสอนได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะคำสอนว่าการตอบโต้เพื่อแก้แค้นที่มากเกินไปซึ่งตนเองได้รับถือเป็นการกระทำผิดด้วยบาปโทษะ ดังนั้นสิ่งที่ควรทำ คือการไม่ยั่วยุให้ผู้อื่นเกิดโทษะ และการอดทนอดกลั้นปล่อยวางอารมณ์โกรธ เพื่อที่จะได้ไม่สร้าง ความรุนแรงและก่อให้เกิดการแก้แค้นไม่รู้จบสิ้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* เป็นเรื่อง ที่พ็อตเตอร์นำเสนอถึงลักษณะของโทษะได้อย่างชัดเจนที่สุด เนื่องจากเป็นหนังสือภาพเรื่องแรกที่

¹⁰¹ Ibid., p. 146.

ตัวละครเอกของเรื่องมีนิสัยชั่วร้าย พ็อตเตอร์แสดงความคิดเห็นว่าเป็น “คนไม่น่าคบ” (disagreeable people)¹⁰² และเป็นเรื่องราวของการแก้แค้นและความรุนแรงระหว่างสุนัขจิ้งจอกชื่อ มิสเตอร์ท็อด (Mr.Tod) กับแบดเจอร์ (Badger) ชื่อ ทอมมี่ บร็อก (Tommy Brock) ที่มีจุดร่วม คือ พวกเขาเป็นสัตว์ป่าซึ่งโดยธรรมชาติหรือตามภาพลักษณ์ในนิทานหรือวรรณกรรมเด็กหลายเรื่องมีลักษณะเจ้าเล่ห์ ชั่วร้าย และมีขนาดตัวใหญ่ แตกต่างจากตัวละครเอกในหนังสือภาพเรื่องอื่นๆของพ็อตเตอร์ การเขียนให้ตัวละครเอกของเรื่องเป็นสัตว์ป่าชั่วร้ายช่วยขยายขอบเขตของเนื้อเรื่อง เนื่องจากตัวละครชั่วร้ายสามารถทำสิ่งที่ตัวละครพฤติกรรมดีในงานเขียนก่อนหน้านี้ทำไม่ได้ ส่งผลให้ *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* เป็นหนังสือภาพที่มีแผนการแก้แค้นที่ซับซ้อนและรุนแรง การที่ภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นภาพขาว-ดำ มีลักษณะเลียนแบบภาพพิมพ์ และหลายภาพมีปริมาณของเส้นสีดำมากกว่าพื้นที่สีขาวยิ่งเสริมความเข้มข้นของเนื้อเรื่อง

แม้ว่าพ็อตเตอร์เขียนถึงตัวละครทอมมี่ บร็อกมากกว่ามิสเตอร์ท็อดทั้งในตัวบทและภาพประกอบ ทว่าจากชื่อเรื่องและภาพเปิดก่อนเข้าเนื้อหากลับแสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์เน้นตัวละครมิสเตอร์ท็อดมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ็อตเตอร์เริ่มเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครมิสเตอร์ท็อดในภาพเปิดก่อนเข้าเนื้อเรื่อง ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์คำสอนของ *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* ในฐานะหนังสือภาพซึ่งมีตัวละครมิสเตอร์ท็อดเป็นตัวละครเอก แทนที่หนังสือภาพซึ่งมีตัวละครเอกสองตัว ในภาพเปิดนี้ พ็อตเตอร์ได้ให้ข้อมูลกับผู้อ่านผ่านการแสดงลักษณะภายนอกของมิสเตอร์ท็อด ในภาพผู้อ่านสามารถสังเกตได้ว่ามิสเตอร์ท็อดเป็นสุนัขจิ้งจอก เขาสวมชุดสามชิ้น ประกอบด้วยเสื้อนอก เสื้อกั๊ก และเสื้อเชิ้ต ผูกเนกไท มีถุงมือสอดอยู่ในกระเป๋า การแต่งตัวของมิสเตอร์ท็อดดูสะอาดสะอ้านเรียบร้อย เครื่องแต่งกายคล้ายกับเครื่องแต่งกายของสุภาพบุรุษอังกฤษช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เขายืนอยู่บนพื้นต่างระดับ เบื้องหลังเป็นฉากของทุ่งสีเขียวและเนินเขาของชนบท แสดงว่ามิสเตอร์ท็อดเป็นสุภาพบุรุษชนบทผู้สะอาดสะอ้าน เป็นระเบียบเรียบร้อย และมีฐานะดี สอดคล้องกับตัวบทที่ระบุว่าเขามีบ้านจำนวนหกหลัง อันแสดงสถานะทางการเงินและความมั่งคั่ง (ภาพที่ 53)

¹⁰² Ibid., p. 253.

ภาพที่ 53 Mr.Tod¹⁰³

ขณะเดียวกัน รูปร่าง ลักษณะ การแต่งกาย และการกำหนดให้มิสเตอร์ทีอดเป็นสุนัขจึงจอกยังสร้างความเชื่อมโยงกับตัวละครสุนัขจอกใน *เดอะ เทล ออฟ เจ้ไมมา พัดเคิล-ดัก* เนื่องจากคล้ายคลึงกันอย่างมาก ความคล้ายคลึงนี้ทำให้ผู้วิจัยไปสู่สมมติฐานว่าตัวละครมิสเตอร์ทีอดเป็นตัวละครตัวเดียวกับสุนัขจอกใน *เดอะ เทล ออฟ เจ้ไมมา พัดเคิล-ดัก* แสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์ใช้ภาพประกอบเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเชื่อมโยงข้อมูลของตัวละครมิสเตอร์ทีอดกับสุนัขจอกใน *เดอะ เทล ออฟ เจ้ไมมา พัดเคิล-ดัก* โดยไม่ต้องแจกแจงลักษณะนิสัยของเขาในตัวบทเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ทีอด* อย่างละเอียด ดังนั้นข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับมิสเตอร์ทีอดนอกจากเป็นสุภาพบุรุษ ฐานะดี และเป็นระเบียบเรียบร้อยแล้ว เขายังเป็นผู้มีความรู้ เห็นได้จากความสนใจข่าวสารหนังสือพิมพ์ รวมถึงความชั่วร้ายในแง่เป็นคนเจ้าเล่ห์และล่อลวงหญิงสาว เช่น ในภาพที่ 54 จากเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เจ้ไมมา พัดเคิล-ดัก* (ภาพที่ 54)

¹⁰³ Ibid., p. 251.

ภาพที่ 54 The gentleman raised his eyes above his newspaper and looked curiously at Jemima—¹⁰⁴

ส่วนตัวละครทอมมี บร็อก พ็อตเตอร์บรรยายว่าเขาเป็นแบดเจอร์รูปร่างอ้วนเตี้ย ท่าทางขี้ข้าย และชอบแสบขี้มึน พฤติกรรมของทอมมี บร็อกไม่ค่อยดีนัก เขาชอบกินรังของตัวต่อ กบ และ หนอน และมักจะเดินขี้ข้ายไปขุดหาอาหารท่ามกลางแสงจันทร์ในตอนกลางคืน พร้อมกับแนะนำตัวละครทอมมี บร็อกด้วยภาพขุดดินเพื่อหาอาหาร ผู้วิจัยมีความเห็นว่าภาพดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นการจำลองนิสัยของเขาจากนิสัยตามธรรมชาติของแบดเจอร์ ภาพขาว-ดำที่เลียนแบบ ภาพพิมพ์ไม้กับการวาดต้นไม้อย่างละเอียดทำให้ภาพดูดำและมีมิติมาก การลงไปที่ต่ำกว่าน่าจะตีความได้ว่าเป็นการดำดิ่งสู่ความเลวร้าย การที่ตัวบทรายว่าทอมมี บร็อกกินรังของตัวต่อ กบ และหนอนเป็นอาหาร อาหารที่อันตรายและน่าขยะแขยงสื่อถึงตัวตนของเขาว่าเป็นคนอันตรายและน่ารังเกียจ ส่วนการขุดดินจนเนื้อตัวสกปรกและสามารถนอนทั้งวัน โดยไม่เปลี่ยนเสื้อผ้าแสดงนิสัยเกียจคร้าน (ภาพที่ 55)

ภาพที่ 55 Tommy Brock was a short bristly fat waddling person with a grin; he grinned all over his face. He was not nice in his habits. He ate wasp nests and frogs and worms; and he waddled about by moonlight, digging things up.¹⁰⁵

แม้ว่าทั้งมิสเตอร์ท็อดและทอมมี บร็อกจะเป็นตัวละครชั่วร้ายเหมือนกัน ทว่ามิสเตอร์ท็อดเป็นผู้ดี สะอาดสะอ้าน และมีรูปร่างผอมสื่อถึงความขยันขันแข็ง ในขณะที่ทอมมี บร็อกเป็นตัวละครนิสัยหยาบกำร้นไม่เป็นผู้ดี สกปรก และมีรูปร่างอ้วนแสดงความเกียจคร้าน ลักษณะนิสัยของทั้งสอง

¹⁰⁴ Ibid., p. 164.

¹⁰⁵ Ibid., p. 253.

จึงมีลักษณะคู่ตรงข้ามซึ่งไม่สามารถบรรจบกันได้ผ่านตัวบทเกี่ยวกับทอมมี บร็อกว่าบางครั้งเขาจะแอบเข้าไปอาศัยในบ้านของมิสเตอร์ท็อดเมื่อมิสเตอร์ท็อดไม่อยู่ในบ้านหลังนั้นๆ ดังนี้:

The houses were not always empty when Mr.Tod moved *out*; because sometimes Tommy Brock moved *in*; (without asking leave).¹⁰⁶

จากตัวบท มิสเตอร์ท็อดและทอมมี บร็อกมีความเกี่ยวข้องกันโดยไม่เคยมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ความสัมพันธ์ของทั้งสองเป็นไปในลักษณะที่มิสเตอร์ท็อดเป็นผู้เสียประโยชน์และถูกเอารัดเอาเปรียบ ส่วนทอมมี บร็อกมีบทบาทในฐานะผู้เอาเปรียบและหาประโยชน์ การเน้นคำว่า “out” และ “in” ด้วยตัวอักษรตัวเอียง นอกจากจะแสดงว่าทั้งสองไม่เคยทะเลาะกันมาก่อนแล้ว ยังสะท้อนลักษณะคู่ตรงข้าม ความขัดแย้งบาดหมาง และความไม่ลงรอยแม้ว่าจะไม่เคยพบกัน เป็นคำใบ้ถึงความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง อันนำไปสู่ความบาดหมางและความรุนแรงระหว่างตัวละครทั้งสอง

ความขัดแย้งระหว่างมิสเตอร์ท็อดกับทอมมี บร็อกเกิดขึ้นเมื่อทอมมี บร็อกนำพวกลูกกระต่ายพล็อบบี้ บันนี่ส์ที่ลักพาตัวมาจากบ้านของครอบครัวบันนี่ไปยังบ้านของมิสเตอร์ท็อด เพื่อใช้บ้านซึ่งเขาแน่ใจว่ามิสเตอร์ท็อดเจ้าของไม่อยู่รวมกับบ้านของตนเองดังที่ผ่านมาในฉากนี้ พ็อตเตอร์ใช้เงาสีถึงสิ่งเลวร้ายที่จะเกิดขึ้นในบ้านของมิสเตอร์ท็อด โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในห้องรับประทานอาหาร ทอมมี บร็อกเตรียมจัดโต๊ะสำหรับรับประทานอาหารที่ปรุงจากพวกพล็อบบี้ บันนี่ส์ สอดคล้องกับตัวบทที่บรรยายว่าทอมมี บร็อกได้จัดเตรียมผ้าปูโต๊ะ จาน แก้ว มีด ส้อม กระปุกเกลือ มัสตาร์ด และเก้าอี้สำหรับอาหารเย็นของตนเท่านั้น เมื่อพิจารณาพื้นที่ของห้องครัวในผลงานอื่นๆของพ็อตเตอร์ จะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์มักวาดพื้นที่ของห้องครัวในลักษณะสว่างสดใส ทว่าห้องครัวและห้องรับประทานอาหารของมิสเตอร์ท็อดกลับมืดด้วยเส้นดิ่งเลียนแบบพื้นผิวของแม่พิมพ์ หรือเก้าอี้ที่เป็นสีดำ เพิ่มความเข้มข้นและความตึงเครียดให้กับสถานการณ์และสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นกับบรรดาลูกกระต่าย พร้อมกับเร้าอารมณ์ของผู้อ่าน โดยมีภาพขณะบนโต๊ะที่ทอมมี บร็อกวางทิ้งบนโต๊ะด้วยความเกียจคร้านเป็นหลักฐานของการเอารัดเอาเปรียบ (ภาพที่ 56)

¹⁰⁶ Ibid., p. 253.

ภาพที่ 56 At the other end of the table was a partly unfolded tablecloth, a plate, a tumbler, a knife and fork, salt-cellar, mustard and a chair—in short, preparations for one person's supper.¹⁰⁷

เมื่อมิสเตอร์ท็อดจำเป็นต้องมาพักที่บ้านหลังนี้ และบังเอิญพบร่องรอยการบุกรุกของทอมมี่ บร็อก ในภาพประกอบจากมิสเตอร์ท็อดพบทอมมี่ บร็อกนอนอยู่บนเตียงของตน พ็อตเตอร์วาด มิสเตอร์ท็อดไถ่ล่อออกมาจากประตู หันหน้าไปทางทอมมี่ บร็อกผู้นอนอยู่บนเตียง ปากของ มิสเตอร์ท็อดเผยให้เห็นลิ้นสีแดงซึ่งช่วยให้เขี้ยวสีขาวโดดเด่นขึ้น แสดงอาการแยกเขี้ยว เน้นความ โกรธของมิสเตอร์ท็อดจากการถูกทอมมี่ บร็อกรุกร้าบ้านของตนได้อย่างชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับเรื่อง *เดอะ สตอรี ออฟ มิส ม็อบเพ็ต* จะเห็นได้ว่าการกำหนดให้ตัวเอกเป็นสัตว์ป่าเพื่อการแสดงอารมณ์โกรธเนื่องจากลักษณะดุร้ายของสัตว์ป่า ส่วนการกำหนดให้ตัวละครมิสเตอร์ท็อดเป็นสัตว์ป่าในคราบสุภาพบุรุษ ทำให้ผู้อ่านได้เห็นว่ามีแต่สุภาพบุรุษผู้ควรควบคุมตัวเอง และระวังกิริยามารยาทยังมีโทษอยู่ในตัว เมื่อสังเกตลักษณะศิโรตของมิสเตอร์ท็อด การที่หันไปทางเตียงบ่งบอกว่าโทษของเขาพุ่งตรงไปยังทอมมี่ บร็อก นอกจากนี้ มิสเตอร์ท็อดยังยกไม้เท้า ขึ้นพร้อมกับกำมือช่วยเน้นความตึงเครียดและความโกรธ แสดงความต้องการใช้กำลังแก้แค้นผู้ ก่อให้เขาเกิดโทษ (ภาพที่ 57)

¹⁰⁷ Ibid., p. 261.

ภาพที่ 57 Mr.Tod came back yet again into the bedroom with a clothes line. He stood a minute watching Tommy Brock and listening attentively to the snores. They were very loud indeed, but seemed quite natural.¹⁰⁸

พ็อตเตอร์แสดงความเจ้าเล่ห์ของมิสเตอร์ท็อดในตัวของภาพที่ 57 โดยเขียนให้มิสเตอร์มิสเตอร์ท็อดตอบโต้ทอมมี บริค ขณะทีทอมมี บริคกำลังหลับ ด้วยการเตรียมถังใส่น้ำผูกกับเชือกเพื่อออกไปยังนอกบ้าน เมื่อทอมมี บริคตื่น มิสเตอร์ท็อดจะปล่อยเชือกให้น้ำในถังหกใส่เพื่อตอบโต้ทอมมี บริค พร้อมกับเปิดเผยความรู้สึกว่าตนรังเกียจทอมมี บริคมาก จนกระทั่งยอมให้ห้องเลอะเทอะ เพราะเขาจะไม่ยอมนอนบนเตียงที่ทอมมี บริคเคยนอนโดยไม่ทำความสะอาดครั้งใหญ่เสียก่อน¹⁰⁹ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นเกี่ยวกับน้ำว่าไม่น่าจะตีความเป็นการชำระล้าง แม้ว่ามิสเตอร์ท็อดต้องการใช้น้ำในการชำระความสกปรกจากทอมมี บริคที่คลุกคลีอยู่กับดินและไม่ยอมอาบน้ำ เนื่องจากแผนการใช้น้ำของเขาต้องประสบกับความล้มเหลว เมื่อทอมมี บริคแสร้งหลับจึงทราบแผนการและลุกออกจากเตียงเสียก่อน นอกจากนี้ ในภาพประกอบพ็อตเตอร์วาดภาพการเตรียมการของมิสเตอร์ท็อดด้วยภาพขาว-ดำเลียนแบบภาพพิมพ์ และใช้วิธีการวาดเส้นบริเวณพื้นหลังทำให้ภาพดูมืดทึบ สื่อถึงความเลวร้ายในการแก้แค้นมากกว่านั้น ความขาวสะอาดของการชำระจากน้ำ น้ำในที่นี้อาจจะสะท้อนสภาพจิตใจของมิสเตอร์ท็อดที่สามารถอดกลั้นโทสะและวางแผนการด้วยความเยือกเย็น การที่แผนการไม่สำเร็จอาจเป็นการเตือนว่ามิสเตอร์ท็อดควรระงับโทสะ รู้จักอดกลั้นและปล่อยวางจากการกระทำของทอมมี บริคเสีย เมื่อน้ำปรากฏบทบาทอีกครั้ง น้ำได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นของการตอบโต้ เมื่อทอมมี บริคไม่เพียงช่วยมิสเตอร์ท็อดด้วยการใช้ถ้วยชาและกาน้ำชาของมิสเตอร์ท็อด แต่ยังใช้น้ำร้อนสาดใส่ผู้วิจัยตีความว่าน้ำร้อนเปรียบได้กับโทสะของมิสเตอร์ท็อด และโทสะนี้ได้ก่อให้เกิดความรุนแรงมากขึ้น (ภาพที่ 58)

¹⁰⁸ Ibid., p. 268.

¹⁰⁹ Ibid., pp. 272-273.

ภาพที่ 58 "It will make a great mess in my bedroom; but I could never sleep in that bed again without a spring cleaning of some sort," said Mr.Tod.¹¹⁰

พ็อดเตอร์หลักเลียงที่จะนำเสนอความรุนแรงของตัวละครที่ไม่สามารถระงับโทสะได้ ด้วยการละเว้นการบรรยายหรือให้รายละเอียดของวิธีการสร้างความรุนแรง สิ่งที่พ็อดเตอร์แสดงให้เห็น คือ ผลลัพธ์จากความรุนแรงอันเนื่องมาจากโทสะ จากภาพประกอบจะเห็นได้ว่าสภาพบ้านของมิสเตอร์ท็อดซึ่งเคยสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยได้รับความเสียหายเนื่องจากการต่อสู้ พ็อดเตอร์ระบายตู้ด้วยสีน้ำตาลเข้มเกือบเป็นสีดำสื่อถึงความเลวร้ายของการใช้กำลัง บริเวณหน้าต่างมองเห็นเงาของกระทายวางๆ การใช้สีขาวช่วยเน้นแสงภายนอกบ้านที่ตัดกับความมืดภายในบ้าน การตัดกันระหว่างแสงสว่างกับความมืดเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นว่าวิธีการคิดช่วยลูกกระทายโดยไม่ต้องใช้กำลังเป็นเรื่องถูกต้อง ในขณะที่การใช้กำลังเพื่อจัดการปัญหาจัดว่าเป็นเรื่องที่ไม่น่าส่งเสริม แม้ว่าผู้ใช้กำลังนั้นจะเป็นผู้ถูกกระทำก็ตาม (ภาพที่ 59)

ภาพที่ 59 When the kettle fell, Tommy Brock, who was still grinning, happened to be uppermost; and he rolled Mr.Tod over and over like a log, out at the door.¹¹¹

ท้ายที่สุด ทอมมี บร็อกเป็นฝ่ายชนะ เห็นได้จากตัวบทของภาพที่ 59 ที่พ็อดเตอร์บรรยายว่าทอมมี บร็อกยังคงยิ้มเนื่องจากเป็นฝ่ายเหนือกว่า แล้ววลีถึงมิสเตอร์ท็อดออกไปจากบ้านราวกับกลิ้งท่อนซุง¹¹² สอดคล้องกับภาพประกอบที่นำเสนอฉากทอมมี บร็อกนั่ง

¹¹⁰ Ibid., p. 272.

¹¹¹ Ibid., p. 277.

¹¹² Ibid., p. 277.

อยู่เหนือศีรษะของมิสเตอร์ท็อดเสมือนเป็นผู้ชนะการต่อสู้ เรื่อง *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* จึงจบลงด้วยตัวละครทั้งสองต่างได้รับบาดเจ็บและตั้งตัวเป็นศัตรูกันอย่างเปิดเผย ทว่าผู้สูญเสียมากกว่า คือ มิสเตอร์ท็อด ผู้นอกจากจะถูกทอมมี บร็อกเอาต์เอาเปรียบด้วยการใช้บ้านกับเครื่องใช้ของตนราวกับเป็นเจ้าของ และต้องเจ็บตัวจากการถูกยั่วยุให้ต่อสู้ รวมถึงพ่ายแพ้ในการต่อสู้ บ้านของเขายังได้รับความเสียหาย สิ่งเลวร้ายทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับมิสเตอร์ท็อดล้วนมีที่มาจากการทำงานที่เขาไม่สามารถอดทนอดกลั้นอารมณ์เมื่อถูกยั่วยุ ความสูญเสียของเขาเพิ่มมากขึ้นนับตั้งแต่คิดแก้แค้น ด้วยเหตุนี้ ตัวละครทอมมี บร็อกไม่ได้เป็นบททดสอบความอดทนอดกลั้นของมิสเตอร์ท็อดผู้พยายามวางตนเป็นสุภาพบุรุษ แต่เป็นตัวแทนของโทสะ ความพ่ายแพ้ต่อทอมมี บร็อกจึงเท่ากับเป็นความพ่ายแพ้ต่อโทสะ และสามารถสรุปคำสอนใน *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* ได้ว่าเป็นคำสอนให้เด็กรู้จักอดทนอดกลั้น ไม่พ่ายแพ้ต่อโทสะ แม้ว่าตนเองจะเป็นฝ่ายถูกกระทำก็ตาม

คำสอนในหนังสือภาพทั้งสามเรื่อง ได้แก่ *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* และ *เดอะ สตอรี ออฟ มิส ม็อบเพ็ต* รวมถึง *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* ล้วนสะท้อนมุมมองของพ็อตเตอร์ต่อโทสะว่าเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง โทสะไม่เพียงนำมาซึ่งความบาดหมางเท่านั้น ยังนำมาซึ่งความขุ่นข้อง และความสูญเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่น เช่น *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* การแสดงโทสะของหนูด้วยการที่คนในบ้านรู้ว่าหนูอยู่ในบ้าน และเริ่มรื้อรอนอิสรภาพของหนู หรือตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนใน *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* นอกจากมิสเตอร์ท็อดจะบาดเจ็บจากการแก้แค้นแล้ว เขายังสูญเสียทรัพย์สิน ดังนั้นสิ่งที่ควรกระทำ คือ การยุติความบาดหมาง เช่นเดียวกับการทะเลาะกันระหว่างแมวกับหนูใน *เดอะ สตอรี ออฟ มิส ม็อบเพ็ต*

3.6 ความริษยาในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

จากการสำรวจคำสอนศีลธรรมเรื่องความริษยา ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์เน้นเขียนถึงคุณธรรมที่ตรงข้ามกับความริษยา คือ ความรัก (Love) และความเมตตา (Charity) ในหนังสือภาพหลายเรื่อง เพียงแต่ไม่เด่นชัดนัก เช่น ในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ฟลิบซี บันนี่ส์* พ็อตเตอร์เขียนให้มิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นผู้มีความกรุณา ช่วยเหลือลูกกระต่ายที่ถูกมิสเตอร์แม็กเกอร์จับตัวไป พร้อมทั้งวาดภาพผลจากการทำความดีของมิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นภาพสุดท้ายของเรื่อง แสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับความเมตตา แต่ถึงกระนั้นก็ตาม

ตัวละครในตัวอย่างข้างต้นไม่ใช่ตัวละครเอกของเรื่อง และความกรุณาไม่ได้เป็นประเด็นหลักของ ค่ำสอนศีลธรรมใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิบซี บันนี่ส์*

การให้คำนิยามเกี่ยวกับความริษยา คือ ความอยากได้ลาภ ยศ หรือวัตถุของผู้อื่น บุคคลผู้ตกเป็นเป้าหมายแห่งความริษยามักเป็นบุคคลที่ผู้ริษยาคิดว่าดีกว่าตนเอง หรือคิดว่าสิ่งของที่ตนเองไม่มีดี ไม่อาจเทียบเท่ากับวัตถุของผู้อื่นซึ่งตนต้องการ¹¹³ หนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทเลอร์ ออฟ กลอสเตอร์* ความริษยาที่เกิดขึ้นเป็นความริษยาเรื่องยศ ในที่นี้หมายถึงความนับถือ สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับ *เดอะ เทเลอร์ ออฟ กลอสเตอร์* คือ ช่างตัดเสื้อ ตัวละครเอกของเรื่องไม่ใช่ผู้มีนิสัยอิจฉาริษยา ทว่าเป็นผู้ถูกผู้อื่นอิจฉาริษยา

พ็อตเตอร์เปิดเรื่องด้วยการแนะนำช่างตัดเสื้อแห่งเมืองกลอสเตอร์ ทว่าในภาพประกอบกลับจัดวางให้ช่างตัดเสื้อหันหลังให้กับผู้อ่าน ต่างจากภาพเล่าเรื่องหรือภาพแนะนำตัวละครโดยทั่วไป ที่ผู้ได้รับการแนะนำจะหันหน้าเข้าหาผู้อ่านเพื่อสร้างการสื่อสารระหว่างภาพกับผู้อ่าน ในเรื่องนี้พ็อตเตอร์แสดงขนาดของโต๊ะและความลึกของร้าน เพื่อเพิ่มระยะห่างระหว่างช่างตัดเสื้อกับผู้อ่าน เมื่อสิ่งเกิดผ้าสีขาวผืนใหญ่ที่จัดวางในฉากหน้าของภาพและใกล้กับผู้อ่าน จะเห็นหนูกำลังวิ่งลงมาตามรอยยับของผ้า ในขณะที่ภาพประกอบเล่าเรื่องเดียวกับตัวบทที่ระบุว่าช่างตัดเสื้อนั่งไขว่ห้างทำงานตั้งแต่เช้าจรดค่ำ¹¹⁴ เพื่อแสดงว่าช่างตัดเสื้อมีฐานะยากจน ชราภาพ แต่ขยันขันแข็ง ภาพประกอบยังเล่าเรื่องของภาพประกอบ ด้วยการบอกกับผู้อ่านว่าช่างตัดเสื้อไม่รู้เรื่องของหนู โดยการวาดช่างตัดเสื้อหันหลังให้กับหนู กอปรกับการวาดหนูวิ่งอยู่บนกองผ้าเรื่องราวจากภาพประกอบจึงเป็นเหตุการณ์ที่ช่างตัดเสื้อไม่รู้ คือ ไม่รู้ว่าภายหลังหนูจะช่วยตัดเย็บเสื้อโค้ตจนเสร็จ (ภาพที่ 60)

¹¹³ Saint Thomas Aquinas. *Summa theologiae* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q36_A1.html

¹¹⁴ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 39.

ภาพที่ 60 He sat in the window of a little shop in Westgate Street, cross-legged on a table, from morning till dark.¹¹⁵

พร้อมกันนั้น พ็อตเตอร์ยังใช้ตัวละครหนูบนกองผ้าในภาพที่ 60 สร้างความสัมพันธ์กับตัวบทของภาพที่ 61 และภาพที่ 62 เพราะการวาดหนูอยู่บนผ้าแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหนูกับเศษผ้าของช่างตัดเสื้อ ดังนั้นคำบรรยายจากตัวบทของภาพที่ 61 ที่แสดงให้ผู้อ่านรู้ว่าช่างตัดเสื้อตัดผ้าสำหรับตัดเย็บเสื้อโค้ตอย่างประหยัด และเหลือเศษผ้าชิ้นเล็กเสียนตัดได้เพียงแค่เสื้อกั๊กสำหรับหนู¹¹⁶ ในขณะที่ภาพประกอบแสดงภาพหนูกำลังสวมเสื้อกั๊กสีขาวเหมือนกับสีของกองผ้าในภาพที่ 60 เป็นการบอกไว้ว่าช่างตัดเสื้อได้ให้เศษผ้ากับหนู (ภาพที่ 61)

ภาพที่ 61 He cut his coats without waste, according to his embroidered cloth; they were very small ends and snippets that lay about upon the table—"Too

¹¹⁵ Ibid., p. 39.

¹¹⁶ Ibid., p. 39.

narrow breadths for nought—except waistcoats for mice," said the tailor.¹¹⁷

เช่นเดียวกับตัวบทของภาพที่ 62 เกี่ยวกับคำพูดของช่างตัดเสื้อเรื่องเศษวัสดุสำหรับตัดเย็บมีขนาดเล็กซึ่งเพียงพอสำหรับตัดผ้าคลุมไหล่ของหนู และริบบิ้นที่เหลือน้อยจนทำได้เพียงหมวกคลุมผมสำหรับหนู¹¹⁸ สอดคล้องกับภาพประกอบของหนูสวมชุดลูกไม้ ผ้าคลุมไหล่ และหมวกคลุมผมหนึ่งกล่องกระจุกอยู่ในชุดปักกลดลายอย่างหรูหรา (ภาพที่ 62)

ภาพที่ 62 "No breadth at all, and cut on the cross; it is no breadth at all; tippets for mice and ribbons for mobs! for mice!" said the Tailor of Gloucester.¹¹⁹

ภาพของหนูในภาพที่ 60 เป็นการเชื่อมโยงเรื่องผ้าที่หนูใช้ในภาพที่ 61 และภาพที่ 62 แสดงให้เห็นว่าช่างตัดเสื้อเป็นผู้มีความกรุณา แบ่งผ้าที่เหลือจากการตัดเย็บให้กับหนู และสามารถสรุปนิสัยของช่างตัดเสื้อได้ว่าเป็นผู้มีจิตใจเมตตากรุณา และการช่วยเหลือหนูนี้ส่งผลให้ช่างตัดเสื้อได้รับความรักและการยกย่องจากหนู

หลังจากนั้นพ็อตเตอร์ได้แนะนำตัวละครอีกตัวหนึ่ง คือ ซิมป์กิน (Simpkin) แมวของช่างตัดเสื้อซึ่งมีหน้าที่ดูแลบ้านขณะที่ช่างตัดเสื้อออกไปทำงาน พ็อตเตอร์เขียนว่าซิมป์กินชอบหนูแต่ไม่เคยให้เศษผ้าสำหรับตัดชุดแก่หนู¹²⁰ ความขัดแย้งระหว่างความชอบที่ซิมป์กินมีต่อ

¹¹⁷ Ibid., p. 39.

¹¹⁸ Ibid., p. 40.

¹¹⁹ Ibid., p. 40.

¹²⁰ Ibid., p. 41.

หนูกับเรื่องที่ไม่เคยให้เศษผ้ายิ่งเป็นการตอกย้ำว่าหนูได้เศษผ้าสำหรับทำเครื่องแต่งกายมาจากช่างตัดเสื้อ และความรักของซิมป์กินต่อหนูน่าจะเป็นความรักต่ออาหาร แม้ว่าตัวบทแนะนำตัวละครซิมป์กิน พ็อตเตอร์กลับไม่ได้วาดภาพซิมป์กินหันมาทางผู้อ่าน แต่ให้เขาก็มองมองได้ถ้อยซา แล้วใช้เส้นเฉียงจากลิ้นชักที่ใช้แสดงขนาดของตู้ นำสายตาผู้อ่านไปยังซิมป์กินกับลิ้นชักของตู้เก็บถ้อยซา (ภาพที่ 63)

ภาพที่ 63 Now all day long while the tailor was out at work, Simpkin kept house by himself; and he also was fond of the mice, though he gave them no satin for coats!¹²¹

ความสนใจที่ซิมป์กินมีต่อสิ่งของในลิ้นชักและได้ถ้อยซาได้รับการเฉลยในภาพประกอบจากเหตุการณ์ที่ช่างตัดเสื้อกลับมาพักผ่อนที่บ้าน แล้วได้ยินเสียงประหลาดในครัวดัง “*Tip tap, tip tap, tip tap tip!*”¹²² อันเป็นเสียงซึ่งเกิดจากการตีเบาๆ พ็อตเตอร์ใช้ตัวอักษรตัวเอียงเพื่อสื่อว่าเสียงที่เกิดขึ้นเป็นเสียงที่เบา แต่มีความน่าสนใจ และดึงดูดให้ช่างตัดเสื้อเข้าไปค้นหาบริเวณตู้วางถ้อยซา ซึ่งเป็นตู้เดียวกับภาพที่ 63 แล้วเปิดถ้อยซาหาที่มาของเสียง พ็อตเตอร์ไม่ได้อธิบายว่าเสียงที่ช่างตัดเสื้อได้ยินเป็นเสียงอะไร แต่บรรยายว่าหนูเพศหญิงก้าวออกมาถอนสายบัวเพื่อทำความเคารพ (ภาพที่ 64)

¹²¹ Ibid., p. 41.

¹²² Ibid., p. 42.

ภาพที่ 64 Out stepped a little live lady mouse, and made a curtsy to the tailor!¹²³

แล้วใช้ตัวบทบรรยายเสียง “*Tip tap, tip tap, tip tap tip!*” อีกครั้ง ประกอบภาพหนูเพศชาย เดินออกมาโค้งทำความเคารพให้กับช่างตัดเสื้อ (ภาพที่ 65)

ภาพที่ 65 Out stepped a little gentleman mouse, and made a bow to the tailor!¹²⁴

พืดเตอร์ไม่ได้ระบุที่มาของหนู ทว่าข้อมูลในภาพที่ 64 และภาพที่ 65 คือ หนูยืนอยู่หน้าถ้วยชาที่หงายขึ้น กอปรกับข้อมูลจากตัวบทเกี่ยวกับช่างตัดเสื้อหงายถ้วยชาเพื่อหาต้นตอของเสียง เป็นการเฉลยด้วยภาพประกอบว่าหนูออกมาจากใต้ถ้วยชา ช่างตัดเสื้อได้ช่วยหนูที่ถูกชิมป์กินชังในถ้วยชาให้เป็นอิสระ ภาพประกอบจึงเป็นการเน้นย้ำความกรุณาของช่างตัดเสื้ออีกครั้ง คือ การช่วยเหลือหนูที่ชิมป์กินชังในถ้วยชาเพื่อแก่งหรือเก็บไว้เป็นอาหาร

ชิมป์กินโกรธช่างตัดเสื้อมาก เมื่อช่างตัดเสื้อไม่สบายเพราะทำงานหนักและสั่งให้ชิมป์กินออกไปซื้ออาหารกับด้าย ชิมป์กินนำด้ายไปซ่อนเพื่อกลั่นแกล้ง สาเหตุของความโกรธของชิมป์กินนั้นอาจเป็นเพราะช่างตัดเสื้อปล่อยหนูทำให้เขาอดกินหนูเป็นอาหาร แต่การที่พืดเตอร์

¹²³ Ibid., p. 43.

¹²⁴ Ibid., p. 43.

เขียนเกี่ยวกับชิมป์กินว่า “เขาเองก็ชอบหนู” (he also was fond of the mice)¹²⁵ และเขียนภาพหนูถอนสายบัวให้กับช่างตัดเสื้อผู้ช่วยชีวิต อาจตีความได้ว่าชิมป์กินอีกฉากที่หนูชอบช่างตัดเสื้อมากกว่าตนจึงกลั่นแกล้งช่างตัดเสื้อ เมื่อหนูต้องเลือกระหว่างช่างตัดเสื้อกับชิมป์กิน หนูจึงเลือกที่จะช่วยเหลือช่างตัดเสื้อผู้มีความกรุณาต่อพวกตน ด้วยการเย็บเสื้อโค้ตของนายกเทศมนตรีแห่งกลอสเตอร์เพื่อตอบแทนสำหรับเสื้อผ้าและความช่วยเหลือ ส่งผลให้ในตอนท้ายของเรื่อง ชิมป์กินรู้สึกละอายที่กลั่นแกล้งช่างตัดเสื้อ ทั้งๆที่ช่างตัดเสื้อเป็นเจ้านาย คอยให้อาหารและที่พักแก่ตน เพราะความริษยาที่หนูให้ความสำคัญกับช่างตัดเสื้อมากกว่าตน และกลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี

การที่พ็อตเตอร์เขียนให้ช่างตัดเสื้อและชิมป์กินมีงานทำ เป็นตัวละครผู้มีอำนาจในการกำหนดชีวิตของหนู แสดงว่าตัวละครทั้งสองตัวเป็นผู้ใหญ่ ส่วนหนูที่ไม่มีงานทำชัดเจนและมีชีวิตที่ถูกกำหนดโดยช่างตัดเสื้อกับชิมป์กินนั้นจัดเป็นตัวแทนของเด็ก ตัวละครช่างตัดเสื้อและชิมป์กินจึงแสดงให้เห็นข้อเปรียบเทียบระหว่างผู้ใหญ่ที่ท่าบอปลิขาริษยากับผู้ใหญ่ซึ่งมีความเมตตากรุณา ผู้ใหญ่ที่เด็กให้ความเคารพเชื่อฟังยอมเป็นผู้ใหญ่ที่มีความกรุณา และผู้มีความกรุณาย่อมได้รับผลตอบแทนจากการกระทำดีของตน เจกเช่นช่างตัดเสื้อแห่งเมืองกลอสเตอร์ นอกจากเขาจะได้รับคำชื่นชมจากนายกเทศมนตรีเรื่องความสวยงามของเสื้อโค้ตแล้ว เขายังได้รับงานมากมาย และมีหนูที่เคารพนับถือเขาคอยช่วยงาน จนกลายเป็นคนร่ำรวยในภายหลัง

ส่วนความริษยาในหนังสือภาพ *เดอะ สตอร์ ออฟ อะ เฟียร์ส แบด แรบบิต* คือ ความริษยาอยากได้วัตถุ ความริษยาอยากได้วัตถุนี้เป็นความริษยาที่เด็กสามารถเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากสามารถสัมผัสได้ในชีวิตจริง โดยนำเสนอผ่านเรื่องราวเกี่ยวกับกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี (A fierce bad Rabbit) ซึ่งรังแกกระต่ายสุภาพนิสัยดี (A nice gentle Rabbit) เพื่อแย่งเก้าอี้กับแคร่รถ และถูกลงโทษจากการกระทำของตนเองในตอนจบ ลักษณะเด่นของเรื่อง *เดอะ สตอร์ ออฟ อะ เฟียร์ส แบด แรบบิต* คือ พ็อตเตอร์ไม่ได้ตั้งวิสัยนิยามให้กับตัวละคร แต่เรียกขานตามคุณลักษณะของตัวละคร คือ กระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี กระต่ายสุภาพนิสัยดี และชายถือปืน (A man with a gun) การใช้ลักษณะนิสัยเพื่อแบ่งแยกตัวละคร นอกจากจะมีผลในการแบ่งแยกตัวละครกระต่าย ยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถจดจำลักษณะนิสัยของตัวละครได้ง่ายยิ่งขึ้นซึ่งเหมาะสำหรับเด็กเล็ก

¹²⁵ Ibid., p. 41.

ตัวละครเอกของหนังสือภาพเรื่องนี้ คือ กระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี ตามชื่อเรื่อง *เดอะ สตอรี่ ออฟ อะ เฟียร์ส แบด แรบบิต* พ็อตเตอร์เปิดเรื่องด้วยภาพกระต่ายกำลังวิ่งอยู่บนพื้นหญ้า ทำให้ผู้อ่านสามารถรับรู้ได้ว่ากระต่ายในภาพประกอบ คือ กระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี (A fierce bad Rabbit) จากตัวบทของภาพที่ 66 ที่แนะนำกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี และลักษณะภายนอกที่ประกอบด้วยหนวดที่ดูป่าเถื่อน กรงเล็บ และหางตั้งขึ้น¹²⁶ (ภาพที่ 66)

ภาพที่ 66 THIS IS A FIERCE BAD RABBIT; look at his savage whiskers, and his claws and his turned-up tail.¹²⁷

พ็อตเตอร์เริ่มตัวบทด้วยการใช้ตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์ใหญ่สำหรับแนะนำตัวละครกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี แสดงการเน้นให้ผู้อ่านจดจำอุปนิสัยของกระต่ายตัวนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการเขียนข้อความ “A FIERCE BAD RABBIT” ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ให้ความรู้สึกหนักแน่น เข้มแข็ง และก้าวร้าว รวมถึงการขบเน้นความดุร้าย (fierce) และนิสัยไม่ดี (bad) กอปรกับการบรรยายรูปลักษณะภายนอก คือ การใช้คำว่า “ป่าเถื่อน” (savage) กับหนวด การใช้คำว่า “กรงเล็บ” (claws) ที่มักใช้กับอุ้งเท้าของสัตว์กินเนื้อและให้ภาพอุ้งเท้าในลักษณะของเท้าที่มีกรงเล็บแทนคำว่า “เท้า” (feet) การบรรยายลักษณะหางที่ตั้งขึ้นเพื่อแสดงลักษณะที่แตกต่างจากหางกระต่ายทั่วไปที่กลมและดุนุ่มนึ่ง การบรรยายลักษณะภายนอกเกินจริงเหล่านี้เป็นการแสดงลักษณะนิสัยไม่ดีผ่านทางรูปลักษณะภายนอก ในขณะที่ภาพประกอบ พ็อตเตอร์กลับวาดภาพกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีให้มีลักษณะเหมือนกระต่ายธรรมดา เป็นกระต่ายหูยาวขนสีน้ำตาลและขาวฟูนุ่มระบายด้วยสีน้ำตาล และใช้เส้นโค้งเป็นองค์ประกอบหลักของร่างกายกระต่าย ทำให้มองแล้วรู้สึกว่าเป็นกระต่ายที่นุ่มนวล อ่อนแอ และบอบบาง มากกว่าเป็นกระต่ายดุร้าย

¹²⁶ Ibid., p. 133.

¹²⁷ Ibid., p. 133.

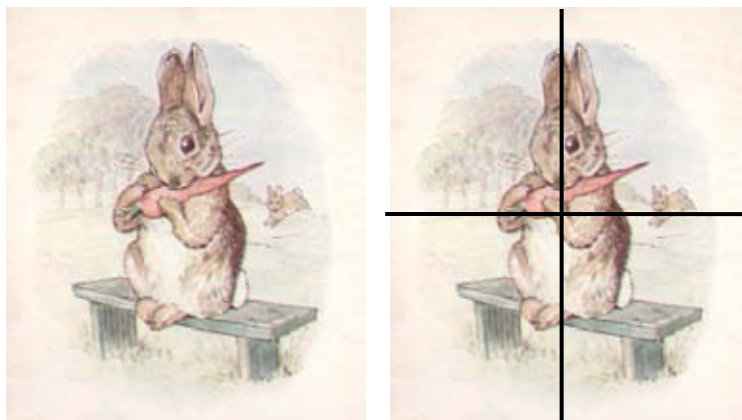
ตัวละครที่พ็อตเตอร์แนะนำในฉากต่อมา คือ กระจ่ายสุภาพนิสัยดี สำหรับภาพประกอบภาพนี้ พ็อตเตอร์ใช้กรอบวงรีต่างจากภาพที่ 66 ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับสี่เหลี่ยม ลักษณะของกรอบวงรีประกอบด้วยเส้นโค้งตอบรับกับลำตัวโค้งมนเป็นวงรีคล้ายกับกรอบภาพของกระจ่ายตรงกลางภาพ ให้ความรู้สึกอ่อนโยนนุ่มนวล สอดคล้องกับคุณลักษณะ “นิสัยดี” (nice) และ “สุภาพ” (gentle) ในตัวบท แต่ถึงกระนั้นก็ตาม องค์ประกอบที่โดดเด่นและได้รับการแนะนำในตัวบทและภาพประกอบไม่ได้มีเพียงกระจ่ายสุภาพนิสัยดี การที่พ็อตเตอร์จัดวางกระจ่ายสุภาพนิสัยดีบนม้านั่งยาวบริเวณกลางภาพ ไม่เพียงแต่ทำให้กระจ่ายสุภาพนิสัยดีดูโดดเด่นเท่านั้น หากยังทำให้แครีรอตในมืออยู่ตรงกลางของกรอบวงรีพ็อตเตอร์ใช้สีส้มระบายแครีรอต ทำให้แครีรอตโดดเด่นจากองค์ประกอบอื่นที่ใช้สีโทนเย็นระบาย

หากพิจารณาตัวบทภาพที่ 67 ซึ่งแนะนำตัวกระจ่ายสุภาพนิสัยดีและแครีรอตของเขาว่าได้รับมาจากแม่¹²⁸ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับแครีรอตเช่นเดียวกับกระจ่าย การที่พ็อตเตอร์เขียนว่ากระจ่ายสุภาพนิสัยดีได้แครีรอตมาจากแม่ และเรียงประโยคแนะนำกระจ่ายก่อน ตามด้วยที่มาของแครีรอต แสดงความสัมพันธ์และลำดับการเกิดขึ้นของประโยคทั้งสอง คือ การทำตัวดีเกิดขึ้นก่อนการได้รับแครีรอต ผู้วิจัยจึงตีความว่า เพราะกระจ่ายตัวนี้เป็นกระจ่ายสุภาพนิสัยดี เขาจึงได้รับแครีรอตจากแม่ของเขา เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาตัวละครกระจ่ายดูร้ายนิสัยไม่ดี จะเห็นได้ว่านอกจากไม่ได้นั่งบนพื้นที่สูงกว่าซึ่งมีลักษณะเหมือนแท่นรับรางวัล เน้นลักษณะที่ดีและการได้รับการยกย่อง เขายังไม่มีแครีรอต ดังนั้นแครีรอตในที่นี้จึงไม่ได้มีสถานะเป็นเพียงอาหารของกระจ่ายเท่านั้น แต่การได้รับมาจากแม่ทำให้แครีรอตกลายเป็นรางวัลจากการประพฤติตัวเป็นเด็กดี

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การวาดให้กระจ่ายสุภาพนิสัยดีอยู่บนม้านั่งยาวทำให้พื้นที่ซึ่งเขานั่งอยู่มีขนาดเล็ก แคบ และไม่มั่นคง กอปรกับอยู่ในท่าก้มหน้าทะแครีรอต ทำให้ลำตัวกระจ่ายสุภาพนิสัยดีมีลักษณะงอแง สายตาพุ่งลงไปยังพื้นแทนที่จะสบตากับผู้อ่านเพื่อเชื้อเชิญเข้ามาในภาพ อาจจะแสดงความไม่มั่นใจ อ่อนแอ ไร้เดียงสา และไม่ระมัดระวัง สอดคล้องกับความรู้สึกจากการพิมพ์ชื่อ “a nice gentle Rabbit” ด้วยตัวพิมพ์เล็กที่ให้ความรู้สึกอ่อนแอไม่หนักแน่นเท่ากับการใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาพพบว่าองค์ประกอบที่เป็นแนวตั้งตลอดทั้งภาพมีเพียงกระจ่ายสุภาพนิสัยดีเท่านั้น เมื่อลากเส้นจะ

¹²⁸ Ibid., p. 133.

ได้เส้นตรงแนวตั้งเพียงเส้นเดียวตรงกลางภาพ เป็นลักษณะของความโดดเด่น และตัดกับเส้นตรงของแนวการจัดองค์ประกอบของแครีรอตกับกระต่ายอีกตัวที่วิ่งเข้ามาหา พ็อดเตอร์จัดวางแครีรอตให้ส่วนปลายอยู่ในระดับเดียวกับทำหน้าที่ของกระต่ายอีกตัวหนึ่ง แสดงว่าเป็นกระต่ายตัวเดียวกับกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีในภาพที่ 66 ด้วยกิริยาการวิ่ง การจัดให้กระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีวิ่งอยู่ในระนาบเดียวกับแครีรอตแสดงว่าแครีรอต คือ สิ่งที่เขาต้องการ ส่วนเส้นตรงจากการลากเส้นระนาบกับการจัดองค์ประกอบของแครีรอตและกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดี ตัดกับแกนการจัดองค์ประกอบตัวกระต่ายสุภาพนิสัยดี แสดงจุดปะทะและเป็นคำใบ้ถึงการปะทะใช้ความรุนแรงเพื่อให้ได้มาซึ่งแครีรอตที่อยู่ตรงกลางจุดปะทะ (ภาพที่ 67)

ภาพที่ 67 This is a nice gentle Rabbit. His Mother has given him a carrot.¹²⁹

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

การปะทะกันปรากฏในฉากต่อมา พ็อดเตอร์วางตัวละครกระต่ายทั้งสองบนม้านั่งยาว และจัดวางให้เต็มความกว้างของกรอบภาพ กรอบภาพมีลักษณะเฉียงไปตามรูปร่างของกระต่าย กรอบบริเวณกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีสูงกว่ากรอบบริเวณกระต่ายสุภาพนิสัยดี เน้นย้ำความสูงของกระต่าย ในภาพจะเห็นว่ากระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีตัวใหญ่กว่ากระต่ายสุภาพนิสัยดี การที่กระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีที่อยู่ในท่ายืนแสดงอำนาจที่เหนือกว่ากระต่ายสุภาพนิสัยดีที่ตัวเล็กกว่า แสดงให้เห็นว่ากระต่ายสุภาพนิสัยดีอ่อนแอ ไม่สามารถสู้กระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดี การที่ลำตัวของกระต่ายสุภาพนิสัยดีหันเข้าหาผู้อ่าน และหันหน้าไปด้านขวาหนีจากทางที่ตัวหันไป แสดงว่าการจู่โจมของกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีเป็นไปอย่างกะทันหันจนไม่ทันตั้งตัว ท้องสีขาของเขาคัดกับสีของแครีรอตในอ้อมกอด เน้นว่าเขาพยายามปกป้องแครีรอตที่เปรียบได้กับรางวัล

¹²⁹ Ibid., p. 133.

จากแม่ ส่วนการที่กระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีขึ้นไปข้างหน้า เบียดพื้นที่ของกระต่ายสุภาพนิสัยดี บ่งบอกการแย่งแย่งแคร้รอตด้วยกำลังและการคุกคาม (ภาพที่ 68)

ภาพที่ 68 The bad Rabbit would like some carrot.¹³⁰

เนื่องจากผู้วิจัยตีความว่าแคร้รอตในเรื่อง *เดอะ สตอรี่ ออฟ อะ เฟียร์ส แบด แรบบิต* ไม่ใช่อาหารของกระต่าย แต่ผู้เขียนนำเสนอแคร้รอตในฐานะรางวัลจากการประพฤติตัวดี การที่กระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีต้องการแย่งแคร้รอตอาจไม่ใช่เป็นเพราะความตะกละ แต่มีสาเหตุจากความริษยาในรางวัลที่กระต่ายสุภาพนิสัยดีได้รับจึงข่มขู่เพื่อให้ได้มา คำว่า “fierce” ถูกนำเสนอผ่านพฤติกรรมการใช้กำลัง และเป็นส่วนหนึ่งของคำว่า “bad” ใน “A fierce bad Rabbit” นอกจากหมายถึงพฤติกรรมกรข่มขู่แย่งชิงเพื่อให้ได้มาซึ่งรางวัลหรือสิ่งของของตนไม่สมควรได้รับแล้ว ยังรวมถึงนิสัยอิจฉาริษยา ดังภาพประกอบและตัวบทของเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน ในฉากต่อมา ในภาพประกอบจะเห็นกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีผลักกระต่ายสุภาพนิสัยดีจนล้มลง ท่าทางโน้มตัวทำให้กินพื้นที่เกินครึ่งหนึ่งของภาพ แสดงว่ากระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีสามารถแย่งชิงพื้นที่ของกระต่ายสุภาพนิสัยดีได้สำเร็จ สอดคล้องกับตัวบทของภาพที่ 69 ซึ่งระบุว่ากระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีมิได้ขอแคร้รอตจากกระต่ายสุภาพนิสัยดี ทว่าใช้กำลังแย่งเอามา¹³¹ บ่งบอกว่ากระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีแย่งชิงแคร้รอตสำเร็จ โดยมีเครื่องหมายอัศเจรีย์หลังคำว่า “He takes it!” เป็นการเน้นความรวดเร็วรุนแรงจนน่าตกใจในการแย่งชิงแคร้รอต นอกจากนี้ การวาดม้านั่งยาวในลักษณะเอียงยังช่วยขับเน้นท่าทางก้มหน้าและกัดกินแคร้รอตภายในอ้อมแขนของกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี สื่อถึงความปรารถนาในการยึดครองรางวัลซึ่งตนไม่สมควรได้รับ (ภาพที่ 69)

¹³⁰ Ibid., p. 134.

¹³¹ Ibid., p. 134.

ภาพที่ 69 He doesn't say "Please." He takes it!¹³²

สิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยตีความว่าการกินในที่นี้ไม่ได้เป็นเพราะความตะกละ แต่การกินอาจจะมึนยยะของการแสดงความเป็นเจ้าของและการครอบครอง เช่นเดียวกับการตีความการกินในฉากแนะนำกระต่ายสุภาพนิสดีในภาพที่ 67 ที่แสดงภาพการกินเช่นเดียวกัน เนื่องจากในฉากต่อมาที่กระต่ายดุร้ายนิสดีไม่ตีเพิ่มความรุนแรงในการไล่กระต่ายสุภาพนิสดีออกไปจากม้านั่งยาวซึ่งเป็นพื้นที่เดิมของกระต่ายสุภาพนิสดี กระต่ายดุร้ายนิสดีไม่ได้ใส่ใจกินแครร์รอต เขาทิ้งแครร์รอตเอาไว้บนม้านั่งยาว และมุ่งมั่นกับการช่วนกระต่ายสุภาพนิสดีจนบาดเจ็บ เพื่อไล่ให้ไปจากม้านั่งยาวและยึดเอาแครร์รอตมาเป็นของตน การวางแครร์รอตบนม้านั่งยาวเหนือจากพื้นจึงสนับสนุนการตีความความสำคัญของแครร์รอตในฐานะรางวัลและการยกย่องมากกว่าการตีความแครร์รอตในฐานะของกินธรรมดา (ภาพที่ 70)

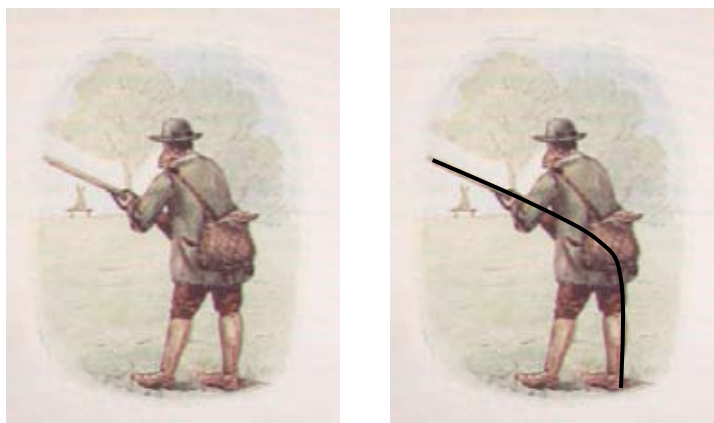

ภาพที่ 70 And he scratches the good Rabbit very badly.¹³³

¹³² Ibid., p. 134.

¹³³ Ibid., p. 135.

ความริษยาและการใช้กำลังแย่งชิงเป็นสิ่งไม่ดี พ็อตเตอร์แสดงภัยจากความริษยาและการใช้กำลังแย่งชิงในฉากต่อมา ด้วยการแนะนำตัวละครใหม่ คือ ชายถือปืน และให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับชายถือปืนผ่านภาพประกอบ ในภาพผู้อ่านจะเห็นว่าชายถือปืนสวมชุดสำหรับล่าสัตว์ และสะพายกระเป๋าสำหรับใส่อุปกรณ์ในการล่า บ่งบอกว่าเขามายังสถานที่แห่งนี้เพื่อยิงสัตว์ โดยมีฉากผืนหญ้าสีเขียวและต้นไม้ด้านหลังบ่งบอกว่าอยู่ในสถานที่เดียวกันกับกระทายทั้งสอง ฉากของผืนหญ้าและต้นไม้มีลักษณะคล้ายคลึงกันแสดงความเชื่อมต่อของสถานที่ และเชื่อมเหตุการณ์ของภาพทั้งสองเข้าด้วยกัน พ็อตเตอร์จัดวางชายถือปืนให้ยืนอยู่ทางด้านขวาและโน้มตัวไปทางด้านซ้ายของผู้อ่าน ตอรับกับกรอบซึ่งมีลักษณะตรงในส่วนที่เป็นขาและโค้งมนในส่วนที่เป็นหลังของชายถือปืน เสมือนชี้ชวนให้ไล่มองตามความโค้งมนของกรอบภาพ ก่อนจะจรดสายตาที่ปืนซึ่งอยู่ติดกับกรอบ ด้านล่างของปืนเป็นรูปกระทายนั่งอยู่บนม้านั่งยาว ทั้งตัวปืนและท้ายปืนบ่งบอกเป้าหมายที่ชายถือปืนจ้องมอง โดยมีปืนชี้แนะกริยาที่จะทำต่อเป้าหมาย ตัวบทไม่ได้บ่งชี้ชัดเจนว่าเป็นกระทายดุร้ายนิสัยไม่ดี ด้วยการบรรยายมุมมองของชายถือปืนว่าเขาเป็นอะไรบางอย่างนั่งอยู่บนม้านั่งยาว และคิดว่าเป็นนกปร่างตลกๆ¹³⁴ แสดงความคลาดเคลื่อนจากการมองเป้าหมายในระยะไกล พร้อมทั้งเพิ่มความตื่นเต้นให้กับเหตุการณ์ว่ากระทายดุร้ายนิสัยไม่ดีจะถูกยิงหรือไม่ (ภาพที่ 71)

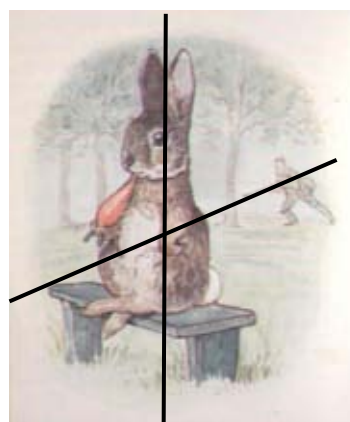
ภาพที่ 71 He sees something sitting on a bench. He thinks it is a very funny bird!¹³⁵

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

¹³⁴ Ibid., p. 136.

¹³⁵ Ibid., p. 136.

นอกจากนี้ ภาพกระต่ายบนม้านั่งยาวในภาพที่ 71 ยังมีบทบาทในฐานะองค์ประกอบที่ช่วยเชื่อมโยงภาพที่ 70 กับภาพต่อมา เมื่อพ็อตเตอร์ได้กลับมาเน้นที่กระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีอีกครั้ง พ็อตเตอร์จัดวางองค์ประกอบของภาพในลักษณะเดียวกับฉากที่นำเสนอกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีวิ่งมาทางด้านหลังของกระต่ายสุภาพนิสัยดีที่กำลังแหะแคร่รถอยู่บนม้านั่งยาว การวางกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีบนม้านั่งยาว จัดให้หนึ่งไขว่ห่างแหะแคร่รถด้วยใบหน้ามองตรง มือเท้าเอบงบอกความมั่นใจของตนเอง แตกต่างจากกระต่ายสุภาพนิสัยดีซึ่งก้มหน้าลง ทว่าสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือ พวกเขาไม่รู้ตัวถึงอันตรายที่ใกล้เข้ามา ตามที่ปรากฏในภาพ ข้างหลังของกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดี คือ ชายถือปืนที่ย่องหลบอยู่หลังต้นไม้ เมื่อลองลากเส้นจะพบว่ารูปร่างของกระต่ายเป็นเส้นตรงแนวตั้ง ขณะที่ปืนของชายถือปืนทำเส้นเฉียง หากลากยาวเต็มกรอบภาพ เส้นเฉียงของปืนจะตัดกับเส้นแนวตั้งจากร่างของกระต่ายพอดี เกิดเป็นจุดปะทะ ซึ่งแนวความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในลำดับต่อมา แต่ในภาพนี้ จุดปะทะที่เกิดขึ้นอยู่ที่ตัวกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีไม่ใช่แคร่รถ แสดงว่าสิ่งที่ถูกยิงและเป็นเป้าหมายของความรุนแรงจากชายถือปืนที่เคลื่อนเข้ามาจากด้านหลังนั้นไม่ใช่แคร่รถ แต่เป็นกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดีต่างหาก (ภาพที่ 72)

ภาพที่ 72 He comes creeping up behind the trees.¹³⁶

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

การที่จุดปะทะไม่ได้อยู่ที่แคร่รถ แสดงว่าจุดประสงค์ของความรุนแรงในภาพที่ 72 แตกต่างจากภาพที่ 67 คือ ชายถือปืนไม่ได้ริษยาอยากแย่งชิงแคร่รถจากกระต่ายดูร้ายนิสัยไม่ดี พ็อตเตอร์บรรยายว่าชายถือปืนยิงปืนเสียงดังปัง (And then he shoots—BANG!)¹³⁷

¹³⁶ Ibid., p. 136.

¹³⁷ Ibid., p. 137.

การพิมพ์คำว่า “BANG!” เป็นตัวพิมพ์ใหญ่และมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ข้างหลังเป็นการเน้นย้ำเสียงดังของปืน พร้อมกับลดทอนความโหดร้ายของการไล่ล่าด้วยการตัดกรอบเพียงแค่ว่าปลายปืนของชายถือปืนและกลบเกลื่อนด้วยควันทำให้กระต่ายไม่ปรากฏในภาพ เช่นเดียวกับฉากต่อมาคือ ภาพที่ 73 พ็อตเตอร์ใช้ควันกลบเกลื่อนความรุนแรงของเหตุการณ์ด้วยการวาดเส้นตัวตวัดไปมาอย่างยุ่งเหยิง ควันซึ่งตลบทั่วทั้งภาพทำให้ผู้ชมมองไม่เห็นกระต่าย และชวนให้นึกสงสัยชะตากรรมของกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดี สิ่งที่เห็นมีเพียงหูกระต่าย ขूंเท้า และหางฟูสีขาวหลุดลอยไปด้านหน้าเช่นเดียวกับแครีรอต อาจจะอนุมานได้ว่ากระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีพบกับความตายหรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การยิงกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีเป็นการลงโทษเชิงสัญลักษณ์ที่กระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีแย่งแครีรอตจากกระต่ายสุภาพนิสัยดีด้วยความริษยา (ภาพที่ 73)

ภาพที่ 73 This is what happen—¹³⁸

การที่พ็อตเตอร์ไม่ได้แสดงผลจากการถูกยิงให้เห็นโดยตรงแต่ใช้ควันกลบเกลื่อน ส่งผลให้เกิดความโกลาหลมากกว่าความรุนแรง แตกต่างจากภาพกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีไล่ทำร้ายกระต่ายสุภาพนิสัยดี ซึ่งแสดงการรังแกให้ผู้อ่านเห็นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะตัวบทที่เขียนเพียงว่าสิ่งที่เห็นในภาพประกอบเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (This is what happen—)¹³⁹ แต่ไม่บรรยายละเอียดของเหตุการณ์ เป็นการกลบเกลื่อนและลดทอนความรุนแรงของการยิงกระต่าย และให้ผู้อ่านนำสิ่งที่เกิดขึ้นไปขบคิดถึงผลที่ตามมาเอง ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่าความรุนแรงที่กระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีทำ คือ การกลั่นแกล้ง เป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรมที่ห้ามมิให้ทำร้ายหรือรังแกผู้อื่น จึงถูก

¹³⁸ Ibid., p. 137.

¹³⁹ Ibid., p. 137.

นำเสนอออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเป็นสิ่งไม่ดี ส่วนการยิงกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีเป็นผลมาจากการแก๊งกระต่ายสุภาพนิสัยดีด้วยการแย่งแครีรอดและที่นั่ง ถือเป็นบทลงโทษจากการทำผิดศีลธรรม การที่ความรุนแรงของการยิงถูกพรางด้วยกลุ่มควัน ทำให้ภาพการลงโทษดูคลุมเครือและลดทอนความโหดร้ายของการลงโทษให้ดูไม่น่ากลัวเท่ากับความรุนแรงจากการถูกกลั่นแกล้ง โดยเฉพาะเมื่อเฉลยว่าหลังจากถูกยิง กระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีสามารถหนีรอดไปได้ แต่ต้องสูญเสียหางและหนวด ทำให้บทลงโทษไม่ใช่ความโหดร้ายถึงขั้นเสียชีวิต แต่เป็นการสั่งสอนด้วยการยึดเอาความร้ายกาจออกไปจากตัวกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดี จนต้องสูญเสียสัญลักษณ์ของอันตรายร้ายกาจ คือ หางที่ตั้งขึ้นกับหนวดอันป่าเถื่อน กลายเป็นกระต่ายไร้หนวดและหางด้วนวิ่งหนีไปด้วยความเจ็บปวด ส่วนกระต่ายสุภาพนิสัยดีอยู่รอดปลอดภัยในโพรงซึ่งเข้าไปหลบซ่อนเพื่อหนีจากการถูกทำร้าย

พ็อตเตอร์เขียนให้ตัวเอกใน *เดอะ สตอรี ออฟ อะ เพียร์ส แบด แรบบิต* เป็นกระต่ายนิสัยไม่ดีตามคำเรียกร้องของ ลูอี วอร์น (Louie Warne) ลูกสาวของบรรณาธิการ แฮโรลด์ วอร์น (Harold Warne) ผู้แสดงความเห็นว่าตัวละครปีเตอร์ แรบบิตเป็นกระต่ายนิสัยดีเกินไป และต้องการกระต่ายนิสัยไม่ดีเป็นตัวเอกบ้าง¹⁴⁰ จึงเกิดตัวละครกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีและกระต่ายสุภาพนิสัยดีเพื่อสอดแทรกการสั่งสอนและพฤติกรรมที่เด็กไม่ควรทำ ด้วยการแสดงผลจากพฤติกรรมร้ายกาจและความริษยา เพื่อสั่งสอนกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเด็กให้เห็นว่าสุดท้ายแล้ว ผู้ที่ก่อบาปริษยาโดยใช้กำลังยื้อแย่งวัตถุของผู้อื่น นอกจากจะไม่ได้รับรางวัลใดๆแล้ว ยังต้องพบกับบทลงโทษและความสูญเสีย เจกเช่นกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีผู้ต้องสูญเสียทั้งหางและหนวด รวมถึงแครีรอดซึ่งตนแย่งชิงมา

จากการวิเคราะห์เรื่อง *เดอะ เทเลอร์ ออฟ กลอสเตอร์* และ *เดอะ สตอรี ออฟ อะ เพียร์ส แบด แรบบิต* ทำให้เห็นว่าแม้หนังสือภาพในชุด *เดอะ เทลส์* ที่มีคำสอนเรื่องความริษยามีเพียงสองเรื่อง แต่ทั้งสองเรื่องล้วนเสนอความริษยาทั้งในสิ่งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมทำให้ค่อนข้างครอบคลุม คือ หากผู้ริษยาไม่ประสบความสำเร็จในการแย่งชิงสิ่งที่ปรารถนาเจกเช่นชิมป์กิน ย่อมต้องถูกลงโทษเช่นเดียวกับกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดี เป็นการแสดงว่าความริษยาเป็นสิ่งซึ่งไม่ควรทำ และผู้อ่านควรยึดถือข้างตัดเลื้อผู้มึจิตใจเมตตาเป็นแบบอย่างเพราะความเมตตาเป็นคุณธรรมอันน่านิยม

¹⁴⁰ Ibid., p. 132.

3.7 ความยโสในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์*

ความยโสเป็นคำสอนศีลธรรมซึ่งปรากฏบ่อยที่สุดในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* เป็นการแสดงความสำคัญและความร้ายแรงของความยโส สอดคล้องกับความเห็นของนักบุญโทมัส อควินาสที่ระบุว่าความยโสเป็นจุดกำเนิดของบาปทั้งหมด¹⁴¹ และตรงกันข้ามกับคุณธรรมทั้งหมด¹⁴² ความยโสมีลักษณะใกล้เคียงกับความภาคภูมิใจตนเองอันเป็นลักษณะที่มนุษย์พึงมี ทว่าความยโสนั้นเป็นความภาคภูมิใจแบบหลงตนหรือสำคัญตนเองเหนือกว่าสิ่งซึ่งตนเองเป็น จนกระทั่งก้าวข้ามหลักแห่งเหตุและผล¹⁴³ เมื่อย้อนกลับมาพิจารณาคำสอนเรื่องความยโสในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ผู้วิจัยพบว่าลักษณะของความยโสในคำสอนมีความแตกต่างกันตามวัยของตัวละคร และสามารถจัดแบ่งคำสอนออกเป็นสองหมวดหมู่ คือ ความยโสของตัวละครเด็กและความยโสของตัวละครผู้ใหญ่ ในที่นี้จะขอล่าวถึงความยโสของตัวละครเด็กก่อน

3.7.1 ความยโสของตัวละครเด็ก

ความยโสของตัวละครเด็กมักเป็นความยโสในลักษณะสำคัญตนผิด คิดว่าตนเองมีความสามารถเหนือกว่าสิ่งทีตนเองเป็น จนกระทั่งกลายเป็นความมักใหญ่ใฝ่สูงโดยไม่รู้จักประมาณตน ปฏิเสธคำสั่งสอนหรือคำเตือนของผู้อื่น ด้วยการพยายามยกระดับตนเองเทียบเท่าหรือเหนือกว่าผู้ใหญ่ ความยโสในกรณีนี้ สามารถพบได้ในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* และ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส*

เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่ เป็นหนังสือภาพซึ่งมีเนื้อเรื่องสืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่ปีเตอร์ แรบบิตลอบเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ โดยนำเสนอเรื่องราวของปีเตอร์ แรบบิตและเบนจามิน บันนี่ซึ่งลอบเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์อีกครั้ง เพื่อนำเสื้อผ้าของปีเตอร์ที่มิสเตอร์แม็กเกรเกอร์นำไปสวมให้หุ้่นไล่กากลับคืนมา แม้ว่าเหตุการณ์ในเรื่องเกี่ยวพันกับเหตุการณ์ใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* รวมถึงปีเตอร์ แรบบิตมีบทบาทสำคัญในเรื่อง แต่ในการวิเคราะห์คำสอน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์โดยเน้นตัวละครเบนจามิน บันนี่

¹⁴¹ Saint Thomas Aquinas. *Summa theological* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.FS_Q77_A4.html

¹⁴² Saint Thomas Aquinas. *Summa theological* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q162_A2.html

¹⁴³ Saint Thomas Aquinas. *Summa theological* [Online] 2005. Available from: http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa.SS_Q162_A1.html

เนื่องจากเป็นตัวละครเอกของเรื่อง เห็นได้จากการที่พ็อตเตอร์เน้นความสำคัญโดยเปิดเรื่องด้วย เบนจามิน บันนี่ และเลือกวาดเฉพาะเบนจามินในภาพประกอบสำหรับบทเปิดเรื่อง พ็อตเตอร์จัดองค์ประกอบของภาพโดยให้เบนจามินอยู่ตรงกลางภาพ ด้านขวาของเบนจามินเป็นต้นไม้และคันดิน พ็อตเตอร์ระบายคันดินด้วยสีน้ำตาลเข้ม ต่างจากด้านซ้ายของเบนจามินที่เป็นสีเขียว ช่วยดึงดูดสายตาของผู้อ่านมายังเบนจามินและต้นไม้ที่ขึ้นในลักษณะเฉียง ไม่ได้ตรงขึ้นฟ้า สื่อถึงสิ่งที่เบนจามินรับรู้ (ภาพที่ 74)

ภาพที่ 74 One morning a little rabbit sat on a bank.¹⁴⁴

พ็อตเตอร์เชื่อมโยงข้อมูลของสิ่งที่เบนจามิน บันนี่รับรู้เข้ากับภาพด้วยลักษณะของต้นไม้ที่กระจายตัวออกไปหลายทิศทาง สื่อถึงเสียงและภาพต่างๆจากรอบด้าน และมีโคนต้นรวมอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน คือ คันดินข้างเบนจามิน บันนี่ บ่งบอกว่าข้อมูลทั้งหมดถูกรวบรวมมาอยู่ที่ตัวเบนจามิน บันนี่ รวมถึงถนนด้านซ้ายของตัวละคร การเปิดพื้นที่ให้โล่งและวาดเพียงขอบถนน นอกจากแสดงให้เห็นว่าเบนจามิน บันนี่อยู่ใกล้กับถนนแล้ว ยังช่วยเน้นท่าทางยึดตัวและท่าหูตั้งเหมือนกำลังเงี่ยหูฟังเสียงของรถเทียมม้า พร้อมกับจ้องมองบางสิ่งบางอย่าง อาทิ ปกิริยาของเบนจามิน สื่อถึงลักษณะช่างสังเกต สอดคล้องกับข้อความเกี่ยวกับรถม้าที่เคลื่อนอยู่บนถนน อันมีมิสเตอร์ แม็กเกรเกอร์เป็นคนขับ และมีซิสแม็กเกอร์ที่นั่งอยู่ข้างๆกันสวมหมวกใบที่ดีที่สุด

A gig was coming along the road; it was driven by Mr.McGregor, and beside him sat Mrs.McGregor in her best bonnet.¹⁴⁵

¹⁴⁴ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tales*, p. 55.

¹⁴⁵ *Ibid.*, p. 55.

การบรรยายว่ามิสซิสแม็กเกอร์สวมหมวกใบที่ดีที่สุดเป็นการเน้นนิสัยช่างสังเกตและความรอบรู้ เป็นผู้ใหญ่เกินวัยของเบนจามิน เนื่องจากเด็กผู้ชายทั่วไปมักไม่สังเกตการแต่งกายของผู้หญิงที่ตน ไม่ได้สนิทสนมหรือคุ้นเคยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เบนจามิน บันนี่สามารถทราบว่ามีสเตอร์และมิสซิสแม็กเกอร์กำลังเข้าเมืองจากการสังเกตเพียงอย่างเดียว เห็นได้จากฉากที่เบนจามิน บันนี่นั่งลงข้างปีเตอร์ แรบบิต และชักชวนให้เข้าไปในสวนด้วยกัน เพราะมั่นใจว่ามีสเตอร์กับมิสซิสแม็กเกอร์จะออกไปข้างนอกทั้งวัน โดยอ้างเหตุผลว่าตนเห็นมิสซิสแม็กเกอร์สวมหมวกใบที่ดีที่สุด

Little Benjamin sat down beside his cousin and assured him that Mr.McGregor had gone out in a gig, and Mrs.McGregor also; and certainly for the day, because she was wearing her best bonnet.¹⁴⁶

การพิจารณาหมวกของมิสซิสแม็กเกอร์ และสรุปว่าทั้งสองจะออกไปข้างนอกบ้านทั้งวัน ถือเป็นการประมวลข้อมูลอย่างมีเหตุมีผลเหมือนกับผู้ใหญ่ เมื่อพ็อตเตอร์แสดงให้เห็นหลังจากไปยังสวนว่าข้อสรุปของเบนจามินเรื่องมิสเตอร์และมิสซิสแม็กเกอร์นั้นถูกต้อง จึงเป็นการสนับสนุนลักษณะช่างสังเกต นอกจากนี้ คำบรรยายจากฉากการลอบเข้าไปในสวน เมื่อเบนจามิน บันนี่บอกกับปีเตอร์ แรบบิตว่าการลอบเข้าไปในสวนควรปีนต้นแพร์ลงไป เนื่องจากการลอบได้รั้วจะทำให้เสื้อผ้าเสียหาย

Little Benjamin said: "It spoils people's clothes to squeeze under a gate; the proper way to get in is to climb down a pear-tree."¹⁴⁷

วิธีการลอบเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกอร์ที่เบนจามิน บันนี่แนะนำนั้นแสดงประสบการณ์และความรอบรู้ แตกต่างจากปีเตอร์ แรบบิตใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ที่ลอบเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกอร์โดยลอบได้รั้ว อันเป็นวิธีที่เบนจามินไม่แนะนำ และยังลอบเข้าไปโดยไม่สังเกตว่ามีสเตอร์แม็กเกอร์อยู่ในสวนหรือไม่ เหมือนกับเด็กไร้เดียงสา ยังไม่มีประสบการณ์เพียงพอสำหรับการสรุปและประมวลผล ทำให้เบนจามิน บันนี่ผู้สามารถนำข้อมูลจากการสังเกตมาสรุปอย่างมีเหตุมีผล รู้สึกมั่นใจ และทะนงว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว สามารถพาปีเตอร์ แรบบิตเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกอร์

¹⁴⁶ Ibid., p. 58.

¹⁴⁷ Ibid., p. 59.

เมื่อพิจารณาภาพประกอบจากลอบเข้าไปในสวน ผู้วิจัยพบว่าเบนจามินไม่ใช่ผู้ใหญ่ที่แท้จริง เนื่องจากภาพประกอบให้ข้อมูลเรื่องปฏิกิริยาของเบนจามินที่ไม่ปรากฏในตัวบท คือ ฉากที่ปีเตอร์ แรบบิตทำตามคำแนะนำของเบนจามิน บันนี่และตกลงจากกำแพง พ็อดเตอร์ ใช้ผ้าเช็ดหน้าสีแดงทำให้ภาพของปีเตอร์ขณะกำลังตกลงมามีลักษณะโดดเด่น และการใช้ต้นไม้แสดงระยะห่างจากพื้น โดยมีเส้นของลำต้นและกิ่งช่วยเสริมให้เห็นภาพความเร็วของการตก ซึ่งดูแล้วไม่ได้รวดเร็ว แต่เบนจามินกลับไม่สามารถตั้งสติเข้าไปช่วยเหลือได้ เขาทำท่ากางแขนพร้อมกับเงยหน้าขึ้นมองเหมือนคนกำลังตกใจและทำอะไรไม่ถูก โดยมีผักกาดที่วาดในลักษณะลำต้นเอียงลู่ตามแนวกำแพง ชับเน้นความนิ่งของเบนจามิน แสดงว่าเขาไม่สามารถตั้งสติเข้าไปรับปีเตอร์ได้ทัน แสดงว่าเบนจามินยังไม่ใช่ผู้ใหญ่ซึ่งสามารถปกป้อง คุ้มครอง และดูแลปีเตอร์ ขณะเดียวกัน การที่พ็อดเตอร์บรรยายว่าปีเตอร์ตกลงมาโดยเอาหัวลงมาก่อน แต่ไม่ได้รับบาดเจ็บเนื่องจากแปลงผักข้างล่างเพิ่งพรอนดินจึงค่อนข้างนิ่ม¹⁴⁸ แสดงว่าการตกจากกำแพงไม่ใช่ความผิดของปีเตอร์ แรบบิต เขาจึงไม่ได้รับบทลงโทษ และเป็นเหตุการณ์ที่ถูกใช้เพื่อสั่งสอนเบนจามิน บันนี่ (ภาพที่ 75)

ภาพที่ 75 Peter fell down head first; but it was of no consequence, as the bed below was newly raked and quite soft.¹⁴⁹

เบนจามินไม่ได้ตระหนักว่าตนเองยังไม่ใช่ผู้ใหญ่เพียงพอ ความทะนงตนทำให้เบนจามินยังคงพยายามเลียนแบบผู้ใหญ่ ในเหตุการณ์หลังจากนำเครื่องแต่งกายของปีเตอร์กลับคืนมา แทนที่เบนจามินและปีเตอร์จะรีบออกจากสวน เบนจามินกลับแนะนำว่าควรเก็บหอมหัวใหญ่กลับไป

¹⁴⁸ Ibid., p. 59.

¹⁴⁹ Ibid., p. 59.

ฝากมิสซิสแรมบิต การหาอาหารกลับไปยังครอบครัวถือเป็นหน้าที่ของพ่อหรือหัวหน้าครอบครัว ดังจะเห็นจากพ่อของปีเตอร์ แรมบิตใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรมบิต* และเบนจามิน บันนี้ กับปีเตอร์ แรมบิตใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟลิบซี บันนีส์* การที่เบนจามินแนะนำให้ปีเตอร์เก็บหอมหัวใหญ่กลับไปฝากมิสซิสแรมบิตเลียนแบบผู้ใหญ่ แสดงว่าเบนจามินตระหนักรู้ว่าตนเป็นผู้ใหญ่แล้ว ทว่าจากในภาพประกอบ พ็อตเตอร์กลับจัดวางปีเตอร์ที่ยืนอยู่ทางด้านซ้ายของผู้อ่าน โดยวาดให้ยืนตรงและมีขนาดตัวใหญ่กว่าเบนจามินที่อยู่ทางด้านขวาของผู้อ่าน กอปรกับชุดของปีเตอร์ แรมบิตมีสีฟ้า แตกต่างจากชุดของเบนจามิน บันนี่ที่เป็นสีน้ำตาลกลืนไปกับสีของพื้นหลัง ยิ่งทำให้ปีเตอร์โดดเด่นกว่าเบนจามิน และเน้นท่าทางไม่ไว้วางใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นว่าการคิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ของเบนจามินเป็นความทะนงตน ไม่ได้รับการยอมรับอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นอกจากหอมหัวใหญ่จะเป็นสิ่งที่เบนจามินพยายามใช้เพื่อทำหน้าที่เลียนแบบผู้ใหญ่แล้ว พ็อตเตอร์ยังวางหอมหัวใหญ่ขนาดใหญ่ทางด้านขวา ในฉากหน้าของภาพ หอมหัวใหญ่นั้นเป็นพืชที่มีพิษต่อสัตว์เล็ก เช่น สุนัข แมว กระต่าย¹⁵⁰ และเป็นผักที่มักใช้ปรงกับกระต่าย หอมหัวใหญ่จึงเป็นสัญลักษณ์ของอันตราย เมื่อลากเส้นสายตาของปีเตอร์จะพบว่าสายตาของปีเตอร์ปะทะกับหอมหัวใหญ่พอดี บ่งบอกว่าปีเตอร์ แรมบิตไม่มั่นใจเบนจามิน บันนี้ผู้ทะนงตนว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว (ภาพที่ 76)

ภาพที่ 76 Then he suggested that they should fill the pocket-handkerchief with onions, as a little present for his Aunt.¹⁵¹

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

¹⁵⁰ Medirabbit. *Can rabbits eat onion or garlic?*. [Online] November 11, 2011. Available from: http://www.medirabbit.com/EN/GI_diseases/Food/onion.htm

¹⁵¹ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tales*, p. 61.

การที่เบนจามินบอกให้ปีเตอร์ช่วยเก็บหอมหัวใหญ่ที่เป็นอันตรายต่อกระทาย เพราะความอวดรู้ จึงเป็นการบ่งบอกว่าเบนจามินไม่ได้รอบรู้อย่างที่ตนเองคิดว่าตนเป็น การคิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่รอบรู้เป็นเพียงการหลงตัวเอง และความหลงตัวเองนี้ยังทำให้เบนจามินกับปีเตอร์ต้องพบกับอันตราย เนื่องจากหอมหัวใหญ่ซึ่งพวกเขานำกลับไปมีน้ำหนักมากจนไม่สามารถข้ามกำแพงกลับไปได้ ทำให้พวกเขาเผชิญหน้ากับแมวของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ ซึ่งมีบทบาทในการขัดขวางการเดินทางออกจากสวน เบนจามินและปีเตอร์หนีเข้าไปในตะกร้า ในตะกร้านี้ หอมหัวใหญ่ได้ส่งกลิ่นฉุนจนเบนจามินและปีเตอร์ทนไม่ไหว เป็นการลงโทษเบนจามินผู้ทะนงตนว่าเป็นผู้ใหญ่ พร้อมแสดงให้เห็นผลร้ายของความทะนง ท้ายที่สุด แม้ว่าเบนจามินและปีเตอร์จะรอดจากแมว สามารถกลับถึงบ้านได้ ทว่าต้องได้รับความช่วยเหลือจากมิสเตอร์บันนี่ พ่อของเบนจามิน และถูกตีกันเพื่อลงโทษที่ทำเรื่องเสี่ยงตายโดยพลการ หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* จึงสอนเรื่องความยโส ในกรณีของเบนจามิน คือ ความทะนงตนว่ารอบรู้ และเป็นผู้ใหญ่ คิดพึงพาตนเอง ประพฤติเหมือนตนเองเป็นผู้ใหญ่ พร้อมกับแสดงให้เห็นว่าผู้ทะนงตนจนไม่สนใจคำตักเตือนหรือคำสอนของผู้อื่นจะต้องพบกับอันตราย และอาจส่งผลให้ผู้อื่นได้รับอันตรายจากความเชื่อมั่นตนเอง สิ่งที่ต้องทำ คือ การละเลิกความยโสและรู้จักอ่อนน้อม ถ่อมตนพร้อมรับการแนะนำและดูแลจากผู้ใหญ่

สำหรับหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* มีเนื้อเรื่องย่อว่ามิสซิสทาบิธา ทวิตติตต้องการจัดการให้ลูกๆ อยู่เป็นที่เป็นที่ทางขณะที่อบขนม จึงพยายามจับลูกๆ ใส่นิดู แต่พบตัวแค่ลูกสาว คือ ม็อปเพ็ตและมิตเทนส์ (Mittens) เท่านั้น ส่วนทอม คิตเทน (Tom Kitten) สามารถหนีไปได้ และในเวลาเดียวกับที่ทาบิธาพยายามค้นหาลูกๆ นั้น ทอม คิตเทนได้เข้าไปในปล่องไฟ เขาหลงทาง จนกระทั่งถูกซามูเอล วิสเคอร์สกับแอนนา มาเรีย หนูสองสามีภรรยาผู้หลบซ่อนอยู่ในบ้านจับตัวไป หนูทั้งสองลงไปขโมยของในครัวเพื่อใช้ในการปรุงทอม คิตเทนเป็นอาหาร แต่พวกเขาปรุงทอม คิตเทนไม่สำเร็จเพราะจอห์น จอยเนอร์ (John Joiner) สุนัขผู้มีหน้าที่จับหนูเข้ามาช่วยได้ทันเวลา ทำให้ซามูเอล วิสเคอร์สกับแอนนา มาเรียต้องรีบหนีออกไปจากบ้านหลังนี้

แม้ว่าพ็อตเตอร์จะตั้งชื่อ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* ตามตัวละครชื่อ ซามูเอล วิสเคอร์ส แต่ผู้วิจัยกลับมีความคิดเห็นว่าทอม คิตเทนเป็นตัวละครเอกที่แท้จริงของเรื่อง ในขณะที่พ็อตเตอร์ตั้งชื่อหนังสือภาพส่วนใหญ่ในชุด *เดอะ เทลส์* ตามตัวละครเอกของเรื่อง โดยมีเหตุผลสองประการ ประการแรก ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล*

วิสเคอร์ส ให้ความสำคัญกับความประพจน์ในทางมิชอบ และนำเสนอผลจากความประพจน์ มิชอบของทอม คิดเทนเป็นข้อคิดท้ายเรื่อง มากกว่าการให้ข้อคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมิชอบของ ซามูเอล วิสเคอร์สซึ่งพ็อตเตอร์นำชื่อมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง ประการที่สอง หนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* เดิมชื่อ *เดอะ โรลล์-โพลี พุดดิ้ง* แสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์ไม่ได้ กำหนดให้ซามูเอล วิสเคอร์สเป็นตัวเอกตั้งแต่แรกเริ่ม เมื่อเปรียบเทียบจากที่ซามูเอล วิสเคอร์ส ปรากฏตัวกับฉากที่ตัวละครอื่นๆปรากฏตัวแล้ว พบว่าซามูเอล วิสเคอร์สมีบทบาทน้อยกว่าทอม คิดเทน ดังนั้นการตั้งชื่อเรื่องว่า *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* จึงไม่ใช่การตั้งชื่อเรื่อง ตามตัวละครเอกของเรื่อง แต่เป็นการเปลี่ยนชื่อเรื่องจาก *เดอะ โรลล์-โพลี พุดดิ้ง* มาเป็นการตั้ง ชื่อตามตัวละคร เพื่อมีชื่อเรื่องที่เป็นไปในทิศทางเดียวกับเรื่องอื่นๆในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* โดยเฉกเช่นไม่ใช่ชื่อตัวละครซ้ำซ้อนกับเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิดเทน* ที่ตีพิมพ์ก่อนหน้านี้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์คำสอนโดยยึดถือทอม คิดเทนเป็นตัวละครเอก

ตัวละครทอม คิดเทนใน *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* ได้รับการ นำเสนอในฐานะเด็กที่มีความเฉลียวฉลาด คิดว่าตนเองเก่งกว่ามิตเทนส์และมีอุปนิสัย พี่น้องของตน รวมถึงทาปีทาผู้เป็นแม่ เนื่องจากเขาสามารถหลบหนีจากแม่สำเร็จ พ็อตเตอร์แสดงความ พยายามในการเติบโตด้วยตนเองของทอม คิดเทนผ่านภาพประกอบ โดยเลือกวาดฉากที่เขาพบ กับปล่องไฟเป็นภาพสีแสดงการให้ความสำคัญกับปล่องไฟ ในภาพประกอบเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์ จัดให้ทอม คิดเทน ยืนอยู่บนฐานของเตา มือยื่นไปข้างหน้าเล็กน้อย แทะชิดกับชั้นใส่ถ่านเรียง กันคล้ายบันได ตอรับกับลักษณะของเตาเผาที่มีลักษณะเรียงชั้นซ้อนกันขึ้นไปเช่นเดียวกัน เป็นการเน้นย้ำลักษณะที่เงยหน้าขึ้นคล้ายกับต้องการปีนขึ้นไปในปล่องไฟ โดยมีควันลอยขึ้นไปตาม ปล่องช่วยบอกใบ้การปีนขึ้นไปในปล่องไฟ จากภาพประกอบ ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์วาดให้ ปล่องไฟมีขนาดใหญ่และมีควันมาก สอดคล้องกับตัวบทของภาพที่ 77 ที่เขียนว่าไฟในเตาเพิ่ง จุดจึงไม่ร้อน แต่มีควันพวยพุ่งออกมา และบรรยายขนาดของปล่องไฟว่ากว้างจนกระทั่งคน สามารถยืนและเดินข้างในได้¹⁵² (ภาพที่ 77)

¹⁵² Ibid., p. 183.

ภาพที่ 77 The fire had only just been lighted, and it was not hot; but there was a white choky smoke from the green sticks. The chimney itself was wide enough inside for a man to stand up and walk about.¹⁵³

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าฟ็อดเตอร์ใช้คำว่า “a man” เพื่อแสดงว่าปล่องไฟมีขนาดใหญ่กว่าทอม คิดแทน กอปรกับการบรรยายว่าไฟในเตาเพิ่งจุดทำให้ภายในปล่องไฟไม่ร้อน ตัวบทจึงสนับสนุนเรื่องการ ปีนและเข้าไปในปล่องไฟว่าทอม คิดแทนสามารถเข้าไปได้ ขณะเดียวกัน หากพิจารณา สถานภาพของทอม คิดแทนในตอนนี้เป็นเด็กผู้ชาย เป็นเหตุให้คำว่า “a man” อาจซ่อนนัยยะ หมายถึงผู้ใหญ่ ผู้วิจัยจึงตีความว่าการปีนขึ้นไปในปล่องไฟเปรียบเสมือนการเติบโต โดยเฉพาะ การขึ้นไปเหนือ “บ้าน” พื้นที่ของบ้านเป็นพื้นที่ในการดูแลของแม่ การขึ้นไปอยู่เหนือบ้านสะท้อน ให้เห็นความมั่งคั่ง สำคัญตกว่าเหนือกว่าทาภิทาผู้เป็นแม่และตัวละครผู้ใหญ่ในเรื่องที่มีอำนาจ หน้าที่ในการควบคุมดูแลความประพฤติของทอม คิดแทน แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ภาพลักษณ์ของ ปล่องไฟ คือ ความสกปรก ฟ็อดเตอร์แสดงความสกปรกในภาพประกอบด้วยการวาดถ่านหิน กระจายอยู่บนพื้น และการใช้สีเทาเข้มระบายบนสีเทาอ่อนของเตาโลหะในส่วนที่ไม่ใช่เงา เมื่อ ควันและถ่านเป็นสิ่งสกปรกไม่น่าคลุกคลี การขึ้นไปในปล่องไฟเพื่อพิสูจน์ความเป็นผู้ใหญ่ เหนือ หลังคาบ้านหรือเหนือกว่าแม่ของตนจึงไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง

ฟ็อดเตอร์ใช้ภาพขาว-ดำในฉากการเดินทางภายในปล่องไฟ การใช้ภาพขาว-ดำ ช่วยเน้นความมืดภายในปล่องไฟ และการวาดเส้นซ้อนทับกันสร้างบรรยากาศปล่องไฟที่มืด ลึกลับ น่ากลัว และมีพื้นที่อันวาววน สนับสนุนตัวบทที่ระบุว่าทอมคิดแทนที่ปีนขึ้นไปบนปล่องไฟ

¹⁵³ Ibid., p. 183.

สูงขึ้นเรื่อยๆกำลังรู้สึกหวาดกลัวอย่างยิ่ง¹⁵⁴ การที่ทางเลือกในการเติบโตของทอม คิตเทนมี
บรรยากาศดูลึกลับน่ากลัวยิ่งอาจแสดงว่าความยโสนำไปสู่สิ่งที่น่ากลัว (ภาพที่ 78)

ภาพที่ 78 Tom Kitten was getting very frightened! He climbed up, and up, and up.¹⁵⁵

การแสดงให้เห็นว่าความยโสไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องได้รับการเน้นย้ำให้ชัดเจนมากขึ้น เมื่อทอม คิตเทน
พบกองกระดูกของแกะ สื่อถึงความตายหรืออนาคตอันเลวร้ายที่จะเกิดขึ้นกับผู้หลงทาง การหนี
ออกจากพื้นที่ของแม่ทำให้เขาหาทางไม่พบ และอาจสรุปได้ว่าความยโสอันแสดงให้เห็นผ่านการ
สำคัญผิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ เก่งกาจ และรอบรู้เกินความเป็นจริงทำให้ทอม คิตเทนหลงทาง
การหลงทางนี้ไม่เพียงแต่ใช้เพื่อเปิดเผยการขาดประสบการณ์และความอ่อนแอของทอม คิตเทน
ทว่ายังนำเขาไปสู่บทลงโทษ เมื่อเขาถูกซามูเอล วิสเคอร์สกับแอนนา มาเรียจับตัวไป

ตามธรรมชาติแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างแมวกับหนูเป็นความสัมพันธ์ใน
ลักษณะผู้ไล่ล่ากับผู้ถูกล่า คือ แมวเป็นผู้ไล่ล่าส่วนหนูเป็นผู้ถูกล่า แต่ใน *เดอะ เทล ออฟ*
ซามูเอล วิสเคอร์ส ผู้ถูกล่ากลับเป็นทอม คิตเทน พ็อตเตอร์เขียนให้เขาถูกซามูเอล วิสเคอร์ส
และแอนนา มาเรียมัดและนำแป้งมาห่อทำเป็นอาหาร บทลงโทษสำหรับความยโสที่คิดว่าตนเอง
เหนือกว่าผู้อื่นถูกแสดงผ่านการสลับสถานภาพที่แมวลับกลายเป็นอาหารของหนู ซึ่งเป็น
เผ่าพันธุ์ของผู้ถูกล่าให้เป็นอาหารของแมว พ็อตเตอร์เขียนฉากการลงโทษอย่างละเอียด และ
วาดภาพประกอบขั้นตอนการลงโทษ นับตั้งแต่การมัดเชือก การห่อด้วยแป้งพาย และการใช้
ไม้ขนาดแข็งคลึงให้แบน ขณะที่ทอม คิตเทนไม่สามารถตอบโต้ได้ เนื่องจากอยู่ในสภาพที่ไร้ทางสู้
สอดคล้องกับตัวบทที่บรรยายว่าทอม คิตเทนพยายามกัด ส่งเสียงฟูฟ่อ ร้องเหมียว และดิ้นไปมา
เพื่อขจัดขึ้น¹⁵⁶ การที่พ็อตเตอร์เน้นการกรากลิ้งไม้ขนาดแข็งเพื่อแสดงว่ามีกรากลิ้งไม้ขนาดแข็งหลาย

¹⁵⁴ Ibid., p. 185.

¹⁵⁵ Ibid., p. 185.

¹⁵⁶ Ibid., p. 190.

ครั้ง (the rolling-pin went roly-poly, roly; roly, poly, roly)¹⁵⁷ ยังเป็นการเพิ่มความรุนแรงของบทลงโทษอันเป็นเหตุให้ทอม คิดเทนมีสีหน้าหวาดกลัวและเจ็บปวดดังที่เห็นในภาพประกอบ พร้อมกับแสดงความน่ากลัวของการตัดสินใจผิดพลาดเนื่องจากความมึนงง (ภาพที่ 79)

ภาพที่ 79 Tom Kitten bit and spat, and mewed and wriggled; and the rolling-pin went roly-poly, roly; roly, poly, roly. The rats each held an end.¹⁵⁸

พ็อตเตอร์เน้นย้ำว่าทอม คิดเทนไม่ควรวิงวอนเนื่องจากเด็กยังไม่สามารถช่วยตัวเอง การเขียนให้ทอม คิดเทนสามารถรอดพ้นจากความตาย เพราะความช่วยเหลือจากจอห์น จอยเนอร์ สุนัขนักล่าหนูที่แม่ของเขากับรีบบีตามมาให้จัดการกับหนู แสดงให้เห็นว่าเด็กต้องพึ่งพาผู้ใหญ่เช่นมิตเทนส์และม็อบเพ็ต เพียงแต่กรณีของมิตเทนส์และม็อบเพ็ต พวกเขาไม่ได้เผชิญหน้ากับหนูทั้งสองโดยตรง เนื่องจากซ่อนตัวอยู่ในห้องครัวซึ่งทาปิทาใช้ทำขนมทำให้ปลอดภัย การหลบอยู่ในห้องครัวจึงเท่ากับว่ามิตเทนส์และม็อบเพ็ตยังคงพึ่งพาอาศัยแม่ของตนเป็นที่น่าสังเกตว่าพ็อตเตอร์เลือกวาดภาพประกอบฉากห้องครัวอันเป็นที่ของแม่เป็นภาพขาวดำเช่นเดียวกับภาพปล่องไฟ แต่วาดด้วยเส้นเล็กกว่า ไม่ค่อยแสดงเงาที่ตกกระทบภายในภาพ และปล่อยให้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสีขาว ทำให้พื้นที่ภายในภาพดูสว่างปลอดภัย เน้นย้ำความปลอดภัยจากการพึ่งพาอาศัยผู้ใหญ่ (ภาพที่ 80)

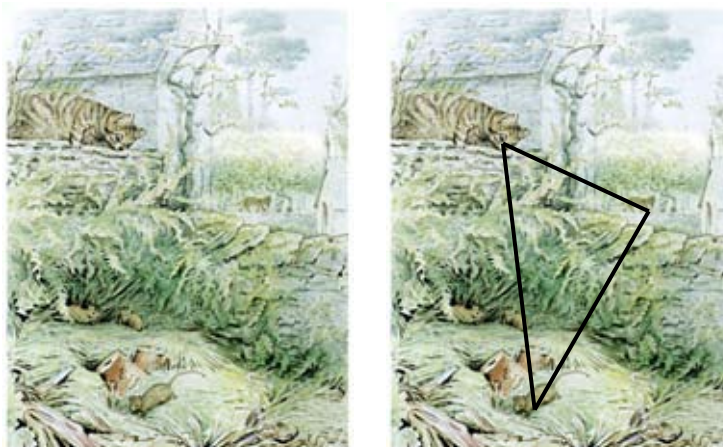
¹⁵⁷ Ibid., p. 190.

¹⁵⁸ Ibid., p. 190.

ภาพที่ 80 They returned to the kitchen. "Here's one of your kittens at least," said Ribby, dragging Moppet out of the flour barrel.¹⁵⁹

ผลจากการละทิ้งความยโสและหันมาพึ่งพาผู้ใหญ่นี้ทำให้มิตเทนส์และมือปเพ็ดไม่ต้องเผชิญกับบทลงโทษ เมื่อโตขึ้นทั้งสองได้กลายเป็นนักล่าหนูผู้เก่งกาจสมกับสายพันธุ์แมว และมีความเป็นอยู่สุขสบายตามที่ปรารถนา ในภาพของมิตเทนส์และมือปเพ็ดในอนาคต พ็อตเตอร์แบ่งภาพออกเป็นสามส่วนเรียงตามความสูงของกรอบภาพ ด้านล่างสุดเป็นหนูนบนพื้นหญ้ารก คั่นด้วยแนวใบไม้ และมีแมวอยู่บนกำแพงเหนือพื้น ท่าทางของแมวที่มองลงมายังเหยื่อแสดงความเหนือกว่า เมื่อลากเส้นตามสายตาของแมวลงมาจะบรรจบกับตัวหนูที่วิ่งอยู่ใกล้กระถางต้นไม้ และหลังจากลากเส้นกับเงาของแมวที่กำลังคาบหนูอยู่ทางด้านหลังจะเกิดเป็นสามเหลี่ยม แสดงกระบวนการล่าหนู และความสำเร็จของมือปเพ็ดและมิตเทนส์ในการออกล่า อันเป็นผลมาจากการพึ่งพาผู้ใหญ่ เห็นได้จากการเลือกวาดมิตเทนส์และมือปเพ็ดซึ่งโตเป็นผู้ใหญ่แล้วให้อยู่ในบริเวณของบ้าน เป็นการบ่งบอกว่าพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ของครอบครัว (ภาพที่ 81)

ภาพที่ 81 Moppet and Mittens have grown up into very good rat-catchers.

¹⁵⁹ Ibid., p. 180.

They go out rat-catching in the village, and they find plenty of employment. They charge so much a dozen, and earn their living very comfortably.¹⁶⁰

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ส่วนทอม คิตเทน บทลงโทษไม่เพียงทำลายความมั่งคั่งของเขาเท่านั้น แต่ยังทำลายความมั่นใจของเขาด้วย เมื่อโตขึ้นเขาไม่อาจหลุดพ้นจากความกลัวและประสบการณ์เลวร้ายได้ รวมถึงไม่สามารถก้าวข้ามความหวาดกลัวในวัยเด็กเพื่อเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์ เขายังคงกลัวหนูตัวใหญ่และไม่เคยเผชิญหน้ากับสิ่งมีชีวิตตัวใหญ่กว่าหนูตัวเล็กๆ พ็อตเตอร์ย้ายผลลัพธ์จากบทลงโทษในภาพสุดท้ายด้วยภาพของหนูตัวเล็ก การไม่วาดกรอบภาพรอบหนูส่งผลให้พื้นที่ของภาพขยายใหญ่กว่าภาพที่มีการวาดเงา หรือฉากหลังแสดงกรอบภาพ และเพิ่มความรู้สึกว่าหนูมีขนาดตัวเล็กมาก การที่พ็อตเตอร์เขียนว่า “ทอม คิตเทนยังคงหวาดกลัวหนูตัวใหญ่เสมอมาและไม่เคยเผชิญหน้ากับสิ่งที่ตัวใหญ่กว่า...” (But Tom Kitten has always been afraid of a rat; he never durst face anything that is bigger than—)¹⁶¹ พร้อมกับใช้เครื่องหมาย “—” ลงท้ายประโยคเพื่อเฉลยสัตว์ที่ทอม คิตเทนไม่กลัวด้วยภาพของหนูตัวเล็กๆ และปิดท้ายเรื่องด้วยคำว่า “หนูตัวหนึ่ง” (A Mouse.)¹⁶² แทนกรอบเพื่อหยุดยั้งสายตา เป็นการตอกย้ำความเล็กของหนูด้วยตัวบทผู้วิจัยจึงตีความว่าหนูในภาพเป็นความเปรียบเทียบอุปลักษณ์แทนความมั่นใจของทอม คิตเทนเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การเน้นย้ำขนาดของหนูด้วยภาพประกอบและตัวบทแสดงว่าพ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับโทษของความมั่งคั่ง และย้ำเตือนโทษของเด็กที่ยังไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ว่าจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่บกพร่องอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (ภาพที่ 82)

ภาพที่ 82 A Mouse.¹⁶³

ใน *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* พ็อตเตอร์เน้นสอนเด็กเรื่องความมั่งคั่งด้วยการเปรียบเทียบเด็กสองประเภท คือ เด็กที่มีนิสัยยโสโอหัง โดยมีทอม คิตเทนเป็นตัวแทน

¹⁶⁰ Ibid., p. 195.

¹⁶¹ Ibid., p. 195.

¹⁶² Ibid., p. 196.

¹⁶³ Ibid., p. 196.

กับเด็กผู้ยอมละทิ้งความยโส และเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยการหันมาเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน ฟังพาความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ โดยมีมิติเทนส์และมีอุปเพ็ทเป็นตัวแทน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเด็กไม่ควรยโสโอหัง ไม่ฟังคำเตือนของผู้ใหญ่ แต่ควรลดทอนความทะนงตน หันมาเพิ่มความอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมรับความช่วยเหลือและฟังพาผู้ใหญ่ เพื่อที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมั่นคง สมบูรณ์

โดยสรุปแล้วทั้ง *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บัณฑิต* และ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* ล้วนสอนว่าเด็กไม่สามารถเทียบเท่ากับผู้ใหญ่ได้ ดังนั้นเด็กไม่ควรสำคัญตน ผิดคิดว่าตนเองเก่งกาจ หรือมีความยโสโอหัง จนกระทั่งเพิกเฉยต่อคำเตือนหรือคำสั่งสอน แต่ควรอ่อนน้อมถ่อมตนและฟังพาผู้ใหญ่ซึ่งมีประสบการณ์กับความสามารถมากกว่า เพื่อที่จะเรียนรู้ และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ส่วนเด็กที่ไม่รู้จักเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือฟังผู้อื่นยอมต้องได้รับบทลงโทษ และไม่อาจเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์

3.7.2 ความยโสของตัวละครผู้ใหญ่

พ็อตเตอร์ใช้ตัวละครเด็กแสดงความยโส ด้วยการเลียนแบบผู้ใหญ่ หรือคือแพ่งต่อผู้ใหญ่ ในขณะที่ความยโสของตัวละครผู้ใหญ่ในชุด *เดอะ เทลส์* พ็อตเตอร์นำเสนอความยโสในแง่มุมมองของความภาคภูมิใจจนเกินขอบเขต จนกระทั่งกลายเป็นความหลงตนเอง ทำให้มองไม่เห็นความดีงามหรือความสามารถของผู้อื่น ตัวละครผู้ใหญ่ซึ่งมีความยโสของพ็อตเตอร์มักแสดงออกด้วยการโอ้อวดตนเอง ซึ่งเราสามารถพบได้ในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* และ *เดอะ เทล ออฟ เจเรมี พิชเชอร์* รวมถึง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* ตลอดจน *เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์*

เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน นำเสนอเรื่องราวของแมวที่ชื่อ ริปบี้ (Ribby) หรือมิสซิสริบสตัน (Mrs. Ribston) ซึ่งเชิญสุนัขพันธุ์ปอมเมอเรเนียน (Pomeranian) ชื่อ ดัชเชส (Duchess) มางานเลี้ยงน้ำชาของตน สิ่งที่ทำให้เรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* แตกต่างจากผลงานส่วนใหญ่ในชุด *เดอะ เทลส์* คือ การตั้งชื่อเรื่องด้วยอาหารและสิ่งของแทนที่จะเป็นชื่อตัวละคร และการนำเสนอเรื่องราวผ่านมุมมองตัวละครเอกสองตัว โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่าการตั้งชื่อเรื่องด้วยคำว่า “pie” ซึ่งเป็นขนมสำหรับรับประทานกับน้ำชา และ “patty-pan” อันเป็นเครื่องมือสำหรับการทำขนมพาย ช่วยเน้นความสำคัญของงานเลี้ยงน้ำชาภายในเรื่อง

พ็อตเตอร์เริ่มเรื่อง *เดอะ เกล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* ด้วยการนำเสนอตัวบทและภาพประกอบเกี่ยวกับริบบิ้นเขียนจดหมายเชิญให้ดัชเชสมาร่วมงานเลี้ยงน้ำชา ภาพประกอบถูกจัดให้อยู่ด้านบนสุดของหนังสือ เนื้อหาตัวบทซึ่งอธิบายว่าริบบิ้นเขียนจดหมายเพื่อเชิญดัชเชสมาดื่มน้ำชา ตำแหน่งการจัดวางภาพในหนังสือบังคับให้ผู้อ่านมองภาพประกอบเป็นอันดับแรก พร้อมกับรับข้อมูลจากภาพประกอบ คือ ริบบิ้นกำลังเขียนจดหมายและสภาพบ้านของริบบิ้น เมื่อนำลักษณะของห้องที่มีกระถางต้นไม้จัดเรียงเป็นแถวบนขอบหน้าต่างมาเปรียบเทียบกับลักษณะของบ้านในผลงานชิ้นอื่น พบว่ามีลักษณะคล้ายกับห้องครัวจากบ้านของมิสเตอร์และมิสซิสแม็กเกรเกอร์ในหนังสือภาพ *เดอะ เกล ออฟ เดอะ ฟลิบซี บันนี่ส์* ที่มีต้นไม้กระถางปลูกเรียงอยู่ริมหน้าต่างเหมือนกันกับห้องในภาพที่ 83 ทำให้เราได้ว่าห้องที่ริบบิ้นใช้เขียนจดหมายเป็นห้องครัว และโต๊ะในภาพอาจไม่ใช่โต๊ะทำงานแต่เป็นโต๊ะรับประทานอาหาร แสดงให้เห็นว่าเธอไม่ใช่คนร่ารวย กอปรกับริบบิ้นเป็นแมวสายธรรมดากับการวาดภาพแนะนำตัวริบบิ้นเป็นภาพขาว-ดำ แสดงให้เห็นว่าริบบิ้นเป็นตัวแทนของผู้หญิงธรรมดาและมีฐานะปานกลาง ในขณะที่การเขียนจดหมายเชิญส่งงานเลี้ยงน้ำชาที่จัดอย่างเป็นทางการดังนั้นการเขียนจดหมายนอกจากจะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติแล้ว ยังเป็นการแสดงมารยาท หรือความพยายามแสดงตนว่าเป็นผู้มีมารยาท (ภาพที่ 83)

ภาพที่ 83 Once upon a time there was a Pussy-cat called Ribby, who invited a little dog called Duchess, to tea.¹⁶⁴

ความภาคภูมิใจของริบบิ้นแสดงให้เห็นจากสิ่งที่เธอเขียนในจดหมาย พ็อตเตอร์เน้นความภาคภูมิใจนั้นด้วยการวาดท่าทางของริบบิ้นที่ก้มหน้าลงมองจดหมาย เป็นการชักชวนให้ผู้อ่านมองตามสายตาของเธอ ทำให้พบกับข้อความในจดหมายที่จัดพิมพ์อยู่ใต้ภาพเกี่ยวกับการเชิญชวนให้ดัชเชสดื่มน้ำชาและรับประทานอาหารอร่อยๆด้วยกันกับริบบิ้น ริบบิ้นจะอธิบายในงานที่มีขอบ

¹⁶⁴ Ibid., p. 103.

สี่ชมพู พร้อมกับอ้างว่าพายมีรสอร่อยมาก จนกระทั่งมั่นใจว่าดัชเชสจะกินจนหมดจาน ส่วนริบบีจะกินมัฟฟิน

"Come in good time, my dear Duchess," said Ribby's letter, "and we will have something so very nice. I am baking it in a pie-dish—a pie-dish with a pink rim. You never tasted anything so good! And *you* shall eat it all! / will eat muffins, my dear Duchess!" wrote Ribby.¹⁶⁵

การใช้คำว่า “เธอไม่เคยกินอาหารที่อร่อยไปกว่านี้!” (You never tasted anything so good!) และการเชิญดัชเชสมารับประทานมื้อเย็น แสดงความภาคภูมิใจความสามารถในการทำอาหารของริบบี

ความภาคภูมิใจของริบบีกลายเป็นความมึนงงด้วยการใช้อวดตนเองผ่านถ้อยคำในจดหมาย และสร้างความบาดหมางมากกว่าการเจริญสัมพันธไมตรีใจเช่นการจัดงานเลี้ยง เนื่องจากความมึนงงของริบบีสร้างความไม่พอใจให้กับดัชเชส ขณะเดียวกัน การที่ในจดหมายตอบรับคำเชิญ ดัชเชสแสดงเจตนาว่าตนรู้สึกประหลาดใจที่ริบบีเชิญไปร่วมงานเลี้ยงน้ำชาที่บ้าน เพราะตนกำลังจะเชิญให้ริบบีมารับประทานมื้อเย็นอยู่พอดี เพื่อที่ริบบีจะได้รับประทานอาหารที่อร่อยที่สุด (But it is very strange. I was just going to invite you to come here, to supper, my dear Ribby, to eat something *most delicious*.)¹⁶⁶ แสดงว่าดัชเชสมีความภาคภูมิใจตนเองเรื่องฝีมือการทำอาหารเช่นเดียวกับริบบี การพิมพ์คำว่า “*most delicious*.” ด้วยตัวเอียงเป็นการจงใจเน้นการใช้อวดของดัชเชสให้เด่นชัดยิ่งกว่าข้อความใช้อวดของริบบี หรืออีกนัยหนึ่ง คือดัชเชสภาคภูมิใจตนเองมากกว่าริบบี จนกระทั่งกลายเป็นความมึนงง

ข้อสันนิษฐานว่าดัชเชสมีความภาคภูมิใจตนเองมากกว่าริบบี สืบเนื่องจากชื่อ “ดัชเชส” อันมาจากชื่อตำแหน่ง “ดัชเชส” และภาพประกอบแนะนำตัวดัชเชส พ็อดเตอร์เลือกวาดภาพที่ดัชเชสปรากฏตัวครั้งแรกเป็นภาพสีขนาดใหญ่ แตกต่างจากภาพประกอบแนะนำตัวริบบีซึ่งเป็นภาพขาว-ดำ แสดงสถานภาพทางสังคมที่เหนือกว่าริบบี พร้อมกันนั้น การเลือกวาดดัชเชสยืนอ่านจดหมายในลักษณะเต็มตัว นอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านทราบว่าดัชเชสเป็นสุนัขพันธุ์ปอมเมอเรเนียนซึ่งเป็นสุนัขสายพันธุ์ดีราคาแพงแล้ว การวาดให้ดัชเชสยืนอยู่ท่ามกลางสวน

¹⁶⁵ Ibid., p. 103.

¹⁶⁶ Ibid., p. 103.

ดอกไม้หลากสีตัดกับขนสีดำยังช่วยให้ขนสีดำดูโดดเด่นมากขึ้น พร้อมกันนั้น พ็อตเตอร์ยังบรรยายขนสีดำให้มีลักษณะมันเงาสวยงามคล้ายกับเสื้อคลุมขนสัตว์ ตอบรับกับข้อมูลจากตัวบทในฉากดัชเชสแประงอนซึ่งพ็อตเตอร์บรรยายขนของดัชเชสว่าเป็น “เสื้อโค้ตสีดำแสนสวย” (beautiful black coat)¹⁶⁷ เพื่อสื่อว่าขนของดัชเชสมีลักษณะสวยงามเปรียบได้กับเสื้อผ้าวางค่าแพงจึงไม่ต้องสวมเสื้อผ้อื่นได้อีก แสดงคุณสมบัติที่เหนือกว่าวิบีที่ต้องอาศัยเครื่องแต่งกายเพื่อช่วยให้ตนเป็นผู้มีอารยธรรม โดยมีโบสิน้ำเงินผูกคอเป็นเครื่องหมายของสุนัขสายพันธุ์ดี และสิน้ำเงินที่มีนัยยะของเลือดชาติดยะหรือผู้ดีมีตระกูลบ่งบอกว่าดัชเชสเป็นตัวแทนชนชั้นสูง¹⁶⁸ (ภาพที่ 84)

ภาพที่ 84 THE INVITATION¹⁶⁹

เมื่อเปรียบเทียบความภาคภูมิใจของวิบีผู้เป็นตัวแทนของชาวบ้านในชนบทกับดัชเชสผู้เป็นตัวแทนของชนชั้นสูงแล้ว ผู้วิจัยพบว่าความภาคภูมิใจของดัชเชสไม่เพียงแต่แสดงออกมาในรูปแบบของความมั่นใจตนเอง หากยังรวมถึงการดูถูกฝ่ายที่ตนคิดว่าด้อยกว่า เมื่อดัชเชสคิดว่าวิบีจะออบพายหนู เธอแสดงอาการรังเกียจออกมาอย่างชัดเจน ด้วยการเขียนว่า “ฉันหวังว่ามันจะไม่ใช่หนูนะ?” (I hope it isn't mouse?)¹⁷⁰ ในจดหมายตอบรับ พายหนูในที่นี้เป็นสัญลักษณ์ของอาหารแบบชาวบ้านในชนบทไม่ใช่อาหารของชนชั้นสูง การที่ดัชเชสดูถูกพายหนูจึงเท่ากับดูถูกวิบี แต่ความมยโสในฐานะชนชั้นสูงได้ทำให้เธอริบแก้ไขจดหมายเป็น “ฉันหวัง

¹⁶⁷ Ibid., p. 109.

¹⁶⁸ M. Daphne Kutzer, *Beatrix Potter: Writing in Code*, pp. 83-84.

¹⁶⁹ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tales*, p. 104.

¹⁷⁰ Ibid., p. 103.

ว่ามันจะออกมาดี” (I hope it will be fine)¹⁷¹ และเนื่องจากตามมารยาทแล้วแขกควรจะกินอาหารของเจ้าบ้าน ทำให้เธอตัดสินใจทำพายเนื้อลูกวัวกับแฮมในจานพายที่เหมือนกับของริบบี สำหรับสับเปลี่ยนพายของตนกับพายหนูสับกับเบคอนของริบบี การกระทำทั้งสองอย่างนี้ล้วนมีเหตุผลเพื่อรักษาภาพลักษณ์ของตนทั้งสิ้น

ภาพลักษณ์ของชนชั้นสูงที่พ็อตเตอร์นำเสนอต่อผู้อ่าน คือ ความมั่งคั่ง การที่ริบบีเคยเห็นความไม่มีมารยาทของดัชเชสจากงานเลี้ยงดื่มน้ำชา เมื่อดัชเชสกินอาหารค่ำใหญ่อันเป็นลักษณะตามธรรมชาติของสุนัข แสดงลักษณะที่แท้จริงของดัชเชสว่าไม่มีมารยาท ทว่าริบบีกลับมองข้ามความไม่มีมารยาท หันไปชื่นชมดัชเชสว่าสุภาพ เป็นผู้ดี และมีความสง่างาม เพราะเธอหลงไปกับลักษณะภายนอกของดัชเชส และคิดว่าดัชเชสเหนือกว่าทาพิทา ทวิตซิดูตาติของตน¹⁷² ผู้วิจัยจึงสรุปว่าริบบีมองชนชั้นสูงอย่างชื่นชม ความมั่งคั่งของริบบีอาจเป็นความพยายามเลียนแบบความมั่งคั่งของดัชเชส ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าพ็อตเตอร์มีทรรคนะว่าพฤติกรรมของชนชั้นสูง โดยเฉพาะความมั่งคั่งอันเป็นคุณลักษณะที่ดัชเชสแสดงออกมาอย่างชัดเจนใน *เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* ว่าเป็นสิ่งไม่ดี เห็นได้จากตัวบทเกี่ยวกับเตาอบของริบบี ที่ระบุว่าเตาอบร้อนจนพายสุกเร็วเกินไป (The top oven bakes too quickly)¹⁷³ ผู้วิจัยตีความคำว่า “top” ว่าหมายถึงชนชั้นสูง ส่วนพายหนูของริบบีเป็นตัวแทนของชนชั้นกลางหรือคนในชนบท การที่เตาอบชั้นบนไม่สามารถใช้อบพายได้เนื่องจากร้อนมากจนกระทั่งทำให้พายสุกเร็วเกินไป หมายความว่า การเลียนแบบชนชั้นสูงเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงสำหรับชนชั้นกลาง เมื่อพิจารณาตัวบท ข้อมูลที่ได้รับมีเพียงลักษณะของเตาอบและความคิดเห็นของริบบีต่อดัชเชสเท่านั้น ในขณะที่ภาพประกอบกลับแสดงภาพริบบีนำพายเข้าเตาอบ พ็อตเตอร์จัดองค์ประกอบให้ริบบีอยู่ตรงกลางภาพ ข้างๆเธอ คือ เตาอบ ศีรษะที่ก้มลงเชื้อเชิญให้มองตามพายที่อยู่ในมือ ซึ่งโดดเด่นมากขึ้นด้วยการใช้สีอ่อนตัดกับเตาอบที่ประกอบด้วยสีน้ำตาลเข้ม สีเทา และสีดำ รวมถึงขับเน้นลักษณะการนำพายเข้าเตาอบ ข้อมูลจากภาพประกอบนี้แสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับการนำพายเข้าเตาอบ ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่า ข้อมูลจากภาพประกอบเป็นการบอกใบ้สิ่งที่ริบบีควรทำ การนำพายเข้าเตาอบด้านล่างที่ไฟเหมาะสมเท่ากับความสะดวกของสถานภาพของริบบี บ่งบอกว่าริบบีควรเลิกเลียนแบบดัชเชส การก้มศีรษะนอกจากชวนให้ผู้อ่านมองตามเตาที่

¹⁷¹ Ibid., p. 103.

¹⁷² Ibid., pp. 105-106.

¹⁷³ Ibid., p. 105.

ใช้อบพายตามรีบปีแล้ว ยังเป็นท่าทางของผู้อ่อนน้อมถ่อมตน ดังนั้นการกระทำที่พ็อตเตอร์แนะนำต่อผู้อ่าน คือ ไม่ควรเป็นคนยโส ใจอวดตน แต่ควรจะอ่อนน้อมถ่อมตน (ภาพที่ 85)

ภาพที่ 85 THE PIE MADE OF MOUSE¹⁷⁴

ในฉากงานเลี้ยงน้ำชา พ็อตเตอร์ได้เขียนให้ดัชเชสเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง และทำลายภาพลักษณ์ที่สร้างขึ้นในเหตุการณ์งานเลี้ยงน้ำชา เมื่อดัชเชสเข้าใจว่าพายของรีบปีเป็นพายที่ตนแอบนำมาสับเปลี่ยน และกินพายอย่างตะกละตะกราม การที่ดัชเชสกินพายของรีบปีทำให้เห็นว่าตัวตนที่แท้จริงของดัชเชสไม่ได้เหนือกว่ารีบปี ส่วนการที่ดัชเชสไม่ยอมรับว่าเธอกำลังกินพายของรีบปี แต่กลับเข้าใจว่ากลิ่นแพตตี-แพนที่เป็นอุปสรรคสำหรับกดแป้งพายไม่ให้พองตัว และมีหน้าตาสวยงามเข้าไป อาจตีความได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของการเสแสร้งเพื่อรักษาภาพลักษณ์ ดังนั้นแม้ว่ารีบปีจะย้ำว่าพายของเธอไม่ได้ใช้แพตตี-แพน แต่ดัชเชสยังคงยืนยันว่าตนเองกลิ่นแพตตี-แพนลงไป แสดงว่าดัชเชสยโสจนกระทั่งพยายามปฏิเสธตัวตนที่แท้จริง ส่วนการกินพายที่ไม่ได้ใช้แพตตี-แพนอาจตีความว่าตัวตนที่แท้จริงของดัชเชสเป็นผู้ไม่มีมารยาท ไม่ต่างจากริบปี ทำให้การที่ดัชเชสกินพายของรีบปียังเปลี่ยนมุมมองของรีบปีต่อดัชเชส จากที่เคยชื่นชม กลับกลายเป็นการวิจารณ์ท่าทางการกินของดัชเชสแทน

นอกจากนี้ พายยังให้บทเรียนแก่ดัชเชสเกี่ยวกับความทะนงตน เมื่อรีบปีต้องพาดัชเชสออกไปพบแพทย์ชื่อ ดอกเตอร์แม็กก็อตตี (Dr. McGotty) พ็อตเตอร์ใช้มุขตลกว่า “ตัวมิสเตอร์แม็กก็อตตีเป็นพายเหมือนกัน” (he is a Pie himself)¹⁷⁵ เนื่องจากเขาเป็นนกกแม็กพาย

¹⁷⁴ Ibid., p. 106.

¹⁷⁵ Ibid., p. 115.

(Magpie) และทำให้ดัชเชสตระหนักว่าพายที่กินไม่ใช่พายของตน เนื่องจากไม่มีแพตตี-แพน และเป็นผู้ทำภาชนะใส่พายของดัชเชสที่อาจหมายถึงตัวดัชเชสเองแต่เป็นชิ้นๆ ดังนั้นเมื่อริบบีมา เอน้ำในสวนเพื่อนำมาล้างถ้วยชาม สิ่งที่เขาพบ คือ ภาชนะใส่พายของดัชเชส ซึ่งดัชเชสนำ จานพายของตนเองออกจากเตา และวางไว้ในสวนเพื่อกลบเกลื่อนการกระทำของตนเอง ปรากฏว่ามีนกมาจิกกินพาย และทำให้จานพายของดัชเชสแตกกระจาย จานแตกเปรียบได้กับ ภาพลักษณ์ของดัชเชสที่ถูกทำลายเพราะตัวของดัชเชสเอง ทำให้ดัชเชสต้องหนีกลับบ้านด้วยความอับอายจนลี้มรรักษากริยามารยาท (ภาพที่ 86)

ภาพที่ 86 SO THERE REALLY WAS A PATTY-PAN¹⁷⁶

เรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* แสดงให้เห็นว่า ความยโสเป็นเรื่องไร้ประโยชน์ และผู้มีความยโสไม่ใช่ผู้ซึ่งควรยกย่อง ผ่านดัชเชสซึ่งทำทุกอย่าง เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของตน ท้ายที่สุด ตัวตนของเธอเปิดเผยและต้องกลับไป พร้อมกับตระหนัก ถึงการกระทำอันเนื่องมาจากความทะนงของตนว่าเป็นเรื่องไร้สาระ หาประโยชน์ไม่ได้ และทำให้ ตนเองต้องอับอายต่อการกระทำของตนเอง ดังนั้นสิ่งที่ควรทำ คือ เลิกเสแสร้งเพื่อสร้าง ภาพลักษณ์ และลดความทะนง แต่ควรยอมรับตนเอง และอ่อนน้อมถ่อมตน เพื่อที่จะได้ไม่ต้อง รู้สึกอับอายในภายหลัง

หาก *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* เน้นให้ผู้อ่าน เห็นความยโสของชนชั้นสูงพร้อมกับตัวละครริบบี ผู้ต้องการยกสถานะของตนเองเทียบเท่า กับดัชเชสผู้เป็นชนชั้นสูงแล้ว *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี พิชเชอร์* เป็นเรื่องราวของเจเรมี

¹⁷⁶ Ibid., p. 118.

ฟิชเชอร์ (Jeremy Fisher) กับผู้อาศัยอยู่ริมสระน้ำ ซึ่งเป็นชนชั้นกลางผู้มีความมั่งคั่ง คิดว่าตนเอง เทียบเท่ากับชนชั้นสูง และพยายามใช้อวดความภาคภูมิใจนั้น ผ่านอุปสรรคมากมายที่เจเรมีต้อง เผชิญระหว่างตกปลาในนาว (Minnow) ในขณะที่ฝนตก และจบเรื่องด้วยการจัดงานเลี้ยงโดย ปราศจากปลาในนาว

เมื่อเปรียบเทียบ *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี ฟิชเชอร์* กับ *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* และ *เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* ผลงานก่อนหน้าซึ่งนำเสนอ ความมั่งคั่งผ่านเหตุการณ์การเตรียมและจัดงานเลี้ยงเช่นเดียวกัน มีเพียงเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เจเรมี ฟิชเชอร์* เท่านั้นที่ผู้จัดงานเลี้ยงเป็นตัวละครชาย แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า *เดอะ เทล ออฟ เจเรมี ฟิชเชอร์* มีคำสอนเรื่องความมั่งคั่งเช่นเดียวกับ *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* และ *เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* เนื่องจากพ็อตเตอร์ใช้การจัดงานเลี้ยง สำหรับเรื่องของเจเรมี ฟิชเชอร์ และนอกจากการจัดงานเลี้ยงจะเป็นวิธีหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมแล้ว งานเลี้ยงยังเปิดโอกาสให้ผู้จัดแสดงศักยภาพในด้านต่างๆ เช่น ความสามารถในการจัดงานเลี้ยง ความสวยงามของบ้าน รวมถึงฐานะอันร่ำรวย ทรัพย์สินของเจเรมี เขาต้องการแสดงตนว่าเป็นผู้จัดงานเลี้ยงที่ดี และเป็นผู้มีฝีมือในการตกปลา อันเป็นลักษณะของผู้มีความมั่งคั่ง

พ็อตเตอร์แสดงให้เห็นลักษณะของเจเรมี ฟิชเชอร์ในช่วงต้นเรื่องผ่าน ภาพประกอบ ผู้อ่านจะเห็นภาพของกบนั่งอยู่ตรงริมสระน้ำในท่าเอนหลัง ส่วนประกอบของ ร่างกาย นับตั้งแต่ศีรษะจรดต้นขาสร้างเส้นโค้งคล้ายรูปไข่ ตอบรับกับความโค้งมนของกรอบภาพ วงรี ชวนให้ไล่สายตาตามลักษณะของแผ่นหลัง ก่อนมาหยุดอยู่ตรงหนังสือพิมพ์ที่พ็อตเตอร์แสดง ความสำคัญด้วยการจัดให้หนังสือพิมพ์อยู่ตรงกลางภาพ เมื่อพิจารณาการแต่งกายของเจเรมี อัน เป็นข้อมูลที่ผู้อ่านจะได้จากภาพประกอบเท่านั้น เห็นได้ว่าเจเรมีสวมเครื่องแต่งกายเลียนแบบ สุภาพบุรุษยุคเรเจนซี (Regency era) และสวมเสื้อโค้ตสีแดงซึ่งในที่นี่ไม่ได้สื่อถึงอันตราย แต่อาจ แสดงความหรูหราของเครื่องแต่งกาย¹⁷⁷ หนังสือพิมพ์ที่อ่านจึงเป็นสัญลักษณ์ของความมั่งคั่งและ ความเป็นปัญญาชน (ภาพที่ 87)

¹⁷⁷ M. Daphne Kutzer, *Beatrix Potter: Writing in Code*, pp. 118-119.

ภาพที่ 87 Once upon a time there was a frog called Mr.Jeremy Fisher; he lived in a little damp house amongst the buttercups at the edge of a pond.¹⁷⁸

นอกจากแสดงความเป็นปัญญาชนแล้ว เจเรมียังชื่นชอบการตกปลาอันเป็นกิจกรรมที่สุภาพบุรุษอังกฤษช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19-20 นิยม

"I will get some worms and go fishing and catch a dish of minnows for my dinner," said Mr.Jeremy Fisher. "If I catch more than five fish, I will invite my friends Mr.Alderman Ptolemy Tortoise and Sir Isaac Newton. The Alderman, however, eats salad."¹⁷⁹

ตัวบทข้างต้นแสดงให้เห็นความเชี่ยวชาญในการตกปลาของเจเรมี ฟิชเชอร์ พร้อมทั้งเน้นย้ำความเป็นปัญญาชน ผ่านทางชื่อของเพื่อนที่เจเรมีคิดจะเชิญมารับประทานอาหารที่บ้าน คือ มิสเตอร์อัลเดอร์แมน ปโตเลมี ทอร์ทัส (Mr.Alderman Ptolemy Tortoise) และเซอร์ไอแซก นิวตัน (Sir Isaac Newton) ซึ่งล้วนแต่เป็นชื่อที่หยิบยืมมาจากปราชญ์ผู้มีชื่อเสียงทั้งสิ้น ส่งเสริมความน่าเชื่อถือในฐานะสุภาพบุรุษและปัญญาชนของเจเรมี พร้อมกันนั้น การที่เจเรมีบอกว่าหากตนตกปลามินนาวได้มากกว่าห้าตัว จะเชิญมิสเตอร์อัลเดอร์แมน ปโตเลมี ทอร์ทัสและเซอร์ไอแซก นิวตันมารับประทานอาหารจากปลามินนาว ทั้งหมดที่พวกอัลเดอร์แมนกินแต่ผักสลัดสะท้อนให้เห็นความมั่นใจของเจเรมีว่าตนจะต้องตกปลาได้มากกว่าห้าตัว จึงเชิญเพื่อนมาที่บ้านก่อนที่จะออกไปตกปลา และความไม่ใส่ใจผู้อื่น เนื่องจากเจเรมีรู้อยู่แล้วว่ามีสเตอร์อัลเดอร์แมนซึ่งเป็นเต่ากินเฉพาะผัก แต่ยังคงเชิญมารับประทานอาหารที่ทำจากเนื้อสัตว์

¹⁷⁸ Ibid., p. 121.

¹⁷⁹ Ibid., p. 122.

แม้ว่าเจเรมีเป็นคนร่ำรวย มีรสนิยมที่ดี รอบรู้ นิยมชมชอบกิจกรรมร่วมสมัย และมีเพื่อนเป็นปัญญาชน อันเป็นคุณลักษณะของสุภาพบุรุษที่ดี ทว่าคุณลักษณะของสุภาพบุรุษที่ดีเหล่านี้กลับทำให้เขาทะนงตน เชื้อมั่นในตนเอง และไม่เอาใจใส่ผู้อื่น พ็อตเตอร์แสดงให้เห็นว่าความยโสน่ารังเกียจด้วยการเลือกให้เจเรมีเป็นกบ โดยทั่วไปแล้วกบมักถูกมองว่าเป็นสัตว์ที่น่ารังเกียจ มีโชส์สัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์ของความเฉลียวฉลาด และเปิดเผยให้เห็นความสามารถของเจเรมีที่มีน้อยกว่าความมั่นใจของเขาด้วยฉากการตกปลาที่ไม่ราบรื่น เพราะหลังจากสวมเสื้อกันฝนซึ่งทำจากยาง และพายเรือใบบ๊วออกไปกลางสระน้ำ เขาต้องนั่งรอปลา กินเบ็ดจนกระทั่งหิว และหันมากินแซนด์วิชไส้ฝ�ที่เตรียมมาแทนปลา แสดงว่าเขาไม่มีความสามารถในการเลือกสถานที่ตกปลา ขณะที่กินแซนด์วิช พ็อตเตอร์เขียนให้ด้วงดิ่งดิ่งรองเท้าเจเรมีโดยที่เขาไม่สามารถตอบได้ เป็นการเปิดเผยให้เห็นความอ่อนแอของเจเรมี

นอกจากนี้ พ็อตเตอร์ยังใช้ข้อมูลที่ขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เจเรมีคิดในต้วบกับข้อมูลของสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในภาพที่ 88 เพื่อเน้นว่าเจเรมีคิดผิด จากต้วบท เจเรมีได้ยินเสียงดังกรอบแกรบจากต้นไม้และเสียงน้ำจากริมสระ เขาคาดหวังว่าต้นเหตุของเสียงจะไม่ใช่หนู พร้อมกับแสดงความหวาดกลัว ต้องการรีบไปจากบริเวณที่กำลังตกปลา¹⁸⁰ สิ่งที่เจเรมีคาดหวังมีความขัดแย้งกับภาพประกอบ พ็อตเตอร์ใช้ขอบสระแบ่งครึ่งระหว่างผืนดินกับผืนน้ำ แสดงต้นตอของเสียงบนพื้นดินและในน้ำ และจัดใบบ๊วให้แยกออกเป็นสองฝั่ง ส่วนของน้ำที่คั่นอยู่ตรงกลางนั้นมีลักษณะเป็นเส้นตรงพุ่งไปยังพื้นดิน แสดงว่าเจเรมีคิดผิด พร้อมกับใช้หนูซึ่งเป็นศัตรูตามธรรมชาติของกบ เป็นเครื่องมือในการเปิดเผยความผิดพลาดของเจเรมีผู้มีความยโส พร้อมกับบ่งบอกว่าความยโสควรถูกทำลาย หรือไม่ควรทะนงตนจนเกินไป (ภาพที่ 88)

¹⁸⁰ Ibid., p. 125.

ภาพที่ 88 Once or twice something moved about with a rustle and a splash amongst the rushes at the side of the pond.

"I trust that is not a rat," said Mr. Jeremy Fisher; "I think I had better get away from here."¹⁸¹

พร้อมกันนั้น การที่เจเรมีตัดสินใจพายเรือใบบัวเพื่อพาตนเองออกห่างจากบริเวณดังกล่าวเล็กน้อย ทั้งๆที่ยังไม่ได้ตรวจสอบว่าต้นตอของเสียงที่ตนได้ยินเป็นหนูหรือไม่ ยังเป็นการทำลายภาพลักษณ์สุภาพบุรุษของเจเรมี ในความเป็นจริงเขาเป็นคนขี้ลาดจนกระทั่งน่าขัน ดังฉากที่เขาตกได้ปลาแจ๊คชาร์ป (Jack Sharp) ที่มีครีบแหลมคมอยู่กลางหลังแทนปลามินนาว ทำให้ต้องรีบหนีเอาตัวรอด และถูกปลามินนาวหัวเราะเยาะ

เมื่อต้องเผชิญหน้ากับผู้ที่น่ากลัวกว่าตน เจเรมีไม่สามารถทำอะไรได้เลย เห็นได้จากการพบกับปลาเทราต์ (Trout) ซึ่งกินกบเป็นอาหาร ในภาพที่ 89 เจเรมีนั่งดูนิ้วที่ได้รับบาดเจ็บจากหนามแหลมของปลาแจ๊คชาร์ป ฟ็อดเตอร์แสดงอันตรธานจากความทะนงตนว่าจะต้องตกปลาได้ และเลือกที่จะนั่งตกปลาต่อ โดยมีปลาเทราต์อ้าปากอยู่ใกล้กับเท้าของเจเรมีซึ่งหย่อนลงในน้ำ ฟ็อดเตอร์ใช้ภาพประกอบให้ข้อมูลสิ่งซึ่งกำลังจะเกิดขึ้นกับเจเรมี ภาพปลาเทราต์ที่เลือนรางเพราะอยู่ใต้น้ำจึงเป็นการบอกใบ้อนาคตอันใกล้ว่าจะต้องถูกปลาเทราต์จู่โจม (ภาพที่ 89)

ภาพที่ 89 And while Mr. Jeremy sat disconsolately on the edge of his boat—sucking his sore fingers and peering down into the water—a much worse thing

¹⁸¹ Ibid., p. 125.

happened; a really frightful thing it would have been, if Mr.Jeremy had not been wearing a macintosh!¹⁸²

แม้ว่าเจเรมีรอดชีวิตจากการถูกปลาเทราต์กิน แต่การที่เขาต้องกระเสือกกระสนเอาชีวิตรอดจากปลาเทราต์ ได้ทำลายภาพลักษณ์ของสุภาพบุรุษที่เขาสร้างขึ้น ลักษณะนิสัยยโสโอหัง และดีอีร์น ซึ่งทำในสิ่งที่ไม่สามารถทำได้นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติตาม เพราะอาจทำให้ผู้ปฏิบัติได้รับผลร้ายและความยโสที่มากจนเกินไปนี้อาจทำลายภาพลักษณ์ที่พยายามรักษา ทำยที่สุด เจเรมีต้องเผชิญหน้ากับแขกที่ตนเชิญมา แสดงว่าก่อนไปตกปลาไม่นาน เขาเชื่อมั่นว่าตนเองจะต้องตกปลาได้มากกว่าห้าตัว อันที่จริงแล้ว เขาประเมินความสามารถของตนผิดไปจากความเป็นจริง เพราะเขาไม่สามารถตกปลาได้สักตัว สำหรับแขกของเจเรมีในภาพประกอบ พ็อตเตอร์วาดเซอร์ไอแซ็ก นิวตันสวมเครื่องแต่งกายครบถ้วนทั้งเสื้อและกางเกง สวมกับเป็นสุภาพบุรุษ ส่วนมิสเตอร์อัลเดอร์แมนสวมสร้อยทองและนำผักสลัดมาด้วย แสดงว่าเขาอ้วน มีมารยาททางสังคมที่ดี และรู้จักนิสัยของเจเรมีที่มักจะใช้อวด และไม่เอาใจใส่ผู้อื่น (ภาพที่ 90)

ภาพที่ 90 And Mr.Alderman Ptolemy Tortoise brought a salad with him in a string bag.¹⁸³

เมื่อเปรียบเทียบกับเจเรมี พิชเซอร์กับเพื่อนทั้งสองของเขาแล้ว เจเรมีดูต่ำต้อยกว่าเพื่อนทั้งสอง และความภาคภูมิใจตนเองของเจเรมีอาจเป็นเพียงการสำคัญตนผิด ในความเป็นจริง เขาไม่สามารถเทียบเคียงได้กับเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเจเรมี พิชเซอร์ต้องจัดตั้งแดนอบราดซอสเต้าทอง

¹⁸² Ibid., p. 127.

¹⁸³ Ibid., p. 129.

ให้แขกรับประทานแทนปลาหมินนาว พร้อมกับบอกว่าตักแต่นอบราดซอสเต่าทองถือเป็นอาหาร
อย่างดีสำหรับกบ

And instead of a nice dish of minnows—they had a roasted grasshopper
with lady-bird sauce; which frogs consider a beautiful treat; but / think it
must have been nasty!¹⁸⁴

ข้อความข้างต้นแสดงว่าเจเรมียังคงทะนงตนว่าเป็นเจ้าบ้านที่ดี แม้ว่าในความเป็นจริงผู้อื่นจะคิด
ว่าอาหารของเจเรมียังเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจก็ตาม รวมถึงอาจเสียดสีลักษณะของสุภาพบุรุษว่าเป็นผู้ไม่
ยอมรับความจริง ในกรณีของเจเรมีย์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเขาคงจะไม่ปรับปรุงตัวและยังแสดง
ความมโหฬารไปซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนฝูง เห็นได้จากการที่ฟ็อดเตอร์วาดให้
เจเรมีย์เป็นตัวละครเพียงตัวเดียวที่จับส้อมและมีด แสดงความสนใจอาหาร ในขณะที่เซอร์ไอแซก
นิวตันและมิสเตอร์อัลเดอร์แมนไม่หยิบส้อม ตัวละครทั้งสองได้แต่นั่งนิ่งวางมือบนตัก พร้อมทั้งก้ม
ศีรษะเล็กน้อย สายตาหริ่เป็นเส้นตรง มีท่าทางคล้ายกับไม่พอใจอาหารของเจเรมีย์ ผู้วิจัยจึง
สรุปว่าเจเรมีย์เป็นตัวละครที่สร้างขึ้นเป็นตัวแทนของผู้มีความมโหฬารซึ่งผู้อ่านไม่ควรยึดถือเป็น
แบบอย่าง (ภาพที่ 91)

ภาพที่ 91 And instead of a nice dish of minnows—they had a roasted grasshopper
with lady-bird sauce; which frogs consider a beautiful treat; but / think it
must have been nasty!¹⁸⁵

¹⁸⁴ Ibid., p. 130.

¹⁸⁵ Ibid., p. 130.

ส่วนหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* พ็อตเตอร์ยังคงใช้เหตุการณ์ การเตรียมจัดงานเลี้ยงสำหรับนำเสนอคำสอนเรื่องความมโหดเช่นเดียวกับ *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* และ *เดอะ เทล ออฟ เจเรมี พิชเซอร์* เพียงแต่ตัวละครซึ่งเป็นตัวแทนของผู้มีอุปนิสัยยโสไม่น่าใช่ตัวละครเอกของเรื่อง เนื่องจากพ็อตเตอร์ไม่ได้เน้นที่ตัวละครผู้จัดงานเลี้ยง คือ มิสซิสทาพิทา ทวิตซิต แต่ให้ความสำคัญกับตัวละครลูกแมวของเธอ แทน

เนื้อเรื่องของ *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* เกี่ยวกับลูกแมวซุกซนสามตัวผู้ ต้องประพัตติตัวเรียบร้อยตามคำสั่งของแม่แมวผู้เชิญเพื่อนมาดื่มน้ำชาที่บ้าน แต่ลูกแมวกลับเล่นซุกซนจนเครื่องแต่งกายเสียหาย จนกระทั่งถูกแม่แมวขังในห้อง แต่ยังคงเล่นซุกซนทำให้แม่ต้อง อับอายเช่นเดิม เรื่องย่อข้างต้นเห็นได้ว่าการที่พ็อตเตอร์นำเสนอการกระทำผิดของลูกแมวทั้งสามตัว ไม่ใช่ทอม คิตเทนเพียงตัวเดียวเท่านั้น ต่างจากเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ที่ ปีเตอร์ แรบบิตเป็นตัวเดียวที่ละเมิดคำสั่งของแม่จนได้รับบทลงโทษ ดังจะเห็นจากบทวิเคราะห์ คำสอนเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ในหัวข้อตะกอลและรู้จักประมาณ ทำให้ผู้วิจัย สันนิษฐานว่าทุกๆที่พ็อตเตอร์ตั้งชื่อหนังสือภาพเรื่องนี้ว่า *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* แต่พ็อตเตอร์ไม่ได้สอนศีลธรรมผ่านการกระทำของทอม คิตเทนเช่นเดียวกับในหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* ที่เขียนภายหลัง

การให้ความสำคัญกับลูกแมวทั้งสามตัวปรากฏอย่างเด่นชัดในตัวบทของฉาก เปิดเรื่อง ในฉากนี้ พ็อตเตอร์แนะนำลูกแมวทั้งสามตัวและลักษณะนิสัยซุกซนในภาพประกอบ และตัวบท (ภาพที่ 92)

ภาพที่ 92 Once upon a time there were three little kittens, and their names were Mittens, Tom Kitten, and Moppet.

They had dear little fur coats of their own; and they tumbled about the doorstep and played in the dust.¹⁸⁶

ในฉบับท พ็อตเตอร์เริ่มเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครลูกแมวสามตัว คือ มิทเทินส์ และทอม คิตเทิน รวมถึงม็อปปิต เมื่อเปรียบเทียบวิธีการแนะนำตัวละครใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* เนื่องจากเป็นการแนะนำครอบครัวของตัวละครเช่นเดียวกัน พบว่าการแนะนำตัวละครเรียงลำดับตามอาวุโส ทำให้สามารถเน้นชื่อปีเตอร์ซึ่งแนะนำเป็นลำดับสุดท้าย ผู้วิจัยจึงคาดว่าวิธีการลำดับชื่อตัวละครใน *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทิน* น่าจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่สิ่งที่ต่างออกไป คือ วิธีการลำดับตามอาวุโสทำให้ชื่อของทอม คิตเทินอยู่ตรงกลางระหว่างชื่อของมิทเทินส์กับม็อปปิต นอกจากนี้ ยังไม่มีการใช้วิธีการจัดเรียงคำ หรือลักษณะตัวอักษร เช่น ตัวเอียง ตัวหนา เพื่อเน้นชื่อ ยิ่งเน้นย้ำว่าพ็อตเตอร์ไม่ได้เน้นชื่อใดชื่อหนึ่งเป็นพิเศษ เมื่อพิจารณาประโยคที่ว่าพวกลูกแมวที่มีเสื้อโค้ตขนสัตว์ตัวเล็กๆเป็นของตัวเองกำลังหกคะเมนตีลังกา เล่นคลุกฝุ่นอยู่ตรงธรณีประตู (They had dear little fur coats of their own; and they tumbled about the doorstep and played in the dust.)¹⁸⁷ ยังเป็นการอธิบายพฤติกรรมของลูกแมวทั้งสามตัว สอดคล้องกับการที่ตลอดทั้งเรื่องพ็อตเตอร์ไม่ได้เสนอพฤติกรรมซุกซนของทอม คิตเทินเพียงตัวเดียว และสนับสนุนข้อสันนิษฐานว่าพ็อตเตอร์ไม่ได้เสนอศีลธรรมผ่านการกระทำของทอม คิตเทิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อผู้วิจัยพิจารณาพฤติกรรมของลูกแมวกับคำสอนศีลธรรมโดยใช้กรอบความคิดบาปเจ็ดประการ พบว่าลูกแมวไม่ได้ละเมิดศีลธรรมข้อใด ดังนั้นคำสอนศีลธรรมที่ซ่อนอยู่ในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทิน* อาจไม่ได้อยู่ในการกระทำและบทลงโทษของลูกแมวทั้งสาม

หากพิจารณาภาพประกอบ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์ให้ข้อมูลที่แตกต่างจากฉบับท ภาพประกอบของบทเปิดเรื่องแสดงภาพลูกแมวสามตัว ทุกตัวมีขนาดตัวใหญ่ เป็นการเน้นว่าลูกแมวมีความสำคัญมากกว่าฉาก ลูกแมวแต่ละตัวมีอิริยาบถแตกต่างกันสื่อถึงความซุกซน พ็อตเตอร์เรียงแมวเป็นชั้นซ้อนกันแสดงว่าการกระทำอันซุกซนจำเป็นต้องใช้พื้นที่มาก และไม่

¹⁸⁶ Ibid., p. 149.

¹⁸⁷ Ibid., p. 149.

สามารถอยู่ในพื้นที่แคบได้ บอกใบ้การกระทำของลูกแมวในบทต่อๆมาที่ไม่สามารถประพุดิตัว
 เรียบร้อยตามคำสั่งของแม่ แม้ว่าพืดเตอร์เรียงลูกแมวซ้อนกัน แต่ยังเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง
 ลูกแมวแต่ละตัว ด้วยการจัดทำทางแมวตัวหนึ่งให้วางตัวในแนวเฉียง หางชี้ไปด้านขวาของผู้อ่าน
 เชื่อมกับลูกแมวที่ยืนอยู่และเอนตัวไปยังด้านซ้ายมือ จรดกับลูกแมวอีกตัวหนึ่งที่นอนอยู่ซึ่ง
 วางตัวในแนวเฉียงรับกับตัวแรก การใช้ร่างกายของลูกแมวทำให้องค์ประกอบสอดคล้องกัน ไม่
 กระจัดกระจาย และเปิดเผยให้เห็นลูกแมวทั้งสามตัวมีความสัมพันธ์กัน ทำให้ผู้อ่านทราบว่า ลูก
 แมวทั้งสามตัว คือ มิทเทินส์ ทอม คิตเทิน และมีอปเพ็ด ทว่าการจัดวางเรียงซ้อนกัน นอกจาก
 สามารถกระจายตัวลูกแมวและทำให้ภาพดูโปร่งโล่งตาแล้ว วิธีการจัดเรียงเช่นนี้ยังทำให้แมวตัว
 หน้าสุดและมีขนาดใหญ่ที่สุดโดดเด่นออกมาจากลูกแมวตัวอื่น นอกจากนี้ แมวตัวหน้าสุดยัง
 ได้รับการขยับเน้นเนื่องจากท่าหมอบอยู่กับพื้นของเขาตรงกับคำว่า “เล่นคลุกฝุ่น” มากที่สุด จาก
 การลงสีขนเป็นสีเทา เมื่อเปรียบเทียบกับภาพประกอบอื่นๆ ทำให้สรุปได้ว่าแมวตัวนี้ คือ ทอม
 คิตเทิน

การที่ภาพที่ 92 เน้นทอม คิตเทินถือเป็นการให้ข้อมูลที่แตกต่างจากตัวบทซึ่ง
 ไม่ได้เน้นลูกแมวตัวใดตัวหนึ่ง ข้อมูลที่แตกต่างกันนี้ เป็นการสื่อถึงความสำคัญของทอม คิตเทิน
 ผู้วิจัยสรุปว่าพืดเตอร์ไม่ได้สอนศีลธรรมผ่านการกระทำของทอม คิตเทิน แต่ให้ทอม คิตเทินเป็น
 สัญลักษณ์ในการสอนศีลธรรม ในการตีความทอม คิตเทินในเชิงสัญลักษณ์ ผู้วิจัยสังเกตว่า
 พืดเตอร์วาดภาพประกอบฉากนี้ในกรอบสี่เหลี่ยม ลักษณะของกรอบตอบรับกับลักษณะของ
 กำแพงที่มีเส้นสายเป็นเส้นตรงแนวตั้งเช่นเดียวกัน การตอบรับระหว่างเส้นกรอบกับเส้นกำแพง
 ซึ่งทำหน้าที่กั้นอาณาเขตของบ้าน สื่อถึงการบังคับควบคุมให้ลูกแมวอยู่ในพื้นที่ซึ่งแม่กำหนด
 เท่านั้น นอกจากนี้ เส้นตรงแนวตั้งของกรอบและกำแพงยังตอบรับกับการวางตัวของดอกไม้บน
 กำแพง การใช้สีแดง สีม่วง และสีเขียวระบายดอกไม้ใบไม้ และการจัดดอกไม้ให้อยู่ในฉากหน้า
 ของภาพ เป็นพื้นที่เดียวกับทอม คิตเทิน ทำให้ดอกไม้โดดเด่นเหนือองค์ประกอบอื่นที่พืดเตอร์
 ระบายด้วยสีเทา สีน้ำตาล หรือสีขาว การที่พืดเตอร์วาดทอม คิตเทินจ้องมองพร้อมกับใช้
 อุ้งเท้าทับดอกไม้ด้วยสายตาที่เป็นปฏิบัติ แสดงว่าเขาไม่ชอบดอกไม้รวมถึงกรอบกำแพง ทำให้
 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า พืดเตอร์ใช้ดอกไม้เป็นสัญลักษณ์เช่นเดียวกับทอม คิตเทิน

การพิจารณาภาพประกอบในฉากต่อๆมา ในฉากแม่แมว หรือมิสซิสทาบิทา
 ทวิตซิดล่างหน้าให้มิทเทินส์ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าลวดลายดอกไม้บนกะละมังเป็นสีแดงและสีม่วง
 ซึ่งเป็นสีเดียวกับดอกไม้ในภาพที่ 92 การเลือกใช้สีที่เหมือนกันระบายดอกไม้ในภาพที่ 92 และ

ภาพที่ 93 ทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าดอกไม้ในภาพทั้งสองภาพนี้เชื่อมโยงกัน และตีความว่าดอกไม้เป็นสัญลักษณ์ของแม่แมว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาพที่ 93 เป็นฉากของแม่แมวกำลังใช้น้ำจากกะละมังล้างดอกไม้ทำความสะอาดเพื่อให้ลูกของตนสะอาดเรียบร้อยเหมาะสำหรับพบกับแขกของตน พ็อตเตอร์วาดทาบิทาโน้มตัวใช้เช็ดหน้าให้กับมิตเทนส์ แขนข้างหนึ่งโอบรอบด้านหลังจับไหล่ลูกแมว ส่วนแขนข้างที่เช็ดหน้าพาดอยู่ด้านหน้า และลำตัวชิดกับตัวของลูกแมวดูคล้ายกับการบังคับไม่ให้ลูกแมวหนี ท่าทางทำความสะอาดของทาบิทาแสดงการควบคุมไม่ให้ลูกแมวหนีไปไหน (ภาพที่ 93)

ภาพที่ 93 First she scrubbed their faces (this one is Moppet).¹⁸⁸

นอกจากนี้ เมื่อทาบิทาต้องทำอาหารสำหรับงานเลี้ยง เธอให้ลูกแมวออกไปนอกบ้าน พร้อมทั้งกำชับให้ลูกแมวประพฤติตัวเรียบร้อย สวนดอกไม้เป็นสถานที่ซึ่งทาบิทากำหนดให้ลูกแมวอยู่ระหว่างที่เธอทำอาหาร สวนดอกไม้ถือเป็นพื้นที่ในอาณาบริเวณบ้าน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานบ้านและการดูแลบ้าน คือ ผู้หญิง หรือมิสซิสทาบิทา ทวิตซิด ดังนั้นดอกไม้จึงไม่ได้เป็นสัญลักษณ์ของแม่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ของการควบคุมอีกด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อย้อนกลับไปพิจารณาภาพที่ 93 การที่ทอม คิดเทนมีท่าที่เป็นปฏิปักษ์ต่อดอกไม้จึงเท่ากับเป็นการแสดงความไม่พอใจต่อการควบคุมของแม่ กอปรกับทอม คิดเทนเป็นลูกแมวเพศชาย ยิ่งเน้นย้ำการเป็นปฏิปักษ์ต่อคำสั่งของแม่ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

¹⁸⁸ Ibid., p. 150.

เหตุผลในการควบคุมลูกแมวให้อยู่ในเครื่องแต่งกายที่สะอาดเรียบร้อยปรากฏอยู่ในตัวบท มิสซิสทาพิทา ทวิตชิตเชิญเพื่อนมาดื่มน้ำชาที่บ้าน จึงพาตัวลูกแมวที่ออกไปเล่นข้างนอกเข้ามาอาบน้ำแต่งตัว ก่อนที่เพื่อนๆของเธอจะมาถึง

But one day their mother—Mrs. Tabitha Twitchit—expected friends to tea; so she fetched the kittens indoors, to wash and dress them, before the fine company arrived.¹⁸⁹

จากตัวบทเห็นได้ว่าทาพิทาต้องการให้ลูกของตนมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อหน้าแขกของเธอ การควบคุมของทาพิทาจึงเป็นการควบคุมเพื่อรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของตนและครอบครัว ลูกๆประพุดิตินเรียบร้อยต่อหน้าแขก ชัดกับพฤติกรรมซุกซนตามธรรมชาติของเด็กซึ่งพ็อตเตอร์แสดงผ่านภาพลูกแมวเปลือยเปล่าไม่ใส่เสื้อผ้า การที่ทาพิทาบังคับลูกแมวสวมเสื้อผ้าเพื่อค้ำยกย่องจากเพื่อนฝูงว่าเธอมีลูกที่เรียบร้อย สามารถจัดงานเลี้ยงได้ดี และเป็นแม่ผู้ประสบความสำเร็จ แต่ในความเป็นจริง มิสซิสทาพิทา ทวิตชิตไม่สามารถควบคุมลูกของตน เป็นการแสดงความต้องการในการกลายเป็นคนยโสโอหัง ทอม คิตเทนจึงไม่ได้เป็นเพียงสัญลักษณ์ของการต่อต้านการควบคุม หากยังเป็นสัญลักษณ์ของการทำลายความคิดในการก่อบาปความยโส เพื่อได้รับการยกย่องชื่นชมจากเพื่อนๆของทาพิทาด้วย

ทาพิทาพยายามรักษาภาพลักษณ์ด้วยการขังลูกแมวในห้องนอน พร้อมกับโกหกเพื่อนๆของเธอว่ามีตเทนส์ ทอม คิตเทน และมีอปเพ็ตนอนชมอยู่บนเตียงเพราะเป็นโรคหัด ไม่สามารถเข้าร่วมงานเลี้ยงน้ำชา ทว่าลูกแมวกลับไม่นอนอยู่บนเตียงตามคำสั่ง แต่เล่นกันเสียงดังมาก จนกระทั่งรบกวนความสงบและความสง่างามของงานเลี้ยง

Quite the contrary; they were *not* in bed: not in the least.

Somehow there were very extraordinary noises over-head, which disturbed the dignity and repose of the tea party.¹⁹⁰

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าพ็อตเตอร์ใช้คำว่า “ความสง่างาม” (dignity) กับงานเลี้ยงน้ำชาของมิสซิสทาพิทา ทวิตชิต ชัดแย้งกับสภาพความเป็นจริงของงานเลี้ยงน้ำชาที่เป็นงานเลี้ยงจัดตั้งขึ้นที่บ้าน ทาพิทา

¹⁸⁹ Ibid., p. 149.

¹⁹⁰ Ibid., p. 157.

เป็นผู้ทำอาหารและจัดเตรียมงานทุกอย่าง เป็นงานเลี้ยงน้ำชาตามธรรมดาในชนบท เห็นได้จากสภาพของหมู่บ้านที่ติดกับแม่น้ำ และมีเปิดเป็นสัตว์เลี้ยงในไร่ปศุสัตว์เดินไปมา ไม่เหมาะกับคำว่า “dignity” ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการใช้คำว่า “dignity” กับงานเลี้ยงของทาภิทา เป็นการสะท้อนทรรศนะของผู้เขียนต่องานเลี้ยงน้ำชาอันเป็นวัฒนธรรมของชาวอังกฤษว่า งานเลี้ยงน้ำชาเป็นการโอ้อวดสถานภาพของผู้จัดงานเลี้ยงจึงเป็นเหตุของความมยโส จากภาพประกอบนำเสนอ ลูกแมวเล่นซุกซนส่งผลให้เตียงพัง เตียงเป็นที่ซึ่งทาภิทากล่าวอ้างกับเพื่อนว่าลูกของตนนอนอยู่ และรูปทรงของเตียงยังเป็นสี่เหลี่ยมอาจจะสื่อถึงการควบคุมของทาภิทา การทำเตียงพังเท่ากับ การทำลายการควบคุม รวมถึงความพยายามก่อบาปความมยโสเพื่อทำให้ผู้อื่นชื่นชม นอกจากนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าข้อมูลที่มีเฉพาะในภาพประกอบ คือ ทอม คิดเทนเป็นผู้สวมหมวกของทาภิทาในลักษณะล้อเลียน ยังบ่งบอกว่าภาพลักษณ์ที่ทาภิทาสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมความมยโสของตนถูก ความซุกซนของลูกแมวทำลาย (ภาพที่ 94)

ภาพที่ 94 Quite the contrary; they were *not* in bed: not in the least.¹⁹¹

ผู้วิจัยสรุปว่าพ็อตเตอร์ใช้ตัวละครทอม คิดเทนเป็นสัญลักษณ์ของการต่อต้านความพยายามในการก่อบาปความมยโสของมิสซิสทาภิทา ทวิตซิดแมงของเขา สื่อถึงความล้มเหลวในการสร้างภาพลักษณ์ และบ่งบอกว่าความมยโสเป็นสิ่งที่ไม่ยั่งยืน และสามารถทำลายได้อย่างง่ายดาย โดยเฉพาะเมื่อความมยโสที่สร้างขึ้นจากการหลอกหลวงตนเอง เพื่อสอนศีลธรรมเรื่องความมยโส สิ่งที่ทาภิทาควรทำ คือ การรู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่โกหกหลอกหลวงเพื่อเสริมสร้างความมยโสที่ไม่มีอยู่จริง และยอมรับความเป็นจริง

¹⁹¹ Ibid., p. 157.

สำหรับ *เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์* เป็นหนังสือภาพที่ป๊อริทซ์ พ็อตเตอร์ดัดแปลงมาจากนิทานอีสป (Aesop's fables) เรื่อง *หนูบ้านกับหนูนา (The Town Mouse and the Country Mouse)* พ็อตเตอร์ยอมรับเรื่องการดัดแปลงในคำอุทิศตั้งแต่ฉบับตีพิมพ์ครั้งที่หนึ่งด้วยการเขียนคำอุทิศให้กับอีสปว่า “To Aesop in the shadow”¹⁹² พร้อมทั้งพยายามรักษาเนื้อหาและคำสอนของอีสป คือ มนุษย์แต่ละคนย่อมเหมาะกับสถานที่แตกต่างกัน และแสดงคำสั่งสอนผ่านการเรียนรู้ของหนูในเมืองและหนูในชนบท

จากการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์* ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์ไม่ได้แทรกคำสอนตามคำสอนในนิทานอีสปเท่านั้น อันเป็นผลจากการเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกและอุปนิสัยของตัวละคร ตัวละครที่พ็อตเตอร์ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก คือ ทิมมี่ วิลลี (Timmy Willie) พ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับเขาในบทเปิดเรื่อง โดยเขียนว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์เกิดในตู้เก็บถ้วยชาม ส่วนทิมมี่ วิลลีเกิดในสวน เขาเป็นหนูในชนบทที่เข้าไปกินผักในตะกร้าหวายที่ชาวสวนจะนำขึ้นรถม้า เพื่อไปส่งในเมืองสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง จึงพลัดหลงเข้าไปในเมือง

Johnny Town-mouse was born in a cupboard. Timmy Willie was born in a garden. Timmy Willie was a little country mouse who went to town by mistake in a hamper. The gardener sent vegetables to town once a week by carrier; he packed them in a big hamper.¹⁹³

พ็อตเตอร์เริ่มต้นหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์* ด้วยการแนะนำตัวละครจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ (Johnny Town-mouse) ว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์เกิดในตู้ (Johnny Town-mouse was born in a cupboard) เพียงประโยคเดียว แล้วเขียนถึงตัวละครทิมมี่ วิลลี และสาเหตุที่ทิมมี่ วิลลีเข้าไปในเมือง การแนะนำจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ก่อน ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเป็นความพยายามในการย้ำเตือนผู้อ่านว่าตัวละครเอกของหนังสือภาพ คือ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ตั้งชื่อเรื่อง ทว่าการให้ข้อมูลเกี่ยวกับทิมมี่ วิลลีมากกว่า แสดงว่าผู้เขียนให้ความสำคัญกับทิมมี่ วิลลีมากกว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ที่เป็นตัวเอก เมื่อพิจารณาภาพประกอบจากฉากที่ทิมมี่ วิลลีเข้าไปกินผักในตะกร้าหวายแล้วผล็อยกลับไปประกอบกัน การที่พ็อตเตอร์เลือกวาดทิมมี่ วิลลีอยู่ตรง

¹⁹² Ibid., p. 318.

¹⁹³ Ibid., p. 319.

กลางภาพและอยู่ตรงกลางเปลือกถั่ว ส่งผลให้เขามีสถานะเช่นเดียวกับเมล็ดถั่วซึ่งมีเปลือกคอยปกป้องจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ทำทางเวลาอนของเขาที่หัดแขนและหัดขาแบบตัว ทำให้ทิมมี วิลลี่มีลักษณะคล้ายกับเด็กทารกกำลังนอนหลับ ภาพประกอบภาพนี้สื่อให้เห็นว่าทิมมี วิลลี่เป็นตัวแทนของเด็กหรือกลุ่มผู้อ่านหนังสือภาพ และภาพลักษณะของเด็กที่สะท้อนให้เห็นผ่านทิมมี วิลลี่ คือ ไร้เดียงสา ขาดประสบการณ์ และไม่เคยเผชิญกับโลกภายนอกเช่นเดียวกับถั่วในฝัก การที่เปลือกถั่วเปิดออกจึงเป็นสัญลักษณ์ของการออกจากการปกป้อง และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เช่น การเข้าไปในเมืองของทิมมี วิลลี่ (ภาพที่ 95)

ภาพที่ 95 Timmy Willie crept in through a hole in the wicker-work, and after eating some peas—Timmy Willie fell fast asleep.¹⁹⁴

ทิมมี วิลลี่พบกับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ เมื่อเขาต้องวิ่งหนีแม่ครัวผู้ต้องการกำจัดหนูภายในบ้าน และตกลงบนโต๊ะอาหารของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์กับหนูเมืองอีกเก้าตัว ชัดแจ้งหะงานเลี้ยงอาหารเย็น การที่พ็อตเตอร์ให้จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ร้องถามว่าทิมมี วิลลี่เป็นใคร¹⁹⁵ แสดงว่าพ็อตเตอร์ได้แปลงความสัมพันธ์ระหว่างทิมมี วิลลี่กับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ด้วยการกำหนดให้ตัวละครทั้งสองพบกันเป็นครั้งแรกในเหตุการณ์ข้างต้นแทนการเขียนให้รู้จักกันมาก่อนเหมือนนิทานอีสป เป็นที่น่าสังเกตว่าพ็อตเตอร์เลือกให้ทิมมี วิลลี่พบกับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์เป็นครั้งแรกในงานเลี้ยงอาหารเย็น เป็นการตอกย้ำคุณสมบัติของงานเลี้ยงว่าเป็นพื้นที่สำหรับแสดงถึงสถานภาพของผู้จัดเลี้ยง ด้วยการใช้อวตารนิยม ความมั่งคั่ง ตลอดจนมารยาทในฐานะเจ้าของบ้านที่ดี หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นพื้นที่สำหรับแสดงถึงความมั่งคั่ง

¹⁹⁴ Ibid., p. 319.

¹⁹⁵ Ibid., p. 322.

จากภาพที่ 96 พ็อตเตอร์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับจำนวนของหนู สิ่งพ็อตเตอร์ให้ความสำคัญ คือ บรรยากาศบนโต๊ะอาหาร หนูเมืองทุกตัวสวมเสื้อผ้าเลียนแบบมนุษย์ มีเพียงทิมมี วิลลีเท่านั้นที่ไม่ได้สวมเสื้อ และเป็นหนูคนละประเภทกับหนูตัวอื่น การจัดวางทิมมี วิลลีบนโต๊ะและอยู่ในท่าหมอบขาสีข้างวางบนพื้นโต๊ะทำให้ดูเหมือนสัตว์ป่า แตกต่างจากหนูเมืองที่ล้วนแต่ยืนสองขาและสวมเสื้อผ้า การที่ทิมมี วิลลีเงยหน้าขึ้นมองหนูที่อยู่ตรงหัวโต๊ะซึ่งผู้วิจัยคาดว่าเป็นจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ เนื่องจากพ็อตเตอร์จัดวางหนูตัวดังกล่าวแยกออกมาจากหนูเมืองตัวอื่น แสดงสถานะเจ้าของงานเลี้ยง การที่จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ก้มหน้าลง เป็นการใช้ระดับสูงและต่ำเพื่อบ่งบอกความคิดของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ว่าทิมมี วิลลีซึ่งเป็นหนูจากชนบทมีสถานภาพต่ำกว่าตน โดยมีสายตาของหนูตัวอื่นที่ก้มหน้ามองทิมมี วิลลีเช่นเดียวกัน ช่วยเน้นย้ำความดูแคลนและสนับสนุนความแตกต่างด้านสถานภาพ ผู้วิจัยเห็นว่าการดูถูกผู้ที่ไม่เหมือนกับพวกตนว่าต่ำชั้นกว่ามีเหตุมาจากความยโส หลงตัวเอง และสำคัญว่าตนเหนือกว่าผู้อื่น ดังนั้นพวกหนูเมืองโดยเฉพาะจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ จึงเป็นตัวแทนของผู้มีความยโส อันเป็นสิ่งที่ทิมมี วิลลีได้เรียนรู้จากการเข้ามาในเมือง (ภาพที่ 96)

ภาพที่ 96 He dropped half a foot, and crashed into the middle of a mouse dinner party, breaking three glasses.—"Who in the world is this?" inquired Johnny Town-mouse. But after the first exclamation of surprise he instantly recovered his manners.¹⁹⁶

เพื่อที่จะรักษาภาพลักษณ์ของเจ้าภาพที่ดี จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ไม่ได้ไล่ทิมมี วิลลีกลับไป แต่เชิญทิมมี วิลลีมาร่วมรับประทานอาหารด้วยกัน ภาพประกอบบอกเล่าว่าเขาให้ทิมมี วิลลีนั่งในตำแหน่งหัวโต๊ะ การสละที่นั่งของเจ้าภาพเป็นความพยายามในการแสดงออกว่าเป็นผู้ถ่อมตน

¹⁹⁶ Ibid., p. 322.

และให้เกียรติผู้อื่น แต่ในขณะที่เดียวกัน เขากลับใช้อวดความมั่งคั่งของตนผ่านอาหารที่หรูหรา จนกระทั่งทิมมี วิลลี่ที่มาจากชนบทไม่รู้จักชื่อ และไม่กล้ากินหากเขาไม่ได้หิวจัด (ภาพที่ 97)

ภาพที่ 97 The dinner was of eight courses; not much of anything, but truly elegant. All the dishes were unknown to Timmy Willie, who would have been a little afraid of tasting them; only he was very hungry, and very anxious to behave with company manners. The continual noise upstairs made him so nervous, that he dropped a plate. "Never mind, they don't belong to us," said Johnny.¹⁹⁷

จากตัวบทประกอบภาพที่ 97 อาหารซึ่งนำมาบริการให้กับพวกหนูเป็นอาหารชุดอย่างเป็นทางการมีทั้งหมดแปดประเภท แสดงการใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือยและหรูหราเลียนแบบชนชั้นสูง ดังนั้นการให้ทิมมี วิลลี่นั่งหัวโต๊ะจึงเป็นความถ่อมตนจากการเสแสร้ง การให้ทิมมี วิลลี่ร่วมรับประทานอาหารด้วยเป็นการเสนอแนะวิถีชีวิตของคนเมือง มีนัยยะของการชักชวนให้ทิมมี วิลลี่ให้มาเป็นพวกเดียวกัน หากทิมมี วิลลี่กินอาหาร ย่อมเท่ากับความมโหฬารของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ ได้รับการเติมเต็ม ทว่าทิมมี วิลลี่กลับกลัวจนไม่กล้ากิน ความกลัวอาหารหรูหราเท่ากับเป็นการปฏิเสธการล่อลวงของจุดเริ่มต้นในการทำบาปโยค และสะท้อนให้เห็นคุณลักษณะทิมมี วิลลี่ว่าเป็นผู้สมถะ การไม่ชวนขวยรับประทานอาหารหรูหราซึ่งใช้เป็นเครื่องมือแสดงความมโหฬารโอหังเท่ากับเขาเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตนไม่ปรารถนาที่จะใช้อวดความภาคภูมิใจของตน

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าพ็อตเตอร์เลือกวาดช่วงเวลาเวลาที่ทิมมี วิลลี่ได้ยินเสียงดังจากด้านบน แทนการวาดอาหารบนโต๊ะอันแสดงความหรูหรา จากภาพประกอบภาพที่ 97 พ็อตเตอร์เปลี่ยนมุมมองมาแสดงภาพจากมุมสูง แตกต่างจากภาพที่ 96 ซึ่งวาดโต๊ะอาหารจากด้านข้าง และวาด

¹⁹⁷ Ibid., p. 322.

หนุมมากกว่าเดิม การเรียงหนุเป็นวงรอบโต๊ะอาหารอย่างเป็นระเบียบ หนุส่วนใหญ่ต่างก้มลงมองโต๊ะ จดจ่อกับอาหารมากกว่าสนใจเสียงดังรบกวน โดยเฉพาะตัวที่ใส่ชุดแดงและกำลังขีดปากข้างๆทิมมี มีอาการสงบนิ่งและมีมารยาท แสดงความคุ้นชินต่อเสียงดังที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างความขัดแย้งระหว่างทิมมี วิลลี่กับหนุเมือง พร้อมกับเน้นท่าทางทิมมี วิลลี่ซึ่งลุกขึ้น งอแขนแนบข้างลำตัว และอ้าปากแสดงอาการตกใจ ไม่ใช่อาการกระวนกระวายดังคำบรรยายในตัวบท ส่งผลให้เขาดูแปลกแยกออกจากกลุ่มหนุเมือง และแสดงว่าทิมมี วิลลี่ไม่ใช่ผู้มีความยินดีแตกต่างจากหนุในเมือง

นอกจากนี้ การที่พ็อตเตอร์วาดให้ทิมมี วิลลี่เงยหน้าขึ้น หันใบหนุมหาทางผู้อ่าน ไม่เพียงแต่บ่งบอกว่าเขาได้ยินเสียงดังจากด้านบน อีกทั้งการที่เขาหันหน้าไปทางซ้ายมือของผู้อ่านทำให้ทิมมี วิลลี่ทำท่าหันหนีจากอาหาร กอปรกับข้อมูลว่าทิมมี วิลลี่กลัวที่จะต้องกินอาหารที่ตนเองไม่รู้จัก เป็นกังวลเรื่องมารยาท และรู้สึกกระวนกระวายเมื่อได้ยินเสียงดังต่อเนื่องจากด้านบน อันเป็นสถานที่ซึ่งทิมมี วิลลี่ต้องเผชิญกับการไล่ล่า¹⁹⁸ ผู้วิจัยจึงตีความว่าทิมมีกลัวเสียงดังและอาหารซึ่งจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์หยาบยื่นให้ เสียงดังนี้อาจเป็นเสียงที่แสดงความน่ากลัวของอาหาร และเป็นคำเตือนไม่ให้ทิมมี วิลลี่กิน เนื่องจากอาหารในที่นี่เป็นอาหารหุหุหรืออันเป็นเครื่องมือในการแสดงความเป็นชนชั้นสูงของหนุในเมือง เท่ากับอาหารหุหุหรืออันเป็นสัญลักษณ์ของความยินดี การไม่เน้นความหุหุหรืออันของอาหาร แต่เน้นความกลัวของทิมมี วิลลี่ แสดงว่าพ็อตเตอร์ไม่ต้องการให้ผู้อ่านหลงใหลกับสิ่งที่แสดงความยินดี ส่วนการเขียนให้ทิมมีไม่กล้าชิมอาหารต่างๆที่หิวมาก แสดงความกลัวที่จะข้องเกี่ยวกับบาปความยินดี และปฏิเสธสิ่งซึ่งอาจทำให้เขาก่อบาปความยินดี อันเป็นสิ่งที่ผู้อ่านควรปฏิบัติตาม

ทั้งนี้ เสียงดังไม่เพียงแต่เป็นสิ่งเตือนมิให้ทิมมีกินอาหาร หากเสียงยังถูกใช้เพื่อแสดงอันตรายจากอาหารหรือความยินดี เมื่อพ็อตเตอร์ใช้คำพูดปลอบใจทิมมี วิลลี่ที่ตกใจจนทำจานหล่นของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ในทำยย่อหน้าของตัวบทประกอบภาพที่ 97 ว่า “ไม่ต้องกังวล อาหารพวกนี้ไม่ใช่ของเราหรอก” (Never mind, they don't belong to us.) เพื่อเชื่อมกับฉากต่อมาซึ่งเฉลยเหตุผลที่จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์บอกกับทิมมี วิลลี่ว่าไม่ต้องกังวล เนื่องจากอาหารและจานที่ตกพื้นไม่ได้เป็นของพวกหนุเมือง ในภาพที่ 98 ผู้อ่านจะเห็นภาพหนุสองตัวถือจานอาหารกำลังวิ่งหนีเข้าหาผู้อ่าน หนุตัวที่อยู่ในฉากหน้าของภาพหันหน้ากลับไปมองเบื้องหลัง

¹⁹⁸ Ibid., p. 322.

มีเส้นของกระเบื้องบนพื้นที่ทอดไปยังกำแพงเน้นอากัปกิริยาหันหน้า พร้อมกับนำเสนอความลึกของห้องและนำสายตาของผู้อ่านไปหยุดอยู่ที่แมวซึ่งหมอบอยู่หลังประตู ดังนั้นคำพูดของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์จึงไม่เพียงเฉลยที่มาของอาหารว่าได้มาจากการขโมย ซึ่งเป็นการกระทำผิดอันเกิดขึ้นจากความยโส แต่ยังสะท้อนให้เห็นอันตรายของความพยายามในการเลียนแบบชนชั้นสูงเพื่อเสริมสร้างความยโสของบรรดาหนูเมือง ส่วนการประสานสายตาระหว่างแมวกับหนูตัวที่หันหน้ากลับไปมอง แสดงให้เห็นว่าทั้งสองฝ่ายเห็นกันและกัน และหนูต้องเผชิญกับอันตรายจากความยโส เนื่องจากแมวเป็นศัตรูทางธรรมชาติของหนูและกินหนูเป็นอาหาร และบอกไว้ว่าเสียงที่ทิมมี วิลลี่ได้ยิน คือ เสียงแมวกำลังไล่จับหนู คำตอบของคำถามของหนูที่นั่งรอของหวานว่าเหตุใดหนูอายุน้อยที่ขึ้นไปขโมยของหวานในครัวระหว่างมื้ออาหารยังไม่กลับมา¹⁹⁹ การที่พ็อดเตอร์ใช้เงาของตู้ที่ทอดยาวนับจากแมวจรดพื้นแสดงว่าอันตรายนั้นแผ่ไปทั่วทั้งบ้าน ดังนั้นสาเหตุที่พวกเขายังไม่กลับมาจึงอาจเป็นเพราะถูกแมวจับกิน (ภาพที่ 98)

ภาพที่ 98 "Why don't those youngsters come back with the dessert?" It should be explained that two young mice, who were waiting on the others, went skirmishing upstairs to the kitchen between courses.²⁰⁰

เสียงที่เกิดขึ้นทำให้ทิมมี วิลลี่กลัวมากจนไม่กล้าอยากกินอาหาร ทว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์กลับชักชวนให้ลองชิมเยลลี่²⁰¹ เหมือนไม่สนใจเสียงที่เกิดขึ้น ความไม่สนใจเป็นการตอกย้ำความเคยชินต่ออันตรายจากการขโมยอาหารอีกครั้ง หรืออีกนัยหนึ่ง เขาเคยชินกับ

¹⁹⁹ Ibid., p. 323.

²⁰⁰ Ibid., p. 323.

²⁰¹ Ibid., p. 323.

การสร้างความปลอดภัยใจของตนเพื่อให้อวดความมั่งคั่ง และการกระทำความผิดบาปอื่น จนกระทั่งไม่เฉลียวใจว่าพวกตนกำลังตกอยู่ในอันตราย ทั้งๆที่ถูกแมวและคนในบ้านคุกคามหลายต่อหลายครั้ง แตกต่างจากทิมมี่ วิลลี่ผู้ตระหนกถึงอันตรายจากความมั่งคั่งนับตั้งแต่เข้ามาในเมือง และหวนหาชนบทซึ่งตนจากมา เห็นได้ในฉากจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์สารภาพต่อทิมมี่ วิลลี่ว่าเขารู้สึกผิดหวัง เนื่องจากไม่สามารถสร้างความบันเทิงให้แก่ทิมมี่ วิลลี่ที่เป็นแขก ท่าทางของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ไม่ใช่ความสำนึกผิดที่ทำให้ทิมมี่ วิลลี่ต้องเผชิญอันตราย ลักษณะตัวยัดตรงแสดง ความมั่นใจว่าตนเองจะต้องทำได้ในที่สุด และเป็นความมั่นใจตนเองจนเกินขอบเขต การที่พ็อตเตอร์วาดให้เขายืนอยู่หน้ารูหนูและใช้สีดำแสดงความมืดภายในรูเป็นการสื่อถึงความชั่วร้าย และอันตรายของความมั่งคั่ง หากทิมมี่ วิลลี่โอนอ่อนต่อคำพูดของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ และกลับเข้าไปในบ้านด้วยกัน ทว่าจากปฏิกิริยาของทิมมี่ วิลลี่ที่แสดงความกลัวและการปฏิเสธอย่างชัดเจน ด้วยการวาดให้ทิมมี่ วิลลี่ก้มศีรษะ แขนแนบชิดกับใบหู มือสองข้างปิดตา แสดงว่าไม่ยอมรับรู้คำชักชวนให้กลับเข้าไปในรูหนู โดยมีมือของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ที่ผายออกคล้ายกับเชื้อเชิญให้เข้าไปในเส้นทางสู่บ้านในเมืองด้วยกัน และจัดวางให้หนูทั้งสองยืนอยู่บนหินคนละก้อนที่แยกออกจากกันอย่างชัดเจนด้วยเงาดำที่ตัดแบ่งพื้นที่ของหนูทั้งสองตัวออกจากกัน (ภาพที่ 99)

ภาพที่ 99 "Oh yes, yes, you have been most kind; but I do feel so ill," said Timmy Willie.²⁰²

ทิมมี่ วิลลี่เลือกเดินทางกลับไปยังชนบทบ้านเกิด พ็อตเตอร์นำเสนอบ้านเกิดของทิมมี่ วิลลี่ผ่านภาพประกอบที่แสดงให้เห็นความน่าอยู่ของชนบทอย่างชัดเจน คือ ภาพทิมมี่ วิลลี่ชมทิวทัศน์หลังฤดูใบไม้ผลิ พ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับความสดชื่นสวยงามของฤดูใบไม้ผลิ

²⁰² Ibid., p. 325.

ด้วยการวาดทิมมี วิลลีนั่งมองทัศนียภาพของชนบทจากในโพรงอันอบอุ่น โดยมีดอกไวโอลิตเป็นสัญลักษณ์ของฤดูกาล ก้านดอกไวโอลิตที่โค้งตามรูปวงรีของภาพทำหน้าที่เป็นกรอบ และใช้สีเขียวในความเข้มต่างกันเพื่อแสดงระยะใกล้-ไกล ทุกพื้นที่ล้วนชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์แสดงลักษณะอันดีงามของชนบทที่แตกต่างจากเมืองที่แห้งแล้งน่ากลัว ภาพของชุดน้ำชาในฉากหน้าของภาพ แสดงการพักผ่อนหย่อนใจ และการวางชุดน้ำชาในฉากหน้าของภาพทำให้อยู่ใกล้กับผู้อ่านเป็นการชักชวนให้ผู้อ่านชื่นชมความสวยงามของชนบทร่วมกับทิมมี วิลลี (ภาพที่ 100)

ภาพที่ 100 The winter passed; the sun came out again; Timmy Willie sat by his burrow warming his little fur coat and sniffing the smell of violets and spring grass.²⁰³

การนำเสนอความสวยงามในชนบทเป็นการสนับสนุนการปฏิเสธจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์และการกลายเป็นหนูเมืองผู้ยโสโอหังอันเป็นการตัดสินใจที่ต้องสมควรปฏิบัติตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากทิมมี วิลลีกลับมายังชนบท จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์จำต้องออกจากเมือง เนื่องจากแม่ครัวของบ้านในเมืองซึ่งจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์และพวกหนูเมืองอาศัยทำความสะอาดบ้านครั้งใหญ่และนำแมวมาไล่จับหนู หนูแต่ละตัวต้องแยกย้ายกันหนี ทิมมี วิลลีพยายามให้การต้อนรับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์เป็นอย่างดีด้วยพุดดิ้งสมุนไพร ทว่าการที่จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ก้มหน้ามองพุดดิ้งสมุนไพรด้วยท่าทางคล้ายคลึงท่าทางในภาพที่ 96 การก้มหน้าลงมองพุดดิ้งสมุนไพรน่าจะไม่ใช่การพิจารณาอาหารซึ่งทิมมี วิลลีนำมาบริการ หากเป็นการก้มหน้าอย่างดูแคลนซึ่งแสดงความมึนของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ เขาเลิกรักษามารยาทจอมปลอมเพื่อพยายามเสนอตน

²⁰³ Ibid., p. 327.

ต่อหน้าหนูเมืองตัวอื่นว่าเป็นเจ้าบ้านผู้อารี พร้อมกับเปิดเผยนิสัยยโสโอหัง โดยมองข้ามความเอื้อเฟื้อของทิมมี่ วิลลี่ผู้ต้อนรับเขาอย่างเต็มใจ (ภาพที่ 101)

ภาพที่ 101 Timmy Willie received him with open arms. "You have come at the best of all the year, we will have herb pudding and sit in the sun."²⁰⁴

สุดท้ายจอร์จนี่ ทาวน์-เมาส์ตัดสินใจกลับเข้าไปในเมือง พร้อมกับทิ้งท้ายด้วยคำพุดดูแคลนชนบทว่าชนบทนั้นเจียบจนเกินไป สะท้อนให้เห็นว่าผู้มีความยโสโอหังนั้นยากจะกลับตัว ทั้งๆที่เขาตระหนักดีว่าความยโสโอหังนั้นอาจนำภัยมาสู่ตน เจกเช่นจอร์จนี่ ทาวน์-เมาส์ผู้เลือกที่จะเสี่ยงชีวิตกับอันตรายจากคนและแมว ส่วนทิมมี่ วิลลี่ตัดสินใจอาศัยอยู่ในชนบทต่ออย่างมีความสุข หลังจากได้เรียนรู้เรื่องความยโสโอหังจากจอร์จนี่ ทาวน์-เมาส์แล้ว เป็นการแนะนำต่อผู้อ่านที่ได้เรียนรู้เรื่องความยโสโอหังพร้อมกับทิมมี่ วิลลี่เกี่ยวกับหนทางซึ่งควรเลือก ระหว่างการทำตนเป็นคนยโสกับการเลือกใช้ชีวิตอย่างสมถะ สรุปได้ว่าชีวิตอันสมถะย่อมนำความสุขมาให้มากกว่าความยโส

จากการวิเคราะห์คำสอนศีลธรรมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของบีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์เขียนตัวละครเอกที่ทำบาปและมีพฤติกรรมไม่ดีมากกว่าตัวละครที่มีคุณธรรมและมีความประพฤติดี รวมถึงให้ความสำคัญกับผลจากการทำบาป อุปสรรคซึ่งตัวละครที่เป็นตัวแทนของผู้กระทำบาปจะต้องพบ ตลอดจนบทลงโทษจากการทำบาปผ่านตัวบทและภาพประกอบ ทำให้ผู้อ่านเห็นผลจากการกระทำของตัวละครอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ในฐานะการกระทำอันเป็นโทษและไม่ควรทำตาม ส่วนตัวละครที่มีคุณธรรมและมีความประพฤติดี

²⁰⁴ Ibid., p. 327.

จะได้รับรางวัลตอบแทนในตอนท้ายของเรื่อง เพื่อสนับสนุนให้ผู้อ่านยึดถือเป็นแบบอย่าง การที่ตัวละครเอกที่มีคุณธรรมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* มีจำนวนน้อย และตัวละครที่มีคุณธรรมโดยมากไม่ใช่ตัวละครเอก แสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์ไม่ได้เน้นตัวละครที่มีพฤติกรรมดีเท่ากับตัวละครผู้กระทำความผิด ในแง่มุมหนึ่งอาจแสดงมุมมองของพ็อตเตอร์ที่มีต่อเด็กว่าเด็กส่วนใหญ่มักมีอุปนิสัยซุกซน และสามารถทำผิดพลาดได้ แต่ในอีกแง่มุมหนึ่ง เป็นการเน้นแนวความคิดว่าผู้เคยทำผิดสามารถกลับตัวได้ ผ่านตัวละครที่แม้ตัวละครผู้กระทำความผิดจะพบกับบทลงโทษในภายหลัง ทว่าบทลงโทษนั้นมักไม่ใช่บทลงโทษร้ายแรงถึงชีวิต เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสแก้ตัว หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เด็กทุกคนมีโอกาสในการเรียนรู้และสามารถปรับปรุงตัวให้มีพฤติกรรมที่ดี ส่วนการวิเคราะห์คำสอนในหัวข้อมารยาททางสังคม ผู้วิจัยนำเสนอเป็นลำดับต่อไปในบทที่ 4

บทที่ 4

มารยาททางสังคมในหนังสือภาพชุด เดอะ เทลส์

นอกจากหนังสือภาพชุด เดอะ เทลส์ ของบีทริกซ์ พ็อดเตอร์ปรากฏคำสอนศีลธรรมแล้ว หนังสือภาพชุดนี้ยังสอนมารยาททางสังคม (Manners) ให้กับผู้อ่านอีกด้วย สำหรับการให้คำจำกัดความคำสอนมารยาททางสังคม ผู้วิจัยเริ่มพิจารณาจากภาษาไทยเป็นลำดับแรก จากคำนิยามของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ “มารยาท” หมายถึง “กิริยาวาจาที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ.”¹ และคำว่า “กาลเทศะ” หมายถึง “เวลาและสถานที่; ความควรไม่ควร.”² ผู้วิจัยจึงสรุปว่าคำว่ามารยาทในภาษาไทยเน้นการปฏิบัติตนให้เหมาะสมแก่เวลาและสถานที่

ส่วนนิยามของคำว่า “มารยาท” หรือ “manners” ในภาษาอังกฤษ *Cambridge Dictionaries Online* ให้ความหมายว่า “polite ways of treating other people and behaving in public”³ ความหมายดังกล่าวให้ความสำคัญเรื่องความสุภาพในการปฏิบัติต่อผู้อื่นและความประพฤติในที่สาธารณะ คล้ายกับความหมายของคำว่า “มารยาท” ในภาษาไทย สำหรับ *Oxford Dictionaries Online* ให้ความหมายว่า “polite or well-bred social behavior.”⁴ มารยาทในความหมายนี้เป็นความประพฤติในสังคมที่สุภาพ หรือความประพฤติที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาเป็นอย่างดี การอบรมสั่งสอนนี้ไม่ได้หมายถึงความสุภาพเท่านั้น แต่น่าจะรวมถึงความเหมาะสมต่อสถานภาพทางสังคมของบุคคลนั้นๆ คล้ายคลึงกับนิยามของ *Collins English Dictionary* ว่ามารยาท คือ “social conduct” หรือ “a socially acceptable way of behaving”⁵ มารยาทจึงเป็นความประพฤติอันเป็นที่ยอมรับของสังคม ส่วน *Merriam-*

¹ “มารยาท.” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. [ออนไลน์] 20 มกราคม 2555. แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>

² “กาลเทศะ.” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. [ออนไลน์] 20 มกราคม 2555. แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>

³ “manner” *Cambridge Dictionaries Online*. [Online] 20 January 2012. Available from: <http://dictionary.cambridge.org>

⁴ “manner” *Oxford Dictionaries Online*. [Online] 20 January 2012. Available from: <http://oxforddictionaries.com>

⁵ “manner” *Collins English Dictionary*. [Online] 20 January 2012. Available from: <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>

Webster Online Dictionary ให้คำจำกัดความว่า “social conduct or rules of conduct as shown in the prevalent customs”⁶ ดังนั้นมารยาทไม่เพียงแต่เป็นความประพฤติที่สังคมยอมรับแล้ว หากยังรวมถึงความประพฤติตามขนบธรรมเนียมของสังคมที่มีความแพร่หลายอีกด้วย

จากนิยามของคำว่า “manners” ดังที่กล่าวถึงในข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่าคำสอนมารยาททางสังคมในที่นี้ไม่ใช่คำสอนเกี่ยวกับกิจวัตรที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความประพฤติอันเหมาะสมในด้านต่างๆ เช่น วัย เพศ และอาชีพอันเป็นที่ยอมรับในสังคม อาจปรากฏในรูปแบบของตัวอย่างที่ควรปฏิบัติตามหรือข้อห้ามที่ควรหลีกเลี่ยง การวิเคราะห์คำสอนมารยาททางสังคมที่จะนำเสนอในบทที่ 4 ผู้วิจัยจัดแบ่งตามวัยและความสัมพันธ์ของตัวละครสำคัญในเรื่อง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก

คำสอนมารยาททางสังคมที่ผู้วิจัยนำเสนอเป็นหัวข้อแรก คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก ในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกที่เป็นเด็กกับตัวละครอื่นๆที่เป็นเด็กด้วยกัน ปรากฏในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัทกิน* และ *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* รวมถึง *เดอะ สตอรี ออฟ อะ เฟียร์ส แบด แรบบิต* เมื่อพิจารณาลักษณะของตัวละครเอก ผู้วิจัยพบว่าตัวละครเอกของหนังสือภาพทั้งสามเรื่องเป็นตัวแทนของเด็กที่มีอุปนิสัยซุกซนและขาดการอบรมขัดเกลาเรื่องมารยาททางสังคม

หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัทกิน* ประกอบด้วยตัวละครสามกลุ่ม กลุ่มแรก คือ นัทกิน (Nutkin) กลุ่มที่สอง คือ ทวิงเกิลเบอรี่ (Twinkleberry) และกระรอกตัวอื่นๆในฝูง และกลุ่มที่สาม คือ โอลด์ บราวน์ (Old Brown) ซึ่งเป็นนกฮูกเจ้าของเกาะ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครทั้งสามกลุ่ม สามารถแบ่งความสัมพันธ์ออกเป็นสองประเภท คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างนัทกินกับทวิงเกิลและกระรอกตัวอื่นๆในฝูง ผู้วิจัยจัดว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก เนื่องจากตัวละครกระรอกในหนังสือภาพเรื่องนี้มีนิสัยซุกซน

⁶ “manner” Merriam-Webster Online Dictionary. [Online] 20 January 2012. Available from: <http://www.merriam-webster.com>

เหมือนเด็กๆ และไม่สามารถเก็บลูกนัตเองโดยพลการได้ ต้องขออนุญาตนกฮูกก่อนเหมือนกับเด็กขออนุญาตผู้ใหญ่

ความสัมพันธ์ระหว่างนัตกิ้นกับกระรอกตัวอื่นๆปรากฏเป็นครั้งแรกในตัวของภาพที่ 102 พ็อตเตอร์เริ่มเรื่องว่าหนังสือภาพเรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับหางของกระรอกสีแดงตัวน้อยชื่อ นัตกิ้น ซึ่งอาศัยอยู่ในป่าริมทะเลสาบกับพี่น้องผู้ชายชื่อ ทวิงเกิลเบอร์รี่ และญาติๆอีกหลายตัว (ภาพที่ 102)

ภาพที่ 102 This is a Tale about a tail—a tail that belonged to a little red squirrel, and his name was Nutkin.

He had a brother called Tinkleberry, and a great many cousins: they lived in a wood at the edge of a lake.⁷

จากข้อความข้างต้น พ็อตเตอร์แนะนำตัวละครนัตกิ้นในย่อหน้าแรก และให้ความสำคัญกับหางของนัตกิ้น จากนั้นในย่อหน้าที่สองจึงเขียนถึงทวิงเกิลเบอร์รี่และกระรอกตัวอื่นๆที่เป็นญาติของนัตกิ้น ตามด้วยที่อยู่อาศัยของฝูงกระรอก การเรียงลำดับเนื้อหาเช่นนี้แสดงการลำดับความสำคัญโดยเรียงจากมากไปหาน้อย หรือจากปัจเจกบุคคลสู่กลุ่มบุคคล คือ หางของนัตกิ้น นัตกิ้น ทวิงเกิลเบอร์รี่ กระรอกตัวอื่นๆ และที่อยู่อาศัยของฝูงกระรอก ตอกย้ำด้วยภาพประกอบที่น่าเสนอกะรอกเพียงตัวเดียว ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเป็นนัตกิ้น ตัวละครเอกของเรื่อง เมื่อนำการเรียงลำดับกับตัวบทมาพิจารณาพร้อมกับการทำทางของนัตกิ้นในภาพประกอบ จะเห็นได้

⁷ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 24.

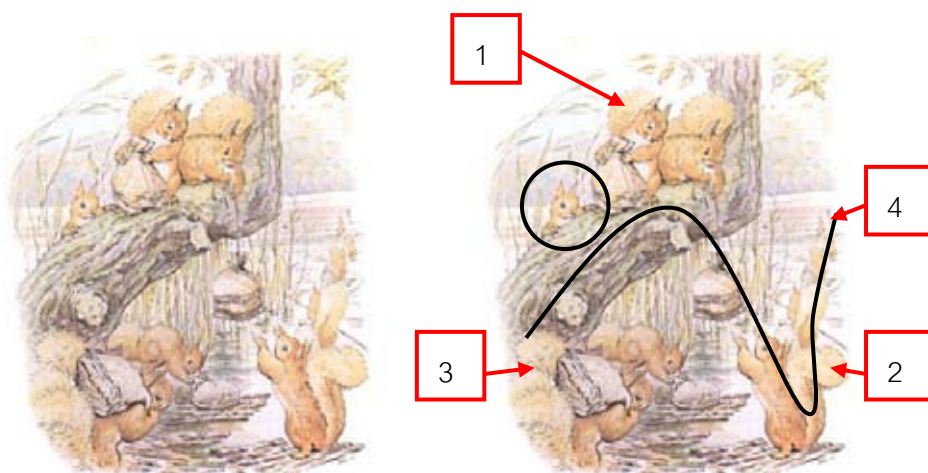
ว่านัตกินกำลังก้มหน้าขบลูกนัต แทนการอยู่ร่วมกับฝูงกระรอกและการหันหน้าสื่อสารกับผู้อ่าน แสดงว่านัตกินกำลังหมกมุ่นอยู่กับตนเองจนไม่สนใจสิ่งรอบข้าง หรืออาจจะตีความได้ว่านัตกินเป็นตัวละครที่ให้ความสำคัญกับตนเองเท่านั้น ขณะเดียวกัน การที่นัตกินอยู่ในท่าก้มหน้าขบลูกนัตทำให้พวงทางด้านหลังโดดเด่นขึ้นมา สอดคล้องกับการให้ความสำคัญกับหางในตัวบท ในที่นี้อาจจะตีความว่าหางเป็นสัญลักษณ์แทนอุปนิสัยที่มีความขมขื่น ถือตัว และไม่รับฟังผู้อื่นของนัตกิน อันเป็นอุปนิสัยซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างนัตกินกับกระรอกตัวอื่นๆ เริ่มชัดเจนยิ่งขึ้นในฉากกระรอกต่อเรือเพื่อเดินทางไปเก็บลูกนัตยังเกาะกลางทะเลสาบอันเป็นที่อยู่โพลด์ บราวน์ ในขณะที่ตัวบทบรรยายบรรยากาศในฤดูใบไม้ร่วง และนัตกิน ทวิงเกลเบอร์รี่ รวมถึงกระรอกตัวอื่นๆ ออกจากป่ามายังริมทะเลสาบ สื่อถึงความพร้อมเพรียงและความร่วมมือร่วมใจของกระรอกทั้งฝูง ภาพประกอบกลับแสดงเหตุการณ์ที่ต่างออกไปจากตัวบท พืดเตอร์วาดองค์ประกอบของฉากและตัวละครในฉากหน้าด้วยฝีแปรงที่ละเอียด และใช้การไล่สีจากโคนหางที่มีสีเข้มถึงปลายหางที่มีสีอ่อนเพื่อแสดงขนาดใหญ่และนุ่มฟูของพวงหาง ส่งผลให้มีลักษณะและสีส้มโดดเด่น แตกต่างจากองค์ประกอบของฉากและฝูงกระรอกในฉากหลังที่วาดด้วยลายเส้นหยาบและให้รายละเอียดน้อย พร้อมกับจัดวางนัตกินในฉากหน้าของภาพ ทำให้มีตำแหน่งโดดเด่นและใกล้กับผู้อ่านมากที่สุด ทว่านัตกินกลับไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านเพราะนั่งหันหลัง นอกจากนี้ การวาดนัตกินหันหลังยังเป็นการให้ความสำคัญกับหางเหมือนกับการเปิดตัวนัตกินในบทแนะนำ เน้นว่านัตกินชอบแยกตัวออกจากฝูง และอาจเป็นการสื่อว่าเขาไม่มีปฏิสัมพันธ์กับกระรอกตัวอื่นๆ เช่นกัน เพราะเขาจัดให้ตนเองอยู่เหนือกว่ากระรอกตัวอื่นๆ ดังจะเห็นได้จากการที่นัตกินนั่งอยู่บนโขดหินในตำแหน่งสูงกว่ากระรอกตัวอื่นๆ (ภาพที่ 103)

ภาพที่ 103 One autumn when the nuts were ripe, and the leaves on the hazel bushes were golden and green—Nutkin and Tinkleberry and all the other little squirrels came out of the wood, and down to the edge of the lake.⁸

การมองว่าตนเองเหนือกว่ากระรอกตัวอื่นอาจเป็นสาเหตุให้มันกักแยกตัวออกจากฝูงกระรอกและไม่ช่วยเหลือเพื่อนทำงาน ลักษณะนิสัยที่ไม่ยอมช่วยเหลือหรือให้ความร่วมมือกับผู้อื่นปรากฏอีกครั้งในฉากการเก็บลูกนัท ดังภาพที่ 104 พืดเตอร์บรรยายว่าพวกกระรอกบรรจุลูกนัทในกระสอบ แล้วนำกระสอบล่องเรือกลับบ้านในตอนเย็น⁹ เน้นกระบวนการเก็บลูกนัท และใช้คำว่า “evening” บ่งบอกเวลาแสดงว่ากระรอกมีความสามัคคี ช่วยกันเก็บลูกนัทซึ่งเป็นงานหนักทั้งวัน ส่วนภาพประกอบเป็นภาพการทำงานสอดคล้องกับตัวบท ด้านซ้ายของผู้อ่านปรากฏกระรอกกำลังแบกกระสอบใส่ลูกนัท การวาดกระรอกตรงโคนต้นไม้เชื่อมโยงกับกระรอกบนต้นไม้ที่โค้งงอ และกำลังส่งลูกนัทที่ลำเลียงขึ้นไปบนต้นไม้ให้กระรอกตัวที่รอรับอยู่ด้านล่าง โดยมีกระสอบที่ย่อนเชือกลงมาสร้างความต่อเนื่องในการส่งและการรับ ส่วนกระรอกตัวที่รับกระสอบอยู่ติดกับกระรอกตัวที่กำลังพายเรือ เมื่อลากเส้นตามการเรียงตัวขององค์ประกอบจะได้เส้นที่เชื่อมกันระหว่างกระรอกสี่กลุ่ม คือ กลุ่มกระรอกที่นำลูกนัทที่เก็บใส่กระสอบมาส่ง กลุ่มกระรอกที่รับลูกนัทจากกระรอกบนต้นไม้ กลุ่มกระรอกนำลูกนัทมาจากในป่า และกลุ่มกระรอกที่ล่องเรื่อนำลูกนัทกลับบ้าน สื่อถึงความร่วมมือร่วมใจในการทำงานสอดคล้องกับตัวบท (ภาพที่ 104)

⁸ Ibid., p. 24.

⁹ Ibid., p. 26.

ภาพที่ 104 The squirrels filled their little sacks with nuts, and sailed away home in the evening.¹⁰

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นและกำหนดหมายเลขโดยผู้วิจัย*

ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยพบว่ามีการรอกตัวหนึ่งเกาะกิ่งไม้มองการรอกตัวอื่นทำงาน จึงคาดเดาว่าการรอกตัวนี้ คือ นัตกิน เมื่อพิจารณากิ่งไม้ในภาพซึ่งแบ่งภาพออกเป็นสองส่วน คือ ด้านบนกิ่งไม้และด้านล่างกิ่งไม้ สื่อถึงหน้าที่ซึ่งแตกต่างกันระหว่างการรอกสองกลุ่ม การที่นัตกินเกาะกิ่งไม้ทำให้นัตกินอยู่ในตำแหน่งก้ำกึ่งระหว่างด้านบนกับด้านล่างของภาพ ไม่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มการรอกแม้แต่กลุ่มเดียว ตีความได้ว่านัตกินไม่ได้ทำงาน หรืออีกนัยหนึ่ง นัตกินไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของฝูงการรอก

พ็อตเตอร์เน้นความแตกต่างและความโดดเดี่ยวของนัตกินมากขึ้น ในภาพที่ 105 เกี่ยวกับฉากการออกไปตกลามินนาวเป็นของขวัญให้กับโอลด์ บราวน์ และนำปลากลับไปยังต้นโอ๊ก พ็อตเตอร์วาดฝูงการรอกเดินเรียงแถวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ใช้มือซ้ายถือปลาลามินนาวเหมือนกันทั้งหมด สื่อถึงความเป็นระเบียบ ความเป็นหนึ่งเดียว และความร่วมมือร่วมใจ แตกต่างจากนัตกินที่แยกตัวออกมา ทราบได้จากตัวบทที่ระบุว่าทิงเกิลเบอร์รี่กับการรอกอีกหกตัวถือปลาลามินนาวกลับมา มีเพียงนัตกินที่ไม่มีมารยาทเพราะไม่ได้นำของขวัญมาด้วย แต่กลับวิ่งนำหน้าแถวการรอก แล้วร้องปริศนาเพื่อท้าทายชาวน์ปัญญาของโอลด์ บราวน์ แต่โอลด์ บราวน์ไม่สนใจได้ตอบ (ภาพที่ 105)

¹⁰ Ibid., p. 26.

* หมายเลข 1 คือ การรอกที่นำลูกนัตที่เก็บใส่กระสอบมาส่ง หมายเลข 2 คือ การรอกที่รับลูกนัตจากการรอกบนต้นไม้ หมายเลข 3 คือ การรอกนำลูกนัตมาจากในป่า หมายเลข 4 คือ การรอกที่ล่องเรือนำลูกนัตกลับบ้าน

ภาพที่ 105 Twinkleberry and six other little squirrels each carried a fat minnow; but Nutkin, who had no nice manners, brought no present at all. He ran in front, singing—

"The man in the wilderness said to me,
 'How many strawberries grow in the sea?'
 I answered him as I thought good—
 'As many red herrings as grow in the wood.'"

But old Mr. Brown took no interest in riddles—not even when the answer was provided for him.¹¹

จากตัวบทข้างต้น นัตกินไม่เพียงแต่ไม่ช่วยงาน หากยังร้องเพลงเล่นสนุกเหมือนเด็กๆ สอดคล้องกับภาพที่นัตกินวิ่งด้วยเท้าทั้งสี่ตามธรรมชาติของกระรอก ในขณะที่กระรอกตัวอื่นๆในฝูงเดินสองขาเลียนแบบมนุษย์อาจสื่อถึงการได้รับการสั่งสอน หรือมีนัยยะว่ามีมารยาททางสังคม ทำให้นัตกินกลายเป็นตัวแทนคนไร้มารยาท หรือขาดการอบรมสั่งสอน เมื่อคำนึงว่าภาพที่ 105 ให้ความสำคัญกับตัวละครกระรอกเท่านั้น และไม่ปรากฏภาพของโอลด์ บราวน์ การที่พ็อตเตอร์บรรยายนัตกินว่าไม่มีมารยาทจึงอาจไม่ได้เป็นเพราะนัตกินไม่นำของขวัญมามอบให้โอลด์ บราวน์ แต่เป็นเพราะนัตกินแยกตัวออกจากกลุ่ม ไม่ช่วยเพื่อนทำงาน หรือปฏิบัติตามวิถีประชา

คำที่พ็อตเตอร์ใช้บรรยายคุณลักษณะไม่ดีของนัตกินยิ่งทวีความรุนแรง เมื่อนัตกินไม่ปรับปรุงตัว เขายังคงแยกตัวออกจากกลุ่ม สนใจเฉพาะการร้องเพลงปริศนาคำทายเช่นเดิม ในขณะที่กระรอกตัวอื่นๆห่อตัวตัวเองเป็นของขวัญให้กับโอลด์ บราวน์ พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “อย่างหยาบคาย” (rudly) ขยายกริยาของนัตกินที่ไม่ช่วยทำงาน ร้องเพลงก่อกวน และทำทนาย โอลด์ บราวน์ด้วยเพลงปริศนาคำทายว่าหากโอลด์ บราวน์ตอบถูก ตนจะมอบแหวนเป็นรางวัล ทั้งที่นัตกินไม่มีแหวนติดตัว

But Nutkin sang as rudely as ever—
 "Old Mr. B! riddle-me-ree
 Flour of England, fruit of Spain,

¹¹ Ibid., p. 29.

Met together in a shower of rain;
Put in a bag tied round with a string,
If you'll tell me this riddle, I'll give you a ring!"

Which was ridiculous of Nutkin, because he had not got any ring to give to Old Brown.¹²

นัตกินเป็นตัวแทนของคนนิสัยหยาบคายและไร้มารยาท ความหยาบคายนั้นนอกจากจะหมายถึงการไม่ยอมทำงานและร้องเพลงเล่นสนุกแล้ว ยังรวมถึงการดูถูกผู้อื่น การที่นัตกินไม่มีแหวนเป็นรางวัลหากโอลด์ บราวน์ตอบปริศนาของตนได้ หมายความว่านัตกินมั่นใจว่าโอลด์ บราวน์ไม่สามารถตอบถูก ผู้วิจัยเห็นว่าความหยาบคายของนัตกินทำให้กระรอกตัวอื่นๆไม่พอใจ เช่นเดียวกับโอลด์ บราวน์ เนื่องจากพ็อตเตอร์เขียนให้ฝูงกระรอกและโอลด์ บราวน์กินน้ำผึ้งแต่นัตกินไม่ได้กิน เสมือนนัตกินซึ่งเป็นผู้ไร้มารยาทที่สร้างความรำคาญให้กับบุคคลอื่นถูกขับออกจากกลุ่ม ดังนั้นเมื่อนัตกินถูกโอลด์ บราวน์จับและเตรียมมอบบทลงโทษให้ กระรอกตัวอื่นๆจึงพากันหนี ไม่ยอมช่วยนัตกิน ทำให้เขาสูญเสียหางอันเป็นสัญลักษณ์ของกระรอก

คำสอนมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็กใน *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัตกิน* จึงเป็นการสอนมารยาทในการวางตัวและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น คือเด็กควรจะได้รับผิดชอบต่องานส่วนรวม ไม่ทำตัวเหลวไหล และให้เกียรติผู้อื่น เพราะการไม่ยอมทำงานกลุ่มนำมาซึ่งความไม่พอใจและต้องถูกกีดกันออกจากกลุ่มเช่นนัตกิน

การแบ่งกลุ่มระหว่างเด็กนิสัยไม่ดีที่ขาดการอบรมสั่งสอนกับเด็กดีที่เชื่อฟังผู้ใหญ่ มีลักษณะชัดเจนยิ่งขึ้นในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ สตอรี ออฟ อะ เพียร์ส แบด แรบบิต* เห็นได้จากชื่อตัวละครเอกทั้งสองตัว คือ กระจ่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีและกระจ่ายสุภาพนิสัยดี จากการศึกษาชีวประวัติของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์และที่มาของหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* แต่ละเรื่อง ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์ได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างกระจ่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีจากความคิดเห็นของลูอี วอร์น ที่ต้องการให้เขียนตัวละครกระจ่ายนิสัยไม่ดีเป็นตัวละครเอกของหนังสือภาพ¹³ ความคิดเห็นของลูอี วอร์นสะท้อนให้เห็นว่าตัวละครเอกที่เด็กต้องการไม่ใช่เด็กดีตามอุดมคติของผู้ใหญ่ แต่เป็นเด็กที่ละเมียดกฏเกณฑ์ มีอิสระ และสามารถทำตามความต้องการของตนเอง

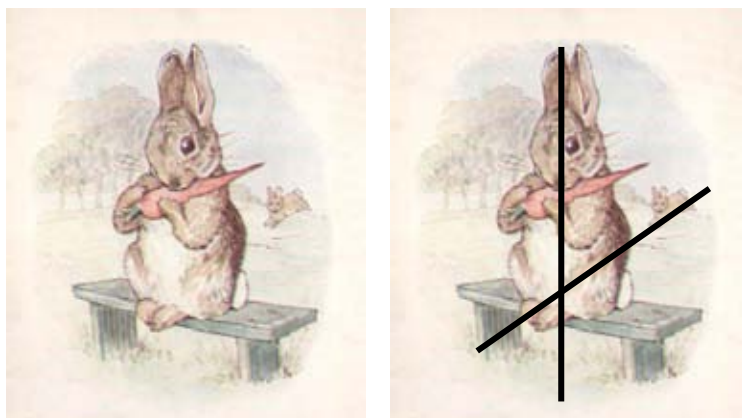
¹² Ibid., p. 30.

¹³ Ibid., p. 132.

ผู้วิจัยคาดว่าพืดเตอร์รับฟังความคิดเห็นของลูอี วอร์น ในฉากแนะนำกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดี พืดเตอร์แนะนำเขาว่ามีนิสัยดุร้ายเกินกว่ากระต่ายทั่วไป ด้วยการใช้คำว่า “claws” หรือกรงเล็บเพื่อบรรยายเท้าแทนคำว่า “feet” เมื่อพิจารณาภาพประกอบพบว่ากระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีมีลักษณะภายนอกคล้ายกับกระต่ายทั่วไป ยกเว้นหนวดหงิกงอนผิดปกติ หางตั้งขึ้น และเท้าที่มีการเน้นวาดนิ้วให้ชัดเจนขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับคำว่ากรงเล็บ อาจสรุปได้ว่าลักษณะโดยรวมของกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดียังคงดูเป็นสัตว์อ่อนแอไม่มีพิษไม่มีภัยเช่นเดียวกับกระต่ายทั่วไป การที่พืดเตอร์เลือกว่ากระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีในท่วงซึ่งเป็นความสามารถเด่นของกระต่ายในการหลบหนีอันตราย กอปรกับการพิจารณาตัวบท ในกรณีของกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดี การวิงนำจะตีความได้ว่าเป็นการหนีจากกฎเกณฑ์เพื่อกระทำความผิดจากธรรมชาติของกระต่าย

จากนั้นพืดเตอร์แนะนำตัวละครกระต่ายสุภาพนิสัยดี และวาดภาพกระต่ายสุภาพนิสัยดีนั่งอยู่บนม้านั่งยาว กำลังแทะกินแครอทที่ในถ้วยระบุว่า เป็นสิ่งที่ได้รับจากแม่ ในบทที่ 3 ผู้วิจัยตีความว่าแครอทเป็นสัญลักษณ์ของรางวัลในการประพฤติดี ดังนั้นเด็กดีย่อมได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่* ผู้วิจัยจึงตีความม้านั่งยาวที่กระต่ายสุภาพนิสัยดีนั่งอยู่ว่าเป็นเสมือนแท่นที่ใช้แสดงตัวอย่างของเด็กผู้มีพฤติกรรมดี นายกย่อง และเป็นที่ยอมรับของผู้ใหญ่ ขณะเดียวกัน การที่ไม่กระดานของม้านั่งยาวที่ใช้สำหรับนั่งมีลักษณะโค้งและแคบ ส่วนขาของแท่นเอียงและไม่ได้ตั้งฉากกับแผ่นกระดานสำหรับนั่ง กลับสื่อถึงความไม่มั่นคงของสถานภาพ และการวาดให้แท่นหันเอียงยังเผยให้เห็นพื้นที่ด้านหลังของกระต่ายสุภาพนิสัยดีว่ามีกระต่ายคู่ร้ายนิสัยไม่ดีวิ่งตรงมา เมื่อลากเส้นตามลำตัวของกระต่ายคู่ร้ายนิสัยดีจะได้เส้นตรงซึ่งเฉียงทับกับลักษณะการวางเท้าของกระต่ายสุภาพนิสัยดี และเมื่อลากเส้นตามลำตัวของกระต่ายสุภาพนิสัยดีจะเกิดจุดตัดขึ้นระหว่างเส้นตรงสองเส้น (ภาพที่ 106)

* ดูรายละเอียดบทที่ 3 หน้า 103-104

ภาพที่ 106 This is a nice gentle Rabbit.¹⁴

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

เมื่อเชื่อมโยงจุดปะทะกับฉากการแย่งชิงแครร์อตและมันฝรั่งจากกระต่ายสุภาพนิสัยไม่ดี ผู้วิจัยตีความจุดปะทะว่าแสดงความไม่พอใจของกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีผู้เป็นตัวแทนของเด็กเกเรและไร้มารยาท ดังนั้นพฤติกรรมของกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีที่แย่งชิงแครร์อตและมันฝรั่งอาจเป็นการต่อต้านผู้ใหญ่

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากระต่ายสุภาพนิสัยดีนั้นไม่ใช่ผู้ที่เด็กควรยึดถือเป็นตัวอย่างเช่นกัน เพราะพ็อตเตอร์เขียนตัวประกอบฉากกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีขึ้นไปย่นบนมันฝรั่งเพื่อแย่งแครร์อตว่ากระต่ายนิสัยไม่ดีไม่เอ่ยขอแครร์อต แต่ใช้กำลังแย่งชิง¹⁵ นอกจากแสดงพฤติกรรมที่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมของกระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดีแล้ว เมื่อพิจารณาลักษณะของกระต่ายสุภาพนิสัยดี ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์วาดให้กระต่ายสุภาพนิสัยดีนั่งยกเท้าขึ้นตัวเอียงบ่งบอกว่ากำลังจะหงายหลังตกลงจากมันฝรั่ง ทำนองหลังทำให้ลำตัวของกระต่ายสุภาพนิสัยดีมีขนาดย่นย่อผิดปกติ ไม่เพียงทำให้ดูตัวเล็กและอ่อนแอกว่ากระต่ายดุร้ายนิสัยไม่ดี ยังทำให้ดูตัวอ้วน กอปรกับริมฝีปากที่อ้าเล็กน้อย ท่ายื่นคอ กางแขน จึงดูน่าตลกขบขันมากกว่าน่าสงสาร (ภาพที่ 107)

¹⁴ Ibid., p. 133.

¹⁵ Ibid., p. 134.

ภาพที่ 107 He doesn't say "Please." He takes it!¹⁶

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในฉากกระต่ายสุภาพนิสดีถูกระต่ายดุร้ายนิสดีไม่ดีใช้กำลังไล่ออกไปจาก ม้านั่งยาวที่เคยนั่ง จนต้องไปซ่อนตัวในโพรงแคบๆ ด้วยความโศกเศร้า¹⁷ พ็อตเตอร์วาดฉาก ดังกล่าวในกรอบภาพวงรีแนวนอน ความดีของกรอบช่วยเน้นความแคบของโพรง และบังคับให้ กระต่ายสุภาพนิสดีต้องอยู่ในท่ายื่นสี่เท้า ลำตัวมอบชิดติดพื้น สืบถึงความฟ่ายแพ้และการยอมจำนน กอปรกับการใช้กิริยาก้มหน้าลง หูยาวลู่ไปกับลำตัวแทนที่จะตั้งตรง ยิ่งทำให้กระต่ายสุภาพนิสดีดูขลาดกลัว อ่อนแอ และไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ (ภาพที่ 108)

ภาพที่ 108 The good Rabbit creeps away, and hides in a hole. It feels sad.¹⁸

หลังจากกระต่ายดุร้ายนิสดีไม่ดีถูกลงโทษ พ็อตเตอร์เขียนถึงกระต่ายสุภาพนิสดีเพียงคำว่า กระต่ายนิสดีแอบดูเหตุการณ์จากในโพรงเท่านั้น¹⁹ และพ็อตเตอร์ยังคงใช้กรอบวงรีแนวนอน

¹⁶ Ibid., p. 134.

¹⁷ Ibid., p. 135.

¹⁸ Ibid., p. 135.

¹⁹ Ibid., p. 135.

สำหรับภาพประกอบ รวมถึงจัดวางท่าทางของกระต่ายสุภาพนิสดีให้ยื่นสีก้นทำตามความแคบของกรอบ จากภาพที่ 108 และ 109 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์จงใจใช้กรอบที่แคบเน้นท่าทางอ่อนแอและหวาดกลัวของกระต่าย ดังนั้นการใช้กรอบภาพเน้นความแคบของโพรงในภาพที่ 109 กอปรกับกระต่ายสุภาพนิสดีแอบดูเหตุการณ์ แต่ไม่ได้ออกไปช่วยเหลือกระต่ายคู่ร้ายนิสดีไม่น่าจะแสดงว่ากระต่ายตัวนี้ยังคงมีนิสัยฉลาดกลัว อ่อนแอ และไม่น่านับถือ (ภาพที่ 109)

ภาพที่ 109 The good Rabbit peeps out of its hole,²⁰

ส่วนกระต่ายคู่ร้ายนิสดีไม่ดีเป็นเด็กเข้มแข็งแตกต่างจากกระต่ายสุภาพนิสดี ทว่าการใช้กำลังแย่งแคร่รอดจากกระต่ายสุภาพนิสดีถือเป็นการใช้กำลังในทางมิชอบ ทำให้สุดท้ายกระต่ายคู่ร้ายนิสดีต้องเสียหนวดและหาง แสดงให้เห็นว่าเด็กเข้มแข็ง แต่ใช้ความเข้มแข็งของตนทำร้ายผู้อื่นเฉกเช่นกระต่ายคู่ร้ายนิสดีไม่ดี ย่อมต้องได้รับบทลงโทษเช่นเดียวกัน การที่ตัวละครกระต่ายสุภาพนิสดีซึ่งอ่อนแอเกินไป ส่วนกระต่ายคู่ร้ายนิสดีแข็งแรง แต่ทำตนเป็นอันธพาลและใช้กำลังในทางที่ผิด ล้วนต้องรับบทลงโทษจากความประพฤติของตน สรุปได้ว่าหนังสือภาพเรื่องนี้สอนให้เด็กเป็นคนเข้มแข็ง ยืนหยัดด้วยตนเอง รวมถึงรู้จักตอบโต้ผู้มารังแกเพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของตน ขณะเดียวกัน ผู้เข้มแข็งไม่ควรรังแกผู้อื่น

การนำเสนอตัวละครเด็กเกรที่ควรเรียนรู้มารยาทและกฎเกณฑ์ของสังคมสามารถพบเห็นอีกครั้งใน *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* ผู้วิจัยแบ่งตัวละครออกเป็นสองกลุ่มตามลักษณะของตัวละคร คือ กลุ่มตุ๊กตา ประกอบด้วยลูซินดาและเจน และกลุ่มหนูประกอบด้วยทอม ทัมป์และฮันคา มันคา แม้ว่าพ็อตเตอร์เขียนให้ลูซินดาและเจนเป็นเจ้าของบ้านตุ๊กตา ส่วนทอม ทัมป์และฮันคา มันคาเป็นสามีและภรรยา ผู้วิจัยกลับเห็นว่าตัวละครทั้ง

²⁰ Ibid., p. 138.

สองกลุ่มนี้ต่างเป็นตัวแทนของเด็ก และจัดว่า *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* เป็นหนังสือภาพที่นำเสนอคำสอนมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก

ตัวละครที่ผู้วิจัยวิเคราะห์เป็นกลุ่มแรก คือ ลูซินดาและเจน พ็อตเตอร์แนะนำตัวละครทั้งสองตั้งแต่เริ่มเรื่อง จากภาพประกอบและตัวบทภาพแรก พ็อตเตอร์วาดบ้านตุ๊กตาหลังใหญ่ จัดวางลูซินดาให้นั่งอยู่หน้าบ้านตุ๊กตา ส่วนเจนอยู่บนหลังคา แสดงว่าตัวละครมีความสัมพันธ์กับบ้าน พร้อมกับเน้นสถานภาพของตุ๊กตาว่าเป็นเพียงของเล่นหรือไม่ใช่เจ้าของบ้านตุ๊กตาที่แท้จริง จากนั้นจึงเน้นย้ำประเด็นความเป็นเจ้าของบ้านอีกครั้งในตัวบทประกอบภาพที่ 110 เขียนว่าบ้านตุ๊กตาเป็นของตุ๊กตาสองตัว ชื่อ ลูซินดาและเจน หรืออย่างน้อยที่สุด บ้านเป็นของลูซินดา เพียงแต่ลูซินดาไม่เคยสั่งอาหาร ส่วนเจนแม้เป็นแม่ครัว ทว่าไม่เคยทำอาหาร เพราะอาหารเย็นทั้งหมดซื้อสำเร็จรูป และบรรจุอยู่ในกล่องที่เต็มไปด้วยแผ่นไม้บางๆ สำหรับป้องกันมิให้อาหารปลอมแตก (ภาพที่ 110)

ภาพที่ 110 It belonged to two Dolls called Lucinda and Jane; at least it belonged to Lucinda, but she never ordered meals.

Jane was the Cook; but she never did any cooking, because the dinner had been bought ready-made, in a box full of shavings.²¹

จากตัวบทข้างต้น ในย่อหน้าที่หนึ่ง พ็อตเตอร์ระบุว่าบ้านตุ๊กตาเป็นของตุ๊กตาสองตัว จากนั้นจึงแก้ไขประโยคที่สองว่าอย่างน้อยที่สุดบ้านตุ๊กตาเป็นของลูซินดา โดยใช้คำว่า “at least” แสดงความไม่มั่นใจพร้อมกับสะท้อนความไม่มั่นคงทางด้านสถานภาพ ความสามารถในการสลั

²¹ Ibid., p. 71.

บทบาทตามแต่เจ้าของกำหนด และการมีผู้อื่นคอยควบคุมชีวิตของตุ๊กตา ตัวละครที่เป็นเจ้าของบ้าน คือ ลูซินดา สถานภาพเจ้าของบ้านของเธอพ้องกับรูปลักษณ์ของตุ๊กตากระเบื้องสวมชุดลูกไม้ราคาแพงที่พ็อดเตอร์นำเสนอผ่านภาพประกอบ บ่งบอกว่าเธอเป็นตุ๊กตาเด็กผู้หญิงชั้นสูงเจ้าของบ้าน²² แตกต่างจากเจนที่เป็นเพียงตุ๊กตาไม้ราคาถูกและสวมผ้ากันเปื้อนเต็มตัวแสดงบทบาทแม่ครัว²³ ข้อมูลว่าลูซินดาผู้เป็นเจ้าของบ้านไม่เคยสั่งให้เจนทำอาหาร กอปรกับผู้วิจัยพบว่าพ็อดเตอร์จัดทำทางของลูซินดาให้ยกมือซ้ายขึ้นยื่นไปข้างหน้า คล้ายกับท่าทางออกคำสั่งให้เจนที่อยู่ฝั่งตรงกันข้ามกับเธอทำอาหาร ทว่าจากการจัดทำทางของเจนให้ยื่นตรงเคียงข้างด้วยนาฬิกาของเล่น ไม่ได้จัดวางท่าทางขยับหรือทำกิจกรรมของคนรับใช้ น่าจะหมายความว่าเจนไม่ทำตามคำสั่งของลูซินดา สาเหตุที่ลูซินดาไม่สามารถสั่งการเจนได้จึงน่าจะเป็นเพราะลูซินดาไม่ใช่ผู้มีอำนาจในบ้านอย่างแท้จริง ขณะเดียวกัน แม้เจนจะเป็นแม่ครัวและตัวสูงเหมือนกับผู้ใหญ่ แต่เจนไม่ทำอาหาร และอาหารของลูซินดากับเจนเป็นอาหารสำเร็จรูปที่อยู่ในกล่อง แสดงเจนขาดความสามารถในฐานะผู้หญิงที่โตแล้ว ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าทั้งลูซินดาและเจนต่างเป็นตัวแทนของเด็กผู้หญิงที่อยู่ในโอวาทของแม่

ในฉากต่อมา พ็อดเตอร์นำเสนอภาพอาหารปลอมวางหน้ากล่องที่เปิดฝาออก และมีวัสดุสำหรับรองกันกระแทกโผล่ออกมา พ็อดเตอร์ใช้สีน้ำตาลแดง สีแดง สีส้ม สีเหลือง สีชมพู และสีขาวในการระบายอาหารทำให้อาหารในภาพมีสีสันสดใสน่ารับประทาน เช่นเดียวกับตุ๊กตาที่พ็อดเตอร์เขียนให้มีบ้านหลังใหญ่สวยงามและน่าจะมีความสุข ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าพ็อดเตอร์น่าจะใช้อาหารปลอมเพื่อเปรียบเทียบระหว่างตุ๊กตาที่ภายนอกดูมีความสุข กับการจัดวางอาหารปลอมนอกกล่องอย่างไม่เป็นระเบียบเหมือนกับสื่อถึงอิสระ แต่การวาดให้อาหารอยู่ร่วมกับกล่องแทนที่จะวาดเฉพาะอาหารเท่านั้น กอปรกับตัวบทภาพที่ 111 บรรยายว่าอาหารปลอมสวยงามเป็นอย่างมาก เพียงแต่ไม่สามารถนำออกมาจากจานได้²⁴ ตัวบทและภาพประกอบที่แสดงว่าอาหารต้องอยู่คู่กับกล่องและถูกติดเข้ากับจาน สะท้อนให้เห็นว่าการที่เด็กผู้หญิงต้องประพฤติตนให้อยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ และได้รับการปฏิบัติอย่างดีนั้นอาจไม่ใช่รางวัลเสมอไป เพราะการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ทำให้เด็กผู้หญิงขาดอิสระ เจกเช่นอาหารปลอมซึ่ง

²² Frances Armstrong, "The dollhouse as ludic space, 1690-1920," *Children's Literature* 24 (1996): 44.

²³ *Ibid.*, p. 44.

²⁴ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 72.

ถูกจัดวางอย่างอิสระแต่กลับติดอยู่กับจาน ดังนั้นการทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพียงอย่างเดียวจึงอาจไม่ใช่สิ่งที่เด็กผู้หญิงควรประพฤติตาม (ภาพที่ 111)

ภาพที่ 111 There were two red lobsters and a ham, a fish, a pudding, and some pears and oranges.²⁵

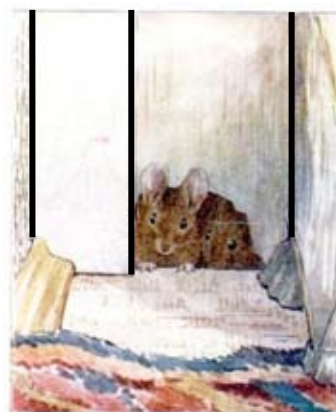
สำหรับทอม ทัมป์และฮันคา มันคา พ็อดเตอร์เริ่มแนะนำตัวละครทั้งสองในภาพที่ 112 เมื่อลูซินดาและเจนนักรถเข็นเด็กออกไปจากห้องในตอนเช้า ทำให้ห้องเด็กกว้างเปล่าและเงียบมาก จนกระทั่งได้ยินเสียงของทอม ทัมป์กับฮันคา มันคาที่ดังมาจากมุมห้องใกล้กับเตาผิง ทอม ทัมป์ไหล่น้ำออกมาดูสภาพภายในห้องแล้วกลับเข้าไป หลังจากนั้นฮันคา มันคา ภรรยาของเขาจึงไหล่น้ำออกมาดูบ้าง และพบว่าไม่มีใครอยู่ในห้อง ฮันคา มันคาจึงลงเสียงออกไปบนผ้าน้ำมันใต้กล่องใส่ถ่าน²⁶ การที่พ็อดเตอร์เขียนว่าลูซินดาและเจนนักรถเข็นเด็กออกไปจากห้องโดยละเว้นวิธีที่ตุ๊กตาออกไปจากห้อง เมื่อพิจารณาลักษณะของตุ๊กตาที่ไร้ชีวิตและต้องมีผู้ควบคุมตลอดเวลา ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าเด็กผู้หญิงเจ้าของตุ๊กตาเป็นผู้เข็นรถเข็นเด็กออกไปส่งผลให้ในห้องปราศจากผู้ควบคุม เป็นการสะท้อนให้เห็นอิสระของทอม ทัมป์และฮันคา มันคาซึ่งแอบดูเหตุการณ์ทั้งหมดจากรูหนู

ขณะเดียวกัน การที่ทอม ทัมป์กับฮันคา มันคาต้องซ่อนอยู่ในรูหนู และสามารถเข้ามาในห้องได้ต่อเมื่อเจ้าของห้องไม่อยู่ แสดงว่าตัวละครทั้งสองไม่มีอำนาจภายในบ้าน ลักษณะไร้อำนาจยังได้รับการเน้นย้ำในภาพประกอบ พ็อดเตอร์เลือกวาดตัวละครหนูแอบดู

²⁵ Ibid., p. 72.

²⁶ Ibid., p. 72.

เหตุการณ์ในห้อง โดยใช้เส้นของบัว (moulding)* และพื้นของกล่องใส่ถ่านที่พุ่งชนกันเน้นความสำคัญของตัวละครหนู รวมถึงเส้นตรงของพื้นซึ่งแบ่งแยกพื้นที่ของหนูและพื้นที่ภายในห้อง แสดงว่าหนูไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของห้อง และเมื่อลากเส้นตามโครงร่างขององค์ประกอบในภาพพบว่าเส้นขององค์ประกอบส่วนใหญ่ในภาพเป็นเส้นตรงแนวตั้ง ขนานกับเส้นของมุมห้อง ขอบไม้ ใกล้เคียงกับรูปหนู และกล่องใส่ถ่าน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเส้นตรงที่ผู้วิจัยลากนั้นขนานกับพื้นที่ของหนู และตอบรับกับกรอบภาพสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้งซึ่งช่วยเน้นย้ำความใหญ่โตของห้อง พร้อมกับเน้นย้ำขนาดของหนูที่ตัวเล็กกว่าห้องมากน่าจะสื่อว่าหนูเป็นสัตว์อ่อนแอ โดยเฉพาะพืดเตอร์วาดทอม ทัมบ์วางมือบนพื้นพลาจโก่งตัวไหลหน้าออกมา สายตาจ้องไปยังข้างหน้าที่มีพรมหลากสีในพื้นที่ของห้องอย่างรั้งรอ ยิ่งเป็นการย้ำว่าหากเด็กกับพี่เลี้ยงยังอยู่ในห้อง พวกหนูจะไม่สามารถทำอะไรได้ตามใจ (ภาพที่ 112)

ภาพที่ 112 One morning Lucinda and Jane had gone out for a drive in the doll's perambulator. There was no one in the nursery, and it was very quiet. Presently there was a little scuffling, scratching noise in a corner near the fireplace, where there was a hole under the skirting-board.

Tom Thumb put out his head for a moment, and then popped it in again.
Tom Thumb was a mouse.

* บัว (moulding) คือ แถบแคบๆ ใช้สำหรับล้อมกรอบภาพจิตรกรรมหรือส่วนขอบของพื้นผนัง ด้านล่างและด้านบน หรือใช้ตกแต่งองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมและเครื่องเรือน มักทำจากไม้หรือวัสดุเดียวกับสิ่งที่ใช้ประดับ และอาจมีการแกะสลักเป็นลวดลายต่างๆ (ผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงจาก Michael Clarke, *The concise Oxford dictionary of art terms*, p. 158.)

A minute afterwards, Hunca Munca, his wife, put her head out, too; and when she saw that there was no one in the nursery, she ventured out on the oilcloth under the coal-box.²⁷

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

เมื่อพิจารณาลักษณะไร้พลังอำนาจของหนู กอปรกับขนาดตัวเล็กเทียบเท่ากับตุ๊กตาลูซินดาและเจนซึ่งผู้วิจัยตีความว่าเป็นตัวแทนของเด็ก น่าจะตีความได้ว่าทอม ทัมบ์และฮันคา มันคาเป็นตัวแทนของเด็ก ส่วนสถานภาพสามีภรรยาอาจไม่ได้หมายความว่าตัวละครทั้งสองตัวเป็นผู้ใหญ่ เพราะมีลักษณะของการอุปโลกน์ขึ้นมา เปรียบได้กับสถานภาพเจ้าของบ้านตุ๊กตาของลูซินดาและอาชีวะแม่ครัวของเจน เนื่องจากตอนต้นเรื่องฟ็อตเตอร์ยังไม่ได้เขียนให้ทอม ทัมบ์และฮันคา มันคาทำหน้าที่ของสามีและภรรยา ตีความได้ว่าทั้งสองยังเป็นเด็กจึงไม่สามารถทำหน้าที่ของผู้ใหญ่ได้

นอกเหนือจากภาพที่ 112 แสดงให้เห็นว่าทอม ทัมบ์และฮันคา มันคาเป็นเด็กแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าภาพประกอบยังสะท้อนให้เห็นกลุ่มของเด็กที่ตัวละครทั้งสองเป็นตัวแทน หากพิจารณาการใช้สีพบว่าฟ็อตเตอร์ใช้สีขาวระบายสีของห้องนั่งเล่น พร้อมทั้งใช้สีส้มสดใส คือ สีเหลือง สีแดง และสีน้ำเงินระบายพรมเช็ดเท้าทำให้ภายในห้องสว่างไสว ตัดกับพื้นที่ของหนูที่ดูมืดทึบ การที่ฟ็อตเตอร์ใช้สีเข้มระบายหนูแทนความมืดภายในรู ตลอดจนเงาของตู้ใส่ถ่านที่ตกกระทบบนพื้นกับผนังห้องใกล้เคียงกับรู หนู ตู้ใส่ถ่านนี้แสดงความสกปรกไม่น่าอยู่ของที่อยู่อาศัย เมื่อพิจารณาร่วมกับการตีความด้านประติมานวิทยาว่าความมืดเป็นสัญลักษณ์แทนความมืดบอดแห่งจิตวิญญาณและความชั่วร้าย²⁸ และแสงสว่างเป็นสัญลักษณ์ของพระคริสต์และความดีงาม²⁹ กอปรกับการเรียกช่วงแรกของยุคกลางในประวัติศาสตร์ยุโรปว่ายุคมืด (Dark Ages) อันเป็นยุคสมัยที่ประชาชนขาดความเจริญด้านสติปัญญา³⁰ รวมถึงเรียกช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งปรากฏการเคลื่อนไหวทางความคิดในยุโรปและเป็นยุคแห่งเหตุและผล³¹ ว่ายุคเรืองปัญญา (The Age of Enlightenment) ยังสะท้อนแนวความคิดความมืดเป็นสัญลักษณ์ของอวิชชา และแสงสว่าง

²⁷ Ibid., p. 72.

²⁸ จอร์จ เฟอร์กูสัน, *เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์*, แปลโดย กุลวดี มกราภิรมย์, หน้า 49.

²⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 52.

³⁰ “ยุคมืด.” *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒*. [ออนไลน์] 18 มีนาคม 2555. แหล่งที่มา:

<http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>.

³¹ Ellen Judy Wilson and Peter Hanns Reill, *Encyclopedia of the enlightenment* (New York: Facts on File, 2004) p. 577.

เป็นสัญลักษณ์ของปัญญา การลงสีเงาในพื้นที่ของหนูจึงน่าจะสะท้อนให้เห็นว่าหนูมีลักษณะของเด็กที่ขาดความรู้ ยังไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องกริยามารยาท สอดคล้องกับการวาดหนูในลักษณะเปลือยเปล่าสื่อถึงความไร้อารยะและการขาดคุณธรรม³²

ลักษณะของเด็กที่ขาดความรู้ได้รับการเน้นย้ำอีกครั้งในภาพที่ 113 เกี่ยวกับทอม ทัมป์และฮันคา มันคาขึ้นไปยังชั้นบนของบ้านตุ๊กตา เมื่อมองเข้าไปในห้องรับประทานอาหาร พวกเขาพากันส่งเสียงร้องด้วยความยินดีที่พบอาหารเย็นนำรับประทานวางอยู่บนโต๊ะพร้อมไปดด้วยช้อน มีด และส้อม รวมถึงเก้าอี้ตุ๊กตาขนาดพอดีกับตัวหนูให้รับประทานได้อย่างสะดวกสบาย³³ พ็อตเตอร์เน้นความรู้สึกยินดีด้วยภาพทอม ทัมป์ และฮันคา มันคายืนขึ้นยกมือเหมือนพยายามเอื้อมคว้าอาหาร เมื่อมองภาพในลักษณะสองมิติ มือของทั้งสองจะอยู่ชิดกับโต๊ะแสดงว่าพวกเขาดีใจที่จะได้เข้าไปกินอาหาร โดยมีดอกไม้สีชมพูและม่วงดูสดใสด้านมุมซ้ายของผู้อ่านเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึกยินดีของหนูสองตัว ทว่าเมื่อพิจารณาการระบายสีพื้นที่ซึ่งหนูนอนอยู่ พบว่าพ็อตเตอร์ใช้สีเทาระบายเงาของผนังห้องที่หนูนอนอยู่ กอปรกับตัวบทเกี่ยวกับหนูเข้าใจผิดว่าอาหารที่พวกเขาเห็นเป็นของจริง อาจจะเป็นการเน้นย้ำว่าหนูขาดความรู้ (ภาพที่ 113)

ภาพที่ 113 Tom Thumb and Hunca Munca went upstairs and peeped into the dining-room. Then they squeaked with joy!

Such a lovely dinner was laid out upon the table! There were tin spoons, and lead knives and forks, and two dolly-chairs--all so convenient!³⁴

³² จอร์จ เฟอร์กูสัน, *เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์*, แปลโดย กุลวดี มกราภิรมย์, หน้า 63.

³³ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 74.

³⁴ *Ibid.*, p. 74.

เมื่อหนูพบว่าอาหารเป็นอาหารปลอม ภาพที่ 113 จึงเป็นการเน้นย้ำภัยของความไม่รู้ การที่พวกหนูพยายามทำลายอาหารปลอมจนกระทั่งภายในบ้านกรุงรัง สื่อว่าการกระทำอันเกิดขึ้นจากความเขลาและไร้มารยาทเป็นสิ่งไม่ดี ตรงกับคำว่า "bad" ของชื่อเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* ดังนั้นหนูที่ไร้การอบรมสั่งสอนและไม่สามารถควบคุมตนเองย่อมไม่ใช่ตัวแทนของเด็กที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง

ในขณะที่ลูซินดากับเจนเป็นตัวแทนของเด็กที่อยู่ในภาวะเปียบ ส่วนหนูเป็นตัวแทนของเด็กที่ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งความรู้และมารยาท ผู้วิจัยกลับมีความเห็นว่าตัวละครทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เห็นได้จากภาพที่ 114 พ็อตเตอร์บรรยายว่าเมื่อฮันคา มันคาน่าเก้าอี้กลับไปยังรูหนู เธอได้ยินเสียงคนกำลังพูดคุยกัน หนูทั้งสองจึงรีบวิ่งกลับรู ในเวลาเดียวกับที่พวกตุ๊กตากลับมา³⁵ และแสดงภาพลูซินดากับเจนกลับมาจากการนั่งรถเล่น พบกับพวกหนูกำลังหอบหิ้วข้าวของที่มีประโยชน์กับตนเองลงรู การวาดรถอยู่ตรงประตูที่เพิ่งเปิดออก แสดงความหยุดนิ่ง แตกต่างจากหนูที่อยู่ในท่าวิ่งสื่อถึงความเร็วและร้อนรน แสดงว่าตุ๊กตาปล่อยให้หนูหนีไป ไม่ได้ตามจับทวงของคืน (ภาพที่ 114)

ภาพที่ 114 Hunca Munca was just returning with another chair, when suddenly there was a noise of talking outside upon the landing. The mice rushed back to their hole, and the dolls came into the nursery.³⁶

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสังเกตว่าในภาพที่ 114 พ็อตเตอร์วาดให้เห็นกำลังยืมราวกับพอใจที่หนูนำข้าวของในบ้านที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อตุ๊กตาออกไป สอดคล้องกับตัวบทของฉากต่อมา เมื่อลูซินดา

³⁵ Ibid., p. 80.

³⁶ Ibid., p. 80.

นั่งบนเตาปรุงอาหารที่พลิกคว่ำ พลางจ้องมองสภาพของบ้านที่ถูกหนูทำลายรื้อค้น ส่วนเจนนี่ พิงตู้ในห้องครัวแล้วยิ้ม โดยที่ไม่มีใครพูดอะไร

What a sight met the eyes of Jane and Lucinda!

Lucinda sat upon the upset kitchen stove and stared; and Jane leant against the kitchen dresser and smiled—but neither of them made any remark.³⁷

การที่เจนนี่ยิ้มแสดงว่าเธอพอใจที่หนูทำลายความเป็นระเบียบเรียบร้อยจนเกินไป จึงอาจสรุปได้ว่า สำหรับตุ๊กตาแล้วหนูไม่ได้เป็นเพียงผู้ทำลายหรือสร้างความวุ่นวายเท่านั้น หนูยังทำหน้าที่ผู้ชี้แนะให้ลูชินดากับเจนนี่ออกจากกฎเกณฑ์ที่ควบคุมพวกเธอ พร้อมทั้งปลดปล่อยพวกเธอสู่อิสรภาพ

ทางด้านตัวละครทอม ทัมป์และฮันคา มันคา การขโมยของจากบ้านตุ๊กตาอาจมีนัยยะของการรับการสั่งสอนความประพฤติ เห็นได้จากภาพที่ 115 พ็อตเตอร์เขียนว่าทอม ทัมป์และฮันคา มันคาทิ้งชั้นหนังสือและกรงนกได้กล่อ่งใส่ถ่าน สิ่งที่ฮันคา มันคานำไปใช้ คือ เปลเด็กและชุดของลูชินดา³⁸ เนื้อหาเกี่ยวกับฮันคา มันคา มีความสอดคล้องกับภาพประกอบซึ่ง พ็อตเตอร์วาดให้ฮันคา มันคาที่กำลังเลี้ยงลูกสวมเครื่องแต่งกายของลูชินดาอันเป็นสัญลักษณ์ของความรู้และกฎเกณฑ์ของสังคม แสดงว่าฮันคา มันคาได้เรียนรู้หน้าที่ของแม่ และการรับกฎเกณฑ์ที่ทำให้เธอเติบโตเป็นผู้ใหญ่สามารถทำหน้าที่ของแม่ได้ ส่วนการให้ลูกนอนเปล ในภาพพบว่าพ็อตเตอร์ระบายขอบของเปลหวายสานและวาดเส้นหวายให้เอียงในแนวทแยงเดียวกันอย่าง เป็นระเบียบ ทำให้ผู้วิจัยตีความว่าฮันคา มันคาสอนกฎระเบียบให้กับลูกๆ โดยกฎระเบียบเป็นสิ่งที่ตียกเว้นกฎระเบียบที่มากจนเกินไป และสมควรเลือกรับเฉพาะกฎระเบียบที่จำเป็นเท่านั้น เจกเช่นพวกหนูที่นำเฉพาะของใช้จำเป็นกลับมามีเท่านั้น ส่วนตู้ใส่หนังสือปลอมที่สื่อถึงการแสวงหาความรู้ และกรงนกอันเป็นสัญลักษณ์ของการควบคุมบังคับที่มากจนเกินไปควรล้วนถูกทิ้งเอาไว้ในห้องเด็ก (ภาพที่ 115)

³⁷ Ibid., p. 81.

³⁸ Ibid., p. 81.

ภาพที่ 115 The book-case and the bird-cage were rescued from under the coal-box—but Hunca Munca has got the cradle, and some of Lucinda's clothes.³⁹

การหลีกเลียงกฎระเบียบที่ควบคุมชีวิตของเด็กจนกระทั่งเกินพอดีได้รับการตอกย้ำในฉากทอม ทัมบ์และฮันคา มันคาพาตุ๊กๆมาอยู่กับดักหนู การที่ตัวบทประกอบภาพที่ 116 แสดงเพียงคำพูดของพี่เลี้ยงเด็กว่าเธอต้องการวางกับดักหนู⁴⁰ เป็นการเน้นว่ากับดักหนูมีอำนาจในการลงโทษผู้ฝ่าฝืนด้วยความตาย สื่อถึงการควบคุมที่มากจนเกินไปของผู้ใหญ่ และอาจตีความภาพของหนู ยืนล้อมรอบกับดักหนู โดยมีทอม ทัมบ์ชี้ไปยังกับดัก เขาโน้มตัวเข้าไปใกล้ลูกหนู พร้อมกับเอามือป้องปากเหมือนกำลังเตือนไม่ให้ลูกหนูเข้าไปใกล้กับดัก สื่อถึงการรู้เท่าทันการควบคุม และทอม ทัมบ์เป็นพ่อที่ให้อิสระแก่ลูก (ภาพที่ 116)

ภาพที่ 116 But the nurse said,—“I will set a mouse-trap!”⁴¹

³⁹ Ibid., p. 81.

⁴⁰ Ibid., p. 81.

⁴¹ Ibid., p. 83.

พ็อตเตอร์นำเสนอผลดีจากการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของหนู รวมถึงความรู้สึกดีซึ่งหนูมีต่อลูซินดาและเจนที่ทำให้ได้เรียนรู้กฎเกณฑ์และความรู้อันเป็นประโยชน์ในภาพที่ 117 พ็อตเตอร์เขียนว่าทอม ทัมพ์พบเหรียญหกเพนนีโค้งงอใบหนึ่งใต้พรมหน้าเตาผิง และในวันคริสต์มาสอีฟ ทอม ทัมพ์กับฮันคา มันคาได้นำเหรียญดังกล่าวใส่ในถุงเท้าของลูซินดาและเจน พร้อมกับวาดภาพหนูกลับมาในบ้านตุ๊กตาเพื่อจ่ายค่าเสียหาย ผู้อ่านจะเห็นภาพของห้องที่มีถุงเท้าวางเรียงลาดบนพื้นและพาดปลายเตียง โดยมีเจนยิ้มแย้มและยกมือข้างหนึ่งแสดงความดีใจ ส่วนลูซินดามีท่าทางหวาดกลัว สภาพของบ้านที่เปลี่ยนไปสะท้อนให้เห็นความพยายามในการปรับเปลี่ยนตนเองของเด็กผู้หญิง สืบเนื่องจากการที่หนูใส่ของขวัญในถุงเท้าตามธรรมเนียมการให้ของขวัญคริสต์มาส กอปรกับพ็อตเตอร์ระบุในตัวเองว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในวันคริสต์มาสอีฟ อาจตีความได้ว่าวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของตุ๊กตาเป็นของขวัญจากหนู (ภาพที่ 117)

ภาพที่ 117 He found a crooked sixpence under the hearth-rug; and upon Christmas Eve, he and Hunca Munca stuffed it into one of the stockings of Lucinda and Jane.⁴²

พ็อตเตอร์จับเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* โดยให้ฮันคา มันคาถืออุปกรณ์ทำความสะอาดเข้ามาในบ้าน ฮันคา มันคาเป็นตัวละครเพศหญิงย่อมมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่บ้าน ผู้วิจัยตีความฮันคา มันคาที่เลือกทำงานบ้านว่าเมื่อเด็กรู้จักหน้าที่ของตน เฉกเช่นฮันคา มันคาผู้ตระหนักว่าผู้หญิงควรเป็นแม่บ้านแม่เรือน ย่อมแสดงว่าเด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นแล้ว (ภาพที่ 118)

⁴² Ibid., p. 83.

ภาพที่ 118 And very early every morning—before anybody is awake—Hunca Munca comes with her dust-pan and her broom to sweep the Dollies' house!⁴³

สรุปแล้ว หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* แสดงให้เห็นว่าเด็กที่อยู่ในภาวะเบี่ยงเบนมากเกินไปหรือขาดการอบรมสั่งสอนอย่างสิ้นเชิงนั้น ล้วนแต่ไม่ใช่คุณสมบัติที่พึงประสงค์ เนื่องจากเด็กมีอิสระในการเลือกปฏิบัติภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคม การที่เด็กสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างเหมาะสมนั้นย่อมต้องผ่านการเรียนรู้ขัดเกลาตนเอง จนกระทั่งเด็กรู้เท่าทันการควบคุมที่มากเกินไปและมีอิสระ แต่ในขณะเดียวกัน เด็กควรตระหนักถึงหน้าที่ของตนจึงจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ นอกจากนี้ การที่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเด็กทั้งสองกลุ่มใน *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* เป็นไปในลักษณะที่ดี แตกต่างจากความสัมพันธ์ใน *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัทกิน* และ *เดอะ สตอรี ออฟ อะ เฟียร์ส แบด แรบบิต* อาจนำไปสู่ข้อสรุปว่าการที่เด็กจะสามารถเรียนรู้มารยาททางสังคม มีพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับในสังคมที่เหมาะสมต่อ วัย เพศ หรือสถานภาพของตน และเลิกพฤติกรรมที่ผิดวัน ต่อต้านกฎเกณฑ์ หรือเชื่อฟังผู้ใหญ่มากเกินไปจนกระทั่งขาดอิสระ ย่อมเกิดจากการเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ข้อดีและข้อเสียของการต่อต้านและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่

คำสอนมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่เป็นคำสอนที่ปรากฏให้เห็นมากที่สุดหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคำสอนมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็กในหนังสือภาพ

⁴³ Ibid., p. 84.

ชุด *เดอะ เทลส์* ซึ่งมีเพียงสามเรื่องเท่านั้น ดังที่นำเสนอการวิเคราะห์ในหัวข้อ 4.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะสะท้อนให้เห็นความสำคัญของผู้ใหญ่ในฐานะแบบอย่างของเด็ก และทฤษฎีเกี่ยวกับเด็กที่เปรียบเสมือนผ้าขาวสามารถอบรมสั่งสอนได้ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาสถานภาพของตัวละครและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเด็กกับตัวละครผู้ใหญ่ ผู้วิจัยแบ่งคำสอนมารยาทตามความสัมพันธ์ของตัวละครเด็กกับตัวละครผู้ใหญ่ออกเป็นสองหัวข้อ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสมาชิกในครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลอื่น

4.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสมาชิกในครอบครัว

ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสมาชิกในครอบครัวในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ส่วนใหญ่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างลูกกับพ่อและแม่ สำหรับหนังสือภาพในหัวข้อนี้แบ่งเป็นหนังสือภาพที่ตัวละครปีเตอร์ แรบบิตมีบทบาท หรือที่บทความ “Peter, Potter, Rabbits, Robbers” ของโรส โลเวลล์-สมิทเรียกว่า *หนังสือภาพชุดปีเตอร์ แรบบิต* ประกอบด้วย *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* และ *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน* บันนี่ รวมถึง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟล็อปซี บันนี่ส์* และหนังสือภาพที่ตัวละครทอม คิตเทนมีบทบาทสำคัญ ประกอบด้วย *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* และ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเด็กกับสมาชิกในครอบครัว สิ่งที่น่าสนใจ คือ หนังสือภาพชุด *ปีเตอร์ แรบบิต* และหนังสือภาพที่มีทอม คิตเทนเป็นตัวละครเอกต่างนำเสนอคำสอนมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเด็กผู้ชายกับแม่ผู้ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกตามลำพังหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว โดยผู้วิจัยวิเคราะห์หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* เป็นเรื่องแรก

เมื่อพิจารณาบทเปิดเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* (ภาพที่ 119)

ONCE UPON A TIME there were four little Rabbits, and their names were —

Flopsy,
Mopsy,
Cotton-tail,
and Peter.

They lived with their Mother in a sand-bank, underneath the root of a very big fir-tree.

ภาพที่ 119 Once upon a time there were four little Rabbits, and their names were— Flopsy, Mopsy, Cotton-tail, and Peter. They lived with their Mother in a sand-bank, underneath the root of a very big fir-tree.⁴⁴

จากตัวบทข้างต้น พ็อตเตอร์เขียนถึงลูกกระต่ายทั้งสี่ตัว คือ ฟลอปซี มีอปซี ค็อตตอน-เทล และ ปีเตอร์ แรบบิต การจัดเรียงชื่อของลูกกระต่ายทั้งสี่คนละบรรทัดกัน ชื่อลูกกระต่ายตัวแรกสุด คือ ฟลอปซี อยู่ชิดด้านขวามือของผู้อ่านและเกี่ยวกับเครื่องหมาย “—” ซึ่งทำหน้าที่เหมือนเส้น นำสายตาให้ผู้อ่านไล่สายตาจากคำว่า “Once” ทางด้านซ้ายมือของผู้อ่านไปยังด้านขวา และ ย้อนกลับไปทางซ้ายมือ ชื่อของตัวละครที่วางเหลื่อมกันไปทางด้านซ้ายเกิดเป็นเส้นตรงพาดเฉียง จากด้านขวาลงไปยังด้านซ้าย เชื่อมกับตัวบทด้านล่าง คู่อักษรกับพยัญชนะตัว Z โดยมีย่อหน้า สุดท้ายซึ่งมีความยาวมากที่สุดทำให้ส่วนฐานของตัว Z คมมั่นคง เมื่อคำนึงถึงเนื้อหาของย่อหน้า สุดท้ายซึ่งแนะนำตัวละครแม่ และบรรยายว่าครอบครัวกระต่ายอาศัยอยู่ใต้รากของต้นเฟอ์ร ต้นใหญ่ ผู้วิจัยจึงตีความฐานของตัว Z กอปรกับลักษณะบ้านกระต่ายที่อยู่ใต้ดินและต้นเฟอ์ร ขนาดใหญ่ที่ล้วนมีลักษณะมั่นคงแข็งแรง สื่อถึงมิสซิสแรบบิตในฐานะหัวหน้าครอบครัวว่าเป็นที่พึ่งพาของลูกๆ สอดคล้องกับภาพของแม่ในภาพประกอบ จากการอ่านภาพโดยเรียงกระต่ายจาก ชั้นบน ทางด้านขวามือของผู้อ่านที่ไหลออกมาจากโพรงบริเวณรากไม้ ไหลไปทางด้านซ้ายและ ย้อนกลับมาทางขวาในแถวล่าง วิธีเดียวกับการอ่านชื่อกระต่ายในตัวบท การวาดให้แม่กระต่าย ตัวใหญ่ส่วนลูกกระต่ายตัวเล็กสื่อถึงสถานภาพของแม่ที่ปกป้องลูกจากภัยคุกคาม ในที่นี้ คือ ผู้อ่านซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานจากการที่พ็อตเตอร์วาดให้แม่ยืนอยู่กึ่งกลางของบ้าน ตัวหันเข้าหาบ้าน สื่อถึงความเอาใจใส่ลูก ส่วนการหันหน้ามาของผู้อ่านคล้ายกับกำลังประจันหน้ากับสายตา ภายนอกที่พยายามมองเข้าไปในบ้านของตน สื่อถึงการปกป้องคุ้มครองครอบครัว

ขณะเดียวกัน เมื่อสังเกตลูกกระต่าย ผู้วิจัยพบว่าหัวของลูกกระต่ายเพียงสาม ตัวเท่านั้น ส่วนตัวที่ไหลออกมาจากโพรงไม้ เนื่องจากตัวและหัวของกระต่ายมีลักษณะไม่สมส่วน ตัวของกระต่ายจึงน่าจะเป็นของลูกกระต่ายตัวที่ไม่ไหลออกมาจากโพรง หากใช้วิธีอ่านชื่อ จากขวาไปซ้ายในตัวบทเพื่อพิจารณาชื่อของลูกกระต่าย พบว่ากระต่ายตัวที่ไม่ยอมไหลหัวออกมา จากโพรงไม้ คือ ปีเตอร์ แรบบิต ดังนั้นภาพประกอบภาพแรกจึงแนะนำปีเตอร์ แรบบิตว่าเป็น ลูกกระต่ายซุกซนและไม่ยอมทำตามคำสั่งของแม่ เห็นได้จากการที่ตัวของเขาไหลออกมาจาก

⁴⁴ Ibid., p. 9.

โพรงกระต่าย แทนที่จะโผล่หัวออกมาเช่นเดียวกับกระต่ายตัวอื่นๆ ความแตกต่างนี้ยังสะท้อนให้เห็นผ่านการจัดชื่อลูกกระต่ายเพศหญิงว่าฟลิปซี มีอปซี และค็อตตอน-เทลตามลักษณะของกระต่ายที่มีขนอ่อนนุ่ม ปุกปุย และหางเหมือนปุยนุ่ม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าสื่อถึงความอ่อนนุ่มและเชื่อฟังแม่ แตกต่างจากการตั้งชื่อ “ปีเตอร์” เหมือนกับชื่อของมนุษย์ผู้ชาย ไม่ใช่คุณลักษณะหนึ่งของกระต่าย หรืออาจตีความได้ว่าปีเตอร์ แรบบิตคืออ้วน ชุกชุน และไม่ยอมเชื่อฟังแม่ของตน ภาพประกอบและตัวบทในฉากแรกจึงสะท้อนให้เห็นปัญหาที่ลูกชายไม่เคารพเชื่อฟังแม่

พ็อตเตอร์นำเสนอลักษณะของปีเตอร์ที่ไม่เชื่อฟังปรากฏในฉากต่อมา ตัวบทมีเนื้อหามิสซิสแรบบิตสั่งห้ามมิให้ลูกกระต่ายทั้งสี่ตัวของเธอเข้าไปในทุ่ง หรือทางเดินรถ หรือสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ โดยประการหลังเป็นสถานที่ซึ่งมิสซิสแรบบิตเน้นไม่ให้ไปมากที่สุด⁴⁵ ส่วนในภาพประกอบ พ็อตเตอร์วาดให้กระต่ายสวมชุดต่างจากภาพที่ 119 เสมือนใช้ครอบครัวกระต่ายจำลองครอบครัวมนุษย์ของแม่ผู้รับหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวเพียงลำพัง จากกิริยาของมิสซิสแรบบิตที่ก้มหน้าลงมองลูกๆ และชี้มือเสมือนชี้ชวนให้ทำตาม สอดคล้องกับตัวบทเกี่ยวกับการสั่งไม่ให้ลูกๆ เข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ ทว่าการที่พ็อตเตอร์วาดให้แขนของมิสซิสแรบบิตอ้ากว้างเท่ากับลูกกระต่ายสามตัวที่ยืนเรียงกันเป็นแถว และวาดให้แม่กระต่ายมองตาเฉพาะลูกกระต่ายสวมเสื้อคลุมสีแดง แสดงให้เห็นว่าผู้รับฟังมีเพียงลูกสาวของเธอเท่านั้น เห็นได้จากการอาศัยเสื้อคลุมสีแดงบ่งบอกว่าเป็นเด็กผู้หญิง ส่วนปีเตอร์ แรบบิตหันหลังให้บ่งบอกว่าไม่ใส่ใจฟัง และถูกจัดแยกออกจากกลุ่มผู้หญิงแทนความแตกต่าง รวมถึงการไม่เชื่อฟังคำสอนของแม่ (ภาพที่ 120)

⁴⁵ Ibid., p. 9.

ภาพที่ 120 “Now my dears,” said old Mrs.Rabbit one morning, “you may go into the fields or down the lane, but don't go into Mr.McGregor's garden.”⁴⁶

การกระทำของปีเตอร์ แรบบิตอาจแสดงให้เห็นว่าเขาต้องการปฏิเสธความสัมพันธ์กับแม่ ส่วนการที่เขามองออกไปด้านนอกของกลุ่มผู้หญิงอาจหมายถึงเขาต้องการมองหาความสัมพันธ์กับพ่อ ซึ่งเป็นเพศชายเช่นเดียวกัน ทว่าการหันออกไปมองพื้นที่ว่างเปล่าของกระดาศอันปราศจากร่องรอยของพ่อ น่าจะแสดงว่าการสร้างปฏิสัมพันธ์กับพ่อเป็นไปได้ เห็นจากตัวบทภาพที่ 121 เมื่อมิสซิสแรบบิตพูดว่าพ่อของพวกเขาถูกระต่ายประสบอุบัติเหตุในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์⁴⁷ พ็อดเตอร์ย้ำความตายของพ่อกระต่ายด้วยภาพมิสซิสแม็กเกรเกอร์ยกพายออกมาบริการสามีบนโต๊ะอาหาร เมื่อผนวกการจัดวางพายตรงกลางภาพกับตัวบทน่าจะสื่อว่าพายตรงกลางภาพทำมาจากพ่อกระต่าย ทั้งภาพประกอบและตัวบทจึงมีนัยยะว่าพ่อของพวกเขาถูกระต่ายได้ตายไปแล้ว (ภาพที่ 121)

ภาพที่ 121 “Your Father had an accident there; he was put in a pie by Mrs.McGregor.”⁴⁸

ความตายของพ่อกระต่ายนี้เกิดจากการที่เขาเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์เพื่อขโมยผักในสวน การขโมยไม่ใช่ความประพฤติที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม การที่พ่อของปีเตอร์ แรบบิตเข้าไปขโมยผักเท่ากับเขาเป็นผู้ใหญ่ที่ทำลายกฎระเบียบของสังคมและเป็นอาชญากร ความตายจึงเป็นบทลงโทษที่เขาสมควรได้รับจากการขโมยของ เพื่อจะไม่ใช่แบบอย่างที่ไม่ดีให้กับเด็ก ตรงกันข้ามกับแม่กระต่ายที่มั่นคง เรียบร้อย และเข้มแข็งสมควรนับถือเป็นแบบอย่างมากกว่า

⁴⁶ Ibid., p. 9.

⁴⁷ Ibid., p. 9.

⁴⁸ Ibid., p. 9.

เมื่อแม่กระต่ายเห็นว่าปีเตอร์ แรบบิตไม่สนใจคำสอนของตน ในตัวบทของภาพที่ 122 เธอจึงย่ำให้ลูกกระต่ายออกไปด้วยกัน และอย่าก่อปัญหา จากนั้นมิสซิสแรบบิตจึงออกไปจากบ้าน⁴⁹ สำหรับภาพประกอบ พ็อตเตอร์วาดมิสซิสแรบบิตกำลังติดกระดุมเสื้อ พร้อมทั้งก้มหน้ามองปีเตอร์ แรบบิต สื่อถึงความพยายามใกล้ชิดกับลูกและความเอาใจใส่ของแม่ ส่วนการสวมเสื้อผ้าอาจตีความได้ว่าเป็นกระบวนการขัดเกลาให้ลูกเป็นผู้มีมารยาท เนื่องจากเสื้อผ้าเป็นสิ่งที่มนุษย์สวมใส่ และน่าจะเป็นสัญลักษณ์แทนการมีวัฒนธรรมเชกเช่นมนุษย์ หากลากเส้นตามทิศทางของสายตา กลับพบว่าสายตาของมิสซิสแรบบิตลากได้เป็นเส้นตรงเข้าหาปีเตอร์ แรบบิต ส่วนสายตาของปีเตอร์ แรบบิตที่เงยหน้าขึ้นกลับเฉียงผ่านหูของมิสซิสแรบบิตไป คือ เขาไม่ยอมมองแม่ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เขายังคงปฏิเสธคำสอนและไม่เคารพแม่ (ภาพที่ 122)

ภาพที่ 122 “Now run along, and don't get into mischief. I am going out.”⁵⁰

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ด้วยเหตุที่ปีเตอร์ไม่เคารพแม่ทำให้เขาละเมิดข้อห้ามของแม่ ขณะเดียวกัน ความต้องการดำเนินตามรอยพ่ออาจทำให้เขาไม่สนใจ “อุบัติเหตุ” ที่เกิดขึ้นกับพ่อในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ ปีเตอร์พยายามเลียนแบบพ่อด้วยการลอดรื้อลอบเข้าไปในสวนเพื่อกินผัก จนกระทั่งปวดท้องและพบกับบทลงโทษด้วยการถูกมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ไล่ล่า

เมื่อพิจารณาจากปีเตอร์ แรบบิตถูกมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ที่วางมือจากการปลูกต้นอ่อนของกะหล่ำปลี แล้วโบกคราดตามไล่ล่าปีเตอร์ แรบบิตในสวน พ็อตเตอร์แสดงฉากไล่ล่าในภาพประกอบและตัวบท แตกต่างจากฉากการตายของพ่อกระต่ายที่เขียนว่าเกิดขึ้นจาก

⁴⁹ Ibid., p. 10.

⁵⁰ Ibid., p. 10.

“อุบัติเหตุ” และใช้พายเป็นสัญลักษณ์แทนความตาย อาจเป็นเพราะความตายเป็นโทษที่รุนแรงเกินไปสำหรับพฤติกรรมลักขโมยกินของเด็ก และเด็กยังสามารถสั่งสอนได้จึงสมควรได้รับโอกาสให้แก้ตัว สอดคล้องกับภาพประกอบของฉากไล่ล่าที่พ็อตเตอร์ปล่อยฉากหลังให้เป็นสีขาวและปราศจากกรอบ ส่งผลให้ฉากหลังดูกว้างเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของการเรียนรู้ที่ไม่มีวันสิ้นสุดของปีเตอร์ แรบบิต พร้อมกันนั้น พ็อตเตอร์วาดปีเตอร์ แรบบิตทางด้านซ้ายของผู้อ่านให้มีขนาดใหญ่กว่ามิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ทางด้านขวามือ กอปรกับการจัดวางมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ในตำแหน่งสูงกว่า แสดงระยะทางระหว่างมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์กับปีเตอร์ แรบบิตว่าอยู่ห่างกันมาก และมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์คงจะวิ่งตามปีเตอร์แรบบิตไม่ทัน จึงน่าจะตีความได้ว่าปีเตอร์ แรบบิตยังได้รับโอกาสในการแก้ตัว (ภาพที่ 123)

ภาพที่ 123 Mr.McGregor was on his hands and knees planting out young cabbages, but he jumped up and ran after Peter, waving a rake and calling out, “Stop thief!”⁵¹

นอกจากนี้ พ็อตเตอร์ยังย้ำสาเหตุแห่งการกระทำของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ด้วยคำพูดที่เขาร้องออกมาขณะวิ่งไล่ปีเตอร์ว่า “หยุดนะ เจ้าหัวขโมย!” (Stop thief!)⁵² คำพูดดังกล่าวช่วยย้ำให้ผู้อ่านทราบอีกครั้งว่าสิ่งที่ปีเตอร์ทำไปเป็นสิ่งไม่ดีและจะต้องได้รับโทษ แม้ว่าพ็อตเตอร์จะวาดภาพทลงโทษจากมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ด้วยสีน้ำ เป็นการลดความน่ากลัวของบทลงโทษ และช่วยทำให้ภาพแลดูนุ่มนวล ทว่าการนำเสนอฉากการไล่ล่าอย่างชัดเจนยังคงสะท้อนให้เห็นความรุนแรงและอันตรายภายใต้ฉากและลายเส้นที่อบอุ่นอ่อนโยน เพราะการกระทำผิดของปีเตอร์เกิดจากการที่เขาละเมิดคำสั่งสอนของแม่

⁵¹ Ibid., p. 12.

⁵² Ibid., p. 12.

การที่ปีเตอร์ แรบบิตละเมิดคำสอนของแม่ ย่อมแสดงว่าเขาเป็นเด็กเกเรและบกพร่องด้านความประพฤติ ด้วยเหตุนี้ เมื่อปีเตอร์ แรบบิตยังคงทำผิดต่อไปอย่างไม่สำนึกเครื่องแต่งกายของปีเตอร์ แรบบิตจึงเริ่มหลุดออกจากตัวทีละชิ้น ตั้งแต่รองเท้าจนถึงเสื้อคลุมสีฟ้า ตัวใหม่ที่ได้รับเป็นของขวัญจากแม่ จนกระทั่งปีเตอร์ แรบบิตเหลือเพียงตัวเปลือยเปล่าและวิ่งด้วยเท้าทั้งสี่แทนที่จะเดินสองขาเลียนแบบมนุษย์เหมือนตอนต้นเรื่อง สิ่งที่เกิดขึ้นกับปีเตอร์ แรบบิตสะท้อนลักษณะของเด็กผู้ละทิ้งคำสอนและใช้สัญชาตญาณเอาตัวรอดว่าไร้อารยธรรมและการอบรมขัดเกลา รวมถึงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมมนุษย์ เนื่องจากการละเมิดคำสั่งสอนทำให้เด็กกลายเป็นสภาพราวกับเป็นสัตว์ การที่ปีเตอร์ แรบบิตทิ้งเสื้อผ้าให้มิสเตอร์แม็กเกอร์เกอร์นำไปสวมให้หนูไล่กา เสื้อผ้าเปรียบได้กับคุณาทรณ์ไม่ให้ใครเข้ามาในสวนอันเป็นพื้นที่ต้องห้ามของเด็ก และเมื่อกลับถึงบ้าน ปีเตอร์ แรบบิตยังต้องทุกข์ทรมานกับอาการปวดท้องตลอดทั้งเย็น อดกินขนมปัง นม และลูกแบล็กเบอร์รี่ที่พี่น้องผู้หญิงของเขาได้รับประทาน อันเป็นรางวัลสำหรับเด็กดี ผู้ยึดมั่นในคำสั่งสอนของแม่ และต้องดื่มชาคาโมไมล์เพื่อรักษาอาการเจ็บป่วยเพียงลำพัง เสมือนกลับไปตั้งต้นเรียนรู้อารยธรรมทางสังคมกับแม่อีกครั้ง เป็นข้อสรุปของเรื่องว่าเด็กผู้ชายควรเคารพแม่ และการเลียนแบบผู้ใหญ่ซึ่งกระทำผิดย่อมไม่อาจทำให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้

แม้ว่าปีเตอร์ แรบบิตได้เรียนรู้ผลเสียจากการไม่เชื่อฟังแม่และหันมาเชื่อฟังคำสั่งสอนของแม่มากขึ้น แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การเชื่อฟังที่มากเกินไปอาจไม่ใช่เรื่องดีเสมอไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่มีสตีลแรบบิตเป็นผู้หญิงทำให้เธอไม่สามารถเป็นตัวอย่างของลูกชายได้ ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์หยาบคายความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกชาย และความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูกชายมานำเสนออีกครั้งหนึ่งในหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* เพียงแต่เปลี่ยนตัวเอกเป็นเบนจามิน บันนี่ ดังจะเห็นจากชื่อเรื่อง

เบนจามิน บันนี่ ตัวเอกของเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* ปรากฏตัวเป็นครั้งแรกในของเล่นไม้ที่ผู้เล่นต้องพยายามช่วยพ่อของเบนจามิน บันนี่ตามหาลูกชายซึ่งซ่อนตัวอยู่ด้วยการเปิดชิ้นส่วนบนภาพวาด สะท้อนการวางรากฐานนิสัยตัวละครเบนจามิน บันนี่ ให้เป็นลูกกระต่ายนิสัยซุกซน (ภาพที่ 124)

ภาพที่ 124 เกมหาเบนจามิน บ้านนี้⁵³

นอกจากความสนุกสนานตามธรรมชาติของกระต่ายแล้ว พ็อตเตอร์ยังวางพื้นฐานทางด้านครอบครัวของเบนจามิน บ้านนี้ให้แตกต่างจากปีเตอร์ แรบบิตที่เติบโตในครอบครัวแม่เลี้ยงเดี่ยว ท่ามกลางพี่น้องผู้หญิง แม้ว่าพ็อตเตอร์ไม่ได้เขียนถึงครอบครัวของเบนจามิน บ้านนี้ แต่การเน้นตัวละครมิสเตอร์เบนจามิน บ้านนี้ น่าจะช่วยให้เข้าใจว่าครอบครัวเบนจามิน บ้านนี้มีพ่อเป็นผู้นำครอบครัว และมีอิทธิพลอย่างมากในการเลี้ยงดูลูก สำหรับเด็กผู้ชายแล้ว พ่อเป็นต้นแบบของความเป็นชาย เช่นเดียวกับปีเตอร์ แรบบิตที่พยายามเลียนแบบพ่อด้วยการลอบเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ ส่วนการไม่เขียนถึงแม่ของเบนจามิน บ้านนี้ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าแสดงถึงความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างเขากับแม่ เห็นได้จากปฏิกิริยาของเบนจามิน บ้านนี้ต่อมิสซิสแรบบิตแม่ของปีเตอร์ แรบบิต ผู้เป็นตัวแทนของแม่ เมื่อเบนจามิน บ้านนี้เข้าไปในป่า เบนจามินเลือกที่จะอ้อมไปทางด้านหลังของต้นเฟอร์อันเป็นบ้านของครอบครัวของปีเตอร์ แรบบิต เนื่องจากไม่อยากพบมิสซิสแรบบิต และเกือบตกลงไปในหลุมทับปีเตอร์ แรบบิตญาติของตน

Little Benjamin did not very much want to see his Aunt.

He came round the back of the fir-tree, and nearly tumbled upon the top of his Cousin Peter.⁵⁴

เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาตำแหน่งที่ตั้งของบ้านปีเตอร์ แรบบิตกับสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ผู้วิจัยพบว่าบ้านของปีเตอร์อยู่ในป่าด้านหลังสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ พ็อตเตอร์กำหนดให้บ้านของปีเตอร์ แรบบิตเป็นทั้งบ้านและร้านค้า จาก

⁵³ Peter Rabbit. *Benjamin Bunny*. [Online] 2004. Available from: <http://www.peterrabbit.com>

⁵⁴ *Ibid.*, p. 56.

ภาพประกอบ พื้ตเตอร์เลือกกวาดภายในโพรงกระต่ายของครอบครัวแรบบิตที่ของทุกอย่างถูกจัดเรียงอย่างเป็นระเบียบ ตั้งแต่สินค้าบนโต๊ะ สมุนไพรแขวนบนผนัง ตลอดจนลูกๆของเธอ คือ ฟลิปซี มีอปซี และค็อตตอน-เทล พี่น้องผู้หญิงของปีเตอร์ แรบบิตที่ยืนเกาะขอบโต๊ะเรียงเป็นแถวเดี่ยว ไม่แสดงท่าทางซุกซนอย่างลูกกระต่าย (ภาพที่ 125)

ภาพที่ 125 That wood was full of rabbit holes; and in the neatest, sandiest hole of all lived Benjamin's aunt and his cousins—Flopsy, Mopsy, Cotton-tail, and Peter.⁵⁵

หากทางอ้อมที่เบนจามิน บันนี่เลือกใช้เป็นปาร์กไว้ระเบียบสื่อถึงอิสรภาพ บ้านในภาพประกอบนอกจากจะเป็นพื้นที่ของแม่แล้ว ยังเป็นพื้นที่ของการควบคุมให้ทุกอย่างเป็นระเบียบ รวมถึงพฤติกรรมของลูกให้เรียบร้อยและมีมารยาท ดอกย้ำบทบาทผู้มีอำนาจกำหนดกฎเกณฑ์ของมิสซิสแรบบิตที่ใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* มิสซิสแรบบิตทำหน้าที่เป็นผู้ออกกฎข้อห้ามเพื่อควบคุมความประพฤติของลูก รวมถึงการห้ามมิให้ปีเตอร์ แรบบิตเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ ดังนั้นสาเหตุที่เบนจามิน บันนี่หลีกเลี่ยงแม่ของปีเตอร์ แรบบิต เป็นเพราะเขาต้องการหลีกเลี่ยงการเรียนรู้กฎเกณฑ์หรือมารยาท

ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเบนจามิน บันนี่พยายามปฏิเสธมิสซิสแรบบิตเนื่องจากคิดว่าตนเป็นผู้ใหญ่แล้ว เห็นได้จากชื่อเบนจามิน บันนี่ถูกอ้างถึงเป็นครั้งแรกใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* เมื่อปีเตอร์ แรบบิตกำลังหลบหนีและผ่านมาเห็นแมวพอดี เขารู้ว่าควรหลีกเลี่ยงแมวและไม่ควรเข้าไปคุยกับแมวเพราะข้อมูลที่ได้ยินจากเบนจามิน บันนี่ ญาติของตน (Peter thought it best to go away without speaking to her; he had heard about cats from his

⁵⁵ Ibid., p. 56.

cousin, little Benjamin Bunny.)⁵⁶ การที่ปีเตอร์ แรบบิตนึกถึงคำสอนของเบนจามิน บันนี่แสดงว่าเขาขย่งและนับถือเบนจามิน บันนี่มีประสบการณ์ในการทำเรื่องซุกซนและเคยลักลอบขโมยกินผักในสวนว่าเป็นผู้ใหญ่มากกว่าตนเอง ทว่าในทางกลับกัน ประสบการณ์การลอบเข้าไปในสวนมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ของเบนจามิน บันนี่กลับไม่ใช้การละเมิดคำสั่งของผู้ใหญ่ถึงความเข้าใจของปีเตอร์ แรบบิต เห็นได้จากตัวบทเกี่ยวกับพฤติกรรมของเบนจามิน บันนี่ระหว่างที่อยู่ในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ เขาทำตัวสบายๆราวกับอยู่บ้าน และเด็ดกินใบผักกาด พร้อมกับบอกปีเตอร์ แรบบิตว่าเขาไปที่สวนเพื่อเก็บผักกาดสำหรับมือเย็นวันอาทิตย์กับพ่อเป็นประจำ

Benjamin, on the contrary, was perfectly at home, and ate a lettuce leaf. He said that he was in the habit of coming to the garden with his father to get lettuces for their Sunday dinner.⁵⁷

นอกจากการเก็บผักกาดกับพ่อเป็นการสร้างความสนิทสนมแล้ว ยังเป็นการเลียนแบบพ่ออย่างหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* การเข้าไปในสวนถือเป็นข้อห้ามและการเก็บผักกาดเท่ากับการลักขโมย สำหรับเบนจามิน บันนี่ การเข้าไปเก็บผักในสวนกลับเป็นหน้าที่ของผู้ชายในการหาเลี้ยงครอบครัว มีนัยยะของการเรียนรู้เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เฉกเช่นพ่อ ด้วยเหตุนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในกรณีของเบนจามิน บันนี่จึงแบ่งออกเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อและแม่ ความสัมพันธ์ของเบนจามิน บันนี่กับพ่อเป็นไปในลักษณะสนิทสนมและเชื่อฟัง สื่อถึงความมั่นใจในการเติบโตเป็นผู้ชาย ขณะเดียวกัน การที่เบนจามิน บันนี่มีความสัมพันธ์ที่ห่างเหินกับแม่อาจจะหมายความว่าเขาไม่ยอมรับการอบรมสั่งสอนเรื่องการควบคุมตนเองและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ส่วนปีเตอร์ แรบบิตใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* เป็นลูกกระต่ายซุกซน อยากรู้อยากเห็น และกล้าผจญภัยคล้ายกับเบนจามิน บันนี่ หลังจากปีเตอร์ แรบบิตได้รับบทเรียนจากการละเมิดคำสั่งของแม่แล้ว เขากลับเปลี่ยนไปจนกลายเป็นกระต่ายขี้ฉลาดและไม่กล้าเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์เพื่อทำตามสัญชาตญาณของกระต่ายอีกต่อไป จากฉากเบนจามิน บันนี่พบปีเตอร์ แรบบิตโดยบังเอิญ พ็อตเตอร์वादปีเตอร์นั่งห่อตัวในผ้าเช็ดหน้าสีแดงเพียงลำพังและจัดองค์ประกอบให้เขาอยู่ตรงกลางภาพและมีลักษณะเต็มตัว

⁵⁶ Ibid., p. 17.

⁵⁷ Ibid., p. 61.

ทว่าการขาดตัวทำให้เขาดูตัวเล็กและเปลวบาง เขาจับผ้าคลุมคล้ายกับกำลังกำชายผ้าเพื่อปกปิดร่างกาย สอดคล้องกับตัวบทที่บรรยายปีเตอร์ แรบบิตที่นั่งอยู่คนเดียวและใช้ผ้าเช็ดหน้าผ้าฝ้ายสีแดงห่อตัวว่าดูน่าสงสาร⁵⁸ เป็นการเน้นว่าเขากลายเป็นเด็กผู้มีอุปนิสัยขลาดกลัว (ภาพที่ 126)

ภาพที่ 126 Peter was sitting by himself. He looked poorly, and was dressed in a red cotton pocket-handkerchief.⁵⁹

พ็อตเตอร์ไม่ได้ตีกรอบภาพที่ 126 เพื่อบ่งบอกรูปร่างที่ชัดเจนของภาพ ขอบของภาพมีสีอ่อนลง และฟังก์กระจายคล้ายกับไม่มีกรอบ ให้ความรู้สึกอิสระเสรีเหมือนตัวเบนจามิน บันนี่ซึ่งเห็นเพียงเท้า แตกต่างจากรอบตัวปีเตอร์ แรบบิตซึ่งพ็อตเตอร์ระบายเงาทำให้เกิดกรอบล้อมรอบตัวละคร ส่งผลให้ปีเตอร์ แรบบิตถูกจำกัดอยู่ภายในพื้นที่เงา ขณะเดียวกัน การใช้สีน้ำตาลระบายสันดินที่มีรูปร่างตอบรับกับรูปร่างของปีเตอร์ จนกระทั่งเกิดเป็นกรอบอีกชั้นหนึ่งเปรียบได้กับการที่ปีเตอร์ จำกัดตัวเองให้อยู่ในกรอบข้อห้ามของแม่ ซึ่งได้รับการเน้นย้ำด้วยผ้าสีแดงของแม่ ในที่นี้ผู้วิจัยตีความว่าเป็นสัญลักษณ์ของข้อห้ามของแม่ นอกจากนี้ สีแดงเป็นสีของเลือดหรือไฟซึ่งเกี่ยวข้องกับอันตรายและมักใช้เพื่อเตือนภัย การที่ปีเตอร์ แรบบิตห่มคลุมกายด้วยสีแดงเท่ากับเขาพยายามปกป้องตนเองจากอันตรายด้วยการทำตามกฎเกณฑ์

การยึดติดกับข้อห้ามของแม่อาจเป็นสิ่งที่มาขัดขวางการเติบโต เฉกเช่นการห่มผ้าเช็ดหน้าสีแดงไม่ได้แสดงว่าปีเตอร์ แรบบิตได้รับการขัดเกลาหรืออบรมสั่งสอน แตกต่างจากการสวมเครื่องแต่งกายของมนุษย์ที่แสดงถึงกระบวนการขัดเกลา เพราะการยึดติดกับข้อห้ามไม่ใช่เรื่องปกติ เห็นได้จากฉากเบนจามิน บันนี่พบปีเตอร์ แรบบิตโดยบังเอิญ แล้วกระซิบถาม

⁵⁸ Ibid., p. 57.

⁵⁹ Ibid., p. 57.

ปีเตอร์ แรบบิตเกี่ยวกับเสื้อผ้าที่หายไป ครั้นปีเตอร์ แรบบิตตอบว่ารองเท้าและเสื้อโค้ตหลุดออก จากตัวระหว่างถูกมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ไล่ล่า และถูกนำไปสวมให้กับหุ่นไล่กาในสวน เบนจามิน จึงลงไปนั่งข้างๆปีเตอร์ แรบบิต เพื่อชักชวนให้เข้าไปเอาเสื้อโค้ตกลับคืนมา พร้อมทั้งพูดให้ปีเตอร์ แรบบิตมั่นใจว่าการที่มิสเตอร์และมิสซิสแม็กเกรเกอร์นั่งรถม้าออกไปข้างนอก กอปรกับ มิสซิสแม็กเกรเกอร์ยังสวมหมวกใบที่ดีที่สุดแสดงว่าทั้งสองออกจากบ้านทั้งวัน

"Peter," said little Benjamin, in a whisper, "who has got your clothes?"

Peter replied, "The scarecrow in Mr.McGregor's garden," and described how he had been chased about the garden, and had dropped his shoes and coat.

Little Benjamin sat down beside his cousin and assured him that Mr.McGregor had gone out in a gig, and Mrs.McGregor also; and certainly for the day, because she was wearing her best bonnet.⁶⁰

ข้อสงสัยของเบนจามิน บันนี้สะท้อนให้เห็นว่าการไม่ได้สวมเสื้อผ้าซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ การขัดเกลานั้นเป็นเรื่องที่ผิดปกติ และผ้าเช็ดหน้าหรือการอบรมสังสนของแม่เพียงผู้เดียวไม่ สามารถทดแทนเครื่องต่างกายได้ การที่เบนจามิน บันนี้ชักชวนให้ปีเตอร์ แรบบิตลอบเข้าไปใน สวนด้วยกันระหว่างมิสเตอร์กับมิสซิสแม็กเกรเกอร์เข้าเมือง เพื่อนำเสื้อโค้ตกลับคืนมาจึงมีนัยยะ แตกต่างจากการลอบเข้าไปกินผักในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* เนื่องจากปีเตอร์ แรบบิตเป็นเจ้าของเสื้อผ้า เขาย่อมมีสิทธิอันชอบธรรมในการนำมัน กลับคืนมา การลอบเข้าไปในสวนจึงเป็นการขัดเกลาดตนเองให้มีความกล้าหาญสมกับเป็น เด็กผู้ชายตามความคาดหวังของสังคม

แม้ว่าพ็อตเตอร์สื่อสารผ่านการคาดเดาของเบนจามิน บันนี้ว่ามิสเตอร์กับ มิสซิสแม็กเกรเกอร์เข้าเมือง สามารถลอบเข้าไปในสวนได้โดยง่าย แต่ปีเตอร์ แรบบิตยึดติดกับ ข้อห้ามของแม่จนกระทั่งกลายเป็นตัวแทนของเด็กที่หวาดกลัวบทลงโทษ ไม่กล้าเข้าไปในสวน เห็นได้จากตัวบทประกอบภาพที่ 127 ที่ปีเตอร์เอ่ยว่าเขาหวังว่าฝนจะตก⁶¹ เพราะฝนเป็น

⁶⁰ Ibid., p. 58.

⁶¹ Ibid., p. 58.

อุปสรรคในการเข้าไปในสวน ในฐานะปัจจัยช่วยเร่งให้มิสเตอร์แม็กเกรเกอร์กลับบ้านเร็ว ขณะเดียวกัน ฝนยังเป็นสัญลักษณ์ของความกลัว ฝนทำให้ป่วยไข้ อากาศป่วยไข้เชื่อมโยงกับ บทลงโทษจากการละเมิดข้อห้ามของแม่ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม เมื่อพิจารณาภาพที่ 127 พ็อตเตอร์ จัดวางปีเตอร์ แรบบิตทางด้านซ้ายมือของผู้อ่าน เขากำลังกุมผ้าที่ปกคลุมร่างกายของตนเอง และหันหน้าไปยังด้านตรงข้ามของภาพประกอบแทนการหันไปข้างหน้าตามเบนจามิน แสดงว่า ปีเตอร์ แรบบิตปิดกั้นตนเองและไม่ยอมเดินหน้าต่อไป (ภาพที่ 127)

ภาพที่ 127 “Peter said he hoped that it would rain.”⁶²

ส่วนตัวละครเบนจามิน บันนีอยู่ใกล้กับเส้นทางที่ทอดไปข้างหน้ามากกว่า การที่เขาหันหน้าไปทางเส้นทางที่พ็อตเตอร์ใช้การไล่สีน้าตาลเข้มข้นในพื้นที่ใกล้กับเบนจามิน บันนี ก่อนจะค่อยๆ กลายเป็นสีน้าตาลอ่อน และกลายเป็นสีขาวในพื้นที่ไกลออกไป สื่อถึงการเดินทางในการเรียนรู้ ของลูกกระต่ายว่ามีระยะทางอันยาวไกลราวกับไร้จุดสิ้นสุด และการโน้มตัวสื่อถึงความ กระตือรือร้นในการผจญภัยและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างตัวละคร ทั้งสองตัว ทำให้ภาพประกอบสื่อถึงทางเลือกกว่าพวกเขาควรอยู่กับบ้านหรือออกเดินทาง วิธีที่ พ็อตเตอร์เรียงตัวปีเตอร์ แรบบิตและเบนจามิน บันนีตามขอบทางอาจบอกได้ว่าปีเตอร์ แรบบิต ยังมีโอกาสจะออกเดินทางและเติบโตขึ้น

เมื่อทั้งสองเดินทางไปยังสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ พ็อตเตอร์แสดงประโยชน์ จากการที่เด็กผู้ชายมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อผ่านเบนจามิน บันนี เมื่อเบนจามิน บันนีบอก ปีเตอร์ แรบบิตว่าการลอดได้เร็วเพื่อเข้าไปในสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์จะทำให้ชุดเสียหาย

⁶² Ibid., p. 58.

และควรจะปั่นต้นแพร์ลงไปมากกว่า⁶³ แสดงว่าการอบรมสั่งสอนของพ่อทำให้เบนจามินที่ช่างสังเกตและเฉลียวฉลาดรอบรู้มากกว่าปีเตอร์ แรบบิต ใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ปีเตอร์ แรบบิตใช้วิธีลอบได้รั้วเพื่อแอบเข้าไปในสวน ขณะเดียวกัน เบนจามิน บ้านี่ที่เรียนรู้เพื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้นำเหมือนพ่อยังคงเป็นเด็ก ไม่ใช่ผู้ใหญ่เต็มตัวดังที่ตนเข้าใจ การที่เบนจามิน บ้านี่ไม่สามารถช่วยปีเตอร์ แรบบิตลงสู่สวนได้อย่างราบรื่น แสดงว่าเขาไม่สามารถสั่งสอนเด็กด้วยกัน หรือเมื่อทั้งสองได้ชุดของปีเตอร์ แรบบิตกลับคืนมา เบนจามิน บ้านี่พยายามแสดงตนเป็นผู้ใหญ่ สามารถเป็นผู้นำครอบครัว และหาเลี้ยงคนในครอบครัวได้ด้วยการแนะนำให้ปีเตอร์ แรบบิตนำหอมหัวใหญ่กลับไปฝากมิสซิสแรบบิตโดยไม่รู้ว่ามีหอมหัวใหญ่เป็นอันตรายต่อกระต่าย* พ็อตเตอร์แสดงความมั่นใจของเบนจามิน บ้านี่ในภาพประกอบ การจัดวางเบนจามินในฉากหน้าของภาพและวาดในลักษณะเต็มตัวทำให้โดดเด่น เบนจามิน บ้านี่กินผักกาดไปพลางก้าวเดินไปพลาง แสดงลักษณะของผู้นำ เต็มเปี่ยมไปด้วยความมั่นใจ คิดว่าตนเป็นผู้ใหญ่ กล้าทำสิ่งอันตรายที่มีสซิสแรบบิตสั่งห้าม (ภาพที่ 128)

ภาพที่ 128 Benjamin, on the contrary, was perfectly at home, and ate a lettuce leaf. He said that he was in the habit of coming to the garden with his father to get lettuces for their Sunday dinner.⁶⁴

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ในภาพที่ 128 เมื่อลากเส้นตามลักษณะของดวงตาและการก้มหน้าของปีเตอร์ แรบบิตที่อยู่ด้านหลังผักกาดจะได้เส้นตรงพุ่งตรงไปยังหน้าผา สะท้อนความลึกลับว่าเขาควรจะละเมิดคำสั่งของ

⁶³ Ibid., p. 59.

* ดูรายละเอียดบทที่ 3 หน้า 114-116

⁶⁴ Ibid., p. 61.

แม่ดีหรือไม่ แม้ว่าปีเตอร์ แรบบิตในภาพนี้จะสวมเครื่องแต่งกายของมนุษย์ อันเป็นสัญลักษณ์ของความกล้าและการได้รับการขัดเกลาในฐานะผู้ชาย ในฉากต่อมา ปีเตอร์ แรบบิตกลับทำหอมหัวใหญ่ในท่อผ้าหล่นตามทางซึ่งชวนให้ย้อนกลับไปพิจารณาด้วยทฉากเก็บหอมหัวใหญ่ ในขณะที่เบนจามิน บันนี่พยายามแนะนำให้เก็บหอมหัวใหญ่ใส่ผ้าเช็ดหน้ากลับไปเป็นของขวัญ แต่มีสซิสแรบบิต นอกจากปีเตอร์ แรบบิตจะไม่รู้สึกสนุกเมื่ออยู่ในสวนเหมือนเบนจามินแล้ว เขายังได้ยินเสียงรบกวนตลอดเวลา

Then he suggested that they should fill the pocket-handkerchief with onions, as a little present for his Aunt.

Peter did not seem to be enjoying himself, he kept hearing noises.⁶⁵

การที่ปีเตอร์ แรบบิตผู้เคารพและเชื่อฟังคำสอนของแม่ได้ยินเสียงขณะเก็บหอมหัวใหญ่ อาจเป็นสัญญาณเตือนอันตรายจากการละเมิดข้อห้ามของแม่ ผลกระทบจากการละเมิดคำสอนถูกเน้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อการตัดสินใจละเมิดคำสอนของแม่ ทำให้ลูกกระต่ายไม่สามารถย้อนกลับออกไปทางเดิม หรืออีกนัยหนึ่งพวกเขาไม่สามารถทำตามคำสอนของมีสเตอร์เบนจามิน บันนี่ ผู้เป็นตัวแทนของพ่อได้เช่นกัน พวกเขาต้องค้นหาทางออกใหม่ด้วยตนเอง และพบกับแมวเฝ้าสวนของมีสเตอร์แม็กเกรเกอร์ จากภาพที่ 129 พ็อตเตอร์วาดแมวสวมริบบิ้นสีแดงบ่งบอกว่าเป็นเพศหญิง ผู้วิจัยจึงตีความว่าแมวเป็นทั้งสัญลักษณ์ของแม่และข้อห้าม ทำให้ปีเตอร์ แรบบิตกับเบนจามิน บันนี่ตระหนักถึงอันตรายจากการละเมิดข้อห้ามของแม่ พร้อมกับความปลอดภัยจากการปฏิบัติตามคำสอนของแม่ (ภาพที่ 129)

ภาพที่ 129 She sat there for *five hours*.⁶⁶

⁶⁵ Ibid., p. 61.

⁶⁶ Ibid., p. 65.

การวาดตะกร้าให้มีลักษณะโค้งมน เมื่อผนวกกับการที่แมวนั่งขดตัว หน้าท้องสัมผัสกับตะกร้า ผู้วิจัยตีความว่าตะกร้าเป็นสัญลักษณ์ของกรรมมารดา การเข้าไปในตะกร้าจึงเท่ากับการกลับไป ฟังฟังแม่ แต่การที่พ็อตเตอร์เขียนว่าตนไม่สามารถวาดภาพของปีเตอร์และเบนจามินใต้ตะกร้าได้ เพราะใต้ตะกร้านั้นค่อนข้างมืด และกลิ่นของหอมหัวใหญ่ฉุนจัดจนกระทั่งทำให้ปีเตอร์ แรบบิต และเบนจามิน บันนี่ร้องไห้

I cannot draw you a picture of Peter and Benjamin underneath the basket, because it was quite dark, and because the smell of onions was fearful; it made Peter Rabbit and little Benjamin cry⁶⁷

พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “fearful” ที่แปลว่า “น่าเกรงกลัว” บรรยายกลิ่นหอมหัวใหญ่ กอปรกับบรรยากาศใต้ตะกร้านั้นมืดและน่ากลัว กลิ่นของหอมหัวใหญ่จึงเป็นสัญลักษณ์แทนความน่ากลัวของบทลงโทษ และการร้องไห้แสดงถึงความกลัวจากการละเมิดข้อห้ามของแม่ และความกลัวนี้ทำให้พวกเขากลับไปเป็นเด็กอีกครั้งหนึ่ง

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* ไม่ได้พยายามทำให้เด็กหวาดกลัวและทำตามคำสั่งตลอดเวลา ในทางตรงกันข้าม กลับสนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้จากการทำผิดพลาดเพื่อที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เห็นได้จากการที่พ็อตเตอร์เขียนให้มิสเตอร์เบนจามิน บันนี่ช่วยพวกเขาจากแมว เขาใช้ไม้เรียวอันเดียวกันนี้จัดการกับแมวและตีสั่งสอนเบนจามิน บันนี่กับปีเตอร์ แรบบิตที่เข้ามาในสวนโดยปราศจากผู้ใหญ่พ็อตเตอร์อาจจะกำลังบอกว่าการที่เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต้องได้รับประสบการณ์อันหลากหลาย รวมถึงการลงโทษเพื่อกลับเข้าสู่การควบคุมดูแลของผู้ใหญ่ทั้งจากพ่อและแม่ ในตอนท้าย พ็อตเตอร์วาดฉากจบเป็นปีเตอร์ แรบบิตนำผ้ามาคืนมิสซิสแรบบิต และกลับมาสวมเครื่องแต่งกายเลียนแบบมนุษย์ดั้งเดิม เท่ากับพวกลูกกระต่ายยอมรับคำสอนทั้งของพ่อและแม่ ขณะเดียวกัน ด้านบนของภาพมีหอมหัวใหญ่แขวนอยู่บนผนังเคียงข้างลาเวนเดอร์ หรือที่ในเรื่องเรียกว่ายาสูบกระต่าย (ภาพที่ 130)

⁶⁷ Ibid., p. 65.

ภาพที่ 130 When Peter got home his mother forgave him, because she was so glad to see that he had found his shoes and coat. Cotton-tail and Peter folded up the pocket-handkerchief, and old Mrs.Rabbit strung up the onions and hung them from the kitchen ceiling, with the bunches of herbs and the rabbit-tobacco.⁶⁸

การที่ภาพที่ 130 แสดงจากมิสซิสแรมบิตนำหอมหัวใหญ่แขวนบนผนังเคียงคู่กับยาสูบอันเป็นสัญลักษณ์ของมิสเตอร์บันนี่ผู้เป็นตัวแทนของพ่อ พร้อมกันนั้น ตัวบทของภาพที่ 130 บรรยายว่าเมื่อปีเตอร์ แรมบิตกลับถึงบ้าน มิสซิสแรมบิตได้ยกโทษให้กับเขา เพราะดีใจที่ลูกได้รองเท้าและเสื้อโค้ตกลับคืนมา จากนั้นคอตตอน-เทลกับปีเตอร์แรมบิตจึงช่วยกันพับผ้าเช็ดหน้าคืนแม่ ส่วนมิสซิสแรมบิตได้ร้อยหอมหัวใหญ่เป็นพวง และแขวนเอาไว้บนเพดานร่วมกับสมุนไพรและยาสูบกระต่าย⁶⁹ แสดงว่ามิสซิสแรมบิตยกโทษให้ปีเตอร์ แรมบิตแล้ว เธอยินดีที่ปีเตอร์ แรมบิตหันมาช่วยเหลืองานบ้าน และยอมรับว่าลูกของตนเติบโตเป็นผู้ใหญ่

จากการวิเคราะห์คำสอนมารยาททางสังคมใน *เดอะเทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* ผู้วิจัยสรุปว่าพิตเตอร์สอนให้เด็กผู้ชายรู้จักเคารพพ่อกับแม่ และไม่ควรเลือกปฏิบัติตามคำสอนของพ่อหรือแม่เพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ปีเตอร์ แรมบิตเป็นตัวอย่างของเด็กที่ยึดติดกับคำสอนของแม่มากเกินไป ทำให้ไม่สามารถก้าวข้ามความกลัวและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ส่วนเบนจามิน บันนี่เป็นตัวอย่างของเด็กที่ยึดพ่อเป็นแบบอย่างเพียงฝ่ายเดียว ไม่เคารพแม่ จนกระทั่งเพิกเฉยต่อข้อห้าม ส่งผลให้ต้องพบกับอันตราย หรืออาจสรุปได้ว่าเด็กผู้ชายควรเคารพคำสอนของทั้งพ่อแม่ และนำข้อดีของคำสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับตนเอง

⁶⁸ Ibid., p. 68.

⁶⁹ Ibid., p. 68.

แม้ว่าใน *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* พ็อตเตอร์จะสอนให้เด็กรู้จัก ไตร่ตรองคำสอนของพ่อและแม่ก่อนนำไปปฏิบัติ สำหรับเด็กเล็กแล้วการพิจารณาพฤติกรรมของผู้ปกครองว่าพฤติกรรมใดมีมารยาทและสมควรปฏิบัติตามถือเป็นเรื่องยาก เห็นได้จาก *เดอะ เทล ออฟ เดอะ ฟล๊อปซี บันนี่ส์* พ็อตเตอร์เน้นประเด็นอิทธิพลของผู้ปกครองต่อการเรียนรู้มารยาททางสังคมของลูก โดยเปิดเรื่องด้วยฉากพวกลูกกระต่ายฟล๊อปซี บันนี่ส์นอนหลับตรงโคนต้นผักกาด พร้อมกับบรรยายว่าการกินผักกาดมากเกินไปจะส่งผลให้ง่วงนอน เชกเช่นพวกฟล๊อปซี บันนี่ส์ ส่วนผู้เล่าไม่เคยรู้ถึงง่วงนอนหลังจากกินผักกาดเนื่องจากไม่ใช่กระต่าย (ภาพที่ 131)

ภาพที่ 131 It is said that the effect of eating too much lettuce is “soporific”.

/ have never felt sleepy after eating lettuces; but then / am not a rabbit.

*They certainly had a very soporific effect upon the Flopsy Bunnies!*⁷⁰

การที่พ็อตเตอร์เน้นคำว่า “soporific” ด้วยเครื่องหมายอัฒประกาศในย่อหน้าแรกที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกระต่ายกินผักกาดมากเกินไปจนรู้ถึงง่วงนอน เป็นการให้ความสำคัญกับผลเสียของการกินมากเกินไปว่าทำให้ง่วงนอน ในที่นี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกินมากเกินไปมีนัยยะของการไม่รู้จักระวังและควบคุมตนเอง ในย่อหน้าต่อมา พ็อตเตอร์เน้นตัว “I” ซึ่งหมายถึงตัวของพ็อตเตอร์เองด้วยตัวเอียง เมื่อพิจารณาว่าย่อหน้าดังกล่าวมีเนื้อหาว่าตัวของผู้เขียนไม่เคยง่วงนอนหลังกินผักกาด แต่อาจเป็นเพราะผู้เขียนไม่ใช่กระต่าย และมีการใช้คำว่า “never” กับ “not” ที่ให้ความหมายเชิงปฏิเสธ การพิมพ์คำว่า “I” เป็นตัวเอียงจึงเป็นการแยกผู้เขียนจาก

⁷⁰ Ibid., p. 199.

ย่อหน้าที่หนึ่งและย่อหน้าที่สามที่ล้วนเกี่ยวข้องกับกระต่าย เมื่อรวมการตีความย่อหน้าที่หนึ่งและย่อหน้าที่สองเข้าด้วยกัน ผู้วิจัยตีความว่าพืดเตอร์ผู้ทำหน้าที่สั่งสอนกำลังระบุว่าตนแตกต่างจากลูกกระต่ายที่ยังไม่ได้รับการขัดเกลาหรือไม่มีมารยาท

การที่ในภาพที่ 131 พืดเตอร์วาดลูกกระต่ายนอนหงัดต้นผักกาดและจัดวางต้นผักกาดตรงกลางภาพพอดี สื่อถึงความสำคัญของต้นผักกาด และทำให้ต้นผักกาดดูเหมือนเป็นแกนกลางของภาพ นอกจากนี้ การวาดให้ต้นผักกาดมีขนาดใหญ่กว่าผักกาดต้นอื่นในภาพยังให้ความรู้สึกแข็งแรงมั่นคงจนเกินจริงเสมือนที่พึ่งพิง เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาต้นผักกาดในหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* ตัวละครเบนจามิน บันนี่กินผักกาดเพื่อเลียนแบบพ่อของตนเอง ขนาดของผักกาดที่ใหญ่และมั่นคงในภาพที่ 131 อาจจะหมายถึงพ่อหรือในที่นี้ คือ เบนจามิน บันนี่ การที่ลูกกระต่ายกินผักกาดแล้ววงนอนจึงแสดงว่าพวกเขาขาดมารยาทและการควบคุมตัว เพราะได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของพ่อของพวกเขาตน ถึงแม้ว่าเบนจามิน บันนี่ในฐานะพ่อจะไม่ได้ดูแลลูกและปล่อยให้ภรรยาดูแลลูกๆเพียงลำพัง การละเลยหน้าที่เห็นได้จากการพวกลูกกระต่ายถูกเรียกว่า “พวกพลีอปีซี บันนี่ส์” ซึ่งโยงกับชื่อพลีอปีซีของแม่แทนที่ลูกกระต่ายจะถูกเรียกตามชื่อของพ่อ

พืดเตอร์เน้นย้ำสาเหตุที่ทำให้ลูกกระต่ายขาดการขัดเกลาและไม่ได้เรียนรู้เรื่องมารยาททางสังคมว่าเป็นเพราะมีพ่อไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่และเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีอีกครั้ง เมื่อเบนจามิน บันนี่พาลูกๆไปหาอาหารในสถานที่ที่หึ่งหึ่งใกล้เคียงกับสวนของมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ พืดเตอร์ใช้คำว่า “overgrown”⁷¹ บรรยายผักกาด หากตีความว่าผักกาดเป็นสัญลักษณ์ของพ่อหรือเบนจามิน บันนี่ คำว่า “overgrown” จึงอาจไม่ได้หมายความว่าผักกาดแก่เกินไปสำหรับกินเพียงอย่างเดียว แต่สะท้อนลักษณะนิสัยของเบนจามิน บันนี่ว่าขาดวุฒิภาวะทางความคิด เช่นภาพที่ 132 พืดเตอร์จัดเรียงผักกาดเป็นสองแถวและกระต่ายเป็นสามแถวสลับกัน กระต่ายในแต่ละแถวเรียงตัวในตำแหน่งแตกต่างกัน และในแถวสุดท้ายมีเบนจามิน บันนี่เพียงตัวเดียว เช่นเดียวกับใบผักกาดที่ไม่ได้เรียงตัวไปในทางเดียวกัน แลดูยุ่งเหยิง ไม่เป็นระเบียบ เมื่อสังเกตวิธีกินผักกาดจะเห็นว่าลูกกระต่ายยื่นสีขาและใช้ปากเคี้ยวใบผักกาด ไม่ได้ใช้มือช่วยจับเหมือนกับเบนจามิน บันนี่ การกินสิ่งซึ่งไร้ระเบียบด้วยวิธีการไร้มารยาทย่อมแสดงให้เห็นความป่าเถื่อนและการไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน นอกจากนี้ การที่แถวของเบนจามิน บันนี่มีเขาอยู่เพียงตัวเดียว

⁷¹ Ibid., p. 200.

และมีผักกาดที่มีใบชี้ไปทั้งด้านซ้ายและด้านขวาคั่นระหว่างเขากับลูก เมื่อผนวกกับเบนจามิน บันนี่หันหน้าออกจากลูกๆ ผู้วิจัยตีความภาพประกอบว่าสะท้อนถึงความไม่ใส่ใจลูกของเบนจามิน บันนี่ที่ไม่ได้พยายามสั่งสอนให้ลูกๆ กินอาหารด้วยวิธีการเลียนแบบมนุษย์อย่างมีมารยาท ดังที่เขา เคยเรียนรู้จากมิสเตอร์เบนจามิน บันนี่ (ภาพที่ 132)

ภาพที่ 132 The Flopsy Bunnies simply stuffed lettuces. By degrees, one after another, they were overcome with slumber, and lay down in the mown grass.⁷²

หรือเหตุการณ์หลังจากเบนจามิน บันนี่กับพวกฟล็อปปี้ บันนี่ส์กินอาหารจนอิ่ม แล้วพากันล้มตัวลงนอนบนเศษหญ้าที่มิสเตอร์แม็กเกรเกอร์นำมาของทิ้งรวมกัน ในภาพที่ 133 เบนจามิน บันนี่ ตื่นขึ้นมาเพราะได้ยินเสียงถูกระดากถูมิสซิสทิตเทิลเมาส์เหยียบดังกรอบแกรบ⁷³ จะเห็นได้ว่า ในภาพประกอบมีเพียงเบนจามิน บันนี่เท่านั้นที่นำถูกระดากมาคลุมตนเอง กอปรกับเบนจามิน บันนี่อยู่ในฉากหน้าของภาพแยกกับลูกๆ สะท้อนความต้องการแยกตัวเองจากโลกภายนอก และความไม่ใส่ใจมารยาทว่าไม่ควรนอนระเกะระกะในสถานที่สาธารณะของเบนจามิน บันนี่ การปล่อยพวกฟล็อปปี้ บันนี่ส์ในฉากหลังให้นอนอย่างกระจัดกระจายในกองหญ้า นอกจากนั้น ความไร้ระเบียบ รวมถึงการไม่ใส่ใจสั่งสอน ยังเผยให้เห็นผลเสียของพ่อแม่ที่ไม่ใส่ใจมารยา ทว่า ทำให้ลูกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีของพ่อแม่ (ภาพที่ 133)

⁷² Ibid.,p. 200.

⁷³ Ibid.,p. 201.

ภาพที่ 133 She rustled across the paper bag, and awakened Benjamin Bunny.⁷⁴

พฤติกรรมที่ขัดแย้งกับกรอบความประพฤติของสังคม อาทิ เบนจามิน บันนี่สนใจพูดคุยกับมิสซิสทิตเทิลเมาส์จนรพทั้งทอดทิ้งลูก ก่อให้เกิดผลร้ายเมื่อมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ซึ่งมาเก็บเศษหญ้าไปทิ้งพบพวกฟลิอปซี บันนี่ส์ แล้วเก็บลูกกระต่ายกลับบ้านเพื่อนำไปฆ่าสำหรับทำเป็นอาหารและสิ่งของอื่นๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพวกฟลิอปซี บันนี่ส์ถูกจับตัวไปเป็นบทลงโทษของเบนจามิน บันนี่ที่ละเลยลูก ในฐานะเป็นเหตุให้พวกฟลิอปซี บันนี่ส์มีความประพฤติที่ไม่เรียบร้อยเหมาะสมเสมือนขาดการอบรมสั่งสอนจึงไม่ถือเป็นความผิดของพวกลูกกระต่าย และพืดเตอร์เขียนให้พวกฟลิอปซี บันนี่ส์ได้รับการช่วยเหลือจากมิสซิสทิตเทิลเมาส์ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้มีมารยาทดี ดังฉากที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์เข้าไปทักทายเบนจามิน บันนี่จนเขาตื่นขึ้นมากลางคัน เธอขอโทษที่รบกวนเขา และบอกว่าตนรู้จักกับปีเตอร์ แรบบิต (The mouse apologized profusely, and said that she knew Peter Rabbit.)⁷⁵ การขอโทษเนื่องจากตนทำให้เบนจามิน บันนี่ตื่นแสดงถึงมารยาททางสังคมที่ดี และถือได้ว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นตัวอย่างที่ลูกกระต่ายควรเรียนรู้และปฏิบัติตาม

ขณะเดียวกัน การที่ลูกกระต่ายถูกจับตัวยอมเป็นบทเรียนให้พวกฟลิอปซี บันนี่ส์รู้จักควบคุมตนเองและเรียนรู้การวางตัว และไม่ควรปล่อยตัวตามสบาย แต่ถ้าลูกกระต่ายไม่ปรับปรุงตัวอาจไม่ได้รับการยกโทษอีก เห็นได้จากเหตุการณ์กระต่ายตัวสุดท้ายต้องปีนขึ้นไปนั่งบนขอบหน้าต่างเพื่อแอบดูมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์กับมิสซิสแม็กเกรเกอร์ ตัวบทประกอบภาพที่ 134 มีเนื้อหาว่ามิสซิสแม็กเกรเกอร์คลำกระสอบใส่กระต่าย เธอคิดกระต่ายปลอมที่ทำจากฟักเน่าในกระสอบตัวแข็งและมีรูปร่างแตกต่างกัน จึงคิดว่าเป็นกระต่ายอายุมาก ไม่ใช่ลูกกระต่าย น่าจะ

⁷⁴ Ibid.,p. 201.

⁷⁵ Ibid.,p. 201.

ถลกหนังมาทำเสื้อคลุม ครั้นมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ออกความเห็นว่ามันน่าจะขายแล้วนำเงินไปซื้อ ยาสูบ มิสซิสแม็กเกรเกอร์จึงบอกว่าตนจะนำกระต่ายไปถลกหนังแล้วตัดหัว⁷⁶ บทสนทนา ดังกล่าวแสดงความโหดเหี้ยมและความรุนแรงอันเป็นที่เด็กควรหลีกเลี่ยง ทว่าลูกกระต่าย ตัวสุดท้ายกลับสนใจ และเมื่อพิจารณาภาพประกอบพบว่าฟ็อตเตอร์ได้กั้นลูกกระต่ายกับภาพในห้องด้วยการวางกระถางต้นไม้ด้านขวาของผู้อ่าน และมีใบไม้ยื่นไปทางด้านซ้ายทำให้ใบไม้บัง ลูกกระต่ายพอดี โดยมีดอกไม้สีแดงบนต้นบ่งบอกสิ่งที่ถูกบังว่าเป็นความรุนแรง เนื่องจากสีแดง สื่อถึงความรุนแรงและอันตราย เท่ากับต้องการปิดบังไม่ให้เด็กยุ่งเกี่ยวกับความรุนแรง เพราะถือเป็นพฤติกรรมซึ่งไม่สมควรปฏิบัติและไม่ควรเรียนรู้ (ภาพที่ 134)

ภาพที่ 134 Mrs.McGregor took hold of the sack and felt it. She said she could feel six, but they must be old rabbits, because they were so hard and all different shapes.

"Not fit to eat; but the skins will do fine to line my old cloak."

"Line your old cloak?" shouted Mr.McGregor—"I shall sell them and buy myself baccy!"

"Rabbit tobacco! I shall skin them and cut off their heads."⁷⁷

การแอบดูเป็นเรื่องไร้มารยาท การที่ลูกกระต่ายยังคงแอบดูพร้อมกับค่อยๆ ซึมซับพฤติกรรมโหดร้ายผ่านบทสนทนาที่ต้นไม้ไม่สามารถบังได้ไม่ใช่มารยาทอันดี ทำให้เมื่อมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์

⁷⁶ Ibid.,p. 206.

⁷⁷ Ibid.,p. 206.

โยนฟักเน่าออกนอกหน้าต่างห้องครัว ฟักเน่าจึงกระแทกตัวลูกกระต่ายตกลงมาและได้รับบาดเจ็บ
 สี่ถึงบทลงโทษของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและการไม่ยอมเรียนรู้มารยาท (ภาพที่ 135)

ภาพที่ 135 And Mr.McGregor was very angry too. One of the rotten marrows came flying through the kitchen window, and hit the youngest Flopsy Bunny.⁷⁸

การแสดงให้เห็นอิทธิพลของพ่อต่อพฤติกรรมของลูกทำให้ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า
 หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* มีคำสอนเรื่องการสอนมารยาททางสังคม โดย
 แสดงให้เห็นว่าเด็กสามารถเรียนรู้จากการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ หากพ่อแม่ไร้มารยาท
 ลูกย่อมกลายเป็นเด็กไร้มารยาทเช่นเดียวกับพ่อแม่ แม้ว่าพ่อแม่รู้เรื่องมารยาท แต่ไม่ได้ปฏิบัติให้
 ลูกเห็นหรือนำมาสั่งสอน ลูกย่อมไม่อาจเรียนรู้เรื่องมารยาท การเป็นคนไม่มีมารยาทนี้อาจสร้าง
 ปัญหาต่อผู้อื่น และก่อให้เกิดผลร้ายทั้งต่อตัวเด็กและพ่อแม่ ขณะเดียวกัน พ่อตเตอร์ยังสอนเด็ก
 ว่าหากเด็กได้รับการสั่งสอนหรือบทเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม แต่ไม่ยอมปรับปรุงตัว เด็ก
 ย่อมได้รับบทลงโทษ

หนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* ตัวละครมิสซิสทาพิทา
 ทวิตซิดเป็นแม่ผู้พยายามควบคุมลูก ในขณะที่ลูกๆ ทั้งสามตัวของมิสซิสทาพิทา ทวิตซิดล้วนมี
 อุปนิสัยซุกซน แต่ต้องทำตัวเรียบร้อยตามคำสั่งของแม่ผู้เชียวเพื่อนมาดื่มน้ำชาที่บ้าน เป็นการ
 สอนมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกในประเด็นการเข้าสังคม

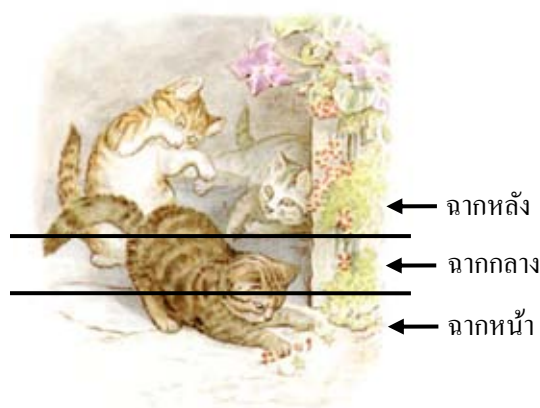
พ่อตเตอร์เริ่มเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* ด้วยการแนะนำตัวละคร
 มิทเทนส์ ทอม คิตเทน และมีอุปเพ็ด ความว่า:

⁷⁸ Ibid.,p. 207.

Once upon a time there were three little kittens, and their names were Mittens, Tom Kitten, and Moppet.

They had dear little fur coats of their own; and they tumbled about the doorstep and played in the dust.⁷⁹

เมื่อพิจารณาการแบ่งย่อหน้าของตัวบทในฉากแรก พ็อดเตอร์แบ่งตัวบทออกเป็นสองส่วน ส่วนแรก คือ การแจกแจงชื่อของตัวละคร และย่อหน้าที่สอง คือ การบรรยายถึงความซุกซน ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าพ็อดเตอร์อาจต้องการเนื้อความเกี่ยวกับความซุกซนของลูกแมว และเมื่อพิจารณาลำดับการบรรยาย พ็อดเตอร์เริ่มต้นย่อหน้าที่สองว่าพวกลูกแมวมีเสื้อโค้ตของสัตว์ตัวเล็กๆเป็นของตนเอง และหกคะเมนตีลังกาเล่นคลุกฝุ่นอยู่ตรงธรณีประตู แสดงการให้ความสำคัญกับเครื่องแต่งกายของลูกแมว เมื่อผู้วิจัยเปรียบเทียบตัวบทและภาพประกอบแล้วพบว่าพ็อดเตอร์วาดพวกลูกแมวในลักษณะเปลือยเปล่า ดังนั้นเสื้อโค้ตของสัตว์ตัวเล็กๆน่ารักของลูกแมวทั้งสามไม่ใช่เสื้อโค้ตของสัตว์ ทว่าหมายถึงขนของลูกแมวเอง การกระจายลูกแมวให้อยู่ในคนละพื้นที่ของภาพประกอบ และวาดให้แต่ละตัวแสดงอาการกิริยาแตกต่างกันออกไป ลูกแมวในฉากหน้าแสดงท่าหมอบเล่นกับดอกไม้บนพื้น ลูกแมวในฉากกลางยืนสองขา ส่วนลูกแมวในฉากหลังอยู่ในท่านอนคล้ายกับกำลังกลิ้งไปมา แสดงอุปนิสัยของลูกแมวที่ซอบวิ้งเล่นไปทั่วไม่อยู่นิ่ง เหมือนกับเด็กๆที่ซุกซน (ภาพที่ 136)

⁷⁹ Ibid., p. 149.

ภาพที่ 136 They had dear little fur coats of their own; and they tumbled about the doorstep and played in the dust.⁸⁰

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นและอธิบายโดยผู้วิจัย

ขณะเดียวกัน ภาพที่ 136 ยังแสดงให้เห็นลักษณะของลูกแมวที่ไม่ได้เรียนรู้วัฒนธรรมหรือมารยาททางสังคม ไม่อยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ใดๆ ซึ่งเน้นย้ำด้วยกรอบสี่เหลี่ยมที่ด้านซ้ายมือของผู้อ่านทั้งบนและล่างมีลักษณะเลื่อนด้วยการใช้สีขาว รวากับว่าการเล่นซุกซนเป็นการทำลายกรอบมารยาท การไม่อยู่ในกรอบกฎเกณฑ์นี้สัมพันธ์กับสถานที่ในตัวบท เพราะลูกแมวเล่นซุกซนด้านนอกของตัวบ้านอันไร้ซึ่งกฎเกณฑ์และการควบคุมของแม่

การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมารยาททางสังคมกับพื้นที่นอกบ้านเห็นได้ในภาพประกอบของฉากต่อมา เมื่อมิสซิสทาบิทา ทวิตซิดพาลูกๆ เข้าไปในบ้านเพื่ออาบน้ำแต่งตัวเนื่องจากเธอเชิญเพื่อนๆ ให้มางานเลี้ยงน้ำชาที่บ้าน ภาพที่ 137 นำเสนอเหตุการณ์มิสซิสทาบิทา ทวิตซิดและลูกๆ กำลังจะก้าวขึ้นบันได ลักษณะของบ้านมีความแตกต่างจากภาพที่ 136 อย่างชัดเจน เนื่องจากบ้านในภาพที่ 137 เต็มไปด้วยรายละเอียดมากมาย นับตั้งแต่องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม เช่น บันได ประตู หน้าต่าง ตลอดจนของตกแต่ง อาทิ นาฬิกา ผู้วิจัยตีความรายละเอียดในภาพว่าเป็นสัญลักษณ์ของระเบียบมากมายในบ้าน นอกจากนี้ การที่พิอตเตอร์ วาดตัวละครยืนอยู่หน้าประตู ยังเป็นการใช้ประโยชน์จากเส้นแนวตั้งของกรอบประตู รวบบันได และบานประตูไม้เพื่อขยายพื้นที่ภายในฉาก พร้อมกับอาศัยคานด้านบนสร้างกรอบสี่เหลี่ยมขึ้นอีกชั้นหนึ่ง ผู้วิจัยตีความว่ากรอบสี่เหลี่ยมที่ซ้อนกันเปรียบได้กับบทบาทของบ้านในฐานะสถานที่ซึ่งเด็กจะได้รับการอบรมมารยาทขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ การที่ประตูเปิดออกเผยให้เห็นบันไดที่ทอดขึ้นไปยังชั้นบนของบ้าน อันเป็นสถานที่สำหรับเตรียมตัวลูกๆ ให้เรียบร้อยก่อนที่เพื่อนฝูงของมิสซิสทาบิทา ทวิตซิดจะมาดื่มน้ำชาที่บ้าน บันไดอาจมีนัยยะของการพัฒนาไปสู่สิ่งที่สูงส่งกว่าเดิม สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการขัดเกลาลูกๆ เพื่อเตรียมพร้อมพวกลูกแมวก่อนออกไปสู่สังคม (ภาพที่ 137)

⁸⁰ Ibid., p. 149.

ภาพที่ 137 But one day their mother—Mrs. Tabitha Twitchit—expected friends to tea; so she fetched the kittens indoors, to wash and dress them, before the fine company arrived.⁸¹

มิสซิสทาบิธา ทวิตชิตทำความสะอาดและแต่งตัวให้กับลูกๆของเธอ แม้ว่า จะต้องประสบกับความลำบากเนื่องจากความซุกซนของลูกๆ อาทิ เธอถูกทอม คิดเทนช่วย ขณะที่แปรงหนวดและขนให้กับเขา สื่อถึงความยากลำบากในการอบรมสั่งสอนมารยาทให้กับเด็ก จนกระทั่งในที่สุด เธอสามารถทำให้มิตเทนส์ ทอม คิดเทน และมีอปเพ็ตสวมเสื้อผ้าได้สำเร็จ พ็อตเตอร์บรรยายเครื่องแต่งกายของลูกแมวว่าเป็น “ชุดที่สง่างามแต่สวมใส่ไม่สบาย” (elegant uncomfortable clothes)⁸² แสดงว่าการฝึกตนและเรียนรู้เรื่องมารยาททางสังคมที่ทำให้ผู้ปฏิบัติ ดูดีและสง่างามนั้นเป็นสิ่งที่อึดอัด ไม่สบาย และจำต้องฝืนทำ โดยเฉพาะทอม คิดเทนซึ่งซุกซน ที่สุด เสื้อของเขาไม่เพียงแต่สวมใส่ไม่สบายเท่านั้น ทว่ายังคับแน่นจนกระดุมกระเด็นหลุดออกมา จากภาพประกอบ พ็อตเตอร์จัดวางมิสซิสทาบิธา ทวิตชิตให้อยู่ทางด้านขวาของผู้อ่านและเลือก วาดท่าทางขณะสอดด้ายเข้าไปในรูเข็ม ก็มศีระชะลงเล็กน้อย ส่งผลให้รูปร่างของเธอกลายเป็น เส้นโค้งรับกับรูปทรงของกรอบภาพรูปไข่ ส่วนทอม คิดเทนอยู่ในกรอบภาพรูปไข่ เมื่อมอง ภาพประกอบในลักษณะสองมิติพบว่าศีระชะของมิสซิสทาบิธา ทวิตชิตอยู่เหนือลูกชายของเธอ สื่อให้เห็นว่าเขาอยู่ในอำนาจของแม่ สอดคล้องกับการที่เธอพยายามบังคับให้เขาสวมเสื้อผ้า และ ใช้ด้ายซ่อมแซมเสื้อผ้าที่เสียหาย เปรียบได้กับการอบรมมารยาทให้ทอมกลับเข้าไปอยู่ในกรอบ ของสังคมอีกครั้งหนึ่ง (ภาพที่ 138)

⁸¹ Ibid., p. 149.

⁸² Ibid., p. 151.

ภาพที่ 138 Tom Kitten was very fat, and he had grown; several buttons burst off. His mother sewed them on again.⁸³

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ขณะเดียวกัน การที่พ็อตเตอร์วาดทอม คิดแทนหันหน้าเข้าหาผู้อ่าน พร้อมกับทำตาโต ทำให้ทอม คิดแทนในเครื่องแต่งกายไม่เรียบร้อยโดดเด่นกว่ามิสซิสทาบิทา ทวิตซิดแม่ของเขา น่าจะเป็นการบอกใบ้ขนาดตัวทอม คิดแทนจะมีปัญหาเกี่ยวกับการสวมเสื้อผ้า เมื่อพิจารณาตวัพบทภาพที่ 138 พ็อตเตอร์ระบุว่าทอม คิดแทนนั้นตัวอ้วนมาก และโตขึ้นจนกระทั่งไม่สามารถสวมเสื้อได้ เมื่อสวมเสื้อ กระดุมจึงกระเด็นหลุดออกมา ทำให้แม่ของเขาต้องเย็บซ่อมกระดุมให้⁸⁴ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าการที่เด็กโตขึ้นและมีรูปร่างอ้วนจนเสื้อผ้าเล็กเกินไปสะท้อนให้เห็นวิธีการสอนมารยาทด้วยการบังคับ ไม่คำนึงถึงลักษณะนิสัยของเด็ก ไม่อธิบายเหตุผลให้เด็กเข้าใจ และมีจุดประสงค์เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของมิสซิสทาบิทา ทวิตซิดว่าเป็นวิธีการไม่เหมาะสม เห็นได้ในฉากมิสซิสทาบิทา ทวิตซิดส่งลูกๆของเธอออกไปเดินเล่นในสวนเพื่อเตรียมอาหารว่างสำหรับกินกับน้ำชา ก่อนอนุญาตให้ลูกๆออกไปเล่น เธอสั่งให้ลูกๆระมัดระวังมิให้ทำชุดเปื้อน และให้เดินสองขาด้วยขาหลังเหมือนกับมนุษย์ รวมถึงหลีกเลี่ยงหลุมเก็บขี้เถ้าสกปรก แม่ไก่แชลลี เฮนนี่ เพนนี่ เล้าหมู ตลอดจนจนพวกพัคเดิล-ดัก

⁸³ Ibid., p. 151.

⁸⁴ Ibid., p. 151.

"Now keep your frocks clean, children! You must walk on your hind legs. Keep away from the dirty ash-pit, and from Sally Henny Penny, and from the pig-stye and the Puddle-Ducks."⁸⁵

คำสั่งของมิสซิสทาบิทา ทวิตซิดมีนัยยะของการคาดหวังให้ลูกทำในสิ่งที่เป็นไปได้ โดยเฉพาะการรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกาย และการเดินสองขาเหมือนมนุษย์ เพราะแมวในความเป็นจริงทำไม่ได้ สิ่งที่ปรากฏในคำสั่งของมิสซิสทาบิทา ทวิตซิดจึงอาจจะเป็นพฤติกรรมที่สังคมคาดหวังให้เด็กปฏิบัติตาม ตอกย้ำบทบาทของลูกแมวในฐานะตัวแทนของเด็กซึ่งปรากฏบ่อยครั้งในนิทานสัตว์ ที่นำเสนอสัตว์เลียนแบบพฤติกรรมมนุษย์ พร้อมกับเผยให้เห็นข้อบกพร่องของวิธีการอบรมที่ละเลยธรรมชาติของเด็ก

ความบกพร่องยิ่งชัดเจนขึ้นในฉากลูกแมวออกไปเล่นในสวน มิทเทินส์และม็อบเพ็ตทำชุดกระโปรงและเทอะเประเปื้อนยามพวกเธอกระโดดขึ้นลง แสดงว่ากฎระเบียบไม่อาจอยู่เหนือกว่าธรรมชาติของเด็กได้ ส่วนกรณีของทอม คิตเทนเสื้อผ้าคอตซัดขวางไม่ให้เขากระโดด หรือแม้แต่เดินสองขาอันเป็นสัญลักษณ์แสดงควมมีอารยธรรมอย่างแม่พยายามให้ทำ ยิ่งตอกย้ำว่ากฎกติกาที่ไม่คำนึงธรรมชาติของเด็กและเป็นการบังคับจนเกินควร ย่อมไม่อาจช่วยในการสั่งสอนมารยาททางสังคม

ขณะเดียวกัน สืบเนื่องจากบทที่ 3 ผู้วิจัยตีความดอกไม้ในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* ว่าเป็นสัญลักษณ์ของแม่ เนื่องจากดอกไม้สื่อถึงความเป็นผู้หญิงและมักจะปรากฏในภาพประกอบจากมิสซิสทาบิทา ทวิตซิดบังคับหรือออกคำสั่งกับลูก การที่ในภาพที่ 139 พวกลูกแมวเล่นในสวนดอกไม้ พ็อดเตอร์เขียนว่าเมื่อทอม คิตเทนขึ้นมาถึงด้านบนสุดของกำแพง ชุดของเขาก็หลุดเป็นชิ้นๆแล้ว ม็อบเพ็ตและมิทเทินส์พยายามช่วยกันดึงตัวทอม คิตเทนที่กำลังจะตกลงจากกำแพง แต่หมวกของเขาร่วงลงพื้น และกระดุมทั้งหมดหลุดกระเด็น⁸⁶ จากภาพประกอบ ผู้วิจัยพบว่าพ็อดเตอร์จัดตำแหน่งลูกแมวให้เรียงตัวกันจนกระทั่งกินพื้นที่เกือบทั้งหมดของภาพประกอบ ยกเว้นแต่ด้านล่างของภาพอันเป็นพื้นที่ของสวนดอกไม้ ทว่าดอกไม้กลับถูกตัดให้เหลือเพียงครั้งเดียวไม่เต็มดอก จนดูเหมือนดอกไม้ถูกลูกแมวเหยียบย่ำ กอปรกับท่าทางของลูกแมวในภาพที่ดูซุกซุน ภาพที่ 139 จึงอาจแสดงให้เห็นความพ่ายแพ้ของแม่ หรือ

⁸⁵ Ibid., p.151.

⁸⁶ Ibid., p. 153.

อีกนัยหนึ่ง คือ การสอนมารยาทด้วยการบังคับจนเกินควรย่อมนำไปสู่ความล้มเหลว (ภาพที่ 139)

ภาพที่ 139 He was all in pieces when he reached the top of the wall.

Moppet and Mittens tried to pull him together; his hat fell off, and the rest of his buttons burst.⁸⁷

พ็อตเตอร์เลือกนำเสนอผลลัพธ์ของการช่วยเหลือทอม คิตเทน ผู้เกือบตกจากกำแพงว่าเขายังคงอยู่บนกำแพง แต่ต้องสูญเสียเครื่องแต่งกาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์เลือกที่จะปล่อยให้เด็กทำตามสัญชาตญาณของตนเอง ด้วยการให้ลูกแมวทั้งสามตัวเลือกสัญชาตญาณในการเอาชีวิตรอดเหนือเสื้อผ้า หรือกฎกติกาในการเข้าสังคมด้วยงานเลี้ยงน้ำชาอันเป็นงานเลี้ยงของผู้ใหญ่ เนื่องจากไม่เหมาะกับเด็ก การที่ลูกแมวถูกแม่ตีหลังจากพบเห็นมิตเทนส์ และทอม คิตเทน รวมถึงมีอุปเพ็ดอยู่ในสภาพเปื่อยเปลาจึงอาจไม่ใช่การลงโทษที่ลูกแมวไม่ยอมเรียนรู้อารยาทที่ตนได้สอนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นว่ามีสซิสทาปิทา ทวิตซิดเป็นแม่ที่บกพร่องเนื่องจากไม่เอาใจใส่ลูก และต้องได้รับบทลงโทษ เมื่อลูกๆ เล่นกันบนที่นอนเสียงดัง รบกวนงานเลี้ยงด้านล่าง ทำให้เธอขายหน้า

การที่พ็อตเตอร์เขียนให้เปิดตระกูลพัคเดิล-ดักทั้งสามที่เดินผ่านมาพอดิได้เสื้อผ้าไปแทน เมื่อพิจารณาลักษณะของเปิดในภาพประกอบ พวกเขาเปิดไม่ได้สวมเสื้อผ้า กอปรกับลูกแมวขอให้เปิดช่วยเก็บเสื้อผ้าให้ แต่เปิดกลับแย่งเอาไปเป็นของตน แสดงว่าเปิดเป็นตัวแทนของผู้ใหญ่นิสัยไม่ดี ในฉากเปิดสวมเสื้อผ้าของลูกแมว พ็อตเตอร์แสดงว่าพวกเขาอยากเรียนรู้

⁸⁷ Ibid., p. 153.

มารยาท ด้วยการนำเสนอภาพของเปิดเดินเรียงแถวอย่างเป็นระเบียบไปตามท้องถนน เปิดในพื้นที่ด้านหน้าสุดและโดดเด่นที่สุดสวมชุดหลุดลุ่ย ชายกระโปรงเล็กขึ้นขับเน้นความโค้งงอของกัน ในขณะที่เชิดหน้าและพริ้มตาด้วยท่าทางหยิ่งทะนง ดูแล้วน่าขันมากกว่าสง่างาม อาจตีความได้ว่าภาพที่ผู้ใหญ่ที่ไร้มารยาทพยายามเรียนรู้เรื่องการเข้าสังคมถือเป็นเรื่องน่าขบขัน (ภาพที่ 140)

ภาพที่ 140 And he and Jemima and Rebeccah Puddle-Duck set off up the road, keeping step—pit pat, paddle pat! pit pat, waddle pat!⁸⁸

ดังนั้นการที่เปิดตัวออกไปว่ายนน้ำและทำเครื่องแต่งกายหายจึงเท่ากับพวกเปิดไม่สามารถเรียนรู้มารยาททางสังคมได้ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การวาดมิสเตอร์เดรก พัดเดิล-ดัก (Mr. Drake Puddle-Duck) เจไมมา พัดเดิล-ดัก และรีเบกกาห์ พัดเดิล-ดักมหาเครื่องแต่งกายที่หายไปในแม่น้ำทว่าไม่พบ กอปรกับภาพเปิดสองตัวในพื้นที่ตรงกลางภาพกำลังยกกันขึ้น ครึ่งตัวดำดิ่งลงในแม่น้ำเสมือนจมปลักอยู่กับความพยายามในการเรียนรู้แต่ไม่อาจเรียนรู้ได้นั้น สะท้อนให้เห็นว่ามีใช่ทุกคนที่สามารถเรียนรู้มารยาทได้ โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่ไร้มารยาท (ภาพที่ 141)

⁸⁸ Ibid., p. 156.

ภาพที่ 141 And Mr.Drake Puddle-Duck, and Jemima and Rebeccah, have been looking for them ever since.⁸⁹

เรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* สะท้อนมุมมองของพ็อตเตอร์ต่อการเรียนรู้มารยาททางสังคมเรื่องการเข้าสังคมผ่านงานเลี้ยงน้ำชาว่าไม่เหมาะกับเด็ก หรือเด็กยังไม่สมควรเรียนรู้ในตอนนี้อย่างไร จึงอาจจะสรุปได้ว่าหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* สอนว่าเด็กควรเรียนมารยาทตั้งแต่ยังเด็ก แต่ไม่เหมาะสมในการเรียนรู้มารยาทที่มีกฎเกณฑ์มากเกินไป หรือทำให้เป็นผู้ใหญ่เกินไป การเรียนรู้ควรเป็นไปในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป มิใช่บังคับขู่เข็ญ จึงจะเหมาะสมกับเด็ก

การสอนลูกด้วยวิธีการบังคับของมิสซิสทาบิธา ทวิตชิตปรากฏให้เห็นอีกครั้งใน *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* พ็อตเตอร์เปิดเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครมิสซิสทาบิธา ทวิตชิต แมวสูงวัยซึ่งเป็นผู้ปกครองที่มักจะกังวล และทำลูกแมวของตนหายเป็นประจำ จากนั้นจึงเขียนถึงลูกแมวว่าทุกครั้งที่พวกลูกแมวหายตัวไป พวกมันจะทำเรื่องซุกซนอยู่เสมอ

Once upon a time there was an old cat, called Mrs.Tabitha Twitchit, who was an anxious parent. She used to lose her kittens continually, and whenever they were lost they were always in mischief!⁹⁰

เมื่อเปรียบเทียบหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* กับ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ในหนังสือภาพทั้งสองเรื่องต่างเกิดขึ้นในวันที่มิสซิสทาบิธา ทวิตชิตอบขนม แสดงว่าเธอชื่นชอบงานเลี้ยงและให้ความสำคัญกับการรักษาภาพลักษณ์ของตนเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น ขณะเดียวกัน การที่ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* เริ่มต้นเรื่องด้วยการแนะนำตัวมิสซิสทาบิธา ทวิตชิตก่อน และใช้คำว่า “ผู้ปกครองที่กังวล” (anxious parent) บรรยายคุณลักษณะในฐานะผู้ปกครองของเธอ เมื่อนำมาเชื่อมโยงกับประโยคที่บ่งบอกว่ามิสซิสทาบิธา ทวิตชิตมักจะทำลูกแมวของตนหายเป็นประจำ และทุกครั้งที่พวกลูกแมวหายตัวไป พวกมันจะทำเรื่องซุกซนอยู่เสมอ (She used to lose her kittens continually, and whenever they were lost they were always in mischief!) ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามิสซิสทาบิธา ทวิตชิตกังวลที่ลูกของเธอหายตัวไปเล่นซุกซน คำว่า “mischief” เป็นพฤติกรรมในแง่ลบและเป็น

⁸⁹ Ibid., p. 158.

⁹⁰ Ibid., p. 175.

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา เมื่อเชื่อมโยงกับคำว่า “lost” อาจมีนัยยะว่าพฤติกรรมชุกชนสร้างปัญหา ทำให้เด็กพลัดหลงจากกรอบความประพฤติที่ควรกระทำ กอปรกับอุปนิสัยให้ความสำคัญกับการรักษาภาพลักษณ์ ย่อมแสดงว่ามีสซิสทาภิทา ทวิตซิดิตเป็นผู้ให้ความสำคัญกับมารยาททางสังคม และต้องการสอนลูกๆ ทั้งสามตัวของตนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

วิธีการทำให้ลูกมีพฤติกรรมเหมาะสมของทาภิทา ทวิตซิดิตปรากฏในย่อหน้าต่อมา เกี่ยวกับเหตุการณ์ในวันอบขนม (baking day) มีสซิสทาภิทา ทวิตซิดิตตั้งใจจะขังพวกลูกแมวในตู้ เธอจับตัวม็อปปีต์กับมิตเทนส์ได้ แต่หาทอม คิตเทนไม่พบ

On baking day she determined to shut them up in a cupboard.

She caught Moppet and Mittens, but she could not find Tom.⁹¹

ข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่ามีสซิสทาภิทา ทวิตซิดิตยังคงสอนลูกด้วยวิธีการบังคับเช่นเดียวกับเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ ทอม คิตเทน* ซึ่งเธอบังคับให้ลูกเป็นผู้มีมารยาททางสังคมด้วยการอาบน้ำและสวมเสื้อผ้าโดยเลียนแบบมนุษย์ ตัวบทที่เขียนว่าเธอสอนลูกในวันอบขนมจึงมีนัยยะว่าเธอกำลังจะจัดงานเลี้ยงน้ำชาอีกครั้ง ถ้าวิเคราะห์เฉพาะตัวบท การที่มีสซิสทาภิทา ทวิตซิดิตพบตัวแค่ม็อปปีต์และมิตเทนส์ลูกสาวของเธอ ส่วนทอม คิตเทนผู้เป็นลูกชายหนีไปได้ อาจตีความได้ว่ามีสซิสทาภิทา ทวิตซิดิตกำลังสอนมารยาททางสังคมโดยไม่สนใจธรรมชาติของเด็ก และเป็นไปเพื่อภาพลักษณ์ของตนเอง การสอนมารยาทจึงไม่สำเร็จ

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การที่ตัวบทสื่อว่ามีสซิสทาภิทา ทวิตซิดิตต้องการควบคุมลูกเพื่อรักษาภาพลักษณ์นั้นอาจเป็นมุมมองที่มิตเทนส์ ม็อปปีต์ และทอม คิตเทนมีต่อคำสอนของแม่ เมื่อพิจารณาตัวบทร่วมกับภาพประกอบ ผู้วิจัยสังเกตว่าบานประตูตู้เก็บของมีลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของผนัง ตู้เก็บของจึงไม่ใช่ตู้ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ทั่วไป แต่เป็นส่วนหนึ่งของตัวบ้าน หากไม่นับภาพซึ่งแสดงขอบสูงของตู้ที่สูงกว่าขอบล่างของประตูตู้ที่น่าจะเกิดจากความผิดพลาดของพ็อตเตอร์แล้ว ผู้วิจัยคาดว่าเมื่อปิดตู้ บานประตูตู้จะแนบสนิทกับผนังพ็อตตี ตู้ในภาพจึงมีลักษณะเป็นตู้ที่ถูกขุ่นซ่อนทำให้กลมกลืนกับผนังและเป็นส่วนหนึ่งของบ้าน (ภาพที่ 142)

⁹¹ Ibid., p. 175.

ภาพที่ 142 She caught Moppet and Mittens, but she could not find Tom.⁹²

เมื่อพิจารณาภาพประกอบร่วมกับตัวบท คำว่า “วันอบขนม” ในตัวบทบ่งบอกสาเหตุที่มิสซิส ทาบิธา ทวิตซิตพยายามควบคุมความประพฤติของลูก พร้อมกับบ่งบอกว่าเธอมีคุณลักษณะ แม่บ้านแม่เรือน เนื่องจากการอบขนมเป็นกิจกรรมของผู้หญิงและต้องกระทำภายในบ้าน ผูกโยง ตัวเธอเข้ากับพื้นที่ของบ้านอันเป็นพื้นที่แสดงคุณลักษณะของแม่บ้านแม่เรือน ห้องครัวจึงเป็น พื้นที่ของแม่เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่งเธอใช้ประจำและรู้จักเป็นอย่างดี สำหรับตู้ที่มิสซิสทาบิธา ทวิตซิตจับลูกแมวใส่เข้าไป ตู้ใบนี้เป็นพื้นที่ซึ่งเธอรู้จักเป็นอย่างดีเช่นเดียวกับห้องครัว และอาจถือ ได้ว่าเป็นพื้นที่ของมิสซิสทาบิธา ทวิตซิต การจับลูกเข้าไปในตู้จึงเปรียบเสมือนการจับลูกเข้าไป ในส่วนหนึ่งของตัวบ้าน หรืออีกนัยหนึ่งคือการจับลูกเข้าไปในตัวของเธอ การควบคุมของมิสซิส ทาบิธา ทวิตซิตในภาพประกอบจึงมีนัยยะของการปกป้องคุ้มครองลูกแฝงอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาพประกอบมีปริมาณสีขาวมากกว่าสีดำสื่อถึงความปลอดภัย อันเนื่องมาจากได้รับการปกป้อง จากแม่เมื่อเด็กอยู่ในพื้นที่เดียวกับแม่ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เด็กเคารพคำสั่งของแม่และประพฤติ ตามคำสอนของแม่

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม มิสซิสทาบิธา ทวิตซิตไม่ได้รู้จักทุกซอกทุกมุมของบ้าน ตัวบทในฉากมิสซิสทาบิธา ทวิตซิตออกตามหาทอม คิดแทน ความว่า:

Mrs.Tabitha went up and down all over the house, mewing for Tom Kitten. She looked in the pantry under the staircase, and she searched the best spare bedroom that was all covered up with dust sheets. She went right upstairs and looked into the attics, but she could not find him anywhere.

⁹² Ibid., p. 175.

It was an old, old house, full of cupboards and passages. Some of the walls were four feet thick, and there used to be queer noises inside them, as if there might be a little secret staircase. Certainly there were odd little jagged doorways in the wainscot, and things disappeared at night—especially cheese and bacon.

Mrs. Tabitha became more and more distracted, and mewed dreadfully.⁹³

ในย่อหน้าแรก ตัวบทระบุว่ามิสซิสทาบิธา ทวิตซิตขึ้นลงบันไดไปทั่วทั้งบ้าน เธอร้องเรียกชื่อทอม คิดแทนขณะค้นหาทุกซอกทุกมุมของบ้านอย่างละเอียดและใส่ใจ นับตั้งแต่ตู้ใต้บันได ห้องนอน ลังรองที่ปกคลุมไปด้วยผ้าคลุมกันฝุ่น ตลอดจนห้องใต้หลังคา สื่อถึงความรักและความห่วงใยของแม่ ทว่าความใหญ่โตของบ้านกลับทำให้มิสซิสทาบิธา ทวิตซิตไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง จากนั้นในย่อหน้าที่สอง พ็อตเตอร์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวบ้านว่าเก่ามาก มีทางเดินกับตู้มากมาย ผนังบางแห่งหนาถึงสี่ฟุต และมีเสียงแปลกๆ ซ้ำในผนังราวกับมีบันไดลับขนาดเล็กหลังผนังนั้น ทว่าสิ่งแปลกๆ ที่พบเห็นอย่างชัดเจน คือ ทางเข้าซึ่งมีกรอบขรุขระขนาดเล็ก และเหตุการณ์ที่สิ่งของ โดยเฉพาะชีสกับเบคอนหายไปในตอนกลางคืน คำบรรยายเกี่ยวกับตู้จำนวนมาก เสียงจากบันไดลับ และทางเข้า-ออกที่ไม่ได้สร้างขึ้นพร้อมกับบ้านแสดงว่าบ้านถูกบุกรุก จนทำให้บ้านมีซอกมุมที่ผู้อาศัยอาจไม่รู้จักรัก ส่วนผนังที่หนาทำให้บ้านเหมือนถูกตัดขาดจากโลกภายนอก กอปรกับเสียงและเหตุการณ์แปลกๆ ที่เกิดขึ้นกับข้าวของภายในบ้าน บ้านจึงมีลักษณะคล้ายกับคฤหาสน์ผีสิง ยิ่งตอกย้ำความน่ากลัวและการควบคุมไม่ได้ พื้นที่ของบ้านจึงไม่ใช่พื้นที่ของแม่ทั้งหมด เนื่องจากยังมีพื้นที่นอกเหนือการควบคุมของแม่ จนกระทั่งทำให้มิสซิสทาบิธา ทวิตซิตหวาดกลัว

พ็อตเตอร์เน้นย้ำความน่ากลัวภายในบ้านอีกครั้งด้วยภาพประกอบ การวาดพื้นที่ภายในภาพให้มีความลึกด้วยการจัดวางบันไดในฉากหน้าของภาพ จนกระทั่งส่วนประกอบของบ้านดูมีขนาดใหญ่โตกว่ามิสซิสทาบิธา ทวิตซิตที่ถูกผลักให้อยู่ในฉากกลางภาพ ทำให้ตัวละครในภาพดูตัวเล็กและอ่อนแอ โดยเฉพาะเมื่อเธอถูกขนาบด้วยองค์ประกอบที่เป็นเส้นตรง ได้แก่ ชีบบันได หัวบันไดที่เชื่อมกับนาฬิกาแขวน และม่านสูงจากพื้นจรดเพดานเน้นความอึดอัดของมิสซิสทาบิธา ทวิตซิต นอกจากนี้ เส้นตรงจากแต่ละองค์ประกอบไม่เพียงขนาบตัวเธอ แต่ยัง

⁹³ Ibid., p. 175.

เน้นความสูงของกรอบภาพสี่เหลี่ยมผืนผ้า การวาดองค์ประกอบของสิ่งของเพียงบางส่วนและไม่ได้วาดจุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดของวัตถุอย่างชัดเจน แตกต่างจากมิสซิสทาบิธา ทวิตซิตที่ผู้อ่านเห็นเต็มตัว ทำให้ไม่รู้ขนาดของบ้านเช่นเดียวกับที่มิสซิสทาบิธา ทวิตซิตไม่รู้จักทุกซอกทุกมุมของบ้าน พร้อมกับแสดงความลึกกลับของพื้นที่บ้านและเน้นว่าบ้านมีขนาดใหญ่โตจนน่ากลัว (ภาพที่ 143)

ภาพที่ 143 Mrs. Tabitha became more and more distracted, and mewed dreadfully.⁹⁴

เมื่อพิจารณาการใช้สีในภาพที่ 143 จะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์เลือกใช้สีน้ำตาลเข้มและสีแดงระบายนภา พร้อมกับเน้นเงาตกกระทบบนวัตถุด้วยการวาดเส้นทำให้ภาพดูมืดทึม สีถึงอันตรายภายในบ้าน ขณะเดียวกัน การใช้สีเข้มกับพื้นที่ทางเดินทำให้พื้นที่ของทางเดินตัดกับสีขาวของตัวมิสซิสทาบิธา ทวิตซิตกับผ้ากันเปื้อน และอาจเป็นคำอธิบายสาเหตุที่แม่แมวหาลูกไม่เจอ เมื่อคำนึงถึงทางเดินมากมายในบ้านจนแม่ดูแลไม่ทั่วถึง และทางเดินเป็นทางสัญจรสำหรับทุกคนภายในบ้าน รวมถึงเจ้าของเสียงลึกลับในดัวบท ทางเดินจึงไม่นับรวมอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยของแม่เนื่องจากเป็นพื้นที่ของบุคคลหลายกลุ่ม ขณะเดียวกัน การใช้สีขาวกับมิสซิสทาบิธา ทวิตซิตนอกจากจะบ่งบอกว่าเธอแตกต่างจากพื้นที่ในบ้านซึ่งมืดและน่ากลัว เนื่องจากสีขาวมักใช้เป็นสัญลักษณ์ของความดีงาม เมื่อพิจารณาการใช้สีขาวกับตัวมิสซิสทาบิธา ทวิตซิตร่วมกับการจัดวางให้เธออยู่ระหว่างบันไดขึ้นและลง รวมถึงดัวบทภาพที่ 143 ที่บรรยายความพยายามในการค้นหาลูก แม้ว่าจจะรู้สึกเสียสมาธิกับสภาพแวดล้อมอันน่ากลัวของบ้าน อาจแสดงว่าเธอไม่กลัวที่จะขึ้นและลงบันไดเพื่อตามหาลูกชายของเธอแล้ว ยังสื่อว่าเด็กสามารถเดินทางมาหาเธอเพื่อรับการปกป้องจากเธอ หรือหากเด็กอยู่กับแม่จะปลอดภัยมากกว่า

⁹⁴ Ibid., p. 176.

ภายหลังมีอุปเพ็ติดกับมิตเทนส์หนีออกจากตู้ อันเป็นพื้นที่ซึ่งแม่บังคับให้ทั้งสอง อยู่ในโอวาท แต่การที่พวกเขาเคยเข้าไปในพื้นที่ของแม่แสดงว่าพวกเขาเริ่มเรียนรู้คำสั่งของแม่ แล้ว และเป็นการเริ่มต้นความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูกสาว พ็อตเตอร์ย้ำว่าแม่และลูกสาวได้ เริ่มต้นสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันเมื่อมีอุปเพ็ติดกับมิตเทนส์หนีเข้าไปภายในห้องครัวอันเป็นพื้นที่ของแม่ เช่น ภาพที่ 144 พ็อตเตอร์นำเสนอเหตุการณ์มีอุปเพ็ติดหนีเข้าไปในถังแป้งด้วยความตกใจกลัว เมื่อได้ยินเสียงใครบางคนเคาะประตูด้วยภาพขาว-ดำ โดยปล่อยให้พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพเป็น สีขาวอันเป็นสีที่ใช้ระบายมิสซิสทาบิทา ทวิตชิตในภาพที่ 143 สัดส่วนของสีขาวที่มากกว่าสีดำ ให้ความได้ว่ามีอุปเพ็ติดกระโดดเข้าไปซ่อนตัวในถังแป้งในครัวเปรียบเสมือนได้รับการคุ้มครองจากแม่ เพราะทำให้เธอปลอดภัย รอดพ้นจากอันตรายจากซามูเอล วิสเคอร์สและแอนนา มาเรียซึ่ง เข้ามาขโมยของในห้องครัว (ภาพที่ 144)

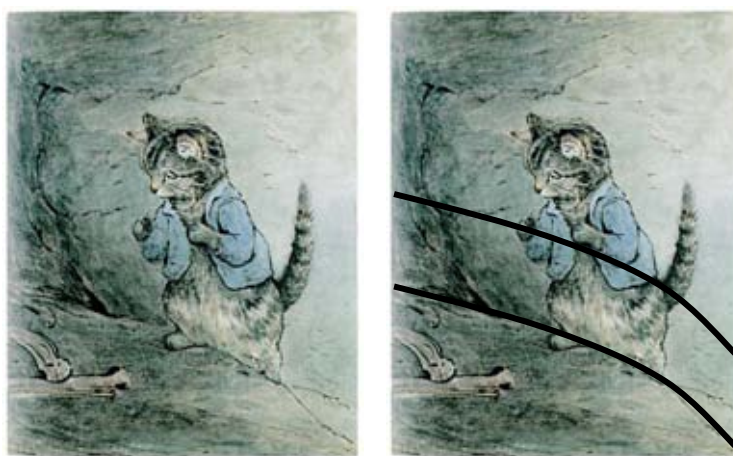
ภาพที่ 144 But just at that moment somebody knocked at the front door, and Moppet jumped into the flour barrel in a fright.⁹⁵

การซ่อนในพื้นที่ของแม่ทำให้ทั้งมิตเทนส์และมีอุปเพ็ติดปลอดภัย รวมถึงเชื่อฟังแม่มากขึ้น ดังนั้น การอบรมเด็กจะได้ผลต้องไม่ใช่เพราะการบังคับเพียงอย่างเดียว แต่ต้องแสดงให้เด็กตระหนักถึงความรักความห่วงใย ตลอดจนประโยชน์จากการปฏิบัติตามคำสั่ง นอกจากนี้ การที่พ็อตเตอร์ เน้นบทบาทของแม่ในฐานะต้นแบบและผู้ช่วยเหลือของลูกสาว โดยมีมิสซิสทาบิทา ทวิตชิตกับริบบี เป็นผู้ตามหาลูกสาวจนพบ พร้อมทั้งช่วยพวกเขาออกมาจากที่ซ่อน ยังแสดงให้เห็นว่าเด็กผู้หญิง มักมีสัมพันธ์ภาพอันดีกับแม่มากกว่าเด็กผู้ชาย และการเชื่อฟังแม่ย่อมทำให้เด็กปลอดภัย

สำหรับทอม คิดแทนที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีนักกับแม่ของตน เขาพยายามเดิน ออกจากบ้านและต้องหลงทางตกอยู่ในทางเดินมืดๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทางเดินมืดๆในบ้าน

⁹⁵ Ibid., p. 177.

ไม่ใช่พื้นที่ของแม่โดยอ้างอิงจากการวิเคราะห์ทางเดินในการวิเคราะห์ภาพที่ 143 พ็อตเตอร์เน้นอันตรายจากการที่ลูกมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับแม่และต่อต้านแม่ในภาพที่ 145 พ็อตเตอร์บรรยายว่าทอม คินเทนตะเกียกตะกายขึ้นไปข้างบน ทว่าก่อนที่จะไปถึงส่วนบนสุดของปล่องไฟ เขาหลงเข้าไปด้านหลังผนังหิน และพบกับกองกระดูกแกะ ทอม คิดแทนคิดว่าเป็นเรื่องน่าขันที่มีคนแกะกระดูกในปล่องไฟ พร้อมกับนึกเสียใจที่เข้ามาในห้องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขาได้กลิ่นคล้ายกับหนู ทว่ารุนแรงกว่าจนทำให้จาม⁹⁶ เมื่อสถานที่ซึ่งทอม คิดแทนหลงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของบ้านที่ถูกดัดแปลงให้สามารถเข้าไปได้ด้วยการถอดหินในผนังบางส่วนออก และเป็นส่วนที่อยู่นอกเหนือการดูแลของแม่ พื้นที่ในฉากนี้จึงน่าจะสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์อันเลวร้ายระหว่างทอม คิดแทนกับแม่ เห็นได้จากการใช้สีเทาระบายผนังทำให้ภาพดูมืด ลึกลับ และอันตราย เมื่อพิจารณาการจัดองค์ประกอบ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์วาดพื้นเอียงมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมพร้อมกับจัดวางทอม คิดแทนตามความเอียงของพื้น เมื่อมองฉากเส้นตามการวางมือและผ่านสะโพกจะได้เส้นที่วางตัวในแนวเดียวกับเส้นขอบของพื้น การที่เขายื่นเท้าขวาคาบเกี่ยวแนวเส้นบ่งบอกว่าเขาจะก้าวไปข้างหน้าที่มีกองกระดูกแกะ (ภาพที่ 145)

ภาพที่ 145 He scrambled up and up; but before he reached the chimney top he came to a place where somebody had loosened a stone in the wall. There were some mutton bones lying about—

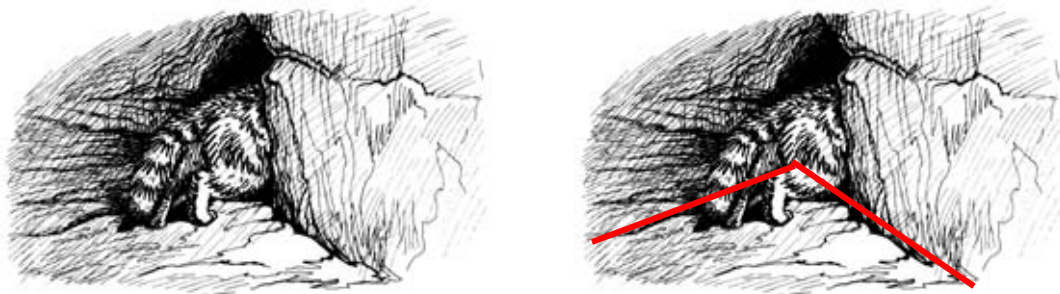
"This seems funny," said Tom Kitten. "Who has been gnawing bones up here in the chimney? I wish I had never come! And what a funny smell?"

⁹⁶ Ibid., p. 185.

It is something like mouse; only dreadfully strong. It makes me sneeze," said Tom Kitten.⁹⁷

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคำว่า “กระดุกเกาะ” ในย่อหน้าที่หนึ่งและย่อหน้าที่สองอาจบอกไว้ว่าการไม่เชื่อฟังและมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับแม่ย่อมนำมาซึ่งอันตรายและความตาย การก้าวไปข้างหน้าโดยไม่สนใจคำเตือนจึงสะท้อนให้เห็นความดีร้ายไม่ยอมเชื่อฟัง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทางเลือกของทอม คิดแทนเป็นทางเลือกที่ผิด เห็นได้จากการที่พ็อตเตอร์ระบายพื้นที่ซึ่งกองกระดุกเกาะวางด้วยสีเข้มกว่าพื้นที่ส่วนอื่นๆ ดังนั้นการที่ทอม คิดแทนหวังว่าตนจะไม่เคยเข้ามาในสถานที่แห่งนี้ย่อมเป็นการตระหนักถึงความผิดที่สายเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทอม คิดแทนได้กลิ่นคล้ายกับกลิ่นของหนูตัวเล็กเพียงแต่รุนแรงกว่ามาก พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “dreadfully” ซึ่งนอกจากขยายกลิ่นอันรุนแรงแล้ว ยังมีนัยยะว่ากลิ่นนั้นเป็นสิ่งที่เลวร้ายและน่ากลัว บอกไว้ว่าต้นตอของกลิ่นดังกล่าวอันตราย แต่เขาก็กลับเลือกเดินหน้าต่อไป พ็อตเตอร์แสดงภาพเส้นทางที่เขาเดิน พร้อมบรรยายว่าทางเข้าและเส้นทางคับแคบจนกระทั่งทอม คิดแทนต้องเบียดและดันตัวเข้าไป รวมถึงบรรยายสภาพในทางเดินที่มีมืดมิด (ภาพที่ 146)

ภาพที่ 146 He squeezed through the hole in the wall, and dragged himself along a most uncomfortably tight passage where there was scarcely any light.⁹⁸

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ลักษณะของเส้นทางในต้วบทสอดคล้องกับภาพประกอบที่พ็อตเตอร์วาดทอม คิดแทนเอียงตัวเข้าไปในรูเพื่อแสดงความแคบของรู พร้อมกับแสดงความมืดด้วยการวาดเส้นขอบที่แบ่งระหว่างพื้นที่กับผนังฝั่งซ้ายและขวาเป็นเส้นตรงแนวเฉียงบรรจบกันตรงรูบนผนังกลางภาพ เกิดเป็นสามเหลี่ยม

⁹⁷ Ibid., p. 185.

⁹⁸ Ibid., p. 186.

คล้ายหัวลูกศรเน้นให้เห็นว่าทอม คิดแทนเลือกเส้นทางที่ไม่ควรเลือก สืบเนื่องจากการเน้นเส้นบนผนังด้วยสีดำสนิทเพื่อแสดงความลึก พร้อมกับสื่อถึงความเก่าและผูกพันของผนัง หรืออีกนัยหนึ่งคือ เป็นหนทางนำไปสู่การพังทลาย ส่วนการใช้เส้นแสดงพื้นผิวของผนังหินและเงาภายในห้องยังช่วยขับเน้นความมืดของรู รวมถึงแสดงว่าหนทางที่ทอม คิดแทนเลือกอันตรายยิ่งกว่าภายในห้องซึ่งเต็มไปด้วยกระดูกแกะ

การเลือกทางผิดทำให้ทอม คิดแทนพบกับอันตราย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อผู้ใหญ่ที่เขาได้พบ คือ ซามูเอล วิสเคอร์สและแอนนา มาเรีย ซามูเอล วิสเคอร์สสั่งให้แอนนา มาเรียภรรยาของตนจับทอม คิดแทนมัดและนำแบ่งพายจากในครัวมาห่อ ส่วนตนมีหน้าที่นำไม้กวาดแบ่งมาคลึงทอม คิดแทน ความสัมพันธ์ระหว่างทอม คิดแทนกับซามูเอล วิสเคอร์สและแอนนา มาเรียเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่แปลกหน้าที่เลวร้าย สะท้อนให้เห็นอันตรายจากคนแปลกหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ซามูเอล วิสเคอร์สและแอนนา มาเรียที่ขโมยของจากในบ้านเพื่อปรุงลูกแมวเป็นอาหาร ปราบกฏตัวในฐานะผู้ใหญ่ที่มีนิสัยชอบลักขโมย เห็นแก่ตัว เกียจคร้าน และโหดเหี้ยม

นอกเหนือจากนี้ ซามูเอล วิสเคอร์สยังทำหน้าที่สะท้อนสาเหตุที่ทอม คิดแทนไม่เชื่อฟังแม่ เห็นได้จากตัวบทและภาพที่ 147 พ็อตเตอร์บรรยายว่าซามูเอล วิสเคอร์สออกเดินทางเพื่อนำไม้กวาดแบ่งขึ้นไปในห้อง เขาใช้ถุงมือผลักไม้กวาดแบ่งให้กลิ้งไปข้างหน้าเสมือนคนต้มสุรากลิ้งถังเหล็ก ระหว่างนั้นเอง ซามูเอล วิสเคอร์สได้ยินเสียงพูดคุยของริบบิ้นกับทาพิทา แต่แมวทั้งสองต่างวงวนอยู่กับการจุกเทียนไขเพื่อส่องดูในทึบ จึงไม่ทันเห็น⁹⁹ การที่ซามูเอล วิสเคอร์สลอบลงไปขโมยไม้กวาดแบ่งขึ้นไปยังที่พักอาศัย ในขณะที่มิสซิสทาพิทา ทวิตซิดและริบบิ้นยังอยู่ในบ้าน แต่กลับไม่เห็นตัวซามูเอล วิสเคอร์ส แสดงว่าซามูเอล วิสเคอร์สอาจหาญหรือไม่หวั่นเกรงเจ้าของบ้าน กอปรกับภาพประกอบ พ็อตเตอร์วาดซามูเอล วิสเคอร์สบนทางเดินคล้ายกับสถานที่ในภาพที่ 143 และแสดงความลึกของบ้านเช่นเดียวกัน ทว่าในภาพนี้ พ็อตเตอร์จัดวางตัวละครในฉากหน้าของภาพ ส่วนบันไดอยู่ในฉากหลัง ซามูเอล วิสเคอร์สจึงดูตัวใหญ่กว่าองค์ประกอบของบ้าน หรืออีกนัยหนึ่ง เขามีอำนาจเหนือพื้นที่บ้าน และอาจจะรวมถึงมิสซิสทาพิทา ทวิตซิดผู้เป็นเจ้าของบ้าน เฉกเช่นที่เขามีอำนาจเหนือไม้กวาดแบ่งซึ่งตัวของเขาคร่อมอยู่ด้านบน และสามารถใช้มือวางบนไม้เพื่อควบคุมทิศทางได้ตั้งใจ (ภาพที่ 147)

⁹⁹ Ibid., p. 188.

ภาพที่ 147 He made a second journey for the rolling-pin. He pushed it in front of him with his paws, like a brewer's man trundling a barrel.

He could hear Ribby and Tabitha talking, but they were busy lighting the candle to look into the chest.

They did not see him.¹⁰⁰

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม พ็อตเตอร์ระบายพื้นที่ด้านหลังซามูเอล วิสเคอร์สด้วยสีอ่อนแสดงทิศทางของแสงที่เข้ามาจากหน้าต่าง โดยแสงกินพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพเว้นแต่ใบหน้าของซามูเอล วิสเคอร์ส และเงาที่ทอดเบื้องหน้าไม้ขนาดแป้งเท่านั้น การที่ซามูเอล วิสเคอร์สหันหลังให้กับแสงและเอียงตัวไปทางไม้ขนาดแป้งอาจไม่ได้สื่อว่าเขามุ่งไปยังหนทางอันชั่วร้ายเพียงอย่างเดียว แต่ทำหันหลังอาจแสดงความเกรงกลัวในความตึงามของตัวละครแม่ เพราะการเข้าไปในพื้นที่ครัวทำให้ซามูเอล วิสเคอร์สและแอนนา มาเรียถูกมีอปเพ็ตและมิตเทินส์พบตัวและถูกจับได้ในที่สุด ส่วนทอม คิตเทินรอดชีวิต เพราะมิสซิสทาพิทา ทวิตซิดได้ขอร้องให้มิสเตอร์จอยเนอร์ สุนัขผู้มีหน้าที่ล่าหนู และเป็นผู้ชายเช่นเดียวกับซามูเอล วิสเคอร์สมาช่วยลูกชายของเธอ

แม้ว่าหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* จะแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงต้องพึ่งพาผู้ชาย เชกเช่นมิสซิสทาพิทา ทวิตซิดไม่สามารถจัดการกับซามูเอล วิสเคอร์สได้ จึงต้องพึ่งพามิสเตอร์จอยเนอร์ แต่เด็กควรจะเคารพพ่อแม่และไม่ควรดูถูกเพศตรงข้าม เนื่องจากพ่อแม่รักและคอยปกป้องลูก แม้ว่าจะไม่สามารถปกป้องได้ด้วยตัวเอง แต่พ่อแม่ย่อมหาวิธีปกป้องลูกให้พ้นจากอันตราย นอกจากนี้ แม้พ่อแม่จะมีนิสัยไม่ดีบางอย่าง อาทิ มิสซิสทาพิทา ทวิตซิดผู้หวังภาพลักษณ์ของตนเอง แต่คำสอนของพ่อแม่เกิดจากความหวังใยเพื่อให้ลูกเติบโต

¹⁰⁰ Ibid., p. 188.

อย่างปลอดภัย และเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ลูกจึงควรมีวิจารณญาณแยกแยะและปฏิบัติตาม คำสอนที่ดี ไม่เช่นนั้นอนาคตอาจเติบโตเป็นผู้ใหญ่แบบทอม คิดเพนผู้ยังคงหวาดกลัวหนูตัวใหญ่ และไม่สามารถกลายเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้

จากการวิเคราะห์มารยาททางสังคมผ่านความความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อ และแม่สะท้อนให้เห็นว่าเด็กควรมีวิจารณญาณในการพิจารณาคำสอนของพ่อและแม่ รวมถึงการเลือกที่จะเชื่อฟังหรือปฏิบัติตามส่วนดีของคำสอน เนื่องจากพ่อและแม่อาจไม่ใช่ผู้มีมารยาททางสังคมที่ดีหรือมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับเสมอไป ขณะเดียวกัน พ่อแม่ไม่ควรจะบังคับให้ลูกของตนปฏิบัติตามคำสั่งทุกอย่าง แต่ควรแสดงให้เห็นข้อดีและข้อเสียของคำสั่ง เพราะสิ่งที่พ่อแม่ควรประพฤติปฏิบัติไม่ใช่การบังคับควบคุมลูก ทว่าเป็นการดูแลปกป้องลูกและชี้แนะให้ลูกปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

4.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลอื่น

สำหรับคำสอนมารยาททางสังคมที่นำเสนอผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลอื่น ผู้วิจัยพบว่าพื๊ดเตอร์นำเสนอทั้งในลักษณะข้อห้ามที่ไม่ควรปฏิบัติตาม และความประพฤติที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง ในกรณีของข้อห้ามที่ไม่ควรปฏิบัติตาม พื๊ดเตอร์มักเขียนให้ตัวละครเด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมต้องรับบทลงโทษจากการกระทำของตน หนังสือภาพซึ่งแสดงผลของการไม่มีมารยาทให้เห็นอย่างชัดเจน คือ *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัตกิน* และ *เดอะ เทล ออฟ เจอไมมา พัดเดิล-ดัก* รวมถึง *เดอะ สตอรี ออฟ มิส มีอบเพ็ด*

ในกรณีของ *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัตกิน* คำสอนมารยาททางสังคมที่แสดงผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่เป็นบุคคลอื่น คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนัตกินกับโอดด์บราวน์ สาเหตุที่ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโอดด์ บราวน์เป็นผู้ใหญ่ มีสาเหตุจากจุดหมายที่พื๊ดเตอร์เขียนถึงนอราห์ มอร์ (Norah Moore) เพื่อเล่าเรื่องเกี่ยวกับกระรอกในเลก ดิสทริกต์ (Lake District) มีอยู่ก่อนหนึ่งที่พื๊ดเตอร์เขียนถึงหญิงชราผู้อาศัยอยู่บนเกาะกลางทะเลสาบหญิงชราเล่าว่าเมื่อลูกนัตออกผลจะมีกระรอกข้ามทะเลสาบไปยังเกาะของตน พื๊ดเตอร์จึงสงสัยว่ากระรอกข้ามทะเลสาบไปได้ได้อย่างไร

An old lady who lives on the island says she thinks they come over the lake when her nuts are ripe; that I wonder how they can get across the water?¹⁰¹

จากข้อความดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าหญิงชราและโอลด์ บราวน์อาศัยอยู่บนเกาะเหมือนกัน อาจสรุปได้ว่าพ็อตเตอร์ได้รับแรงบันดาลใจตัวละครโอลด์ บราวน์มาจากหญิงชรา วิธีการเรียกชื่อตัวละคร โอลด์ บราวน์ ในบางครั้งพ็อตเตอร์ให้กระรอกเรียกโอลด์ บราวน์ว่าโอลด์ มิสเตอร์ บราวน์ (Old Mr. Brown)¹⁰² นอกจากจะสื่อว่ากระรอกตัวอื่นๆยกเว้นนัตกินเคอร์พ่นับถือโอลด์ บราวน์แล้ว การที่พ็อตเตอร์ยังคงคำว่า “old” ไว้ แสดงให้เห็นว่าโอลด์ บราวน์เป็นนกฮูกสูงวัยและเป็นตัวละครผู้ใหญ่เพียงตัวเดียวในหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัตกิน*

พ็อตเตอร์เขียนถึงโอลด์ บราวน์หลังจากแนะนำนัตกิน ทวิงเกิลเบอร์รี่ และฝูงกระรอก ในตัวบทของภาพที่ 148 พ็อตเตอร์บรรยายว่าที่เกาะกลางทะเลสาบอันปกคลุมไปด้วยต้นไม้และดงลูกนัตปรากฏต้นโอ๊กมีโพรงเป็นบ้านของนกฮูกชื่อ โอลด์ บราวน์¹⁰³ สำหรับภาพประกอบ พ็อตเตอร์ใช้สีเทาระบายฉาก นอกจากจะบ่งบอกว่าเป็นเวลากลางคืนแล้ว ยังทำให้ภาพดูเคร่งขรึม กอปรกับการลดความสำคัญของป่าเพื่อให้ความสำคัญกับต้นไม้ตรงกลางภาพที่วาดฉากจริงถึงก้านขนาดใหญ่ ทำให้บ้านของนกฮูกที่อยู่ในโพรงต้นโอ๊กมีลักษณะคล้ายกับปราสาท เสริมลักษณะลึกลับน่าเกรงขามให้กับบ้าน การเลือกช่วงเวลาที่โอลด์ บราวน์บินกลับบ้านและจัดวางนกฮูกในพื้นที่ด้านหน้าของภาพ ท่าทางกางปีกและระยະไถ่กับผู้อ่านยิ่งทำให้โอลด์ บราวน์ดูตัวใหญ่ สื่อถึงอำนาจเหนือบ้านซึ่งดูคล้ายกับปราสาทของเขา ภาพประกอบจึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าโอลด์ บราวน์ดูลึกลับ น่าเกรงขาม และมีอำนาจมาก เมื่อพิจารณาร่วมกับบทบาทของโอลด์ บราวน์ในฐานะเจ้าของเกาะซึ่งมีอำนาจอนุญาตหรือสั่งห้ามเก็บลูกนัตบนเกาะ ผู้วิจัยตีความว่าเขาเป็นตัวแทนของผู้ใหญ่ที่มีอำนาจ (ภาพที่ 148)

¹⁰¹ Beatrix Potter and Anne Carroll Moore, *The art of Beatrix Potter*, ed. W. A. Herring and Leslie Linder, (London: Frederick Warne, 1966), p. 194.

¹⁰² Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p.23.

¹⁰³ *Ibid.*, p. 23.

ภาพที่ 148 In the middle of the lake there is an island covered with trees and nut bushes; and amongst those trees stands a hollow oak-tree, which is the house of an owl who is called Old Brown.¹⁰⁴

พืดเตอร์ย้าว่าโอลด์ บราวน์เป็นผู้ใหญ่อีกครั้ง ในฉากที่กระรอกนำบรรณาการไปมอบให้กับโอลด์ บราวน์เพื่อแสดงความเคารพและขออนุญาตเก็บลูกนัต เหมือนเด็กแสดงความเคารพเมื่อไปเยี่ยมเยียนผู้ใหญ่ โอลด์ บราวน์ยืนอยู่บนก้อนหิน ส่วนกระรอกซึ่งนำหนูอ่อนสามตัวเป็นของขวัญเพื่อขออนุญาตเก็บลูกนัตยืนอยู่บนพื้น พร้อมกับถือกระสอบสำหรับใส่ลูกนัต บ่งบอกจุดประสงค์ในการมา การใช้ภาพความสูงและต่ำของพื้นที่บ่งบอกว่านกฮูกมีสถานภาพสูงกว่ากระรอก การที่ฝูงกระรอกทำท่าเอาตัวคล้ายกับทำความเคารพแสดงให้เห็นว่าเด็กผู้มีความรักมีความเคารพนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ ในขณะที่โอลด์ บราวน์มีท่าทางสงบนิ่งอันเป็นการเสริมลักษณะผู้ใหญ่ที่น่านับถือให้กับโอลด์ บราวน์ (ภาพที่ 149)

¹⁰⁴ Ibid., p. 23.

ภาพที่ 149 They also took with them an offering of three fat mice as a present for Old Brown, and put them down upon his door-step.

Then Twinkleberry and the other little squirrels each made a low bow, and said politely—

"Old Mr. Brown, will you favour us with permission to gather nuts upon your island?"¹⁰⁵

ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าโอลด์ บราวน์เอี้ยวคอไปทางซ้ายของผู้อ่าน เมื่อลองลากเส้นสายตาตามทิศทางการมองของโอลด์ บราวน์จะได้เส้นตรงตอรับกับลักษณะการมองของกระรอกที่อยู่บนรากไม้ และแยกตัวออกมาจากกลุ่มกระรอกซึ่งเงยหน้าขึ้นมองเขา เมื่อพิจารณาตัวบทประกอบภาพที่ 149 เกี่ยวกับฝูงกระรอกนำหนูตัวอ้วนสามตัวมาเป็นของขวัญสำหรับโอลด์ บราวน์แล้ววางที่หน้าประตู จากนั้นทวิงเกิลเบอร์รี่ รวมถึงกระรอกตัวอื่นๆจึงโค้งตัวเคารพ แล้วขอให้โอลด์ บราวน์อนุญาตให้พวกกระรอกเก็บลูกนัตบนเกาะอย่างสุภาพ¹⁰⁶ ฟ็อดเตอร์เริ่มต้นย่อหน้าที่สองซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับกระรอกทำความเคารพโอลด์ บราวน์ด้วยการใช้ชื่อทวิงเกิลเบอร์รี่ขึ้นต้นย่อหน้า จากนั้นจึงเขียนถึงกระรอกตัวอื่นๆโดยไม่ได้ระบุชื่อ การเรียงลำดับเช่นนี้ทำให้ทวิงเกิลเบอร์รี่เป็นเสมือนผู้นำกลุ่มกระรอก การที่ฟ็อดเตอร์ให้กระรอกแต่ละตัวโค้งให้กับโอลด์ บราวน์และบรรยายวิธีการพูดของทวิงเกิลเบอร์รี่ขณะเจรจากับโอลด์ บราวน์ว่าสุภาพเรียบร้อย ก่อปรกกับการวาดภาพทวิงเกิลเบอร์รี่หมอบสี่ขาอย่างนอบน้อม ทำให้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าการพรีมิตาลงจนดวงตาเป็นเส้นโค้งดูใจดีนั้นไม่ได้เป็นเพราะของขวัญ แต่เป็นเพราะโอลด์ บราวน์ได้รับการเคารพจากกระรอกอันมีตัวละครทวิงเกิลเบอร์รี่เป็นตัวแทน ส่วนการที่ทวิงเกิลเบอร์รี่อยู่ในตำแหน่งสูงกว่ากระรอกตัวอื่นแสดงว่าเป็นหัวหน้ากลุ่ม (ภาพที่ 150)

¹⁰⁵ Ibid., p. 25.

¹⁰⁶ Ibid., p. 25.

ภาพที่ 150 ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ขณะเดียวกัน ทางด้านขวามือของภาพกลับปรากฏกระรอกตัวหนึ่งแอบอยู่หลังต้นไม้ พ็อตเตอร์ไม่ได้เขียนถึงกระรอกตัวนี้ในตัวบท แต่จากการสังเกตพฤติกรรมของกระรอกที่หลบอยู่หลังต้นไม้ แสดงว่าเขาไม่ได้ออกมาทำความเคารพโอลด์ บราวน์ เป็นการไม่ให้ความร่วมมือกับกระรอกตัวอื่น ผู้วิจัยสันนิษฐานว่ากระรอกตัวนี้น่าจะเป็นนัตกิน เพราะนัตกินชอบแยกตัวจากฝูงกระรอก แสดงว่าเขาเป็นเด็กที่ไม่ให้ความเคารพผู้ใหญ่

การไม่เคารพผู้ใหญ่ชัดเจนขึ้นในฉากต่อมา เมื่อนัตกินออกจากที่ซ่อนมาเผชิญหน้ากับโอลด์ บราวน์เพื่อร้องเพลงทำทาย ในภาพนัตกินยืนแยกออกมาจากฝูงกระรอกและยืนอยู่บนหินที่สูงกว่าก้อนหินของโอลด์ บราวน์ พร้อมกับหันหลังให้ผู้อ่าน ผู้วิจัยตีความการแยกตัวออกมาจากกระรอกตัวอื่นว่านัตกินปฏิเสธว่าตนเป็นเด็กเหมือนกับกระรอกด้วยกัน ส่วนการยืนอยู่บนรากไม้จุดเดียวกับทวิงเกิลเบอร์รี่ในภาพที่ 149 คล้ายกับการประกาศต่อกระรอกตัวอื่นๆว่าตนเองเป็นผู้นำไม่ใช่ทวิงเกิลเบอร์รี่ นัตกินจึงน่าจะเป็นตัวอย่างของเด็กที่ทะนงตัวคิดว่าตนเองเหนือกว่าผู้ใหญ่ การที่นัตกินชูหางขึ้นสูงพร้อมกับโค้งตัวแสดงว่าเขาปล่อยให้ความมโหฬารซึ่งมีหางเป็นสัญลักษณ์เข้าครอบงำ พฤติกรรมของนัตกินถือได้ว่าก้าวร้าวและไร้มารยาท ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่และเพื่อนๆ เห็นได้จากการที่โอลด์ บราวน์หันหน้าหนี ดวงตาขีดเป็นเส้นตรงเฉียงขึ้น ไม่ยอมมองนัตกิน สอดคล้องกับตัวบทภาพที่ 151 ที่เขียนว่าโอลด์ บราวน์ไม่สนใจนัตกินซึ่งทำทายให้โอลด์ บราวน์ตอบปริศนาที่เก่ามาก¹⁰⁷ แตกต่างจากปฏิกิริยาต่อทวิงเกิลเบอร์รี่ในภาพที่ 150 ที่โอลด์ บราวน์ดูพึงพอใจและให้ความสนใจ ส่วนฝูงกระรอกหลบอยู่หลังต้นไม้พร้อมกับทำท่าหวาดกลัว (ภาพที่ 151)

¹⁰⁷ Ibid., p. 25.

ภาพที่ 151 Now this riddle is as old as the hills; Mr. Brown paid no attention whatever to Nutkin.¹⁰⁸

หลังจากนั้น พ็อตเตอร์เขียนถึงความพยายามในการยกสถานภาพของนัทกินให้สูงส่งกว่าโอลด์ บราวน์และทวิงเกิลเบอร์รี่อีกหลายครั้ง ตัวอย่างเช่น ฉากการทำงานที่นัทกินเดินนำหน้าฝูงกระรอกและไม่เดินเป็นแถวขณะออกไปเก็บลูกนัท เพื่อแสดงว่าตนเองเป็นผู้นำของกระรอกหรือเป็นผู้ใหญ่กว่ากระรอกตัวอื่น และไม่ยอมทำงานเก็บลูกนัทเลียนแบบโอลด์ บราวน์ที่ไม่ทำงานแต่ได้รับประทานอาหารเนื่องจากฝูงกระรอกเก็บให้ นอกจากนี้ นัทกินยังไม่ยอมเก็บอาหารมามอบให้กับโอลด์ บราวน์เพื่อทำให้นกฮูกเจ้าของเกาะพอใจเหมือนกระรอกตัวอื่นๆ นัทกินมักแต่เที่ยวเล่น และร้องเพลงปริศนาคำกลอนเพื่ออวดภูมิปัญญาของตน อวดตนว่าฉลาดกว่ากระรอกตัวอื่น หรือโอลด์ บราวน์ที่ไม่ยอมตอบปริศนา

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงที่ว่านกฮูกเป็นสัตว์นักล่า และโดยธรรมชาติแล้วกระรอกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กซึ่งถือเป็นอาหารของนกฮูก ผู้วิจัยตีความว่าโดยธรรมชาติแล้วเด็กไม่สามารถเพิ่มสถานภาพของตนเองให้เทียบเท่ากับผู้ใหญ่ได้ และสมควรเคารพผู้ใหญ่เนื่องจากผู้ใหญ่มีความสามารถในการควบคุมและลงโทษเด็ก ด้วยเหตุนี้เอง ในขณะที่กระรอกตัวอื่นๆให้ความเคารพโอลด์ บราวน์ และพยายามสรรหาของขวัญมาตอบแทนการที่เขาอนุญาตให้เก็บลูกนัท นัทกินกลับไม่ตระหนักว่าผู้ใหญ่มีความสามารถในการลงโทษเพื่อสั่งสอนให้เด็กมีมารยาท และยังคงล้อเลียนหรือทำทนายโอลด์ บราวน์ด้วยกลอนปริศนา ทำให้โอลด์ บราวน์เริ่มแสดงความไม่พอใจ เห็นได้ชัดเจนในฉากโอลด์ บราวน์กินน้ำผึ้ง พ็อตเตอร์วาดให้เขาใช้ส้อมกิน

¹⁰⁸ Ibid., p. 25.

น้ำผึ้งในจานอย่างเรียบร้อย แสดงมารยาทอันดี โดยไม่หันกลับไปมองนัทกินที่ยืนอยู่ด้านหลัง (ภาพที่ 152)

ภาพที่ 152 Old Mr. Brown turned up his eyes in disgust at the impertinence of Nutkin.

But he ate up the honey!¹⁰⁹

จากภาพประกอบ พ็อตเตอร์วาดโอลด์บราวน์ก็มหน้าคล้ายกับไม่ใส่ใจนัทกิน การใช้สีน้ำตาลเข้มระบายพื้นที่ส่วนใหญ่ในภาพทำให้ภาพดูเคร่งขรึม เน้นความเป็นผู้ใหญ่ของโอลด์บราวน์ ทว่าตัวบทภาพที่ 152 กลับบรรยายว่าโอลด์บราวน์กลอกตาเพราะรู้สึกรังเกียจท่าทางโอหังของนัทกิน แต่ยังคงกินน้ำผึ้งต่อไป¹¹⁰ ย่อหน้าแรกของตัวบททำให้ทราบว่าย่อกว่าโอลด์บราวน์ใช้มองนัทกิน คือ ความรู้สึกรังเกียจ ส่วนย่อหน้าที่สองที่เขียนย่ำว่าโอลด์บราวน์กินน้ำผึ้งนั้นเมื่อพิจารณาว่าเขากินน้ำผึ้งเช่นเดียวกับผึ้งกระรอก เพียงแต่กระรอกดูกินน้ำผึ้งจากนิ้วมืออย่างมูมมาม มีแค่นัทกินที่ไม่ได้กินน้ำผึ้งเพราะกำลังกระโดดโลดเต้น ทำให้ผึ้งกระรอกและนกฮูกเป็นพวกเดียวกัน เพียงแต่มีสถานภาพที่แตกต่างกัน โดยตีความจากกริยาการกินได้ว่ากระรอกที่กินน้ำผึ้งอย่างมูมมามเป็นเด็กที่รอรับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่ ส่วนนกฮูกเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นแบบอย่างและมีมารยาทอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าสาเหตุที่โอลด์บราวน์ไม่พอใจนัทกินอาจไม่ใช่เฉพาะพฤติกรรมไร้มารยาทและการขาดความเคารพเท่านั้น แต่ยังรวมถึงนัทกินไม่เคารพกฎเกณฑ์ของตน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโอลด์บราวน์ให้ความสำคัญกับคำสอนเป็นอย่างมาก จากฉากกระรอกนำไข่ที่เพิ่งวางใหม่ ๆ มามอบให้โอลด์บราวน์ พ็อตเตอร์บรรยายว่าในวันที่หกซึ่งเป็น

¹⁰⁹ Ibid., p. 31.

¹¹⁰ Ibid., p. 31.

วันเสาร์ เหล่ากระรอกเดินทางมาที่เกาะเป็นครั้งสุดท้าย และนำไข่ซึ่งเพิ่งวางใหม่ๆใส่ในตะกร้ากัก
 สถานเป็นของขวัญอ่าลาแด่โอดด์ บราวน์ แต่นัตก็กลับวิ่งนำหน้ากระรอกตัวอื่นๆ เขาหัวเราะแล้ว
 ตะโกนเพลงเกี่ยวกับฮัมปตี้ ดัมปตี้ (Humpty Dumpty)* ไปหาหมอสี่สิบคนและช่างก่อสร้างสี่สิบ
 คนเพื่อขอให้นำชิ้นส่วนของตนมาประกอบเข้าด้วยกันใหม่ แต่ไม่มีใครทำได้

On the sixth day, which was Saturday, the squirrels came again for the
 last time; they brought a new-laid egg in a little rush basket as a last
 parting present for Old Brown.

But Nutkin ran in front laughing, and shouting—

"Humpty Dumpty lies in the beck,
 With a white counterpane round his neck,
 Forty doctors and forty wrights,
 Cannot put Humpty Dumpty to rights!"¹¹¹

การใช้คำว่า “new-laid” ขยายว่าเป็นไข่ที่แม่นกเพิ่งวางใหม่ๆเปรียบได้กับเด็กทารกที่ยังไม่เคยมี
 ประสบการณ์ใดๆ เมื่อพิจารณาร่วมกับแนวคิดของจอห์น ล็อกที่มีต่อเด็กว่าเด็กเปรียบเสมือน
 ผ้าขาว¹¹² การที่นัตกินหัวเราะและพูดบทรกอลนเกี่ยวกับฮัมปตี้ ดัมปตี้ อาจไม่ได้หมายความว่าเขา
 ต้องการทำให้ไข่แตกจริงๆ แต่ไข่แตกมีนัยยะว่านัตกินต้องการทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นคน
 ไร้มารยาทเช่นเดียวกับตนเอง เมื่อพิจารณาปฏิกริยาของโอดด์ บราวน์ต่อไข่ โอดด์ บราวน์ก็มอง
 มองไข่ พร้อมกับลืมนตาแสดงความสนอกสนใจอย่างชัดเจน สอดคล้องกับตัวบทภาพที่ 153 ว่า
 โอดด์ บราวน์เปลี่ยนมาสนใจไข่ เขาลืมตาข้างหนึ่งแล้วหลับตาอีกครั้ง แต่ยังคงไม่พูดเช่นเคย¹¹³

* ฮัมปตี้ ดัมปตี้เป็นตัวละครในบทกอลนสำหรับเด็กช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 เกี่ยวกับฮัมปตี้
 ดัมปตี้ที่ตกจากกำแพง แล้วแตกเป็นชิ้นๆ ไม่สามารถนำมาประกอบได้ใหม่ เป็นเหตุให้ตัวละครฮัมปตี้ ดัมปตี้มักถูกนำเสนอ
 ในรูปลักษณะคล้ายกับไข่ (ผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงจาก “Humpty Dumpty” *Oxford Dictionaries Online*. [Online] 2012.
 Available from: <http://oxforddictionaries.com/definition/Humpty%2BDumpty>)

¹¹¹ Ibid., p. 32.

¹¹² John Locke. *An essay concerning humane understanding* [Online] 2004. Available from:
<http://www.gutenberg.org/cache/epub/10615/pg10615.html>

¹¹³ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 33.

แตกต่างจากปฏิกริยาที่มีต่อของขวัญชนิดอื่น ซึ่งฟ็อตเตอร์มักวาดโอล์ด บราวน์หลับตาอย่างไม่สนใจนัก (ภาพที่ 153)

ภาพที่ 153 Now old Mr. Brown took an interest in eggs; he opened one eye and shut it again. But still he did not speak.¹¹⁴

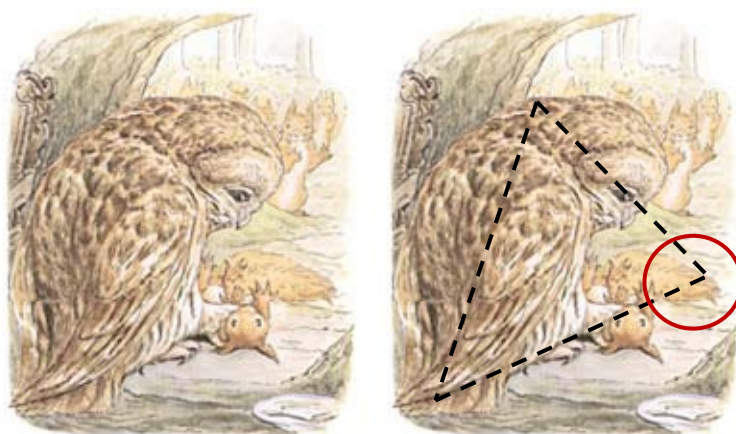
ปฏิกริยาของโอล์ด บราวน์ทำให้ผู้วิจัยย้อนกลับไปพิจารณาคำว่าไข่อีกครั้ง พบว่าเมื่อฟ็อตเตอร์เขียนถึงไข่เป็นครั้งแรก คำว่า “egg” ถูกพิมพ์เป็นตัวเอียงแสดงให้เห็นว่าไข่มีความสำคัญ ส่วนในดัวบทประกอบภาพที่ 153 ฟ็อตเตอร์เขียนคำว่า “eggs” เป็นรูปพหูพจน์ ทั้งๆที่ในภาพปรากฏไข่เพียงใบเดียว เมื่อผนวกกับการตีความไข่เปรียบเสมือนเด็กทารก แสดงว่าโอล์ด บราวน์สนใจเรื่องการอบรมสั่งสอนเด็ก ดังนั้นสิ่งที่นักกิ้นทำให้โอล์ด บราวน์โกรธมากที่สุด คือ การที่นักกิ้นพยายามทำให้เด็กซึ่งยังไม่ได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เสมือนไข่ที่ยังไม่ฟักได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมไร้มารยาท

พฤติกรรมของนักกิ้น โดยเฉพาะความพยายามบ่มเพาะพฤติกรรมไร้มารยาทแก่ไข่นำไปสู่บทลงโทษ เป็นที่น่าสังเกตว่าในฉากโอล์ด บราวน์ลงโทษนักกิ้น ฟ็อตเตอร์จัดวางโอล์ด บราวน์ในฉากหน้าของภาพและวาดนักกิ้นในฉากกลาง ทำให้ขนาดตัวที่ใหญ่ของโอล์ด บราวน์กินพื้นที่เกินครึ่งหนึ่งของภาพ และเห็นรายละเอียดกับโครงร่างของปีกอย่างชัดเจน จนกระทั่งบดบังความโดดเด่นของการลงโทษ เมื่อผู้วิจัยพิจารณาดัวบทประกอบภาพที่ 154 ที่ระบุว่าเหตุการณ์ในภาพดูเหมือนตอนจบของเรื่องทว่าไม่ใช่¹¹⁵ การที่ดัวบทไม่ได้ให้รายละเอียดถึง

¹¹⁴ Ibid., p. 33.

¹¹⁵ Ibid., p. 35.

เหตุการณ์ในภาพประกอบ แต่บอกว่าเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัทกิน* ยังไม่สิ้นสุด อาจบอกได้ว่าในภาพที่ 154 ที่ฟ็อตเตอร์จัดวางนัทกินถูกโอดด์ บราวน์ใช้เท้ากดรอบคอเหมือนท่าทางของนกฮูกเตรียมฆ่าเหยื่อในตำแหน่งใกล้เคียงกับกึ่งกลางภาพนั้น โอดด์ บราวน์ไม่ได้ฆ่านัทกิน เพราะจากการลากเส้นตามแนวของปีกที่ฟ็อตเตอร์เน้นเป็นพิเศษเป็นสองเส้น เส้นจากแนวสายตาของนกฮูกอีกเส้นหนึ่งจะเกิดเป็นสามเหลี่ยมเหมือนหัวลูกศรที่ชี้ไปยังหางของนัทกินที่จัดวางให้ยื่นออกมาในทิศทางตรงกันข้ามกับตัวของนกฮูก สามเหลี่ยมเหมือนกับหัวลูกศรสื่อถึงเป้าหมายในการก่อความรุนแรงของนกฮูก รวมถึงแสดงว่าสิ่งที่นกฮูกต้องการกำจัด คือ หางของนัทกินอันเป็นสัญลักษณ์แทนความมั่งคั่งโอหัง เพราะความมั่งคั่งเป็นบาปที่มนุษย์ควรขจัดเพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีมารยาทและอยู่ในกฎระเบียบ เห็นได้จากการที่ฟ็อตเตอร์เขียนให้นัทกินรอดชีวิตแต่ต้องสูญเสียหาง (ภาพที่ 154)

ภาพที่ 154 This looks like the end of the story; but it isn't.¹¹⁶

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นและวงกลมโดยผู้วิจัย

การวิเคราะห์คำสอนศีลธรรมเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ สควอร์เรล นัทกิน* สรุปได้ว่าฟ็อตเตอร์สอนให้เด็กละทิ้งความมั่งคั่ง และไม่พยายามวางตนเทียบเท่าผู้ใหญ่ แต่เด็กควรรู้จักยอมรับนับถือผู้ซึ่งเหนือกว่าตนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะผู้ที่อาวุโสกว่าตน และรู้จักถ่อมตนเช่นเดียวกับกับทวิงเกิลเบอร์รี่และกระรอกตัวอื่นๆ เพราะผู้ที่อยู่รอดในสังคมหรือได้ความเอ็นดูจากผู้ใหญ่ คือ ผู้รู้จักถ่อมตน ดังนั้นเด็กควรจะถ่อมตน เชื้อฟังผู้ใหญ่ และไม่ควรทำทนายคำสอนของผู้ใหญ่ หากต้องการเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์

¹¹⁶ Ibid., p. 35.

ส่วนหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เจ้ไมมา พัดเดิล-ดัก* มีตัวละครเอกคือ เจ้ไมมา พัดเดิล-ดักซึ่งเป็นตัวละครเพศหญิง ในบทที่ 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ตัวละครเจ้ไมมา พัดเดิล-ดักโดยพิจารณาจากการเรียกชื่อและคำนำหน้า การที่พ็อตเตอร์เรียกเจ้ไมมาว่า “เจ้ไมมา พัดเดิล-ดัก” ไม่ใช่ “มิสซิสเจ้ไมมา-พัดเดิล-ดัก” และเจ้ไมมา พัดเดิล-ดักไม่ได้รับอนุญาตให้กักไข่ของตน ทำให้ผู้วิจัยตีความไข่ของเจ้ไมมาว่าเป็นสัญลักษณ์ของการเจริญพันธุ์ เจ้ไมมาจึงมีสถานภาพเป็นเด็กผู้หญิงวัยรุ่นไม่ใช่ผู้ใหญ่ที่มีอิสระ*

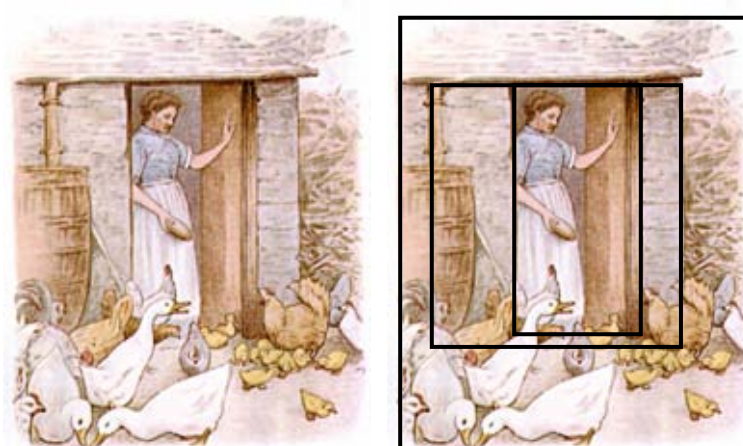
พ็อตเตอร์เปิดเรื่อง *เดอะ เทลส์ ออฟ เจ้ไมมา พัดเดิล-ดัก* ด้วยภาพที่ 155 พร้อมกับกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านด้วยตัวบทที่เขียนถึงเหตุการณ์ฝูงลูกเปิดล้อมรอบแม่ไก่อันเป็นภาพที่น่าขบขันและผิดธรรมชาติ¹¹⁷ เนื่องจากลูกเปิดควรจะผูกพันกับแม่เปิดมากกว่าแม่ไก่ จากนั้นในย่อหน้าต่อมา พ็อตเตอร์ได้ชักชวนให้ผู้อ่านฟังเรื่องราวของเจ้ไมมา พัดเดิล-ดักผู้กำลังรู้สึกหงุดหงิด เนื่องจากภรรยาชาวไร่ไม่ยอมให้แม่เปิดกกไข่เอง¹¹⁸ เพื่อเฉลยสาเหตุของสภาพผิดปกตินั้น

การไม่ยอมให้เจ้ไมมากกไข่เองถือเป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมของเด็กรูปแบบหนึ่ง พ็อตเตอร์เน้นการควบคุมผ่านภาพประกอบซึ่งอยู่ภายในกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง ทำให้กรอบภาพตอบรับกับเส้นตรงอันเกิดจากการวางตัวของถังไม้เชื่อมกับท่อซึ่งลากขึ้นไปยังหลังคากรอบประตู และโครงร่างของบ้าน ทั้งตัวบ้านและกรอบประตูล้วนมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้งเช่นเดียวกับกรอบสี่เหลี่ยม การที่พ็อตเตอร์จัดวางภรรยาชาวไร่ชิดกับกรอบประตู และวาดให้ยกมือซ้ายสัมผัสผืนบานประตูที่อยู่อีกด้านหนึ่ง ทำให้ตัวของภรรยาชาวไร่กินพื้นที่เต็มกรอบประตู เป็นสัญลักษณ์ว่าบ้านเป็นพื้นที่ของภรรยาชาวไร่ การวางองค์ประกอบรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้งซ้อนกันเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้งสาม คือ กรอบภาพ บ้าน และกรอบประตู โดยมีตัวละครภรรยาชาวไร่ครอบครอง ดังนั้นพื้นที่ภายในกรอบสี่เหลี่ยมจึงเป็นพื้นที่ของภรรยาชาวไร่ ทำให้กรอบสี่เหลี่ยมของภาพประกอบมีนัยยะของการควบคุม และพื้นที่ภายในกรอบสี่เหลี่ยมจึงเป็นพื้นที่ซึ่งถูกควบคุม (ภาพที่ 155)

* ดูรายละเอียดบทที่ 3 หน้า 25-26

¹¹⁷ Ibid., p. 161.

¹¹⁸ Ibid., p. 161.

ภาพที่ 155 What a funny sight it is to see a brood of ducklings with a hen!

—Listen to the story of Jemima Puddle-duck, who was annoyed because the farmer's wife would not let her hatch her own eggs.¹¹⁹

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

การควบคุมได้รับการตอกย้ำอีกครั้งผ่านรูปร่างของภรรยาชาวไร่ซึ่งมีลักษณะเป็นเส้นตรงแนวตั้ง เช่นเดียวกับกรอบภาพ ตอรับกับรูปร่างของกรอบประตูและท่อน้ำที่ต่อกับถังไม้ การตอรับกันของเส้นตรงเป็นการนำสายตาของผู้อ่านให้มองขึ้นไปตามความยาวของภาพ โดยมีเส้นแนวนอนของแนวหลังคา แผ่นไม้บนฝาด้าน และวงรอบตัวถังน้ำช่วยยับยั้งไม่ให้สายตาตามองเลยภาพไปยังพื้นที่ขาวของกระดาษ แต่หยุดอยู่ที่แนวรางน้ำขอบหลังคาซึ่งติดกับศีรษะของภรรยาชาวไร่ทำให้เธอมีความโดดเด่น กอปรกับการที่เธอดูแลสัตว์พลางวางมือบนประตูบ้านขณะที่มองออกไปนอกภาพ และการวางเท้าบนพื้นนอกบ้าน สังเกตได้จากชายกระโปรงที่อยู่เลยกรอบประตูไปเล็กน้อย ทำให้ตำแหน่งของภรรยาชาวไร่อยู่ก้ำกึ่งระหว่างพื้นที่นอกบ้านกับในบ้าน เป็นการเชื่อมโยงพื้นที่บ้านกับพื้นที่ภายในกรอบภาพเข้าด้วยกัน แสดงว่าบริเวณนอกบ้านที่สัตว์ยืนอยู่ถูกควบคุม เช่นเดียวกับพื้นที่ของบ้าน บทบาทของภรรยาชาวไร่จึงเป็นเสมือนแม่ของครอบครัวผู้คอยควบคุมความประพฤติของลูกๆ ในที่นี้ คือ ฝูงสัตว์ เพียงแต่การใช้อำนาจควบคุมถูกอำพรางด้วยความนุ่มนวลผ่านกรอบที่มีลักษณะโค้งมน อีกทั้งยังเสริมความรู้สึกนุ่มนวลให้กับฉากในไร่ที่วาดด้วยสีน้ำดูอบอุ่น ช่วยลดความแข็งกระด้างของกรอบ อาจจะสื่อได้ว่าเธอเป็นแม่ที่ควบคุมลูก แต่ในขณะเดียวกัน เธอเป็นแม่ที่อ่อนโยน

¹¹⁹ Ibid., p. 161.

การจัดองค์ประกอบโดยให้ภรรยาชาวไร่อยู่กลางภาพ นอกจากมีนัยยะของการเป็นเจ้าของพื้นที่ภายในภาพและการควบคุมแล้ว ความโดดเด่นของภรรยาชาวไร่ยังชวนให้ผู้อ่านมองตามสายตาของภรรยาชาวไร่ซึ่งทำมุมเฉียงประสานเข้ากับสายตาของแม่ไก่ที่เงยหน้าขึ้นมาพอดี ผู้วิจัยทดลองลากเส้นระหว่างสายตาของภรรยาชาวไร่กับแม่ไก่ได้เส้นตรงเชื่อมโยงต่อกัน แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครทั้งสอง แม่ไก่เป็นสัตว์ที่เชื่อฟังภรรยาชาวไร่ซึ่งเป็นตัวแทนของลูกสาวผู้เชื่อฟังแม่ กอปรกับการจัดวางตำแหน่งแม่ไก่ใกล้กับตัวบ้าน ยิ่งเน้นความสัมพันธ์อันแนบแน่นใกล้ชิดระหว่างแม่ไก่กับภรรยาชาวไร่ ตรงกันข้ามกับเจ้โม่มาซึ่งอยู่บริเวณมุมขวาล่างของภาพ ผู้อ่านสามารถทราบได้ว่าเป็นเจ้โม่มาจากดวงตาเฉียงขึ้นแสดงความไม่พอใจที่ภรรยาชาวไร่ไม่ยอมให้เธอวางไข่ ระยะเวลาห่างระหว่างเธอกับตัวบ้านแสดงความห่างเหินจากแม่ ลักษณะลำตัวของเจ้โม่มาถูกจัดวางในแนวเฉียงและหันหน้าไปทางบ้าน เมื่อลากเส้นจากแนวลำตัวผ่านสายตาที่มองไปยังภรรยาชาวไร่และแม่ไก่จะได้เส้นตรงตัดกับเส้นสายตาระหว่างภรรยาชาวไร่กับแม่ไก่ จุดปะทะที่เกิดขึ้นสื่อถึงการไม่ยอมรับคำสั่งของแม่ (ภาพที่ 156)

ภาพที่ 156 ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

พ็อตเตอร์เฉลยเหตุผลที่ภรรยาชาวไร่ไม่อนุญาตให้เจ้โม่มากกไข่เองแต่ให้แม่ไก่กกไข่แทนผ่านมิสซิสรีเบกกาห์ พัดเดิล-ดัก พี่สะใภ้ของเจ้โม่มา ในย่อหน้าแรกของตัวบทภาพที่ 157 เกี่ยวกับมิสซิสรีเบกกาห์ พัดเดิล-ดักที่เต็มใจให้ผู้อื่นวางไข่ เนื่องจากเธอไม่สามารถนั่งกกไข่ได้นานถึงยี่สิบแปดวัน พร้อมกับแสดงว่าเห็นว่าเจ้โม่มา พัดเดิล-ดักควรจะตระหนักว่าตนกกไข่ได้ไม่ทนและจะปล่อยไข่ให้ไข่เย็นจนไม่สามารถฟักเป็นตัวเช่นเดียวกัน¹²⁰ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า

¹²⁰ Ibid., p. 161.

ถึงแม้รีเบกกาห์ไม่ได้ก่อกำเนิดด้วยตัวเอง แต่พ็อดเตอร์กลับเรียกว่า “มิสซิสรีเบกกาห์ พัดเดิล-ดัก” แทนที่จะเป็น “รีเบกกาห์ พัดเดิล-ดัก” และพ็อดเตอร์ใช้คำว่า “มิสซิส” กับตัวละครเพศหญิงที่เป็นผู้ใหญ่ มีหน้าที่ และความรับผิดชอบ* ดังนั้นสาเหตุที่พ็อดเตอร์ใช้คำนำหน้า “มิสซิส” กับรีเบกกาห์จึงเป็นเพราะรีเบกกาห์มีความรับผิดชอบและเชื่อฟังคำสั่งของภรรยาชาวไร่

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม เจไมมากลับไม่ยอมทำตามคำแนะนำของรีเบกกาห์ และยืนกรานที่จะก่อกำเนิดด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการขัดคำสั่งของภรรยาชาวไร่ ส่วนภาพประกอบ พ็อดเตอร์ใช้โรงนาเป็นฉากของเหตุการณ์ โรงนาเปรียบเสมือนบ้านของสัตว์ ขณะเดียวกัน การที่พ็อดเตอร์วาดตัวในฉากหลังให้อยู่ในคอกสื่อนัยของการควบคุมพื้นที่ของโรงนาหรือบ้านซึ่งกำหนดโดยชาวไร่ และมีการแบ่งพื้นที่อย่างเป็นสัดส่วน บริเวณกลางภาพพ็อดเตอร์แบ่งสัตว์ออกเป็นสองกลุ่มโดยใช้เสาภายในโรงนาทางด้านหลัง กลุ่มแรก คือ เป็ดที่ยืนอยู่ตัวเดียวทางซ้ายมือของผู้อ่าน ส่วนกลุ่มที่สอง คือ ผุ่ไก่และเป็ดหนึ่งตัว เป็ดที่ยืนอยู่อย่างโดดเดี่ยว คือ เจไมมา ส่วนเป็ดที่อยู่รวมกลุ่มกับแม่ไก่ คือ รีเบกกาห์ เนื่องจากเธอยอมทำตามคำสั่งของภรรยาชาวไร่เช่นเดียวกับผุ่ไก่ และทำตามคำสั่งของภรรยาชาวไร่ คือ การออกไข่และนำไข่ให้แม่ไก่กกแทน ภาพประกอบจึงแสดงให้เห็นว่าผู้ไม่ยอมประพฤติตามคำสั่งของผู้ใหญ่ ในที่นี้ คือ ภรรยาชาวไร่ ย่อมพบกับความโดดเดี่ยวหรือถูกกีดกันออกจากกลุ่ม พ็อดเตอร์วาดเจไมมาให้ประจันหน้ากับไก่ และปะทะสายตากันในภาพที่ 157 เปรียบเสมือนการเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน โดยเฉพาะเมื่อมีเสาไม้ในลักษณะเส้นตรงแนวตั้งที่ตัดเส้นสายตาซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสัตว์ทั้งสองตัว (ภาพที่ 157)

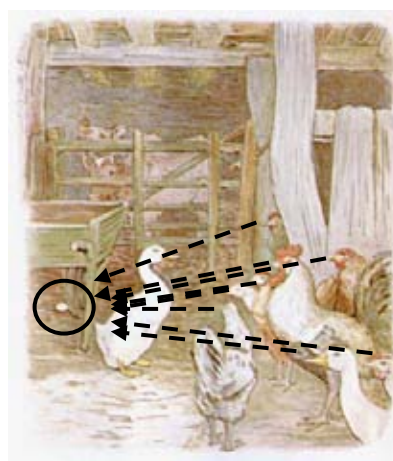
* ดูรายละเอียดบทที่ 3 หน้า 25-26

ภาพที่ 157 Her sister-in-law, Mrs.Rebeccah Puddle-duck, was perfectly willing to leave the hatching to someone else—"I have not the patience to sit on a nest for twenty-eight days; and no more have you, Jemima. You would let them go cold; you know you would!"

"I wish to hatch my own eggs; I will hatch them all by myself," quacked Jemima Puddle-duck.¹²¹

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ความเป็นปฏิปักษ์นั้นสามารถคาดเดาได้ว่าเป็นเพราะฝูงไก่กับรีเบกกาห์เปรียบเสมือนเด็กดีผู้เชื่อฟังคำสอนของแม่ การกีดกันเจมิม่าออกจากกลุ่มเป็นเพราะไม่เห็นด้วยกับความคิดตกไข่ด้วยตัวเอง ในภาพประกอบมีไข่วางอยู่บนรางหญ้า การวางไข่ใกล้กับเจมิม่าบ่งบอกว่าเจมิม่าเป็นผู้ออกไข่ เมื่อลากเส้นสายตาของสัตว์ตัวอื่นๆจะได้เส้นสายตาที่พุ่งตรงไปยังไข่ เสมือนกำลังจ้องมองไข่บนรางหญ้า เป็นการเน้นย้ำว่าเจมิม่าไม่สมควรต่อต้านคำสั่งของภรรยาชาวไร่ ด้วยเหตุผลข้างต้น ไข่ในกรณีนี้จึงไม่ได้ใช้เพื่อแสดงความพร้อมในการสืบพันธุ์ หรือการเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กสู่วัยรุ่นเพียงอย่างเดียว ทว่าไข่ยังเป็นสัญลักษณ์ของการเชื่อฟังเจมิม่าพยายามต่อต้านด้วยการลอบวางไข่นอกเหนือจากสถานที่ซึ่งถูกกำหนดไว้และต้องการกกไข่ด้วยตนเอง ย่อมเปรียบได้กับเด็กหญิงวัยรุ่นที่ไม่เชื่อฟังแม่ (ภาพที่ 158)

ภาพที่ 158 ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นและวงกลมโดยผู้วิจัย

¹²¹ Ibid., p. 161.

เมื่อไม่สามารถทำตามความต้องการได้ระหว่างที่อยู่ในบ้านซึ่งเป็นพื้นที่ของ ภรรยาชาวไร่หรือแม่ การถูกควบคุมและถูกปฏิเสธทำให้เจ้ไม่มาในฐานะเด็กหญิงวัยรุ่นผู้ต้องการ อิศระรู้สึกไม่พอใจ จนกระทั่งลอบออกจากบ้านเพื่อแสวงหาสถานที่ใหม่ในการวางไข่ เจ้ไม่มา ออกจากบ้านโดยสวมหมวกและคลุมผ้าคลุมไหล่จำลองการแต่งกายของผู้หญิง อังกฤษช่วงต้น คริสต์ศตวรรษที่ 20 ยามออกนอกบ้าน การเดินทางปรากฏการเน้นย้ำด้วยภาพของทางแยกและ เนินเขาปกคลุมด้วยหญ้าที่เรียงตัวนับแต่ฉากหน้าจรดฉากหลังของภาพ โดยมีต้นไม้ขึ้นเรียงราย บดบังพื้นที่ของท้องฟ้าอาจจะสื่อถึงสิ่งที่เจ้ไม่มากำลังจะได้เรียนรู้ ในกรณีของเจ้ไม่มา จุดประสงค์ของการเดินทาง คือ เพื่อแสวงหาที่กกไข่อันเป็นสัญลักษณ์แทนการเติบโตเป็นผู้หญิง โดยสมบูรณ์ ขณะเดียวกัน สีแดงของเสื้อคลุมกับสีฟ้าของหมวกตัดกับสีของสถานที่ซึ่งพืชเตอร์ ใช้สีเขียว สีน้ำตาล สีเทา และสีขาว ยังช่วยเพิ่มลักษณะน่าจับจ้องให้กับเจ้ไม่มา หรือแสดง บทบาทของเครื่องแต่งกายในฐานะเครื่องมือดึงดูดใจเพศตรงข้าม การเดินทางของเจ้ไม่มาจึงเป็น การออกห่างจากพฤติกรรมอันเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้การเป็นแม่และกุลสตรีแบบวิกตอเรียน ผู้อยู่เหี่ยวเฝ้าเรือน ไม่ออกจากบ้านเพียงลำพัง (ภาพที่ 159)

ภาพที่ 159 She was wearing a shawl and a poke bonnet.¹²²

พฤติกรรมไม่เหมาะสมของเจ้ไม่มาพาให้เธอพบกับสุนัขจิ้งจอก แม้ว่าสุนัขจิ้งจอก ใน *เดอะ เทล ออฟ เจ้ไม่มา พัดเดิล-ดัก* สวมเครื่องแต่งกายแบบสุภาพบุรุษและอ่าน หนังสือพิมพ์เสมือนเป็นปัญญาชน แต่พฤติกรรมของเขากลับตอกย้ำภาพลักษณ์เจ้าเล่ห์แสนกล และการหลอกลวงของสุนัขจิ้งจอก¹²³ เมื่อสุนัขจิ้งจอกสัญญาว่าจะจัดหาที่วางและกกไข่ให้กับ เจ้ไม่มา พัดเดิล-ดัก ครั้นออกไข่แล้ว สุนัขจิ้งจอกได้แสดงความสนใจไข่ของเจ้ไม่มา เขาต้องการ

¹²² Ibid., p. 162.

¹²³ จอร์จ เฟอร์กูสัน, *เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์*, แปลโดย กุลวดี มกรากิรมย์, หน้า 13.

“กิน” ไข่และตัวเธอ สืบเกิดจากการที่เราหลอกลวงเจไมมา ขอให้เธอหาสมุนไพรและหอมหัวใหญ่ สำหรับทำไข่เจียว รวมถึงให้นำสมุนไพรที่มักใช้ยัดได้เปิดอย่างมาให้กับตน เมื่อโยงการกินเข้ากับ เรื่องทางเพศ ไข่ในนี้จึงเป็นสัญลักษณ์แทนพรหมจรรย์อันเป็นสิ่งซึ่งผู้หญิงที่ดีจะต้องรักษา การที่เจไมมากำลังตกอยู่ในอันตรายเพราะทั้งตัวเธอและไข่เกือบถูกจับกินแสดงถึงอันตรายที่ผู้หญิงซึ่ง ออกจากบ้านตามลำพังอาจจะประสบ

ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเจไมมาไม่รู้ว่าสุนัขจิ้งจอกต้องการทำไข่เจียวด้วยไข่ของเธอ และต้องการกินตัวเธอ และหลงเชื่อว่าสุนัขจิ้งจอกเป็นสุภาพบุรุษนิสัยดี จึงแอบเก็บสมุนไพร ให้กับเขา ทว่าขณะเข้าไปเอาหอมหัวใหญ่ เจไมมาบังเอิญพบกับเคป (Kep) ตัวบวมทภาพที่ 160 พ็อตเตอร์เขียนว่าเจไมมาเดินเข้าไปในห้องครัว เธอนำหอมหัวใหญ่จำนวนสองหัวมาจากตะกร้า และพบกับสุนัขคอลลีชื่อเคปขณะที่ออกมา เคปถามเจไมมาว่าจะนำหอมหัวใหญ่ไปทำอะไร และ ออกไปไหนตามลำพังทุกบ่าย เจไมมาหวาดเกรงเคปจึงเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง เคปฟังเจไมมา พลังครุ่นคิด แล้วแยกเขี้ยวเมื่อเจไมมาพูดถึงสุภาพบุรุษหมวดดีทรายแสนสุภาพ หลังจากนั้นเขา จึงถามเรื่องป่า รวมถึงตำแหน่งที่แน่นอนของบ้านและเพิงอีกหลายคำถาม¹²⁴ ตัวบวมข้างต้นทำให้ ผู้อ่านรู้ว่าเคปพบเจไมมาบริเวณห้องครัว ห้องครัวเป็นพื้นที่สำหรับประกอบอาหาร การประกอบ อาหารถือเป็นหน้าที่ของผู้หญิง* อาจกล่าวได้ว่าห้องครัวเป็นสถานที่สำหรับเฝ้าระวังรักษาและ คุ่มครองลูก เจไมมากลับเข้ามาในห้องครัวอันเป็นพื้นที่ของภรรยาชาวไร่จึงมีนัยยะของการกลับ เข้าสู่การปกป้องคุ้มครองของแม่

ในภาพที่ 160 พ็อตเตอร์ไม่เพียงนำเสนอเหตุการณ์เคปซักถามสาเหตุที่เจไมมา นำหอมหัวใหญ่ออกไปจากห้องครัว และเรื่องที่เธอออกนอกบ้านทุกบ่ายตามลำพัง การวาด เจไมมายืนอยู่ตรงขอบประตูของห้องครัว ศีรษะโผล่ออกมานอกห้องครัวแสดงว่าเธอกำลังออก จากห้องครัว การออกจากห้องครัวเป็นสัญลักษณ์ของการเตรียมผลจากการปกป้องคุ้มครอง เพื่อต่อต้านและแสดงว่าไม่เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของแม่ แต่การที่เจไมมาถูกเรียกให้หยุดอยู่ใน

¹²⁴ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 168.

* พ็อตเตอร์แสดงความเกี่ยวข้องของห้องครัวกับการประกอบอาหารและสถานะพื้นที่ของผู้หญิงใน หนังสือภาพหลายชิ้น ใน *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ห้องครัวเป็นสถานที่ซึ่งแม่ของปีเตอร์ แรบบิตให้เขานอนพัก และดื่มชาคาโมไมล์ให้ดื่มเพื่อแก้อาการปวดท้อง ใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* ห้องครัวเป็น พื้นที่สำหรับแสดงความสามารถด้านการทำอาหารอันเป็นทักษะของผู้หญิงของริบบีและดัชเชส และใน *เดอะ เทล ออฟ ซามูเอล วิสเคอร์ส* ห้องครัวเป็นสถานที่สำหรับซ่อนตัวของมิดเทนส์กับมือเป็ด ช่วยให้พวกเขาไม่ถูกพวกหนูจับไปทำเป็น อาหารเหมือนทอม คิตเทน เป็นต้น

พื้นที่ก้ำกึ่งระหว่างห้องครัวกับนอกห้องครัว และยอมบอกเล่าเรื่องราวทั้งหมดแสดงความพ่ายแพ้ และเริ่มยอมเชื่อฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาสถานภาพของเคป เคปนั้นเป็นสุนัขพันธุ์ คอลลี (Collie) ที่นิยมใช้เฝ้าปศุสัตว์ เขาจึงมีหน้าที่คอยป้องกันไม่ให้สัตว์อื่นเข้ามารบกวนสัตว์ใน ไร่ปศุสัตว์ ทำให้เคปเป็นที่เกรงกลัวของสัตว์อื่นรวมถึงเจไมมา หากพิจารณาภาพอีกครั้ง ทั้งเคป และเจไมมาอยู่ในพื้นที่ด้านหน้าของภาพเหมือนกัน แต่จากท่าทางของทั้งสองฝ่าย เจไมมาไม่ได้ ยืนเหยียดตัว ลำตัวของเธอยังอยู่ในแนวนอน และต้องเงยหน้าขึ้นเพื่อสบตากับเคปที่ก้มลงมาของเธอ ดูคล้ายกับเด็กกำลังเงยหน้ามองผู้ปกครองของตน สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างเคปกับ เจไมมาซึ่งเป็นไปในลักษณะของผู้ปกป้องและผู้ถูกปกป้อง เคปที่เป็นผู้ปกป้องเปรียบเสมือน “พ่อ” ผู้ปกป้องครอบครัวและควบคุมความประพฤติของลูกสาว ซึ่งสนับสนุนโดยคำถามของเคป ว่าเจไมมาจะนำหอมหัวใหญ่ไปทำอะไร และออกไปไหนตามลำพังทุกบ่าย¹²⁵ เคปที่รู้ว่าเจไมมา ออกไปจากบ้านทุกบ่ายแสดงว่าเขาเป็นพ่อผู้เอาใจใส่และคอยจับตามองลูกสาว ส่วนกริยาแยก เขี้ยวเมื่อได้ยินเจไมมาพูดถึงสุขภาพบุรุษหนวดสีทราายแสนสุขภาพของเคป มีลักษณะคล้ายกับ ปฏิกิริยาของพ่อเมื่อได้ยินเรื่องของผู้ชายที่ลูกสาวของตนลอบออกจากบ้านไปพบ และรู้เท่าทัน ความเจ้าเล่ห์ของผู้ชายที่คิดจะหลอกลวงลูกสาวของตน (ภาพที่ 160)

ภาพที่ 160 And she waddled into the kitchen, and got two onions out of a basket.

The collie-dog Kep met her coming out, "What are you doing with those onions? Where do you go every afternoon by yourself, Jemima Puddle-duck?"

Jemima was rather in awe of the collie; she told him the whole story.

¹²⁵ Ibid., p. 168.

The collie listened, with his wise head on one side; he grinned when she described the polite gentleman with sandy whiskers.

He asked several questions about the wood, and about the exact position of the house and shed.¹²⁶

เจไมมา พัดเดิล-ดี๊กรอดชีวิตได้เพราะเธอพึ่งพาความช่วยเหลือของเค็ป และกลับมาเป็นลูกสาวผู้อยู่ใต้การควบคุมดูแลของพ่อ ทว่านอกจากหน้าที่ปกป้องคุ้มครองแล้ว เค็ปยังมีหน้าที่ลงโทษเจไมมา เมื่อเค็ปนำสุนัขตัวอื่นๆไปช่วยเจไมมาที่บ้านของสุนัขจิ้งจอก แม้ว่าเจไมมาและไซของเธอก็จะไม่ถูกสุนัขจิ้งจอกกิน แต่ไซของเธอก็กลับถูกลูกสุนัขล่าสุนัขจิ้งจอกสองตัวที่มากับเค็ปเหยียบแตกทั้งหมด อาจจะเป็นการลงโทษที่เจไมมาต้องการโตเป็นผู้ใหญ่ แต่ไม่ยอมเรียนรู้วิธีการเติบโตและไม่ยอมรอคอยการยอมรับจากผู้ใหญ่ ไซที่ถูกทำลายน่าจะมีนัยยะของการควบคุมเจไมมาให้หวนคืนสู่การควบคุมของครอบครัว

โดยสรุปแล้ว เรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เจไมมา พัดเดิล-ดี๊ก* สอนเด็กผู้หญิงผู้ก้าวเข้าสู่วัยรุ่นให้รู้จักเคารพผู้ใหญ่และปฏิบัติตามเป็นกุลสตรี ไม่ออกนอกบ้านเพียงลำพัง แม้ว่าปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ผู้หญิงมีอิสระมากขึ้น แต่เด็กผู้หญิงควรเชื่อฟังผู้ใหญ่ มิเช่นนั้นจะต้องพบกับอันตรายเช่นเจไมมา แต่ถึงกระนั้นก็ตาม หนังสือภาพยังสะท้อนสภาพของครอบครัวในเรื่องบรรยากาศที่อบอุ่น แต่แฝงการควบคุมเพื่อให้ลูกอยู่ในอิวาททางออกของความขัดแย้งระหว่างเด็กผู้หญิงกับครอบครัว คือ การประนีประนอม เพราะในตอนท้าย เจไมมากลับไปใช้ชีวิตในไร่ปศุสัตว์อันเปรียบเสมือนครอบครัวและได้กักไซของตนเองสมปรารถนา แต่ไซของเจไมมาพักไม่หมดเพราะเธอกกไซไม่ทน สะท้อนธรรมชาติของมนุษย์ผู้มีนิสัยดีอันว่ายากจะปรับตัวให้อยู่ในกรอบของสังคมได้โดยสมบูรณ์ ทั้งนี้ การที่พ็อตเตอร์เขียนให้เจไมมาได้กักไซในฉากจบของเรื่องอาจเป็นการสื่อถึงผู้ใหญ่ที่อ่านหนังสือภาพให้เด็ก หรือเป็นการสื่อกับเด็กที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตว่าสิ่งที่ผู้ใหญ่ควรกระทำมิใช่การควบคุมบังคับ ทว่าควรเปิดโอกาสให้เด็กลองทำสิ่งที่ต้องการกระทำเพื่อที่เด็กจะได้เรียนรู้และเติบโตขึ้น

หนังสือภาพ *เดอะ สตอรี ออฟ มิส ม็อบเพ็ต* เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ ตัวละครมิสม็อบเพ็ตและหนูให้เป็นตัวแทนของเด็กและผู้ใหญ่ซึ่งไม่รู้จักรายาททางสังคม ในกรณี

¹²⁶ Ibid., p. 168.

ของมิมม็อบเพ็ต ผู้วิจัยพบว่าในตัวอย่างปรากฏการใช้คำว่า “kitten”¹²⁷ แทนวิสามานยนาม บ่งบอกว่ามิมม็อบเพ็ตเป็นเด็ก เมื่อพิจารณาลักษณะภายนอกของมิมม็อบเพ็ต ในภาพที่ 161 พ็อดเตอร์วอดมิมม็อบเพ็ตกำลังหมอบ ทำให้ลำตัวหดเล็กและดูอ่อนแอ เมื่อลากเส้นลำตัวจะได้ รูปร่างเหมือนกับวงรีคล้ายกับไข่ สื่อว่ามิมม็อบเพ็ตต้องการการปกป้องจากผู้ใหญ่ สอดคล้องกับ ทำทางตื่นกลัว เห็นได้จากกรที่เธอหันหน้าเข้าหาผู้อ่านและทำตาเบิกกว้าง ผู้วิจัยสรุปจาก ลักษณะภายนอกได้ว่ามิมม็อบเพ็ตยังเป็นเด็กไร้ซึ่งบริสุทธิที่ขาดการป้องกันตัวจากสิ่งเร้าภายนอก (ภาพที่ 161)

ภาพที่ 161 This is a Pussy called Miss Moppet, she thinks she has heard a mouse!¹²⁸

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ในฉากต่อมาพ็อดเตอร์บรรยายว่ามีหนูโผล่ออกมาจากหลังตู้เก็บถ้วยชามและ ใช้นิ้วล้อเลียนมิมม็อบเพ็ต (This is the Mouse peeping out behind the cupboard, and making fun of Miss Moppet. He is not afraid of a kitten.)¹²⁹ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าหนูอาจเป็น ตัวแทนของผู้ใหญ่ เพราะการที่หนูไม่กลัวลูกแมวแสดงว่าหนูอาจมีสถานภาพหรืออำนาจ เห็นอกว่าลูกแมว เนื่องจากตัวละครที่สวมเสื้อผ้ามักจะแทนตัวละครผู้ใหญ่ ส่วนตัวละครที่ไม่สวม เสื้อผ้ามักจะแทนตัวละครเด็ก เจกเช่นมิมม็อบเพ็ตซึ่งพ็อดเตอร์ระบุอย่างชัดเจนว่าเป็นเด็ก และ วาดให้มีลักษณะเปลือยเปล่า มีเพียงริบบิ้นสีชมพูผูกคอบ่งบอกเพศหญิงของเธอเท่านั้น ในขณะที่พ็อดเตอร์วาดหนูสวมเสื้อนอกและผูกหูกระต่ายเพื่อแสดงว่าเขาเป็นผู้ใหญ่

หนูล้อเลียนมิมม็อบเพ็ต ย่อมแสดงว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ไร้มารยาทและไม่มี ความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก แต่การที่เด็กข้องเกี่ยวกับผู้ใหญ่ผู้ไร้มารยาทไม่ว่าจะในรูปแบบใด เช่น

¹²⁷ Ibid., p. 141.

¹²⁸ Ibid., p. 141.

¹²⁹ Ibid., p. 141.

มีส้มมีอุปเพ็ดโกรธที่หนูล้อเลียนเธอและกระโจนเข้าทำร้ายหนู ตัวละครทั้งสองมีความสัมพันธ์ในลักษณะของปฏิปักษ์ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ไม่สมควร เห็นได้จากบทลงโทษที่พิสดารมอบให้ มีอุปเพ็ดด้วยการวาดภาพมีส้มมีอุปเพ็ดกระโดดชนกับตู้ และบรรยายฉากมีส้มมีอุปเพ็ดได้รับบาดเจ็บว่ามีส้มมีอุปเพ็ดคิดว่าตู้ที่ชนนั้นแข็งมาก¹³⁰ ประกอบภาพลูกแมวกำลังยกขาหน้าข้างซ้ายขึ้นถูจมูก เลียนแบบอากัปกริยาของมนุษย์เพื่อบ่งบอกว่าตนเองบาดเจ็บบริเวณจมูก (ภาพที่ 162)

ภาพที่ 162 She thinks it is a very hard cupboard.¹³¹

การลดทอนรายละเอียดในตัวบทโดยบ่งบอกเพียงแค่ว่าตู้ที่มีส้มมีอุปเพ็ดชนนั้นแข็งมาก อาจเป็นการจงใจให้ผู้อ่านคิดตามและรับรู้บทลงโทษร่วมกับมีส้มมีอุปเพ็ด เมื่อสังเกตบริเวณขอบตู้ทางด้านซ้ายมือของผู้อ่าน จะเห็นหนูโผล่หน้าและยื่นมือออกมา ทำมือคล้ายกับชี้นิ้วล้อเลียน การที่หนูทำท่าล้อเลียนมีส้มมีอุปเพ็ดที่ได้รับบาดเจ็บจึงเป็นเรื่องที่เสียมารยาทมากกว่าเดิม (ภาพที่ 163)

ภาพที่ 163 วงกลมโดยผู้วิจัย

หลังจากมีส้มมีอุปเพ็ดบาดเจ็บ เธอเลิกใช้กำลังจู่โจมหนูแต่หันมาปฏิบัติราวกับบาดเจ็บสาหัสด้วยการนำผ้าเช็ดฝุ่นมาคลุมศีรษะของตนเอง และมีดปลายเสม็ดเป็นผ้าพันแผล (ภาพที่ 164)

¹³⁰ Ibid., p. 142.

¹³¹ Ibid., p. 142.

ภาพที่ 164 Miss Moppet ties up her head in a duster, and sits before the fire.¹³²

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าพ็อตเตอร์วาดมิสมีอปเพ็ตหันศีรษะไปด้านขวาของผู้อ่าน แตกต่างจากภาพของมิสมีอปเพ็ตก่อนหน้านี้ เช่น ภาพที่ 161 และภาพที่ 163 ซึ่งหันไปทางด้านซ้ายของผู้อ่าน พร้อมกับวาดหนูที่หลงกลไต้เชือกสำหรับสั้นกระดิ่งลงมาดูอาการของมิสมีอปเพ็ต เพราะถูกหลอกให้เข้าใจว่ามิสมีอปเพ็ตป่วยหนักในภาพที่ 165 หันไปทางด้านซ้ายของผู้อ่าน ในขณะที่ฉากหนูลื้อเลียนมิสมีอปเพ็ต ในภาพที่ 163 พ็อตเตอร์วาดหนูหันไปทางด้านขวาของผู้อ่าน (ภาพที่ 165)

ภาพที่ 165 The Mouse thinks she is looking very ill. He comes sliding down the bell-pull.¹³³

ลักษณะการหันที่เปลี่ยนไปอาจจะสื่อถึงการสลับบทบาทผู้กระทำและผู้ถูกกระทำระหว่างแมวกับหนู เพียงแต่การหลอกล่อของมิสมีอปเพ็ตไม่ได้มีลักษณะเปิดเผย เนื่องจากเธอนิ่งเฉย ไม่ยอมสบตากับหนู แตกต่างจากหนูที่เปิดรับการดูใจอย่างโจ่งแจ้งด้วยการอ้าแขน ยกมือขึ้นอย่างชัดเจน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิธีการของมิสมีอปเพ็ต คือ การใช้มารยาทหญิง เห็นได้จากภาพที่ 164 พ็อตเตอร์ระบายเบาะรองนั่งของมิสมีอปเพ็ตด้วยสีแดง สีแดงนั้นเป็นสัญลักษณ์ของการยั่วยวน

¹³² Ibid., p. 143.

¹³³ Ibid., p. 143.

เชิญชวนและอันตราย กอปรกับบทบรรยายว่ามিসมีอปเพ็ดนำผ้าเช็ดฝุ่นมาพันศีรษะแล้วนั่งหน้าเตาผิง (Miss Moppet ties up her head in a duster, and sits before the fire.)¹³⁴ คำว่า “tie” หรือผูกนั้นแฝงความนัยของการขมวดปมความสัมพันธ์ การนั่งของมิสมีอปเพ็ดชวนให้ฝ่ายตรงข้ามสนใจเข้าหา ขณะเดียวกัน พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “fire” ซึ่งมีสีแดงด้วยเช่นเดียวกันจากการที่เธอนั่งหน้าเตาผิงที่จุดไฟย้านัยของการล่อลวง (seduce) อีกฝ่ายเข้าหาอันตรายเป็นการตอบโต้หนูด้วยการใช้มารยาหญิงล่อหลอก และการใช้สีแดงระบายนัยของเชือกที่หนูได้ลงมาตอบรับกับเบาะสีแดงและคำว่า “fire” แสดงว่าหนูหลงเชื่อมิสมีอปเพ็ด

การใช้มารยาหญิงไม่เพียงแต่เป็นการใช้คุณลักษณะของเพศหญิงในการตอบโต้ หากยังสะท้อนการเรียนรู้ของมิสมีอปเพ็ด รวมถึงการใช้สติปัญญาคิดหาวิธีโต้ตอบอย่างรอบคอบ เห็นได้จากภาพที่ 166 พ็อตเตอร์บรรยายว่ามิสมีอปเพ็ดยกมือกุมศีรษะดูน่าสงสาร พลังมองหนูผ่านรูของผ้าเช็ดฝุ่น จนกระทั่งหนูเดินเข้ามาใกล้ สอดคล้องกับภาพประกอบที่มิสมีอปเพ็ดนั่งอยู่บนเบาะทำท่าทางกุมศีรษะราวกับเจ็บปวด ทว่านัยน์ตาลับจ้องหนูผ่านรูที่เฉียงขึ้นสื่อถึงประสงค์ร้ายของผู้แอบมอง ขณะที่รอให้หนูเดินมาถึงข้างเบาะอย่างใจเย็น การที่พ็อตเตอร์วาดมิสมีอปเพ็ดในตำแหน่งสูงกว่าหนูและมองหนูอย่างเจ้าเล่ห์ยังสื่อถึงสถานภาพซึ่งเปลี่ยนไประหว่างหนูกับมิสมีอปเพ็ด คือ มิสมีอปเพ็ดในภาพนี้มีอำนาจมากกว่าหนู เมื่อมิสมีอปเพ็ดเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนของผู้หญิง รู้จักตอบโต้อย่างใจเย็นและมีสติ มิใช่ใช้กำลังและทำตามอารมณ์ เธอจึงสามารถจับหนูได้ในที่สุด (ภาพที่ 166)

ภาพที่ 166 Miss Moppet holds her poor head in her paws, and looks at him through a hole in the duster. The Mouse comes very close.¹³⁵

¹³⁴ Ibid., p. 143.

¹³⁵ Ibid., p. 144.

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม พ็อตเตอร์มิได้สนับสนุนให้เด็กกลั่นแกล้งผู้อื่น หลังจากมิสมีอปเพ็ตจับหนูได้ มิสมีอปเพ็ตไม่ได้บอกให้หนูตระหนักถึงความผิดที่ทำให้เธอบาดเจ็บเพื่อที่จะไม่ทำอีกในภายหลัง แต่ใช้กำลังตอบโต้ เห็นได้จากลักษณะของมิสมีอปเพ็ตในภาพประกอบฉากที่มิสมีอปเพ็ตจับหนูใส่ในผ้า พ็อตเตอร์วาดให้เธอก้มหน้าลง ลำตัวมีลักษณะย่อ ดุตัวเล็กป้อม และทำตาโตแสดงความอยากรู้อยากเห็นราวกับเด็ก (ภาพที่ 167)

ภาพที่ 167 And because the Mouse has teased Miss Moppet—Miss Moppet thinks she will tease the Mouse; which is not at all nice of Miss Moppet.¹³⁶

ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าการใช้กำลังโต้ตอบเป็นสิ่งที่พ็อตเตอร์ไม่เห็นด้วย ในตัวบทของภาพที่ 167 เมื่อมิสมีอปเพ็ตคิดจะแก้งหนูกลับ เพราะหนูเคยแก้งเธอ พ็อตเตอร์เขียนว่าการแก้งหนูกลับเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีของมิสมีอปเพ็ต¹³⁷ พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “tease” กับวิธีการตอบโต้ของมิสมีอปเพ็ตและวิธีการกลั่นแกล้งของหนู บ่งบอกว่าการใช้กำลังเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องและไม่ควรปฏิบัติเช่นการล้อเลียน พร้อมกับระบุว่าการใช้กำลังเป็นสิ่งไม่ดีอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในตอนท้าย มิสมีอปเพ็ตไม่สามารถลงโทษหนู เนื่องจากหนูหลุดออกจากรูผ้าและหนีไปได้สำเร็จ

โดยสรุปแล้ว เรื่อง *เดอะ สตอรี ออฟ มิส มีอปเพ็ต* มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติตนของเด็กต่อผู้ใหญ่ที่ไรมารยาท คือ เด็กควรรู้จักหลีกเลี่ยงผู้ใหญ่ที่ไรมารยาท เนื่องจากจะนำโทษมาให้เด็ก ทั้งในลักษณะของการกลั่นแกล้งเด็ก และการส่งอิทธิพลไม่ดีต่อเด็กขณะเดียวกัน การตอบโต้ไม่ควรใช้กำลัง เพราะเมื่อเด็กใช้กำลังกับผู้ใหญ่ เด็กย่อมกลายเป็นผู้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเช่นเดียวกัน

¹³⁶ Ibid., p. 144.

¹³⁷ Ibid., p. 144.

หนังสือภาพที่นำเสนอมารยาททางสังคมที่ควรปฏิบัติตาม คือ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล และ เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์* ตัวละครเด็กในหนังสือภาพสองเรื่องนี้เป็นเด็กดีที่สนใจเรียนรู้จากผู้ใหญ่ ส่วนตัวละครผู้ใหญ่มีลักษณะของผู้ใหญ่ซึ่งมีพฤติกรรมที่น่านับถือหรือเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ผู้แต่งใช้วิธีการนำเสนอผ่านกระบวนการเรียนรู้ของตัวละคร ทั้งการสังเกตจากผู้ใหญ่ ตลอดจนการเรียนรู้จากคำสั่งสอนและประสบการณ์ของตัวละครเด็กเอง

หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* นำเสนอพฤติกรรมที่เด็กควรยึดถือเป็นเยี่ยงอย่าง โดยอาศัยตัวละครสำคัญอยู่สองตัว คือ ลูซีและมิสซิสทิกกี-วิงเกิล ลูซีเป็นตัวละครมนุษย์ แตกต่างจากตัวละครเด็กในผลงานเรื่องอื่นๆ ลักษณะของลูซีในหนังสือภาพจำลองมาจากเด็กผู้หญิงชื่อ ลูซี คาร์ (Lucie Carr)¹³⁸ ทั้งๆที่หนังสือภาพเรื่องนี้มีที่มาจากเรื่องทีพ็อตเตอร์เล่าให้เด็กผู้หญิงชื่อ สเตฟานี ไฮด์ ปาร์คเกอร์ (Stephanie Hyde Parker) ญาติของเธอฟังเมื่อค.ศ. 1901 ตัวละครลูซีจึงไม่ได้หมายถึงลูซี คาร์เพียงผู้เดียว แต่น่าจะหมายถึงเด็กผู้หญิงคนใดก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชื่อลูซีเป็นชื่อสามัญของเด็กผู้หญิงชาวอังกฤษ เท่ากับเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถสวมทับตนเองเข้ากับตัวละครลูซี ส่วนตัวละครมิสซิสทิกกี-วิงเกิลมีหญิงชราผู้มีอาชีพซักผ้าเป็นต้นแบบ¹³⁹ ผู้วิจัยจึงจัดว่า *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิกกี-วิงเกิล* เป็นหนังสือภาพที่นำเสนอคำสั่งสอนเรื่องมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่

แม้ว่าพ็อตเตอร์ตั้งชื่อหนังสือภาพตามชื่อตัวละครมิสซิสทิกกี-วิงเกิล แต่พ็อตเตอร์กลับเปิดเรื่องด้วยตัวละครลูซี โดยแนะนำว่าลูซีเป็นเด็กหญิงตัวเล็กๆ อาศัยอยู่ที่ไร่ชื่อ ลิตเติล ทาวน์ (Little Town) เธอมีนิสัยดี ทว่ามีข้อเสียประการหนึ่ง คือ ชอบทำผ้าเช็ดหน้าหาย อยู่บ่อยๆ จนกระทั่งวันหนึ่ง ลูซีออกไปที่ลานนา แล้วร้องไห้คร่ำครวญเรื่องที่ตนทำผ้าเช็ดหน้าหายไปถึงสามผืน รวมถึงเสื้อคลุมเด็ก ก่อนจะเอ่ยถามแทบบี้ คิตเทน (Tabby Kitten) ว่าเห็นผ้าเช็ดหน้าและเสื้อคลุมเด็กของเธอหรือไม่¹⁴⁰ (ภาพที่ 168)

¹³⁸ Ibid., p. 86.

¹³⁹ Ibid., p. 86.

¹⁴⁰ Ibid., p. 87.

ภาพที่ 168 Once upon a time there was a little girl called Lucie, who lived at a farm called Little-town. She was a good little girl—only she was always losing her pocket-handkerchiefs!

One day little Lucie came into the farm-yard crying—oh, she did cry so! "I've lost my pocket-handkin! Three handkins and a pinny! Have you seen them, Tabby Kitten?"¹⁴¹

จากตัวบทข้างต้น พ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับการค้นหาผ้าเช็ดหน้าของลูซี่ ส่วนประโยคที่กล่าวว่าลูซี่เป็นเด็กดี เพียงแต่ชอบทำผ้าเช็ดหน้าหายบ่อยๆ¹⁴² ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าคุณลักษณะ “เด็กดี” ของลูซี่ในที่นี้อาจจะหมายถึงลูซี่เป็นเด็กหญิงผู้มีพฤติกรรมเหมาะสม รู้จักกาลเทศะ และเชื่อฟังผู้ใหญ่ ส่วนการเรียงข้อความว่าเธอมักทำผ้าเช็ดหน้าหายบ่อยๆเป็นการเน้นว่าเธอยังไม่ใช่ “เด็กดี” โดยสมบูรณ์ ดังนั้นการตามหาผ้าเช็ดหน้าในย่อหน้าที่สองจึงเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องเห็นได้จากการที่พ็อตเตอร์เลือควาดฉากลูซี่ถามแทบบี้ คิดแทนเรื่องผ้าเช็ดหน้าที่หายไปของตน ในภาพที่ 168 พ็อตเตอร์จัดองค์ประกอบโดยให้ลูซี่อยู่ตรงกลางเพื่อแสดงความสำคัญของตัวละคร และจัดวางแทบบี้ คิดแทนซึ่งเป็นลูกแมวตัวใหญ่ทางด้านซ้ายของผู้อ่าน การที่ลูกแมวอยู่บนลังไม้ส่งผลให้แทบบี้ คิดแทนโดดเด่นกว่าไก่ที่กระจายตัวบนพื้นดินเพื่อช่วยให้ภาพไม่โล่งจนเกินไป เมื่อพิจารณาลูซี่และแทบบี้ คิดแทน ผู้วิจัยพบว่าตัวละครทั้งสองอยู่ตรงกลางของถนนที่เชื่อมกับบ้านพอดี้ การที่ทั้งสองยังเด็กแสดงว่ายังอยู่ในพื้นที่บ้าน กอปรกับท่าทางเลียนขนของแทบบี้ คิดแทนราวกับไม่ใส่ใจคำถามของลูซี่ ดังนั้นคำตอบที่แทบบี้ คิดแทนให้กับลูซี่ คือ ความเงียบ

¹⁴¹ Ibid., p. 87.

¹⁴² Ibid., p. 87.

ขณะเดียวกัน เนื่องจากลูซี่อยู่ในฉากหน้าของภาพซึ่งเป็นสุดทางของถนนช่วยบอกไว้ว่าการค้นหาผ้าเช็ดหน้าเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางของลูซี่

เมื่อแทบปี คิดแทนที่เป็นเด็กเช่นเดียวกับลูซี่ไม่สามารถให้คำตอบเรื่องผ้าเช็ดหน้า และเลยทำความสะอาดถุงมืออย่างไม่ใส่ใจ ลูซี่จึงถามแม่ไก่แซลลี เฮนนี่-เพนนี่เรื่องผ้าเช็ดหน้าสามผืนของตนแทน¹⁴³ พ็อตเตอร์ใช้แม่ไก่ในภาพที่ 168 เพื่อเปลี่ยนถ่ายไปสู่ภาพที่ 169 โดยจัดวางลูซี่ให้อยู่ตรงกลางภาพเช่นเดิม ส่วนแม่ไก่นั้นเียงไปทางด้านขวาของผู้อ่าน อากัปกริยาเอี้ยวคอหันมามองลูซี่ทางด้านหลังและหยุดเดินบ่งบอกว่าแซลลี เฮนนี่-เพนนี่ยินดีรับฟังคำถามและอาจสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ในที่นี้ คือ ลูซี่และแซลลี เฮนนี่-เพนนี่ เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะที่ผู้ใหญ่เป็นที่ปรึกษาให้กับเด็ก แต่เพราะแซลลี เฮนนี่-เพนนี่เป็นสัตว์ในไร่ปศุสัตว์ เห็นได้จากการวาดกรอบประตูยุงฉางในแนวตั้ง เกิดเป็นกรอบสี่เหลี่ยมใกล้เคียงกับแซลลี เฮนนี่-เพนนี่ เชื่อมสัมพันธ์ระหว่างแซลลี เฮนนี่-เพนนี่กับบ้าน และมีไก่ตัวหนึ่งโผล่ออกมาจากกรอบประตู พร้อมกับหันศีรษะไปในแนวเดียวกับกับศีรษะของแซลลี เฮนนี่-เพนนี่ บ่งชี้ความสัมพันธ์ระหว่างไก่กับบ้าน แสดงว่าแซลลี เฮนนี่-เพนนี่ไม่รู้ผ้าเช็ดหน้าอยู่ที่ไหนเพราะเธออยู่แต่บ้าน ส่วนองค์ประกอบของตัวอาคารและถนนภายในพื้นที่บ้านซึ่งรายล้อมลูซี่เท่ากับว่าลูซี่อยู่ในพื้นที่บ้านเช่นเดียวกับแซลลี เฮนนี่-เพนนี่ ลูซี่จึงไม่สามารถค้นพบผ้าที่หายไปหากเธอยังอยู่ในพื้นที่บ้าน ดังนั้นตัวบทที่ระบุว่าแซลลี เฮนนี่-เพนนี่วิ่งออกมาจากโรงนา แล้วพูดกับลูซี่ว่าตอนนี้ตนเดินเท้าเปล่า¹⁴⁴ น่าจะเป็นการแนะนำให้ลูซี่ออกเดินทาง พร้อมทั้งย้ำในภาพด้วยการเรียงไก่สามตัวตามทางเดิน (ภาพที่ 169)

¹⁴³ Ibid., p. 87.

¹⁴⁴ Ibid., p. 87.

ภาพที่ 169 The Kitten went on washing her white paws; so Lucie asked a speckled hen—
hen—

"Sally Henny-penny, have you found three pocket-handkins?"

But the speckled hen ran into a barn, clucking—

"I go barefoot, barefoot, barefoot!"¹⁴⁵

ลูซี่ออกเดินทางตามคำแนะนำของแซลลี เฮนนี่-เพนนี่ ระหว่างทางเธอพบกับนกโรบินที่เกาะอยู่บนกิ่งไม้ ลูซี่ถามนกโรบินเกี่ยวกับของที่หายไป นกโรบินหันมามองลูซี่แล้วบินผ่านบันไดติดกับกำแพงจากไป ลูซี่จึงปีนบันได จากนั้นก็มองมองเนินเขาที่อยู่เบื้องหลังไร่ลิตเติลทาวน์ เธอพบว่าเนินเขานั้นสูงขึ้นไปเรื่อยๆและมีเมฆปกคลุมจนมองไม่เห็นยอดเนิน ลูซี่คิดว่าทางสีขาวขนาบด้วยหญ้าน่าจะเป็นเส้นทางที่ดีที่สุดสำหรับขึ้นไปบนเนินเขา¹⁴⁶ สำหรับภาพประกอบของฉากการเดินทาง พ็อตเตอร์สรุปรวมเหตุการณ์ภายในภาพประกอบเพียงภาพเดียว เนื่องจากผู้อ่านจะเห็นได้ทั้งนกโรบินและลูซี่ที่ปีนขึ้นไปบนบันไดติดกับกำแพง การที่เหตุการณ์เกิดขึ้นภายในเขตของไร่ แต่ภาพของบ้านกลับหายไปเหลือเพียงกำแพงเก่าแก่ง แสดงความสำคัญของการเดินทาง และเมื่อพิจารณาภาพประกอบ จะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์จัดองค์ประกอบภาพโดยวางต้นไม้ไว้ด้านซ้ายของผู้อ่าน ตามด้วยตัวละครลูซี่ และชั้นกำแพงหิน การวาดพุ่มไม้ ใบหญ้า รวมถึงต้นไม้ที่นกโรบินเกาะอยู่วางตัวในแนวโค้งตอบรับกับแนวโค้งของกรอบวงรี กอปรกับการใช้สีเขียว สีม่วง และสีขาวซึ่งเป็นโทนสีที่แลดูอ่อนโยน อาจตีความได้ว่าการเดินทางของลูซี่เป็นการเดินทางที่ปลอดภัย และเมื่อพิจารณาปลายกิ่งไม้ ผู้อ่านจะเห็นนกโรบินสีแดง การที่นกโรบินหันหน้าไปทางเนินเขาที่สูงและไกลสุดลูกหูลูกตา นอกจากจะสนับสนุนท่าทางและทิศทางการหันมองของลูซี่แล้ว ยังแสดงให้เห็นการค้นพบเส้นทางใหม่ด้วยการใช้สีน้ำไล้จากเข้มไปจนอ่อนจาง แทนความเลือนรางของพื้นที่ใหม่ซึ่งอาจหมายถึงความรู้ที่ลูซี่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน นอกจากนี้ท่าทางที่สอดคล้องกันของลูซี่กับนกโรบิน กอปรกับการที่ตัวบทกำหนดให้ลูซี่ปีนขึ้นไปบนบันไดตามเส้นทางที่นกโรบินบินหนีไป น่าจะตีความได้ว่านกโรบินเป็นสัญลักษณ์ของอิสระและการเดินทาง รวมถึงทำหน้าที่ชี้แนะให้ลูซี่ออกจากบ้านไปสู่เส้นทางแห่งการเรียนรู้ใหม่เบื้องหลังกำแพงที่เผยออกราวกับเชื้อเชิญให้ลูซี่ออกไปผจญภัย (ภาพที่ 170)

¹⁴⁵ Ibid., p. 87.

¹⁴⁶ Ibid., p. 88.

ภาพที่ 170 And then Lucie asked Cock Robin sitting on a twig.

Cock Robin looked sideways at Lucie with his bright black eye, and he flew over a stile and away.

Lucie climbed upon the stile and looked up at the hill behind Little-town—a hill that goes up—up—into the clouds as though it had no top!

And a great way up the hill-side she thought she saw some white things spread upon the grass.¹⁴⁷

พ็อตเตอร์เน้นการมุ่งหน้าสู่ยอดเขาในภาพที่ 171 จากท่าก้าวของลูซีที่ทำให้ผู้อ่านเห็นเพียงเท้าซ้าย ส่วนเท้าขวากำลังก้าวไปข้างหน้าสื่อถึงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ การที่เนินมีลักษณะสูงขึ้นและดูใหญ่โตราวกับเทือกเขาอาจจะแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ลูซีกำลังจะเรียนรู้เป็นสิ่งมีค่าและสำคัญเปรียบเสมือนภูเขาขนาดใหญ่เบื้องหน้าลูซี ส่วนความรู้เดิมหรือความบกพร่องเห็นได้จากการทำผ้าเช็ดหน้าหายอยู่บ่อยๆซึ่งมีไรลิตเติล ทาวน์เป็นสัญลักษณ์ ไรลิตเติล ทาวน์มีความสำคัญเห็นเป็นเพียงสีขาว มีเงาสีฟ้าและหลังคาสีน้ำตาลอ่อน บ่งบอกว่ามีบ้านของลูซีตั้งอยู่ ทว่าในอีกแง่หนึ่ง การเลือกใช้สีขาวและฟ้าระบายอาคารภายในไรลิตเติล ทาวน์นั้นทำให้พื้นที่ไม่มีสีใกล้เคียงกับสีของภูเขา ผู้วิจัยจึงตีความสีที่ใกล้เคียงกันระหว่างบ้านกับภูเขาว่าสิ่งที่ลูซีกำลังจะเรียนรู้จากการเดินทางน่าจะเกี่ยวข้องกับบ้าน (ภาพที่ 171)

¹⁴⁷ Ibid., p. 88.

ภาพที่ 171 Lucie scrambled up the hill as fast as her stout legs would carry her; she ran along a steep path-way—up and up—until Little-town was right away down below—she could have dropped a pebble down the chimney!¹⁴⁸

ความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ลูซี่ต้องเรียนรู้เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องของตนชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อเธอพบกับกระป๋องใส่น้ำและราวตากผ้าซึ่งตั้งอยู่หน้าบ้าน การที่พ็อตเตอร์เขียนให้บ้านตั้งอยู่กลางป่าแทนที่จะเป็นในหมู่บ้านอาจสื่อถึงประสบการณ์แปลกใหม่ที่ลูซี่ไม่เคยประสบ เช่นเดียวกับป่าอันเป็นที่อยู่ของสัตว์มิใช่มนุษย์ ลูซี่เข้าไปในบ้านหลังหนึ่งที่ประตูเปิดอยู่ตามแนวเชือกของราวตากและบทเพลงเกี่ยวกับการซักผ้ารีดผ้า ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสิ่งที่ลูซี่ยังไม่เคยเรียนรู้และทำให้เธอเป็นเด็กผู้หญิงที่ไม่บกพร่อง คือ งานบ้าน

ลูซี่ตัดสินใจเปิดประตูเข้าไปในบ้านและพร้อมที่จะเรียนรู้ถือเป็นคุณสมบัติของเด็กดีที่พ็อตเตอร์ต้องการให้ผู้อ่านปฏิบัติตาม พ็อตเตอร์เขียนในคำบรรยายของภาพที่ 172 ว่าลูซี่เคาะประตูสองครั้ง ทำให้คนข้างในบ้านหยุดร้องเพลง แล้วเอ่ยถามลูซี่ที่เคาะประตูว่าเธอเป็นใคร ทว่าลูซี่ไม่ได้ตอบคำถาม เธอเปิดประตูเข้ามา และพบห้องครัวสะอาดสะอ้าน มีพื้นปูด้วยหินและคานทำจากไม้เหมือนห้องครัวของไร่ทั่วไป เพียงแต่เพดานต่ำจนเกือบชนศีรษะของลูซี่ และมีหม้อ กระทะ รวมถึงสิ่งของอื่นๆ ของข้างในที่ขนาดเล็กกว่าปกติ¹⁴⁹ ทว่าพ็อตเตอร์กลับไม่ได้เลือกวาดฉากเคาะประตู หมุนประตูลูกบิด หรือกำลังเข้าไปในบ้าน แต่เลือกนำเสนอช่วงเวลาที่ลูซี่ยืนอยู่หน้าประตูที่เปิดออก การจัดองค์ประกอบให้ลูซี่ยืนอยู่ตรงกลางภาพเช่นเดียวกับกรอบประตู

¹⁴⁸ Ibid., p. 88.

¹⁴⁹ Ibid., p. 90.

ทำให้ด้านขวาและด้านซ้ายของภาพเปิดโล่งไม่มีสิ่งบดบัง และเห็นรายละเอียดของผนังอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาด้านซ้ายของผู้อ่าน จะเห็นเส้นตรงแนวตั้งของผนังลากจากคานไม้จรดกับพื้นหินแสดงความสูงของเพดานห้อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าความสูงภายในบ้านที่ปรากฏในภาพประกอบขัดแย้งกับตัวบท เนื่องจากระยะจากพื้นจรดคาน้ำเพ่งค่อนข้างสูงและศีรษะของลูซี่ไม่ได้เกือบชนเพดานตามที่ระบุในบทบรรยาย และอาจตีความได้ว่าแม้ลูซี่จะไม่เกรงอกเกรงใจเจ้าของบ้าน และวางคนราวกับเป็นเจ้าของบ้านเสียเอง การที่สิ่งของในภาพประกอบมีขนาดเหมือนสิ่งของและบ้านสำหรับเด็ก ไม่ได้เล็กดังคำบรรยายในตัวบท กลับแสดงว่าลูซี่ไม่มีอำนาจแท้จริงในบ้านหลังนี้ เนื่องจากเธอยังขาดความรู้เกี่ยวกับงานในบ้านที่จะเสริมให้ลูซี่เป็นเจ้าของบ้านอย่างสมบูรณ์ (ภาพที่ 172)

ภาพที่ 172 Lucie, knocked—once—twice, and interrupted the song. A little frightened voice called out "Who's that?"

Lucie opened the door: and what do you think there was inside the hill?— a nice clean kitchen with a flagged floor and wooden beams—just like any other farm kitchen. Only the ceiling was so low that Lucie's head nearly touched it; and the pots and pans were small, and so was everything there.¹⁵⁰

เมื่อพิจารณาจากปฏิกิริยาของลูซี่ จะเห็นได้ว่าท่าขวาของเธอก้าวไปข้างหน้าเหยียบบันไดชั้นล่าง มือขวาจับคอเสื้อ ลักษณะเหมือนเตรียมปลดเสื้อได้ตอออก มือซ้ายสัมผัสกับบานประตู แสดง

¹⁵⁰ Ibid., p. 90.

ว่าเธอพร้อมที่จะเรียนรู้เมื่อก้าวเข้าสู่บ้านใหม่ และความรู้ที่แตกต่างจากสิ่งที่ลูซี่เคยรับรู้ซึ่งแสดงผ่านพื้นที่โล่งว่างด้านหลังลูซี่ ภายในบ้านเต็มไปด้วยองค์ประกอบของเครื่องเรือนช่วยเติมเต็มพื้นที่ของบ้าน ฉะนั้นการก้าวเข้าไปในบ้านจึงเปรียบเสมือนลูซี่ก้าวเข้าสู่พื้นที่แห่งการเรียนรู้เพื่อที่จะได้เติบโตขึ้นและมีพฤติกรรมเหมาะสม นัยแห่งการเติบโตเห็นได้จากกรอบภาพวงรีซึ่งเน้นความกลมมนด้วยเพดานโค้ง คล้ายกับลักษณะครรภ์ซึ่งสื่อถึงความเป็นหญิงและความเป็นผู้ใหญ่ในคราวเดียวกัน

สิ่งที่ทำให้ลูซี่เติบโตขึ้นได้รับการเน้นย้ำอีกครั้งผ่านสิ่งที่ลูซี่เห็นเป็นลำดับแรกเมื่อก้าวเข้ามาในบ้าน คือ มิสซิสติกกี-วิงเกิลกำลังรีดผ้า เมื่อคำนึงว่างานซักรีดมีความเกี่ยวข้องกับผ้า การเรียนรู้งานซักรีดจึงอาจช่วยให้ลูซี่พบผ้าเช็ดหน้าที่หายไปและกลายเป็น “เด็กดี” ได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดในที่สุด เมื่อพิจารณาด้วยบทของภาพที่ 173 พ็อตเตอร์เริ่มต้นย่อหน้าที่หนึ่งด้วยการบรรยายกลิ่นและไอร้อนจากเตารีด จากนั้นจึงเขียนว่ามิสซิสติกกี-วิงเกิลผู้มีรูปร่างอ้วนเตี้ยว่ากำลังถือเตารีดอยู่หน้าโต๊ะรีดผ้า และมองลูซี่อย่างวิตก จากนั้นในย่อหน้าที่สอง พ็อตเตอร์บรรยายลักษณะของมิสซิสติกกี-วิงเกิลว่าสวมชุดที่ชายกระโปรงเล็กชายขึ้น และสวมผ้ากันเปื้อนผืนใหญ่ทับกระโปรงชั้นในลายทาง มิสซิสติกกี-วิงเกิลมีจมูกสีดำเล็กๆที่กำลังเคลื่อนไหวเหมือนกำลังดมกลิ่น และดวงตาเป็นประกาย ภายใต้หมวกคลุมผมของเธอเป็นหมวกแตกต่างจากลูซี่ที่เป็นผมสีเหลืองเป็นลอน จากนั้นจึงสรุปว่ามิสซิสติกกี-วิงเกิลเป็นคนตัวเล็กที่มีหนามเต็มตัว¹⁵¹

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวบทข้างต้นสะท้อนมุมมองของลูซี่เมื่อเข้ามาในบ้าน การเน้นคำว่า “PRICKLES” ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ในบรรทัดสุดท้ายของย่อหน้าที่สอง เมื่อเชื่อมโยงกับย่อหน้าแรกที่เกี่ยวข้องกับการรีดผ้าอันเป็นตัวแทนของงานบ้านที่ผู้หญิงควรทำ กับ “PRICKLES” หรือหนามอันเป็นอาวุธที่เม่นใช้เพื่อป้องกันตนจากอันตราย ผู้วิจัยตีความว่าหนามมีความสำคัญในฐานะสิ่งที่เข้ามาขัดขวางไม่ให้ลูซี่ได้เรียนรู้และความกลัวที่จะเรียนรู้จากผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ็อตเตอร์วาดลูซี่ยืนเท้าโต๊ะพลางก้มลงมองมิสซิสติกกี-วิงเกิลที่ยืนอยู่บนบนแท่น รูปร่างสูงใหญ่กว่าของลูซี่อาจทำให้เธอคิดว่าตนเป็นผู้ใหญ่และมีอำนาจมากกว่ามิสซิสติกกี-วิงเกิล จึงไม่แสดงความเคารพ พร้อมกับพยายามวางตนเหนือกว่า (ภาพที่ 173)

¹⁵¹ Ibid., p. 90.

ภาพที่ 173 There was a nice hot singey smell; and at the table, with an iron in her hand stood a very stout short person staring anxiously at Lucie.

Her print gown was tucked up, and she was wearing a large apron over her striped petticoat. Her little black nose went snuffle, snuffle, snuffle, and her eyes went twinkle, twinkle; and underneath her cap—where Lucie had yellow curls—that little person had PRICKLES!¹⁵²

การที่ลูซี่ไม่ยอมเรียนรู้อะไรก่อนสัมผัสภาพที่ไม่ดีระหว่างลูซี่และมิสซิสติกกี-วิงเกิล หลังจากนั้นฟิวดเตอร์จึงเผยให้เห็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ ดังตัวบทภาพที่ 174 เมื่อลูซี่ย้อนถามว่ามิสซิสติกกี-วิงเกิลเป็นใคร (Who are you?)¹⁵³ และมิสซิสติกกี-วิงเกิลเห็นผ้าเช็ดหน้าที่หายไปของเธอหรือไม่ (Have you seen my pocket-handkins?)¹⁵⁴ การที่ลูซี่ไม่ยอมแนะนำตัวก่อน แต่หันมาตั้งคำถามเกี่ยวกับผ้าเช็ดหน้าที่หายไปของตนเป็นการเน้นย้ำว่าลูซี่ไม่เกรงใจและไม่เคารพมิสซิสติกกี-วิงเกิล แต่แทนที่จะโกรธ มิสซิสติกกี-วิงเกิลกลับถอนสายบัวเคารพลูซี่ แล้วแนะนำตัวอย่างสุภาพว่าตนชื่อมิสซิสติกกี-วิงเกิล เธอมีฝีมือด้านการลงแป้งบนผ้า แล้วนำผ้าออกมาจากตะกร้าเพื่อรีดผ้าให้ดู¹⁵⁵ การกระทำของมิสซิสติกกี-วิงเกิลเป็นการแสดงความเคารพต่อผู้มีสถานภาพสูงกว่าตน เพราะเธอเป็นหญิงชนชั้นแรงงาน มีอาชีพรับจ้างซักผ้า รวมถึงเป็นคนต่างถิ่น ผู้วิจัยสันนิษฐานจากถ้อยคำในบทพูดของมิสซิสติกกี-วิงเกิลที่คล้ายกับพูดไม่ชัด

¹⁵² Ibid., p. 90.

¹⁵³ Ibid., p. 91.

¹⁵⁴ Ibid., p. 91.

¹⁵⁵ Ibid., p. 91.

กอบปรักกับพ็อตเตอร์ใช้คิตตี้ แม็คโดนัลด์ หญิงรับจ้างซักผ้าชาวสก๊อตแลนด์เป็นต้นแบบ¹⁵⁶ สะท้อนทรรศนะของชาวอังกฤษชนชั้นกลางฐานะดีว่ามีสถานภาพสูงกว่าชาวสก๊อตแลนด์และชนชั้นแรงงาน และเป็นเหตุให้ลูซี่ที่มีวัยวุฒิน้อยกว่ามิสซิสทิกกี-วิงเกิลคิดว่าตนเองสูงส่ง จนแสดงที่ทำซึ่งขาดความเคารพต่อผู้ใหญ่

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากรณีที่มิสซิสทิกกี-วิงเกิลไม่ได้ตอบในทันที แต่นำผ้าออกจากตะกร้าผ้าวางบนผ้าปูโต๊ะเตรียมพร้อมสำหรับทำงานต่อถือเป็นการตอบคำถามของลูซี่ พ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับการนำผ้าออกจากตะกร้าในภาพประกอบ ด้วยการวาดมิสซิสทิกกี-วิงเกิลถือผ้าและยื่นไปข้างหน้า จ้องไปในทิศทางเดียวกับผ้าเสมือนกำลังสื่อสารกับลูซี่ หรืออีกนัยหนึ่ง คือมิสซิสทิกกี-วิงเกิลสื่อสารกับผู้อ่านซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่ซัดอ้นทับกับลูซี่ผู้ไม่ปรากฏในภาพ การยื่นผ้าสำหรับทำงานเป็นการสื่อสารแทนคำพูดว่าลูซี่ต้องเรียนรู้การทำงานก่อนจึงจะหาผ้าเช็ดหน้าที่หายไปพบ (ภาพที่ 174)

ภาพที่ 174 "Who are you?" said Lucie. "Have you seen my pocket-handkins?"

The little person made a bob-curtsey—"Oh, yes, if you please'm; my name is Mrs. Tiggy-winkle; oh, yes if you please'm, I'm an excellent clear-starcher!" And she took something out of a clothes-basket, and spread it on the ironing-blanket.¹⁵⁷

¹⁵⁶ Ibid., p. 86.

¹⁵⁷ Ibid., p. 91.

การمينเฉยไม่ตอบคำถามปรากฏอีกครั้งหนึ่ง ในภาพประกอบฉากลูซี่ที่ผ้าเช็ดหน้าสีแดงซึ่งมีสซิสติกกี-วิงเกิลกำลังรีดอยู่ แล้วถามว่าผ้าผืนนี้คืออะไร ก่อนจะย้ำว่าไม่ใช่ผ้าเช็ดหน้าที่เธอถามหา คล้ายกับต้องการเร่งเร้าหาคำตอบ (“What's that thing?” said Lucie—“that's not my pocket-handkin?”)¹⁵⁸ การที่มิสซิสติกกี-วิงเกิลตอบว่าผ้าผืนนี้ คือ เสื้อกั๊กสีแดงของนกโรบิน (Oh no, if you please'm; that's a little scarlet waist-coat belonging to Cock Robin!)¹⁵⁹ แสดงว่าลูซี่ยังไม่พร้อมสำหรับการค้นพบผ้าเช็ดหน้า ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์ต้องการสั่งสอนให้เด็กรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ แม้ว่าผู้ใหญ่จะมีสถานภาพทางสังคมด้อยกว่าตนเอง

พ็อตเตอร์แสดงตัวอย่างบทเรียนเรื่องการเคารพผู้ใหญ่ผ่านบทเรียนเรื่องงานบ้าน เพื่อเป็นแม่ศรีเรือน การรับรู้ความสามารถและตระหนักถึงความสำคัญของมิสซิสติกกี-วิงเกิลผู้เป็นตัวแทนของชนชั้นแรงงานผ่านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของลูซี่ เมื่อเธอเริ่มช่วยงานมิสซิสติกกี-วิงเกิลมากขึ้น จนกระทั่งได้รับผ้าที่หายไปจากมิสซิสติกกี-วิงเกิล แต่ถึงกระนั้นก็ตามลูซี่เรียนรู้งานเป็นไปในลักษณะการสังเกตและคอยสอบถามข้อมูล มีการลงแรงเพียงช่วยหยิบของเท่านั้นเท่ากับว่าลูซี่เรียนรู้โดยไม่ได้ลงมือปฏิบัติ เป็นการสะท้อนความแตกต่างทางด้านชนชั้น คือ พ็อตเตอร์อาจแสดงให้เห็นว่าเด็กผู้หญิงควรเรียนรู้งานบ้าน ขณะเดียวกัน กลับไม่ได้เน้นว่าจำเป็นต้องกระทำด้วยตนเอง เมื่อคำนึงว่าลูซี่เป็นชนชั้นกลางฐานะดีย่อมมีคนรับใช้ทำงานบ้านให้ ลูซี่จึงมีหน้าที่ควบคุมการทำงานเท่านั้น สิ่งที่ช่วยสนับสนุนข้อสรุปของผู้วิจัย คือ การที่ในตอนท้ายของเรื่องระยะห่างระหว่างลูซี่กับมิสซิสติกกี-วิงเกิลลดลง ในภาพที่ 175 พ็อตเตอร์เลือกวาดให้ตัวละครลูซี่และมิสซิสติกกี-วิงเกิลเดินจูงมือกันลงมาจากเขาด้วยการใช้มือหุ้มผ้าเพื่อป้องกันนามของมิสซิสติกกี-วิงเกิลพร้อมห่อผ้าของลูซี่ แสดงว่าลูซี่ได้รับการยอมรับและสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของตนได้แล้ว การเดินในระดับเดียวกัน และลูซี่เปลี่ยนวิธีมองจากการก้มหน้ามองอย่างดูถูกเป็นการเอียงศีรษะอาจจะตีความได้ว่าลูซี่ยอมรับมิสซิสติกกี-วิงเกิลมากขึ้น (ภาพที่ 175)

¹⁵⁸ Ibid., p. 91.

¹⁵⁹ Ibid., p. 91.

ภาพที่ 175 So that at the bottom of the hill when they came to the stile, there was nothing left to carry except Lucie's one little bundle.¹⁶⁰

ภาพที่ 175 จึงแสดงการยอมรับในความสามารถและความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นพร้อมกับการดำรงความแตกต่างทางด้านชนชั้น การที่มีสซิสติกกี-วิงเกิดจากไปโดยไม่เก็บค่าซักผ้าจากลูซี่อาจหมายความว่าสซิสติกกี-วิงเกิดถือว่าการสอนเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่

หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์* เป็นหนังสือภาพเรื่องสุดท้ายที่ผู้วิจัยจัดว่าสอนมารยาททางสังคม สิ่งที่ทำให้ *เดอะ เทล ออฟ พิกลิง แบลนด์* แตกต่างจากหนังสือภาพในหัวข้อเดียวกัน คือ ตัวละครเอกเป็นเด็กเรียบร้อยอยู่ในโอวาทของผู้ใหญ่ แต่มีปัญหามาในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก แสดงให้เห็นแนวทางในการปฏิบัติตนที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

พิกลิง แบลนด์ ตัวละครเอกของเรื่องเป็นเด็กเรียบร้อยเห็นได้จากตัวบทว่า:

"Aunt Pettitoes, Aunt Pettitoes! you are a worthy person, but your family is not well brought up. Every one of them has been in mischief except Spot and Pigling Bland."¹⁶¹

ข้อความข้างต้นเป็นบทพูดของพ็อตเตอร์ที่มีบทบาทในฐานะตัวละครในเรื่องผู้ช่วยเหลือป่าเพตติโทส์ดูแลลูกหมู คำพูดของพ็อตเตอร์ทำให้ทราบลักษณะของตัวละครในเรื่องว่าป่าเพตติโทส์เป็นผู้ใหญ่ซึ่งมีมารยาทและน่านับถือ ส่วนลูกหมูทั้งหกตัวของเธอ คือ ครอบส-แพตซ์ ชัก-ชัก

¹⁶⁰ Ibid., p. 99.

¹⁶¹ Ibid., p. 284.

ย็อก-ย็อก ชิน-ชิน สดมปี และอเล็กซานเดอร์ล้วนแต่มีอุปนิสัยซุกซน แตกต่างจากสปีตและพิกลิง แบลนด์ที่ไม่สร้างความวุ่นวายให้กับผู้ใหญ่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพิกลิง แบลนด์และสปีตเป็นตัวแทนของเด็กผู้มีความประพฤติดีและพร้อมสำหรับการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เมื่อพ็อตเตอร์และป้าเพ็ตตีโทส์ต้องการลดจำนวนลูกหมูในความดูแล เนื่องจากลูกหมูกินจุจนไม่สามารถแบกรับค่าอาหารได้ ครอส-แพตช์ ชัก-ชัก ย็อก-ย็อก ชิน-ชิน และสดมปีที่ซุกซนจึงต้องออกจากบ้านไป และเลือกเก็บสปีตสำหรับช่วยทำงานบ้าน ส่วนพิกลิง แบลนด์ต้องออกจากบ้านไปหางานทำ รวมถึงได้รับมอบหมายให้ดูแลอเล็กซานเดอร์ ลูกหมูที่อายุน้อยที่สุดซึ่งต้องออกเดินทางไปหางานทำด้วยกัน

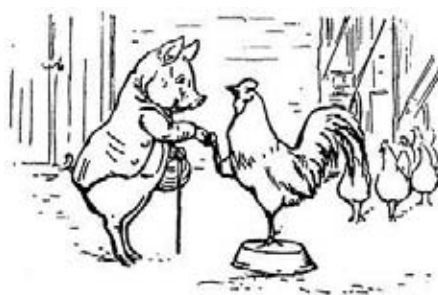
วิธีการที่พ็อตเตอร์และป้าเพ็ตตีโทส์ใช้จัดการกับลูกหมูทำให้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าครอส-แพตช์ ชัก-ชัก ย็อก-ย็อก ชิน-ชิน และสดมปีเป็นตัวแทนของเด็กวัยรุ่นที่ไร้มารยาท ไร้ความรับผิดชอบ และไม่สามารถควบคุมตนเองได้ พวกเขาถูกส่งตัวให้ชาวไร่คนอื่นในสภาพเปลือยเปล่าแสดงว่าพวกเขาไม่สามารถเรียนรู้ได้ และไม่สามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีจึงไม่ได้รับการยอมรับจนต้องถูกส่งออกไป ส่วนสปีตเป็นเด็กผู้หญิงวัยรุ่นผู้มีมารยาทเรียบร้อย การได้อยู่บ้านและมีหน้าที่ทำงานบ้านตามอย่างกุลสตรีที่ดีสื่อถึงการเป็นที่ยอมรับในฐานะวัยรุ่นที่กำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ในกรณีของพิกลิง แบลนด์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสาเหตุที่เขาต้องออกจากบ้านแตกต่างจากกรณีของครอส-แพตช์ ชัก-ชัก ย็อก-ย็อก ชิน-ชิน และสดมปี เนื่องจากพิกลิง แบลนด์สวมเสื้อผ้าอย่างดีสำหรับใส่ไปโบสถ์ในวันอาทิตย์แสดงความภูมิฐานและความเป็นผู้ใหญ่ ดังบทพูดของป้าเพ็ตตีโทส์ที่บอกให้พิกลิง แบลนด์ไปตลาด เธอกำชับให้จูงมืออเล็กซานเดอร์ผู้เป็นน้องชาย รักษาความสะอาดเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย เตือนไม่ให้ลืมนั่งน้ำมูก ระวังมัดกระวังกับดัก คานที่ไถ้เกาะ เบคอน และไข่ รวมถึงการเดินทางด้วยขาหลัง ขณะที่พิกลิง แบลนด์ผู้สุขุมมองแม่ของตนอย่างเคร่งขรึม และมีน้ำตาไหลอาบแก้ม

"Now Pigling Bland, son Pigling Bland, you must go to market. Take your brother Alexander by the hand. Mind your Sunday clothes, and remember to blow your nose"—(Aunt Pettitoes passed round the handkerchief again)—"beware of traps, hen roosts, bacon and eggs;

always walk upon your hind legs." Pigling Bland, who was a sedate little pig, looked solemnly at his mother, a tear trickled down his cheek.¹⁶²

การที่พิกลิง แบลนด์ร้องไห้ยามต้องจากครอบครัวแสดงว่าพิกลิง แบลนด์ยังมีอุปนิสัยเป็นเด็ก ต้องการความรักความอบอุ่นจากครอบครัว แต่ถูกเร่งเร้าให้กลายเป็นผู้ใหญ่ จากการที่ป่าเพตติโทส์สั่งสอนพิกลิง แบลนด์ก่อนออกเดินทางไปยังตลาด อันเป็นสถานที่ซึ่งชาวไร่ นำหมูมาซื้อขายสำหรับคัดเลือกพ่อพันธุ์ แสดงว่าพิกลิง แบลนด์ต้องออกจากบ้านเพราะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว กอปรกับป่าเพตติโทส์ฝากอเล็กซานเดอร์ให้ร่วมเดินทางไปด้วยกัน ยิ่งสะท้อนให้เห็นความไว้วางใจพิกลิง แบลนด์ว่าสามารถดูแลอเล็กซานเดอร์ผู้มีนิสัยซุกซน เป็นลูกหมูที่มีอายุน้อยที่สุดในกลุ่ม และน่าจะเป็นตัวแทนของเด็กที่ยังไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน

ความแตกต่างระหว่างพิกลิง แบลนด์กับอเล็กซานเดอร์ปรากฏชัดเจนขึ้นในภาพที่ 176 หลังจากป่าเพตติโทส์สั่งสอนพิกลิง แบลนด์จบ ป่าเพตติโทส์บังคับให้อเล็กซานเดอร์จับมือพิกลิง แบลนด์เสมือนกำลังเดินทางไปยังตลาดด้วยกัน ทว่าอเล็กซานเดอร์ไม่ยอมทำตาม เขาร้องอู้อี้ดๆราวกับหมูจริงๆ แล้วผลักป่าเพตติโทส์ แสดงว่าอเล็กซานเดอร์เป็นเด็กไม่ยอมโตแตกต่างจากพิกลิง แบลนด์ที่ภาพประกอบที่ฟ็อตเตอร์นำเสนอภาพพิกลิง แบลนด์จับมือกับพ่อไก่สังเกตได้จากหางที่ยาวและใหญ่กว่าไก่เพศหญิง ฟ็อตเตอร์วาดให้ตัวละครทั้งสองอยู่ในฉากหน้าของภาพ และวาดฝูงแม่ไก่อยู่ในพื้นที่ด้านหลังพ่อไก่ การจับมือแสดงว่าเขาได้รับการยอมรับจากพ่อไก่ซึ่งเป็นผู้นำของไก่ในไร่ปศุสัตว์ สื่อถึงความเป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในที่นี้ คือ การทำงานทำและดูแลน้องชาย สอดคล้องกับการที่ฟ็อตเตอร์วาดให้พิกลิง แบลนด์ยืนสองขาตามคำสั่งสอนของป่าเพตติโทส์ ถือไม้เท้าและสวมเครื่องแต่งกาย ทำให้เขามีลักษณะเหมือนสุภาพบุรุษที่ได้รับการขัดเกลา (ภาพที่ 176)

¹⁶² Ibid., pp. 286-287.

ภาพที่ 176 Aunt Pettitoes turned to the other—"Now son Alexander take the hand"—
 "Wee, wee, wee!" giggled Alexander—"take the hand of your brother
 Pigling Bland, you must go to market. Mind—" "Wee, wee, wee!"
 interrupted Alexander again. "You put me out," said Aunt Pettitoes—¹⁶³

การใช้ชื่อเด็กชานเดอร์ในฐานะตัวแทนของเด็กเล็กผู้มีพฤติกรรมไม่ดีถูกย้ำอีกครั้ง เมื่อพ็อตเตอร์
 สั่งสอนเพิ่มเติมว่าหากพวกพิกลิง แบลนด์ข้ามไปยังเขตการปกครองอื่นจะไม่สามารถกลับบ้านได้
 อีก จากนั้นจึงมอบใบอนุญาตให้ลูกหมูสองตัวเดินทางไปยังตลาดในแลงคาสเชอร์ (Lancashire)
 ซึ่งได้มาอย่างยากลำบากให้กับลูกหมูทั้งสอง ระหว่างที่กล่าว พ็อตเตอร์ต้องดุเด็กชานเดอร์ให้
 ตั้งใจฟังคำพูดของตนถึงสองครั้ง:

"And remember," said I impressively, "if you once cross the county
 boundary you cannot come back. Alexander, you are not attending.
 Here are two licences permitting two pigs to go to market in Lancashire.
 Attend, Alexander. I have had no end of trouble in getting these papers
 from the policeman."¹⁶⁴

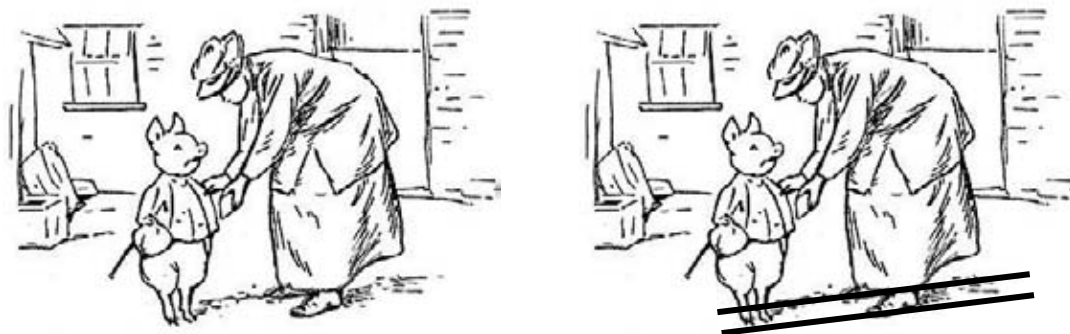
การที่พ็อตเตอร์ต้องเตือนอเล็กซานเดอร์หลายต่อหลายครั้ง กอปรกับตัวบทและภาพที่ 176
 แสดงว่าอเล็กซานเดอร์เป็นเด็กไร้มารยาท ไม่สนใจฟังคำสั่งสอน

การฝากฝังครั้งนี้ยังแสดงว่าพิกลิง แบลนด์ได้รับความไว้วางใจ เนื่องจากเป็น
 เด็กวัยรุ่นที่ประพฤติตัวดีและได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม คำพูดที่ป่า
 เพตติโทส์และพ็อตเตอร์พูดกับพิกลิง แบลนด์มีลักษณะเป็นคำสั่งให้ปฏิบัติตาม ในอีกแง่หนึ่ง
 สะท้อนให้เห็นมุมมองของป่าเพตติโทส์และพ็อตเตอร์ต่อพิกลิง แบลนด์ว่าพวกเธอยังคงมองพิกลิง
 แบลนด์ในฐานะเด็กผู้ต้องได้รับการสั่งสอน เน้นย้ำด้วยฉากพ็อตเตอร์มอบใบอนุญาตให้กับพิกลิง
 แบลนด์ แม้ว่าใบอนุญาตจะเปรียบได้กับเอกสารยืนยันความเป็นผู้ใหญ่ พ็อตเตอร์กลับเลือกवाद
 ช่วงเวลาที่ตนลัดใบอนุญาตที่ด้านในเสื้อกั๊กของพิกลิง แบลนด์ สะท้อนความไม่เชื่อใจการเก็บ
 รักษาสิ่งของสำคัญ เมื่อลากเส้นบนพื้นที่ซึ่งบุคคลในภาพยืนอยู่จะได้เส้นตรงที่เฉียงขึ้นในบริเวณ
 ที่พ็อตเตอร์ยืน ตอรับกับเส้นบนพื้นดิน เป็นการย้ำว่าบุคคลทั้งสองไม่ได้ยืนอยู่ในระนาบเดียวกัน

¹⁶³ Ibid., p. 287.

¹⁶⁴ Ibid., p. 287.

การที่พ็อตเตอร์ยืนอยู่ในพื้นที่สูงกว่าอาจตีความได้ว่ามีสถานภาพสูงกว่าพิกลิง แบลนด์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีการที่พ็อตเตอร์โน้มตัวลงยังเป็นการเน้นรูปร่างที่เล็กและความเป็นเด็กของตัวละครพิกลิง แบลนด์ (ภาพที่ 177)

ภาพที่ 177 Pigling Bland listened gravely; Alexander was hopelessly volatile. I pinned the papers, for safety, inside their waistcoat pockets; Aunt Pettitoes gave to each a little bundle, and eight conversation peppermints with appropriate moral sentiments in screws of paper. Then they started.¹⁶⁵

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

วิธีการปฏิบัติตนของป้าเพตติโทส์และพ็อตเตอร์ทำให้พิกลิง แบลนด์มีสถานภาพก้ำกึ่งระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ รวมถึงส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างพิกลิง แบลนด์กับอเล็กซานเดอร์ เมื่อลูกหมูทั้งสองออกเดินทาง อเล็กซานเดอร์กินลูกกวาดของตนเองจนหมด และพยายามแย่งลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์จากพี่ชาย ทว่าพิกลิง แบลนด์ไม่ให้เพราะต้องการเก็บลูกกวาดเพื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และพยายามห้ามอเล็กซานเดอร์เสมือนผู้ใหญ่ห้ามเด็กทำตามคำสั่งของป้าเพตติโทส์ ที่ให้ดูแลน้องชาย ทว่าอเล็กซานเดอร์กลับไม่ยอมเชื่อฟัง การพยายามแก้งพิกลิง แบลนด์ด้วยการยื้อแย่งใบอนุญาตตีความได้ว่าอเล็กซานเดอร์ไม่ยอมรับว่าพิกลิง แบลนด์เป็นผู้ใหญ่แล้ว

การที่อเล็กซานเดอร์ไม่เคารพพิกลิง แบลนด์นั้นไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง ในฉากที่พิกลิง แบลนด์กับอเล็กซานเดอร์ถูกตำรวจขอตรวจใบอนุญาต สิ่งที่อเล็กซานเดอร์หยิบให้ตำรวจตรวจไม่ใช่ใบอนุญาต แต่เป็นกระดาษห่อลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์ซึ่งอยู่ในกระเป๋าเสื้อ เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาตัวบทของภาพที่ 177 เกี่ยวกับป้าเพตติโทส์ พ็อตเตอร์เขียนว่าป้าเพตติโทส์มอบห่อ

¹⁶⁵ Ibid., p. 287.

สัมภาระหนึ่งห่อ และลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์สำหรับเริ่มต้นบทสนทนาที่ห่อด้วยกระดาษที่มีข้อความสั่งสอนศีลธรรมอันเหมาะสมถึงจำนวนแปดเม็ดให้กับลูกหมูแต่ละตัว¹⁶⁶ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแม่ลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์จะเป็นเครื่องมือสานสัมพันธ์ไมตรีกับผู้อื่น แต่กระดาษห่อลูกกวาดมีคำสั่งสอนศีลธรรมเขียนอยู่ ส่งผลให้กระดาษห่อลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นเด็กและการควบคุมดูแลของแม่ การที่อเล็กซานเดอร์ยื่นกระดาษห่อลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์อันเป็นสัญลักษณ์แสดงว่าตนยังอยู่ในการดูแลของแม่แทนใบอนุญาตซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของผู้ใหญ่ให้ตำรวจ ย่อมเป็นเหตุให้อเล็กซานเดอร์ถูกส่งตัวกลับบ้าน เมื่อพิกลิงแบลนด์พบว่าใบอนุญาตของอเล็กซานเดอร์อยู่กับตน เขาแสดงความรับผิดชอบด้วยการวิ่งตามตำรวจกับอเล็กซานเดอร์เพื่อคืนใบอนุญาต ทว่าไม่สำเร็จ ทำให้ต้องตัดสินใจว่าจะย้อนกลับบ้านหรือเดินทางต่อไป สะท้อนให้เห็นทางเลือกของวัยรุ่นที่ต้องเลือกระหว่างกลับไปเป็นเด็กหรือเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ สิ่งที่พิกลิงแบลนด์เลือก คือ การเพิกเฉยต่อคำสั่งให้ดูแลอเล็กซานเดอร์ และมุ่งหน้าเดินทางต่อไป

พ็อตเตอร์แสดงให้เห็นความน่ากลัวของการเดินทางเพื่อเติบโตจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ เมื่อพิกลิงแบลนด์หลงทาง ต้องเข้าไปพักแรมในกรงไก่ ความจำเป็นทำให้เขาต้องขัดคำสั่งของป่าเพตติโทส์ จนกระทั่งพบกับมิสเตอร์ปีเตอร์ โทมัส ไปเปอร์สัน ชาวนาซัวร์ายที่ขโมยหมูมาฆ่าเพื่อทำเบคอน ตลอดจนหมูดำพันธุ์เบอร์กเชียร์ชื่อ พิก-วิก ซึ่งถูกมิสเตอร์ไปเปอร์สันขโมยมาและกักขังในห้อง พิกลิงแบลนด์แอบมอบลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์ให้กับพิกวิกนับตั้งแต่ยังไม่ได้พบหน้ากัน การมอบลูกอมให้ถือเป็นการสานสัมพันธ์ไมตรีกับคนแปลกหน้า แสดงถึงความกล้าและการตัดสินใจด้วยตัวเองเป็นครั้งแรกของพิกลิงแบลนด์ สื่อให้เห็นว่าการออกเดินทางตัวคนเดียวทำให้เขาเริ่มเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น และพิกวิกอาจเป็นตัวละครที่ช่วยให้พิกลิงแบลนด์เติบโต

ตัวละครพิกวิกปรากฏตัวต่อหน้าพิกลิงแบลนด์ในฉากที่มิสเตอร์ปีเตอร์ โทมัสไปเปอร์สันไม่อยู่บ้านและเปิดประตูทิ้งเอาไว้ ภาพประกอบฉากที่พิกวิกขอแบ่งอาหารซึ่งมิสเตอร์ไปเปอร์สันบังคับให้พิกลิงแบลนด์รับประทานเพื่อขุนเป็นอาหาร พ็อตเตอร์บรรยายลักษณะของพิกวิกว่าเป็นหมูน้อยสีดำพันธุ์เบอร์กเชียร์ที่น่ารักเป็นที่สุด เธอมีดวงตาเล็กๆเป็นประกายที่ทำให้พิกลิงแบลนด์หวั่นไหว คางสองชั้น และจมูกสั้นๆที่เขิดขึ้น (A perfectly lovely little black Berkshire pig stood smiling beside him. She had twinkly little screwed up eyes, a

¹⁶⁶ Ibid., p. 288.

double chin, and a short turned up nose.)¹⁶⁷ เพื่อแสดงความน่ารักของพิกลิง-วิกในสายตาของพิกลิง แบลนด์ ภาพพิกลิง-วิกสวมกระโปรงบ่งบอกว่าเธอเป็นเพศหญิง และตัวเล็กกว่าพิกลิง แบลนด์ที่นั่งอยู่บนเก้าอี้ ไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นว่าพิกลิงน่าจะมีอายุใกล้เคียงกับพิกลิง แบลนด์ ยังเน้นลักษณะบอบบางและชวนปกป้อง ผู้วิจัยคาดว่าเป็นการปกป้องช่วยเหลือเพราะความรัก เห็นได้จากการใช้สีชมพูระบายแก้มของพิกลิง แบลนด์แสดงว่าเขาเริ่มโตเป็นผู้ใหญ่จึงเริ่มมองพิกลิงในลักษณะเพศชายมองเพศหญิง นอกจากนี้ พ็อตเตอร์ยังกำหนดให้เหตุการณ์เกิดขึ้นหน้าเตาผิงและระบายเสื้อของพิกลิง แบลนด์กับพรมปูพื้นด้วยสีแดง สื่อถึงความรักที่กำลังเกิดขึ้นระหว่างตัวละคร (ภาพที่ 178)

ภาพที่ 178 She pointed at Pigling's plate; he hastily gave it to her, and fled to the meal chest. "How did you come here?" asked Pigling Bland.¹⁶⁸

การพบกับพิกลิง-วิกทำให้พิกลิง แบลนด์ต้องตัดสินใจด้วยตัวเอง เนื่องจากไม่มีคำสั่งของป่าเพตติโทส์และพ็อตเตอร์ให้ปฏิบัติตามอีกต่อไป การตัดสินใจทำให้พิกลิง แบลนด์มีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำและความรอบคอบ โดยเฉพาะในบทสนทนายระหว่างพิกลิง แบลนด์กับพิกลิง-วิก เมื่อพิกลิง-วิกเล่าว่าตนถูกขโมยมาพาลางเคี้ยวอาหารเต็มปาก พิกลิง แบลนด์ก็ลั่นอาหารลงคออีกใหญ่ แล้วถามต่อว่าทำไมเธอถึงถูกขโมย พิก-วิกตอบอย่างร่าเริงว่าตนถูกขโมยเพื่อทำเบคอนและแฮม ทำให้พิกลิง แบลนด์ตื่นตกใจที่พิกลิง-วิกไม่หนีไป พิก-วิกจึงตอบอย่างแน่วแน่ว่าเธอจะหนีไปหลังมีอคั่ว พิกลิง แบลนด์ทำข้าวต้มเพิ่ม เขามองพิกลิง-วิกอย่างเอียงอวย จนกระทั่งพิกลิง-วิกกินอาหารจานที่สองหมด แล้วลุกขึ้น เตรียมตัวออกไปทันที พิกลิง แบลนด์เอ่ยคำไม่ให้พิกลิง-วิกหนีไปทั้งๆที่พายังมีด

¹⁶⁷ Ibid., p. 299.

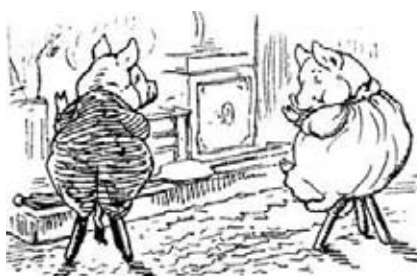
¹⁶⁸ Ibid., p. 300.

"Stolen," replied Pig-wig, with her mouth full. Pigling helped himself to meal without scruple. "What for?" "Bacon, hams," replied Pig-wig cheerfully. "Why on earth don't you run away?" exclaimed the horrified Pigling.

"I shall after supper," said Pig-wig decidedly. Pigling Bland made more porridge and watched her shyly. She finished a second plate, got up, and looked about her, as though she were going to start.

"You can't go in the dark," said Pigling Bland.¹⁶⁹

จากตัวบทข้างต้น เมื่อพิก-วิกแก้ตัวว่าเธอจะหนีออกไปหลังกินอาหารเย็นเสร็จ พิกลิง แบลนด์ คัดค้านเธอว่าเธอไม่สามารถหนีได้เนื่องจากความมืดในตอนกลางคืน แสดงว่าพิกลิง แบลนด์มีอุปนิสัยรอบคอบ สามารถคิดด้วยหลักเหตุผล และมีความเป็นผู้นำ ขณะเดียวกัน พิกลิง แบลนด์ ไม่ได้ทำตนเป็นผู้นำหรือใช้อำนาจบังคับพิก-วิก แตกต่างจากวิธีที่เขาปฏิบัติต่ออเล็กซานเดอร์ดังภาพประกอบต่อมา พ็อดเตอร์वादพิกลิง แบลนด์นั่งผิงไฟกับพิก-วิก การจัดให้ทั้งสองนั่งห่างกัน สื่อถึงการรู้จักรักษาระยะห่างและการให้เกียรติผู้หญิง ส่วนการนั่งอยู่หน้าเตาผิงและการวาดรูปร่างของตัวละครทั้งคู่ให้ดูกลมมนสื่อถึงความอบอุ่น การปฏิบัติตนอย่างอ่อนโยนซึ่งสร้างความพึงพอใจให้กับพิก-วิก เห็นได้จากตาของพิกวิกที่เป็นเส้นโค้งราวกับกำลังยิ้มตาด้วยความพึงพอใจ (ภาพที่ 179)

ภาพที่ 179 "I thought you had eaten them," said Pigling, waking suddenly.

Only the corners," replied Pig-wig, studying the sentiments with much interest by the firelight.¹⁷⁰

¹⁶⁹ Ibid., p. 301.

ตัวบทภาพที่ 179 บรรยายการฉากการสนทนาเกี่ยวกับกลิ่นของลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์ซึ่งกระตุ้นความสนใจของฟิกลิง แบลนด์ เพราะเขาเข้าใจว่าฟิก-วิกได้กินลูกกวาดไปแล้ว แต่ฟิก-วิกกลับตอบว่าเธอกัดกินแค่ส่วนมุมของลูกกวาด จากนั้นเธอนั่งอ่านคำสอนบนกระดาษห่ออย่างสนใจ¹⁷¹ นอกจากลูกกวาดรสเปปเปอร์มินต์เป็นเครื่องมือสานสัมพันธ์ไมตรีพร้อมกับแสดงความรักของทั้งคู่แล้ว การที่ฟิก-วิกจะรับความตะกละตะกราม โดยกัดเพียงส่วนมุมเพื่อเก็บลูกกวาดที่เป็นสัญลักษณ์ของฟิกลิง แบลนด์ไว้ ไม่ยอมกินลูกกวาดจนหมดขัดกับธรรมชาติของหนู และให้ความสนใจกับข้อความสอนศีลธรรม แสดงว่าความรักและความกล้าในการสานสัมพันธ์กับผู้อื่นทำให้วัยรุ่นเช่นฟิกลิง แบลนด์และฟิกวิกเติบโตขึ้น การยับยั้งชั่งใจ รู้จักริเริ่มสนใจการสานสัมพันธ์ รวมถึงการเรียนรู้ศีลธรรมด้วยตนเองจึงเป็นพฤติกรรมที่เด็กวัยรุ่นสมควรทำ เพราะทำให้วัยรุ่นกลายเป็นผู้ใหญ่

ความรักเป็นแรงขับเคลื่อนให้ฟิกลิง แบลนด์ทำตัวเป็นวีรบุรุษผู้ช่วยฟิก-วิกจากอันตราย ในที่นี้ คือ การถูกมิสเตอร์ไปเปอร์สันจับไปทำเบคอน และปฏิเสธคำสั่งสอนของแม่ที่ควบคุมความประพฤติของตน เปรียบเหมือนผู้ชายที่เดินออกจากครอบครัวของพ่อแม่ สร้างครอบครัวใหม่กับภรรยา สอดคล้องกับภาพการเดินทางของฟิก-วิกกับฟิกลิง แบลนด์ พ็อตเตอร์ได้ย่นระยะห่างระหว่างฟิกลิง แบลนด์และฟิก-วิกลง ทั้งสองอยู่ชิดกันเสมอ เช่น ภาพขณะก้าวออกจากบ้านของมิสเตอร์ไปเปอร์สัน ในขณะที่ตัวบทระบุเวลาที่พวกเขาหนีออกไปว่าเป็นเวลารุ่งสาง พ็อตเตอร์ใช้สีอ่อนระบายราวกับมีแสงส่องเข้ามามาก บอกไปอนาคตและความสัมพันธ์อันราบรื่นของทั้งสอง พร้อมทั้งวาดดอกไม้สีฟ้าและสีชมพูแทนความรักระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง (ภาพที่ 180)

¹⁷⁰ Ibid., p. 301.

¹⁷¹ Ibid., p. 301.

ภาพที่ 180 Early in the morning, between dark and daylight, Pigling tied up his little bundle and woke up Pig-wig. She was excited and half-frightened. "But it's dark! How can we find our way?"¹⁷²

ความรักได้เปลี่ยนแปลงให้พิกลิง แบลนด์เตบโตเป็นผู้ใหญ่ เขาเริ่มพูดถึงสิ่งที่ตนเองอยากทำในอนาคต คือ การปลูกมันฝรั่ง ไม่ใช่อาชีพรับจ้างตามความคาดหวังของ ป้าเพตติโทสและพ็อตเตอร์ นอกจากนี้ เขายังเรียนรู้การยอมรับลักษณะนิสัยผู้อื่น เพราะพิกลิง แบลนด์ไม่หงุดหงิด เมื่อพิก-วิกร้องเพลงและเต้นรำทำให้เสียเวลาเดินทางเหมือนที่อเล็กซานเดอร์ ทำตอนต้นเรื่อง ครั้นพิกลิง แบลนด์ขอให้พ่อค้าพาพวกตนไปยังตลาด การตัดสินใจของเขา แสดงการทำผิดคำสั่งอย่างชัดเจน แต่ถูกพ่อค้าปฏิเสธ เนื่องจากใบอนุญาตของพิก-วิกระบุชื่อ อเล็กซานเดอร์ซึ่งเป็นชื่อของผู้ชาย พ่อค้าเป็นตัวแทนของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้พาหมูถูกขโมยซึ่ง เปรียบได้กับเด็กหลงทางกลับบ้าน เมื่อพิกลิง แบลนด์ถูกพ่อค้าปฏิเสธ เขาจึงตระหนักว่า ใบอนุญาตเป็นเครื่องหมายว่าป้าเพตติโทสและพ็อตเตอร์ยอมรับว่าตนเป็นผู้ใหญ่ การต้องอาศัย การยอมรับจากผู้อื่นว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แสดงว่าเขาไม่ได้เป็นผู้ใหญ่อย่างแท้จริงหรือยังคงถูกแม่ ควบคุม และนำไปสู่การต่อต้าน พิกลิง แบลนด์เลิกเชื่อฟังคำสั่งว่าห้ามข้ามไปยังเขตการปกครอง อื่น เขาไม่สนใจว่าตนจะไม่สามารถกลับบ้านได้อีก หรือว่าตนต้องละทิ้งบ้านและครอบครัว สะพานที่พิกลิง แบลนด์และพิก-วิกข้ามเป็นสัญลักษณ์ของการแสวงหาชีวิตใหม่ พ็อตเตอร์วาด ภาพจากการข้ามสะพานด้วยมุมมองจากฝั่งที่ถูกหมูจากมา ทำให้ผู้อ่านมีสถานะเป็นผู้เฝ้าดู เปรียบเสมือนแม่ของพิกลิง แบลนด์ผู้ไม่สามารถห้ามไม่ให้พิกลิง แบลนด์เตบโตได้ (ภาพที่ 181)

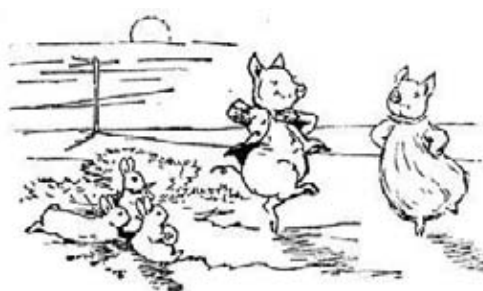

ภาพที่ 181 They came to the river, they came to the bridge—they crossed it hand in hand—¹⁷³

¹⁷² Ibid., p. 303.

¹⁷³ Ibid., p. 308.

ปลายทางที่พ็อตเตอร์ไม่ได้แสดงให้เห็นในภาพที่ 181 ถูกเฉลยในภาพประกอบต่อมา เมื่อ บทสรุปของการต่อต้านเพื่อละทิ้งบ้านและมุ่งสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มิใช่อนาคตอันเลวร้ายแต่เป็นความสุข พ็อตเตอร์วาดฉากเป็นสถานที่ซึ่งไม่ถูกเขียนถึงในเรื่อง ทะเลในฉากหลังแสดงว่าพิกลิง แบลนด์อยู่ห่างไกลจากบ้านมาก ทั้งพิกลิง แบลนด์และพิก-วิกต่างเต้นรำอย่างสนุกสนาน ลักษณะของพิกลิง แบลนด์ในภาพนี้มีหลังตั้งตรง แสดงความมั่นใจในการเติบโตเป็นผู้ใหญ่และอิสรภาพ แตกต่างจากขณะที่ยังอยู่ในการควบคุมของแม่ที่พิกลิง แบลนด์ทำหลังอเหมือนเด็กขาดความมั่นใจ (ภาพที่ 182)

ภาพที่ 182 Then over the hills and far away she danced with Pigling Bland!¹⁷⁴

การที่พิกลิง แบลนด์ได้รับอิสรภาพในตอนท้ายของเรื่อง เพราะปฏิเสธคำสั่งของ ป้าเพตติโทสที่ห้ามไม่ให้ข้ามสะพานออกนอกเมือง สะท้อนให้เห็นว่าเด็กไม่จำเป็นต้องเชื่อฟังพ่อแม่ในทุกเรื่อง เนื่องจากการทำตามคำสั่งของพ่อแม่ทุกประการอาจไม่ได้ส่งผลดีต่อเด็กเสมอไป โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก เช่น พิกลิง แบลนด์ที่ปฏิบัติตัวเป็นเด็กที่อยู่ในอิวาท กลับส่งผลเสียต่อสัมพันธ์ระหว่างเด็กด้วยกัน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเขากับอเล็กซานเดอร์ เมื่อพิกลิง แบลนด์ทะเลาะกับอเล็กซานเดอร์ การยึดถือคำสั่งของผู้ใหญ่อย่างเคร่งครัดกลับทำให้เขาไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าพ็อตเตอร์สนับสนุนให้เด็กมีความคิดเป็นของตนเอง หรือเป็นอิสระจากการควบคุมเพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ โดยมีข้อแม้ว่าหากเด็กต้องการประสบความสำเร็จในการต่อต้านคำสั่งหรือเติบโตขึ้น เด็กจะต้องมีความรับผิดชอบและประพฤติตัวดีเป็นที่ยอมรับเสียก่อนเช่นเดียวกับพิกลิง แบลนด์

¹⁷⁴ Ibid., p. 308.

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่

หัวข้อสุดท้ายที่ผู้วิจัยนำเสนอ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ จากการศึกษาลักษณะนิสัยของตัวละครผู้ใหญ่ในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวละครผู้ใหญ่ของฟ็อดเตอร์ไม่ใช่ผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์พร้อม ไม่ได้ได้รับการอบรมทั้งด้านความรู้และกิริยามารยาทเป็นอย่างดี ทว่าเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถกระทำผิดพลาดได้และสามารถเรียนรู้จากความผิดพลาดของตน คำสอนมารยาททางสังคมในหัวข้อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่สามารถแบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้อีกสองหัวข้อ คือ มารยาทในการทำงานและมารยาทในการเข้าสังคม

4.3.1 มารยาทในการทำงาน

คำสอนมารยาทในการทำงานซึ่งแสดงผ่านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่นั้นมีลักษณะเป็นอาชีพซึ่งตัวละครต้องทำเพื่อดำรงชีพ *เดอะ เทลเลอร์ ออฟ กลอสเตอร์* เป็นหนังสือภาพเรื่องแรกซึ่งฟ็อดเตอร์เขียนเกี่ยวกับการทำงาน นำเสนอผ่านตัวละครสองตัว คือ ช่างตัดเสื้อกับซิมป์กิน แมวของช่างตัดเสื้อผู้มีหน้าที่รับใช้และช่วยเหลือช่างตัดเสื้อ เนื่องจากงานของตัวละครทั้งสองเป็นงานที่ต้องทำเพื่อแลกกับเงินสำหรับดำรงชีพ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าทั้งช่างตัดเสื้อและซิมป์กินต่างเป็นตัวละครผู้ใหญ่ ช่างตัดเสื้อเป็นตัวแทนของบุคคลผู้มีมารยาททางสังคมในการทำงาน ส่วนซิมป์กินเป็นตัวแทนบุคคลผู้ไม่รู้จักรมารยาทในการทำงาน

ฟ็อดเตอร์เริ่มเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครช่างตัดเสื้อเป็นลำดับแรก จากตัวบทช่างตัดเสื้อนั่งไขว่ขาอยู่บนโต๊ะริมหน้าต่างของร้านเล็กๆบนถนนเวสต์เกตตั้งแต่เช้าจดค่ำ เขาใช้เวลาทั้งวันตราบเท้าที่ยังมีแสงสว่างเย็บปักผ้าและชิ้นส่วนชื่อแปลกๆซึ่งมีราคาแพงมากสำหรับยุคนั้น แต่ถึงเขาจะใช้ด้ายทำจากไหมชั้นดีเย็บเครื่องแต่งกายให้กับบรรดาลูกค้า แต่ช่างตัดเสื้อเองกลับยากจนมาก เขาเป็นเพียงชายชราสวมชุดขอมซ่อและแว่นสายตา ใบหน้าตอบ และมีนิ้วมือคุดๆ

He sat in the window of a little shop in Westgate Street, cross-legged on a table, from morning till dark.

All day long while the light lasted he sewed and snipped, piecing out his satin and pompadour, and lutestring; stuffs had strange names, and were very expensive in the days of the Tailor of Gloucester.

But although he sewed fine silk for his neighbours, he himself was very, very poor—a little old man in spectacles, with a pinched face, old crooked fingers, and a suit of thread-bare clothes.¹⁷⁵

จากตัวบทข้างต้น พ็อตเตอร์ใช้พื้นที่สามย่อหน้าในการเขียนถึงความขยัน อุตุน และการใช้เวลาทั้งวันในการทำงานของช่างตัดเสื้อ แม้ว่าช่างตัดเสื้อมีฐานะยากจนแต่เขาไม่เคยย่อท้อหรือขี้เกียจทำงาน การจัดให้เขาหันหลังให้กับผู้อ่านและวางเครื่องแต่งกายที่ตัดเย็บแล้วด้านหลังเขาจึงเป็นการเน้นย้ำนิสัยขยันขันแข็ง ตั้งใจทำงานโดยไม่สนใจสิ่งรอบข้าง แม้แต่หนูซึ่งวิ่งอยู่บนผ้าที่วางอยู่ปลายโต๊ะ (ภาพที่ 183)

ภาพที่ 183 He sat in the window of a little shop in Westgate Street, cross-legged on a table, from morning till dark.¹⁷⁶

ส่วนตัวละครชิมปีกินนั้น ผู้วิจัยสังเกตว่าพ็อตเตอร์อาจเขียนถึงเขาก่อนเข้าตัวบท เพราะเมื่อย้อนไปพิจารณาภาพก่อนเปิดเรื่อง พ็อตเตอร์เริ่มเรื่องด้วยภาพของตัวละครประกอบและใช้บทพูดของตัวละครพระเจ้าริชาร์ดที่ 3 สมัยที่ยังดำรงตำแหน่งดยุกแห่งกลอสเตอร์ (Duke of Gloucester) จากบทละครเรื่องพระเจ้าริชาร์ดที่ 3 (*Richard III*) ของวิลเลียม เชกสเปียร์

¹⁷⁵ Ibid., p. 39.

¹⁷⁶ Ibid., p. 39.

(William Shakespeare) บรรยายได้ภาพ เนื่องจากตัวผู้พูดที่เป็นดยุกเมืองกลอสเตอร์ กอปรกับ บทพูดมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกระจกเงาและช่างตัดเสื้อ ความว่า:

"I'LL BE AT CHARGES FOR A LOOKING-GLASS; AND ENTERTAIN SOME SCORE OR TWO OF TAILORS".

Richard III¹⁷⁷

การที่พ็อดเตอร์ยกตัวบทดังกล่าวประกอบภาพที่ 184 แม้ว่าภาพประกอบจะไม่ได้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับตัวบท อาจมีจุดประสงค์เพื่อบอกไว้ว่าผู้ชายในภาพ คือ ดยุกแห่งกลอสเตอร์กับ เจ้าสาวของเขา เมื่อพิจารณาเครื่องแต่งกายของบุคคลในภาพ พบว่าตัวละครชายด้านซ้ายมือของผู้อ่านสวมเสื้อโค้ตสีแดงเชอร์รี ส่วนเครื่องแต่งกายของผู้หญิงข้างๆเป็นชุดกระโปรงซ้อนกันหลายชั้น พ็อดเตอร์ใช้สีฟ้าระบายเงาตกกระทบบนชุดและแสดงรายละเอียดบนชุด กอปรกับ เครื่องประดับศีรษะทำให้หญิงสาวในภาพดูคล้ายกับกำลังสวมชุดแต่งงานหรูหราราคาแพง สอดคล้องกับตัวบทที่ระบุว่านายกเทศมนตรีเมืองกลอสเตอร์จะสวมเสื้อโค้ตสีเชอร์รีในวันแต่งงาน¹⁷⁸ นอกจากนี้ พ็อดเตอร์วาดตัวละครทั้งสองหันหน้าพร้อมยิ้มให้แก่กัน ผนวกกับผู้หญิง คล้องแขนผู้ชายท่ามกลางสายตาของตัวละครอื่นๆเสมือนสนิทสนมกัน และมีความสัมพันธ์อันเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ดังนั้นเหตุการณ์ในภาพจึงน่าจะเป็นงานแต่งงานของนายกเทศมนตรี (ภาพที่ 184)

¹⁷⁷ Ibid., p. 38.

¹⁷⁸ Ibid., p. 39.

ภาพที่ 184 "I'll be at charges for a looking-glass; And entertain some score or two of tailors".¹⁷⁹

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

นอกเหนือจากนายกเทศมนตรีแห่งกลอสเตอร์กับเจ้าสาวแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแมวเป็นตัวละครที่โดดเด่นในภาพที่ 184 เพราะพ็อตเตอร์จัดให้ตัวละครนายกเทศมนตรีและเจ้าสาวของเขาด้วยการจัดให้อยู่ตรงกลางภาพ และใช้สีระบายเงาบนชุดซึ่งคล้ายกับการตัดเส้นที่แยกตัวละครทั้งสองจากคนในฉากหลังที่ไม่มีการตัดเส้น การไม่ตัดเส้นฉากหลังนี้ยังทำให้แมวสีน้ำตาลเข้มดูโดดเด่นกว่าฉากหลังสีขาว เมื่อผู้วิจัยพิจารณาการจัดวางแมว จะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์วาดให้แมวหันไปทางด้านซ้ายของผู้อ่าน เมื่อลากเส้นสายตาจะได้เส้นตรงที่ตรงกับสายตาของนายกเทศมนตรีเมืองกลอสเตอร์ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าแมวในภาพ คือ ซิมป์กิน เนื่องจากเป็นตัวละครแมวตัวเดียวในเรื่อง จากการศึกษาซิมป์กินในภาพประกอบอื่นๆ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์วาดแมวทั้งในลักษณะเปลือยและสวมเครื่องแต่งกาย สำหรับภาพซิมป์กินสวมเครื่องแต่งกาย เช่น ภาพที่ 185 จากฉากซิมป์กินถือนมหนึ่งเหยือกและสิ่งของที่ช่างตัดเสื้อสั่งซื้อกลับมาถึงบ้าน ในเวลาเดียวกับหนูทุกตัวหนีออกจากบ้านของช่างตัดเสื้อไปแล้ว ผู้วิจัยเห็นด้วยกับดาฟเน่ คุตเซอร์ ใน *Beatrix Potter: Writing in Code* ว่าภาพซิมป์กินสวมเสื้อโค้ตและรองเท้าบู๊ตมีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวละครแมวสวมรองเท้าบู๊ต (Puss in Boots) ในนิทานเรื่อง *Le Maître Chat, ou Le Chat Botté* ของชาร์ลส์ แปร์โรลต์ (Charles Perrault)¹⁸⁰ (ภาพที่ 185)

¹⁷⁹ Ibid., p. 38.

¹⁸⁰ M. Daphne Kutzer, *Beatrix Potter: Writing in Code*, p. 21.

ภาพที่ 185 And then all at once they all ran away together down the passage behind the wainscot, squeaking and calling to one another, as they ran from house to house; and not one mouse was left in the tailor's kitchen when Simpkin came back with the pipkin of milk!¹⁸¹

ตัวละครแมวสวมรองเท้าบูตเป็นผู้รับใช้ของตัวละครเอกที่เป็นชนชั้นแรงงานและช่วยให้เขาได้เป็นชนชั้นสูง ในกรณีของซิมป์กิน การที่เขาอยู่แยกจากช่างตัดเสื้อในภาพเปิดเรื่องแสดงว่าซิมป์กินมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับช่างตัดเสื้อ ส่วนการจ้องมองนายกเทศมนตรีอาจตีความได้ว่าเขาต้องการรับใช้นายกเทศมนตรีมากกว่าการทำงานให้กับช่างตัดเสื้อ

ความชื่นชมชนชั้นสูงของซิมป์กินได้รับการเน้นย้ำอีกครั้งในฉากซิมป์กินค้นหาหนูในตู้เก็บถ้วยชาม พ็อตเตอร์บรรยายว่าเมื่อช่างตัดเสื้อออกไปทำงาน ซิมป์กินเฝ้าบ้านเพียงลำพัง ซิมป์กินนั้นชอบหนู แม้ว่าจะไม่เคยให้ผ้าซาตินสำหรับตัดเสื้อโค้ตแก่หนู (ภาพที่ 186)

ภาพที่ 186 Now all day long while the tailor was out at work, Simpkin kept house by himself; and he also was fond of the mice, though he gave them no satin for coats!¹⁸²

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าเครื่องถ้วยบนตู้เก็บถ้วยชามมีสีขาว หากพิจารณาลักษณะของถ้วยชามในภาพร่วมกับเครื่องถ้วยในภาพประกอบฉากช่างตัดเสื้อนั่งผิงไฟ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าถ้วยชามสีขาววาดลายดอกกุหลาบน่าจะเป็นเครื่องถ้วยกระเบื้องเคลือบของยุโรป ส่วนกระปุกน้ำตาลด้านหลังหนูที่

¹⁸¹ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 45.

¹⁸² *Ibid.*, p. 41.

พ็อดเตอร์वादลวดลายละ* และสวนแบบจีนด้วยสีครามน่าจะเป็นเครื่องกระเบื้องกระดูก (bone china) จากประเทศจีน เครื่องถ้วยทั้งสองชนิดล้วนแต่เป็นเครื่องถ้วยราคาแพง ภาพชิมป์กินค้นหาหนูในตู้เก็บถ้วยชามย่อมเน้นย้ำความหมกมุ่นของเขาต่อชนชั้นสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขาเก็บหนูข้างใต้เครื่องถ้วยกระเบื้องเคลือบ จากภาพประกอบฉากที่หนูออกมาแอบฟังช่างตัดเสื้อ และสังเกตเห็นแบบของเสื้อโค้ตว่าสวยงามละเอียดอ่อน¹⁸³ จะเห็นได้ว่าหนูเพศหญิงที่ยืนอยู่ข้างหน้าสวมเครื่องแต่งกายหรูหราราคาแพง (ภาพที่ 187)

ภาพที่ 187 The little mice came out again, and listened to the tailor; they took notice of the pattern of that wonderful coat. They whispered to one another about the taffeta lining, and about little mouse tippets.¹⁸⁴

เครื่องแต่งกายของหนูน่าจะตีความได้ว่าหนูเป็นตัวแทนของชนชั้นสูง ตัวบทที่เขียนว่าชิมป์กินชอบหนู แต่ไม่เคยให้ผ้าซาตินสำหรับตัดเสื้อโค้ตแก่หนู¹⁸⁵ จึงน่าจะแสดงว่าชิมป์กินชื่นชอบชนชั้นสูง แต่เขากลับไม่เคยทำงานให้กับชนชั้นสูงเพราะไม่เคยช่วยช่างตัดเสื้อทำงาน ชิมป์กินจึงเป็นตัวละครที่บกพร่องต่อหน้าที่

ชิมป์กินชื่นชมชนชั้นสูงจนกระทั่งละเลยหน้าที่ประจำของตน เมื่อเขาเห็นช่างตัดเสื้อมีความสัมพันธ์อันดีต่อหนูซึ่งเป็นตัวแทนของชนชั้นสูง ชิมป์กินรู้สึกอิจฉาช่างตัดเสื้อที่ได้รับการยอมรับมากกว่าตนเอง เห็นได้จากฉากที่ชิมป์กินฝ่าหิมะกลับมาแล้วไม่พบหนูของตน ชิมป์กิน

* เจดีย์แบบจีน

¹⁸³ Ibid., p. 44.

¹⁸⁴ Ibid., p. 44.

¹⁸⁵ Ibid., p. 41.

โกรธมาก และพยายามดมหาหนู ครั้นช่างตัดเสื้อถามหาถ้วยที่ตนฝากซิมป์กินซื้อ แต่ได้มาแค่ขนมปัง นมหนึ่งเหยือก และไส้กรอก ทำให้ซิมป์กินซึ่งมองดูถ้วยชา แล้วคิดว่าช่างตัดเสื้อปล่อยหนูไป รวมถึงไม่พอใจที่อดกินหนูตัวอ้วนเป็นมื้อค่ำ ไม่ยอมตอบคำถามของช่างตัดเสื้อ จนกระทั่งช่างตัดเสื้อต้องถามหาหลอดด้ายซ้ำ ซิมป์กินจึงกลั่นแกล้งช่างตัดเสื้อด้วยการซ่อนหลอดด้ายในกาน้ำชา ก่อนจะส่งเสียงขู่ช่างตัดเสื้อ รวากับต้องการถามหาหนูของตน

Simpkin opened the door and bounced in, with an angry "G-r-r-miaw!" like a cat that is vexed: for he hated the snow, and there was snow in his ears, and snow in his collar at the back of his neck. He put down the loaf and the sausages upon the dresser, and sniffed.

"Simpkin," said the tailor, "where is my twist?"

But Simpkin set down the pipkin of milk upon the dresser, and looked suspiciously at the tea-cups. He wanted his supper of little fat mouse!

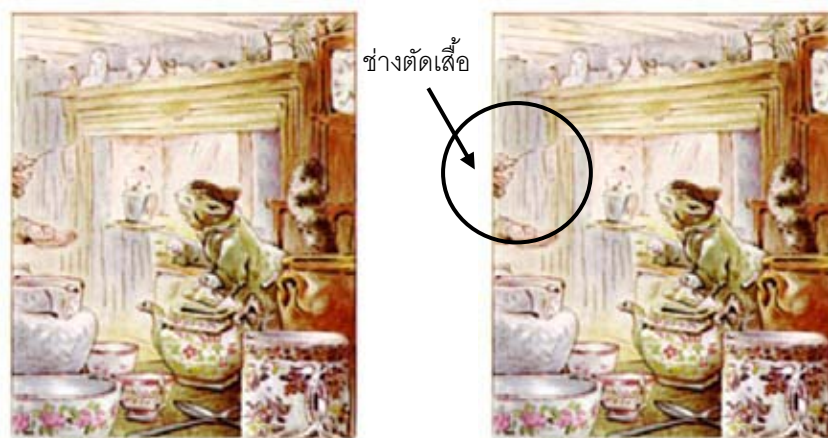
"Simpkin," said the tailor, "where is my TWIST?"

But Simpkin hid a little parcel privately in the tea-pot, and spit and growled at the tailor; and if Simpkin had been able to talk, he would have asked: "Where is my MOUSE?"¹⁸⁶

ในย่อหน้าแรก พ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับการนำเสนอสภาพของซิมป์กินหลังจากเดินฝ่าหิมะกลับมา ผู้วิจัยตีความว่าหิมะเป็นสัญลักษณ์ของความลำบากของงาน เนื่องจากซิมป์กินต้องเผชิญกับความหนาวเย็น ดังนั้นประโยคที่บรรยายว่าซิมป์กินเกลียดหิมะอาจมีนัยยะว่าเขาเกลียดการทำงานอันลำบากยากเข็ญ ส่วนการที่ซิมป์กินดมหาหนูแทนที่จะมอบด้ายให้กับช่างตัดเสื้อ และปล่อยให้ช่างตัดเสื้อทวงถามหาถ้วยแสดงลักษณะนิสัยต้องการได้รับสิ่งตอบแทนต่างๆที่ยังทำงานไม่เสร็จ และประโยคคำถามว่า “หนูของฉันอยู่ที่ไหน?” (Where is my MOUSE?) เป็นการทวงถามค่าตอบแทนแทนที่จะมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ

¹⁸⁶ Ibid., pp. 45-46.

ท่าทีของซิมป์กินในฉากถามหาหนูปรากฏในภาพประกอบ พ็อตเตอร์จัดวางโต๊ะ ในพื้นที่ด้านหน้าของภาพ ทำให้เครื่องถ้วยบนโต๊ะมีลักษณะโดดเด่น บอกใบ้ที่ซ่อนด้ายและอาจ สื่อถึงการให้ความสำคัญกับสิ่งตอบแทนมากกว่างานของซิมป์กิน ส่วนช่างตัดเสื้อนั้น พ็อตเตอร์ จัดวางให้เขาอยู่ทางด้านซ้ายของผู้อ่านและเห็นเฉพาะมือ ต่างจากซิมป์กินที่เห็นครึ่งตัว การใช้ กาน้ำชาบังแก้วที่ซิมป์กินยื่นอยู่ทำให้ซิมป์กินดูตัวสูงเทียบเท่ากับช่างตัดเสื้อ และสื่อว่าซิมป์กินมี อำนาจต่อรองเหนือกว่าช่างตัดเสื้อที่เห็นเฉพาะมือซึ่งทำท่าแบมือราวกับกำลังร้องขอด้ายทำให้ดู เหมือนปราศจากอำนาจบังคับในฐานะเจ้านาย (ภาพที่ 188)

ภาพที่ 188 But Simpkin hid a little parcel privately in the tea-pot, and spit and growled at the tailor; and if Simpkin had been able to talk, he would have asked: "Where is my MOUSE?"¹⁸⁷

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: วงกลมโดยผู้วิจัย

นอกจากนี้ การวาดซิมป์กินยึดตัว ยื่นมือไปข้างหน้า และชูหางซึ่งมีลักษณะชี้ฟู มีลักษณะ คล้ายกับแมวเวลาขู่ศัตรู แสดงความไร้มารยาทของซิมป์กิน ก่อปรกกับการที่เขาซ่อนด้ายไม่ยอม ส่งให้ช่างตัดเสื้อ ซิมป์กินจึงไม่เพียงบกพร่องต่อหน้าที่ แต่ยังแสดงกิริยาไร้มารยาทและขัดขวาง ผู้อื่นไม่ให้ทำงานเสร็จ

การที่ซิมป์กินไม่รู้จักรับมารยาทส่งผลให้เขาไม่ได้รับสิ่งตอบแทนตามที่ต้องการ แม้ว่าซิมป์กินจะออกไปท่ามกลางหิมะสื่อถึงความพยายามและความลำบากในการเสาะหา สิ่งตอบแทน ทว่าการที่เขาไม่ยอมช่วยเหลือช่างตัดเสื้ออันเป็นหน้าที่หลัก เขาจึงหาหนุไม่พบ ถึง

¹⁸⁷ Ibid., p. 45.

สุดท้ายซิมป์กินจะพบว่าหนูอยู่ที่ร้านของช่างตัดเสื้อ ซิมป์กินกลับจับหนูไม่ได้ พ็อดเตอร์จับจากการหาหนูด้วยการให้ซิมป์กินอยู่นอกหน้าต่าง ร้องและขวนขวาย ในขณะที่หนูลุกขึ้นยืน แล้วตะโกนพร้อมกันว่า “ด้ายหมดแล้ว! ด้ายหมดแล้ว!” (No more twist! No more twist!) แล้วปิดบานหน้าต่าง ถึงแม้ว่าจะปิดหน้าต่างแล้ว ซิมป์กินซึ่งอยู่ด้านนอกยังคงได้ยินเสียงจากปลอกนิ้วสำหรับเย็บผ้า รวมถึงเสียงหนูร้องเพลงเพลงว่า ด้ายหมดแล้ว! ด้ายหมดแล้ว!”

"Mew! scratch! scratch!" scuffled Simpkin on the window-sill; while the little mice inside sprang to their feet, and all began to shout at once in little twittering voices: "No more twist! No more twist!" And they barred up the window shutters and shut out Simpkin.

But still through the nicks in the shutters he could hear the click of thimbles, and little mouse voices singing—

"No more twist! No more twist!"¹⁸⁸

การที่หนูพูดว่า "ด้ายหมดแล้ว! ด้ายหมดแล้ว!" ซ้ำๆ น่าจะไม่ได้เป็นเพราะพวกหนูใช้ด้ายช่วยปักลวดลายบนเสื้อโค้ตของนายกเทศมนตรีจนหมด แต่เป็นการเตือนให้ซิมป์กินกลับไปทำงานของตัวเองให้ลุล่วง

พ็อดเตอร์จับเรื่อง *เดอะ เทเลออร์ ออฟ กลอสเตอร์* ให้ซิมป์กินไม่ได้หนูเป็นรางวัล ส่วนช่างตัดเสื้อผู้มีจิตใจดีและทำงานอย่างขยันขันแข็งกลายเป็นคนร่ำรวยในบั้นปลายของชีวิต แสดงให้เห็นว่าผู้มีความประพฤติไม่ดีมักก่อปัญหาในการทำงานให้กับผู้ที่ตั้งใจทำงาน แม้ว่าจะถูกขัดขวางในการทำงาน ผู้ที่ตั้งใจทำงานควรจะได้รับผลตอบแทนของตนให้ลุล่วง เพราะสุดท้ายแล้ว ผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตย่อมเป็นผู้ตั้งใจทำงาน ส่วนผู้ที่ไม่ตั้งใจทำงาน มุ่งมั่นกับการต่อรองให้ตนเองได้เปรียบนั้น จะต้องประสบกับความผิดหวัง

ส่วนหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์* ผู้วิจัยพบว่าพ็อดเตอร์เขียนถึงตัวละครจินเจอร์และพิกเกิลส์เพียงครั้งแรกของเรื่องเท่านั้น ส่วนในครั้งหลังเขียนถึงตัวละครอื่นๆ ซึ่งล้วนประกอบอาชีพค้าขายเช่นเดียวกับจินเจอร์และพิกเกิลส์ การที่ประเด็น

¹⁸⁸ Ibid., p. 50.

สำคัญของเรื่องทั้งครั้งแรกและครั้งหลังล้วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจค้าขาย กอปรกับร้านค้าที่พ็อตเตอร์ให้ความสำคัญตลอดทั้งเรื่อง คือ ร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ ดังจะเห็นได้จากการที่เริ่มเรื่องด้วยการแนะนำว่าร้านค้าแห่งหนึ่งที่มีชื่อร้าน “จินเจอร์และพิกเกิลส์” อยู่เหนือหน้าต่าง (Once upon a time there was a village shop. The name over the window was "Ginger and Pickles.")¹⁸⁹ เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาหนังสือภาพทั้งหมดของพ็อตเตอร์ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์มักเริ่มต้นด้วยการแนะนำตัวละครเอกของเรื่อง แต่ในเรื่องนี้กลับเริ่มต้นด้วยการแนะนำร้านค้า ทำให้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์* เป็นหนังสือภาพที่มีคำสอนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพค้าขาย

ตัวละครสำคัญที่พ็อตเตอร์เขียนถึงใน *เดอะ เทล ออฟ จินเจอร์ แอนด์ พิกเกิลส์* เพื่อสั่งสอนเรื่องมารยาททางสังคม คือ จินเจอร์และพิกเกิลส์ เจ้าของร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์ พ็อตเตอร์แนะนำตัวละครทั้งสองในตบทและภาพที่ 189 ซึ่งเป็นฉากที่สองของเรื่อง โดยเริ่มต้นแนะนำร้านว่ามีเคาน์เตอร์สูงพอเหมาะสำหรับกระต่าย ตามด้วยการแนะนำสินค้าที่ขายในร้าน เป็นต้นว่า ผ้าเช็ดหน้าลายจุด น้ำตาล ยานต์ถุ ร่องเท้ายางกันน้ำ แล้วสรุปว่าแม้ร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์จะเป็นเพียงร้านค้าเล็กๆ ทว่าขายสินค้าเกือบทุกอย่าง ยกเว้นของที่ต้องการในเวลาจำเป็น เช่น เชือกผูกรองเท้าบู๊ต กีบ และเนื้อแกะติดซี่โครง หลังจากนั้นจึงแนะนำว่าเจ้าของร้านค้าแห่งนี้ คือ แมวหนุ่มสีเหลืองชื่อ จินเจอร์ และสุนัขพันธุ์เทอร์เรียชื่อ พิกเกิลส์ ซึ่งพวกกระต่ายค่อนข้างกลัวพิกเกิลส์¹⁹⁰ จากตบทข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจินเจอร์และพิกเกิลส์เป็นพ่อค้าที่เอาใจใส่ลูกค้า เห็นได้จากการปรับระดับเคาน์เตอร์ให้เหมาะสำหรับความสูงของลูกค้า ในที่นี้ คือ ความสูงของกระต่าย ขณะเดียวกัน การขายสินค้าหลากหลายชนิด ทว่าขาดสินค้าจำเป็น กลับบ่งบอกว่าขาดการบริหารจัดการสินค้าที่ดี นอกจากนี้ ในย่อหน้าที่สี่ พ็อตเตอร์แนะนำตัวละครพิกเกิลส์ว่าเป็นสุนัขพันธุ์เทอร์เรีย ส่วนจินเจอร์เป็นแมวสีเหลือง และในย่อหน้าที่ห้า พ็อตเตอร์เขียนว่ากระต่ายกลัวพิกเกิลส์ สอดคล้องกับท่าทางของกระต่ายสวมชุดสีแดงในภาพประกอบที่ยกมัตแนบออก หูลู่ลง เสมือนกลัวว่าจะถูกพิกเกิลส์ทำร้าย เนื่องจากพิกเกิลส์เป็นสุนัขพันธุ์เทอร์เรียซึ่งถูกเลี้ยงเพื่อใช้ล่ากระต่าย ทั้งๆที่จินเจอร์และพิกเกิลส์พยายามเอาใจใส่ เท่ากับพิกเกิลส์ล้มเหลวด้านความสัมพันธ์กับลูกค้า และไม่เหมาะสมกับธุรกิจค้าขาย (ภาพที่ 189)

¹⁸⁹ Ibid., p. 211.

¹⁹⁰ Ibid., p. 211.

ภาพที่ 189 The counter inside was a convenient height for rabbits. Ginger and Pickles sold red spotty pocket-handkerchiefs at a penny three farthings.

They also sold sugar, and snuff and galoshes.

In fact, although it was such a small shop it sold nearly everything—except a few things that you want in a hurry—like bootlaces, hair-pins and mutton chops.

Ginger and Pickles were the people who kept the shop. Ginger was a yellow tom-cat, and Pickles was a terrier.

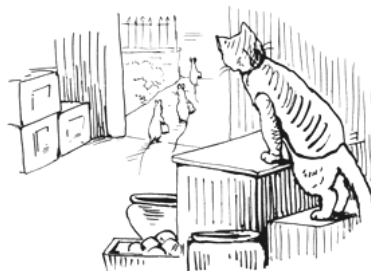
The rabbits were always a little bit afraid of Pickles.¹⁹¹

ไม่เพียงเฉพาะฟิกเกิลส์เท่านั้นที่ขาดคุณสมบัติในการค้าขาย แต่ยังรวมถึงจินเจอร์ ในตัวบทของภาพที่ 190 เกี่ยวกับลูกค้าของร้าน ฟ็อตเตอร์เขียนว่าร้านจินเจอร์และฟิกเกิลส์มีหนูตัวเล็กเป็นลูกค้า และหนูเหล่านี้ต่างกลัวจินเจอร์ จินเจอร์จึงต้องขอให้ฟิกเกิลส์ดูแลพวกหนู พร้อมกับบอกฟิกเกิลส์ว่าเมื่อมองหนูเดินถือถุงสินค้าเดินออกไปจากร้านแล้ว เขารู้สึกอยากกินหนูจนแทบทนไม่ไหว¹⁹² การที่จินเจอร์เป็นแมวซึ่งมีหน้าที่จับหนูทำให้หนูหวาดกลัว สะท้อนสัมพันธ์ภาพที่ไม่ดีระหว่างลูกค้ากับจินเจอร์ ฟ็อตเตอร์ตอกย้ำด้วยภาพจินเจอร์ยื่นชะง่อมองหนูที่วิ่งใส่สินค้าเดินออกจากร้าน ฟ็อตเตอร์ลากเส้นตรงบริเวณเคาน์เตอร์และบนตัวจินเจอร์ และปล่อยเว้นพื้นที่กับ

¹⁹¹ Ibid., p. 211.

¹⁹² Ibid., p. 212.

ทางที่หนูเดินออกไปเป็นสีขาว ผู้วิจัยตีความว่าสีดำในภาพแสดงความบกพร่องของจินเจอร์ที่ต้องการกินหนู ส่วนสีขาวหมายถึงการเลือกเดินออกจากอันตราย ขณะเดียวกัน การเลือกวาดฉากหนูเดินออกจากร้านยังอาจเป็นการเตือนว่าหากจินเจอร์ไม่สามารถควบคุมความต้องการร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์อาจไม่มีลูกค้าหนูมาอีก (ภาพที่ 190)

ภาพที่ 190 The shop was also patronized by mice—only the mice were rather afraid of Ginger.

Ginger usually requested Pickles to serve them, because he said it made his mouth water.

"I cannot bear," said he, "to see them going out at the door carrying their little parcels."¹⁹³

ความบกพร่องของจินเจอร์กับพิกเกิลส์ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของกิจการกับลูกค้าได้รับการตอกย้ำในฉากต่อมา เมื่อพิกเกิลส์บอกกับจินเจอร์ว่าตนรู้สึกอยากกินหนูตัวใหญ่ เช่นเดียวกับจินเจอร์ที่อยากกินหนูตัวเล็ก แต่ว่าพ่อค้ากินลูกค้าของตนเองไม่ได้ มิฉะนั้นลูกค้าจะไม่มาอุดหนุน หันไปซื้อของที่ร้านของทาพิทา ทวิตซิดแทน แล้วจินเจอร์ได้กล่าวเสริมว่าในอีกทางหนึ่ง ลูกค้าอาจไม่ไปซื้อของที่ร้านใดเลย จากนั้นพ็อตเตอร์จึงอธิบายเพิ่มเติมในบทบรรยายว่าทาพิทา ทวิตซิดเป็นเจ้าของร้านอีกแห่งหนึ่งในหมู่บ้านซึ่งมีร้านค้าเพียงสองแห่งเท่านั้น และไม่ยอมให้ซื้อสินค้าด้วยเงินเชื่อ (ภาพที่ 191)

¹⁹³ Ibid., p. 212.

ภาพที่ 191 "I have the same feeling about rats," replied Pickles, "but it would never do to eat our own customers; they would leave us and go to Tabitha Twitchit's."

"On the contrary, they would go nowhere," replied Ginger gloomily.

(Tabitha Twitchit kept the only other shop in the village. She did not give credit.)¹⁹⁴

คำพูดของพิกเกิลส์ว่าตนเองมีปัญหาเรื่องอยากกินลูกค้าเช่นเดียวกัน แสดงว่าเขาเป็นอันตรายต่อลูกค้า และอาจทำให้ลูกค้าหนีไปซื้อของร้านค้าคู่แข่งแทน ทว่าการที่จินเจอร์บอกว่าลูกค้าอาจไม่ไปซื้อของที่ร้านใดเลย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าคำพูดของจินเจอร์ไม่ได้หมายถึงหนูจะถูกทาบทาซึ่งเป็นแมวและกินหนูเป็นอาหารเช่นเดียวกับตนจับกิน เพราะเมื่อผู้วิจัยเปรียบเทียบลักษณะของร้านในภาพที่ 190 และภาพที่ 191 พบว่าโครงสร้างและรั้วติดกับประตูมีลักษณะเหมือนกัน จึงคาดว่าเป็นร้านของจินเจอร์และพิกเกิลส์ ส่วนอีกสองตัวอยู่นอกร้าน ตัวหนึ่งรออยู่ตรงหน้าประตู ส่วนอีกตัวหนึ่งหลบอยู่หลังประตู ทำทางลับๆ ล่อๆ และการหลบซ่อนของหนูอาจแสดงว่าพวกเขาหวาดกลัวจินเจอร์กับพิกเกิลส์ และอาจหมายถึงการเตรียมการลักขโมยสินค้า เพราะไม่ปรากฏตัวจินเจอร์หรือพิกเกิลส์ในภาพประกอบ การจัดเรียงหนูตามความลึกของภาพ โดยมีเงาและเส้นขอบของพื้นเชื่อมความสัมพันธ์ของหนูทั้งสาม แสดงการส่งต่อของ โดยมีหนูตัวที่อยู่ด้านในเป็นผู้ขโมยของออกมา ทำทางขึ้นนี้ไปยังกล่องบ่งบอกว่าของในกล่อง คือ ครีมแครกเกอร์ (cream crackers) วอเตอร์บิสกิตส์ (water biscuits) และโอ้ตมีลเวเฟอร์ส์ (oatmeal wafers) คือ เป้าหมายในการขโมย เมื่อพิจารณาภาพประกอบ คำพูดของจินเจอร์ และคำอธิบายเกี่ยวกับร้านค้าของทาบทา ทวิตชิต จึงตีความได้ว่าพวกหนูไม่ซื้อของที่ร้านใด เนื่องจากไม่มีเงินสดซื้อของร้านทาบทา ทวิตชิต จึงใช้วิธีขโมยของแทน

¹⁹⁴ Ibid., p. 212.

จินเจอร์และพิกเกิลส์พยายามแก้ไขข้อบกพร่องด้านความสัมพันธ์และแข่งขันกับ ทาบิธา ทวิตซีตด้วยการขายสินค้าโดยรับเงินเชื่อไม่จำกัด ความว่า:

Ginger and Pickles gave unlimited credit.

Now the meaning of "credit" is this—when a customer buys a bar of soap, instead of the customer pulling out a purse and paying for it—she says she will pay another time.

And Pickles makes a low bow and says, "With pleasure, madam," and it is written down in a book.

The customers come again and again, and buy quantities, in spite of being afraid of Ginger and Pickles.¹⁹⁵

จากตัวบทข้างต้น การซื้อสินค้าด้วยเงินเชื่อทำให้ร้านจินเจอร์และพิกเกิลส์มีลูกค้ามาอุดหนุนเป็นจำนวนมาก ทั้งๆที่หวาดกลัวจินเจอร์กับพิกเกิลส์ จนกระทั่งขณะร้านค้าของทาบิธา ทวิตซีตซึ่งขายสินค้าด้วยเงินสดเท่านั้น แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การซื้อด้วยเงินเชื่อกลับสร้างปัญหาให้กับทั้งสอง แม้ว่าพวกเขาจะขายสินค้าได้มาก แต่พวกเขากลับไม่มีเงินซื้ออาหาร นำมาซึ่งความอดอยาก จนกระทั่งจินเจอร์และพิกเกิลส์ต้องนำสินค้าในร้านมากินแทน

นอกจากนี้ พิกเกิลส์ยังมีปัญหาเพิ่มมาอีกอย่างหนึ่ง คือ เขาไม่มีเงินต่ออายุใบอนุญาตสำหรับสุนัข หากไม่จ่ายเงินค่าใบอนุญาตพิกเกิลส์จะต้องถูกตำรวจจับ พิกเกิลส์เป็นสุนัขเทอร์เรียอันเป็นสุนัขสายพันธุ์ดี เห็นได้จากคำพูดของจินเจอร์ว่าการที่พิกเกิลส์ต้องจ่ายเงินค่าใบอนุญาตถือเป็นความผิดของพิกเกิลส์ที่เกิดเป็นสุนัขพันธุ์เทอร์เรีย เพราะตนเป็นแมว รวมถึงเค็บที่เป็นสุนัขพันธุ์คอลลีไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต (It is your own fault for being a terrier; I do not require a licence, and neither does Kep, the Collie dog.)¹⁹⁶ การที่พิตเตอร์เขียนว่าจินเจอร์เป็น “tom-cat” นอกจากหมายถึงแมวตัวผู้ซึ่งเป็นผู้นำในกลุ่มแมวด้วยกัน ยังอาจหมายถึงแมวจรจัดตัวผู้ เขาจึงเป็นแมวไม่มีสายพันธุ์ ส่วนเค็บเป็นสุนัขคอลลีที่ใช้งานในไร่ ทำให้เปรียบเทียบชนชั้นแรงงาน ส่วนพิกเกิลส์ที่ต้องมีใบอนุญาตอาจหมายถึงชนชั้นสูง ผู้วิจัยตีความ

¹⁹⁵ Ibid., p. 212.

¹⁹⁶ Ibid., p. 215.

การยัดใบบอนุญาตว่าเป็นการทำงานที่ไม่เหมาะสมกับตนเองย่อมนำความเดือดร้อนมาให้ ในที่นี้คือ การถูกตำรวจจับ

พ็อตเตอร์เสนอทางออกสำหรับอาซีฟในอนาคตของตัวละครทั้งสองด้วยการเขียนให้พวกเขาหันไปประกอบอาชีพใหม่ พ็อตเตอร์ใช้ภาพขาว-ดำวาดภาพจินเจอร์ทำอาชีพใหม่สื่อถึงความลึกซึ้งของงานที่ทำ สอดคล้องกับตัวบทที่ไม่รู้ว่าจินเจอร์ประกอบอาชีพใด ทว่าภาพจินเจอร์ถือกับดักเพื่อใส่กับดักเข้าไปในโพรงภายใต้เนิน ด้านหลังเนินจะเห็นกระท่อมจำนวนสามตัวหลบซ่อนอยู่ แสดงว่าสิ่งที่จินเจอร์ล่าอาจเป็นกระท่อม และการใช้คำว่า “เขาดูอ้วนท้วนและสบายดี” (he looks stout and comfortable)¹⁹⁷ บรรยายรูปร่างและความเป็นอยู่ของเขาว่าต่างจากตอนประกอบอาชีพค้าขายซึ่งจินเจอร์ที่รูปร่างผ่ายผอมเพราะไม่มีกิน แสดงว่าอาชีพที่ทำในปัจจุบันเหมาะสมสำหรับจินเจอร์ (ภาพที่ 192)

ภาพที่ 192 Ginger is living in the warren. I do not know what occupation he pursues; he looks stout and comfortable.¹⁹⁸

ส่วนตัวละครที่รู้ว่าประกอบอาชีพใดแจกเช่นพิกเกิลส์ พ็อตเตอร์วาดภาพของพิกเกิลส์ให้มีสีสัน แสดงการให้ความสำคัญกับพิกเกิลส์ผู้ประกอบอาชีพ “gamekeeper”¹⁹⁹ หรือผู้มีหน้าที่ดูแลการล่าสัตว์ อันเป็นกิจกรรมที่นิยมของคนอังกฤษ เห็นได้จากภาพที่พ็อตเตอร์วาดให้พิกเกิลส์ถือปืน ไบหน้าหันไปทางกระท่อม และเพื่อลดทอนความรุนแรงในภาพ พ็อตเตอร์ให้กระท่อมยื่นหลบอยู่หลังกำแพงหรือต้นไม้แสดงว่าอาจไม่ถูกปืนยิง และให้ภาพคล้ายการเล่นซ่อนหา กอปรกับการใช้สีเขียวอ่อนทำให้ภาพดูนุ่มนวล อาชีพเกมคิปปเปอร์นี่ถือเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับสุนัขพันธุ์เทอร์เรียแจกเช่นพิกเกิลส์ เนื่องจากเป็นสุนัขล่ากระท่อม (ภาพที่ 193)

¹⁹⁷ Ibid., p. 219.

¹⁹⁸ Ibid., p. 219.

¹⁹⁹ Ibid., p. 219.

ภาพที่ 193 Pickles is at present a gamekeeper.²⁰⁰

การใช้สีสันไม่เพียงช่วยลดความรุนแรงในการประกอบอาชีพของพิกเกิลส์เท่านั้น ความมีชีวิตชีวาของภาพสียังช่วยแสดงสภาพชีวิตที่ดีขึ้น หากเปรียบเทียบกับภาพเมื่อครั้งประกอบอาชีพพ่อค้า ส่วนมากเป็นภาพขาว-ดำ หรือใช้สีเข้มระบายทำให้อึดอัด น่าจะบ่งบอกว่าเมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่ ควรจะประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติทางด้านกายภาพ อุปนิสัย และความถนัดของตน หากประกอบอาชีพที่ตนเองไม่ถนัดและแก้ปัญหาผิดวิธีอาจทำให้ประสบกับปัญหา

แม้ว่าร้านของทาพิทา ทวิตซิตมีลูกค้าน้อย แต่เนื่องจากเธอขายของด้วยเงินสดเท่านั้น ร้านของเธอจึงยังอยู่ได้และมีผลกำไรเมื่อร้านคู่แข่งปิดตัวลง นอกจากนี้ ตัวละครที่เข้ามาเปิดร้านค้าต่อจากจินเจอร์และพิกเกิลส์ประสบความสำเร็จเนื่องจากขายสินค้าราคาสมเหตุสมผล และรับเฉพาะเงินสดเท่านั้น คือ แม่ไก่แซลลี เฮนนี่ เพนนี่ ซึ่งเป็นตัวละครเพศหญิงเช่นเดียวกับทาพิทา ทวิตซิต ผู้วิจัยจึงสรุปว่าพ่อตเตอร์น่าจะมีความเห็นว่าผู้หญิงมีคุณสมบัติเหมาะสมกับการประกอบอาชีพค้าขายมากกว่าผู้ชาย การเขียนให้ผู้หญิงประกอบอาชีพอาจจะบ่งบอกว่าผู้หญิงควรรู้จักพึ่งพาตนเองหรือประกอบอาชีพเลี้ยงตนได้โดยไม่จำเป็นต้องเป็นแม่บ้านแม่เรือนหรือพึ่งพาผู้ชาย

4.2.2 มารยาทในการเข้าสังคม

คำสอนมารยาททางสังคมในหัวข้อมารยาทในการเข้าสังคมเป็นอีกหัวข้อหนึ่งที่พบมากในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* มีเนื้อหาหลัก คือ คำสอนเรื่องการวางตัวในสังคมและ

²⁰⁰ Ibid., p. 219.

การเลือกคบคน เมื่อผู้วิจัยพิจารณาเหตุการณ์ในหนังสือภาพที่มีคำสอนในหมวดนี้ พบว่า พ็อดเตอร์มักกำหนดให้มีฉากการรับประทานอาหาร น่าจะเป็นเพราะว่าโต๊ะอาหารเป็นพื้นที่พบปะสังสรรค์ของบุคคลในสังคม รวมถึงเป็นเหตุการณ์ที่เด็กสามารถมีส่วนร่วม หรือสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน

หนังสือภาพเรื่องแรกในการศึกษาหัวข้อนี้ คือ *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* พ็อดเตอร์ใช้ฉากงานเลี้ยงน้ำชาในการนำเสนอเรื่องการวางตัวตัวละครเอกของเรื่อง คือ ริบบีและดัชเชส เป็นภาพจำลองของผู้ใหญ่ในสังคมเกี่ยวกับการจัดงานเลี้ยง พร้อมกับแสดงให้เห็นสถานภาพของริบบีและดัชเชสในฐานะเจ้าของบ้าน จากภาพริบบีเขียนจดหมายเชิญ โต๊ะและเก้าอี้ในภาพมีขนาดเท่ากับขนาดตัวของริบบี ในขณะที่ขวดหมึกปากกาขนนก และกระดาษเขียนจดหมาย มีขนาดเล็กเหมาะสมกับขนาดตัวของตัวละคร แสดงให้เห็นว่าบ้าน เครื่องเรือน ตลอดจนเครื่องใช้ภายในบ้านสร้างขึ้นมาสสำหรับสัตว์โดยเฉพาะ ต่างจากบ้านในเรื่องอื่นๆ อาทิ *เดอะ เทล ออฟ เจไมมา พัดเดิล-ดัก* ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าบ้านในเรื่องเป็นบ้านของมนุษย์ ดังนั้นโลกในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* จึงเป็นโลกที่สัตว์มีสถานภาพเป็นประชากร ริบบีและดัชเชสอยู่ในฐานะที่เป็นเจ้าของบ้านของตัวเอง แตกต่างจากตุ๊กตาและบ้านตุ๊กตาใน *เดอะ เทล ออฟ ทูว์ แบด ไมส์* (ภาพที่ 194)

ภาพที่ 194 Once upon a time there was a Pussy-cat called Ribby, who invited a little dog called Duchess, to tea.²⁰¹

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์สถานภาพทางสังคมของริบบีจากลักษณะของบ้านที่ปรากฏในภาพประกอบขาว-ดำในบทที่ 3 ว่าเธอเป็นชนชั้นกลาง และจากจดหมายที่มีเนื้อความ

²⁰¹ Ibid., p. 103.

เชิญชวนดัชเชสให้มารับประทานอาหารอร่อยด้วยกัน โดยริบบีจะอบพายในจานมีขอบสีชมพู พร้อมกับอ้างว่าพายมีรสอร่อยมากจนมันใจว่าดัชเชสจะกินจนหมดจาน ส่วนตนจะกินมัฟฟิน

"Come in good time, my dear Duchess," said Ribby's letter, "and we will have something so very nice. I am baking it in a pie-dish—a pie-dish with a pink rim. You never tasted anything so good! And *you* shall eat it all! / will eat muffins, my dear Duchess!" wrote Ribby.²⁰²

ในบทที่ 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเนื้อความในจดหมายแสดงความภาคภูมิใจและนิสัยชอบโอ้อวดของริบบี โดยเฉพาะประโยค “เธอไม่เคยกินอาหารที่อร่อยไปกว่านี้! และเธอจะกินจนหมดจาน!” (You never tasted anything so good! And *you* shall eat it all!) แสดงว่าริบบีภาคภูมิใจฝีมือการทำอาหารของตนเองและคาดว่าดัชเชสจะรับประทานพายที่เธออบจนหมด* ประโยคข้างต้นแฝงลักษณะของผู้หญิงในอุดมคติ คือ การเป็นแม่บ้านแม่เรือน ขณะเดียวกัน ยังเป็นที่น่าสังเกตว่าพ็อตเตอร์เขียนเน้นประโยคว่า “ฉันจะอบพายในจานที่มีขอบสีชมพู” (I am baking it in a pie-dish—a pie-dish with a pink rim.) เมื่อผู้วิจัยพิจารณาตัวบทและภาพประกอบ พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับจานอบพายในฉากต่อมาที่พ็อตเตอร์นำเสนอปฏิกริยาของดัชเชสหลังอ่านจดหมายของริบบีว่าดัชเชสมีจานสีขาวขอบสีชมพูเหมือนกับริบบี และซื้อที่ร้านของทาพิทา ทวิตชิตเช่นเดียวกัน (A pink and white pie-dish! and so is mine; just like Ribby's dishes; they were both bought at Tabitha Twitchit's.)²⁰³ การที่ริบบีซื้อจานเหมือนกับของดัชเชสที่ร้านของทาพิทาอาจตีความได้ว่าริบบีต้องการเลียนแบบดัชเชส อาจจะสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของชนชั้นกลางที่แสดงผ่านริบบีซึ่งเป็นไปในลักษณะที่ทำให้เกียรติและพยายามเลียนแบบวิถีปฏิบัติตนของชนชั้นสูง โดยเฉพาะเมื่อพ็อตเตอร์ใช้ตัวอักษรตัวเดียวกับคำสรรพนาม “you” ในประโยค “And *you* shall eat it all!” และคำสรรพนาม “I” ในประโยค “/ will eat muffins, my dear Duchess!” แสดงการให้ความสำคัญกับผู้ได้รับการเขียนถึง ขณะที่ “you” คือ ดัชเชส ส่วน “I” คือ ริบบี การที่ริบบีคาดหวังว่าดัชเชสจะรับประทานพายของตนจนหมดจึงแสดงการคาดหวังว่าจะได้รับการยอมรับ ส่วนการที่ริบบีบอกว่าตนเองจะกินมัฟฟินเองนั้นเนื่องจากมัฟฟินเป็นอาหารธรรมดาที่คน

²⁰² Ibid., p. 103.

* ดูรายละเอียดบทที่ 3 หน้า 124-125

²⁰³ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 105.

ในชนบทนิยมดื่มกับน้ำชา²⁰⁴ สามารถทำเองได้ง่ายๆตามบ้านหรือซื้อหาได้ตามร้านค้าอาจเป็นการเปรียบว่าตนเองนั้นต่ำต้อยกว่าดัชเชส

ดัชเชสเป็นสุนัขพันธุ์ดีมีขนงดงามเปรียบได้กับเสื้อขนสัตว์ราคาแพง และมีโบ สีนํ้าเงินแฝงนัยยะของเลือดชาติติยะ²⁰⁵ ฉากแนะนำตัวของดัชเชสเป็นภาพสี่ซึ่งแตกต่างจากภาพของริบบีที่เป็นภาพขาว-ดำบ่งบอกสถานภาพทางสังคมที่เหนือกว่า ดัชเชสเป็นตัวแทนของชนชั้นสูงซึ่งมีสถานภาพทางสังคมเหนือกว่าชนชั้นกลาง* ฉากแนะนำตัวพ็อตเตอร์เขียนว่าเมื่อดัชเชสอ่านจดหมาย เธอเขียนกลับไปว่าเธอยินดีจะมางานเลี้ยงน้ำชา และรู้สึกแปลกใจ เพราะเธอกำลังจะเชิญริบบีมารับประทานมื้อค่ำที่อร่อยที่สุดที่บ้านพอดี ดัชเชสจะมาตรงเวลา จากนั้นจึงลงท้ายจดหมายว่าเธอหวังว่าพายของริบบีจะไม่ใช้พายหนู ทว่าเมื่อพิจารณาจดหมายที่เขียนไป และพบว่าเนื้อความไม่ค่อยสุภาพนัก ดัชเชสปรับเปลี่ยนเป็นข้อความว่างงานเลี้ยงจะออกมาดี

Duchess read the letter and wrote an answer:—"I will come with much pleasure at a quarter past four. But it is very strange. I was just going to invite you to come here, to supper, my dear Ribby, to eat something *most delicious*."

"I will come very punctually, my dear Ribby," wrote Duchess; and then at the end she added—"I hope it isn't mouse?"

And then she thought that did not look quite polite; so she scratched out "isn't mouse" and changed it to "I hope it will be fine," and she gave her letter to the postman.²⁰⁶

ดัชเชสอ่านจดหมายของริบบีแล้วเขียนจดหมายตอบกลับซึ่งขัดแย้งกับลักษณะตามธรรมชาติของสุนัขและแมวที่ไม่ถูกกันตามความเข้าใจของคนส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาว่าเธอเขียนสิ่งที่เธอไม่ชอบกิน แล้วตัดสินใจลบแก้ไขใหม่ทันที เนื่องจากแขกที่ดีไม่ควรบอกกับผู้ชักชวนว่าชอบหรือไม่ชอบกิน

²⁰⁴ M. Daphne Kutzer, *Beatrix Potter: Writing in code*, p. 85.

²⁰⁵ *Ibid.*, pp. 83-84.

* รายละเอียดบทที่ 3 หน้า 125-127

²⁰⁶ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 103.

อะไร แตกต่างจากข้อความใ้อวดตนถึงฝีมือการทำอาหารในจดหมายของริบบี ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการกระทำของดัชเชสมีจุดประสงค์เพื่อรักษาภาพลักษณ์ว่าตนเองเป็นผู้มีมารยาท และเป็นการเสแสร้ง เพราะคำพูดของดัชเชสว่าเธอกำลังจะเชิญริบบีมารับประทานมื้อค่ำที่อร่อยที่สุดที่บ้านพอดี (I was just going to invite you to come here, to supper, my dear Ribby, to eat something *most delicious*.)²⁰⁷ แผงการใ้อวดฝีมือการทำอาหารของตนเองเช่นเดียวกับริบบี และการพิมพ์คำว่าอร่อยที่สุด (most delicious) เป็นตัวเอียงนอกจากแสดงความต้องการในการใ้อวดแล้ว ยังแสดงการเย้ยหยันว่าริบบีไม่เคยกินอาหารที่อร่อยที่สุดมาก่อน

นอกจากตัวบทแสดงการเสแสร้งแล้ว พ็อตเตอร์ยังแสดงเนื้อแท้ของดัชเชสผ่านภาพประกอบ ภาพสีของเรื่องนี้มีรายละเอียดมากกว่าภาพประกอบของเรื่องอื่น เนื่องจากขนาดของหนังสือภาพฉบับตีพิมพ์ครั้งแรกมีขนาดใหญ่กว่าปกติ (กว้าง 138 มม. ยาว 177 มม.) ทำให้สามารถแสดงรายละเอียดบางอย่างที่ไม่ได้ระบุในตัวบท คือ ความไร้มารยาทของดัชเชส ซึ่งถูกปิดบังหรือเบี่ยงเบนความสนใจจากผู้อ่านโดยดอกไม้ในสวน ผู้อ่านจะเห็นดัชเชสยืนอ่านจดหมายอยู่หน้าประตูรั้วที่เปิดออก หลังจากบุรุษไปรษณีย์เพิ่งเดินกลับไป ซองจดหมายบนพื้นแสดงว่าดัชเชสมีนิสัยใจร้อน การขว้างจดหมายลงบนพื้นชั่วขณะที่บุรุษไปรษณีย์หันหลังให้แสดงว่าโดยเนื้อแท้แล้วเธอเป็นผู้ที่ไม่มีมารยาท ส่วนสิ่งที่เธอเขียนตอบริบบีเป็นเพียงการเสแสร้งเท่านั้น โดยเฉพาะเมื่อลักษณะของประตูรั้วซึ่งเปิดออก เผยให้เห็นถนนและผู้คนอยู่ภายในภาพ เป็นสัญลักษณ์ของการใ้อวด ไม่กลัวว่าใครจะรับรู้ข้อความในจดหมาย เสมือนต้องการเปิดเผยความภูมิใจว่ามีคนให้ความสำคัญกับตนด้วยการเชิญตนไปงานเลี้ยงน้ำชา ทั้งหมดนี้ขัดแย้งกับภาพลักษณ์ที่ดัชเชสพยายามแสดงให้ริบบีเห็นผ่านการโต้ตอบจดหมาย แสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์กำลังล้อเลียนชนชั้นสูงและบุคคลที่พยายามรักษาภาพลักษณ์ของตนด้วยการเสแสร้ง (ภาพที่ 195)

²⁰⁷ Ibid., p. 103.

ภาพที่ 195 THE INVITATION²⁰⁸

ความพยายามรักษาภาพลักษณ์ของดัชเชสไม่ได้ทำให้เธอเป็นผู้มีมารยาท เมื่อริบบี้เลือกใช้เตาอบด้านล่างอบพายหนู เนื่องจากเตาอบด้านบนร้อนมากจนพายสุกเร็วเกินไป ริบบี้ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับพายหนูของเธอว่าเป็นพายที่ละเอียดอ่อนที่สุด เธอต้องถอดกระดูกของเนื้อหน่ออ่อนนุ่มออกจนหมดก่อนจะเสิร์ฟพร้อมกับเบคอน มิให้ดัชเชสที่กินอาหารค่ำใหญ่เต็มปากอย่างรวดเร็วทำกระดูกติดคอ เหมือนในงานเลี้ยงครั้งที่แล้วซึ่งดัชเชสเกือบทำกำงปลาติดคอ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ริบบี้ยังคงมีความเห็นว่าดัชเชสเป็นสุนัขตัวเล็กที่ เป็นผู้ดีและสง่างามที่สุด และเป็นแขกที่เหนือกว่าทาบิธา ทวิตชิตูยาติของตนมาก

"The top oven bakes too quickly," said Ribby to herself. "It is a pie of the most delicate and tender mouse minced up with bacon. And I have taken out all the bones; because Duchess did nearly choke herself with a fish-bone last time I gave a party. She eats a little fast—rather big mouthfuls. But a most genteel and elegant little dog; infinitely superior company to Cousin Tabitha Twitchit."²⁰⁹

จากคำพูดของริบบี้ ริบบี้เคยเห็นกริยาไร่มารยาทของดัชเชสจากการดื่มน้ำชาครั้งก่อน การกินอาหารค่ำใหญ่อย่างรวดเร็วเป็นลักษณะตามธรรมชาติของสุนัข แสดงลักษณะที่แท้จริง

²⁰⁸ Ibid., p. 104.

²⁰⁹ Ibid., pp. 105-106.

ของดัชเชสว่าไม่มีมารยาท ทว่าริบปีกลับมองข้ามความไร้มารยาท แล้วหันไปชื่นชมดัชเชสว่าเป็นผู้ดีและสง่างาม เพราะหลงไปกับลักษณะภายนอก และคิดว่าดัชเชสเหนือกว่าทาปิทา ทวิตซิดญาติของตน แสดงว่าริบปีเองกำลังหลงใหลกับชนชั้นสูง ทั้งๆที่ริบปีไม่ใช่ผู้มีมารยาทหรือผู้จัดงานที่ดี การจัดเลี้ยงด้วยอาหาร เช่น ปลาและพายหนูกับเบคอนซึ่งเป็นอาหารของแมวแสดงว่าเธอไม่ใส่ใจแขก การเชิญดัชเชสจึงแสดงว่าริบปีพยายามยกระดับสถานภาพของตน

เมื่อเรื่องดำเนินไป ตัวตนแท้จริงของริบปีซึ่งพยายามแสดงตนเป็นหญิงเจ้าบ้านที่ดี รวมถึงเดชเชสที่แสดงตนเป็นชนชั้นสูงผู้มีมารยาทเริ่มเผยให้เห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาพที่ 196 ดัชเชสแอบเข้าไปในบ้านของริบปีเพื่อสับเปลี่ยนพาย และเหยียบหมอนเพื่อป็นขึ้นค้นหาพายในตู้เก็บของอย่างไม่เกรงใจ การแอบเข้าบ้านของผู้อื่นไม่ใช่มารยาทที่ดี สิ่งที่น่าสนใจ คือ สลายตาของดัชเชส ในภาพนี้ฟ็อตเตอร์ไม่ได้ให้ตัวละครหันหน้าออกมาเพื่อสื่อสารและเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน แต่วาดดัชเชสหันหลัง เผยให้เห็นหลังและหางขดม้วนสื่อถึงการซ่อนเร้นปิดบัง สำหรับในภาพนี้ การปิดบังที่ฟ็อตเตอร์นำเสนออาจไม่ได้หมายถึงการกระทำของดัชเชสเพียงอย่างเดียว เพราะจากการจัดองค์ประกอบให้ดัชเชสอยู่ตรงกลางภาพ ทำทางเหยียบหมอนเกิดเป็นเส้นตรงแนวตั้งย้ำความสูงของกรอบภาพ กอปรกับการใช้สีอ่อน เช่น สีเขียว สีน้ำตาลอ่อน และสีขาวยับองค์ประกอบของฉาก และใช้สีแดงกับหมอนที่ดัชเชสเหยียบ ตัดกับขนของดัชเชสที่เป็นสีดำ ทำให้ดัชเชสที่ยืนบนหมอนดูโดดเด่นกว่าฉาก และเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านให้มองตามจากล่างขึ้นบนตามแนวกรอบ เป็นการเน้นตู้ซึ่งเปิดออก บานประตูตู้สีขาวอาจจะตีความได้ว่าแทนความพยายามของริบปีในการสร้างภาพลักษณ์ของสุภาพสตรีและบ้านที่ดีจากกิจกรรมดื่มชาและการทำอาหาร ส่วนของภายในตู้ คือ ตัวตนที่แท้จริงของริบปี เพราะสิ่งที่ผู้อ่านค้นพบพร้อมกับดัชเชสเป็นขวดเปล่ามีลักษณะคล้ายกับขวดเหล้า เหล้าเป็นสิ่งที่สุภาพสตรีควรหลีกเลี่ยง ขวดเปล่าหมายถึงริบปีดื่มเหล้าจนหมดขวดแล้วซุกซ่อนหลักฐานในตู้ แสดงว่าริบปีบกพร่องในฐานะสุภาพสตรี ขณะเดียวกัน การจัดทำทางของดัชเชสให้หันมองขวดเปล่า โดยมีตำแหน่งใกล้เคียงกับขวดเปล่าเหล่านั้น พร้อมกับวางมือบนชั้นแสดงความว่าดัชเชสสนใจขวดเหล้า อาจจะบ่งบอกว่าดัชเชสไม่ใช่สุภาพสตรีที่ดีด้วยเช่นกัน (ภาพที่ 196)

ภาพที่ 196 WHERE IS THE PIE MADE OF MOUSE?²¹⁰

ดัชเชสค้นหาพายของริบปีไม่พบ เธอตัดสินใจใส่พายของตนในเตาอบชั้นบน โดยไม่รู้ว่าเตาอบของริบปีมีสองชั้นและพายหนูกับเบคอนอยู่ในเตาอบชั้นล่าง หลังจากดัชเชสกลับไปแต่งตัวและมาที่บ้านของริบปีอีกครั้งพร้อมกับนำช่อดอกไม้มาเป็นของขวัญเสมือนตนเป็นแขกที่ดีมีมารยาท พ็อดเตอร์वादจากดัชเชสถือดอกไม้เป็นภาพสี แต่वादภาพเหตุการณ์ภายในบ้านและบรรยากาศการต้มน้ำชาเป็นภาพขาว-ดำ การใช้ภาพสีและภาพขาว-ดำในช่วงนี้แตกต่างไปจากการใช้ภาพสีและภาพขาว-ดำเปรียบเทียบกับสถานภาพของตัวละครช่วงต้นเรื่อง คือ ภาพสีถูกใช้เพื่อแสดงความเสแสร้ง เช่น ดัชเชสที่ถูกเสริมให้ดูดีด้วยสีส้มของดอกไม้ และริบปีที่มีรูปลักษณะภายนอกดูดีแสดงออกด้วยพื้นที่บ้านประดับด้วยดอกไม้ ในขณะที่ภาพขาว-ดำซึ่งเรียงต่อกันเป็นภาพประกอบตัวบทที่ค่อยๆ เผยให้เห็นด้านที่น่าขบขันไม่มีความเป็นสุภาพสตรีของตัวละครทั้งสองตัว

การกำหนดให้ตัวละครเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงในเหตุการณ์งานเลี้ยงน้ำชาเป็นการทำลายภาพลักษณ์ที่สร้างขึ้น พ็อดเตอร์อาจตั้งใจให้ความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่ตัวละครคาดหวังให้เป็นกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงสร้างความขำขันให้กับผู้อ่าน อาหารถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของตัวละคร ดัชเชสแสดงความถือดีเมื่อเธอคิดว่าพายของริบปีเป็นพายที่ตนทำ ส่วนริบปีมองเห็นว่าดัชเชสไม่มีมารยาทเนื่องจากกินพายอย่างรวดเร็ว แต่ตัวเธอไม่ได้แตกต่างไปจากดัชเชส ในขณะที่วิจารณ์ดัชเชส ริบปีกำลังกินมัมฟินขึ้นที่ห้า จากเหตุการณ์ที่ดัชเชสไม่พบแพตตี-แพนซึ่งเป็นเครื่องมือโลหะที่เธอใช้สำหรับทำให้พายมีรูปร่างสวยงาม พ็อดเตอร์ใช้พายและแพตตี-แพนเป็นสัญลักษณ์แห่งการเสแสร้งของดัชเชส

²¹⁰ Ibid., p. 108.

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าภาพที่ฟ็อตเตอร์จับเรื่องด้วยการให้ริบบิ้นค้นพบว่าดัชเชสไม่ได้เป็นผู้มีมารยาท ตรงกันข้าม ดัชเชสกลับทำเรื่องเสียมารยาทกับเธอด้วยการทำจานพายแตกพร้อมกันนั้น ริบบิ้นที่พยายามเลียนแบบดัชเชสไม่ใช่ผู้ที่มีมารยาทเช่นกัน น่าจะสรุปได้ว่า *เดอะเทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน* เป็นหนังสือภาพที่ฟ็อตเตอร์เขียนขึ้นเพื่อคัดค้านแนวคิดของชนชั้นกลางบางกลุ่ม ข้อสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรกระทำของฟ็อตเตอร์อาจแสดงให้เห็นในภาพก่อนเปิดเรื่องที่ปรากฏตั้งแต่ฉบับพิมพ์ครั้งแรกเป็นต้นมา คือ ภาพของริบบิ้นกำลังถือจานใส่เนยและเหยือกนมสำหรับนำมาทำพาย มีฉากหลังเป็นบ้านและคอกวัว ซึ่งตัดตอนมาจากฉากริบบิ้นบีบไข่พายในเตาอบแล้วออกไปซื้อของ ภาพไม่เพียงแสดงความใส่ใจที่ริบบิ้นมีต่อแขกซึ่งตนเชิญมาดื่มน้ำชาด้วยการเลือกวัตถุดิบสดใหม่ แต่การวาดริบบิ้นหันหน้ามาทางผู้อ่านพร้อมทั้งแสดงที่มาของวัตถุดิบในมือยังแสดงถึงความจริงใจและตรงไปตรงมาในแบบชนบทของริบบิ้น สิ่งที่ผู้อ่านควรกระทำและอาจถือเป็นแนวทางที่ควรประพฤติปฏิบัติอย่างแท้จริง อาจสรุปในภาพก่อนเปิดเรื่องอยู่แล้ว คือ การมีความจริงใจในสิ่งที่ตนเองกระทำ (ภาพที่ 197)

ภาพที่ 197 BUTTER AND MILK FROM THE FARM²¹¹

คำสอนเรื่องมารยาทในการเข้าสังคมได้รับการเขียนถึงอีกครั้งในเรื่อง *เดอะเทล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี พิชเชอร์* ผ่านทางความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ชาย ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าฟ็อตเตอร์อาจเจาะจงนำเสนอหนังสือภาพเรื่อง *เดอะเทล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี พิชเชอร์* ให้กับเด็กผู้ชาย เนื่องจากผลงานเรื่องนี้ปรับปรุงจากจดหมายที่ฟ็อตเตอร์เขียนถึงเด็กผู้ชายชื่อ เอริก มอร์ (Eric Moore) เมื่อค.ศ. 1893²¹² หลังจากพิจารณาลักษณะของมิสเตอร์

²¹¹ Ibid., p. 102.

²¹² Ibid., p. 120.

เจเรมี ฟิชเชอร์ ผู้วิจัยพบว่าเขาเป็นชนชั้นกลางผู้อยากเลื่อนสถานภาพทางสังคมเช่นเดียวกับบริบปี
ใน *เดอะ เทล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน*

ผู้วิจัยตีความว่าเจเรมีเป็นชนชั้นกลางสืบเนื่องจากคำนำหน้าชื่อ ฟ็อดเตอร์เรียก
เจเรมีว่า “มิสเตอร์” ซึ่งเป็นคำนำหน้าชื่อคนธรรมดา หรือมักใช้กับตัวละครผู้ใหญ่ที่มีงานทำหรือ
มีลักษณะเป็นสุภาพบุรุษ ส่วนนามสกุล “ฟิชเชอร์” เมื่อพิจารณาร่วมกับเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการตก
ปลา อาจสะท้อนให้เห็นพื้นเพอาชีพของเจเรมีว่าเป็นชาวประมง พร้อมกับตอกย้ำว่ามีสถานภาพ
ทางสังคมในระดับเดียวกับมิสเตอร์แม็กเกรเกอร์ซึ่งเป็นชาวสวน แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ใน
ภาพประกอบภาพแรก ฟ็อดเตอร์นำเสนอมิสเตอร์เจเรมี ฟิชเชอร์ ผู้อาศัยอยู่ในบ้านเดอะแฉะ
เหนือต้นบัตเตอร์คัพที่ริมสระน้ำ และสวมเครื่องแต่งกายแบบสุภาพบุรุษกำลังอ่านหนังสือพิมพ์
สายตาจดจ้องอยู่กับหนังสือพิมพ์ ทำให้มองข้ามแมลงปอซึ่งเป็นอาหารของกบ เท่ากับเจเรมี
สะกดสัญชาตญาณของสัตว์ด้วยการพยายามทำตัวเป็นสุภาพบุรุษ คือ แต่งตัวดีและมีท่าทาง
เป็นปัญญาชน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยคิดว่าเจเรมีเป็นสุภาพบุรุษเฉพาะรูปลักษณะภายนอกเท่านั้น
เนื่องจากเจเรมี ฟิชเชอร์นั่งอยู่บนกรอบประตู ทำให้ตัวอยู่ในเขตของบ้านหรือบนบก ในขณะที่
ปลาทำขวาชั่วอยู่ในน้ำ นอกจากภาพประกอบจะบอกให้รู้ว่ากบเป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก*
ผู้วิจัยตีความบ้านในเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี ฟิชเชอร์* ที่มีลักษณะคล้ายกับบ้าน
ของมนุษย์ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความมีวัฒนธรรมและการขัดเกลา บ้านจึงเป็นสถานที่ซึ่งเจเรมี
ต้องการอยู่และต้องการเป็นเพื่อยกสถานภาพทางสังคมของตน ทว่าทำขวาที่แช่น้ำกลับสื่อถึง
ลักษณะตามธรรมชาติของกบว่าชอบที่ชื้นแฉะ ไม่ชอบอยู่ในพื้นที่แห้งสนิทเฉกเช่นในบ้าน ดังนั้น
การสะกดสัญชาตญาณสัตว์และแสดงตนเป็นผู้มีวัฒนธรรมของเจเรมี ฟิชเชอร์จึงประสพกับ
ความล้มเหลว (ภาพที่ 198)

* ผู้วิจัยเรียกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

ภาพที่ 198 Once upon a time there was a frog called Mr.Jeremy Fisher; he lived in a little damp house amongst the buttercups at the edge of a pond.²¹³

สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ เมื่อพิจารณาภาพที่ 198 จะเห็นว่าขอบประตูยกสูงเหนือระดับน้ำและน้ำไม่น่าจะท่วมถึง แต่ในภาพที่ 199 พ็อตเตอร์กลับบรรยายสภาพภายในบ้านของเจเรมี ฟิชเชอร์ว่าทางเดินหลังบ้านและห้องเก็บอาหารล้นแต่น้ำนองเฉอะแฉะ แต่เจเรมี ฟิชเชอร์ชอบทำให้เท้าของตนเปียก ทว่าไม่มีใครดุเขา และเขาไม่เคยป่วย²¹⁴ สอดคล้องกับภาพประกอบที่น่าเสนอภาพเจเรมี ฟิชเชอร์ถือจานและเหยือกน้ำยืนอยู่ข้างโต๊ะ บ่งบอกว่าเขาอยู่ในห้องรับประทานอาหาร และน้ำในภาพอาจขยายวงกว้างกว่าห้องเก็บอาหารรวมถึงทางเดินหลังบ้าน การที่เจเรมียื่นเขย่งเท้า ปลายเท้าจมอยู่ในน้ำที่ท่วมพื้นแสดงว่าระดับน้ำภายในบ้านทำให้พื้นเปียกและลื่นเท่านั้น ในภาพประกอบยังบอกไว้ว่าบางครั้งน้ำอาจสูงถึงระดับเอว เห็นได้จากบริเวณผนังห้อง พ็อตเตอร์ใช้สี่เหลี่ยมดำมบนพื้นผนังสีน้ำตาลอ่อนเป็นแนวสูงระดับเอวของเจเรมีแทนตะไคร่น้ำ ภาพประกอบจึงเป็นหลักฐานของน้ำภายในบ้าน ขณะเดียวกัน พื้นที่เปียกแฉะยังสะท้อนให้เห็นลักษณะตามธรรมชาติของกบว่าอาศัยในสถานที่เฉอะแฉะ และไม่สามารถอาศัยอยู่ในบ้านที่แห้ง (ภาพที่ 199)

ภาพที่ 199 The water was all slippy-sloppy in the larder and in the back passage.

But Mr.Jeremy liked getting his feet wet; nobody ever scolded him, and he never caught a cold!²¹⁵

²¹³ Ibid., p. 121.

²¹⁴ Ibid., p. 121.

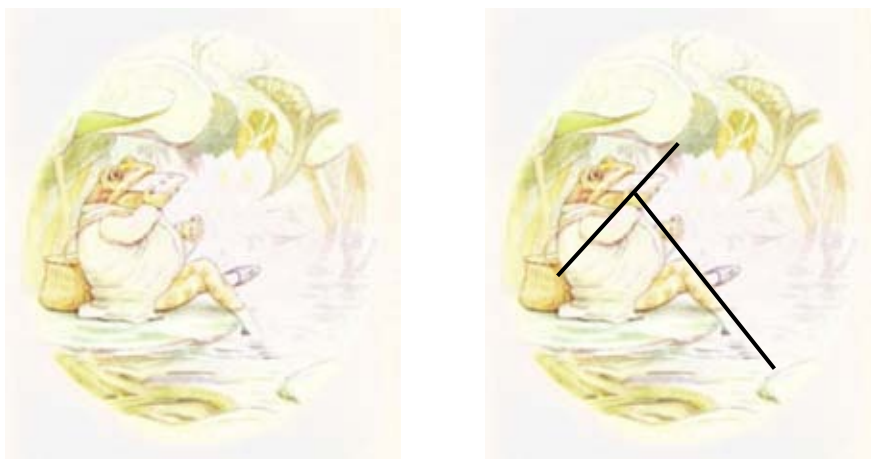
²¹⁵ Ibid., p. 121.

ผู้วิจัยตีความว่าน้ำหมายถึงสัญลักษณ์สัตว์ของมิสเตอร์เจอร์มี พิชเซอร์ ส่วนบ้านเป็นพื้นที่แห่งการควบคุมตนเอง การตกแต่งเครื่องเรือนและสิ่งของภายในบ้านอาจเปรียบเสมือนความพยายามในการปฏิบัติตนเป็นสุภาพบุรุษเพื่อยกสถานภาพทางสังคม น้ำที่ทะลักเข้ามาภายในบ้านจึงสื่อว่าเจอร์มี พิชเซอร์ไม่สามารถควบคุมสัญลักษณ์ของตน และสัญลักษณ์นั้นค่อยๆ กัดกร่อนภาพลักษณ์สุภาพบุรุษที่เขาพยายามสร้างขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเปรียบเทียบภาพที่ 198 กับภาพที่ 199 ในภาพที่ 198 มิสเตอร์เจอร์มี พิชเซอร์ไม่สนใจแมลงปอซึ่งเป็นอาหารของกบ ทว่าในภาพที่ 199 เขากลับหันหน้าไปทางหอยทากซึ่งเป็นอาหารของกบเช่นเดียวกัน เป็นการดึงดูดความสนใจผู้อ่านให้มองตามไปยังหอยทาก แสดงว่าความเป็นสุภาพบุรุษเริ่มพ่ายแพ้ต่อสัญลักษณ์ และเมื่อพิจารณาภาพที่ 199 ประกอบกับตัวบทว่าเจอร์มีชอบทำให้เท้าของตนเปียก ทว่าไม่มีใครดูเขา และเขาไม่เคยป่วย นอกจากแสดงให้เห็นว่าเจอร์มีมักจะแช่น้ำตามลักษณะนิสัยของกบแล้ว การเปรียบเทียบเจอร์มีกับเด็กที่เป็นผู้อ่านว่าชอบแช่เท้าในน้ำเช่นเดียวกับเจอร์มี แต่การแช่น้ำทำให้ถูกดู และสามารถทำให้เด็กไม่สบายได้ แตกต่างจากเจอร์มีซึ่งไม่ป่วยเพราะเขาเป็นกบ

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม เจอร์มียังคงตั้งต้นรักษาภาพลักษณ์สุภาพบุรุษของตน ด้วยการออกไปตกปลาในนาเพื่อปรุงเป็นอาหารสำหรับแขกที่เขาเชิญให้มาร่วมกินอาหารเย็นด้วยกัน เมื่อเปรียบเทียบปลาในนา กับแมลงและหอยทากแล้ว ผู้วิจัยพบว่าปลาไม่ใช่อาหารของกบ การตกปลาน่าจะเป็นสัญลักษณ์ของความพยายามกลายเป็นผู้มีวัฒนธรรมหรือเป็นสุภาพบุรุษ การที่เจอร์มีออกไปตกปลาในนาในขณะฝนตกจึงเท่ากับเขาพยายามฝืนธรรมชาติของตน พืศเตอร์แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ไม่ได้มีนิสัยเป็นสุภาพบุรุษย่อมรักษามารยาทได้อย่างยากลำบาก ในฉากเจอร์มีนั่งกินแซนด์วิชฝีมือระหว่างรอให้ฝนหยุดตก²¹⁶ ภาพของเจอร์มีที่นั่งอยู่บนใบไม้ในอากัปกิริยาคคล้ายคลึงกับภาพที่ 198 แต่มิได้จดจ่ออยู่กับการตกปลา เพราะเมื่อลากเส้นตามขาขวา ผ่านลำตัว และหยุดที่แขนที่เป็นเส้นตรงแนวเฉียง จะได้เส้นตรงที่นำสายตาของผู้อ่านไปยังแซนด์วิช เน้นย้ำว่าเจอร์มีหมกมุ่นอยู่กับการกินแซนด์วิชฝีมือฝีมือ แซนด์วิชเป็นอาหารที่ได้รับความนิยมในอังกฤษและคิดค้นโดยชนชั้นสูง ในขณะที่ฝีมือถึงจะมีปีกสวยงาม แต่ลำตัวตรงกลางมีลักษณะน่าเกลียดเหมือนแมลงทั่วไป การใช้ขนมปังปิดปิดฝีมือเป็นการปกปิดธรรมชาติของตัวเองด้วยการพยายามเลียนแบบการเป็นสุภาพบุรุษ พร้อมกับสื่อถึงการเลียนแบบการใช้ชีวิตในฐานะชนชั้นสูงของเจอร์มี นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบการนั่งจุ่มขาลงในน้ำระหว่างภาพที่ 198 กับ

²¹⁶ Ibid., p. 124.

ภาพที่ 200 กรณีของภาพที่ 200 เจเรมี ฟิชเชอร์นั่งอยู่บนใบบัวซึ่งปราศจากความมั่นคง สามารถลอยไปตามน้ำได้ตลอดเวลา และเจเรมีสามารถตกลงไปในน้ำที่เปียกแฉะ เปรียบเสมือน การควบคุมสัญชาตญาณสัตว์ที่มีโอกาสผิดพลาดเสมอ (ภาพที่ 200)

ภาพที่ 200 "I will eat a butterfly sandwich, and wait till the shower is over," said Mr. Jeremy Fisher.²¹⁷

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

การตกปลาทำให้มิสเตอร์เจเรมี ฟิชเชอร์ลำบาก นอกจากจะตกปลาไม่ได้ เขาเกือบจะกลายเป็นอาหารของปลาเทราต์แทน เจเรมีจึงเลิกเลี้ยงชีวิต และทำตุ๊กตาดนอบราดซอสเต้าทองเป็นอาหารสำหรับงานเลี้ยงแทน เมื่อคำนึงว่าทั้งมิสเตอร์อัลเดอร์แมน ปโตเลมี ทอร์ทัส และเซอร์ไอแซ็ก นิวตัน แยกของเจเรมีซึ่งฟิวดเตอร์ตั้งชื่อตามปัญญาชนและเป็นชนชั้นกลางที่สามารถเลื่อนสถานภาพทางสังคม จนกระทั่งเป็นที่ยอมรับในหมู่ชนชั้นสูงได้สำเร็จ แสดงท่าทางไม่ชอบใจอาหาร อาจเป็นเพราะเจเรมีไม่สามารถรักษาสัญญาเรื่องเลี้ยงอาหารเย็นทำจากปลาหมินนาว แต่ทำอาหารจากแมลงให้แทน ในภาพที่ 200 แมลงถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของเจเรมีซึ่งไม่ได้ผ่านการขัดเกลาจากขนบธรรมเนียมและมารยาททางสังคม อาจตีความได้ว่าทั้งมิสเตอร์อัลเดอร์แมน ปโตเลมี ทอร์ทัสและเซอร์ไอแซ็ก นิวตันกลัวว่าหากพวกตนกินแมลงเข้าไปแล้วจะต้องเผยตัวตนที่แท้จริงออกมา

แม้ว่าเจเรมี ฟิชเชอร์พยายามแสดงตนว่าเป็นสุภาพบุรุษ แต่เขาไม่ใช่สุภาพบุรุษ ผู้เพียบพร้อมด้วยรสนิยม มารยาท และความรู้ นอกจากนี้ เขายังไม่ใช่ผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์แบบ

²¹⁷ Ibid., p. 124.

หรือสามารถเป็นต้นแบบให้เด็กยึดถือปฏิบัติตามได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กบมีลักษณะตรงข้ามกับความสง่างามของสุภาพบุรุษในอุดมคติ พ็อตเตอร์จึงน่าจะใช้ตัวละครมิสเตอร์เจเรมี พิกเชอร์จำลองภาพสุภาพบุรุษในเชิงล้อเลียน เพื่อวิพากษ์ว่าการทำตัวเลียนแบบสุภาพบุรุษไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด เจกเช่นมิสเตอร์เจเรมี พิกเชอร์ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ ทำท่าเหมือนปัญญาชน แต่ไม่สามารถใช้ความรู้ช่วยตัวเองได้เลย ต้องอาศัยผู้อื่นซึ่งเป็นของใช้สำหรับการออกไปทำงาน และน่าจะเป็นสัญลักษณ์แทนชนชั้นกลาง รวมถึงชนชั้นแรงงานผู้ออกไปทำงานขณะฝนตก จึงจะรอดชีวิตไม่ถูกปลาเทราต์กิน ดังนั้นแนวทางที่ควรปฏิบัติ คือ การหันมายอมรับตัวตนที่แท้จริงของตัวเอง ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่พ็อตเตอร์พยายามสื่อสารตลอดทั้งเรื่องด้วยการใช้กรอบวงรีสำหรับภาพประกอบเรื่อง *เดอะ เกล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี พิกเชอร์* กรอบวงรีซึ่งมีลักษณะนุ่มนวล อ่อนโยน ตอบรับกับลักษณะโค้งมนของต้นไม้ดอกไม้ในฉาก อาจสื่อถึงความ เป็นแม่ ในที่นี้หมายถึงนิสัยตามธรรมชาติของตัวละคร เห็นได้จากตอนจบของเรื่อง เมื่อเจเรมี พิกเชอร์ต้องยอมกินแมลงตามธรรมชาติของกบ ไม่สามารถฝืนประพฤติดนตามแบบแผนของสุภาพบุรุษหรือหนีธรรมชาติของตนได้

ในขณะที่ *เดอะ เกล ออฟ เดอะ พาย แอนด์ เดอะ แพตตี-แพน และ เดอะ เกล ออฟ มิสเตอร์ เจเรมี พิกเชอร์* นำเสนอคำสอนการวางตัวในฐานะสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ ซึ่งค่อนข้างไกลตัวสำหรับเด็ก *เดอะ เกล ออฟ ทิมมี ทิปโทส์* กลับนำเสนอคำสอนการวางตัวที่ไกลตัวสำหรับเด็กมากกว่า คือ การวางตัวในฐานะสามีและภรรยา เห็นได้จากตัวละครสำคัญของเรื่อง คือ ทิมมี ทิปโทส์และชิปปี้ แยกกี

พ็อตเตอร์แนะนำตัวละครทิมมีและกูดี้ ทิปโทส์ในตบที่บอกว่าทิมมี ทิปโทส์เป็นกระรอกสีเทาตัวอ้วน เขาอาศัยอยู่ในรังมุงหลังคาด้วยใบไม้บนยอดของต้นไม้ และมีภรรยาชื่อ กูดี้²¹⁸ ส่วนในภาพประกอบ พ็อตเตอร์เลือกจัดวางทิมมี ทิปโทส์ให้อยู่ในตำแหน่งกลางภาพ และอยู่ในฉากหน้าของภาพ แตกต่างจากกูดี้ที่ตัวอยู่ภายในรัง ผู้อ่านสามารถเห็นเพียงศีรษะเท่านั้น ทำให้ทิมมี ทิปโทส์โดดเด่นกว่ากูดี้แสดงให้เห็นว่าพ็อตเตอร์ต้องการนำเสนอคำสอนผ่านตัวละครทิมมี ทิปโทส์เป็นหลัก (ภาพที่ 201)

²¹⁸ Ibid., p. 237.

ภาพที่ 201 Once upon a time there was a little fat comfortable grey squirrel, called Timmy Tiptoes. He had a nest thatched with leaves in the top of a tall tree; and he had a little squirrel wife called Goody.²¹⁹

การวาดทิมมี ทิปโทสเกาะอยู่บนกิ่งไม้ช่วยเน้นความสำคัญของกิ่งไม้ เมื่อผู้วิจัยพิจารณาการจัดองค์ประกอบในภาพ พบว่ากิ่งไม้มีลักษณะโค้งตอบรับกับลักษณะของแขนซ้ายของทิมมี ทิปโทส และแนวโค้งของกิ่งไม้ซึ่งรองรับรังกระรอกในภาพด้านบน เมื่อลากเส้นตามแนวโค้งของกิ่งไม้ที่ตอบรับกับภาพจะสามารถแบ่งออกเป็นสามส่วนเรียงลำดับจากล่างขึ้นบน ส่วนแรก คือ บริเวณลำต้นของต้นไม้ ส่วนที่สอง คือ บริเวณกิ่งไม้ที่ทิมมีเกาะ และส่วนที่สาม คือ บริเวณรังกระรอก การแยกทิมมีและกุดีให้อยู่คนละส่วนอาจจะซ่อนหน้าที่ของเพศชายและเพศหญิงซึ่งแบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน กุดี ทิปโทสอยู่ในรังกระรอกแสดงว่าเป็นแม่บ้านมีหน้าที่ดูแลบ้านเรือน ส่วนทิมมี ทิปโทสอยู่นอกบ้านแสดงว่ามีหน้าที่ออกไปหาอาหารมาเลี้ยงครอบครัว ถือเป็นารแบ่งบทบาททางเพศตามชนบ (ภาพที่ 202)

²¹⁹ Ibid., p. 237.

ภาพที่ 202 ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

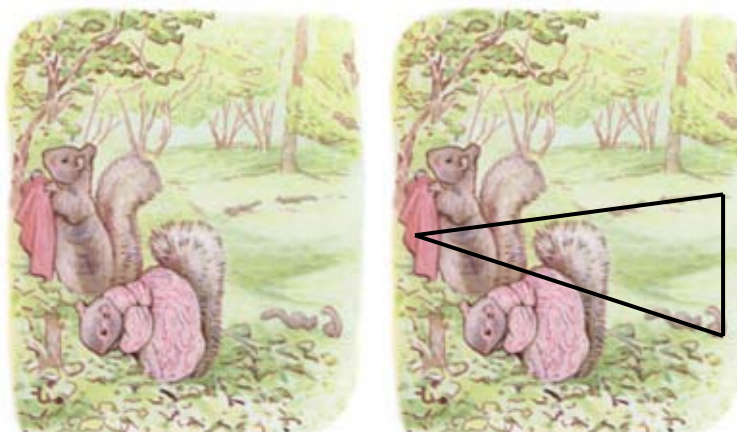
เมื่อพิจารณาพื้นที่ภายในภาพประกอบ ผู้วิจัยพบว่าฟ็อตเตอร์วาดทิมมี ทิปโทส์ให้มีขนาดใหญ่และจัดวางในฉากหน้าของภาพ ส่วนกุ๊ด ทิปโทส์มีขนาดเล็กและอยู่ในฉากหลัง แสดงว่ากระรอกทั้งสองอยู่ไกลจากกัน และมีความสัมพันธ์ในลักษณะสามีเป็นผู้นำและภรรยา เป็นผู้ตาม ระยะห่างภายในภาพยังแสดงความสัมพันธ์ลักษณะดังกล่าวนำมาซึ่งความห่างเหิน นอกจากนี้ ฟ็อตเตอร์วาดกุ๊ด ทิปโทส์ให้มีรายละเอียดน้อย ตัดเส้นและระบายสีขนด้วยสีน้ำตาลใกล้เคียงกับสีของรังกระรอก ในขณะที่ฟ็อตเตอร์ใช้สีน้ำตาลที่เข้มกว่าสีน้ำตาลที่ใช้ตัดเส้นกิ่งไม้ ตัดเส้นทิมมี ทิปโทส์ แสดงรายละเอียดของขนหาง รวมถึงการใช้สีแดงระบายเส้นทำให้ตัวละครดูโดดเด่นกว่า แสดงว่าทิมมี ทิปโทส์มีนิสัยให้ความสำคัญกับตนเองมากกว่าภรรยา การที่ทิมมี ทิปโทส์ยกมือซ้าย ทำท่าคล้ายกับกำลังเคลื่อนไหวไปข้างหน้า อาจตีความได้ว่าเขาพยายามออกห่างจากพื้นที่ของภรรยามากกว่าเดิม

ฟ็อตเตอร์แสดงความห่างเหินของสามีและภรรยาอีกครั้งในฉากการเก็บลูกนัต ภาพที่ 203 ฟ็อตเตอร์บรรยายว่าเมื่อทิมมีกับกุ๊ด ทิปโทส์มาถึงดงต้นนัต พวกเขาพบว่ามีกระรอกตัวอื่นๆอยู่ที่นั่นแล้ว ครั้นทิมมี ทิปโทส์ถอดเสื้อนอกแล้วแขวนบนกิ่งไม้ ทั้งสองจึงเริ่มทำงานกัน เจียบๆตามลำพัง²²⁰ และนำเสนอภาพทิมมีและกุ๊ด ทิปโทส์ช่วยกันเก็บลูกนัต แทนที่จะเขียนให้ทิมมี ทิปโทส์ที่ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ในฉากแนะนำตัวว่ามีหน้าที่ออกจากบ้านเพื่อหาอาหารเลี้ยงครอบครัวเก็บลูกนัตเพียงตัวเดียว พร้อมกับเรื่องทิมมีและกุ๊ด ทิปโทส์ชิดกันทางซ้ายมือของผู้อ่านสื่อถึงความสามัคคีในการทำงาน ทว่าเมื่อพิจารณาภาพประกอบในแง่มุมของพื้นที่ ผู้วิจัยกลับพบว่ากุ๊ด ทิปโทส์อยู่ในฉากหน้าของภาพ ส่วนทิมมี ทิปโทส์อยู่ในฉากกลาง และมีพื้นที่ว่างกันระหว่างตัวละครทั้งสอง ดังนั้นแม้กระรอกทั้งสองจะร่วมมือกันทำงานแต่ความร่วมมือไม่ได้ทำให้ทั้งสองมีความใกล้ชิดกัน

เมื่อผู้วิจัยพิจารณาการจัดองค์ประกอบเพิ่มเติม พบว่าการจัดวางทิมมี ทิปโทส์ทางด้านซ้ายมือของผู้อ่าน และจัดกุ๊ด ทิปโทส์เยื้องไปทางขวาในระดับต่ำกว่าเล็กน้อย พร้อมจัดทำทางให้เธอก้มตัวลงยกหางขึ้น ทำให้พื้นหญ้าสีเขียวเปิดโล่งเผยให้เห็นกระรอกตัวอื่นๆ แม้ว่ากระรอกตัวอื่นๆจะมีขนาดตัวเล็กทำให้ไม่โดดเด่นเท่าทิมมีและกุ๊ด ทิปโทส์ แต่การเลื้อยระบายขนด้วยสีน้ำตาลปนเทาทำให้เห็นกระรอกตัวอื่นๆได้อย่างชัดเจนเมื่อวางอยู่บนพื้นสีเขียวอ่อน เมื่อ

²²⁰ Ibid., p. 238.

ลองลากเส้นตามการจัดเรียงกระรอกและแนวหญ้าบนพื้นที่มีการใช้สีเขียวเข้มจะได้เส้นตรงสองเส้นบรรจบกันคล้ายหัวลูกศรสามเหลี่ยมพุ่งตรงไปยังทิมมี่ ทิปโทส์ผู้กำลังแขวนเสื้อนอนบงกชิ่งไม้เส้นตรงที่เกิดขึ้นก่อบรรยากาศการวาดให้ทิมมี่ ทิปโทส์ในท่ายืนจึงมีขนาดตัวใหญ่ที่สุดในภาพ แสดงว่าพ็อตเตอร์ต้องการเน้นกริยาการถอดเสื้อของเขา (ภาพที่ 203)

ภาพที่ 203 When Timmy and Goody Tiptoes came to the nut thicket, they found other squirrels were there already.

Timmy took off his jacket and hung it on a twig; they worked away quietly by themselves.²²¹

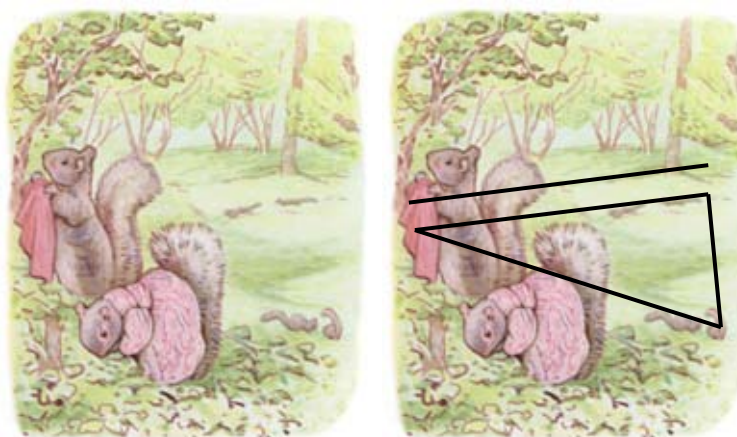
ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

เมื่อผู้วิจัยพิจารณาตัวบทภาพที่ 203 ผู้วิจัยสังเกตว่าพ็อตเตอร์แยกการบรรยายออกเป็นสองส่วนด้วยการแบ่งย่อหน้า ย่อหน้าแรกมีเนื้อความเกี่ยวกับทิมมี่และกูดี ทิปโทส์ออกไปเก็บลูกนัท แล้วพบว่ามีการรอกตัวอื่นๆมาเก็บลูกนัทอยู่ก่อนแล้ว ส่วนย่อหน้าที่สองมีเนื้อความเกี่ยวกับทิมมี่ ทิปโทส์ถอดเสื้อ แขวนเสื้อบนกิ่งไม้ จากนั้นเริ่มทำงานโดยไม่สวมเสื้อ การบรรยายฉากการถอดเสื้ออย่างละเอียดแสดงว่าพ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับการถอดเสื้อ เฉกเช่นในภาพประกอบ ส่งผลให้ผู้วิจัยลองพิจารณาบทบาทของเครื่องแต่งกายใน *เดอะ เทล ออฟ ทิมมี่ ทิปโทส์* พบว่ากระรอกในภาพประกอบมีลักษณะภายนอกเหมือนกันทั้งเพศชายและเพศหญิง เครื่องแต่งกายช่วยแบ่งแยกทิมมี่และกูดี ทิปโทส์จากกระรอกตัวอื่นๆ และสามารถระบุชื่อกับเพศของกระรอกทั้งสองตัวได้ ดังนั้นเครื่องแต่งกายจึงเผยให้เห็นว่ากูดี ทิปโทส์ที่เป็นผู้หญิง

²²¹ Ibid., p. 238.

ออกไปช่วยสามีหาอาหารเลี้ยงครอบครัว อาจจะทำอนิเมชันให้เห็นลักษณะของผู้หญิงอังกฤษช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ว่าผู้หญิงชนชั้นกลางสามารถออกไปทำงานข้างนอก ไม่ได้เก็บตัวอยู่แต่ในบ้านเพียงอย่างเดียว เมื่อทิมมี ทิปโทสต์ถอดเสื้อผ้า ทำให้มีลักษณะภายนอกเหมือนกับกระรอกสีเทาตัวอื่นๆ การถอดเสื้อน่าจะมียุทธศาสตร์ว่าตนไม่ได้เป็นพวกเดียวกับกูดี้ ทิปโทสต์ที่ทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับสามี แสดงถึงการไม่ยอมรับในความสามารถของภรรยาอันอาจเป็นสาเหตุของความห่างเหิน

การใส่ใจภาพลักษณ์ของตนจนกระทั่งปฏิเสธความสัมพันธ์และไม่ยอมรับความสามารถของภรรยาอาจเป็นเหตุให้ทิมมี ทิปโทสต์ต้องประสบกับอันตราย พ็อดเตอร์บอกไว้เกี่ยวกับอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นผ่านการจัดองค์ประกอบ หากลากเส้นตรงตามการเรียงตัวของกระรอกเป็นรูปสามเหลี่ยมต่อไป ส่วนปลายของสามเหลี่ยมจะบรรจบกันบริเวณเสื้อของทิมมี ทิปโทสต์พอดีเป็นการย้ำความสำคัญของเสื้อสีแดง จากการตีความเรื่องการใส่สีในหนังสือภาพของพ็อดเตอร์ ผู้วิจัยพบว่าสีแดงมักใช้เพื่อสื่อถึงอันตราย การเน้นเสื้อสีแดงของทิมมีในภาพประกอบเท่ากับการบอกไว้ว่าอันตรายว่าจะเกิดขึ้นกับทิมมี ทิปโทสต์ โดยมีเนินที่มีรูปร่างเป็นเส้นตรงขนานกับเส้นตรงจากการเรียงตัวของกระรอกแถวบน เน้นทิศทางของฝูงกระรอกสีเทาที่ดูคล้ายกับกำลังวิ่งเข้าหาทิมมีและเสื้อสีแดงของเขา บ่งบอกว่าในอนาคตกระรอกสีเทาตัวอื่นๆ จะเข้ามาทำร้ายทิมมี ทิปโทสต์ผู้หมกมุ่นอยู่กับการสร้างระยะห่างระหว่างความสัมพันธ์และยังไม่ลงมือทำงาน แตกต่างจากกูดี้ ทิปโทสต์ซึ่งกำลังทำงานจึงหลบพ้นเส้นตรงที่แสดงทิศทางการวิ่งปรี่เข้ามาของกระรอกสีเทาตัวอื่นๆ (ภาพที่ 204)

ภาพที่ 204 ช่าง: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

ทิมมี ทิปโทสไม่ได้ตระหนักถึงอันตรายจากการถูกระรอกตัวอื่นทำร้าย เขายังคงสร้างระยะห่างระหว่างตนกับภรรยาต่อไป พ็อดเตอร์แสดงความพยายามนี้ในฉากการนำลูกนัทที่เก็บได้ไปกักตุนข้างนอกบ้าน เนื่องจากพวกเขาเก็บลูกนัทเป็นจำนวนมากจนกระทั่งไม่สามารถนำไปเก็บในบ้านของตนเอง และบรรยายว่าทุกวันทิมมีกับภรรยา ทิปโทสจะออกเดินทางไปเก็บลูกนัทจำนวนมากวันละหลายเที่ยว และขนใส่ถุงเพื่อกักตุนในโพรงบริเวณโคนต้นไม้หลายต้นที่ตั้งอยู่ใกล้กับต้นไม้ที่กระรอกทั้งสองตัวสร้างรัง

Every day they made several journeys and picked quantities of nuts. They carried them away in bags, and stored them in several hollow stumps near the tree where they had built their nest.²²²

การที่ทิมมี ทิปโทสเลือกเก็บลูกนัทในโพรงไม้ใกล้รังของตน สะท้อนว่าเขาไม่ต้องการตกอยู่ภายใต้อำนาจของภรรยา เนื่องจากพื้นที่นอกบ้านเป็นของทิมมี ส่วนพื้นที่ภายในบ้านเป็นของภรรยา การที่ทิมมีมีสถานที่กักตุนลูกนัทหลายแห่งใกล้กับรังกระรอกเสมือนต้องการแสดงให้เห็นว่าไม่ใช่เฉพาะผู้หญิงเท่านั้นที่สามารถทำงานของผู้ชายได้ แต่ผู้ชายสามารถมีอำนาจในบ้านได้เช่นกัน และอาจมีมากกว่าผู้หญิงเนื่องจากสามารถสร้างบ้านได้หลายหลัง

ความห่างเหินระหว่างสามีกับภรรยาได้รับการเน้นย้ำอีกครั้งในภาพที่ 205 พ็อดเตอร์บรรยายว่าเมื่อโพรงบริเวณโคนไม้เต็มแล้ว ทิมมีและภรรยา ทิปโทสได้เปลี่ยนสถานที่เก็บลูกนัท พวกเขาเทลูกนัทลงไปเก็บในรังเก่าของนกหัวขวานแทน²²³ ส่วนภาพประกอบ พ็อดเตอร์อาศัยกรอบภาพทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้งเน้นความสูงของต้นไม้ และใช้กิ่งไม้ที่ยื่นออกมาแสดงสถานภาพของกระรอกทั้งสอง พร้อมกับสะท้อนลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสามีและภรรยาในสังคมอังกฤษช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ด้วยการจัดให้ทิมมีที่กำลังเทลูกนัทใส่ในรังเก่าของนกหัวขวานยืนอยู่บนกิ่งไม้ด้านบนแสดงความเป็นผู้นำ ส่วนภรรยาที่ยืนอยู่บนกิ่งไม้ด้านล่าง เมื่อลากเส้นตามสายตาและศิระของภรรยาที่เงยขึ้นไปจรดสายตาของทิมมีจะได้เส้นตรงเฉียงขึ้น แสดงว่าเธอเป็นผู้ตามและมีหน้าที่รอคอยคำสั่งจากสามี (ภาพที่ 205)

²²² Ibid., p. 238.

²²³ Ibid., p. 239.

ภาพที่ 205 When these stumps were full, they began to empty the bags into a hole high up a tree, that had belonged to a wood-pecker; the nuts rattled down—down—down inside.²²⁴

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

การที่ทิมมี ทิปโทสใช้รังเก่านกหัวขวานเป็นสถานที่สำหรับเก็บลูกนัตแทนบ้านที่อาศัยซึ่งภูตมีอำนาจเหนือกว่าตน อาจเป็นการวิพากษ์ความสัมพันธ์ที่ผู้ชายเป็นผู้นำและผู้หญิงเป็นผู้ตามว่าไม่ใช่ความสัมพันธ์ที่ดี รังซึ่งนกหัวขวานผู้สร้างทอดทิ้งสื่อถึงสภาพโดดเดี่ยวอ้างว้างเนื่องจากความห่างเหินของคู่สามีและภรรยา และเป็นสัญลักษณ์ของความสัมพันธ์ที่ดำเนินมาถึงจุดจบ พ็อตเตอร์อาจจะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาที่ไม่พึงประสงค์ผ่านความไม่น่าอยู่ของโพรงไม้ด้วยการกำหนดให้เป็นสถานที่ลงโทษ เห็นได้จากเหตุการณ์ทิมมี ทิปโทสถูกกระรอกตัวอื่นๆ เข้าใจผิดว่าเป็นผู้ขโมยลูกนัตของพวกเขา และลงโทษทิมมี ทิปโทสด้วยการจับตัวเขาโยนลงไปโพรงต้นไม้ต้นนั้น

หลังจากถูกลงโทษ ทิมมี ทิปโทสได้รับความช่วยเหลือจากชิปปี้ แอ็กกี้ ชิปปมิ่งค์ ผู้เข้ามาอาศัยอยู่ในต้นไม้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าปกติแล้วพ็อตเตอร์จะใช้สรรพนาม “he” หรือ “she” กับตัวละคร ทว่าในกรณีของชิปปี้ พ็อตเตอร์กลับใช้สรรพนาม “it” ดังนั้นชิปปี้ อาจไม่ได้หมายถึงตัวละครตัวหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นสัญลักษณ์ของแนวคิดผู้ชายเป็นใหญ่อันเป็นสาเหตุให้สามีและภรรยาห่างเหินต่อกัน เนื่องจากตัวชิปปี้มีสถานภาพเป็นสามีและเป็นฝ่ายสร้างความห่างเหินกับภรรยาเช่นเดียวกันกับทิมมี ทิปโทส เพียงแต่กรณีของชิปปี้ แอ็กกี้ เขาเป็นฝ่ายหนีจากภรรยาและไม่ยอมกลับบ้านทำให้มีระยะห่างกับภรรยามากกว่า ผู้วิจัยมีความเห็นว่าชิปปี้ แอ็กกี้

²²⁴ Ibid., p. 239.

ช่วยเหลือทิมมี ทิปโทส์เพื่อนเพื่อผ่อนคลายความอ้างว้างโดดเดี่ยว จากการต้องอยู่ในรังร้างของนกหัวขวานเพียงตัวเดียว

พ็อตเตอร์นำเสนอฉากทิมมี ทิปโทส์กับชิบปี แยกก็ในภาพประกอบด้วยการวาดภาพทิมมี ทิปโทส์นอนอยู่บนเตียงคลุมด้วยหญ้าอมส เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาบทบาทของหญ้าอมส พ็อตเตอร์บรรยายภาพที่ 206 ว่าทิมมี ทิปโทส์นั่งตากลมอยู่นอกรัง เขาแกว่งหางไปมา แล้วชักชวนให้กู๊ดดี้ออกไปเก็บลูกนัทที่กำลังออกผลเพื่อกักตุนสำหรับฤดูหนาวและฤดูใบไม้ผลิ เมื่อกู๊ดดี้ ทิปโทส์เถียงว่าตนกำลังยุ่งกับการใช้หญ้าอมสมุงทั่วรัง เพื่อที่รังจะได้อุ่นสบาย และทั้งสองสามารถนอนหลับตลอดฤดูหนาว ทิมมี ทิปโทส์ยังคงยืนกรานให้ออกไปเก็บลูกนัท มิฉะนั้นเมื่อตื่นจากจำศีลจะไม่มีอะไรกินในฤดูใบไม้ผลิ²²⁵ แม้ว่าทิมมี ทิปโทส์เป็นฝ่ายชนะ กระรอกทั้งสองต้องออกจากบ้านไปเก็บลูกนัท พ็อตเตอร์กลับวาดภาพกู๊ดดี้สอดหญ้าอมสใส่ตามช่องว่างบนผนังของรังเพื่อเพิ่มความอบอุ่น ทำทางกู๊ดดี้กำลังยื่นมือออกไปข้างหน้าเพื่อใส่หญ้าอมสแห่งในรูคูคล้ายกับท่าผายมือเชื้อเชิญให้เข้ามาในรัง การเลือกใช้สีน้ำตาลเข้มและสีเขียวเข้มระบายรังช่วยเสริมบรรยากาศอันอบอุ่น ตัดกับสีฟ้าใสและสีเขียวปนเทาของฉากหลังที่สื่อถึงลมและอากาศหนาว แสดงว่าหญ้าอมสสามารถสร้างความอบอุ่นภายในบ้านได้ ผู้วิจัยจึงตีความว่าหญ้าอมสเป็นสัญลักษณ์ของบ้านอันอบอุ่น (ภาพที่ 206)

ภาพที่ 206 Timmy Tiptoes sat out, enjoying the breeze; he whisked his tail and chuckled—"Little wife Goody, the nuts are ripe; we must lay up a store for winter and spring." Goody Tiptoes was busy pushing moss under the thatch—"The nest is so snug, we shall be sound asleep all winter." "Then

²²⁵ Ibid., p. 237.

we shall wake up all the thinner, when there is nothing to eat in spring-time," replied prudent Timothy.²²⁶

หญิงงามที่ปกคลุมตัวทิมมี ทิปโทสเมื่อเขาตื่นขึ้นมาเห็นชิปปี้ แยกก็เป็นการใช้ความอบอุ่นเสมือนบ้านล่อลวงทิมมีให้คิดว่าตนกลับบ้านแล้ว จนกระทั่งไม่ตระหนักถึงพฤติกรรมไม่ดีที่ตนทำต่อภรรยา ส่วนการป้อนลูกนัตให้กับทิมมี ทิปโทส เนื่องจากลูกนัตในต้นไม้เป็นลูกนัตที่ทิมมี ทิปโทสเทใส่ลงมา กอปรกับชิปปี้ขุดมาจากที่ซ่อนลูกนัตของพวกกระรอกสีเทา²²⁷ ดังนั้นลูกนัตที่ชิปปี้ แยกก็ป้อนอาจไม่ได้เป็นลูกนัตที่ทิมมีช่วยกันเก็บกับกู๊ดเพียงอย่างเดียว เมื่อพิจารณาว่าเหล่ากระรอกที่ฝังลูกนัตในพื้นดินต่างสูญเสียลูกนัตที่เก็บมากกว่าครึ่งหนึ่ง เพราะจำไม่ได้ว่าฝังลูกนัตที่ใด (Squirrels who bury their nuts in the ground lose more than half, because they cannot remember the place.)²²⁸ แสดงว่ากระรอกสีเทาตัวอื่นๆที่เป็นเจ้าของลูกนัตที่ชิปปี้ขโมยมีนิสัยขี้หลงขี้ลืม ผู้วิจัยตีความลูกนัตว่าหมายถึงการหลงลืม และชิปปี้ แยกก็อาจช่วยทิมมี ทิปโทส เพื่อล่อลวงให้ทิมมีหลงลืมความสัมพันธ์กับกู๊ด รวมถึงความอบอุ่นของบ้านหรือครอบครัว แล้วกลายเป็นพวกเดียวกับตน

ในขณะที่พ็อตเตอร์มอบบทลงโทษให้กับทิมมี ทิปโทส พ็อตเตอร์ยังสั่งสอนว่าผู้หญิงควรเข้มแข็งและมีความเป็นผู้นำมากขึ้นผ่านตัวละครกู๊ด ทิปโทส ซึ่งเลือกทำงานเก็บลูกนัตต่อไป ไม่คร่ำครวญเสียใจเมื่อสามีหายตัวไป รวมถึงความซื่อสัตย์รักเดียวใจเดียว เพราะกู๊ด ทิปโทสพยายามตามหาสามีที่ทิมมี ทิปโทสหายตัวไปตลอดเวลา พร้อมกับสนับสนุนว่าผู้หญิงควรมีความเข้มแข็งและรักเดียวใจเดียวด้วยการให้เธอตามหาสามีจนพบ และได้รับจูมพิตจากทิมมี ทิปโทสเป็นรางวัล จูมพิตเป็นสัญลักษณ์แทนการยอมรับความสามารถของผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องนี้พ็อตเตอร์สลับบทบาทของผู้หญิงกับผู้ชาย ให้ผู้หญิงรับบทบาทผู้ช่วยเหลือ ส่วนผู้ชายรับบทบาทผู้ได้รับการช่วยเหลือจากผู้หญิงแทน

การปรับปรุงตัวและยอมรับกันและกันทำให้ทิมมี ทิปโทสพบกับทางออก หลังจากทิมมีได้พบกับกู๊ดไม่นาน ต้นไม้ถูกลมพัดหักโค่นลง กู๊ดจึงช่วยทิมมีออกมาจากต้นไม้ได้สำเร็จ พ็อตเตอร์แสดงภาพความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไปในภาพประกอบ เมื่อทิมมีไม่ได้เดินนำหน้า

²²⁶ Ibid., p. 237.

²²⁷ Ibid., p. 241.

²²⁸ Ibid., p. 239.

ญาติอีกต่อไป ทว่าทั้งสองกลับเดินเคียงคู่ภายใต้ร่มคันเดียวกัน ระยะห่างที่เคยปรากฏในภาพก่อนๆ ถูกยุบย่อลง แสดงถึงการยอมรับความสัมพันธ์อันเท่าเทียม พ็อดเตอร์จัดวางทั้งทิมมี่และญาติในฉากหน้าของภาพ ไม่เพียงแต่ทำให้โดดเด่น แต่การที่พวกเขาเดินอยู่บนไม้หักโคนทำมุมเฉียงจากตอไม้ยังแสดงว่าทิมมี่ละทิ้งอดีตที่เคยรังตัวเขา (ภาพที่ 207)

ภาพที่ 207 Then Timmy Tiptoes came out, and went home with an umbrella.²²⁹

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การปรับเปลี่ยนทำให้ทิมมี่ ทิปโทส์ไม่สบายใจนัก โดยแสดงออกด้วยความเจ็บป่วย แต่ท้ายที่สุดเขายินยอมปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ เห็นได้จากการเก็บลูกนัตในห้องคลังอัญญา ภายในอาณาเขตของบ้านอันเป็นพื้นที่ของภรรยา พ็อดเตอร์สรุปผลจากความเปลี่ยนแปลงของทิมมี่ ทิปโทส์ในภาพของครอบครัวแสนสุข ผู้อ่านจะเห็นทิมมี่ ทิปโทส์เปิดประตู ทำท่าคล้ายจะเข้าไปในรั้ว พื้นที่ซึ่งเขาไม่เคยเข้าไปตลอดทั้งเรื่อง ในขณะที่ภรรยา นั่งอยู่นอกรั้วคอยดูแลลูกๆ ซึ่งเป็นผลจากความสัมพันธ์อันดี เป็นการบอกกับผู้อ่านว่าผู้ชายและผู้หญิงจะมีความสุขหากปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์จากผู้นำและผู้ตามมาเป็นความสัมพันธ์แบบช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน (ภาพที่ 208)

²²⁹ Ibid., p. 246.

ภาพที่ 208 And now Timmy and Goody Tiptoes keep their nut-store fastened up with a little padlock.²³⁰

ส่วนชิปปี แสกก็ที่แสดงตนว่าไม่ยอมรับภรรยาด้วยการหนีออกจากบ้าน และไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากภรรยา ทำให้ต้องพบเผชิญกับหมีซึ่งเข้ามาหาลูกนัตในต้นไม้ที่เขาอาศัยเพียงลำพัง ครั้นชิปปีหนีออกจากต้นไม้ เขาถูกนกตอกย้ำความผิดโดยที่ไม่สามารถใช้กำลังตอบโต้ได้ จนกระทั่งภรรยาเข้ามาช่วยในภาพที่ 209 พืดเตอร์वादชิปปี เเงนหน้ามองภรรยาขำกร่มขึ้นไล่่นก แม้ว่าร่วมที่เป็นสัญลักษณ์แทนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงของชิปปีกับภรรยา จะขาดวิน ไม่ใช้ร่วมรูปร่างสมบูรณ์เหมือนร่วมของทิมมีกับกูดี แต่การที่ชิปปียอมรับให้ภรรยาใช้ร่วมช่วยเหลือตน แสดงว่าทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แม้แต่ชิปปีผู้เป็นตัวแทนของอดีตตาของผู้ชาย และเป็นสาเหตุของความวุ่นวายในเรื่อง (ภาพที่ 209)

ภาพที่ 209 And whenever that little bird sees the Chipmunks, he sings—"Who's-been-digging-up my-nuts? Who's been digging-up my-nuts?" But nobody ever answers!²³¹

²³⁰ Ibid., p. 249.

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสามีและภรรยาที่พ็อตเตอร์แสดงผ่านทิมมีกับภู่ดี ทิปโทส์ และชิปปี้ แยกก็กับภรรยา ผู้วิจัยสรุปว่าหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ ทิมมี ทิปโทส์* สอนให้ผู้ชายและผู้หญิงช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีและภรรยา ผู้ชายควรรู้จักยอมรับความช่วยเหลือจากผู้หญิง ส่วนผู้หญิงควรช่วยเหลือทั้งตนเองและผู้ชาย แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงของพ็อตเตอร์จะเป็นความสัมพันธ์ภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคมที่ผู้ชายเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัวและผู้หญิงดูแลลูก

หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* นำเสนอคำสอนมารยาทในการเข้าสังคม และให้ความสำคัญกับการวางตัว การเลือกคบคน ตลอดจนวิธีปฏิบัติตนต่อผู้อื่นผ่านเรื่องราวของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ หนูผู้รักความสะอาด เธอพยายามรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในบ้าน แต่ต้องถูกเหล่าผู้บุกรุกรบกวน ผู้บุกรุกในเรื่องแบ่งเป็นเหล่าแมลงและคางคกชื่อมิสเตอร์แจ็กสัน ในกรณีของแมลง พ็อตเตอร์วาดแมลงให้มีขนาดตัวใหญ่ผิดปกติจนกระทั่งมีขนาดใกล้เคียงกับขนาดตัวของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ที่เป็นหนู และเขียนถึงแมลงว่าเป็นผู้ใหญ่ อาทิ แมลงเต่าทองซึ่งมิสซิสทิตเทิลเมาส์เรียกว่า “คุณแม่เต่าทอง” (Mother Ladybird) พ็อตเตอร์บรรยายลักษณะของเธอว่าเป็นหญิงชราตัวเล็กสวมเสื้อคลุมสีแดงลายจุด²³² ผู้วิจัยจึงสรุปว่าแมลงผู้บุกรุกเป็นตัวละครผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับตัวละครมิสเตอร์แจ็กสัน การใช้คำนำหน้าว่า “มิสเตอร์” เท่ากับว่าเขาเป็นผู้ใหญ่เช่นเดียวกับมิสซิสทิตเทิลเมาส์ ผู้วิจัยจึงสรุปว่าความสัมพันธ์ใน *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญกับผู้ใหญ่

พ็อตเตอร์เริ่มเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* ด้วยการแนะนำตัวละครมิสซิสทิตเทิลเมาส์ว่าเป็นหนูไม้และอาศัยอยู่ในตลิ่งใต้รั้ว²³³ พร้อมกับแสดงลักษณะของที่อยู่ของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ในภาพประกอบ พ็อตเตอร์ใช้สีเหลืองผืนผ้าแนวตั้งที่ลบบเหลี่ยมมุมออกเป็นกรอบภาพ ตอรับกับใบไม้รอบประตูทางเข้าบ้าน และกรอบประตูซึ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แล้วจัดวางมิสซิสทิตเทิลเมาส์ซ้ายมือของผู้อ่าน การเว้นช่วงด้านล่างกรอบประตูที่เป็นชั้นบันไดทำให้มิสซิสทิตเทิลเมาส์ดูโดดเด่นและเน้นว่าเธออยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม ผู้วิจัยตีความการจัดวางมิสซิสทิตเทิลเมาส์ในกรอบสี่เหลี่ยมที่ซ้อนกันสามชั้นว่าสื่อถึงการประพุดิตัวอยู่ในกรอบความประพฤติของกุลสตรี มีความเป็นแม่บ้านแม่เรือน สังเกตได้จากการสวมผ้ากันเปื้อนอย่างเรียบร้อย ท่าทาง

²³¹ Ibid., p. 250.

²³² Ibid., p. 226.

²³³ Ibid., p. 225.

ประสานมืออย่างสำรวจม กอปรกับการจัดเรียงต้นไม้รอบบ้านอย่างเป็นระเบียบจนผิดธรรมชาติสื่อถึงนิสัยรักความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเจ้าของบ้าน มิสซิสทิตเทิลเมาส์จึงน่าจะเป็นตัวละครผู้เป็นตัวอย่างที่ดี สังกเกตจากการใช้สีเขียวและชมพูทำให้ภาพดูสดใส และการลบเหลี่ยมมุมของกรอบภาพทำให้ภาพดูนุ่มนวลอ่อนโยน รวมถึงการเว้นไม้ให้มีต้นไม้ตรงขอบล่างของกรอบประตูลวดลายล่งสุดของภาพ โดยมีการตัดเส้นด้วยสีน้ำตาลเข้มแบ่งชั้นพื้นที่ทำให้คล้ายบันไดที่เชิญชวนให้เข้ามาในบ้าน หรือในอีกแง่หนึ่ง คือ เชิญชวนให้ปฏิบัติตาม (ภาพที่ 210)

ภาพที่ 210 Once upon a time there was a wood-mouse, and her name was Mrs. Tittlemouse.

She lived in a bank under a hedge.²³⁴

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

จากนั้นพ็อตเตอร์จึงแสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าการเป็นแม่บ้านแม่เรือนและงานบ้านซึ่งมิสซิสทิตเทิลเมาส์รับผิดชอบนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายผ่านภาพประกอบจากแนะนำข้างในบ้าน พ็อตเตอร์จัดองค์ประกอบโดยวางมิสซิสทิตเทิลเมาส์ทางด้านขวามือของผู้อ่าน เปิดด้านซ้ายสำหรับทางเดินภายในบ้าน เมื่อวิเคราะห์ภาพในแง่ของพื้นที่ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์จัดวางผนังในฉากหน้าของภาพ และจัดวางมิสซิสทิตเทิลเมาส์ในฉากกลาง พ็อตเตอร์ใช้สีน้ำตาลอ่อนระบายพื้นแทนแสงที่ส่องเข้ามาเพื่อแสดงว่าด้านหลังผนังมีทางเดินอยู่ ส่วนด้านหลังเป็นทางเดินที่ทอดยาวจนถึงประตูห้องอีกบานหนึ่ง และภายในทางเดินนั้นปรากฏประตูที่พ็อตเตอร์ใช้สีเข้มระบายแทนเงาแสดงความลึก เมื่อพิจารณาพื้นที่และการใช้แสง-เงาจะเห็นได้ว่าบ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์มีพื้นที่

²³⁴ Ibid., p. 225.

ซับซ้อนและกว้าง แม้ว่าจะมีการแบ่งห้องเป็นสัดส่วน ทว่าความซับซ้อนของโครงสร้างย่อมทำให้ดูแลได้ยาก หรือตีความเรื่องการปฏิบัติตนเป็นสุภาพสตรีว่าเป็นเรื่องที่ปฏิบัติได้ยากเช่นเดียวกับการดูแลบ้าน (ภาพที่ 211)

ภาพที่ 211 Such a funny house! There were yards and yards of sandy passages, leading to storerooms and nut-cellars and seed-cellars, all amongst the roots of the hedge.²³⁵

มิสซิสทิตเทิลเมาส์ปกป้องบ้านให้สะอาดเรียบร้อยเพื่อรักษาภาพลักษณ์กุลสตรีที่น่านับถือได้ยากลำบากมากขึ้น เนื่องจากถูกแมลงบุกกรุกทำให้บ้านสกปรก เมื่อพิจารณาตัวละครแมลง ผู้วิจัยพบว่าฟ็อตเตอร์ไม่ได้ใช้คำนำหน้า “มิสซิส” หรือ “มิสเตอร์” และไม่ได้ตั้งชื่อให้กับแมลง เช่น ดัวง แมงมุม ฝี่เสื่อ ฯลฯ กอปรกับมิสซิสทิตเทิลเมาส์บอกเต่าทองว่าบ้านของเธอกำลังไฟไหม้ พร้อมกับเร่งให้บินกลับไปหาลูกๆ (Your house is on fire, Mother Ladybird! Fly away home to your children!)²³⁶ แสดงว่าเต่าทองทิ้งลูกๆไว้ที่บ้าน ไม่รับผิดชอบหน้าที่ของแม่แมลงจึงน่าจะเป็นสัญลักษณ์ของคนที่ไม่มีการยาททางสังคม ในที่นี้ คือ ผู้ที่ประพฤติตนไม่ถูกกาลเทศะและไม่ยอมประพฤติตนให้ถูกต้องตามกรอบของสังคม ความสัมพันธ์แบบปฏิปักษ์ระหว่างมิสซิสทิตเทิลเมาส์กับแมลงอาจแสดงว่าผู้ที่ไม่มีการยาทย่อมไม่เป็นที่ต้อนรับของผู้มีการยาท

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวละครที่ทำให้มิสซิสทิตเทิลเมาส์ลำบากที่สุดไม่ใช่แมลงแต่เป็นมิสเตอร์แจ็กสัน ฟ็อตเตอร์แนะนำตัวละครมิสเตอร์แจ็กสันในดวับท

²³⁵ Ibid., p. 226.

²³⁶ Ibid., p. 225.

ของภาพที่ 212 ว่าหลังจากมิสซิสทิตเทิลเมาส์ตัดสินใจว่าจะปล่อยพวกผึ้งไปจนกว่าจะกินม้อเย็นเสร็จ แล้วกลับไปยังห้องรับแขก เธอได้ยินเสียงไอของมิสเตอร์แจ็กสันซึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้โยกพลางยิ้มให้เธอ มิสเตอร์แจ็กสันเป็นคางคกอาศัยอยู่ในร่องสำหรับระบายน้ำที่เปียกแฉะและสกปรกได้แนวรั้ว²³⁷ จากตัวบทข้างต้น มิสเตอร์แจ็กสันเข้ามาในบ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์โดยไม่ขออนุญาต และทำบ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์สกปรก รวมถึงมีรูปลักษณ์ภายนอกดูน่าขยะแขยงเช่นเดียวกับแมลง แต่แตกต่างกันที่พ็อตเตอร์ตั้งวิสัยมานยามและใช้คำนำหน้าว่า “มิสเตอร์” กับมิสเตอร์แจ็กสัน แสดงว่าเขามีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าแมลง และมีความสำคัญต่อมิสซิสทิตเทิลเมาส์ สอดคล้องกับตัวบทที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์ตัดสินใจเลิกยุ่งกับแมลงชั่วคราว แต่ต้องหันมาให้ความสนใจมิสเตอร์แจ็กสันแทน ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าในภาพประกอบ พ็อตเตอร์วาดมิสซิสทิตเทิลเมาส์ยืนโน้มตัวในบริเวณมุมขวาล่างของผู้อ่าน ส่วนมิสเตอร์แจ็กสันอยู่ตรงกลางภาพหลังของเขาโค้งตอบรับกับท่าทางของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ เมื่อลากเส้นผ่านหลังจะได้เส้นตรงเชื่อมต่อระหว่างตัวละครทั้งสอง การที่เส้นตรงมีลักษณะเอียง ปลายด้านมิสเตอร์แจ็กสันขีดสูงแล้วลาดลงในส่วนปลายด้านมิสซิสทิตเทิลเมาส์ น่าจะเป็นการแสดงว่าเธอมีสถานภาพต่ำกว่าเขา สอดคล้องกับท่าโน้มตัวคล้ายกับกำลังทำความเคารพ ตัวละครมิสเตอร์แจ็กสันจึงไม่เพียงมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าแมลง แต่อาจรวมถึงมิสซิสทิตเทิลเมาส์ด้วย (ภาพที่ 212)

ภาพที่ 212 Mrs. Tittlemouse decided to leave the bees till after dinner.

When she got back to the parlour, she heard someone coughing in a fat voice; and there sat Mr. Jackson himself!

²³⁷ Ibid., pp. 228-229.

He was sitting all over a small rocking-chair, twiddling his thumbs and smiling, with his feet on the fender.

He lived in a drain below the hedge, in a very dirty wet ditch.²³⁸

ซ้าย: ภาพต้นฉบับ, ขวา: ลากเส้นโดยผู้วิจัย

นอกจากนี้ มิสเตอร์แจ็กสันในภาพที่ 212 ยังมีท่าทางคุ้นเคยกับบ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์เป็นอย่างมากราวกับเคยมาเยือนหลายครั้ง กอปรกับมิสเตอร์แจ็กสันอาศัยอยู่ในร่องสำหรับระบายน้ำใต้แนวรั้ว ย่อมเท่ากับว่าเขาเป็นเพื่อนบ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์ มิสซิสทิตเทิลเมาส์จึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับเขา ทั้งๆที่เธอไม่ชอบมิสเตอร์แจ็กสัน เห็นได้จากฉากมิสซิสทิตเทิลเมาส์ต้องการคนมาช่วยไล่ฝูงออกไปจากบ้าน เธอพูดว่าเธอจะยอมไม่ตามมิสเตอร์แจ็กสันมาช่วยไล่ฝูง เพราะเขาไม่เคยเช็ดพื้น (I will not have Mr. Jackson; he never wipes his feet.)²³⁹ บ่งบอกว่าเธอไม่ชอบมิสเตอร์แจ็กสันมากเสียจนไม่ยากขอความช่วยเหลือจากเขา

ความสัมพันธ์ระหว่างมิสซิสทิตเทิลเมาส์กับมิสเตอร์แจ็กสันชัดเจนยิ่งขึ้นในฉากที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์นำอาหารเย็นมาบริการมิสเตอร์แจ็กสัน พ็อตเตอร์จัดวางมิสเตอร์แจ็กสันทางซ้ายมือของผู้อ่าน ส่วนมิสซิสทิตเทิลเมาส์อยู่ทางขวา ทำท่าวางจานลงบนโต๊ะ ทำให้จานตั้งอยู่ตรงกลางภาพ และเม็ดเซอร์รี่ในจานดูโดดเด่น เม็ดเซอร์รี่นั้นมีเปลือกแข็ง มิสเตอร์แจ็กสันที่ไม่มีฟัน เห็นได้จากตัวบทและภาพที่ 213 ว่ามิสเตอร์แจ็กสันนั่งอยู่นานจนกระทั่งมิสซิสทิตเทิลเมาส์ต้องเชื้อเชิญให้เขากินมื่อเย็น แล้วนำเม็ดเซอร์รี่มาให้ แต่มิสเตอร์แจ็กสันปฏิเสธ จากนั้นอ้าปากให้ดูว่าตนกินเม็ดเซอร์รี่ไม่ได้เพราะไม่มีฟัน²⁴⁰ แม้ว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์ในภาพจะโน้มตัว มีท่าทางนบนอบ แต่การที่เธอนำเม็ดเซอร์รี่มาให้ กอปรกับการที่พ็อตเตอร์จัดวางเม็ดเซอร์รี่ตรงกลางภาพ เพื่อเน้นความสำคัญ แสดงว่าเธอไม่ยอมรับผู้ไร้มารยาท แม้ว่าต้องฝืนทนต้อนรับเนื่องจากต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน (ภาพที่ 213)

²³⁸ Ibid., p. 229.

²³⁹ Ibid., p. 228.

²⁴⁰ Ibid., p. 229.

ภาพที่ 213 He sat such a while that he had to be asked if he would take some dinner?

First she offered him cherry-stones. "Thank you, thank you, Mrs. Tittlemouse! No teeth, no teeth, no teeth!" said Mr. Jackson.

He opened his mouth most unnecessarily wide; he certainly had not a tooth in his head.²⁴¹

การที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์พยายามรักษาความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านเป็นสิ่งที่ถูกต้องและมีประโยชน์ ขณะเดียวกัน การรักษาระยะห่างเป็นสิ่งจำเป็น เฉกเช่นมิสซิสทิตเทิลเมาส์ที่ใช้กิ้งไม้ทำประตูให้แคบลง ทำให้มิสเตอร์แจ็กสันไม่สามารถลอดเข้ามาในบ้านได้อีก หลังจากทำความสะอาดบ้านเรียบร้อยแล้ว เพราะมิสเตอร์แจ็กสันทำให้บ้านสกปรก และไม่คิดปรับปรุงตัว แล้วหันไปจ้างงานเลี้ยงสำหรับหนูเหมือนกับเธอซึ่งตัวเล็กและสามารถลอดเข้ามาในบ้านได้แสดงว่าหนูเป็นแขกที่เธอต้องการ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามิสซิสทิตเทิลเมาส์ไม่ได้หลอกใช้ประโยชน์จากมิสเตอร์แจ็กสัน แต่เป็นการแสดงคำสอนให้เด็กรู้จักคบหากับคนกลุ่มเดียวกันกับตน หลีกเลี้ยงผู้ไม่มีมารยาท ขณะเดียวกัน ควรรู้จักรักษาระยะห่างด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเพื่อนบ้าน ดังนั้นในฉากมิสซิสทิตเทิลเมาส์จ้างงานเลี้ยงสำหรับหนู หนูทุกตัวในภาพสวมเครื่องแต่งกายเรียบร้อยสวยงามเหมาะสมสำหรับงานเลี้ยง แสดงว่าเป็นผู้มีมารยาทและรักความสะอาด เช่นเดียวกับมิสซิสทิตเทิลเมาส์ แตกต่างจากมิสเตอร์แจ็กสันที่สกปรกและไม่สามารถเข้ามาใน

²⁴¹ Ibid., p. 229.

บ้านได้ ทว่าการที่มิสซิสทิตเทิลเมาส์ขอให้คนในงานเลี้ยงช่วยส่งน้ำหวานให้กับมิสเตอร์แจ็กสัน พร้อมกับเน้นเหตุการณ์ดังกล่าวด้วยการวาดหนูตัวที่มอบน้ำหวานขึ้น ทำให้ถ้วยใส่น้ำหวานอยู่ในฉากส่วนที่ว่างเปล่า แตกต่างจากภาพครึ่งล่างที่มืองค์ประกอบมาก ชับเน้นการมอบน้ำหวานสื่อถึงความมีน้ำใจและความพยายามรักษามิตรภาพกับเพื่อนบ้านผู้ไม่พึงประสงค์ และข้อความว่ามิสเตอร์แจ็กสันไม่ถือสาที่ตนไม่สามารถเข้าไปในงานเลี้ยงได้ เขาโน้มตัวรับน้ำหวานจากทางหน้าต่าง และอวยพรให้มิสซิสทิตเทิลเมาส์มีสุขภาพแข็งแรง²⁴² บ่งบอกว่ามิสเตอร์แจ็กสันพอใจกับระดับความสัมพันธ์ในปัจจุบันของตนเองกับมิสซิสทิตเทิลเมาส์ (ภาพที่ 214)

ภาพที่ 214 So they handed him out acorn-cupfuls of honey-dew through the window, and he was not at all offended.

He sat outside in the sun, and said—"Tiddly, widdly, widdly! Your very good health, Mrs. Tittlemouse!"²⁴³

โดยสรุปแล้ว หนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ มิสซิส ทิตเทิลเมาส์* สอนมารยาททางสังคมผ่านตัวละครมิสซิสทิตเทิลเมาส์กับแมลงและมิสเตอร์แจ็กสัน ความสัมพันธ์ระหว่างมิสซิสทิตเทิลเมาส์กับแมลงสอนให้ผู้ที่มีการยาทรู้จักหลีกเลี่ยงผู้ไร่มารยาท แต่ในกรณีที่เพื่อนบ้านหรือคนใกล้ชิดเป็นผู้ไม่มีมารยาท จึงจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ตัวอย่างเช่น มิสซิสทิตเทิลเมาส์กับมิสเตอร์แจ็กสัน ควรจะปฏิบัติต่อกันและกันอย่างดี พร้อมกับรักษาระยะห่างระหว่างความสัมพันธ์ การไม่รักษาระยะห่างนั้นอาจนำมาซึ่งปัญหาและอาจกระทบต่อภาพลักษณ์ของตนเอง อาทิ มิสเตอร์แจ็กสันทำบ้านของมิสซิสทิตเทิลเมาส์สกปรก

²⁴² Ibid., p. 234.

²⁴³ Ibid., p. 234.

ส่วนหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* นำเสนอคำสอนเรื่องการคบคน และการปฏิบัติต่อผู้อื่นผ่านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ ในเรื่องนี้ ผู้วิจัยแบ่งตัวละคร ออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรก คือ คนนิสัยไม่ดี ประกอบด้วย มิสเตอร์ท็อดและทอมมี บร็อก สาเหตุที่ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพวกเขาเป็นตัวละครนิสัยไม่ดี ปรากฏในบทเปิดเรื่องที่พ็อตเตอร์ระบุ ว่าที่ผ่านมามีคนเขียนหนังสือเกี่ยวกับบุคคลผู้มีความประพฤติเหมาะสม จึงต้องการเปลี่ยนมาเขียน เรื่องของคนไม่น่าคบสองคน ชื่อ ทอมมี บร็อกและมิสเตอร์ท็อด (I have made many books about well-behaved people. Now, for a change, I am going to make a story about two disagreeable people, called Tommy Brock and Mr.Tod.)²⁴⁴ ส่วนกลุ่มที่สอง คือ คนอื่นๆใน สังคมที่มีกระต่ายเป็นตัวแทน สาเหตุที่ผู้วิจัยจัดตัวละครกระต่ายทุกตัวอยู่ในกลุ่มคนธรรมดา เนื่องจากตัวละครกระต่ายมีจำนวนมากที่สุด จึงน่าจะเป็นสัญลักษณ์ของคนส่วนใหญ่ในสังคมซึ่ง มีมากกว่าคนไม่ดี

ตัวละครนิสัยไม่ดีที่พ็อตเตอร์แนะนำเป็นตัวแรก คือ มิสเตอร์ท็อด เมื่อพิจารณา ภาพก่อนเริ่มเรื่อง ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าพ็อตเตอร์เลือกจากมิสเตอร์ท็อดเตรียมแก้แค้นทอมมี บร็อก หลังจากพบว่าทอมมี บร็อกแอบใช้บ้านของเขาเป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราวแล้ว ด้วยการนำถ้ำ น้ำผึ้งเหินเดียวและคลังเชื้อกับต้นไม้ เพื่อรอล่าเหยื่อให้ น้ำราดลงมาเมื่อทอมมี บร็อกตื่น เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตเห็นว่ามิสเตอร์ท็อดถือเชือกไม้เท้า และวัตถุคล้ายอุปกรณ์บางอย่างทำความสะอาดในมือ สื่อถึงการชำระล้างความสกปรกของทอมมี บร็อก รวมถึงอุปนิสัยเจ้าคิดเจ้าแค้น และแก้ปัญหาด้วยความรุนแรงของมิสเตอร์ท็อด (ภาพที่ 215)

ภาพที่ 215 Mr.Tod²⁴⁵

²⁴⁴ Ibid., p. 253.

²⁴⁵ Ibid., p. 251.

แม้ว่ามิสเตอร์ท็อดจะสวมเครื่องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมือนสุภาพบุรุษ แต่ผู้วิจัยกลับมีความเห็นว่าเขาไม่ใช่คนดีตามรูปลักษณะภายนอก เนื่องจากพ็อตเตอร์กำหนดให้มิสเตอร์ท็อดเป็นสุนัขจิ้งจอก เมื่อพิจารณาตัวละครสุนัขจิ้งจอก เช่น นิทานอีสปเรื่องสุนัขจิ้งจอกกับนกกระสา (*The Fox and the Stork*) ผลงานเรื่อง *เดอะเทล ออฟ เจ้ไมมา พัดเดิล-ดัก* หรือในงานคริสตศิลป์ สุนัขจิ้งจอกมักถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของความเจ้าเล่ห์²⁴⁶ กอปรกับตัวบทภาพที่ 216 พ็อตเตอร์เขียนว่ามิสเตอร์ท็อดเป็นคนนิสัยไม่ดีผู้มีหนวดแบบสุนัขจิ้งจอก พวกเขากระต่ายไม่อาจอดทนต่อมิสเตอร์ท็อด และสามารถได้กลิ่นของมิสเตอร์ท็อดที่อยู่ห่างออกไปถึงครึ่งไมล์ ทว่ามิสเตอร์ท็อดมักจะออกเดินทางเร็วร้อน พวกเขากระต่ายจึงไม่มีทางรู้ว่ามิสเตอร์ท็อดจะไปไหนบ้าง (ภาพที่ 216)

ภาพที่ 216 Nobody could call Mr.Tod "nice." The rabbits could not bear him; they could smell him half a mile off. He was of a wandering habit and he had foxy whiskers; they never knew where he would be next.²⁴⁷

การเรียงประโยคว่า “ไม่มีใครสามารถบอกว่ามิสเตอร์ท็อด “นิสัยดี” ได้” (Nobody could call Mr.Tod "nice.") ติดกับประโยค “พวกเขากระต่ายไม่อาจอดทนต่อมิสเตอร์ท็อด และได้กลิ่นของมิสเตอร์ท็อดที่อยู่ห่างออกไปครึ่งไมล์” (The rabbits could not bear him; they could smell him half a mile off.) ขยายความกลิ่นเหม็นของมิสเตอร์ท็อดว่ากลิ่นเหม็นหมายถึงคนไม่ดี การที่กลิ่นกระจายออกไปไกลหมายความว่านิสัยไม่ดีนั้นเป็นที่รู้จัก ผู้วิจัยจึงสรุปว่ามิสเตอร์ท็อดเป็นตัวแทนของสุภาพบุรุษนิสัยไม่ดีซึ่งคนทั่วไปรับรู้ การที่กระต่ายทนมิสเตอร์ท็อดไม่ได้เท่ากับกระต่ายรังเกียจมิสเตอร์ท็อด และพากันหลีกหนี สอดคล้องกับภาพประกอบที่พ็อตเตอร์จัดวางกระต่ายอยู่ฉากหน้าของภาพ โดยหลบอยู่ด้านหลังแนวก้อนหินก้อนใหญ่ ส่วนมิสเตอร์ท็อดอยู่ในฉากหลัง มีพื้นดินและเนินเตี้ยๆแสดงระยะห่างระหว่างกระต่ายกับมิสเตอร์ท็อด เพื่อเป็นสัญลักษณ์แทน

²⁴⁶ จอร์จ เฟอร์กูสัน, เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสตศิลป์, แปลโดย กุลวดี มกราภิรมย์, หน้า 13.

²⁴⁷ Beatrix Potter, *Beatrix Potter: The complete tale*, p. 253.

ความสัมพันธ์อันห่างเหิน เป็นการสอนให้ผู้อ่านหลีกเลี่ยงคนไม่ดีเช่นเดียวกับกระต่ายหลีกเลี่ยงมิสเตอร์ท็อด ส่วนการวาดให้มิสเตอร์ท็อดยืนอยู่เพียงตัวเดียวสื่อว่าคนนิสัยไม่ดีย่อมไม่มีใครคบ และต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว

พ็อดเตอร์แสดงเหตุผลที่สอนให้หลีกเลี่ยงคนไม่ดีในตัวบทต่อมา มิสเตอร์ท็อดอาศัยอยู่ที่บ้านทำจากกิ่งไม้ในป่าละเมาะ สร้างความหวาดกลัวให้กับครอบครัวของผู้เฒ่ามิสเตอร์เบนจามิน เบนเจอร์ ต่อมาเขาย้ายไปอยู่แถวพุ่มต้นวิลโลว์ใกล้ทะเลสาบ ทำให้เหล่าเป็ดป่าและหนูน้ำตกใจกลัว (One day he was living in a stick-house in the coppice, causing terror to the family of old Mr. Benjamin Bouncer. Next day he moved into a pollard willow near the lake, frightening the wild ducks and the water rats.)²⁴⁸ การใช้คำว่า “causing terror” และ “frightening” กอปรกับผู้วิจัยตีความว่ากระต่าย เป็ดป่า และหนูน้ำในตัวบทข้างต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นสัตว์เล็ก อ่อนแอ และเป็นอาหารของสุนัขจิ้งจอกทั้งสิ้น เป็นตัวแทนของคนธรรมดา บ่งบอกว่าคนไม่ดีเป็นอันตรายต่อคนทั่วไป

หลังจากนั้นพ็อดเตอร์จึงแนะนำตัวละครทอมมี บร็อกในภาพที่ 217 ทอมมี บร็อกเป็นแบดเจอร์ ตามธรรมชาติแล้วเป็นศัตรูของสุนัขจิ้งจอก แต่ไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์อื่นนัก เมื่อเทียบกับสุนัขจิ้งจอก ยกเว้นพวกกระต่าย พ็อดเตอร์บรรยายว่าทอมมี บร็อกเป็นแบดเจอร์รูปร่างอ้วนเตี้ย ทำทางอู้อาย และมักจะแฉะเยิ้ม พฤติกรรมของทอมมี บร็อกไม่ค่อยดีนัก เขาชอบกินรังของตัวต่อ กบ และหนอน และมักจะเดินอู้อายไปขุดหาอาหารท่ามกลางแสงจันทร์ในตอนกลางคืน²⁴⁹ สอดคล้องกับภาพประกอบที่ทอมมี บร็อกมีรูปร่างอ้วนกลม แตกต่างจากรูปร่างผอมเพรียวของมิสเตอร์ท็อด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในย่อหน้าต่อมาพ็อดเตอร์บรรยายว่าชุดของทอมมี บร็อกนั้นสกปรกมาก และเพราะเขานอนตอนกลางวัน จึงสวมรองเท้าบูตขึ้นเตียงเสมอ²⁵⁰ การเน้นความสกปรกและความขี้เกียจอันเป็นคุณลักษณะตรงข้ามกับคุณสมบัติของสุภาพบุรุษ แสดงว่าทอมมี บร็อกเขาเป็นตัวละครคู่ตรงข้ามกับมิสเตอร์ท็อด (ภาพที่ 217)

²⁴⁸ Ibid., p. 253.

²⁴⁹ Ibid., p. 253.

²⁵⁰ Ibid., p. 254.

ภาพที่ 217 Tommy Brock was a short bristly fat waddling person with a grin; he grinned all over his face. He was not nice in his habits. He ate wasp nests and frogs and worms; and he waddled about by moonlight, digging things up.

His clothes were very dirty; and as he slept in the day-time, he always went to bed in his boots.²⁵¹

พ็อตเตอร์วาดภาพแนะนำตัวทอมมี บร็อกเป็นภาพขาว-ดำ และวาดเส้นเพื่อแสดงสีของเสื้อและขนหางทำให้ตัวของทอมมี บร็อกมีสีเข้มต่างจากพื้นดินสีขาว เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาพ็อตเตอร์ที่อดในภาพที่ 216 ที่เป็นภาพขาว-ดำเช่นเดียวกัน จะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์ใช้เส้นเพื่อแสดงสีขนของพ็อตเตอร์ที่อดเหมือนกับทอมมี บร็อก แต่กลับไม่ได้แสดงสีหรือลักษณะขนของกระต่ายซึ่งเป็นตัวแทนของคนธรรมดา จากทฤษฎีการวิเคราะห์ภาพประกอบในหนังสือภาพเรื่องอื่นๆของพ็อตเตอร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพ็อตเตอร์มักใช้สีเข้มหรือการระบายเงาเป็นสัญลักษณ์แทนความชั่วร้าย ในกรณีของทอมมี บร็อก พ็อตเตอร์ใช้คำว่า “grin” เพื่อบรรยายลักษณะรอยยิ้มของทอมมี บร็อกว่ามีลักษณะเหมือนการแสบยิ้มแยกเขี้ยว เน้นย้ำความชั่วร้ายผ่านการแสดงสีหน้า เนื่องจากการแสบยิ้มเป็นการแสดงรอยยิ้มที่ไม่จริงจังและดูชั่วร้าย แสดงว่าทั้งพ็อตเตอร์ที่อดและทอมมี บร็อกต่างเป็นตัวละครนิสัยไม่ดี

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบระยะห่างระหว่างตัวละครเอกกับผู้อ่านและตัวละครเอกกับตัวละครอื่นๆ ในภาพที่ 216 กับภาพที่ 217 ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์วาดทอมมี บร็อกในภาพที่ 217 ให้มีขนาดใหญ่แสดงว่าอยู่ใกล้กับผู้อ่าน แตกต่างจากภาพพ็อตเตอร์ที่อดในภาพที่ 216 มีตัวเล็กเนื่องจากอยู่ไกลจากผู้อ่าน นอกจากนี้ ในภาพที่ 218 พ็อตเตอร์วาดทอมมี

²⁵¹ Ibid., p. 253.

บร็อกกับมิสเตอร์เบาน์เซอร์ (Mr.Bouncer)* อยู่ในระยะใกล้กันและหันหน้าเข้าหากัน สื่อความ
ว่า “เป็นมิตร” (friendly) หรือเป็นความสัมพันธ์อันดีระหว่างตัวละครทั้งสอง (ภาพที่ 218)

ภาพที่ 218 Now Tommy Brock did occasionally eat rabbit-pie; but it was only very little young ones occasionally, when other food was really scarce. He was friendly with old Mr.Bouncer; they agreed in disliking the wicked otters and Mr.Tod; they often talked over that painful subject.²⁵²

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดวางทอมมี บร็อกในฉากหน้าของภาพไม่ได้สื่อว่าเขาล่าคบหาหรือ
อันตรายน้อยกว่ามิสเตอร์ท็อด เนื่องจากเมื่อพิจารณาตัวบทประกอบภาพที่ 218 พ็อตเตอร์
บรรยายว่ายามอาหารอื่นขาดแคลนจริงๆ บางครั้งทอมมี บร็อกจะกินพายทำจากลูกกระต่ายที่ยัง
เล็กมากๆ นอกจากนี้ ทอมมี บร็อกยังเป็นมิตรกับมิสเตอร์เบาน์เซอร์ เพราะไม่ชอบพวกนาก
ชั่วร้ายกับมิสเตอร์ท็อดเหมือนกัน และมักจะหยิบยกเรื่องของนากกับมิสเตอร์ท็อดมาเป็นประเด็น
พูดคุย²⁵³ จากข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพ็อตเตอร์ขึ้นต้นประโยคด้วยคำอธิบายว่าทอมมี
บร็อกกินพายลูกกระต่ายเมื่ออาหารอื่นขาดแคลน ผู้วิจัยตีความว่ากระต่ายเป็นตัวแทนของคน
ธรรมดา ส่วนลูกกระต่ายอาจไม่ได้หมายถึงเด็ก ทว่ามีนัยยะของการปกป้องและดูแลจากผู้ใหญ่
การกินลูกกระต่ายน่าจะแสดงว่าทอมมี บร็อกมีนิสัยเอาเปรียบผู้อื่น หากพิจารณาจากตัวอย่าง
ข้างต้น ทอมมี บร็อกกับมิสเตอร์เบาน์เซอร์สนิทสนมกันเพราะไม่ชอบคนกลุ่มเดียวกันและชอบ
นิทานว่าร้ายผู้ที่ไม่ชอบเหมือนกัน ยิ่งทำให้เห็นความขัดแย้งระหว่างการกินกระต่ายกับการเป็น
มิตรกับกระต่าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ทอมมี บร็อกเลือกที่จะแสดงตนให้มิสเตอร์เบาน์เซอร์
คิดเขาเป็นพวกเดียวกัน

* มิสเตอร์เบาน์เซอร์เป็นพ่อของตัวละครเบนจามิน บันนี่ เมื่อปรากฏตัวเป็นครั้งแรกใน เดอะ เทล
ออฟ เบนจามิน บันนี่ ถูกเรียกว่ามิสเตอร์เบนจามิน บันนี่

²⁵² Ibid., p. 254.

²⁵³ Ibid., p. 254.

การปกปิดว่าตนเองเป็นคนชั่วร้ายยังแสดงผ่านภาพที่ 218 หากเปรียบเทียบกับภาพที่ 217 แล้ว จะเห็นได้ว่าในภาพนี้พ็อตเตอร์จัดวางท่าทางของทอมมี บริอกให้ยื่นเอียงตัวไปทางฉากหลัง และหันหน้าเข้าหามิสเตอร์เบาน์เซอร์ ทำให้มิสเตอร์เบาน์เซอร์เห็นขนสีขาวยบริเวณหน้ามากกว่าขนสีดำ ในภาพขาว-ดำ ขนส่วนสีขาวจะดูเหมือนขนกระต่าย ส่วนช่วงตัวใช้เสื้อบังขนช่วงเอวลงไปที่มีสีดำสนิท แสดงลักษณะการหลบซ่อนปิดบัง และการแสดงตัวเป็นพวกเดียวกันเพื่อทำให้มิสเตอร์เบาน์เซอร์เชื่อใจ ผู้วิจัยจึงสรุปว่าทอมมี บริอกเป็นคนไม่ดีเช่นเดียวกับมิสเตอร์ทีอด แต่ต่างกันตรงที่มิสเตอร์ทีอดแสดงตนว่าเป็นคนละชั้นกับตัวละครอื่น รวมถึงทำตัวโดดเด่นให้ผู้อื่นรับรู้ความชั่วร้าย

เมื่อพิจารณาตัวละครมิสเตอร์เบาน์เซอร์ ในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ เบนจามิน บันนี่* เขาได้รับบทบาทของพ่อผู้เป็นต้นแบบของลูกและเป็นวีรบุรุษคอยช่วยเหลือลูกให้รอดพ้นจากอันตราย ทว่าใน *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ทีอด* เขาเป็นเพียงกระต่ายแก่หลังล้มอาศัยอยู่กับครอบครัวของลูก และทำหน้าที่ดูแลหลานๆ ระหว่างที่เบนจามินกับพล็อตซีไม่อยู่บ้าน เมื่อพิจารณาจากมิสเตอร์เบาน์เซอร์ออกมาพบกับทอมมี บริอกในป่าวันหนึ่ง พ็อตเตอร์บรรยายว่าหลายปีผ่านไปมิสเตอร์เบาน์เซอร์ชราขึ้นมาก เขาสวมผ้าพันคอ นั่งสูบไปป์ พร้อมกับอาบแสงแดดช่วงฤดูใบไม้ผลินอกโพรงกระต่าย (Old Mr.Bouncer was stricken in years. He sat in the spring sunshine outside the burrow, in a muffler; smoking a pipe of rabbit tobacco.)²⁵⁴ พ็อตเตอร์เลือกใช้คำว่า “spring sunshine” บ่งบอกว่าช่วงเวลาที่เขาออกมาพบทอมมี บริอกเป็นช่วงเวลาที่แดดออก ผู้วิจัยจึงคาดว่าเขาน่าจะพบกับทอมมี บริอกในตอนบ่าย และละทิ้งหน้าที่ดูแลลูกกระต่ายเพื่อออกมาพบทอมมี บริอก

การละทิ้งหน้าที่ของมิสเตอร์เบาน์เซอร์เน้นย้ำในตัวบทและภาพประกอบต่อมา พ็อตเตอร์วาดภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำเลียนแบบภาพพิมพ์เช่นเดียวกับภาพมิสเตอร์ทีอดและทอมมี บริอก แต่แตกต่างตรงที่ภาพของมิสเตอร์เบาน์เซอร์และลูกกระต่ายมีสัดส่วนของพื้นที่สีขาวมากกว่า ส่วนที่มีสีขาวมากที่สุดอยู่ด้านขวาของผู้อ่านซึ่งมีมิสเตอร์เบาน์เซอร์ยืนอยู่ และค่อยๆ ลดลงทางด้านซ้ายเนื่องจากการใช้เส้นแสดงรายละเอียดของพื้นผิว โพรงกระต่ายมีสีเข้มที่สุด ขนาดตัวของมิสเตอร์เบาน์เซอร์ใหญ่กว่าลูกกระต่ายมากและมีการเน้นรายละเอียดของขนเมื่อพิจารณาร่วมกับสัดส่วนของสีขาวในพื้นที่ พื้นที่สีขาวสื่อถึงระยะของตัวละครกับผู้อ่าน คือ

²⁵⁴ Ibid., p. 254.

มิสเตอร์เบาน์เซอร์อยู่ใกล้กับผู้อ่าน ส่วนลูกกระต่ายอยู่ไกลจากผู้อ่าน ดังนั้นมิสเตอร์เบาน์เซอร์ย่อมอยู่ห่างจากลูกกระต่าย การที่มิสเตอร์เบาน์เซอร์อยู่คนละพื้นที่กับลูกกระต่าย เห็นได้จากสัดส่วนสีขาวของพื้นที่ของตัวละคร กอปรกับเส้นขอบแสดงลักษณะของพื้นดิน เขาหันหน้าหนีจากลูกกระต่ายและจ้องมองผู้อ่าน นอกจากนี้มิสเตอร์เบาน์เซอร์ทำหน้าที่นำสายตาผู้อ่านไปยังลูกกระต่ายที่เชื่อมโยงกับเขาด้วยเส้นขอบบนพื้น ผู้อ่านเห็นว่าพ็อตเตอร์จัดวางลูกกระต่ายซ้อนกันเหมือนกองสิ่งของเสมือนไม่ใช่ใจ และสื่อว่าเขาสนใจการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านมากกว่าการดูแลลูกกระต่าย (ภาพที่ 219)

ภาพที่ 219 The little rabbit-babies were just old enough to open their blue eyes and kick. They lay in a fluffy bed of rabbit wool and hay, in a shallow burrow, separate from the main rabbit hole. To tell the truth—old Mr. Bouncer had forgotten them.²⁵⁵

สาเหตุที่มิสเตอร์เบาน์เซอร์เพิกเฉยต่อหน้าที่ปรากฏในตัวบทว่ามิสเตอร์เบาน์เซอร์ชราขึ้นมาก พ็อตเตอร์ใช้ร่างกายที่ชราภาพและอ่อนแอของมิสเตอร์เบาน์เซอร์สื่อถึงสถานภาพภายในบ้านที่เปลี่ยนแปลงจากผู้นำครอบครัวกลายเป็นผู้รับคำสั่งจากลูกชายกับลูกสะใภ้ และไม่ได้รับความเคารพยำเกรงเช่นในอดีต น่าจะเป็นสาเหตุให้เขามีความสัมพันธ์ไม่ดีกับลูกชายและลูกสะใภ้ การเสพยาสูบจึงมีนัยยะว่าเขาต้องการเป็นหัวหน้าครอบครัว ส่วนการไม่ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ที่เป็นวิธีการปฏิเสธสถานะของการเป็นผู้ตาม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังตีความสีขาวในภาพที่ 219 ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ไร้เดียงสา กอปรกับพ็อตเตอร์ปล่อยให้ตัวละครมีพื้นที่สีขาวมาก เนื่องจากร่างเปลือยเปล่า ดูเปลวบางไร้เครื่องป้องกัน สีขาวในภาพที่ 219 จึงมีนัยยะว่าลูกกระต่ายและมิสเตอร์เบาน์เซอร์สามารถถูกหลอกหลวงหรือเอารัดเอาเปรียบได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มิสเตอร์เบาน์เซอร์มี

²⁵⁵ Ibid., p. 254.

อุปนิสัยช่างวิจารณ์ มองในโลกแง่ร้าย ไม่พอใจสถานภาพปัจจุบันของตนเอง และมีจิตใจไม่มั่นคง จนกระทั่งเข้าไปคลุกคลีกับทอมมี่ บร็อก จึงมีความเป็นไปได้ว่าพ็อตเตอร์อาจใช้ตัวละครมิสเตอร์เบาน์เซอร์เป็นตัวแทนของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของคนไม่ดี

พ็อตเตอร์ย้าว่ามิสเตอร์เบาน์เซอร์อ่อนแอ ไร้เดียงสาราวกับเป็นเด็ก ๆ และถูกหลอกได้ง่ายในภาพที่ 220 มิสเตอร์เบาน์เซอร์แต่งตัวด้วยเสื้ออ่อนและผูกผ้าพันคอสีฟ้าซึ่งดูสั้นคล้ายกับผ้ากันเปื้อนของเด็กเล็ก เมื่อทอมมี่ บร็อกบอกมิสเตอร์เบาน์เซอร์ว่าตนไม่ได้กินอาหารดีๆที่รสชาติถูกปากมานานถึงสองสัปดาห์ เพราะต้องกินแต่พิก-นัตซึ่งมีรสขม จนแทบจะกลายเป็นพวกกินอาหารมังสวิรัต และต้องหันมากินหางของตนเอง (I have not had a good square meal for a fortnight, I am living on pig-nuts. I shall have to turn vegetarian and eat my own tail!" said Tommy Brock.)²⁵⁶ ในภาพประกอบ ทอมมี่ บร็อกสวมเสื้ออีกสีสีแดงสื่อว่าเขาเป็นอันตรายต่อมิสเตอร์เบาน์เซอร์ และสวมเสื้อคลุมสีดำสื่อถึงความชั่วร้าย ผนวกกับตัวบทภาพที่ 218 ที่เขียนว่าหากทอมมี่ บร็อกหาอาหารไม่ได้ เขาจะกินพายลูกกระต่าย การที่ทอมมี่ บร็อกบอกว่าเขาต้องการกินอาหารดีๆและไม่ต้องการกินพืชผักอีกต่อไป ย่อมหมายความว่าเขาต้องการกินลูกกระต่าย ดังนั้นการที่มิสเตอร์เบาน์เซอร์เข้าใจว่าทอมมี่ บร็อกพูดเล่น และเชิญทอมมี่ บร็อกไปกินอาหารที่บ้าน ทอมมี่ บร็อกจึงแสร้งยิ้มชั่วร้าย เท้ากับว่าทอมมี่ บร็อกหลอกมิสเตอร์เบาน์เซอร์สำเร็จ และมิสเตอร์เบาน์เซอร์ตกเป็นเหยื่อของคนไม่ดี (ภาพที่ 220)

ภาพที่ 220 It was not much of a joke, but it tickled old Mr.Bouncer; because Tommy Brock was so fat and stumpy and grinning.²⁵⁷

²⁵⁶ Ibid., p. 255.

²⁵⁷ Ibid., p. 255.

มิสเตอร์เบาน์เซอร์เซอริทอมมี บร็อกมาที่บ้านเพื่อกินเค้กธัญพืชและดื่มไวน์ของฟลิปปี จากนั้นเขาจุดไปป์เพื่อสูบยาเส้นกระต่าย แล้วชักชวนให้ทอมมี บร็อกสูบซิการ์ใบกะหล่ำปลี²⁵⁸ พ็อตเตอร์วาดภาพมิสเตอร์เบาน์เซอร์ยื่นยาสูบให้ทอมมี บร็อกเป็นภาพขาว-ดำ ในภาพจะเห็นมิสเตอร์เบาน์เซอร์นั่งไขว่ห้างอยู่บนเก้าอี้ เขาเปลี่ยนไปเป็นสวมเสื้อสามชิ้นและผูกเนกไทเรียบร้อยดูเป็นผู้ใหญ่ วางท่าราวกับเป็นเจ้าของบ้าน ทว่าไวน์ที่ให้ทอมมี บร็อกดื่มกลับเป็นของลูกสะไภ้ สื่อถึงความพยายามในการทวงอำนาจที่ตนเองเคยปกครองกลับมาอีกครั้ง ด้วยการยึดครองสิ่งของของผู้ที่เหนือกว่าตน และถือสิทธิ์อนุญาตให้แขกเข้ามา เห็นได้จากการที่มิสเตอร์เบาน์เซอร์เสพยาสูบอันเป็นสัญลักษณ์ของหัวหน้าครอบครัวต่อหน้าทอมมี บร็อก ขณะเดียวกัน การยื่นยาสูบให้อาจหมายถึงการหยิบยื่นอำนาจภายในบ้านของตนให้กับทอมมี บร็อก (ภาพที่ 221)

ภาพที่ 221 Then old Mr.Bouncer smoked another pipe, and gave Tommy Brock a cabbage leaf cigar which was so very strong that it made Tommy Brock grin more than ever; and the smoke filled the burrow.²⁵⁹

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ายาสูบเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจ และอำนาจของยาสูบอาจเป็นอำนาจเก่าที่ทำให้มิสเตอร์เบาน์เซอร์หลงมัวเมา กลิ่นของยาเส้นกระต่ายจากไปป์ที่มิสเตอร์เบาน์เซอร์สูบทำให้มิสเตอร์เบาน์เซอร์ไม่ได้กลิ่นเหม็นซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนความชั่วร้าย หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เขาไม่ตระหนักถึงความชั่วร้ายของทอมมี บร็อก ส่วนซิการ์ใบกะหล่ำ เมื่อผู้วิจัยพิจารณาตัวบทภาพที่ 221 พ็อตเตอร์บรรยายว่าซิการ์ใบกะหล่ำปลีนั่นแรงมากจนทำให้ทอมมี บร็อกแสบเยิ้มแยกเขี้ยว

²⁵⁸ Ibid., p. 255.

²⁵⁹ Ibid., p. 255.

มากกว่าเดิม และคว้นจากชิการ์ยังล่อยฟุ้งทั่วโพรงกระต่าย²⁶⁰ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าชิการ์ที่มีรสชาติ รุนแรงและกลิ่นฉุนจนกระทั่งทำให้ทอมมี บร็อกแอสยะยืมฎุกใช้เพื่อเผยแพร่ให้เห็นอุปนิสัยเจ้าเล่ห์ ชั่วร้ายและความพอใจที่สามารถหลอกมิสเตอร์เบาน์เซอร์สำเร็จ การหลงอยู่กับอำนาจในอดีตจึง ส่งผลร้ายต่อมิสเตอร์เบาน์เซอร์ที่ตื่นขึ้นมาพบว่าลูกกระต่ายถูกทอมมี บร็อกซึ่งตนไว้ใจลักพาตัว ไป และถูกพลีชีพที่กลับมาถึงบ้านตบหน้า เป็นการใช้บทลงโทษเน้นย้ำคำสอนให้หลีกเลี่ยงการ คบหาคนชั่วร้าย เพราะการคบคนชั่วร้ายย่อมนำความเดือดร้อนมาให้กับตนเองและผู้อื่น

พ็อตเตอร์เสนอแนะว่าเด็กควรคบเพื่อนที่ดีด้วยการนำเสนอภาพเบนจามิน บันนี่ กับปีเตอร์ แรบบิตญาติของเขาช่วยกันออกตามหาลูกกระต่าย จากตัวบทภาพที่ 222 ซึ่งมี เนื้อหาว่าปีเตอร์ซ่อนดอกแดนดิไลออนที่เก็บมา และหันมาช่วยเบนจามินกับพลีชีพที่กำลัง เดือดร้อนข้ามท้องทุ่งขึ้นเนินเขาอย่างยากลำบาก เพื่อไล่ตามร่องรอยฎุกที่ทอมมี บร็อกใส่ พวกพลีชีพ²⁶¹ ความมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนที่เดือดร้อนของปีเตอร์ แรบบิตแสดงว่าเขาเป็นมิตรที่ ดีและน่าคบหาแตกต่างจากทอมมี บร็อก นอกจากนี้ การวาดฉากการออกตามหาลูกกระต่าย เป็นภาพขาว-ดำที่มีสีขาวมากกว่าสีดำ นอกจากจะทำให้เนินดูกว้างสื่อถึงความยากลำบากใน การตามหาแล้ว ยังแสดงว่าการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ดี (ภาพที่ 222)

ภาพที่ 222 Peter hid his dandelions, and accompanied the afflicted parent, who was all of a twitter. They crossed several fields and began to climb the hill; the tracks of Tommy Brock were plainly to be seen. He seemed to have put down the sack every dozen yards, to rest.²⁶²

²⁶⁰ Ibid., p. 255.

²⁶¹ Ibid., p. 259.

²⁶² Ibid., p. 259.

หลังจากเบนจามินและปีเตอร์พยายามสอบถามเรื่องทอมมี่ บรีอกจากสัตว์ตัวอื่นในที่สุด พวกเขาพบว่าทอมมี่ บรีอกจับลูกกระต่ายไปที่บ้านของมิสเตอร์ท็อด การที่ทอมมี่ บรีอกไม่ชอบมิสเตอร์ท็อดแต่กลับแอบมาใช้บ้านของมิสเตอร์ท็อดเป็นการสร้างความบาดหมาง เห็นได้จากกรณีที่มิสเตอร์ท็อดกลับมาพบว่าทอมมี่ บรีอกบุกรุกบ้านของตน เขาไม่พอใจและคิดแก้แค้นจนกระทั่งนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งอย่างรุนแรง ผลสุดท้ายทั้งสองต่างเป็นศัตรูกันและอดกินลูกกระต่าย แสดงให้เห็นว่าคนนิสัยไม่ดีไม่สามารถเป็นกัลยาณมิตรกันได้

พ็อตเตอร์เน้นประโยชน์ของการคบคนดีและไม่ผูกมิตรกับคนไม่ดีผ่านปีเตอร์ แรบบิตกับเบนจามิน บันนี่ด้วยการเขียนให้พวกเขาหลบมิสเตอร์ท็อด ทำให้ไม่ต้องยุ่งเกี่ยวกับตัวละครนิสัยไม่ดี และสามารถช่วยลูกกระต่ายสำเร็จ พร้อมกันนั้น การช่วยลูกกระต่ายสำเร็จยังช่วยเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างมิสเตอร์เบาน์เซอร์กับเบนจามิน บันนี่และพลีปซี การที่ทอมมี่ บรีอกขโมยลูกกระต่ายไป ไม่เพียงเป็นบทลงโทษที่มิสเตอร์เบาน์เซอร์ได้รับ แต่ยังเป็นบทลงโทษสำหรับเบนจามิน บันนี่กับพลีปซีที่ไม่ให้เกียรติผู้สูงอายุ จนกระทั่งก่อให้เกิดความบาดหมางและไม่พอใจ เมื่อได้ลูกกระต่ายคืนมา พลีปซีมอบไปปีอันใหม่ให้มิสเตอร์เบาน์เซอร์แทนคำขอโทษและการสำนึกผิดที่ใช้กำลังกับมิสเตอร์เบาน์เซอร์ รวมถึงคืนอำนาจภายในครอบครัวให้มิสเตอร์เบาน์เซอร์เพื่อให้เกียรติผู้สูงอายุ โดยสรุปแล้ว *เดอะ เทล ออฟ มิสเตอร์ ท็อด* สอนให้ผู้อ่านตระหนักถึงอันตรายจากการคบหาคนไม่ดีว่าเป็นสิ่งซึ่งควรหลีกเลี่ยงเพราะจะถูกหลอกหลวง ดังนั้นจึงควรคบคนดีและหลีกเลี่ยงคนไม่ดี รวมถึงการสอนให้เคารพและเอาใจใส่ผู้สูงอายุ

ส่วนหนังสือภาพ *เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์* นั้นต่างออกไปเนื่องจากนำเสนอวิธีการสอนมารยาททางสังคมให้กับเด็ก พ็อตเตอร์เปิดเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์* ด้วยการแนะนำตัวละครจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์และทิมมี วิลลี แต่เน้นตัวละครทิมมี วิลลีเป็นพิเศษ เห็นได้จากตัวบทภาพที่ 223 พ็อตเตอร์เริ่มเรื่องด้วยการบรรยายว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์เกิดในตู้เก็บถ้วยชาม ส่วนทิมมี วิลลีเกิดในสวน เขาเป็นหนูนาตัวเล็กที่เข้าเมือง เพราะบังเอิญเข้าไปอยู่ในตะกร้าหวายที่ชาวนาใช้สำหรับขนส่งผัก²⁶³ ก่อปรกกับการแสดงภาพทิมมี วิลลีในภาพประกอบภาพแรกของเรื่อง เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับทิมมี วิลลีมากกว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ (ภาพที่ 223)

²⁶³ Ibid., p. 319.

ภาพที่ 223 Johnny Town-mouse was born in a cupboard. Timmy Willie was born in a garden. Timmy Willie was a little country mouse who went to town by mistake in a hamper. The gardener sent vegetables to town once a week by carrier; he packed them in a big hamper.²⁶⁴

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม หลังจากพิจารณาตัวบทและภาพที่ 223 ผู้วิจัยพบว่า พ็อดเตอร์ไม่ได้นำเหตุการณ์ในตัวบทมาวาดภาพประกอบ แต่เลือกวาดภาพที่มีจิ้งจอกมองตะกร้าหวายใบใหญ่สำหรับใส่ผักที่อยู่ภายในสวนเช่นเดียวกับตน พ็อดเตอร์จัดวางทิมมี่ วิลลีในฉากหน้าของภาพ ทำให้มีตำแหน่งใกล้เคียงกับผู้อ่าน และสื่อถึงความสำคัญของตัวละคร พ็อดเตอร์ใช้ถนนทอดยาวถึงประตูรั้วเชื่อมความสัมพันธ์ของทิมมี่ วิลลีและการเดินทาง รวมถึงตะกร้าหวายเข้าด้วยกัน เป็นการสื่อความว่าทิมมี่ วิลลีอยู่ในตะกร้าหวายที่เข้าไปในเมือง และสรุปรวมเนื้อหาในตัวบท นอกเหนือจากการใช้ภาพเพื่อสรุปเนื้อความในตัวบทแล้ว เมื่อพิจารณาการจัดองค์ประกอบในภาพจะเห็นได้ว่าพ็อดเตอร์แยกสวนออกเป็นสองฝั่ง ในฝั่งที่ทิมมี่ วิลลียืนอยู่ พ็อดเตอร์จัดเรียงต้นไม้เป็นชั้นตามชนิดและความสูงอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย การจัดเรียงองค์ประกอบภายในสวนนี้ อาจรวมถึงทิมมี่ วิลลีด้วย อาจจะเป็นไปได้ว่าพ็อดเตอร์จงใจวาดดอกไม้ดอกหนึ่งให้เห็นลำต้นโดดเด่นออกมาจากกลุ่มและจัดวางใกล้กับทิมมี่ วิลลี เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นว่าดอกไม้สูงกว่าเขา เนื่องจากทิมมี่ วิลลีเป็นส่วนหนึ่งของสวน เขาก็นับเป็นส่วนหนึ่งของการจัดระเบียบภายในสวน

²⁶⁴ Ibid., p. 319.

ทิมมี วิลลีในภาพประกอบไม่ได้สวมเครื่องแต่งกาย ผู้วิจัยพบว่าตัวละครที่ไม่ได้ รับการสั่งสอนในผลงานชิ้นอื่นๆของพ็อตเตอร์มักปรากฏในลักษณะสัตว์ตัวเปลือยเปล่า แต่ใน กรณีของทิมมี วิลลี การที่เขาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดระเบียบของสวนหมายความว่าทิมมี วิลลี เป็นตัวละครที่มีมารยาทและได้รับการอบรมสั่งสอนแล้ว การไม่สวมเสื้อใต้น่าจะสื่อถึงอิสระของ คนในชนบท และความไร้เดียงสาปราศจากเล่ห์เหลี่ยม อีกแง่มุมหนึ่ง ตัวละครสัตว์ที่ไม่ได้สวม เครื่องแต่งกายของพ็อตเตอร์มักเป็นตัวละครเด็ก อาทิ มิสมีอปเฟ็ต ภาพประกอบภาพนี้จึงน่าจะ แทรกทฤษฎีของผู้เขียนต่อบุคคลในชนบทว่าเป็นบุคคลผู้มีมารยาท มีอิสระ และใสซื่อ เช่นเดียวกับทิมมี วิลลี รวมถึงมุมมองต่อชนบทว่าเป็นสถานที่ซึ่งน่าอยู่ ด้วยการใส่สีเขียวเข้ม ระบายต้นไม้ใบหญ้าทำให้โดดเด่นกว่าองค์ประกอบอื่นที่ใช้สีอ่อนสื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ของ ชนบท ตลอดจนการใช้สีชมพู สีเหลือง สีฟ้า และสีม่วงระบายดอกไม้แสดงความสดชื่น มี ชีวิตชีวา และน่าอยู่อาศัยสำหรับผู้่าน เห็นได้จากการที่พ็อตเตอร์วาดถนนทอดเข้าหาผู้อ่าน สี ของถนนที่ใกล้เคียงกับสีของกระดาษทำให้ดูเหมือนถนนทอดเข้ามาในพื้นที่ของผู้อ่าน หากมอง ภาพจากมุมมองเป็นมุมมองที่วาดจากด้านหลังทิมมี วิลลี แสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมองภาพจาก ภายในสวนและพื้นที่ของผู้อ่าน คือ พื้นที่ของสวน ไม่ใช่ภายนอกสวนที่อยู่ไกลออกไป

เมื่อเปรียบเทียบมุมมองในการวาดภาพประกอบภาพที่ 223 และภาพที่ 224 ซึ่งเป็นพื้นที่บ้านในเมือง ภาพที่ 224 เป็นภาพของเมืองจากระยะไกล แสดงมุมมองจาก ภายนอกเมืองเข้ามาภายในเมือง มุมมองเช่นนี้ไม่สามารถเป็นมุมมองของทิมมี วิลลีที่อยู่ใน ตะกร้าหวายได้ มุมมองภาพที่ 224 จึงเป็นมุมมองของผู้อ่าน การที่ผู้อ่านมองภาพของเมืองจาก ภายนอกทำให้ผู้อ่านไม่เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่เมือง พ็อตเตอร์นำเสนอบรรยากาศของเมืองที่เต็ม ไปด้วยเสียงดังเอะอะและความโกลาหล แต่จากภาพประกอบ การปล่อยให้พื้นที่โล่งและมี ตัวละครน้อยไม่ให้ความรู้สึกตามตัวบท แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ข้อมูลจากภาพประกอบไม่ได้ขัดแย้ง กับตัวบท เนื่องจากพ็อตเตอร์พยายามเชื่อมข้อมูลเข้าด้วยกันผ่านสุนัข ซึ่งทำหน้าที่เป็นต้นกำเนิด ของเสียงเอะอะในตัวบท แสดงว่าภาพประกอบกำลังให้ข้อมูลเสริมตัวบท การใช้สีน้ำตาลช่วยให้ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะแข็งกระด้าง ไร้ชีวิตชีวา ให้ความรู้สึกไม่น่าอยู่ แตกต่างจากภาพสวนที่ อุดมสมบูรณ์และร่มรื่น การใช้เส้นตรงในการวาดเมืองโดยนำเสนอเป็นรูปสี่เหลี่ยมที่ปรากฏ บริเวณหน้าต่าง ประตู ตลอดจนตัวอาคารทำให้เกิดเป็นกรอบสี่เหลี่ยมซ้อนกัน หากเรายอมรับว่า สี่เหลี่ยมในที่นี้เป็นสัญลักษณ์แทนกฎระเบียบ นั่นอาจจะบ่งบอกชีวิตของคนเมืองที่ถูกกฎระเบียบ ควบคุมบังคับ (ภาพที่ 224)

ภาพที่ 224 At last the cart stopped at a house, where the hamper was taken out, carried in, and set down.²⁶⁵

ลักษณะของคนเมืองที่ถูกควบคุมปรากฏอีกครั้งในเหตุการณ์ที่ทิมมี วิลลิสหนีแม่ครัวเข้าไปในรูลู แล้วพบกับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ผู้แนะนำให้ทิมมี วิลลิสรู้จักกับหนุมเมืองอีกแก้วตัวซึ่งล้วนแต่มีหางยาวและสวมเนกไทสีขาว²⁶⁶ ในภาพประกอบ พ็อตเตอร์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับจำนวนของหนุม แต่ให้ความสำคัญกับบรรยากาศบนโต๊ะอาหารและหนุมเมืองทุกตัวที่สวมเสื้อผ้าเลียนแบบมนุษย์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการไม่สวมเครื่องแต่งกายสื่อถึงอิสระของทิมมี วิลลิส ส่วนเครื่องแต่งกายยังคงถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นอารยธรรมและการได้รับการขัดเกลา เห็นได้จากการที่พ็อตเตอร์เขียนถึงอาหารเย็นที่พวกหนุมเมืองกำลังรับประทานว่าเป็นอาหารชุดอย่างเป็นทางการมีทั้งหมดแปดชนิดและหรูหราสง่างามมาก (The dinner was of eight courses; not much of anything, but truly elegant.)²⁶⁷ พวกหนุมเมืองจึงน่าจะได้รับการสั่งสอนเรื่องมารยาทแต่มารยาทที่หนุมในเมืองเรียนรู้นั้นเป็นมารยาทของชนชั้นสูง เห็นได้ชัดเจนจากการที่พวกหนุมในเมืองสวมชุดสูทสามชั้นอย่างเต็มยศรับประทานอาหารเย็นภายในบ้าน ด้วยเหตุนี้ เสื้อผ้าของหนุมเมืองน่าจะสื่อถึงการถูกควบคุมโดยกฎระเบียบเช่นเดียวกับองค์ประกอบสี่เหลี่ยมของอาคารมารยาทจากการบังคับควบคุมเป็นสิ่งที่น่าอึดอัด เห็นได้จากการจัดเรียงตัวละครกระจายเต็มพื้นที่ของภาพประกอบเพื่อแสดงบรรยากาศที่น่าอึดอัด และตอกย้ำด้วยปฏิกริยาของทิมมี วิลลิสที่ได้แต่จดจ้องอาหารเพราะไม่กล้ากิน (ภาพที่ 225)

²⁶⁵ Ibid., p. 320.

²⁶⁶ Ibid., p. 322.

²⁶⁷ Ibid., p. 322.

ภาพที่ 225 With the utmost politeness he introduced Timmy Willie to nine other mice, all with long tails and white neckties. Timmy Willie's own tail was insignificant. Johnny Town-mouse and his friends noticed it; but they were too well bred to make personal remarks; only one of them asked Timmy Willie if he had ever been in a trap?²⁶⁸

พร้อมกันนั้น พ็อตเตอร์ยังวิพากษ์วิธีการสอนมารยาทของคนเมืองว่าไม่ได้ทำให้ผู้ได้รับการสั่งสอนเป็นผู้มีมารยาทอย่างแท้จริง นอกจากจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ผู้พยายามวางตนเป็นเจ้าบ้านที่ดีและเอาใจใส่แขก เห็นได้จากการที่เขาหันหน้าเหลือบมองทิมมี่ วิลลี่ผู้ยังลังเลว่าจะรับประทานอาหารของตนเองหรือไม่ หนูตัวอื่นๆกำลังซุบซิบกัน การที่พ็อตเตอร์วาดให้หนูใส่เสื้อสีส้มหันหน้าไปทางทิศที่ทิมมี่ วิลลี่นั่งอยู่ เช่นเดียวกับหนูสวมเสื้อสีน้ำเงินในฉากหลังที่พ็อตเตอร์แสดงให้เห็นว่าพวกเขาเป็นตัวประกอบด้วยการไม่ตัดเส้น แต่ใช้สีดำเน้นดวงตา บ่งบอกว่ากำลังคุยเรื่องทิมมี่ วิลลี่ สอดคล้องกับตัวบทภาพที่ 225 ว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ผู้แสนสุภาพแนะนำทิมมี่ วิลลี่ต่อหนูอีกเก้าตัวซึ่งล้วนแต่มีหางยาวและผูกเนกไทสีขาว เมื่อจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์และผองเพื่อนสังเกตเห็นหางสั้นๆของทิมมี่ วิลลี่ พวกเขาไม่ได้พูดอะไรเนื่องจากได้รับการอบรมมาดี มีหนูตัวเดียวและอาจเป็นตัวแทนของหนูเมืองทุกตัวที่ถามทิมมี่ วิลลี่ว่า ทิมมี่ วิลลี่เคยติดกับดักหนูหรือเปล่า²⁶⁹ การที่พวกหนูเข้าใจว่าทิมมี่ วิลลี่เคยติดกับดักหนูและถูกกับดักหนูหนีบทางขาด จึงพากันซุบซิบนินทา พร้อมกับดูถูกทิมมี่ วิลลี่ว่าไม่คล่องแคล่วเท่าพวกตน ทั้งๆที่หนูนาเชกเช่นทิมมี่ วิลลี่มีหางสั้นโดยธรรมชาติ พฤติกรรมไร้มารยาทแสดงว่าพวกหนูที่เครื่องแต่งกายเลียนแบบมนุษย์ไม่ใช่ผู้มีมารยาทอย่างแท้จริง และเป็นตัวแทนของเจ้าภาพที่มีมารยาทไม่ดี เสแสร้ง และถูกควบคุมโดยกับดักหนูอันเป็นสัญลักษณ์ของกฎอันลึกลับและอันตรายของหนูที่มีอิสระไป

²⁶⁸ Ibid., p. 322.

²⁶⁹ Ibid., p. 322.

การวิพากษ์วิธีการสอนมารยาทในเมืองยังคงปรากฏให้เห็นเมื่อฟ็อตเตอร์ใช้แมวที่คอยจับตาดูหนูตลอดเวลาสื่อถึงการถูกกฎระเบียบควบคุม ผู้วิจัยตีความว่าแมวในเรื่องนี้ คือผู้ควบคุมกฎระเบียบและผู้มอบบทลงโทษ เห็นได้จากการที่เขามีหน้าที่จับตาดูหนูผู้มาขโมยอาหาร หรือแม้แต่เวลานอน เช่น ภาพที่ 226 ฉากที่จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์แนะนำที่นอนให้แก่ทิมมี วิลลี่หลังรับประทานอาหารเช้าเสร็จ ในตัวบท จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์พยายามนำเสนอความสะดวกสบายของการอยู่ในเมืองต่อทิมมี วิลลี่ โดยการพาทิมมี วิลลี่ไปนอนพักในรูของหมอนอิงบนโซฟา พร้อมกับอ้างว่าเป็นเตียงที่ดีที่สุดซึ่งเก็บไว้ให้แขกใช้เท่านั้น แต่ทิมมี วิลลี่กลับพบว่าโซฟาที่หมอนวางอยู่มีกลิ่นของแมว และคิดว่าทนนอนใต้บังโคลนรถยังจะดีเสียกว่า (ภาพที่ 226)

ภาพที่ 226 "No? Would you rather go to bed? I will show you a most comfortable sofa pillow."

The sofa pillow had a hole in it. Johnny Town-mouse quite honestly recommended it as the best bed, kept exclusively for visitors. But the sofa smelt of cat. Timmy Willie preferred to spend a miserable night under the fender.²⁷⁰

โดยทั่วไปห้องนอนเป็นพื้นที่ปลอดภัยและเงียบสงบ ทว่าที่นอนที่ดีที่สุดของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์กลับเป็นโซฟาในห้องนั่งเล่น เมื่อพิจารณาว่าพื้นที่ของห้องนั่งเล่นมักมีลักษณะพลุกพล่าน และผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห้องนั่งเล่นจำต้องรักษามารยาทเพราะใช้สำหรับรับรองแขก กอปรกับฟ็อตเตอร์ให้ความสำคัญกับกลิ่นของแมวที่ติดอยู่บนโซฟา ด้วยกรวดภาพแมวกำลังมองหาบางสิ่งในโซฟา

²⁷⁰ Ibid., p. 323.

ไม่เพียงเป็นการเฉลยสาเหตุของกลิ่นของแมวบนโซฟาเท่านั้น แต่เนื่องจากการวาดแมวยื่นสองขา ก็มลงหาสิ่งของ ลำตัวของแมวเชื่อมตัวกับผ้าปูที่นอน บริเวณปลายของผ้าปูที่นอนเป็นสีน้ำตาลเข้ม แสดงถึงเงาหรือสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่เบื้องหลังและเชื่อมกับหมอนบนโซฟา จากตัวบทเป็นที่ซ่อนของหนู บ่งบอกว่าแมวกำลังหาหนูที่ซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ของโซฟา เท่ากับเน้นว่ามารยาทในเมืองควบคุมชีวิตของคนเมืองแม้แต่เวลานอนเฉกเช่นแมวคอยจับตาดูพวกหนู นอกจากนี้ แมวยังเป็นสัญลักษณ์ของอันตราย พืศเตอร์เน้นอันตรายในเมืองด้วยการวาดแมวจากกระยะใกล้ การให้โซฟามีสีแดงบอกไว้ความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นหากหนูถูกแมวพบตัว และอาจจะร้ายแรงจนถึงแก่ชีวิตได้ ผู้วิจัยตีความว่าการถูกมารยาทควบคุมจนกระทั่งสูญเสียสัญชาตญาณในการดำรงชีวิต และเพิกเฉยต่อภัยรอบด้านเฉกเช่นจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ อาจทำให้บุคคลผู้นั้นพบกับอันตรายเนื่องจากช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

เมื่อพิจารณาภาพแมวและย้อนกลับไปพิจารณาภาพตัวละครมนุษย์ในเมือง ผู้วิจัยพบว่าในภาพประกอบที่แสดงเมือง พืศเตอร์จะวาดตัวละครผู้เป็นศัตรูกับตัวละครเอกจากกระยะใกล้ ดังภาพที่ 226 พืศเตอร์วาดภาพแมวในกระยะใกล้และมีรายละเอียดของตัวละครชัดเจนบ่งบอกว่าในเมืองอันตราย หรืออันตรายนั้นล้วนอยู่ใกล้ตัว ไม่ว่าจะกิน นอน หรือเดินทาง ล้วนมีโอกาสได้รับอันตรายถึงชีวิต ทิมมี วิลลีต่างจากหนูในเมืองซึ่งไม่รู้สึกรู้สียงถึงการควบคุมหรือแม้แต่อันตรายรอบตัว บรรยากาศอึดอัด การถูกบังคับควบคุม และอันตรายของเมืองส่งผลให้ทิมมี วิลลีตัดสินใจกลับชนบท แตกต่างจากภาพที่ 227 ที่พืศเตอร์เลือกใช้สีเขียวระบายภาพมากขึ้น รวมถึงใช้ต้นไม้และดอกไม้สร้างลักษณะอุดมสมบูรณ์ มีชีวิตชีวา และน่าอยู่ของชนบท ตรงกันข้ามกับภาพเมือง เมื่อจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์เดินทางมาชนบทเพื่ออาศัยอยู่กับทิมมี วิลลีชั่วคราว พืศเตอร์บรรยายว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ได้ยินเสียงวัวแล้วรู้สึกกลัว แต่ทิมมี วิลลีไม่กลัว เพราะวัวนั้นเป็นมิตร ใจดีให้นมแก่ทิมมี วิลลี และไม่ทำอันตรายใคร เว้นเสียแต่โซคร้ายถูกวัวทับ²⁷¹ นอกจากนี้ การจัดวางทิมมี วิลลีถือเหยือกนมเพื่อขอแบ่งนมจากแม่วัวในฉากหน้า ส่วนวัวอยู่ในฉากหลัง ตัวละครทั้งสองจึงอยู่ห่างกัน บ่งบอกว่าวัวนั้นปลอดภัย แตกต่างจากภาพที่ 226 ซึ่งแสดงแมวในกระยะใกล้ โดยเฉพาะภาพที่ 227 การใช้กรอบภาพขอบมน ตลอดจนการใช้สีม่วงของดอกไม้และสีเขียวอ่อนของหญ้าช่วยเพิ่มบรรยากาศนุ่มนวลให้กับภาพ สื่อถึงความสงบสุขและความสัมพันธ์อันดีระหว่างทิมมี วิลลีกับวัว (ภาพที่ 227)

²⁷¹ Ibid., p. 328.

ภาพที่ 227 "What is that fearful noise?" he started violently.

"That?" said Timmy Willie, "that is only a cow; I will beg a little milk, they are quite harmless, unless they happen to lie down upon you. How are all our friends?"²⁷²

ในอีกแง่มุมหนึ่ง การวาดให้ทิมมี วิลลี่ถือเหยือกในมือและยื่นไปทางด้านขวา พร้อมทั้งวาดเหยือกเอียงในแนวเดียวกับวัวสีขาวลายน้ำตาลที่อยู่ติดกับเหยือก เน้นตัวบทเกี่ยวกับการขอนมจากวัว สื่อถึงความเป็นมิตรของคนในชนบท การที่ทิมมี วิลลี่ต้อนรับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์เป็นอย่างดีจึงไม่ได้เป็นเพราะต้องการแสดงตนว่ามีมารยาทและเป็นเจ้าภาพที่ดี แต่เป็นมารยาทที่มาจากความจริงใจ

สำหรับภาพที่ 228 ที่ตัวบทมีเนื้อหาเกี่ยวกับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ผู้ไม่กลัวอันตรายจากการถูกแมวจับกินกลับหวาดกลัวเสียงดังของเครื่องตัดหญ้า จนทิมมี วิลลี่ต้องอธิบายว่าเครื่องตัดหญ้าไม่มีอันตราย และสามารถนำเศษหญ้าที่ตัดเสร็จมาทำเป็นเตียงนอน พร้อมกับรับประกันว่าจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์จะสามารถตั้งรกรากในชนบทอย่างสบาย²⁷³ ผู้วิจัยสังเกตว่าพ็อตเตอร์จัดวางทิมมี วิลลี่ในฉากหน้า ส่วนชาวไร่ที่เป็นมนุษย์และเป็นศัตรูของหนู เช่นเดียวกับแมวถูกจัดวางอยู่ในฉากหลัง และมองไม่เห็นทิมมี วิลลี่ สะท้อนให้เห็นอิสระของชีวิตในชนบทเนื่องจากไม่ถูกควบคุม (ภาพที่ 228)

²⁷² Ibid., p. 328.

²⁷³ Ibid., p. 329.

ภาพที่ 228 "They say we did it; but I know better," said Johnny Town-mouse.
"Whatever is that fearful racket?"

"That is only the lawn-mower; I will fetch some of the grass clippings presently to make your bed. I am sure you had better settle in the country, Johnny."²⁷⁴

การที่จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์หวาดกลัวเสียงดังจากเครื่องตัดหญ้า ทั้งๆที่สิ่งที่ทำให้เขากลับเป็นเพียงเสียงดังที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย แต่กลับไม่กลัวแมลงวันเป็นศัตรูตามธรรมชาติของหนู เท่ากับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์สูญเสียอิสรภาพอันพึงมีของมนุษย์ นอกจากนี้ การที่จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์มีที่พำนักดูดูแลนชนบทด้วยการวิจารณ์พื้นที่ว่าเฉอะแฉะ (H'm'm! it is a little damp)²⁷⁵ ในขณะที่เดินยกหางพาดแขนไม่ให้เปื้อนโคลน ยังเป็นการสะท้อนนิสัยที่แท้จริงของจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ว่าเป็นคนที่ไร้มารยาท

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่พ็อตเตอร์เขียนให้จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ชอบชีวิตในเมืองมากกว่าชนบทและเดินทางกลับเข้าเมือง ไม่ได้แสดงว่าพ็อตเตอร์เห็นด้วยกับจอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์ แต่เป็นการเขียนเพื่อรักษาคำสอนของนิทานอีสป เห็นได้จากการสรุปคำสอนอย่างเป็นทางการว่าต่างคนต่างมีพื้นที่ซึ่งเหมาะสมกับตนเอง (One place suits one person, another place suits another person.)²⁷⁶ แต่ในย่อหน้าเดียวกัน พ็อตเตอร์กลับเขียนว่าตนชอบอาศัยอยู่ในชนบทมากกว่าในเมืองเช่นเดียวกับทิมมี วิลลี (For my part I prefer to live in the country, like

²⁷⁴ Ibid., p. 329.

²⁷⁵ Ibid., p. 328.

²⁷⁶ Ibid., p. 330.

Timmy Willie.)²⁷⁷ เป็นการบ่งบอกว่าผู้เขียนชอบชนบทมากกว่าในเมือง จากการใช้สรรพนาม “I” แสดงว่าเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน และเน้นย้ำความชอบชนบทด้วยภาพของทิมมี วิลลี่ที่กำลังรับประทานผลสตอร์เบอร์รี่ ภายใต้ใบสตอร์เบอร์รี่ซึ่งทำหน้าที่เหมือนร่ม แสดงความสุข ความร่มรื่น ความปลอดภัย รวมถึงอิสระเสรีของชีวิตในชนบท สีแดงของสตอร์เบอร์รี่ที่เป็นมันเงา ดูน่ากินไม่ได้สื่อถึงอันตรายเหมือนสีแดงของโซฟา แต่สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ ความสวยงาม ทั้งด้านธรรมชาติ จิตใจของผู้คน รวมถึงมารยาท เห็นได้จากการแต้มสีแดงของเนื้อสตอร์เบอร์รี่ ในมือของทิมมี วิลลี่ที่ยื่นออกมา แสดงการเชื้อเชิญให้มาเยือนชนบท (ภาพที่ 229)

ภาพที่ 229 One place suits one person, another place suits another person. For my part I prefer to live in the country, like Timmy Willie.²⁷⁸

การวิเคราะห์คำสอนมารยาททางสังคมในหนังสือภาพเรื่อง *เดอะ เทล ออฟ จอห์นนี่ ทาวน์-เมาส์* แสดงให้เห็นทัศนคติของพ็อตเตอร์ทางด้านการสอนมารยาทว่าควรมีพื้นฐานจากการช่วยเหลือเกื้อกูลและความรู้สึกเกรงใจอย่างแท้จริง เพราะช่วยยกระดับจิตใจของเด็กให้ดีขึ้นมากกว่าการสอนมารยาทด้วยการบังคับควบคุมจากผู้ใหญ่

จากการวิเคราะห์คำสอนมารยาททางสังคมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของ ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์มีวิธีการใช้ตัวละครสัตว์ในลักษณะที่หลากหลาย ทั้งการใช้ตัวละครสัตว์จำลองภาพเด็ก ผู้ใหญ่ ผู้มีมารยาททางสังคม และผู้ไร้มารยาท นอกจากนี้ การสมมติสถานการณ์ในเรื่องจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันยังช่วยให้เด็กสามารถเข้าใจเรื่องราว

²⁷⁷ Ibid., p. 330.

²⁷⁸ Ibid., p. 330.

ในหนังสือภาพได้ง่ายขึ้น ตัวละครที่ไม่มีมารยาททางสังคมและไม่พยายามเรียนรู้ มักจะได้รับบทลงโทษซึ่งมีลักษณะที่ไม่รุนแรงถึงแก่ชีวิต แสดงให้เห็นทรรศนะเกี่ยวกับเด็กของพ็อตเตอร์ว่าเด็กสามารถเรียนรู้เพื่อนำบทเรียนหรือประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับปรุงตนเองได้ ขณะเดียวกันพ็อตเตอร์ยังวิพากษ์วิธีการสอนมารยาททางสังคมด้วยวิธีการบังคับหรือควบคุมโดยไม่อธิบายความเป็นเหตุเป็นผลว่าไม่สามารถทำให้เด็กกลายเป็นผู้มีมารยาททางสังคมได้อย่างแท้จริง

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง หนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของ บีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ในฐานะวรรณกรรมเด็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กของหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อศึกษาตัวละครสัตว์ที่จำลองพฤติกรรมมนุษย์และเพื่อศึกษากลวิธีการอบรมสั่งสอนเด็กผ่านภาพและตัวบท บทที่ 5 เป็นการนำเสนอบทสรุปของงานวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

หนังสือภาพเป็นวรรณกรรมเด็กที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นเครื่องมือสำหรับถ่ายทอดความรู้ กฎเกณฑ์ของสังคม จารีตประเพณี ตลอดจนศีลธรรมในขั้นพื้นฐาน รวมถึงอุดมการณ์และความคิดของผู้เขียน โดยใช้ตัวบทและภาพประกอบในการสื่อสารกับผู้อ่านที่เป็นเด็ก ดังนั้นหนังสือภาพจึงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลทางความคิดกับเด็ก ผู้วิจัยศึกษาตัวบทและภาพประกอบควบคู่กัน โดยพิจารณาตัวบททั้งลักษณะการจัดเรียงตัวบท ถ้อยคำที่ใช้ และเนื้อหาของตัวบท ส่วนภาพประกอบ ผู้วิจัยพิจารณาองค์ประกอบและพื้นที่ภายในภาพ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครแต่ละตัวในภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในภาพกับผู้อ่าน นอกจากนี้ ในกรณีหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของบีทริกซ์ พ็อตเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษาเนื่องจากเป็นหนังสือภาพที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา โดยเฉพาะหนังสือภาพเรื่องแรกในชุดนี้ คือ *เดอะ เทล ออฟ ปีเตอร์ แรบบิต* ที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการเขียนหนังสือภาพร่วมสมัย นอกเหนือจากใช้ภาพกับตัวบทเพื่อนำเสนอคำสอนแล้ว ยังปรากฏการใช้ตัวละครสัตว์ที่จำลองพฤติกรรมของมนุษย์เพื่อสอนศีลธรรมและมารยาททางสังคม

การวิเคราะห์คำสอนศีลธรรม ผู้วิจัยใช้แนวคิดบาปเจ็ดประการ คือ ตัณหา ความตะกละ ความโลภ ความเกียจคร้าน โทสะ ความริษยา และความมยใส ในการแบ่งหัวข้อย่อย ซึ่งเป็นแนวคิดของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก แม้ว่าพ็อตเตอร์นับถือศาสนาคริสต์นิกายยูนิตาเรียนที่เน้นเรื่องการปฏิบัติตามคำสอน เนื่องจากบาปเจ็ดประการมีรากฐานมาจากแนวคิดเรื่องบาปต้น และคำสอนในพระคริสต์ธรรมคัมภีร์ แนวคิดบาปเจ็ดประการจึงเป็นแนวคิดสำคัญของศาสนาคริสต์ มีความแพร่หลาย และมีอิทธิพลต่อคำสอนในการปฏิบัติตนของ

คริสต์ศาสนานิกชน กอปรกับการสำรวจคำสอนศีลธรรมในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวคิดบาปเจ็ดประการมีความครอบคลุมกับคำสอนศีลธรรมในหนังสือภาพชุดนี้ ดังนั้นผู้วิจัยใช้แนวคิดบาปเจ็ดประการในการอธิบายคำสอนศีลธรรม

การศึกษาคำสอนศีลธรรม ผู้วิจัยพบว่าคำสอนเกี่ยวกับต้นหาเน้นสอนเด็กผู้หญิงให้รู้จักรักษาวลสงวนตัว อยู่เหยาเฝ้าเรือน และไม่ไว้ใจคนแปลกหน้า คำสอนเกี่ยวกับความตะกละสอนให้เด็กรู้จักระงับความอยากของตน รู้จักประมาณตน และกินเฉพาะสิ่งที่ได้รับอนุญาต คำสอนเกี่ยวกับความโลภเน้นการทำธุรกิจอย่างซื่อสัตย์สุจริตทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย คำสอนเกี่ยวกับความเกียจคร้านสอนให้เห็นภัยจากความเกียจคร้าน และควรมีความขยันขันแข็ง ส่วนคำสอนเกี่ยวกับโทษะสอนให้เห็นโทษะในฐานะต้นเหตุของพฤติกรรมไม่ดีหลายประการ และควรอดทนอดกลั้นต่ออารมณ์โกรธ ขณะที่คำสอนเกี่ยวกับความริษยาสอนให้เห็นภัยของความริษยา และเด็กควรเป็นผู้มีจิตใจเมตตากรุณา รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมถึงคำสอนเกี่ยวกับความยโสเน้นสอนให้เด็กมีความอ่อนน้อมถ่อมตนและเชื่อฟังคำสอนของผู้ใหญ่

การสอนศีลธรรม ปีทริกซ์ พ็อตเตอร์ใช้ตัวละครสัตว์จำลองภาพของมนุษย์ที่กระทำบาปและมนุษย์ที่ต้องเผชิญกับการล่อลวงของบาป ขณะเดียวกัน ยังปรากฏการใช้ตัวละครสัตว์ในการเปรียบเทียบเชิงอุปลักษณ์แทนบาปอีกด้วย จากการสำรวจเนื้อหาของหนังสือภาพชุดนี้ พบว่าพ็อตเตอร์เขียนให้ตัวละครที่กระทำบาปประสบกับบทลงโทษ ตัวละครที่มีคุณธรรมได้รับการยกย่อง ส่วนตัวละครที่ต้องเผชิญกับการล่อลวงของบาปมักเลือกที่จะปฏิเสธการกระทำบาป หรือหากทำบาปจะไม่ได้รับบทลงโทษรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต ยกเว้นตัวละครผู้ใหญ่ที่ทำบาปร้ายแรง เนื่องจากผู้ใหญ่อาจเป็นตัวอย่างไม่ดี ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ เน้นย้ำว่าพ็อตเตอร์สอนให้เด็กหลีกเลี่ยงที่จะทำบาปและสนับสนุนให้เด็กประพฤติในสิ่งที่ดี

การศึกษาคำสอนทางด้านมารยาททางสังคม ผู้วิจัยอ้างอิงคำนิยามว่ามารยาทคือ ความประพฤติอันเหมาะสมในด้านต่างๆ เช่น วัย เพศ และอาชีพ อันเป็นที่ยอมรับในสังคม โดยศึกษาผ่านความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครซึ่งแบ่งเป็นสามประเภทตามวัยและลักษณะความสัมพันธ์ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ ผู้วิจัยพบว่าพ็อตเตอร์นำเสนอคำสอนด้านมารยาททางสังคมในแง่มุมของการเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน และการรับผิดชอบหน้าที่ซึ่งเหมาะสมต่อวัย เพศ รวมถึงสถานภาพทางสังคม คำสอนด้านมารยาททางสังคมผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ที่ได้รับการเน้นย้ำมากที่สุด คือ การสอนให้เด็กเคารพและเชื่อฟังคำสั่งสอน

ของผู้ใหญ่ พร้อมกับมีวิจารณ์ญาณและความกล้าในการแยกแยะความเหมาะสมของคำสอน ก่อนที่จะเลือกมาปฏิบัติ แม้ว่าพ็อดเตอร์สนับสนุนให้เด็กประพฤติตนให้อยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม ทว่าพ็อดเตอร์ยังวิพากษ์วิจารณ์วิธีการสอนในลักษณะที่ผู้ใหญ่บังคับด้วยการแสดงให้เห็นว่ามี ลักษณะขัดแย้งกับธรรมชาติของเด็ก เพราะฉะนั้นการสอนมารยาทจึงไม่ควรที่จะเป็นไปใน ลักษณะบีบบังคับ เนื่องจากเด็กควรมีอิสระในการเรียนรู้

ผลการศึกษานั่งสื่อภาพชุด *เดอะ เทลส์* ด้วยการวิเคราะห์คำสอนผ่าน ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทกับภาพประกอบ ทำให้ผู้วิจัยพบว่าลักษณะของตัวบทและ ภาพประกอบในหนังสือภาพชุด *เดอะ เทลส์* มีความหลากหลาย นับตั้งแต่หนังสือภาพที่มีตัวบท สั้นกระชับและใช้สำนวนภาษาเรียบง่าย อาศัยภาพประกอบในการดำเนินเรื่อง ตลอดจน หนังสือภาพที่มีตัวบทยาวและซับซ้อน ทำให้ตัวบทมีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง ส่วน ภาพประกอบช่วยเพิ่มเติมเนื้อเรื่องที่ไม่ปรากฏในตัวบทหรือเสริมรายละเอียดที่ขาดหายไป ผู้วิจัย ได้ข้อสรุปเรื่องกรอบความคิดเกี่ยวกับเด็กของปีทริกซ์ พ็อดเตอร์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นกรอบความคิด เกี่ยวกับเด็กช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ว่าเด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวที่รอให้ผู้ใหญ่แต่งแต้มหรือ อบรมสั่งสอน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับเด็กของจอห์น ล็อก ขณะเดียวกัน การที่เด็กมี ความสามารถในการเรียนรู้จากบทลงโทษ เนื่องจากสามารถคิดวิเคราะห์และแยกแยะถูกผิดได้ อุบิสัยอยากรู้ อยากเห็นและซุกซนของเด็กจึงน่าจะไม่ใช่สิ่งต้องห้าม เพราะเด็กมีอิสระในการ เรียนรู้ และในกรณีที่ทำผิดพลาด เด็กควรจะได้รับบทลงโทษพร้อมกับโอกาสในการกลับตัวสู่ หนทางของการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์และระเบียบของสังคม

5.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษานั่งสื่อภาพชุด *เดอะ เทลส์* ของปีทริกซ์ พ็อดเตอร์ช่วยชี้ให้เห็นว่า หนังสือภาพมีความสำคัญต่อการปลูกฝังศีลธรรม และมารยาททางสังคม รวมถึงความประพฤติ ให้กับเด็กซึ่งมักถูกมองว่าสามารถสั่งสอนและรับอิทธิพลได้ง่าย แต่ถึงกระนั้นก็ตาม จากการ สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษานั่งสื่อภาพ ผู้วิจัยพบว่าการศึกษานั่งสื่อภาพ โดยเฉพาะใน ประเทศไทยยังไม่แพร่หลาย ทั้งๆที่มีการใช้หนังสือภาพเป็นเครื่องมือสำหรับสั่งสอนเด็ก เด็กที่ อ่านหนังสือภาพย่อมได้รับอิทธิพลทางความคิดจากอุดมการณ์ของผู้เขียนที่แทรกอยู่ในหนังสือ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าหนังสือภาพเรื่องอื่นๆ รวมถึงหนังสือภาพของไทยมีคุณค่าควรแก่การศึกษา เป็นอย่างยิ่ง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จอร์จ เฟอร์กูสัน. เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์. แปลโดย กุลวดี มกรภิรมย์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2549.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กาลเทศะ[ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp> [2555, 20 มกราคม]

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. มารยาท[ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp> [2555, 20 มกราคม]

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. ยุคมีด[ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp> [2555, 18 มีนาคม]

ศูนย์คริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก [ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: <http://www.catholic.or.th/archive/catechism/catech32/ch035.html> [2555, 17 กรกฎาคม]

ภาษาอังกฤษ

Anderson, N. Elementary children's literature. Boston: Pearson Education, 2006.

Aquinas, S. T. Summa theological[Online]. 2005. Available from: <http://www.ccel.org/ccel/aquinas/summa> [2011, November 10]

Arbuthnot, M. H. and Sutherland, Z. Children and books. Illinois: Scott, Foreman and Company, 1986.

Armstrong, F. The dollhouse as ludic space, 1690-1920. Children's literature. 24 (1996): 23-54.

Avery, G. The beginnings of children's reading to c.1700. In P. Hunt (ed.), Children's literature: An illustrated history. pp. 1-25. Oxford and New York: Oxford University Press, 1995.

Bader, B. American picturebooks from Noah's ark to the beast within. New York: Macmillan, 1976.

Berridge, C. Taking a good look at picture books. Signal. 36 (September 1981): 152-158.

- Briggs, J. Transitions (1890-1914). In P. Hunt (ed.), Children's literature: An illustrated history. pp. 167-191. Oxford and New York: Oxford University Press, 1995.
- Briggs, J. and Butts, D. The emergence of form (1850-1890). In P. Hunt (ed.), Children's literature: An illustrated history. pp. 130-166. Oxford and New York: Oxford University Press, 1995.
- Cambridge Dictionaries Online. Manner[Online]. 2012. Available from: <http://dictionary.cambridge.org> [2012, January 20]
- Chilvers, I. The Oxford dictionary of art. New York: Oxford University Press, 2004.
- Clarke, M. The concise Oxford dictionary of art terms. New York: Oxford University Press, 2003.
- Climacus, J. John climacus: The ladder of divine ascent. Translated by C. Luibheid and N. Russell. New Jersey: Paulist Press, 1982.
- Collins English Dictionary. Manner[Online]. 2012. Available from: <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english> [2012, January 20]
- Coltrane, S., and Randall, C. Sociology of marriage & the family: Gender, love, and property. 5th ed. Belmont: Wadsworth, 2001.
- Dyhouse, C. The role of women: from self-sacrifice to self-awareness. In L. Lerner (ed.), The Victorians. pp. 174-189. London: Methuen, 1978.
- Engels, F. and Marx, K. The communist manifesto[Online]. 2005. Available from: <http://www.gutenberg.org/files/61/61.txt> [2012, April 20]
- Eyre, F. British children's books in the twentieth century. London: Longman, 1971.
- Gibson, M. Picturebooks, comics and graphic novels. In D. Rudd (ed.), The Routledge companion to children's literature. pp.100-111. London and New York: Routledge, 2010.
- Kilroy, J. F. The nineteenth-century English novel: Family ideology and narrative form. New York: Palgrave Macmillan, 2007.
- Kutzer, M. D. Beatrix Potter: Writing in code. New York: Routledge, 2003.
- Lewis, D. Reading contemporary picturebooks: Picturing text. New York: Routledge, 2001.

- Lewis, D. The interaction of word and image in picturebooks: A critical survey. In P. Hunt (ed.), Children's literature: Critical concepts in literary and cultural studies vol. 1 definitions and distinctions. pp. 294-309. New York: Routledge, 2006.
- Locke, J. An essay concerning humane understanding[Online]. 2004. Available from: <http://www.gutenberg.org/cache/epub/10615/pg10615.html> [2011, December 17]
- Locke, J. Some thoughts concerning education. J. W. Yolton and J. S. Yolton (eds.), Oxford: Clarendon Press, 1989.
- Lovell-Smith, R. Peter, Potter, rabbits, robbers. Papers: Explorations into Children's Literature. 19 (2009): 17-29.
- Lukens, R. J. A critical handbook of children's literature. 5th ed. New York: HarperCollins College Publishers, 1995.
- Lynch-Brown, C. and Tomlinson, C. M. Essentials of children's literature. 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon, 1993.
- MacCann, D. and Richard, O. The child first books: A critical study of pictures and texts. New York: The H. W. Wilson Company, 1973.
- Marantz, K. The picture book as art object: A call for balanced reviewing. In Robert Bator (ed.), Signpost to criticism of children's literature, pp. 152-156. Chicago: American Library Association, 1983.
- Medirabbit. Can rabbits eat onion or garlic?[Online]. 2011. Available from: http://www.medirabbit.com/EN/GI_diseases/Food/onion.htm. [2011, November 11]
- Merriam-Webster Online Dictionary. Manner[Online]. 2012. Available from: <http://www.merriam-webster.com> [2012, January 20]
- Mitchell, W. J. T. Iconology: Image, text, ideology. London: The University of Chicago Press, 1986.
- Moore, A. C. and Potter B. The art of Beatrix Potter. London: Frederick Warne, 1966.
- Muir, P. English children's books, 1600 to 1900. New York: Praeger, 1954.
- Nikolajeva, M. and Scott, C. How picturebooks work. New York : Routledge, 2006.
- Nodelman, P. Decoding the images: Illustration and picture books. In P. Hunt (ed.), Understanding children's literature. pp. 67-80. London: Routledge, 1999.

- Nodelman, P. Words about pictures: The narrative art of children's picture books. Athens: University of Georgia Press, 1988.
- Oxford Dictionaries Online. Humpty Dumpty[Online]. 2012. Available from: <http://oxforddictionaries.com/definition/Humpty%2BDumpty> [2012, June 28]
- Oxford Dictionaries Online. Manner[Online]. 2012. Available from: <http://oxforddictionaries.com> [2012, January 20]
- Peter Rabbit. Benjamin Bunny[Online]. 2004. Available from: <http://www.peterrabbit.com> [2009, February 4]
- Potter, B. Beatrix Potter: The complete tales. Singapore: Frederick Warne & Co, 2006.
- Sutherland, R. D. Hidden persuaders: Political ideologies in literature for children. Children's Literature in Education. 16 (1985): 143-157.
- Deborah Thacker, Imagining the child. In D. C. Thacker and J. Webb (eds.), Introducing children's literature: From romantocism to postmodernism. pp. 13-25. London: Routledge, 2002.
- Vatican. Catechism of the catholic church[Online]. 1993. Available from: http://www.vatican.va/archive/ENG0015/_INDEX.HTM [2011, November 10]
- Wilson, E. J. and Reill, P. H. Encyclopedia of the enlightenment. New York: Facts on File, 2004.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฤษดาวรรณ หงส์ลดาภรณ์ และจันทิมา เขียมานนท์, บรรณาธิการ. มองสังคมผ่านวาทกรรม.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

ภาษาอังกฤษ

Ashley, L. F.; Egoff, S.; and Stubbs, G. T. Only connect: Reading on children's literature.
Canada: Oxford University Press, 1980.

Foster, S. Victorian women's fiction: marriage, freedom and the individual. London:
Croom Helm, 1985.

Golden, J. The narrative symbol in childhood literature: explorations in the construction
of text. New York: Mouton de Gruyter, 1990.

Gombrich, E. H. Art and illusion: A study in the psychology of pictorial representation. 6th
ed. New York: Phaidon, 2002.

Gombrich, E. H. The story of art. 6th ed. New York: Phaidon, 2006.

Hunt, P. (ed.). Children's literature: An illustrated history. Oxford and New York: Oxford
University Press, 1995.

Hunt, P. (ed.). Children's literature: Critical concept in literary and cultural studies vol. 1
definitions and distinctions. New York: Routledge, 2006.

Hunt, P. Criticism, theory, and children's literature. Oxford: Basil Blackwell, 1991.

Hunt, P. (ed.). Literature for children: Contemporary criticism. London: Routledge, 1992.

Lane, M. The tale of Beatrix Potter. 8th ed. London and New York: Frederick Warne,
1964.

Lerner, L. (ed.). The Victorians. London: Methuen, 1978.

Linder, L. (ed.). The journal of Beatrix Potter from from 1881 to 1897. 3rd ed. London and
New York, 1966.

Mackey, M. The case of Peter Rabbit: Changing conditions of literature for children. New
York and London: Garland, 1998.

- Mitchell, W. J. T. Picture theory. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1995.
- Nancy, J. The ground of image. Translated by J. Forst. New York: Fordham University Press, 2005.
- Pantaleo, S. Exploring student response to contemporary picturebooks. Toronto: University of Toronto Press, 2008.
- Rudd, P. (ed.). The Routledge companion to children's literature. London and New York, Routledge, 2010.
- Schwarcz, J. H. Ways of the illustrator: Visual communication in children's literature. Chicago: American Library Association, 1982.
- Scott, C. Between me and the world: Clothes as mediator between self and society in the work of Beatrix Potter. The Lion and the Unicorn. 16 (1992): 192-198.
- Scott, C. Clothed in nature or nature clothed: Dress as metaphor in the illustrations of Beatrix Potter and C.M. Barker. Children's Literature. 22 (1994): 70-89.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวทรศพร หล่อธราประเสริฐ เกิดเมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ.2529 ที่จังหวัด นครราชสีมา สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปีการศึกษา 2550 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2551